

UCG
Univerzitet Crne Gore

BILTEN

ISSN 1800-5101

Univerziteta Crne Gore

<http://www.ucg.ac.me>

Univerzitet Crne Gore
Cetinjska br. 2

Broj : 376
Godina : 2016.
Podgorica, 4. jul 2016.

Broj primjeraka : 100

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za predmete: **Istorijski razvoj pijanizma** na osnovnom akademskom studijskom programu Klavir, **Metodika nastave klavira sa pedagoškom praksom** na osnovnom i specijalističkom akademskom studijskom programu Klavir i **Metodika opšteg muzičkog obrazovanja sa pedagoškom praksom** na osnovnom i specijalističkom akademskom studijskom programu Opšta muzička pedagogija na Muzičkoj akademiji.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 25. januara 2016. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **MR JELENA MARTINOVIĆ-BOGOJEVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođena sam 20. maja 1972. godine u Titogradu. Nakon završene osnovne i niže muzičke škole, upisujem Srednju muzičku školu »Vasa Pavić« i sa najvišom ocjenom maturiram 1991. godine. Iste godine upisujem Muzičku akademiju, Instrumentalni odsjek, na Univerzitetu Crne Gore i diplomiram 1995. godine s prosječnom ocjenom 9.06 i ocjenom 10 na dimplomskom ispitu, u klasi prof. Vladimira Bočkarjova. Nakon jednogodišnjeg usavršavanja u Francuskoj na Univerzitetu Pariz VIII, Fakultet za muzikologiju, upisujem postdiplomske magistarske studije iz Metodike nastave klavira na Univerzitetu Crne Gore, pod mentorstvom prof. Dragoljuba Šobajića. Magistarski rad pod nazivom »Aktuelne klavirske metode za početnike u Francuskoj, Rusiji i Crnoj Gori« odbranila sam 16. marta 2006. godine. Tokom svog školovanja usavršavala sam se kod brojnih klavirskih pedagoga (Marjana

Mike, Vječeslava Gabrielova, Čedomira Nikolića, Branka Opačića).

Kao rezultat istraživanje iz oblasti klavirske pedagogije, nastale su knjige *Aktuelne klavirske metode za početnike- iskustva Francuske i Rusije* (2009, ZUNS) i *Bartokov Mikrokosmos kao klavirski metod* (2010, Muzički centar Crne Gore). Profesionalni angažman na polju opšte muzičke pedagogije prvenstveno je vezan za izradu više udžbenika i priručnika, kao i didaktičkog CD materijala za nastavu muzike u osnovnim školama u Crnoj Gori. Trenutno pripremam udžbenik za peti razred osnovne škole pod nazivom *S muzikom rastem*, kao i metodu za početnu nastavu klavira.

Interdisciplinarne doktorske studije iz oblasti Muzička pedagogija upisala sam 2015. godine na Filozofskom fakultetu Univerziteta u Ljubljani.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Nakon završene Muzičke akademije, radila sam kao profesor klavira u Srednjoj muzičkoj školi »Vasa Pavić«. Od 1997. godine radim na Muzičkoj akademiji, prvo kao stručni saradnik za predmet Klavirski praktikum, a od 2006. godine i kao predavač za predmet Metodika nastave klavira sa pedagoškom praksom. U zvanje docent na odsjeku Klavir za predmete Istorijski razvoj pijanizma i Metodika nastave klavira izabrana sam 2011. godine. Od 2013. godine sam angažovana i kao predavač za predmet Metodika opšteg muzičkog obrazovanja sa pedagoškom praksom na odsjeku Opšta muzička pedagogija.

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA

KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA

(Spisak referenci je dat u Biltenu UCG br. 268, objavljenom 5. aprila 2011. godine)

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	11
Broj referenci*broj bodova				1*6+1*5		
1.2. Radovi objavljeni u časopisima		1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.	5.5
Broj referenci*broj bodova			1*4	1*1.5		
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima			1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.	3
Broj referenci*broj bodova			1*2	1*1		
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje				1.4.1	1.4.2	
Broj referenci*broj bodova						
1.5. Recenzije			1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.	
Broj referenci*broj bodova						
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST						19.5
2. UMJETNIČKA DJELATNOST						
Premijerno predstavljanje	2.1.	2.2.	2.3.	2.4.	2.5.	2.6.
Broj referenci/broj bodova			1*3	3*0.7		
UKUPNO ZA UMJETNIČKU DJELATNOST						5.1
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST						
3.1. Udžbenici		3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.	5
Broj referenci*broj bodova			1*3		1*2	
3.2. Priručnici			3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.	3
Broj referenci*broj bodova			1*2+1*1		2*2	
3.3. Gostujući profesor				3.3.1.	3.3.2.	
Broj referenci*broj bodova						
3.4. Mentorstvo			3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.	

Broj referenci*broj bodova		3*1		
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada)				5
UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST				13
4. STRUČNA DJELATNOST				
4.1. Stručna knjiga		4.1.1.	4.1.2.	
Broj referenci*broj bodova				
4.2. Urednik ili koeditor		4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.
Broj referenci*broj bodova				1*2
4.3. Stručni članak				4.3.1.
Broj referenci*broj bodova				17*1
4.4. Objavljeni prikazi				4.4.1.
Broj referenci*broj bodova				
4.5. Popularno-stručni članci				4.5.1.
Broj referenci*broj bodova				15*01
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost				4.6.1.
Broj referenci*broj bodova				4
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST				26.6

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
1.2. Radovi objavljeni u časopisima		
1.2.2. Radovi koji se ne nalaze u međunarodnim bazama podataka, a imaju redovnu distribuciju i rezime na engleskom jeziku		
1. Martinović Bogojević, J. , Marković, V. (2015): <i>Razina poznavanja građe iz muzičkog folkloru učenika gimnazijskog usmjerenja u Crnoj Gori</i> , časopis Muzika, Muzikološko društvo BiH, Univerzitet u Sarajevu, Muzička akademija. UDC: 71: 781(5). ISSN: 1512-5297. str. 46-61	4	4
2. Martinović Bogojević, J. , Marković, V. (2013): <i>Odnos tinejdžera prema narodnom glazbenom stvaralaštvu – putovi i stranputice</i> , Tonovi br. 61. Zagreb: Hrvatsko društvo glazbenih i plesnih pedagoga, str. 71-78.	4	4
3. Vidulin, S., Martinović Bogojević, J. (2015): <i>Teaching Music in a Reformed Education System: Experience of Croatia and Montenegro</i> . Glasbeno-pedagoški zbornik Akademije za Glasbo v Ljubljani. Vo. 23. University of Ljubljana. ISSN 13186876. str. 79-95.	4	4
4. Vidulin, S., Martinović Bogojević, J. , Đurđanović, M. (2015): <i>Importance, structure and outcomes of the Music program in the Primery school: The Experience of Croatia, Montenegro and Serbia</i> . IJCRSEE- International Journal of Cognitiv Research in Science, Engineering and Education, Vol. 3, No 1.,ISSN 2334-8496, str. 164-227. http://www.ijcrsee.com/index.php/ijcrsee/article/view/164/297	4	2
5. Martinović Bogojević, J. , Marković, V. (2013): <i>Narodno stvaralaštvo u muzičkoj pedagogiji – od potrebe do anahronizma</i> , Beograd, Pedagogija LXVII, 2, ISSN 0031-3802, str. 293-301.	4	4
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima i seminarima		
1.3.1. Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminari		
6. Martinović Bogojević, J. , (2013): <i>Interdisciplinary approach in developing textbooks for Music culture</i> , proceedings from the third international symposium of musical pedagogues, Pula, 18th-20th april, 2013 : topic of the symposium interdisciplinary approach, Pula: University Jurja Dobrile, ISBN 978-953-7498-65-8, str. 175-187.	2	2
7. Martinović Bogojević, J. , Marković, V. (2014): <i>Interconnectedness of various cultures</i>		

<i>through music folklore in Montenegro</i> , Zbornik radova sa međunarodnog naučnog skupa Music Culture & Education on Silk Road, održanog na Marmara univerzitetu u Istanbulu, 17.-19. april 2014. ISBN 978-605-65279-2-0. (zbornik radova u prepriemi za štampu)	2	2
8. Martinović Bogojević, J. , (2014): <i>Savremena klavirska pedagogija kroz prizmu metodskih postupaka u radu sa početnicima</i> , Zbornik radova sa prvog nacionalnog skupa sa međunarodnim učešćem, Umjetnost i kultura danas, BARTF, Niš, april 2014. ISBN 978-86-85239-15-1. str. 189-201.	2	2
9. Martinović Bogojević, J. (2015): <i>Etnomuzikološki sadržaji u nastavnom planu i programu Muzička kultura u Crnoj Gori s osvrtom na multietničnost</i> , Četvrti međunarodni simpozij glazbenih pedagoga, Sveučilište u Splitu. Split, 15-17. maja 2015. ISBN 978-953-6617-37-1. str. 331-345.	2	2
10. Martinović Bogojević, J. , (2014): <i>Methodical Procedures in Creation of the New Piano Method for the Beginners</i> , Zbornik radova sa Međunarodnog naučnog skupa <i>Muzika u društvu</i> , održanog od 22-24. oktobra u Sarajevu, Muzička akademija Sarajevo, Društvo muzikologa BIH (u prepriemi za štampu) ISSN 230-5714. str. 356-365.	2	2
11. Marković, V., Martinović Bogojević, J. (2013): <i>Identitet i muzika- mogućnosti interkulturalnog dijaloga</i> , Zbornik radova međunarodni naučni skup <i>O Identitetu</i> (ur.. Vukčević, Dragan K) Crnogorska akademija nauka i umjetnosti CANU, 11-12 april 2013., Podgorica: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, ISBN 978-86-7215-355-2, str. 607-617.	2	2
1.3.2. Radovi na domaćim simpozijumima, kongresima i seminarima		
12. Martinović Bogojević, J. (2014): <i>Reforma osnovnog muzičkog obrazovanja između formalnosti i promišljenih inovacija</i> , Okrugli sto na temu Muzičko školstvo u Crnoj Gori-dometi i perspektive, održan u Crnogorskoj akademiji nauka i umjetnosti, 4. juna 2014. godine (Zbornik radova u prepriemi za štampu)	1	1
13. Martinović Bogojević, J. (2013): <i>Primjena crnogorskih narodnih pjesama u klavirskim vježbama za početnike</i> , Zbornik radova sa okruglog stola Uloga i značaj istraživača muzičke baštine Crne Gore. Cetinje: Univerzitet Crne Gore, Muzička akademija, 93-103. ISBN 978-9940-9540-1-7	1	
1.5. Recenziranje		
1.5.3. U domaćim časopisima	0.5x	
14. Časopis <i>Vaspitanje i obrazovanje</i> - 3 rada	3	1

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
3.1.2. Korišćenje referentnog inostranog udžbenika kod nas		
1. Le Core, P. (2006): <i>La Magie de Dechiffrage-methode de lecture a vue au clavier</i> . Paris: Edition Henry Lemoine		
2. Tranchefort, F-R. (1987): <i>Guide de la Musique de Piano et de Clavcin</i> , Paris: Fayard. EAN 9782213016399		
3. Borota, B. (2013): <i>Glasbene dejavnosti in vsebine</i> , Univerzitetna založba Annales, Koper: Univerza na Primorskem, Pedagoška fakulteta. ISBN 978-961-6862-51-6		
4. Sternberg, J. R. (2005): <i>Handbook of Creativity</i> , New York: Cambridge University Press. ISBN-13 978-0-521-57604-8		
5. Šobajić, D. (1996): <i>Temelji savremenog pijanizma</i> , Novi Sad: Svetovi.	5	5
3.1.4. Udžbenici za preduniverzitetski nivo obrazovanja		
1. Martinović Bogojević, J. , Papić, M., Durković, B. (2012): <i>Carolija muzike 2</i> , udžbenik za muzičku kulturu za drugi razred osnovne škole, Podgorica: ZUNS. ISBN 978-86-303-1577-0	2	2
2. Martinović Bogojević, J. , Papić, M., Durković, B. (2013): <i>Carolija muzike 3</i> , udžbenik za muzičku kulturu za treći razred osnovne škole, Podgorica: ZUNS. ISBN 978-86-303-1681-4	2	2
3.2.1 Priručnici, rječnici, leksikoni izdati kod nas		
3. Martinović Bogojević, J. , Papić, M., Durković, B. (2012): <i>Carolija muzike 2</i> , metodski priručnik za nastavnike, Podgorica: ZUNS. ISBN 987-86-303-1593-0	2	2
4. Martinović Bogojević, J. , Papić, M., Durković, B. (2013): <i>Carolija muzike 3</i> , metodski priručnik za nastavnike, Podgorica: ZUNS. ISBN 978-86-303-1675-3.	2	2
3.4.2. Mentorstvo na postdiplomskim studijama (kod magisterija i specijalizanata)		
5. Mentor specijalističkog rada kandidata Saše Vukovića: <i>Uloga i značaj nastavnika u radu sa djecom sa oštećenjem vida</i> . Rad odbranjen na Muzičkoj akademiji juna 2013.	2	1
6. Mentor specijalističkog rada Marije Stanišić: <i>Slušanje muzike u predmetnoj nastavi</i> . Rad odbranjen na Muzičkoj akademiji juna 2014. godine.	2	1
7. Mentor specijalističkog rada Milice Pejović: <i>Elementi muzičkog folkloru u nastavi muzičke kulture u osnovnoj školi</i> . Rad odbranjen avgusta 2015. na Muzičkoj akademiji.	2	1
3.5 Kvalitet pedagoškog rada odnosno kvalitet nastave na predlog vijeća univerzitetske jedinice (na sjednici Vijeća od 2.02. 2016)	5	5

4. STRUČNA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
4.1.2. Stručna knjiga izdata u zemlji:		
1. Martinović Bogojević, J. (urednik i autor projekta realizovanog u saradnji sa odsjekom Grafički dizajn na FLU) (2015): <i>Klavirint – zbirka klavirskih kompozicija crnogorskih kompozitora mlađe generacije: A. Perunović, N. Perović, M. Pićurić, M. Kovač i S.B. Daobović</i> , Cetinje: Muzička akademija, ID 2883483, UDK 786.2. 087.1	3	3
4.2.2. Urednik ili koeditor časopisa, knjige ili kontinuiranih umjetničkih programa (u trajanju		

dužem od devet mjeseci) u zemlji		
2. Rukovodilac nacionalnog NI projekta »Identitetski elementi u crnogorskoj muzičkoj umjetnosti kao osnova za razvoj multikulturalnosti i interkulturalnosti), Ministarstvo nauke i Ministarstvo kulture Crne Gore (2012-2015) Grant agreement 01-399.	4	4
3. Autor i rukovodilac projekta <i>Multimedijalna zbirka Doći ću iz šume čak</i> , u saradnji sa FLU sa Cetinja, FDU sa Cetinja sufinansiran od strane Ministarstva kulture za projekte od nacionalnog značaja (konkursu za 2014. god, br. 01-207, januar 2014-mart 2015).	4	4
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost		
- Nacionalni koordinator za Crnu Goru u Evropskoj asocijaciji muzičkih pedagoga (EAS): <i>European association for music in schools</i> sa sjedištem u Luvenu (Belgija) u trajanju od 2016-2018.		
- Eksterni evaluator za srednje muzičke škole, Centar za stručno obrazovanje Crne Gore		
- Recenzent udžbenika za muzičku kulturu i umjetnost na Recenzentskoj listi koju je odobrio Nacionalni savjet za obrazovanje		
- Urednik i organizator serije koncerata »Od tradicije do inspiracije« profesora i studenta Muzičke akademije, Cetinje- Ministarstvo kulture; Bar- Centar za kulturu; Nikšić- Sala muzičke škole Dara Čokorilo, Tivat- Muzička škola i Centar za kulturu.		
- Član organizacionog odbora okruglog stola »Istraživači muzičke baštine Crne Gore«, Ministarstvo kulture		
- Član uređivačkog odbora zbornika radova »Istraživači muzičke baštine Crne Gore« posvećen etnomuzikologu prof. Miodragu Vasiljeviću		
- Autor, organizator i predavač na dvodnevnoj muzičkoj interkulturalnoj radionici »Upoznaj me muzikom« održanoj u okviru ljetnje škole za djecu crnogorskih iseljenika »Crna Gora moja postojbina« 16.17 jul 2013. godine		
- Autor i predavač Tribine klavirskih pedagoga muzičkih škola u Crnoj Gori, Umjetnička škola za muziku i balet »Vasa Pavić«	20	18

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO I STRAŽIVAČKI RAD	14	20	33	52.5
2. UMJETNIČKI RAD		2		5.1
3. PEDAGOŠKI RAD	10	13	21	34
4. STRUČNI RAD	11	46	29	55.4
UKUPNO	35	81	86	147.2

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Uvidom u dostavljenu dokumentaciju i na osnovu stepena obrazovanja, utvrđujem da mr Jelena Martinović Bogojević ispunjava sve uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, kao i uslove definisane Statutom Univerziteta Crne Gore za izbor u više akademsko zvanje.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Naučnoistraživački rad mr Jelene Martinović Bogojević obuhvata širok spektar tema koje se tiču kako klavirske, tako o opšte muzičke pedagogije. Brojna istraživanja se po prvi put sprovode u Crnoj Gori, poput prisustva elemenata identiteta i multikulturalnosti u nastavnim programima i udžbenicima za muzičku kulturu (radovi 1, 2, 5, 6, 9, 11), empirijskog istraživanja o poznavanju i doživljaju muzičke baštine među gimnazijskom i studentskom populacijom (radovi 1, 2, 7), specifičnih metodičkih postupaka u pisanju metode za klavir (radovi 10, 13) i komparativnih analiza nastavih planova i programa (radovi 3, 4). Jedan broj radova je publikovan u časopisima i zbornicima koji se nalaze u međunarodnoj bazi podataka RILM, specijalizovanoj za muzičku pedagogiju, teoriju i muzikologiju (1, 2, 3, 6, 9).

Dosadašnja istraživanja mr Jelene Martinović Bogojević rezultirala su knjigama Aktuelne klavirske metode za početnike, iskustva Francuske i Rusije (2009, ZUNS) i Bartokov Mikrokosmos kao klavirski metod (2010, MCCG) kojima je pokazala analitičnost i inovativna tumačenja, korisna kako za njene studente, tako i za sve koji se bave klavirskom pedagogijom.

OCJENA STRUČNOG RADA

Na polju stručnog djelovanja mr Jelena Martinović Bogojević pokazuje širok stepen interesovanja. Istakao bih njeno rukovođenje Nacionalnim projektom »Identitetski elementi u crnogorskoj muzici kao osnova za razvoj interkulturalnosti i multikulturalnosti«. Svojim trogodišnjim radom na projektu se, sa grupom saradnika, fokusirala na afirmaciju crnogorske muzike i interdisciplinarno istraživanje pitanja identiteta u muzici. Priredila je zbirku klavirskih kompozicija crnogorskih kompozitora mlađe generacije, pod nazivom *Klavinint*. Organizovala je seriju koncerata studenata i profesora Muzičke akademije pod nazivom *Od tradicije do inspiracije*. Organizovala je i vodila interkulturalnu radionicu za djecu crnogorskih iseljenika, pod nazivom *Upoznaj me muzikom*. Holistički pristup muzičkoj pedagogiji proširio je njeno djelovanje i na polje poezije za djecu, pa je priredila i napisala multimedijalnu zbirku pod nazivom *Doći ću iz šume čak*, (2015, ZUNS, edicija Zublja). Značajne stručne aktivnosti vezane su i za ulogu evaluatora za Srednje muzičke škole i recenzenta za udžbenike muzičke kulture.

Posebno se ističe njena uloga nacionalnog koordinatora u Evropskoj asocijaciji muzičkih pedagoga (EAS), u okviru koje zastupa i promovira muzičko obrazovanje u Crnoj Gori, ali i prenosi evropska iskustva kroz širok spektar stručnih aktivnosti.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Kao predavač na predmetima Metodika nastave klavira sa pedagoškom praksom, Istorijski razvoj pijanizma i Metodika opšteg muzičkog obrazovanja, mr Jelena Martinović Bogojević pokazala je veliku posvećenost u radu sa studentima. Kao autor tri udžbenika za muzičku kulturu i tri priručnika za nastavnike, pod nazivom *Čarolija muzike*, kao i trenutnim pisanjem udžbenika za peti razred, pod nazivom *S muzikom rastem*, mr Jelena Martinović Bogojević je stekla veliko iskustvo u oblasti opšte muzičke pedagogije. Povezujući teoriju i praksu, zalažući se za aktivnu nastavu i uvažavajući kritičke stavove studenata, mr Jelena Martinović Bogojević predstavlja pedagoga koji se ne vezuje samo za usko-stručne oblasti, već studentima pruža širi uvid u muzičku kulturu i umjetnost.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	6	14	20	19.5	33	52.5
2. UMJETNIČKI RAD	2		2	5.1		5.1
3. PEDAGOŠKI RAD	3	10	13	13	21	34
4. STRUČNI RAD	35	11	46	26.6	29	55.6
UKUPNO	46	35	81	61.2	86	147.2

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu svega navedenog u ovom Izvještaju, naučno-istraživačkog rada značajnog za širu muzičku zajednicu, bogate stručne djelatnosti kojom je promovisala crnogorsku kulturu i samobitnost i posvećenog pedagoškog rada, sa zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da **doc. mr Jelenu Martinović Bogojević** izabere u akademsko zvanje **vanredni profesor** za predmete Metodika nastave klavira sa pedagoškom praksom, Istoriji razvoj pijanizma i Metodika opšteg muzičkog obrazovanja sa pedagoškom praksom na Osnovnim i Specijalističkim studijama.

RECENZENT

vanr. prof. mr Bojan Martinović
Muzička akademija, Cetinje

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidatkinja mr Jelena Martinović Bogojević je nakon uspješno završenih studija na Instrumentalnom odsjeku Muzičke akademije (Univerzitet Crne Gore, 1995) i jednogodišnjeg stručnog usavršavanja u Francuskoj (Univerzitet Pariz VIII, Fakultet za muzikologiju) završila magistarske studije iz Metodike nastave klavira na Univerzitetu Crne Gore (2006). Trenutno studira na Interdisciplinarnim doktorskim studijama – oblast Muzička pedagogija na Univerzitetu u Ljubljani (Slovenija). U pogledu stepena obrazovanja, kandidatkinja u potpunosti ispunjava uslove za izbor u zvanje vanredni profesor.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Kandidatkinja mr Jelena Martinović Bogojević se u naučnoistraživačkom radu usmjerava na dva temeljna područja: metodiku nastave klavira i opštu muzičku pedagogiju. U okviru oba područja istražuje, između ostalog, osobine, ulogu i aplikativnost crnogorskog folkloru u muzičkom podučavanju.

Na području metodike klavira je objavila dvije knjige: *Aktuelne klavirske metode za početnike – iskustva Francuske i Rusije* (2009) i *Bartokov Mikrokosmos kao klavirski metod* (2010). Obje knjige razmatraju metode rada sa klavirskim početnicima, prva u okviru istaknutih i specifičnih praksi (B. Bartok). U tumačenju utemeljenih klavirskih metoda za početnike klavira, kandidatkinja je predstavila svoj inovativni autorski pristup, čija je naučnoistraživačka nadgradnja rezultirala radovima: *Methodical Procedures in Creation of the New Piano Method for the Beginners* (1.3.1.10), *Savremena klavirska pedagogija kroz prizmu metodskih postupaka u radu sa početnicima* (1.3.1.8); i *Primjena crnogorskih narodnih pjesama u klavirskim vježbama za početnike* (1.3.2.13).

Na području muzičke pedagogije, kandidatkinja istraživačku pozornost usmjerava na aktuelne teme savremenog muzičkog obrazovanja u osnovnim i srednjim školama. U radovima predstavlja rezultate istraživanja o poznavanju i odnosu gimnazijalaca prema muzičkoj baštini naroda koji žive na području Crne Gore: *Razina poznavanja građe iz muzičkog folkloru učenika gimnazijskog usmjerenja u Crnoj Gori* (1.2.2.1); *Odnos tinejdžera prema narodnom glazbenom stvaralaštvu – putovi i stranputice* (1.2.2.2); *Narodno stvaralaštvo u muzičkoj pedagogiji – od potrebe do anahronizma* (1.2.2.5). Interesovanje usmjerava na ispitivanja vezana za razvoj kurikuluma za nastavu muzičke kulture i analitički vrši upoređivanja sa iskustvima drugih država: *Teaching Music in a Reformed Education System: Experience of Croatia and Montenegro* (1.2.2.3); *Importance, Structure and Outcomes of the Music Program in the Primary School: The Experience of Croatia, Montenegro and Serbia* (1.2.2.4). Proučava takođe i aktuelne teme multietničnosti (*Etnomuzikološki sadržaji u nastavnim planu i programu Muzička kultura u Crnoj Gori s osvrtom na multietničnost* (1.3.1.9); i identiteta (*Identitet i muzika- mogućnosti interkulturalnog dijaloga* (1.3.1.11). Navedeni naučni radovi prikazuju aktuelna stanja prilikom pripreme i realizacije muzičkog odgoja i istovremeno uključuju smjernice daljeg razvoja muzičke didaktike.

OCJENA STRUČNOG RADA

Kandidatkinju mr Jelenu Martinović Bogojević odlikuje bogata stručna djelatnost, prepoznata kako u domaćim tako i u međunarodnim okvirima. Aktivno djeluje kao Nacionalni koordinator za Crnu Goru u *European association for music in schools* (EAS; 4.6). Široko polje stručnih aktivnosti iskazuje kroz vođenje značajnih projekata (rukovodilac nacionalnog NI projekta „Identitetski elementi u crnogorskoj muzičkoj umjetnosti kao osnova za razvoj multikulturalnosti i interkulturalnosti“ (4.2.2.2); zatim na publicističkom području, u kojem djeluje kao autorka i urednica (*Klavirint – zbirka klavirskih kompozicija crnogorskih kompozitora mlađe generacije* (4.1.2.1) i *Multimedijalne zbirke Doći ću iz šume čak* (4.1.2.1); na recenzentskom području (recenzent udžbenika za muzičku kulturu i umjetnost na Recenzentskoj listi koju je odobrio Nacionalni savjet za obrazovanje), kao i na evaluatorskom području (eksterni evaluator za srednje muzičke škole, Centar za stručno obrazovanje Crne Gore).

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOBLJENOSTI

Mr Jelena Martinović Bogojević na Muzičkoj akademiji deluje kao predavač na području pijanizma (Klavirski praktikum, Istorijski razvoj pijanizma, Metodika nastave klavira) i muzičke pedagogije (Metodika opšteg muzičkog obrazovanja sa pedagoškom praksom). Svoja bogata pedagoška znanja ne dijeli samo sa studentima, već ih kontinuirano usmjerava i na samu pedagošku praksu. U saradnji sa M. Papić, B. Durković je objavila tri didaktička kompleta (udžbenik, metodski priručnik za nastavnike, CD material) za muzičku kulturu u osnovnoj školi pod nazivom *Čarolija muzike 1, 2 i 3* (3.1.4.1 i 3.1.4.2). Nedavno je od strane Nacionalnog savjeta za obrazovanje usvojen i udžbenički komplet za 5. razred osnovne škole. Kandidatkinja je i mentorka studentima specijalističkih studija. Odras njene pedagoške izvrsnosti je i visoka ocena kvaliteta nastave na predlog Vijeća Muzičke akademije, usklađena sa anketnim ocjenama studenata.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	6	14	20	19.5	33	52.5
2. UMJETNIČKI RAD	2		2	5.1		5.1
3. PEDAGOŠKI RAD	3	10	13	13	21	34
4. STRUČNI RAD	35	11	46	26.6	29	55.6
UKUPNO	46	35	81	61.2	86	147.2

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Detaljnim uvidom u priloženu dokumentaciju, zaključujem da kandidatkinja mr Jelena Martinović Bogojević na osnovu stepena obrazovanja, iskazanog naučnoistraživačkog i stručnog rada i pedagoške osposobljenosti, posjeduje potrebne reference za izbor u zvanje vanrednog profesora. Njena kvalifikaciona biografija, propisno predstavljena kroz bodovnu listu, potvrđuje kvantitativne parametre za njen izbor. Kroz međunarodne susrete i naučnoistraživačke simpozijume, dugi niz godina sam upoznata sa radom mr Jelene Martinović Bogojević, njenim kompetencijama i izuzetnom sposobnošću povezivanja dva specijalizovana muzička područja, metodike klavira i opšte muzičke pedagogije. Kreativan i posvećen pristup čine je odličnim pedagogom i kolegom.

Na osnovu svega izloženog, kandidatkinju **mr Jelenu Martinović Bogojević sa zadovoljstvom predlažem u zvanje vanrednog profesora.**

RECENZENT

Dr Branka Rotar Pance
vanredni profesor Muzičke akademije
Univerzitet u Ljubljani

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidatkinja mr Jelena Martinović Bogojević ispunjava uslove za izbor u zvanje vanrednog profesora s obzirom na to da je završila osnovne i magistarske studije iz struke i da se trenutno nalazi na interdisciplinarnim doktorskim studijama iz oblasti muzičke pedagogije.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG RADA

Osnovno polje interesovanja kandidatkinje mr Jelene Martinović Bogojević u njenom naučnoistraživačkom radu jeste muzika i muzičko obrazovanje. Na početku svog naučnoistraživačkog rada ona se, kao diplomirani instrumentalista, posvetila istraživanju problema početne nastave klavira. Kao rezultat ovog interesovanja objavila je knjige: *Aktuelne klavirske metode za početnike – iskustva Francuske i Rusije* (2009) i *Bartokov Mikrokosmos kao klavirski metod* (2010). Obe autorkine monografije bave se aktuelnim problemima osmišljavanja metoda rada sa početnicima klavira. Dok u prvoj, ona istražuje današnje metode rada sa klavirskim početnicima u visokorazvijenim kulturnim sredinama kao što su Francuska i Rusija; u drugoj, autorka detaljno razmatra metod rada sa početnicima istaknutog mađarskog kompozitora, pijaniste i pedagoga B. Bartoka u kome on afirmiše individualan, autorski pristup radu sa početnicima klavira zasnovanom na primeni domaćeg folkloru. Polazeći od ove temeljne premise, koju je autorka ustanovila i u svojoj prvoj monografiji – u prvom redu u radovima ruskih autora, poseban status dobijaju njeni izvještaji sa naučnih skupova posvećeni crnogorskom folkloru kao mogućem pretekstu za nastanak jednog domaćeg udžbenika za klavirske početnike. Ovom problemu ona je posvetila svoje radove: *Primjena crnogorskih narodnih pjesama u klavirskim vježbama za početnike* (1.3.2.13); i *Methodical Procedures in Creation of the New Piano Method for the Beginners* (1.3.1.10).

Kandidatkinja je u posljednjih nekoliko godina proširila svoja istraživanja na probleme savremenog muzičkog obrazovanja u osnovnim i srednjim školama. Kao rezultat toga objavila je kao koautor jedan broj članaka: *Razina poznavanja građe iz muzičkog folkloru učenika gimnazijskog usmjerenja u Crnoj Gori* (1.2.2.1), *Importance, Structure and Outcomes of the Music Program in the Primary School: The Experience of Croatia, Montenegro and Serbia* (1.2.2.4). U ovim radovima ona istražuje aktuelnu situaciju u obrazovnom sistemu u Crnoj Gori i regionu, ukazujući na presudan uticaj sredine na muzičku kulturu, istovremeno predlažući odgovarajuća didaktička i metodička rešenja u cilju unapređivanja nastave muzičke kulture.

OCJENA STRUČNOG RADA

Kandidatkinja mr Jelena Martinović Bogojević je u svojoj profesiji posebno aktivna na širem kulturnom i društvenom planu. Ona je nacionalni koordinator za Crnu Goru u Evropskoj asocijaciji muzičkih pedagoga (EAS; 4.6), Rukovodilac nacionalnog NI projekta „Identitetski elementi u crnogorskoj muzičkoj umjetnosti kao osnova za razvoj multikulturalnosti i interkulturalnosti“ (4.2.2.2), eksterni evaluator za srednje muzičke škole Centra za stručno obrazovanje Crne Gore (4.6). Autor je i realizator jednog broja publikacija od značaja za razvoj muzičke kulture kao što su: *Klavirint – zbirka klavirskih kompozicija crnogorskih kompozitora mlađe generacije* (4.1.2.1) i *Multimedijalne zbirke Doći ću iz šume čak* (4.1.2.1).

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOBLJENOSTI

Mr Jelena Martinović Bogojević je na svojoj matičnoj ustanovi Muzičkoj akademiji, prvobitno bila angažovana kao predavač na predmetu Klavirski praktikum da bi zatim postala predavač na predmetima Istorijski razvoj pijanizma, Metodika nastave klavira i Metodika opšteg muzičkog obrazovanja sa pedagoškom praksom. Ovakav bogat spektar srodnih, ali ponaosob specifičnih predmeta, zahteva širinu uvida, poznavanje problematike predmeta i sposobnost povezivanja teorije sa praksom. Kao rezultat svog angažovanja na predmetu Metodika opšteg muzičkog obrazovanja sa pedagoškom praksom, mr Jelena Martinović Bogojević je dosada u saradnji sa J. Papić, M. Durković

objavila dva udžbenika muzičke kulture za osnovnu školu *Čarolija muzike 2 i 3* (3.1.4.1 i 3.1.4.2). U pripremi je udžbenik za 5. razred osnovne škole. U doglednom vremenu kandidatkinja će objaviti početni udžbenik klavira koji se bazira na primeni domaćeg folkloru, u duhu ostvarenja gore navedenih ruskih i mađarskih autora, što će biti prvi takav pokušaj u Crnoj Gori da se ostvari spoj između domaćeg muzičkog folkloru i početne nastave klavira.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	6	14	20	19.5	33	52.5
2. UMJETNIČKI RAD	2		2	5.1		5.1
3. PEDAGOŠKI RAD	3	10	13	13	21	34
4. STRUČNI RAD	35	11	46	26.6	29	55.6
UKUPNO	46	35	81	61.2	86	147.2

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Kandidatkinja mr Jelena Martinović Bogojević je u svojoj sveukupnoj dosadašnjoj aktivnosti pokazala veliku posvećenost svojoj profesiji. Interesovanja koja je ispoljila za različite oblasti muzičkog odgoja, uveliko prevazilaze uske okvire njene inicijalne profesije klavirskog pedagoga i svrstavaju je u red manjeg broja visokoobrazovanih muzičara jasne i kultivisane pisane reči, koji uspostavljaju sistemsku vezu između muzičke prakse i teorijskog promišljanja njenih osnova. Visoka kultura ophođenja sa drugima, nenametljivo i argumentovano zastupanje sopstvenih stavova, čine Jelenu Martinović Bogojević izvrsnim kolegom i pedagogom u šta sam imao prilike u više navrata da se uverim kao njen mentor na magistarskim studijama. Svojevremeno, odluka Muzičke akademije o pokretanju magistarskih studija iz metodike nastave klavira, u ličnosti mr Jelene Martinović Bogojević nalazi svoje puno opravdanje, s obzirom na to da su studije doprinele formiranju specifičnog profila visokoobrazovanog muzičara teoretičara i praktičara koji je u stanju na kompetentan – naučno utemeljen način – da se suoči sa izazovima današnje kulture i muzičkog obrazovanja.

Na osnovu svega izloženog, **kandidatkinju mr Jelenu Martinović Bogojević sa zadovoljstvom predlažem u zvanje vanrednog profesora.**

RECENZENT

Dr Dragoljub Dragan Šobajić
redovni profesor Fakulteta muzičke umetnosti
Univerzitet umetnosti u Beogradu

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za predmete: **Evaluacija predškolske ustanove, Pedagogija slobodnog vremena i Pedagoški menadžment** na primijenjenom specijalističkom studiju Studijskog programa za predškolsko vaspitanje i **Programiranje vaspitno – obrazovnih sadržaja** na specijalističkom studiju Studijskog programa za pedagogiju na Filozofskom fakultetu.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 23.01.2016. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR BILJANA MASLOVARIĆ.**

BIOGRAFIJA

Rođena sam 04.08.1963.g u Štipu, Makedonija. Osnovnu i srednju školu sam završila u Titogradu. Prvu diplomu visoke stručne sprema sam stekla na Nastavničkom fakultetu u Nikšiću, tadašnjeg Univerziteta "Veljko Vlahović", 1988.godine i stekla stručni zvanje: profesorka marksizma i socijalističkog obrazovanja. Drugu diplomu visoke stručne sprema sam stekla 1995. na Univerzitetu Crne Gore, na Filozofskom fakultetu, odsjek sociologija, čime sam stekla zvanje: profesorka sociologije. Školske 2004/05.godine sam upisala prvu godinu magistarskih studija na Univerzitetu u Novom Sadu, a 12. decembra 2007.godine sam odbranila magistarsku tezu pod nazivom: *Menadžment slobodnog vremena kao faktor razvoja ličnosti odraslih* i stekla akademsko zvanje: Magistrica nauka iz interdisciplinarnosti oblasti Menadžment u obrazovanju.

Doktorsku disertaciju pod nazivom: *Obrazovanje za demokratiju i uloga škole u razvoju demokratskih stavova učenika/ca* sam odbranila 16. jula 2009.godine, na Univerzitetu u Novom Sadu, čime sam stekla zvanje: Doktorica nauka iz interdisciplinarnosti Menadžment u obrazovanju.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJE

Moje radno iskustvo (preko 25 godina) je dominantno povezano sa obrazovanjem i to: od 1992 do 1998. godine sam bila angažovana kao profesorka društvenih grupa predmeta (Sociologija, Filozofija, Ustav i prava građana, Saobraćajna psihologija, itd), kada sam i položila i stručni ispit za nastavno i vaspitno osoblje pri Filozofskom fakultetu u Nikšiću. Od 1998 do 2001.g. sam bila zaposlena u Fondaciji za otvoreno društvo/Institutu za otvoreno društvo-Predstavnstvo u Crnoj Gori, kao koordinatorka sljedećih programa: Podrška visokom obrazovanju (HESP), Umjetnost i kultura, Izdavaštvo, Ženski program. Od 2001.godine do 2010.godine sam bila angažovana kao koordinatorka u Pedagoškom centru Crne Gore (PCMNE), u kojem sam radila na koordinaciji, edukaciji, sertifikaciji, implementaciji i kao MTT (Master Teacher Trener) obrazovnih programa kao što su: Čitanje i pisanje za kritičko mišljenje-RCWT; Korak po korak- SbS (obrazovna metodologija koja je usmjerena na dijete), Inkluzija, Izdavaštvo itd. U Pedagoškom centru Crne Gore od 2012.godine radim na poziciji izvršne direktorke. Od 2011. godine sam angažovana na poziciji Nacionalnog reprezentata za Crnu Goru u Svjetskom forumu za predškolsko - rano vaspitanje i obrazovanje (World Forum on Early Care and Education). Članstvo u Internacionalnoj Acocijaciji (ISSA) aktivno ostvarujem od 2001.godine. Takođe, volonterske aktivnosti sam ostvarila kroz učešće u Upravnom odboru EXPEDITIO, a od 2008.godine volontiram na zadacima predsjednice Upravnog odbora Fondacije za aktivno građanstvo (fAKT) od 2008.godine. U periodu od novembra 2012.godine do decembra 2013.godine sam radila na poziciji šefice Agencije za pomoć interkulturalnom obrazovanju, pri Ministarstvu za ljudska i manjinska prava.

Na Filozofskom fakultetu u Nikšiću sam bila angažovana kao spoljni saradnik od 2007.godine na studijskim programima za Predškolsko vaspitanje i Pedagogija, na sljedećim predmetima: Eksperimentalni programi za rano obrazovanje; Pedagogija slobodnog vremena; Evaluacija predškolske ustanove; Programiranje vaspitno-obrazovnih sadržaja, Pedagoški menadžment i Porodična pedagogija.

U zvanje docentice za predmete Eksperimentalni programi za rano obrazovanje, Evaluacija predškolske ustanove i Pedagogija slobodnog vremena na studijskom programu za Predškolsko vaspitanje i predmetu Programiranje vaspitno obrazovnih sadržaja na Studijskom programu Pedagogija na Filozofskom fakultetu izabrana sam na sjednici Senata Univerziteta Crne Gore održanoj 17. 02. 2011. godine (*Odluka o izboru u zvanje* br. 08-211, od 17.02.2011. godine).

Na poziciji prodekanke za nauku i međunarodnu saradnju na Filozofskom fakultetu radim od 18.09.2014.godine (*Odluka o imenovanju* br.01-1557/3).

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA
 (Spisak reference dat je Biltenu Univerziteta br. 261 od 1.11.2010.)

1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	4
Broj referenci*broj bodova						
1.2. Radovi objavljeni u časopisima	1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.		9,5
Broj referenci*broj bodova						
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima		1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.		4
Broj referenci*broj bodova						
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje			1.4.1.	1.4.2.		2
Broj referenci*broj bodova						
1.5. Recenzije		1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.		
Broj referenci*broj bodova						
UKUPNO ZA NAUČNO ISTRAŽIVAČKU DJELATNOST						19,5
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST						
3.1. Udžbenici	3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.		2
Broj referenci*broj bodova						
3.2. Priručnici		3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.		1
Broj referenci*broj bodova						
3.3. Gostujući profesor			3.3.1.	3.3.2.		
Broj referenci*broj bodova						
3.4. Mentorstvo		3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.		
Broj referenci*broj bodova						
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada)						
UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST						3
4. STRUČNA DJELATNOST						
4.1. Stručna knjiga			4.1.1.	4.1.2.		
Broj referenci*broj bodova						
4.2. Urednik ili koeditor		4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.		
Broj referenci*broj bodova						
4.3. Stručni članak				4.3.1.		
Broj referenci*broj bodova						
4.4. Objavljeni prikazi				4.4.1.		
Broj referenci*broj bodova						
4.5. Popularno-stručni članci				4.5.1.		
Broj referenci*broj bodova						
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost				4.6.1.		10
Broj referenci*broj bodova						
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST						10

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.			
1. Monografija					
1.1. Autorska naučna monografija izdata od strane renomiranog međunarodnog izdavača					
1. Milić, S., Maslovarić, B., Novović, T. (2013) Basic elements of implementation of a concept of inclusive education. 72-90. ISBN: 978-3-659-49601-1. Izdavač: Lambert Academic Publishing (Germany).	10	10			
1.5. Dio naučne monografije izdate kod nas (i u okruženju) čiji su izdavači nacionalne akademije nauka i državni univerziteti i dio knjige studijskog karaktera izdate kod nas.					
2. Maslovarić, B. (2012) Inkluzija kao građanska vrijednost društva, Monografija Inkluzivne vrijednosti obrazovnog sistema Crne Gore, urednik Perko Vukotić, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, knjiga 43, str. 123-139. ISBN 978-86-7215-305-7 COBISS.CG-ID 21331472. Izdavač: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Podgorica.	5	5			
3. Maslovarić, B. (2012) Inkluzija kao građanska vrijednost društva, Monografija Istorijska nauka,					
programi i nastava istorije, urednik Đorđe Borozan, Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, knjiga 44, str. 117-133. ISBN 978-86-7215-306-4. COBISS.CG-ID 21331216. Izdavač: Crnogorska akademija nauka i umjetnosti Podgorica.			5	5	
1.2 Radovi objavljeni u časopisima					
1.2.2 Radovi u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazama podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju					
4. Mićanović, V., Novović, T., Maslovarić, B., Šakotić, N. (2013) Perceptions of inclusive values in teaching mathematics in Montenegro, <i>SENSOS, InED</i> , vol III, N.º 2, page 69-84. ISSN 2182-5127. Izdavač: Centre for Research & Innovation in Education (Porto).	4	3			
1.2.3. Radovi objavljeni u domaćim časopisima					
5. Mićanović, V., Maslovarić, B., Novović, T. (2013) Analiza uključivanja djece RAE porijekla u obrazovni sistem u okviru projekta „Osnovno pravo na obrazovanje u Crnoj Gori“, <i>Vaspitanje i obrazovanje</i> , br. 2, str. 77-90. ISSN 0350-1094. Izdavač: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva (Podgorica).	1,5	1,5			
6. Novović, T., Mićanović, V., Maslovarić, B.					

(2014) Uloga roditelja u predškolskom sistemu Crne Gore, <i>Vaspitanje i obrazovanje</i> , br. 1, str. 63-77. ISSN 0350-1094. Izdavač: Zavod za udžbenike i nastavna sredstva (Podgorica).	1,5	1				
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima						
1.3.1. Međunarodni kongresi, simpozijumi, seminari						
7. Maslovarić, B. (2012) Support of Cultural Diversity for Intercultural Education, IV Međunarodni naučni skup Multiculturalism and Contemporary Society, USEE Pravne i poslovne studije dr Lazar Vrkatić, 316.7(048.3), Novi Sad, Izdavač: Biblioteka matice srpske Novi Sad, 01.03.2013, str. 76-88, ISBN 978-86-7910-056-6. COBISS.SR - ID 277288967.	2	2				
8. Novović, T., Mićanović, V., Maslovarić, B. (2013) Kvalitet rada u predškolskom kontekstu u Crnoj Gori, urednik Mirosljub Joković, Zbornik: Vaspitač u 21. Veku, Visoka škola za vaspitače strukovnih studija - Aleksinac, br. 13, Aleksinac, 05. 07. 2013, str. 551-558, ISBN 978-86-7746-424-0.	2	1				
9. Maslovarić, B. (2014) Minorities and educational sector in Adriatic Countries: Guidelines on governance models for enhancing inter-culture approaches in educational systems, urednik Tatjana Novović, Services of Intercultural Education in Adriatic Region as a Result of the project SIMPLE, Izdavač: Ministarstvo za ljudska i manjinska prava Crne Gore, Podgorica, 09. 05. 2013, str. str. 20-35, Podgorica, ISBN 978-9940-633-07-3, COBISS.CG-ID 26080016,	2	2				
10. Maslovarić, B. (2015) Approaching the Other – Theory and Practice, abstract, Ed.Prof.Dr. Ayhan Tekines, 4th International Conference on Humanities Identity, Culture and Communication, ICH, Tirana 19-20.05.2015.	0,4	0,4				
11. Maslovarić, B. (2013) Interkulturalni dijalog u nastavi povjesti, apstrakt, Ed. Prof.dr Neven Hrvatić, predavanje na Međunarodnoj znanstvenoj konferenciji Interkulturalni kurikulum i odgoj za različitost, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, odsjek Pedagogija.	0,4	0,4				
12. Maslovarić, B. (2012.) Discriminazione e violenza di genere contro done e gruppi a rischio delle comunita di minoranze storiche e nuove, abstract, Ed Dott Claudio Di Giampietro, Strengthening the Identity of Minority People Leads to Equality - Peskara, Region Abruzzo, Italija- IPA Adriatico 2007-2013. Peskara, 20. 04. 2012	0,4	0,4				
13. Maslovarić, B. (2013) Studentski volonterizam kao podrška integraciji djece u obrazovni system Crne Gore, apstrakt, urednik Radmila Rangelov Jusović, V regionalna konferencija edukatora Planiranje, formativno praćenje i vannastavne aktivnosti u funkciji razvoja ključnih kompetencija kod djece, Sarajevo, 22-25. 08. 2013.	0,4	0,4				
14. Maslovarić, B. (2014.) Formiranje balkanske mreže asocijacije Korak po korak, apstrakt, urednik Liana Ghent, Regionalni seminar za profesionalni razvoj u organizaciji Međunarodne asocijacije (ISSA) Korak po korak, Petrovac, 15-19. 09. 2014.	0,4	0,4				
15. Maslovarić, B. (2014.) Nauka je svuda oko nas, apstrakt, urednik Radmila Rangelov Jusović, Regionalna konferencija edukatora, Konjic, Bosna i Hercegovina, 21-24. 08. 2014.	0,4	0,4				
16. Maslovarić, B. (2015) Literacy Cubed – Focus on Roma Families/LIT3, apstrakt, Ed Maria Kovacs, Cluj-Napoca, Romania, 03-05. 09. 2015.	0,4	0,4				
17. Maslovarić, B. (2015) Značaj neverbalne komunikacije u vaspitno obrazovnom procesu,						
apstrakt, Urednik Radmila Rangelov Jusović, 7. Regionalna konferencija, Bijeljina, Bosna i Hercegovina, 18-21.08.2015.	0,4	0,4				
18. Maslovarić, B. (2015) Quality and equal opportunities in Montenegro, apstrakt, Ed Tatjana Vonta, International Conference for 20 th Anniversary of Step by Step Slovenia, Rogaška Slatina, 20-21.11.2015	0,4	0,4				
1.3.2. Domaći kongresi, simpozijumi, seminari						
19. Maslovarić, B. (2011): Ljudska prava – demokratska transformacija društva i obrazovanje, urednik Saša Milić, Zbornik radova sa naučnog skupa Koncepti ljudskih i dječijih prava i njihova realizacija u obrazovnom sistemu u organizaciji Filozofskog fakulteta Nikšić i Zavoda za školstvo i Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva Podgorica, Podgorica, 21. 01. 2011. Izdavač: Filozofski fakultet Univerzitet Crne Gore (Nikšić), ISBN 978-86-7798-052-8, str.5-3	2	2				
20. Oljača, M., Milić, S., Maslovarić, B. (2011): Romska obrazovna inicijativa u Crnoj Gori, urednik Saša Milić, Zbornik radova sa naučnog skupa Kulturna prava nacionalnih manjina i socijalno depriviranih kategorija stanovništva u obrazovnom sistemu, u organizaciji Filozofskog fakulteta Nikšić i Zavoda za školstvo i Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva Podgorica, Podgorica, 25. 03 2011. Izdavač: Filozofski fakultet Univerzitet Crne Gore (Nikšić), ISBN 978-86-7798-056-6 str.143-215	2	2				
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST			Br. ref.	Br. kan.		
3.1.2 Korišćenje referentnog inostranog udžbenika kod nas:						
Evaluacija predškolske ustanove						
- Professionalism in the Early Years, Miller, L&Cable, C., (2010), ISBN: 978 0 340 94834 7. Hodder Education, UK, London.						
- Conversations on Early Childhood Teacher Education-voices from the working forum for Teachers Educators, Andrew Gibbons and Colin Gibbs (2009), Word Forum Foundation, New Zealand Tertiary College, ISBN 978-0-942702-50-7.						
Pedagogija slobodnog vremena						
- Freire, P. <i>Pedagogy of Freedom: Ethics, Democracy, and Civic Courage</i> , (2000) ,Rowman and Littlefield						
- Hornby, G. (2000) <i>Improving Parental Involvement</i> . London and New York: Cassel Education.						
- Henry, M. (1996) <i>Young children, parents and professionals</i> . London and New York: Routledge.						
Pedagoški menadžment						
- George T. Milković & John W.Boudreau (2008), Cornely University, Toronto, Human Resource Management 8 th ed. , USA ISBN 0-256-19354-1.						
Programiranje vaspitno obrazovnih sadržaja						
- Apple, M.W. (1990) <i>Ideology and Curriculum</i> . New York: Routledge.						
- Moon, B. (2001). A Guide to the national Curriculum. Oxford, New York: Oxford University Press.						
- Ornstein, A.C. & Hunkins, F.P. (1998): Curriculum:Foundations, Principies, and Issues. Boston: Allan & Bacon publishers.	5	5				
3.2.1. Priručnici, rječnici, leksikoni izdati kod nas						
- Maslovarić, B., Martinović, B., Blečić, M.,						

(2014.) Poslovna komunikacija, udžbenik za prvi razred srednjih stručnih škola, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica, ISBN 978-86-303-1815-3.	1	1
- Maslovarić, B. , Novović, T., Mićanović, V., Vukićević-Janković, V., Blečić, M. (2013) <i>Studentski volonterizam</i> , priručnik za volontere u osnovnim školama, Podgorica: PCMNE. ISBN 978-9940-563-02-8.	1	1
3.4.2. Mentorstvo na postdiplomskom studiju		
Magistarske studije		
- Anđela Backović: Osposobljenost nastavnika predškolskog vaspitanja za rad po Montessori metodi, (odbranjen 1.11.2013.godine)		2
Specijalističke studije		
b) Studijski program za predškolsko vaspitanje		
- Tamara Ralević: Evaluacija vaspitno obrazovnog rada u predškolskim ustanovama (odbranjen 12.09.2012)		0,5
- Kristina Žižić: Slobodno vrijeme u predškolskom (odbranjen 14.11.2012.)		0,5
- Milica Vojinović: Multikulturalno obrazovanje u predškolskom vaspitanju (19.9.2012)		0,5
- Tamara Mandić: Kreativnost djece predškolskog i ranog školskog uzrasta (odbranjen 11. 09. 2013.)		0,5
- Irena Tomović: Specifičnosti vaspitno obrazovnog rada sa darovitom djecom (odbranjen 04.12.2013.)		0,5
- Jelena Nikolić: Komparacija Waldorf i Reggio Emilia programa rada u predškolskom (18.09.2013)		0,5
- Maja Stanković: Mas mediji i djeca (10.07.2013.)		0,5
- Andrea Rajič: Konceptije i/ili elemnti eksperimentalnih programa u javno predškolskim ustanovama Crne Gore (jula 2014.)		0,5
- Snežana Stijepović: Uticaj mas medija na kognitivno-socijalni razvoj djece predškolskog uzrasta (2014.)		0,5
3.4.3. Mentorstvo na dodiplomskom studiju		
3.5. Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitete nastave		
Potvrda o kvalitetu pedagoškog rada na osnovu ankete studenata u proteklih pet godina.		

4. STRUČNA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
4.3. Stručni rad		
- Mićanović, V., Maslovarić, B. , Novović, T. (2012): Analiza uključivanja djece RAE porijekla u obrazovni sistem u okviru projekta Osnovno pravo na obrazovanje u Crnoj Gori, Sarajevo: Save the children i Enfants-Berane.	1	1
- Mićanović, V., Maslovarić, B. , Novović, T.(2012): Asistenti u nastavi kao podrška uključivanja djece RAE porijekla u obrazovni sistem u Crnoj Gori u okviru projekta Osnovno pravo na obrazovanje u Crnoj Gori, Sarajevo: Save the children i Enfants-Berane.	1	1
4.6 Ostala dokumentovana stručna djelatnost prema procjeni stručnih komisija:		
Organizacija naučnih skupova:		
- Organizacija i realizacija međunarodnog skupa (2013.godine): Multikulturalnost i obrazovanje manjina i naučno saopštenje na temu: Značaj inkluzivnog obrazovanja kao doprinos razvoju interkulturalnosti (The importance of Inclusive Education as a Contribution to the Development (S.I.M.P.L.E. Projekat), Ministarstvo za ljudska i manjinska prava Crne Gore u Podgorici.		

Saradnja u izradi stručnih osnova za nove propise		
- Organizacija i učešće na seminaru Quality Assurance and Improvement ISSA principals, Seminar o utvrđivanju pouzdanosti ISSA instrumenata kvaliteta predgagoške prakse za 21.vijek, Pedagoški Centar Crne Gore, Podgorica, 11-15.03.2013		
- Organizacija obuke i realizacija dijela istraživanja za primjenu istraživačkih instrumenata u okviru projekta: Evaluacija reforme osnovnog i opšteg srednjoškolskog obrazovnog sistema u Crnoj Gori, Ministarstvo prosvjete i sporta Crne Gore, Zavod za školstvo i Zavoda za udžbenike i nastavna sredstva Podgorica.		
Recenzija priručnika:		
- Maslovarić, B. , recenzija udžbenka za 3. i 4. razred za predmet Pojedinaac u grupi, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Podgorica (2011).		
- Maslovarić, B. , recenzija međunarodnog Tematskog zbornika u okviru održavanja Pete međunarodne konferencije Aktuelna defektološka praksa, Društva defektologa Vojvodine.		
Učešće u realizaciji naučno-istraživačkog projekta:		
Navedena su samo stručna angažovanja od najvećeg značaja:		
- Učešće u obuci i primjeni istraživačkih instrumenata u okviru projekta: Evaluacija reforme obrazovanja u Crnoj Gori 2010-2011. Pedagoški centar Crne Gore, Podgorica.		
- Članica užeg tima nacionalnog naučnoistraživačkog projekta: »Efekti reformskih promjena predškolskog vaspitno-obrazovnog konteksta u Crnoj Gori«(2012-2014), Nosilac projekta je Univerzitet Crne Gore- FILOZOFSKI FAKULTET u Nikšiću, u saradnji sa Ministarstvom nauke i Ministarstvom prosvjete i sporta.		
- Autorka i koautorka programa za stručno usavršavanje nastavnika (za predškolsko vaspitanje, osnovnu i srednje škole) podržanih od Filozofskog fakulteta, a akreditovani od strane Zavoda za školstvo Odlukom o izboru programa stručnog usavršavanja nastavnika za školsku 2014/2015. godinu, br.:16-3402, od 21. jula 2014. godine, Nacionalni savjet za obrazovanje potvrdio je izbor 20 programa obuke.		
- Koordinatorica i mentorica u Projektu "Studentski volonterizam" na Filozofskom fakultetu u Nikšiću od 2009.godine do juna 2016.godine		
	20	20

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKIRAD	17	20	37	19.5	38.1	57.6
3. PEDAGOŠKI RAD				3	13.5	16.5
4. STRUČNI RAD				10	22	32
UKUPNO				32.5	73.6	106.1

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Na Konkurs za izbor/reizbor u nastavničko zvanje za predmete: *Evaluacija predškolske ustanove, Pedagogija slobodnog vremena i Pedagoški menadžment* na primijenjenom specijalističkom studiju Studijskog programa za predškolsko vaspitanje i *Programiranje vaspitno – obrazovnih sadržaja* na specijalističkom studiju Studijskog programa za pedagogiju, prijavila se doc. dr Biljana Maslovarić, kao jedini kandidat. Na osnovu uvida u podnesenu konkursnu dokumentaciju, konstatujem da kandidatkinja zadovoljava sve uslove za izbor u više akademsko zvanje predviđene aktuelnim normativnim aktima Univerziteta Crne Gore.

ANALIZA NAUČNO-ISTRAŽIVAČKOG RADA

Analizom biografskih jedinica, uvidom u naučne radove prezentovane na nacionalnim i međunarodnim skupovima i konferencijama, u fokusu naučno-istraživačkog rada i profesionalno-stručnog interesovanja kandidatkinje dr Biljane Maslovarić, prepoznaje se snažno interesovanje za teme koje se tiču unapređenja demokratskih vrednosti, analizi fenomena u društveno-obrazovnoj sferi tj. onih koji se pojavljuju na sociološko-pedagoško makro i mikro polju. Zajednički imenitelj svih biografskih jedinica kandidatkinje B.Maslovarić karakterišu naučna istraživanja i refleksije o društvenim i pedagoškim fenomenima, njihovom prožimanju i naučno-kritički utemeljenog zalaganja u pravcu ukazivanja važnosti razvoja kapaciteta svakog pojedinca za život u demokratskom društvu - društvu (ne)znanja. Zato se može istaći da se radi o kandidatkinji koja u svom opusu posmatra fenomene kroz najmanje dve istraživačke prizme - sociološke i pedagoške, čime se uspostavlja još uvek redak pokušaj na našim prostorima, uspešna korelacija pomenute dve naučne oblasti, čime se dodatno daje doprinos ukupnom razvoju humanističkih nauka, a na individualnom osnovu baziranom, interdisciplinarnom pristupu i refleksijom za relevantno naučno tumačenje i zaključivanje.

U naučnom radu pod nazivom *“Promocija građanskih vrijednosti u nastavi istorije”*, autorka Maslovarić izdvaja da “na istoriji znanja i na istoriji društva utemeljeni su i počivaju svi obrazovni sistemi”. U radu se detaljno analizira (ne)pостоjanje razlika između partikularnih i univerzalističkih normi vrednovanja. Nakon prikaza postojećih i recentnih naučno utemeljenih definicija vrednosti, autorka pojašnjava vrednosni diskurs u kojem se ljudi ne razlikuju po tome da li posjeduju ili ne neke vrednosti, već po tome kako su te vrednosti organizovane u vrednosni sistem. Rad nastavlja time što navodi Rokeach-ovo istraživanje, u kojem su vrednosti podeljene na terminalne i instrumentalne, a obe svoje „korene i život“ ostvaruju kroz društvo, odnosno kroz sistem vaspitno-obrazovnih institucija i postojećem kurikulumu u njima. Preko odnosa obrazovanja i demokratije i njihove sistemske uslovljenosti, prožimanja i refleksije, u samoj školi vidi mesto u kojem se na sistemski način dešava snažan prenos univerzalističkih vrednosti. Kroz kurikulum kojeg izučavaju tokom celog svog školovanja učenici bi trebalo u konačnici da se dovedu do faze autonomnog formiranja stavova zasnovanih na građanskim vrednostima. Poseban kvalitet rada je prikaz dobijenih istraživačkih rezultata koji imaju teorijsku i praktičnu vrednost, statistički gledano, dobijenih iz reprezentativnog uzorka blizu 1000 učenika iz osnovnih škola u Crnoj Gori, za ovu priliku izdvajamo samo jedan dobijeni rezultat u kojem istoriju kao predmet učenici podjednako doživljavaju kao omiljenu (6,20%) odnosno neomiljenu (6,46%). Autorka rad završava sa konkretnim preporukama za unapređenje kvaliteta rada osnovnih škola, posebno u pravcu razvoja građanskih vrednosti putem obrazovanja. Zato jedna od njih glasi: “... razvijeni obrazovni sistemi u nastavi istorije potenciraju povezivanje događaja koji su s desili istovremeno, dajući obilježja određenjoj epohi. U tom smislu se od učenika ne traži memorisanje fakata, već razumijevanje konteksta, odnosno povezanosti istorijskih događaja, što može biti put za uvođenje novih metoda i pristupa u nastavi istorije kod nas. Jedino je na takav način moguć pristup kojim se obezbjeđuju različite perspektive (multiperspektivnost) kako bi učenici bili što više u prilici da izražavaju svoju-vlastitu inrepretaciju, a manje mišljenje koje počinje i završava iskazom tačno/netačno. Zato, preporuke za korelaciju između predmeta još više dobijaju na značaju i vrijednosti u cilju uspostavljanja što kvalitetnijeg i efikasnijeg obrazovanja za sve”.

U radu pod nazivom *“Inkluzija kao građanska vrijednost”* doc. dr Biljane Maslovarić fokusiran je na objašnjavanje pojma,

uloge, strukture i specifičnosti inkluzije kao fundamentalno pedagoško-sociološkog pravca u razvoju celog društva. U tom smislu ona naučno korektno i argumentovano obrazlaže pojam i suštinu inkluzivnog obrazovanja, s naglašenim osećajem za meru, u smislu da čitaocu stavlja do znanja da se inkluzija ovde analizira kao princip poštovanja i uvažavanja različitosti koji je utemeljen u sledećem: da svaki čovjek ima potencijale koji se jedino mogu razviti kroz adekvatnu stimulaciju, a škola je mjesto par excellence i da samo čovek ima potencijal za razvoj društva. Maslovarić na jasan i profesionalno kompetentan način sagledava kompleksnost svih savremenih teorija i principa inkluzije, a na čijim je saznanjima utemeljen svaki savremeni vaspitno-obrazovni proces u kojem dete/učenik ima centralnu ulogu. U tom kontekstu posmatra, identifikuje i analizira strukturne elemente, definisane ciljeve i specifične sadržaje, ključne prednosti i nedostatke postojećeg obrazovnog sistema u cilju pronalazanja optimalnih rešenja za ostvarivanje ciljeva obrazovanja u 21 veku, koje se prenose i kroz nastavu, ali i kroz vannastavne aktivnosti (što se još uvek ne realizuje u kontinuitetu u celom društvu, niti se dosledno sprovodi u obrazovnoj praksi).

OCJENA STRUČNOG RADA

Na osnovu uvida u dosadašnji angažman i postignuća u radu na naučnom, stručnom i pedagoškom polju, doc. dr Biljana Maslovarić, predano i hrabro, naučno- kritički, profilise usvoj profesionalni i lični integritet i kredibilitet.

Osim ostvarenih angažmana i članstava u brojnim nacionalnim i internacionalnim tijelima i asocijacijama, B. Maslovarić je i rukovodila i Agencijom za interkulturalno obrazovanje pri Ministarstvu za ljudska i manjinska prava, tako da je indirektno posredovala ne samo u razvijanju intersektorske saradnje (Ministarstvo za ljudska i manjinska prava i Ministarstvo prosvjete) već svojim radom i znanjima koncipirala, osmislila projektne aktivnosti, rukovodila u implementaciji celog Projekta SIMPLE (u prevodu: jačanje identiteta pripadnika manjina vodi ravnopravnosti):Manjine i obrazovanje u jadranskim zemljama za primenu Smjernica za unaprjeđenje interkulturalnih pristupa u obrazovanju. Ostvarila je zapaženo učešće i koordinisala je implementaciju više nacionalnih i internacionalnih projekata, a svi su se ticali podrške kvaliteta obrazovanja i unapređenja vaspitno-obrazovnih ciljeva reforme obrazovanja, a to su: Implementacija metodologije »Korak po Korak« za predškolski i osnovnoškolski nivo obrazovanja; Čitanje i pisanje za kritičko mišljenje; Medijska pismenost; Unapređenje rada škola, Mentorstvo i mentorski proces; Obrazovanje za društvenu pravdu-protiv predrasuda i stereotipa. B. Maslovarić poseduje internacionalne licence za sertifikaciju pomenutih programa. Takođe, zadnjih petnaest godina B. Maslovarić, vodi, koncipira, osmišljava više desetina programa stručnog osposobljavanja kadra i pruža obuke za sve obrazovne nivoe (od predškolskog do srednjoškolskog kadra u obrazovanju). Maslovarićeva je boravila i prezentovala radove na više desetina naučnih i stručnih skupova u zemlji i inostranstvu.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Doc. dr Biljana Maslovarić u svom radu kontinuirano primenjuje interaktivne metode u nastavi i u radu sa studentima. Prepoznata je od strane studenata (na osnovu uvida u studentske ankete) kao profesorka koja snažno podstiče kritičko promišljanje, njihovo samostalno traganje za stručnim i naučnim sadržajima i informacijama važnim za polja/oblasti izučavanja, kao u kontinuiranom povezivanju teorijskih i praktičnih znanja. U procesu neposredne organizacije i realizacije nastave, zajedno sa studentima koncipira teme za okrugle stolove, debate; inicira učeće studenata u projektima i inicijativama koje se sprovode na Filozofskom fakultetu, tako da se može sa sigurnošću istaći da dosledno primjenjuje sve savremene strategije podučavanja i učenja. U skladu sa savremenim dešavanjima na polju pedagoškog, naučnog i teorijsko-praktičnog razvoja, docent B. Maslovarić podstiče studente na samostalno angažovanje i ciljano utiče na razvoj studentskih praktičnih znanja i veština, kao i na usvajanje demokratskih vrednosti tokom studija.

II ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKIRAD	17	20		19.5	38.1	57.6
3. PEDAGOŠKI RAD				3	13.5	16.5
4. STRUČNI RAD				10	22	32
UKUPNO				32.5	73.6	106.1

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Saglasno Mjerilima za izbor u zvanje, i imajući u vidu ostvarene rezultate i kvalitet naučnog rada doc. dr Biljane Maslovarić, obim, kvalitet, karakteristike i stručnog i pedagoškog rada, potvrđujem da u potpunosti ispunjava sve zahteve istaknute u Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja, i predlažem Vijeću Filozofskog fakulteta i Senatu Univerziteta da doc. dr Biljanu Maslovarić izabere u akademsko zvanje vanrednog profesora za nastavne predmete: *Evaluacija predškolske ustanove, Pedagogija slobodnog vremena i Pedagoški menadžment* na primijenjenom specijalističkom studiju Studijskog programa za predškolsko vaspitanje i *Programiranje vaspitno – obrazovnih sadržaja* na specijalističkom studiju Studijskog programa za pedagogiju.

RECENZENT

Dr Svetlana Kostović, redovni profesor
Univerziteta u Novom Sadu

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Na Konkurs za izbor/reizbor u nastavničko zvanje za predmete: *Evaluacija predškolske ustanove, Pedagogija slobodnog vremena i Pedagoški menadžment* na primijenjenom specijalističkom studiju Studijskog programa za predškolsko vaspitanje i *Programiranje vaspitno – obrazovnih sadržaja* na specijalističkom studiju Studijskog programa za pedagogiju, prijavila se doc. dr Biljana Maslovarić, kao jedini kandidat. Na osnovu uvida u podnesenu konkursnu dokumentaciju, konstatujem da kandidat zadovoljava sve uslove za izbor u više akademsko zvanje predviđene aktuelnim normativnim aktima Univerziteta Crne Gore.

ANALIZA NAUČNO-ISTRAŽIVAČKOG RADA

U prethodnom petogodišnjem periodu doc. dr B. Maslovarić je permanentno radila na uvođenju, usavršavanju i razvoju multidisciplinarnog pristupa i analizi pre svega društvene paradigme, a ujedno i različitih fenomena u obrazovanju, uključujući postojeća znanja iz savremenih naučnih disciplina iz obrazovnog menadžmenta i evaluacije uopšte. Važno je istaći da njeni naučni radovi predstavljaju odličan primer praktičnog i vrednosno orijentisanih, a naučno utemeljenih rešenja analiziranih i opisanih društveno-obrazovnih fenomena i povezivanje istih sa savremenim sociološko - pedagoško – psihološko- andragoškim teorijama i pravcima razvoja. Važno je istaći da se kroz analizu njenog naučno-istraživačkog rada uvida precizna i kritički utemeljena opservacija, ali čini se mnogo važnije, jasno obrazložene i naučno utemeljene aktivnosti i predlozi akcija u pravcu menjanja i kreiranja novih, otvorenih, društvenih, pa samim tim i obrazovnih paradigmi. Zato se može izdvojiti da doc.dr B. Maslovarić kao retko ko dosledno primenjuje principe konstruktivističke pedagogije kroz svoj celi naučno-istraživački i stručni rad, te otuda njena snažna naučna i istraživačka posvećenost konceptima razvoja demokratskog obrazovnog sistema, razvijanje principa multikulturalnosti, razvoja inkluzivnog obrazovanja, društvene pravde i društvenih jednakosti za sve.

U naučnoj monografiji *“Basic elements of implementation of a concept of inclusive education”*, objavljenoj u okviru jedinstvene studije, koja sadrži šest poglavlja, štampane na 177 stranica, izdate od strane prestižne izdavačke kuće LAP LAMBERT Academic Publishing, Germany, za ovu priliku, izdajamo deo monografije u kom se prikazuju rezultati istraživanja kvaliteta implementacije inkluzivnog obrazovanja u Crnoj Gori, dobijeni

putem svih raspoloživih primarnih i sekundarnih izvora – od analize zakona i zakonskih akata i strategija inkluzivnog obrazovanja, kao primarnih izvora, odnosno analize inkluzivnog obrazovanja i evaluacije u implementaciji inkluzivnih programa, funkcionalne uključenosti institucija i angažman pojedinaca (focus grupe), kao sekundarnih izvora. Na osnovu dobijenih rezultata i prikupljenih empirijskih informacija o različitim aspektima inkluzivnog obrazovanja u Crnoj Gori B. Maslovarić predlaže preko dvadeset specifičnih mera i postupaka koji mogu dovesti do unapređenja celog društvenog, a time i obrazovnog sistema, čime bi se i podigao ukupan kvalitet vaspitno-obrazovne prakse, od predškolskog do univerzitetskog nivoa. Analitički kvalitetno i naučno utemeljeno tumačenje dobijenih rezultata u ovom istraživački obimnom i komplikovanom poduhvatu (za naše prilike) govori u prilog činjenica da je ova monografija izdata na engleskom jeziku za najširu inostranu naučnu i stručnu javnost. Nadalje, u dobijenim rezultatima i predloženim rešenjima za podršku u primeni inkluzivnog obrazovanja u Crnoj Gori, može se kvalitetnije sagledati i onaj deo monografije koji se odnosi na komparativna iskustva u primeni inkluzije kao obrazovne paradigme i filozofije u zemljama Evrope i šire. Autor u radu eksplicitno ističe važnost inkluzivnog obrazovanja kao temeljnog koncepta svih savremenih obrazovnih sistema, koji se grade i izgrađuju utemeljeni na umrežavanju svih nacionalnih institucija na svim nivoima, na mikro na makro nivou; permanentnoj/celoživotnoj edukaciji svih; stvaranju konkretnih uslova za uspostavljanje društvene pravde i poštovanju inkluzivnih obrazovnih vrednosti, kao temelja svih savremenih društvenih zajednica. Može se sa sigurnošću zaključiti da monografija ima naučnu vrednost, koju između ostalog čini adekvatna selekcija i primena istraživačkih baterija, a koje daju optimalnu osnovu za dalje korišćenje i praćenje razvoja i kvaliteta inkluzivnog obrazovanja, te time i kvaliteta obrazovanja uopšte, ne samo u Crnoj Gori, već i šire.

U naučnom radu *“Support of Cultural Diversity for Intercultural Education”*, B.Maslovarić, kao odgovor na složenost kulturnog diverziteta u modernoj društvenoj teoriji i praksi, prvenstveno ističe vrednosni sud u kojem obrazovni sistemi imaju najznačajniju ulogu u očuvanju, promovisanju i razvijanju interkulturalnih koncepata, ali i stvaranju uslova u vaspitno-obrazovnom sistemu za permanentnu razmenu postojećih vrednosti svakog društva. U radu se snažno promovise i podstiče ideja društvene jednakosti i razvijanja takvih obrazovnih sistema u kojima je poštovanje principa stalnog dijaloga u multikulturalnom društvu “u čijem se središtu nalazi novi princip - poštovanje i vrednovanja različitosti i negovanje identiteta”, autor je mišljenja da održivost obrazovnog sistema upravo počiva na osnaživanju istaknutih principa čime se podiže stepen tolerancije ukupnog društva. Takođe, razmatra se proširen proces razvoja i usavršavanje evropskog obrazovnog okvira kroz analizu rezolucije “Evropska dimenzije obrazovanja: obrazovna praksa i sadržaj programa” sa stanovišta razumevanja i tolerancije u zajednicama koje su različitog etničkog i migracionog porekla. U radu je dat predlog mogućih mera i pravaca delovanja unutar obrazovnog sistema, a ovde izdajamo samo neke od njih: razvijanje i implementacija celog niza politika u pravcu razvoja interkulturalnih i multikulturalnih oblika rada i razmene u obrazovnom sistemu; odbijanje i sprečavanje svake forme diskriminacije i segregacije, kao i promovisanje pristupa manjina redovnom i kvalitetnom sistemu obrazovanja.

Na osnovu uvida u naučni rad, kao i kroz višegodišnje stečeno iskustvo u radu na zajedničkim naučno-istraživačkim projektima (Romska obrazovna inicijativa- eksterna evaluacija), veliki je doprinos docentkinje B.Maslovarić u razvoju sociološko - pedagoške nauke, teorije i prakse, posebno u razvijanju interdisciplinarnih koncepata i pristupa, te s pravom možemo zaključiti da kandidatkinja u punoj meri vlada tehnikom naučnog rada i istraživačkim strategijama i postupcima obrade savremenih društvenih i pedagoških fenomena. Gore navedeni, kao i drugi članci iz opusa objavljenih radova doc. B. Maslovarić, nedvosmisleno čine relevantno polazište u pravcu daljeg razvoja i doprinosa nauci, teoriji i praksi ukupnog društvenog, te time primarno, i celog obrazovnog sistema Crne Gore.

OCJENA STRUČNOG RADA

Doc. dr B.Maslovarić je izvršna direktorka “Pedagoškog centra Crne Gore” od 2012.godine. Angažovana je na poziciji Nacionalnog reprezentata za Crnu Goru u Svetskom forumu za predškolsko - rano vaspitanje i obrazovanje (World Forum on Early Care and Education).

Tokom proteklog perioda osmislila/koordinisala i/ili je aktivno učestvovala u implementaciji nekoliko projekata u Crnoj Gori, i to: *Od segregacije do kvalitetne integracije romskih učenika – razvoj studentske volonterske prakse (projekat koji se sprovodi u kontinuitetu od 2009.godine do juna 2016.godine s tendencijom nastavka projekta do 2018.godine); Romska obrazovna inicijativa – Evaluacija i implementacija Projekta; Kampanje za veći sveobuhvat djece predškolskim vaspitanjem; Uključivanje djece REA porijekla u obrazovni sistem u okviru Projekta “Osnovno pravo na obrazovanje u Crnoj Gori”; Evaluacija reforme obrazovanja u Crnoj Gori; Evaluacija efekata predškolskog vaspitanja i obrazovanja, bilateralni projekat u saradnji sa katedrom za pedagogiju u Zagrebu, pod nazivom Interkulturalno obrazovanje i europske vrijednosti, strukturnog TEMPUS projekta FOSFIM (Foundation of study programme for inclusive education in Montenegro), internacionalnog projekta The importance of Inclusive Education as a Contribution to the Development (S.I.M.P.L.E. Projekat). Učesnica je i brojnih naučnih i stručnih skupova u zemlji i inostranstvu, aktivni je član internacionalne asocijacije Korak po korak u okvirima rada i delovanja kroz nevladin sektor, kao i saradnje Filozofskog fakulteta sa fakultetima iz Finske, Belgije, Portugalije, Hrvatske, Srbije, Albanije itd.*

Tokom prethodnog perioda, B.Maslovarić je dodatno intenzivirala saradnju sa svim krovnim institucijama vaspitno-obrazovnog sistema Crne Gore, kao i u regionu. Autorka je više programa stručnog usavršavanja nastavnika i održala je preko sto seminarskih sati u radu sa nadzornicima Zavoda za školstvo, nastavnicima, vaspitačima i psihološko-pedagoškim službama.

Takođe, učestvovala je u izradi Nastavnog programa za Sociologiju (za gimnaziju i srednje stručne škole Crne Gore). B. Maslovarić je autorka srednjoškolskog udžbenika “Poslovna komunikacija” i recenzentkinja je udžbenika i priručnika u Zavodu za udžbenike Crne Gore.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOBLJENOSTI

Doc. dr B. Maslovarić je u kontinuitetu uspostavila izuzetnu saradnju i kvalitetnu komunikaciju sa studentima koju karakterišu interaktivni oblici i savremene metode u pristupu i radu, a o čemu svedoče skoro sve studentske ankete. Njeni izuzetni pedagoški rezultati su proizvod i njene permenete edukacije u pravcu razvoja metodičko-pedagoških znanja i veština, primena savremene obrazovne tehnologije u nastavi, kao i konstantna upotreba savremenih sociološko-pedagoško teorijskih i praktičnih izvora/dela. Nastavu doc.dr B. Maslovarić karakteriše veoma produktivna, profesionalna i dinamična komunikacija sa svim kolegama na filozofskom fakultetu kao i u okviru Studijskih programa, na kojima je angažovana, u široj akademskoj i društvenoj zajednici.

II ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	17	20		19.5	38.1	57.6
3. PEDAGOŠKI RAD				3	13.5	16.5
4. STRUČNI RAD				10	22	32
UKUPNO				32.5	73.6	106.1

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Saglasno Mjerilima za izbor u zvanje, i imajući u vidu ostvarene rezultate i kvalitet naučnog rada doc. dr Biljane Maslovarić, obim, kvalitet, karakteristike i stručnog i pedagoškog rada, potvrđujem da u potpunosti ispunjava sve zahteve istaknute u Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja, i predlažem Vijeću Filozofskog fakulteta i Senatu Univerziteta da doc. dr Biljanu Maslovarić izabere u akademsko zvanje vanrednog profesora za nastavne predmete: *Evaluacija predškolske ustanove, Pedagogija slobodnog vremena i Pedagoški menadžment* na primijenjenom specijalističkom studiju Studijskog programa za predškolsko vaspitanje i *Programiranje vaspitno – obrazovnih sadržaja* na specijalističkom studiju Studijskog programa za pedagogiju.

RECENZENT

Dr Milka Oljača, emeritus, redovni profesor Univerziteta u Novom Sadu

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Na Konkurs za izbor/reizbor u nastavničko zvanje za predmete: *Evaluacija predškolske ustanove, Pedagogija slobodnog vremena i Pedagoški menadžment* na primijenjenom specijalističkom studiju Studijskog programa za predškolsko vaspitanje i *Programiranje vaspitno – obrazovnih sadržaja* na specijalističkom studiju Studijskog programa za pedagogiju, prijavila se doc. dr Biljana Maslovarić, kao jedini kandidat. Na osnovu uvida u podnesenu konkursnu dokumentaciju, konstatujem da kandidatkinja zadovoljava sve uslove za izbor u više akademsko zvanje predviđene aktuelnim normativnim aktima Univerziteta Crne Gore.

ANALIZA NAUČNO-ISTRAŽIVAČKOG RADA

Na osnovu uvida u naučne i stručne radove nastale u petogodišnjem naučno-istraživačkom opusu kandidatkinje dr Biljane Maslovarić, može se sa zadovoljstvom izdvojiti jedan snažan i skoro zajednički imenitelj koji ukazuje da se radi o zreom istraživaču skoro svih ključnih dihotomija obrazovanog i društvenog sistema – u kojima njena naučna radoznalost otkriva unutrašnje strukture i procese; pitanja identiteta, razlika, integracija, prava, inkluzije i vrijednosti u procesima socijalizacije u i kroz vaspitno – obrazovni sistem, istraživanje obrazovnih fenomena i uvođenju savremenih metodologija rada, a sve u cilju podrške stečajne opredjeljenjima i sistemskim rešenjima definisanim kroz cijeli obrazovni sistem. U naučnom radu, pod nazivom *“Perceptions of inclusive values in teaching mathematics in Montenegro”*, koji je u istraživačkom smislu imao za cilj utvrđivanje ključnih problema u domenu nastave matematike u mlađim razredima osnovne škole, autorka sa koautorskim timom razmatra pitanja funkcionalnog uključivanja i adekvatnog podsticanja učenika sa posebnim potrebama. Istraživanje je sprovedeno u tri crnogorske regije, na uzorku od 420 ispitanika, uz primjenu baterije instrumenata i kvantitativno-kvalitativnu elaboraciju prikupljenih istraživačkih nalaza. Na osnovu prikupljene empirijske evidencije Maslovarić, sa koautorskim timom ukazuje na potrebu sistematičnog, obuhvatnog planiranja obuke kadra u okviru inicijalne pripreme, ali i profesionalnog razvoja u domenu inkluzivnog obrazovanja, sa akcentom na područje ranog matematičkog obrazovanja. Stoga je nužno afirmisati, zaključuju autori, oblasti didaktičko-metodičkih i pedagoško-psiholoških znanja na visokoškolskom nivou i uvesti sadržaje iz ovog kompleksa tema u sve kurikulume studijskih programa koji su usmjereni na školovanje budućih nastavnika. U svrhu prilagođavanja programskih ciljeva iz oblasti matematike na ranoškolskom uzrastu, nužno je, osim stručne ekspertize iz određene naučne problematike, poznavanje karaktera i prirode poteškoća kako bi individualni planovi bili timski cjelishodno kreirani i dostizni. To nadalje znači da je moguće unutar jedinstvenog nacionalno važećeg kurikulumu, napraviti „raslojavanje“ i prilagođavanje aktuelnih obrazovnih ciljeva i sadržaja mogućnostima različitih učenika, kao i kreirati individualne obrazovne planove, po potrebi. Skalu za ispitivanje stava o inkluzivnim vrijednostima na polju uključivanja djece sa posebnim potrebama u nastavu matematike u mlađim razredima osnovne škole, konstruisali su autori ovog rada, a odnosi se na procjenu primjenljivosti inkluzivnih standarda u početnoj nastavi matematike (tj. prilagođavanje ciljeva i aktivnosti, kreiranje individualnih programa). Kao prijedlog mjera za poboljšanje inkluzivne nastave matematike, autori, oslanjajući se na uvide respondenata, predlažu: unapređenje programa inicijalnog i stručnog osposobljavanja nastavnika za rad sa djecom sa posebnim potrebama u nastavi uopšte, pa i nastavi matematike, obezbjeđivanje kontinuirane stručne pomoći u školi, smanjivanje broja učenika u odjeljenju kako bi mogli individualizovati i diferencirati nastavu.

U radu pod nazivom *“Manjine i obrazovanje u jadranjskim zemljama: Smjernice za poboljšanje međukulturalnih pristupa u obrazovnom sistemu”* B. Maslovarić izdvaja glavne prepreke koje sprječavaju stvarnu realizaciju temeljnih prava i načela socijalne pravdnosti kroz obrazovni sistem, a neke od njih, kako ih vidi autorka su jezik kao prepreka za punu dostupnost, veliki rizik od siromaštva manjina zbog otežanog pristupa tržištu rada, zabrinjavajući stepen djece, pripadnika manjinskih grupa koja ostaju van obrazovnog sistema itd. Međutim, dosljednom primjenom prilagođenih programa, primjerenih ishoda i standarda,

moguće je kreirati sistem, u kome sva djeca dobijaju jednako kvalitetan tretman (ali ne i isti) što je po mišljenju autorke, mogući doprinos razvoju obrazovne inkluzije koja promovira dostupnost različitih resursa svima, bez obzira na njihove potencijale. Realizovanja ideja - studija slučaja - za rad javnog servisa za uspostavljanje i poboljšanje multietničkog predškolskog/školskog sistema, pokazala je zavidan rezultat u smislu pružanja kvalitetne podrške i asistencije zaposlenim u vrtićima i školama centralne, južne i sjeverne regije Crne Gore, u etničkom posredovanju i pružanju podrške u radu lokalnih servisa; promovisanju proaktivnih multikulturalnih programa i tematskih radionica u vrtićima i školama itd. Autorka u preporukama, između ostalog, zaključuje da obrazovne institucije „imaju ključnu ulogu u integraciji iskustava učenika s dinamikom iz njihovih porodica i zajednica uz obavezu promovisanja permanentnih i konkretnih akcija u jačanju veza između škole i porodice“. Navedeni zaključak uz niz sličnih nalaza dobijenih u drugim istraživanjima, trasiraju nove paradigme razvoja obrazovnog sistema Crne Gore.

OCJENA STRUČNOG RADA

Doc.dr Biljana Maslovarić je kroz implementaciju projekta: Studentski volonterizam – od desegracije do kvalitetne integracije romskih učenika, uz podršku inostranog donatora, osim pružanja mentorske podrške studentima za rad sa djecom iz marginalizovanih grupa u i van nastavnog procesa u osnovnim školama i vrtićima u Podgorici i Nikšiću, obezbijedila i uslove za unaprjeđenje praktičnih znanja i vještina tokom studija svim zainteresovanim studentima Filozofskog fakulteta. Implementacija ovog projekta (od 2009.godine) je pokrenula i cijeli niz novih aktivnosti kao što su: kreiran je set materijala za studente volontere za rad sa djecom u centrima aktivnosti; publikovan je vodič za studente volontere u cilju pružanja adekvatne podrške djeci; formiran je Klub volontera studenata Filozofskog fakulteta; obezbijedena je aktivna participacija studenata u svim kampanjama koje sprovodi UNICEF, a tiču se većeg obuhvata djece organizovanim i kvalitetnim vaspitno-obrazovnim predškolskim sistemom podrške. Ostvarila je zapaženo učešće na više nacionalnih i internacionalnih projekata, prezentovala je radove na više naučnih i stručnih skupova u zemlji i regionu. Radi na programima stručnog osposobljavanja nastavnika više od petnaest godina. Autorka je srednjoškolskog udžbenika, »Poslovna komunikacija« i predsjednica je Komisije za izradu Nastavnog programa za Sociologiju. Članica je u više nacionalnih i internacionalnih institucija i organizacija koje se direktno ili indirektno bave obrazovanjem.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Prateći i primjenjujući naučna saznanja posebno iz domena savremene metodike i didaktike dr Biljana Maslovarić je od strane studenata prepoznata kao profesorka koja u svom radu, i to u kontinuitetu, tokom izvođenja nastave uspješno povezuje teorijska i praktična znanja i razvija i podstiče njihove vještine. Snažno podstiče kritičko promišljanje, individualni i kreativni rad studenata tokom nastave, ali i van nje. Aktivnost kandidatkinje B.Maslovarić je visoko procjenjena od strane svake generacije studenata, i to skoro bez izuzetka, što se može odnositi i na kvalitet rada i saradnju sa kolegama na fakultetu.

II ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	17	20		19.5	38.1	57.6
3. PEDAGOŠKI RAD				3	13.5	16.5
4. STRUČNI RAD				10	22	32
UKUPNO				32.5	73.6	106.1

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Saglasno Mjerilima za izbor u zvanje, i imajući u vidu ostvarene rezultate i kvalitet naučnog rada doc. dr Biljane Maslovarić, obim, kvalitet, karakteristike i stručnog i pedagoškog rada, potvrđujem da u potpunosti ispunjava sve zahtjeve istaknute u Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja, i predlažem

Vijeću Filozofskog fakulteta i Senatu Univerziteta da doc. dr Biljanu Maslovarić izabere u akademsko zvanje vanrednog profesora za nastavne predmete: *Evaluacija predškolske ustanove, Pedagogija slobodnog vremena i Pedagoški menadžment* na primijenjenom specijalističkom studiju Studijskog programa za predškolsko vaspitanje i *Programiranje vaspitno – obrazovnih sadržaja* na specijalističkom studiju Studijskog programa za pedagogiju.

RECENZENT

Dr Tatjana Novović, vanredni profesor
Univerziteta Crne Gore

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za predmete: Opšta savremena istorija 1917-1941. i Opšta savremena istorija 1941-1989. na Studijskom programu za istoriju (osnovne studije), Kulturno nasljeđe Crne Gore I i Kulturno nasljeđe Crne Gore II na Studijskom programu za istoriju (specijalističke studije) i Istorija na Studijskom programu za obrazovanje učitelja na Filozofskom fakultetu u Nikšiću.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 23.01.2016. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR NENAD PEROŠEVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođen sam 1. VIII 1973. godine u Nikšiću, gdje sam završio osnovnu i srednju školu. Školske 1993/94. na Filozofskom fakultetu u Nikšiću upisao sam studije istorije i geografije. Studije sam završio 1999. godine. Iste godine upisao sam postdiplomske studije istorije na Katedri za istoriju -smjer Istorija Jugoslavije na Filozofskom fakultetu u Beogradu. Magistrirao sam 8. VII 2005. godine, odbranivši magistarski rad pod nazivom *Nikšić-grad u Crnoj Gori 1945-1955*. pred Komisijom: prof. dr Ljubodrag Dimić (mentor), prof. dr Sreten Vujović i prof. dr Đorđe Borozan. Doktorsku disertaciju *Kulturno-prosvjetni razvoj Crne Gore 1945-1953*. odbranio sam 26. II 2010. na Katedri za istoriju Filozofskog fakulteta u Novom Sadu pred Komisijom: prof. dr Aleksandar Kasaš (mentor), akademik Zoran Lakić, prof. dr Ljubodrag Dimić i prof. dr Svetozar Dunderski.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Nakon završetka studija radio sam (od 13. IV 2000. do 31. III 2004. godine) u Istorijskom institutu u Podgorici na poslovima saradnika-pripravnik. Studijske 2003/04. godine angažovan sam od strane Filozofskog fakulteta u Nikšiću kao honorarni saradnik u nastavi za predmet Opšta istorija novog vijeka I na Studijskom programu istorija-geografija. Radni odnos na Filozofskom fakultetu zasnovao sam Ugovorom o radu 24. XII 2004. (Odluka br. 01-2074) u svojstvu saradnika u nastavi za predmete Opšta istorija novog vijeka I, II i III. Novi ugovor potpisao sam 5. X 2006. godine, kada sam angažovan kao saradnik u nastavi za predmete: Opšta istorija srednjeg vijeka, Istorija Vizantije, Opšta istorija novog vijeka (1492-1789), Opšta istorija novog vijeka (1789-1918), Opšta savremena istorija (1917-1989) na Studijskom programu istorija, i predmete Kultura modernog doba I i II i Opšta savremena istorija (1917-1989) na Studijskom programu istorija-geografija. Nakon isteka trogodišnjeg Ugovora o radu, novi Ugovor o radu potpisao sam 26. VIII 2009. (Odluka br. 01-1559). Studijske 2009/10. godine, pod mentorstvom prof. dr Nade Tomović, izvodio sam nastavu na Studijskom programu za obrazovanje učitelja u Beranama za predmet Istorija. Od 2007. do 2010. na Fakultetu političkih nauka u Podgorici na Studijskom programu Evropske studije angažovan sam kao honorarni saradnik u nastavi na predmetima Istorija Evrope I, II i III. Od školske 2010/11. na istom fakultetu kao honorarni saradnik angažovan sam u svojstvu predavača na predmetu Istorija Evrope II. U zvanje docenta izabran sam marta 2011. (Bilten br. 265) i na Studijskom programu za istoriju držim nastavu iz predmeta: Kulturno nasljeđe Crne Gore I, Kulturno nasljeđe Crne Gore II, Opšta savremena istorija 1917-1941, Opšta savremena istorija 1941-1989; na Studijskom programu za obrazovanje učitelja iz predmeta Istorija, i na Studijskom programu za geografiju iz predmeta Identitet Crne Gore (istorijske i kulturološke osobnosti).

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA
KVANTITATIVNA OCJENA REFERATA DO POSLEDNJEG IZBORA
 (Spisak referenci dat je u Biltenu br. 263, 30. 12. 2010)

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	5
Broj referenci*broj bodova				1x5		
1.2. Radovi objavljeni u časopisima	1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.		16,5
Broj referenci*broj bodova		3x4	1x1,5 3x1			
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima		1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.		
Broj referenci*broj bodova						
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje			1.4.1.	1.4.2.		
Broj referenci*broj bodova						
1.5. Recenzije		1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.		
Broj referenci*broj bodova						
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST						21,5
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST						
3.1. Udžbenici	3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.		
Broj referenci*broj bodova						
3.2. Priručnici		3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.		
Broj referenci*broj bodova						
3.3. Gostujući profesor			3.3.1.	3.3.2.		
Broj referenci*broj bodova						
3.4. Mentorstvo		3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.		
Broj referenci*broj bodova						
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada)						5
UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST						5
4. STRUČNA DJELATNOST						
4.1. Stručna knjiga			4.1.1.	4.1.2.		
Broj referenci*broj bodova						
4.2. Urednik ili koeditor		4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.		
Broj referenci*broj bodova						
4.3. Stručni članak				4.3.1.		
Broj referenci*broj bodova						
4.4. Objavljeni prikazi				4.4.1.		2
Broj referenci*broj bodova				4x0,5		
4.5. Popularno-stručni članci				4.5.1.		
Broj referenci*broj bodova						
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost				4.6.1.		1
Broj referenci*broj bodova				1x1		
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST						3

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
1.2 Radovi objavljeni u časopisima		
1.2.1. Radovi objavljeni u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama		
1. Perošević, Nenad & Krivokapić, Miloš (2016): "Prosvjećivanje naroda i problem nepismenosti u Crnoj Gori i Jugoslaviji (1947–1951)". <i>Annales, Series Historia et Sociologia, Vol.2, 2016. str.1-14.</i> (prihvaćen za objavljivanje 30.09.2015). ISSN 1408-5348.	7	7
2. Krivokapić, Miloš & Perošević, Nenad (2016): "Čuvanje i/ili gubljenje etnolingvističkog identiteta istarskih Crnogoraca". <i>Acta Histriae</i> (prihvaćen za objavljivanje 30.09. 2015), Vol. 1. str. 1-14.2016. ISSN 1318-0185.	7	7
1.2.2 Radovi u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazama podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju		

3. Perošević, Nenad (2015): <i>Partijska štampa u Crnoj Gori 1944–1952. godine. Medijski dijalozi</i> , časopis za istraživanje medija i društva, br. 21, Podgorica, str. 213-224. ISSN 1800-7074.	4	4
4. Perošević, Nenad & Barović, Goran (2015): <i>Agriculture development in the district of Nikšić, Montenegro (1945–1955). Agriculture and Forestry</i> , Vol. 61, Issue 2, Podgorica, str. 201-213. ISSN 0554-5579.	4	4
5. Perošević, Nenad (2016): <i>Razvoj štampe u Evropi i SAD od 1789. do 1914.</i> Medijski dijalozi, časopis za istraživanje medija i društva, br. 23 (prihvaćen za objavljivanje), Podgorica, str. 1-12. ISSN 1800-7074.	4	4
1.2.3. Radovi objavljeni u domaćim časopisima		
6. Perošević, Nenad (2012): <i>Izgradnja željezničke pruge Nikšić – Titograd 1947–1948, Tokovi</i> , Časopis za naučna, književna i društvena pitanja, br. 1, Berane, str. 93-109. ISSN 0350-8366.	2	2
7. Perošević, Nenad (2014): <i>Rad Petra II Petrovića Njegoša na otvaranju škola u Crnoj</i>		

Gori, Tokovi, Časopis za naučna, književna i društvena i pitanja, br. 1, Berane, str. 203-211. ISSN 0350-8366.	2	2	naoružanju 1945-1989, Diplomski rad (odbranjen: decembar 2012).		
8. Perošević, Nenad (2016): <i>Razvoj i rad partijske organizacije nikšićkog sreza (1945-1955)</i> . Tokovi, Časopis za naučna, književna i društvena pitanja, br.1, 2016. str. 1-13 (prihvaćen za objavljivanje 2.02. 2016), JU Centar za kulturu, Berane. ISSN 0350-8366.	2	2	13. Ivan Raspopović, Društveno-politički razvoj SSSR-a (1929-1939), Diplomski rad (odbranjen: oktobar 2013).		
9. Perošević, Nenad (2013): <i>O studijskom programu za istoriju (osnovne studije) Filozofskog fakulteta u Nikšiću u Bolonjskom procesu, Herodot</i> , časopis za profesore istorije, br. 1, Podgorica, str. 15-17. ISSN 2336-923X=HERODOT.	1	1	14. Jasmina Nikolić, Fašizam – ideje i praksa, Diplomski rad (odbranjen: decembar 2013).		
10. Perošević, Nenad (2014): <i>Obrazovanje i vaspitanje djece sa invalidnošću u Crnoj Gori 1945–1955. Vaspitanje i obrazovanje</i> , Časopis za pedagošku teoriju i praksu, br. 4, Podgorica, , str. 231-238. ISSN 0350-1094.	1	1	15. Vladan Čulafić, Čerčil, Diplomski rad (odbranjen: maj 2014).		
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima			16. Petar Radosavović, Arhitektura baroka u Boki kotorskoj, Diplomski rad (odbranjen: decembar 2014).		
1.3.2. Domaći kongresi, simpozijumi, seminari			17. Danilo Popović, Rat na zapadu Evrope (1939-1940), Diplomski rad (odbranjen: oktobar 1915).		
11. Perošević, Nenad (2013): <i>Kulturno-prosvjetni razvoj Crne Gore u doba Petra II Petrovića Njegoša (1830-1851)</i> , Naučni skup „Njegoš – pjesnik, filozof, državnik“, Nikšić, str. 1-8.	1	1	<i>Fakultet političkih nauka:</i>		
12. Perošević, Nenad (2015): <i>Razvoj prosvjete u nikšićkom srezu za vrijeme obnove i prvog petogodišnjeg plana (1945–1951)</i> , Zbornik radova s naučnog skupa održanog na Cetinju 30. oktobra 2014. godine, Prosvjetne prilike u Crnoj Gori 1834–2014. Cetinje, str. 31-45. ISBN 978-9940-9653-0-3.	1	1	18. Luka Dedić, Velika Istočna kriza, Diplomski rad (odbranjen: jul 2013).		
13. Perošević, Nenad (2014): <i>Završna ofanziva austrougarske vojske na Crnu Goru i mojkovačka bitka (oktobar 1915–januar 1916)</i> , Naučni skup „Sto godina od mojkovačke bitke“, OŠ „Aleksa Đilas Bečo“, Mojkovac. str. 1-5.	1	1	19. Dušan Nikić, Austrougarska politika na Balkanu (1878-1914), Diplomski rad (odbranjen: oktobar 2013).		
			20. Višnja Vukašinić, Francuska buržoaska revolucija, Diplomski rad (odbranjen: oktobar 2013).		
			21. Dragana Jović, Rusija u Prvom svjetskom ratu, Diplomski rad (odbranjen: oktobar 2013).		
			22. Jasminka Cikotać, Balkanski ratovi 1912-1913. Diplomski rad (odbranjen: april 2014).		
			23. Marko Jaredić, Ruska politika na Balkanu 1978-1914, Diplomski rad (odbranjen: februar 2015).		
			24. Milica Jovanović, Spoljna politika Napoleona III za vrijeme Drugog francuskog carstva 1852-1870, Diplomski rad (odbranjen: jul 2015).		
			25. Dragana Nikolić, Viktorijanska Engleska, Diplomski rad (odbranjen: jul 2015).	12.5	12.5
			3.5. Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		
			14. Rezultati anketa i Izvještaj prodekana Filozofskog fakulteta	5	5

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.	4. STRUČNA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
3.4. Mentorstvo			4.1. Stručna knjiga		
3.4.1. Mentorstvo na diplomskim radovima			4.1.1. U inostranstvu		
<i>Filozofski fakultet:</i>			4.1.1.2 Poglavlje stručne knjige		
1. Jelena Ševaljević, Spomenici arhitekture drevnog Kotora (VI-XVIII vijek), Diplomski rad (odbranjen: novembar 2011).			15. Perošević, Nenad & Vukanović, Miloš (2014): <i>Propaganda during the Second World War, „Once upon a time ...We lived together“</i> , EUROCLIO – European Association of History Educators, Skopje, str. 115-123.	3	1.5
2. Miloš Perović, Školstvo u Danilovgradu 1870-1914, Diplomski rad (odbranjen: decembar 2011).			16. Perošević, Nenad & Vukanović, Miloš (2014): <i>Life of the Partisans, „Once upon a time... We lived together“</i> , EUROCLIO – European Association of History Educators, Skopje, str. 123-135.	3	1.5
3. Gordana Kuzmić, Razvoj srednjoškolskog obrazovanja u Crnoj Gori 1878-1918, Diplomski rad (odbranjen: decembar 2011).			17. Perošević, Nenad & Vukanović, Miloš (2014): <i>I don't know whose those airplanes are, but the bombs are ours. Allied bombing of Yugoslavia during Second World War. „Once upon a time... We lived together“</i> , EUROCLIO – European Association of History Educators, Skopje, str. 257-265.	3	1.5
4. Vladimir Janjušević, Kulturno-prosvjetni razvoj Nikšića 1878-1914, Diplomski rad (odbranjen: februar 2012).			4.2.1. U zemlji		
5. Predrag Spaić, Kulturno-istorijsko nasleđe Herceg Novog 1382-1815, Diplomski rad (odbranjen: maj 2012).			4.2.1. 1. Poglavlje stručne knjige		
6. Nikola Damjanović, Manastir Piva, Diplomski rad (odbranjen: jul 2012).			18. Perošević, Nenad & Vukanović, Miloš (2014): <i>Propaganda tokom Drugog svjetskog rata, „Nekada davno... Živjeli smo zajedno“</i> , EUROCLIO – European Association of History Educators, Skopje, str. 115-123.	1.5	0.75
7. Zoran Medenica, Staljingradska bitka, Diplomski rad (odbranjen: septembar 2012).			19. Perošević, Nenad & Vukanović, Miloš (2014): <i>Život partizana. „Nekada davno... Živjeli smo zajedno“</i> , EUROCLIO – European Association of History Educators, Skopje, str. 123-135.	1.5	0.75
8. Ranko Vujošević, Otvaranje Drugog fronta u Evropi 1944. (Planovi, problemi posljedice), Diplomski rad (odbranjen: septembar 2012).			20. Perošević, Nenad & Vukanović, Miloš (2014): <i>Ne znam čiji su avioni, ali su bombe naše. Savezničko bombardovanje Jugoslavije tokom</i>		
9. Miloje Smolović, Sjevernoafričko ratište u Drugom svjetskom ratu 1940-1943, Diplomski rad (odbranjen: oktobar 2012).					
10. Marko Miljanić, Slom Versajskog sistema u Evropi 1933-1939, Diplomski rad (odbranjen: novembar 2012).					
11. Danilo Radoičić, Bitka za Britaniju (jul 1940-maj 1941. godine), Diplomski rad (odbranjen: novembar 2012).					
12. Vladimir Karadžić, Hladnoratovska trka u					

<i>Drugog svjetskog rata. „Nekada davno... Živjeli smo zajedno“</i> , EUROCLIO – European Association of History Educators, Skopje, str. 257-265	1.5	0.75
4.4. Objavljeni prikazi, izvještaji i ekspertize 21. Perošević, Nenad (2012): Ilija M. Mijušković, <i>Serdar Mrkoje Mijušković</i> , Književna zajednica „Vladimir Mijušković“ – Nikšić, str. 299-303.	0.5	0.5
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost: 22. Perošević, Nenad & Šabotić, Sait (2014): <i>Akademsko pisanje (kako se piše diplomski rad) - radionica</i> , Filozofski fakultet Nikšić, Studijski program za istoriju i udruženje studenata i mladih istraživača istorije „Clio“, str. 1-11. 23. Član NVO Udruženje profesora istorije Crne Gore HIPMONT i predsjednik Upravnog odbora HIPMONT-a. 24. Član Savjeta „JU Muzeji i galerije Nikšić“ (Rješenje br. 01-030-254 donijeto na Sjednici SO Nikšić 18. XII 2015).	15	15
4.6.1. Naučnoistraživački projekti 25. Učešće na projektu <i>Evalvacija reforme obrazovanja u Crnoj Gori (2010-2012)</i> . NVO Pedagoški centar Crne Gore, Forum MNE, NVO Udruženje roditelja, Mreža fondacija za otvoreno društvo. 26. Učešće na projektima: - <i>History that Connects. How to Teach Sensitive Topics in the Countries of Former Yugoslavia</i> . Stock-taking. Selecting and Initiating for the Production of Teaching Material. Planning and Coordination Meeting & Regional Authors and Experts Work Session. Sarajevo, Bosna i Hercegovina, 23-28. februar 2011. - <i>History that Connects. How to Teach Sensitive Topics in the Countries of Former Yugoslavia</i> . Planning and Coordination Meeting & Regional Authors and Experts Work Session. Bečići, Crna Gora, 25-27. novembar 2011. - <i>History that Connects. How to Teach Sensitive Topics in the Countries of Former Yugoslavia</i> . Sixt Regional Authors and Experts Work Session. Ljubljana, Slovenija, 18-21. oktobar 2012. - <i>History that Connects. How to Teach Sensitive Topics in the Countries of Former Yugoslavia</i> . Professional contribution to the programme of the training seminar of the EUROCLIO teaching resource <i>Once Upon A Time ... We Lived Together</i> . Podgorica, Crna Gora, 3-5. oktobar 2014. - <i>History that Connects. How to Teach Sensitive Topics in the Countries of Former Yugoslavia</i> . 21 th EUROCLIO Annual Conference History beyond Borders: <i>How we Share our Cultural Heritage?</i> Professional Training and Development Course. Ohrid, Makedonija, 31. mart – 6. april 2014. - 1st Regional “History that Connects” Summer School. Rethinking On-Site Learning to Find the Global in the Local. Šipovo, Bosna i Hercegovina, 12-15. avgust 2015.		

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	13	21	37	58.5
3. PEDAGOŠKI RAD	2	3	17.5	22.5
4. STRUČNI RAD	12	12	22.25	25.25
UKUPNO	27	36	76.75	106.25

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	8	13	21	21.5	37	58.5
3. PEDAGOŠKI RAD		2	3	5	17.5	22.5
4. STRUČNI RAD		12	12	3	22.25	25.25
UKUPNO	8	27	36	29.5	76.75	106.25

IZVEŠTAJ RECENZENTA**I OCENA USLOVA****STEPEN OBRAZOVANJA**

Na Konkurs, objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 23. 01. 2016. godine, za izbor u zvanje vanredni profesor za predmete: Opšta savremena istorija 1917-1941. i Opšta savremena istorija 1941-1989. na Studijskom programu za istoriju (osnovne studije), Kulturno nasljeđe Crne Gore I i Kulturno nasljeđe Crne Gore II na Studijskom programu za istoriju (specijalističke studije) i Istorija na Studijskom programu za obrazovanje učitelja na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, javio se docent dr Nenad Perošević. Možemo konstatovati da se docent dr Nenad Perošević blagovremeno prijavio na konkurs i da u pogledu stepena obrazovanja ispunjava uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore, Pravilima i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Analizirajući dostavljenu bibliografiju docenta dr Nenada Peroševića zaključili smo da se kandidat temeljno bavi istraživanjem brojnih relevantnih pitanja i problema u oblastima opšte i nacionalne savremene istorije, obuhvatajući procese i događaje političkog, vojnog, kulturno-prosvetnog i društvenog karaktera. Predmet njegovog naučno-istraživačkog rada je tim vredniji ako se ima u vidu da je dosadašnja historiografija posvećivala manje pažnje pojedinim pitanjima iz ovih oblasti. Među brojnim vrednim naučnim priložima dr Peroševića, analiziraćemo tri njegova naučno-istraživačka rada koja smatramo posebno značajnim.

U radu „Prosvječivanje naroda i problem nepismenosti u Crnoj Gori i Jugoslaviji (1947-1951)“, autora Perošević, Nenad & Krivokapić, Miloš (Annales, Series Historia et Sociologia, koji se nalazi u referentnim međunarodnim bazama SSCI, A&HCI, Scopus), analiziran je proces prosvječivanja naroda u Crnoj Gori i Jugoslaviji koji je u samom početku podrazumevao neutralizaciju nepismenosti kao osnovni preduslov za uspješno ispunjenje samog procesa. Interdisciplinarni pristup ovoj temi podrazumevao je da se ona osvetli sa istorijskog i lingvističkog aspekta. Rad je hronološki koncipiran da obuhvata period Obnove zemlje (1945-1946) i period Prvog petogodišnjeg plana razvitka narodne privrede (1947-1951), ali je zbog razumevanja samog procesa sveukupnog prosvječivanja naroda dat i pregled situacije kulturno-prosvetnog stanja Crne Gore u vremenu kada je bila sastavni deo Kraljevine Jugoslavije. Ovo pitanje autori ne objašnjavaju samo sa stanovišta značaja koje je imalo za posleratni školski sistem, već se ono tretira kao deo nastojanja da se ostvari sveukupni kulturni i društveni preobražaj koji je posleratna vlast u socijalističkoj Jugoslaviji pokrenula sa ciljem da se prevaziđe predratna kulturna i društveno-ekonomska nerazvijenost. Autori svoj istraživački zahtav temelje, prvenstveno, na pouzdanosti arhivskoj građi pohranjenoj u fondovima Arhiva Jugoslavije, Državnom arhivu Cetinje, Državnom arhivu Podgorica i Državnom arhivu Nikšić. Poseban kvalitet ovog rada leži upravo u činjenici da najveći dio arhivske građe, korišćene u ovom radu, do sada nije objavljen. Njihovim korišćenjem dobija se siguran uvid u stanje, načine rešavanja ovoga problema i ostvarene rezultate. Rad obiluje i brojnim tabelama sa statističkim podacima sa detaljnim pratećim komentarima bez kojih ne bi bilo moguće dobiti jasan uvid u proces modernizacije jugoslovenskog socijalističkog društva. Autori posebno ističu činjenicu da je država pokrenula ovaj proces u trenutku kad je materijalna osnova bila veoma loša: predratna

privredno - kulturna nerazvijenost bila je dodatno otežana velikim ratnim razaranjima. Međutim, i pored toga, država je uložila ogroman trud podstičući do tada neviđeni radni entuzijazam naroda da se proces opismenijavanja i postavljanja temelja za dalju modernizaciju društva uspješno realizuje. U tu svrhu pokrenuti su brojni tečajevi za opismenijavanje stanovništva, obnavljane su stare i otvarane nove škole, uloženi napori da se što pre školuje potrebni stručni kadar svih profila, otvarani su domovi kulture i biblioteke u gradovima i na selima, a na brojnim radnim akcijama širom zemlje vodila se aktivna borba za opismenijavanje i kulturno uzdizanje njenih učesnika. Predstavljajući ostvarene rezultate u procesu prosvjećivanja naroda i borbe za njegovo opismenijavanje, autor posebno skreće pažnju na probleme sakupljanja i predstavljanja statističkih podataka u Crnoj Gori i Jugoslaviji i uporednom analizom i njihovim savnjivanjem iz više izvora daje novu kvantitativnu i kvalitativnu sliku ostvarenog u ovom procesu, ukazujući na brojne statističke nedosljednosti koje su postojale usled nestručnog sakupljanja podataka na terenu. Time se jasno stiče uvid da, i pored ostvarenih rezultata u pogledu opismenijavanja stanovništva, nepismenost ipak nije bila iskorenjena u Crnoj Gori što autor jasno ističe, konstatujući da se taj problem iznova pojavljivao i nakon ovog perioda. Glavni razlozi za to su bili u tome da jedan dio stanovništva nije ni bio evidentiran kao nepismen u proučavanom periodu zbog nestručnog vođenja statistike koja se često bazirala na procenama sa terena, a ne na stvarnim podacima, a tu je, takođe, bio i problem da sva školoobavezna deca nisu pohađala školu. Ovim radom autori su izvanredno obradili značajnu temu iskazujući dar za suptilne analize.

Rad „Čuvanje i/ili gubljenje etnolingvističkog identiteta istarskih Crnogoraca“, autora Krivokapić, Miloš & Perošević, Nenad (Acta Histriae, koji se nalazi u referentnim međunarodnim bazama SSCI, A&HCI, Scopus), tretira složenu društveno-istorijsku temu migracija stanovništva iz Crne Gore ka Istri od XV do XVIII vijeka. Objasnjavajući ovu temu autori joj prilaze interdisciplinarno objedinjavajući istoriografsko tumačenje činjenica sa etnološkim i lingvističkim analizama, inkorporirajući osobenosti govornih idioma, specifičnosti i sličnosti leksičkog fonda Perojaca sa svojom maticom - Crnom Gorom. Autori ukazuju da je Crna Gora oduvek bila zemlja migracija iz koje se više iseljavalo nego što se u nju useljavalo. Razlozi migracija su bili brojni i različiti: ekonomski, bekstvo porodica od „krvne osvete“, tursko nadiranje i ratne godine, ali i česta (ne)nasilna preseljenja mletačkih i osmanskih prognanika sa onog dela crnogorske teritorije koji je bio pod njihovom vlašću. Činjenica da osjećaj „nacionalnog“ tj. pripadnosti jednoj naciji počiva na složenom odnosu i povezanosti više značajnih elemenata kakvi su pre svega jezik, pa zatim kultura, religija, geografija (teritorija) i nacionalna svest, autor se posebno osvrnuo na etnolingvistički identitet naseljenika mletačke Dalmacije, koji je praktično i jedini siguran trag u objašnjavanju njihovog porekla budući da su vremenom asimilovani u novom okruženju. Naseljenici mletačke Dalmacije i Istre sa crnogorskog etnolingvističkog prostora gotovo redovno su uzimali ime plemena ili mesta iz kog potiču umjesto prezimena. Otuda se i redovno sreću prezimena poput Paštrović, Črnica (Crnica), Ljubotin, Zuzza (Cuca), Brčela, Kuč, Kliment, Maine, Braić, Režević, Marković – (Mrko(je)vić), Budua (Budva), Sestana (Šestani) itd. Očigledno da im je bio cilj da se otrgnu od asimilacije u novim sredinama i održe svoj identitet i sačuvaju svoje poreklo. Prvi korak u asimilaciji stanovništva pristiglog u Istru sa teritorije Crne Gore ogledao se u promeni vere koja je u tom vremenu bila ona karika koja je ujedinjavala ili razjedinjavala brojne etničke skupine. Prihvatanjem katoličanstva pojedinci i grupe su lagano ali sigurno gubili kopču sa svojim jezikom i poreklom. Sjedinjavajući se sa novom sredinom Crnogorci su gubili i svoja etnojezička obeležja, utapajući se u neki drugi etnos. Tek poneko prezime u kome se „sreće“ ime plemena, oblasti ili bratstva podseća na njihovo etnolingvističko poreklo, koje je često u istorijskim dokumentima zabeleženo kao „da Montenegro“. Autori ističu činjenicu da su za razliku od naseljenika na istarsko tlo, jedino Crnogorci u Peroju uspjeli očuvati svoje ime i prezime, svoje poreklo, običaje, nošnju i veru, čuvajući vekovima crnogorski govorni idiom iz XVII veka.

„Partijska štampa u Crnoj Gori 1944-1952“ je rad kojim dr Perošević aktuelizuje značaj pisanih medija u Crnoj Gori u periodu obnove zemlje i Prvog petogodišnjeg plana razvitka narodne privrede u vremenu kada je KPJ bila vodeća i rukovodeća snaga države. Koristeći, prvenstveno, relevantnu, do sada neobjavlvenu, arhivsku građu, iz fondova Državnog arhiva Cetinja i Državnog arhiva Podgorica, autor nema za cilj samo da predstavi razvoj štampe već istovremeno objašnjava kako je preko nje Partija vršila svoj uticaj i širila ideje od značaja za nju i društvo. Prihvatajući

marksističku tezu o značaju štampe i njenom presudnom uticaju na formiranje javnog mnjenja, KPJ je od samog početka svog delovanja veliku pažnju poklanjala izdavačkoj djelatnosti, a posebno izdavanju listova. Partijska štampa u Crnoj Gori imala je svoje korene i tradiciju u međuratnom periodu, kao i za vreme Drugog svetskog rata, kada je opstajala i vršila svoju misiju u izuzetno nepovoljnim okolnostima. Još dok je rat trajao izašao je prvi broj „Pobjede“ 24. X 1944. u Nikšiću nedeljnog, a kasnije dnevnog lista. Uz „Pobjedu“ u Nikšiću su štampani i drugi listovi („Omladinski pokret“, „Naša žena“, „Glas pionira“ itd), a štampane su i brošure, proglasi, razni partijski materijali i dr. „Pobjeda“ je ubrzo svoje izlaženje nastavila na Cetinju da bi od 1954. počela da izlazi u Titogradu. „Pobjedu“ su od početka pratile teškoće u radu, a kao dva osnovna problema isticala su se: problem dobijanja kvalitetnih saradnika koji bi pisali za „Pobjedu“ i materijalno obezbeđenje lista. Ovi problemi su opterećivali i druge listove u Crnoj Gori jer je bio veoma mali broj ljudi koji su mogli kvalitetnim tekstovima pokrivati oblasti kulture i književnosti, kao i oblast ekonomije. S druge strane, vidljivo je da je za idejno-partijsko uzdizanje komunista u posleratnom periodu veliku ulogu imala partijska štampa preko svojih listova: „Pobjeda“, „Partijski rad“, „Omladinski pokret“, „Naša žena“ itd. U periodu od 1945. do 1948. zabeležen je porast potražnje dnevne i nedeljne štampe što se objašnjava činjenicom da je tada došlo do opšte politizacije stanovništva i njegovog aktivnijeg učešća u obnovi i izgradnji zemlje, a objavljivani su i mnogi prilozima o praktičnim problemima iz života. Prateći razvoj partijske štampe u Crnoj Gori, autor daje pregled razvoja i štampe i periodike koja se bavila književnim i naučnim temama čime se, na neki način, daje šira društvena slika stanja crnogorskog društva. Osnovni problem sa kojima se štampa suočavala u ovom periodu jeste nedostatak kvalitetnog novinarskog kadra, loša tehnička opremljenost, problemi u materijalnom obezbeđivanju listova a štampa tada nije mogla zadovoljiti sve potrebe za informisanjem zbog i dalje velikog broja nepismenog stanovništva u Crnoj Gori. Ipak, podatak da je ukupan tiraž 17 listova u 1945. godini iznosio 672.000, a da je ukupan tiraž 18 listova 1952. godine iznosio 787.000, govori da je, uz sve evidentirane probleme, štampa polako, ali sigurno širila broj konzumenata i broj samih listova. Imajući u vidu objektivne okolnosti u kojima su nastajali i izlazili prvi listovi, autor dokazuje da je njihova kulturna misija (dakle ne samo ideološka) bila značajna u vremenu kada su se stvarale prve institucije kulture u socijalističkoj Crnoj Gori. Crna Gora je na ovom polju razvijala pisanu reč u uslovima nerazvijenog kulturnog i materijalnog nasleđa preko listova koji su uz Radio-Titograd vršili značajnu misiju koja nije bila samo informativno-političkog karaktera.

STRUČNI RAD

Docent dr Nenad Perošević se raznovrsno i kontinuirano usavršavao i bio veoma aktivan u brojnim oblastima stručnog usavršavanja. Učestvovao je u projektu *Evaluacija reforme obrazovanja u Crnoj Gori (2010-2012)*, koji su realizovali: NVO Pedagoški centar Crne Gore, Forum MNE, NVO Udruženje roditelja, Mreža fondacija za otvoreno društvo. Učestvovao je na projektu *History that Connects. How to Teach Sensitive Topics in the Countries of Former Yugoslavia*, u organizaciji EUROCLIO - organizacijom koja okuplja 44 asocijacije članice i 15 pridruženih članica udruženja istoričara iz 52 države Evrope i Azije. U projektu, koji je trajao od 2011. do 2014. kolega Perošević je u radu na projektu učestvovao kao koordinator i autor određenih tekstova na temu „Istorija koja povezuje. Kako podučavati osjetljive teme u zemljama bivše Jugoslavije“. Kao koordinator i autor učestvovao je na više sjednica i predavanja organizovanih u ovom periodu. Kao rezultat ovog projekta izašao je štampani inovativni materijal za nastavu istorije namenjen učenicima završnih razreda osnovne škole, završnih razreda stručne škole i gimnazije – *Once upon a time ... We lived together. Join work in a multiperspective approach*, objavljen na engleskom jeziku (Skoplje 2014), a materijal je preveden i na naš jezik (Skoplje 2014). Materijal je značajno pomoćno sredstvo u nastavi istorije u osnovnim i srednjim stručnim školama i gimnazijama koji na inovativan način približava učenicima osjetljive i kontroverzne teme upućujući ih na korišćenje što većeg broja relevantnih istorijskih izvora u tumačenju određenih procesa i događaja. Od ukupno 23 lekcije-modula koji se nalaze u ovom svojevrsnom priručniku za nastavu istorije potpisanih od istoričara zemalja bivše Jugoslavije, kolega Perošević je koautor sljedećih modula: *Propaganda during the Second World War*, „*Once upon a time ... We lived together*“, EUROCLIO – European Association of History Educators, Skopje, str. 115-123; *Life of the*

Partisans, „Once upon a time... We lived together“, EUROCLIO – European Association of History Educators, Skopje, str. 123-135; *I don't know whose airplanes are, but the bombs are ours. Allied bombing of Yugoslavia during Second World War. „Once upon a time... We lived together“*, EUROCLIO – European Association of History Educators, Skopje, str. 257-265; *Propaganda tokom Drugog svjetskog rata. „Nekada davno... Živjeli smo zajedno“*, EUROCLIO – European Association of History Educators, Skopje, str. 115-123; *Život partizana. „Nekada davno... Živjeli smo zajedno“*, EUROCLIO – European Association of History Educators, Skopje, str. 123-135; *Ne znam čiji su avioni, ali su bombe naše. Savezničko bombardovanje Jugoslavije tokom Drugog svjetskog rata. „Nekada davno... Živjeli smo zajedno“*, EUROCLIO – European Association of History Educators, Skopje, str. 257-265.

Dr Perošević je učesnik i ljetnje škole "History that Connects" Summer School. Rethinking On-Site Learning to Find the Global in the Local. Šipovo, Bosna i Hercegovina, 12-15. avgust 2015. Takođe, kolega Perošević je sa kolegom mr Saitom Šabotićem autor radionice na temu *Akademsko pisanje (kako se piše diplomski rad)*, održanoj na Filozofskom fakultetu u Nikšiću 13. 05. 2014. za studente završne godine studija. Od 2011. član je Udruženja profesora istorije Crne Gore – HIPMONT i predsjednik Upravnog odbora Hipmont-a. Od 2015. član je Savjeta „JU Muzeji i galerije Nikšić“. Sve ovo ukazuje na raznovrsan i kontinuiran rad i stručno usavršavanje kolege Peroševića.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Docent dr Nenad Perošević je zasnovao radni odnos studijske 2003/04. na Filozofskom fakultetu u Nikšiću kao honorarni saradnik u nastavi za predmet Opšta istorija novog vijeka I na Studijskom programu istorija-geografija. Radni odnos na Filozofskom fakultetu zasnovao je Ugovorom o radu 24. XII 2004. (Odluka br. 01-2074) u svojstvu saradnika u nastavi za predmete Opšta istorija novog vijeka I, II i III. Novi ugovor potpisao je 5. X 2006. godine, kada je angažovan kao saradnik u nastavi za predmete: Opšta istorija srednjeg vijeka, Istorija Vizantije, Opšta istorija novog vijeka (1492-1789), Opšta istorija novog vijeka (1789-1918), Opšta savremena istorija (1917-1989) na Studijskom programu istorija, i predmete Kultura modernog doba I i II i Opšta savremena istorija (1917-1989) na Studijskom programu istorija-geografija. Nakon isteka trogodišnjeg Ugovora o radu, novi Ugovor o radu potpisao je 26. VIII 2009. (Odluka br. 01-1559). Studijske 2009/10. godine, pod mentorstvom prof. dr Nade Tomović, izvodio je nastavu na Studijskom programu za obrazovanje učitelja u Beranama za predmet Istorija. Od 2007. do 2010. na Fakultetu političkih nauka u Podgorici na Studijskom programu Evropske studije angažovan je kao honorarni saradnik u nastavi na predmetima Istorija Evrope I, II i III. Od školske 2010/11. na Fakultetu političkih nauka u Podgorici kao honorarni saradnik angažovan je u svojstvu predavača na predmetu Istorija Evrope II. U zvanje docenta izabran je marta 2011. (Bilten br. 265) i na Studijskom programu za istoriju drži nastavu iz predmeta: Kulturno nasljeđe Crne Gore I, Kulturno nasljeđe Crne Gore II, Opšta savremena istorija 1917-1941, Opšta savremena istorija 1941-1989; na Studijskom programu za obrazovanje učitelja iz predmeta Istorija, i na Studijskom programu za geografiju iz predmeta Identitet Crne Gore (istorijske i kulturološke osobenosti). Na Filozofskom fakultetu u Nikšiću kolega Perošević je bio mentor za izradu 17 diplomskih-specijalističkih radova i na Fakultetu političkih nauka u Podgorici mentor je 8 radova. O kvalitetu pedagoškog rada kolege Peroševića svjedoče i visoke ocjene u anketama studenata.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	8	13	21	21.5	37	58.5
3. PEDAGOŠKI RAD		2	3	5	17.5	22.5
4. STRUČNI RAD		12	12	3	22.25	25.25
UKUPNO	8	27	36	29.5	76.75	106.25

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu razmatranog konkursnog materijala, kao i na osnovu svega prethodno navedenog smatram da docent dr Nenad Perošević, svojim rezultatima ostvarenim u naučno-istraživačkom, stručnom i nastavno-pedagoškom radu, ispunjava sve zahteve predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore, Pravilima i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore, i sa zadovoljstvom preporučujem Veću Filozofskog fakulteta Nikšić i Senatu Univerziteta Crne Gore da docenta dr Nenada Peroševića izabere u zvanje **vanrednog profesora** za sledeće nastavne predmete: Opšta savremena istorija 1917-1941. i Opšta savremena istorija 1941-1989. na Studijskom programu za istoriju (osnovne studije), Kulturno nasljeđe Crne Gore I i Kulturno nasljeđe Crne Gore II na Studijskom programu za istoriju (specijalističke studije) i Istorija na Studijskom programu za obrazovanje učitelja na Filozofskom fakultetu u Nikšiću,

RECENZENT

Prof. dr Aleksandar Kasaš, redovni profesor, Filozofski fakultet, Univerzitet u Novom Sadu

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Na Konkurs, objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 23. 01. 2016. godine, za izbor u zvanje vanredni profesor za predmete: Opšta savremena istorija 1917-1941. i Opšta savremena istorija 1941-1989. na Studijskom programu za istoriju (osnovne studije), Kulturno nasljeđe Crne Gore I i Kulturno nasljeđe Crne Gore II na Studijskom programu za istoriju (specijalističke studije) i Istorija na Studijskom programu za obrazovanje učitelja na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, javio se docent dr Nenad Perošević.

Na osnovu uvida u priloženi konkursni materijal i na osnovu stepena obrazovanja kandidata, možemo konstatovati da se docent dr Nenad Perošević blagovremeno prijavio na konkurs i da ispunjava uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore, Pravilima i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Bibliografija docenta dr Nenada Peroševića ukazuje na to da se kandidat temeljno i analitički bavi istraživanjem relevantnih procesa i događaja iz oblasti opšte i nacionalne savremene istorije. Razmatrajući procese i događaje pomenutog perioda uočljivo je da kandidat svoje autorske radove prvenstveno bazira na arhivskoj građi i relevantnoj literaturi. Kod kandidata je prisutna težnja da se u naučno-istraživačkom radu posveti procesima i događajima koji su u dosadašnjoj historiografiji ostajali djelimično ili u potpunosti neobrađeni.

Analiziraćemo tri njegova naučno-istraživačka rada koja smatramo posebno značajnim.

Rad „Prosvjećivanje naroda i problem nepismenosti u Crnoj Gori i Jugoslaviji (1947-1951)“, autora Perošević, Nenad & Krivokapić, Miloš (Annales, Series Historia et Sociologia, koji se nalazi u referentnim međunarodnim bazama SSCI, A&HCI, Scopus), je prvenstveno baziran na arhivskoj građi Arhiva Jugoslavije, Državnog arhiva Cetinja, Državnog arhiva Podgorice i Državnog arhiva Nikšića, većinom neobjavljenom, pa na neki način i ekskluzivnoj. U radu se analizira proces prosvjećivanja naroda u Crnoj Gori i Jugoslaviji u periodu obnove i izgradnje zemlje i Prvog petogodišnjeg plana razvitka narodne privrede. Ovim radom daje se slika situacije na polju pismenosti u Crnoj Gori, kao i u širem jugoslovenskom kontekstu. Autor razumije i naglašava vezu između organizovanih napora, koje čini KPJ i Vlada, u mobilizaciji masa na javnim radovima i onima u obezbjeđivanju osnovnog obrazovanja za narod, utvrđivanje ciljnih grupa sa kojima se najviše radilo i opisivanje aktivnosti koje su sprovedene kako bi se situacija poboljšala. Brojne tabele u prilogu služe ne samo kao ilustracija i potvrda izrečenih tvrdnji, već takođe iznose vrijedne i interesantne statističke podatke za brojne aspekte društvenih, obrazovnih i ekonomskih sfera jugoslovenske i crnogorske stvarnosti u prvoj poslijeratnoj dekadi. Interdisciplinarni pristup ovoj temi je vidljiv i u naporima autora da se ona objasni i sa istorijskog i sa lingvističkog aspekta. Iz toga proizilazi da je rješavanje pitanja

nepismenosti i prosvjećivanja naroda u Crnoj Gori i Jugoslaviji bilo značajno ne samo sa stanovišta prosvjetno-školske problematike već i sa stanovništa sveukupnog kulturnog i društvenog preobražaja. To je bio proces iza koga je čvrsto stala država i KPJ želeći da stvore osnovu za modernizacijski proces društva koje je grcalo u brojnim naslijeđenim problemima, poput, materijalnog siromaštva i oskudice, nedostatka stručnih kadrova svih profila, slabo razvijenih institucija kulture i dr. U radu se posebno naglašava činjenica da je država uložila ogroman napor u prevazilaženju ovih problema podstičući do tada neviđeni radni entuzijazam stanovništva da se proces opismenijavanja i postavljanja temelja za dalju modernizaciju društva uspješno realizuje. To je urađeno tako što su pokrenuti brojni tečajevi za opismenijavanje stanovništva, obnavljane su stare i otvarane nove škole kako u gradovima tako i u selima, uloženi napor da se što prije školuje i dobije potrebni stručni kadar svih profila, otvarani su domovi kulture i biblioteke u gradovima i u selima. Istovremeno su korištene i brojne radne akcije širom zemlje da se opismene i kulturno uzdignu njeni učesnici. Sve u svemu rad je interesantan i sadržajan doprinos istraživanju crnogorske i jugoslovenske kulturne, obrazovne i socijalne politike.

U radu "Izgradnja željezničke pruge Nikšić-Titograd 1947-1948." (Tokovi, br. 1/2012), autor analizira način izgradnje željezničke pruge Nikšić-Titograd, najvećeg privrednog objekta i gradilišta u Crnoj Gori u vrijeme Prvog petogodišnjeg plana privrednog razvitka 1947-1951., kao i njenog značaja koji je imala ne samo u ekonomskom već i u širem društvenom okviru. Preciznije kazano, u radu se ovo pitanje posmatra u mnogo širem kontekstu. Socijalistička jugoslovenska država, podrazumijevajući i Crnu Goru kao ravnopravnog federalnog činioca jugoslovenske države, je poslije rata i izvršene obnove zemlje (1945-1946) krenula u sveobuhvatni modernizacijski proces. Proces je, osim sfere kulture i prosvjete, podrazumijevao i ubrzanu industrijalizaciju države koja je trebala omogućiti privredni razvoj i ekonomsku nezavisnost države. Ta činjenica dodatno dobija na značaju imajući u vidu da je Crna Gora, uz Kosovo i Metohiju, Makedoniju, dijelove Južne Srbije i dijelove Bosne i Hercegovine, bila najnerazvijeniji dio jugoslovenske države. I ono malo predratne industrije što je bilo u Crnoj Gori u Drugom svjetskom ratu je uništeno i opljačkano od strane okupatora. Autor ističe činjenicu da je državno rukovodstvo Crne Gore bilo svjesno da se u proces industrijalizacije zemlje ne može ući bez odgovarajuće saobraćajne infrastrukture računajući na izgradnju željezničke mreže koja bi u prvom koraku povezala centralni dio Crne Gore tj. Nikšić-Titograd sa primorjem odnosno gradom Barom. Pruga je bila zamišljena i kao prirodni nastavak već postojeće pruge Bileća-Nikšić, a za njenu izgradnju se vezivala i obnova Titograda. O obimu posla dovoljno govori podatak da je za izvođenje početnih radova u 1946. godini Vlada NR Crne Gore odobrila dva miliona dinara, a za 1947. godinu bilo je odobreno sto miliona dinara. Kada su završeni početni i pripremni radovi, 20. aprila 1947. godine počela je izgradnja pruge u izuzetno teškim uslovima kroz "ljuti kamen". Nedostajalo je i stručnog kadra i materijalno-tehničkih sredstava (radovi su otpočeli sa svega tri-četiri kamiona, dva kompresora, bez ijednog ventilatora, bez buldožera i drugih građevinskih mašina). Jedino pravo bogatstvo bilo je iskustvo jednog broja akcijaša koji su učestvovali na radnoj akciji pruge Brčko-Banovići i Šamac-Sarajevo i izuzetni radni elan i entuzijazam ondašnjih akcijaša. Autor ispravno ističe činjenicu da iako je Partija vršila određenu propagandu na gradilištu ona ima nesumnjivo veliku zaslugu na mobilisanju narodnih masa na pruzi (ukupno je bilo angažovano 46.429 graditelja, od toga 42.081 iz Crne Gore), koje su bile obuhvaćene i drugim korisnim aktivnostima. Ova svojevrsna škola života iskorištena je da se na pruzi opismeni jedan broj nepismenih akcijaša (održano je čak 418 analfabetskih tečajeva), dokvalifikuju i obuču za razne zanatske i građevinske poslove, a čitavo vrijeme rada na pruzi (svečano je puštena u rad 13. jula 1948) organizovane su pozorišne i filmske predstave, likovni kružnici, sportska takmičenja, dok je Biblioteka raspolagala sa 13.353 knjige. Sa težišnim oslonom na arhivsku građu ovaj rad dobija kvalitet više, a autor pokazuje dar i sklonost da analizira pojave i procese od šireg društveno-ekonomskog značaja za razvoj jedne države i da ih saopšti na jasan i sadržajan način.

Rad "Obrazovanje i vaspitanje djece sa invalidnošću u Crnoj Gori 1945-1955." (Vaspitanje i obrazovanje, br. 4/2014), je prikaz nastojanja vlasti u Crnoj Gori da u prvoj poslijeratnoj deceniji stvori uslove za školovanje djece sa posebnim potrebama, u skladu sa proklamovanom maksimumom da jedno socijalističko društvo treba da omogućiti svima istu šansu u svim sferama društvenog života. Prikazujući istorijat razvoja obrazovanja i vaspitanja u Crnoj Gori, autor je u uvodnom dijelu dao pregled razvoja na jugoslovenskom

nivou u periodu prije Prvog svjetskog rata i u periodu Kraljevine SHS (Jugoslavije) čime se stiče jasan uvid u veliki zaostatak Crne Gore u ovoj oblasti u odnosu na ostale jugoslovenske republike. Za razliku od Hrvatske, Srbije i Slovenije u Crnoj Gori, Makedoniji i Bosni i Hercegovini do oslobođenja zemlje 1945. nije bilo nijedne ustanove za zbrinjavanje i školovanje djece sa posebnim potrebama. Osnivanjem "Doma za gluvočijem djecu" juna 1946. u Bijeloj počinje stručni rad iz ove oblasti u Crnoj Gori. Teškoće koje su stajale u rješavanju ovog problema bile su velike i odnosile su se prvenstveno na nepostojanje tradicije postojanja odgovarajućih ustanova ovog tipa u Crnoj Gori, nepostojanje dovoljnog broja stručnog kadra za rad u ovoj ustanovi, kao i velika materijalna oskudica koja je vladala u Crnoj Gori. Međutim, autor skreće pažnju na još jedan sociološki problem izražen u Crnoj Gori toga vremena: za hendikepirane osobe je važno ukorijenjeno shvatanje da oni, pogotovo slijepi, ne mogu da se školuju, da ne mogu da obavljaju nikakav posao i da je njihovo mjesto u porodici koja treba da se brine o njima. Trebalo se boriti protiv shvatanja da takve osobe treba sakriti od šire zajednice, nerijetko su same porodice prikrivale činjenicu da imaju hendikepirano lice, naročito ako je slijepo, smatrajući to sramotom porodice i često puta kaznom od neke više sile. Borba da se takvo shvatanje promijeni na najbolji način demantovali su upravo primjeri hendikepiranih osoba koje su uspjele završiti fakultete i ostvariti karijere iz raznih oblasti profesionalnog rada. Autor zaključuje da je uz sve teškoće koje su pratile rad ovih ustanova u prvoj poslijeratnoj deceniji stvorena dobra osnova za njihov uspješan razvoj što će dovesti do prekretnice u razvoju specijalnog školstva krajem 50-ih i početkom 60-ih godina XX vijeka u Crnoj Gori.

STRUČNI RAD

Kod Docenta dr Nenada Peroševića jasno je vidljiva želja da radi na svom profesionalnom usavršavanju kao predavač i kao naučni radnik. To se potvrđuje brojnim učesćima na više projekata, poput učesća na projektu *Evaluacija reforme obrazovanja u Crnoj Gori (2010-2012)*, koji su realizovali: NVO Pedagoški centar Crne Gore, Forum MNE, NVO Udruženje roditelja, Mreža fondacija za otvoreno društvo; učesća na projektu *History that Connects. How to Teach Sensitive Topics in the Countries of Former Yugoslavia*, u organizaciji EUROCLIO - organizacijom koja okuplja 44 asocijacije članice i 15 pridruženih članica udruženja istoričara iz 52 države Evrope i Azije. U ovom projektu, koji je trajao od 2011. do 2014., kolega Perošević je učestvovao kao koordinator i autor određenih tekstova na temu „Istorija koja povezuje. Kako podučavati osjetljive teme u zemljama bivše Jugoslavije“. Kao koordinator i autor učestvovao je na više sjednica i predavanja organizovanih u ovom periodu. Jedan od značajnih ostvarenih rezultata ovog projekta je štampani materijal za nastavu istorije namijenjen učenicima završnih razreda osnovne škole, završnih razreda stručne škole i gimnazije – *Once upon a time ... We lived together. Join work in a multiperspective approach*, objavljen na engleskom jeziku (Skoplje 2014), a materijal je preveden i na naš jezik (Skoplje 2014). Ovaj inovativni materijal je novo i značajno pomoćno sredstvo u nastavi istorije u osnovnim i srednjim stručnim školama i gimnazijama koji približava učenicima osjetljive i kontroverzne teme upućujući ih na korišćenje što većeg broja relevantnih istorijskih izvora u tumačenju određenih procesa i događaja. Od ukupno 23 lekcije-modula koji se nalaze u ovom svojevrsnom priručniku za nastavu istorije potpisanih od istoričara zemalja bivše Jugoslavije, kolega Perošević je koautor (sa Milošem Vukanovićem) sljedećih modula: *Propaganda during the Second World War*, „Once upon a time ... We lived together“, EUROCLIO – European Association of History Educators, Skopje, str. 115-123; *Life of the Partisans*, „Once upon a time... We lived together“, EUROCLIO – European Association of History Educators, Skopje, str. 123-135; *I don't know whose those airplanes are, but the bombs are ours. Allied bombing of Yugoslavia during Second World War*, „Once upon a time... We lived together“, EUROCLIO – European Association of History Educators, Skopje, str. 257-265; *Propaganda tokom Drugog svjetskog rata*, „Nekada davno... Živjeli smo zajedno“, EUROCLIO – European Association of History Educators, Skopje, str. 115-123; *Život partizana*, „Nekada davno... Živjeli smo zajedno“, EUROCLIO – European Association of History Educators, Skopje, str. 123-135; *Ne znam čiji su avioni, ali su bombe naše. Savezničko bombardovanje Jugoslavije tokom Drugog svjetskog rata*, „Nekada davno... Živjeli smo zajedno“, EUROCLIO – European Association of History Educators, Skopje, str. 257-265. Materijal je predstavljen na jasan i pregledan način sa mnoštvom originalnih ilustracija, fotografija i arhivskih dokumenata koji

učenike, prije svega, upućuju na rad sa istorijskim izvorima radi lakšeg razumijevanja kompleksnih događaja i procesa koji su obilježili život jugoslovenskih naroda u periodu od 1900. godine do 1945. godine.

Kolega Perošević je učesnik i ljetnje škole "History that Connects" Summer School. Rethinking On-Site Learning to Find the Global in the Local. Šipovo, Bosna i Hercegovina, 12-15. avgust 2015. Kolega Perošević je sa kolegom mr Saitom Šabotićem autor radionice na temu *Akademsko pisanje (kako se piše diplomski rad)*, održanoj na Filozofskom fakultetu u Nikšiću 13. 05. 2014. za studente završne godine studija. Od ostalih značajnih aktivnosti u kojima je učestvovao istakli bi i da je od 2011. član Udruženja profesora istorije Crne Gore – HIPMONT i predsjednik Upravnog odbora Hipmont-a, a od 2015. član je Savjeta „JU Muzeji i galerije Nikšić“.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Iz podnijete konkursne dokumentacije vidi se da kolega Perošević posjeduje solidno pedagoško i nastavno iskustvo. Radni odnos na Univerzitetu Crne Gore zasnovao je studijske 2003/04. na Filozofskom fakultetu u Nikšiću kao honorarni saradnik u nastavi za predmet Opšta istorija novog vijeka I na Studijskom programu istorija-geografija. Radni odnos na Filozofskom fakultetu zasnovao je Ugovorom o radu 24. XII 2004. (Odluka br. 01-2074) u svojstvu saradnika u nastavi za predmete Opšta istorija novog vijeka I, II i III. Novi ugovor potpisao je 5. X 2006. godine, kada je angažovan kao saradnik u nastavi za predmete: Opšta istorija srednjeg vijeka, Istorija Vizantije, Opšta istorija novog vijeka (1492-1789), Opšta istorija novog vijeka (1789-1918), Opšta savremena istorija (1917-1989) na Studijskom programu istorija, i predmete Kultura modernog doba I i II i Opšta savremena istorija (1917-1989) na Studijskom programu istorija-geografija. Nakon isteka trogodišnjeg Ugovora o radu, novi Ugovor o radu potpisao je 26. VIII 2009. (Odluka br. 01-1559). Studijske 2009/10. godine, pod mentorstvom prof. dr Nade Tomović, izvodio je nastavu na Studijskom programu za obrazovanje učitelja u Beranama za predmet Istorija. Od 2007. do 2010. na Fakultetu političkih nauka u Podgorici na Studijskom programu Evropske studije angažovan je kao honorarni saradnik u nastavi na predmetima Istorija Evrope I, II i III. Od školske 2010/11. na Fakultetu političkih nauka u Podgorici kao honorarni saradnik angažovan je u svojstvu predavača na predmetu Istorija Evrope II. U zvanje docenta izabran je marta 2011. (Bilten br. 265) i na Studijskom programu za istoriju drži nastavu iz predmeta: Kulturno nasljeđe Crne Gore I, Kulturno nasljeđe Crne Gore II, Opšta savremena istorija 1917-1941, Opšta savremena istorija 1941-1989; na Studijskom programu za obrazovanje učitelja iz predmeta Istorija, i na Studijskom programu za geografiju iz predmeta Identitet Crne Gore (istorijske i kulturološke osobenosti). Na Filozofskom fakultetu u Nikšiću kolega Perošević je u periodu 2011-2015. bio mentor za izradu 17 diplomskih-specijalističkih radova i na Fakultetu političkih nauka u Podgorici mentor je 8 radova. O kvalitetu pedagoškog rada kolege Peroševića svjedoče i visoke ocjene u anketama studenata.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	8	13	21	21.5	37	58.5
3. PEDAGOŠKI RAD		2	3	5	17.5	22.5
4. STRUČNI RAD		12	12	3	22.25	25.25
UKUPNO	8	27	36	29.5	76.75	106.25

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu svega prethodno navedenog, i na osnovu uvida u konkursni materijal, smatram da docent dr Nenad Perošević, svojim rezultatima ostvarenim u naučno-istraživačkom, stručnom i nastavno-pedagoškom radu i ostvarenim kontinuiranim profesionalnim usavršavanjem, ispunjava sve zahtjeve predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne

Gore, Pravilima i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore, i sa zadovoljstvom preporučujem Vijeću Filozofskog fakulteta Nikšić i Senatu Univerziteta Crne Gore da docenta dr Nenada Peroševića izabere u zvanje **vanrednog profesora** za sljedeće nastavne predmete: Opšta savremena istorija 1917-1941. i Opšta savremena istorija 1941-1989. na Studijskom programu za istoriju (osnovne studije), Kulturno nasljeđe Crne Gore I i Kulturno nasljeđe Crne Gore II na Studijskom programu za istoriju (specijalističke studije) i Istorija na Studijskom programu za obrazovanje učitelja na Filozofskom fakultetu u Nikšiću.

RECENZENT

Prof. dr Nada Tomović, vanredni profesor, Filozofski fakultet, Univerzitet Crne Gore

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Na Konkurs, koji je objavljen 23. 01. 2016. godine u dnevnom listu "Pobjeda", za izbor u zvanje vanredni profesor za predmete: Opšta savremena istorija 1917-1941. i Opšta savremena istorija 1941-1989. na Studijskom programu za istoriju (osnovne studije), Kulturno nasljeđe Crne Gore I i Kulturno nasljeđe Crne Gore II na Studijskom programu za istoriju (specijalističke studije) i Istorija na Studijskom programu za obrazovanje učitelja na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, javio se docent dr Nenad Perošević.

Iz pregledane konkursne dokumentacije konstatujem da se docent dr Nenad Perošević blagovremeno prijavio na Konkurs i da u pogledu stepena obrazovanja ispunjava uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore, Pravilima i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Analizirajući dostavljenu bibliografiju docenta dr Nenada Peroševića zaključujem da se kandidat stručno i temeljno bavi istraživanjem brojnih relevantnih događaja i procesa u oblastima opšte i nacionalne savremene istorije. Iskazuje veliki dar za istraživanje i sintetičko analiziranje procesa i događaja političkog, ekonomskog i kulturno-prosvjetnog karaktera. Među brojnim naučnim priložima kolege Peroševića, analiziraćemo tri njegova naučno-istraživačka rada koja smatramo posebno značajnim.

U radu "Razvoj prosvjete u nikšićkom srezu za vrijeme obnove i Prvog petogodišnjeg plana (1945-1951)" objavljenom u Zborniku radova sa naučnog skupa "Prosvjetne prilike u Crnoj Gori 1834-2014." (Cetinje 2015), autor analizira proces razvoja prosvjete nikšićkog sreza kao društvene djelatnosti od izuzetnog značaja. Autor jasno dokazuje da je takav stav vlasti proistekao iz želje da se stvori novo društvo u kome bi prosvjeta imala vidnu ulogu u procesu modernizacije društva i da je rad na tom polju u Crnoj Gori i nikšićkom srezu počeo još dok je rat trajao. Na Drugoj sjednici ZAVNO-a (2. II 1944) donijeta je odluka o otvaranju novih škola na slobodnoj teritoriji Crne Gore, a na prvoj Konferenciji prosvjetnih radnika Crne Gore, održanoj u Nikšiću 8. XI 1944., utvrđeni su osnovni ciljevi i zadaci vaspitno-obrazovnog rada u novim uslovima. Da su odluke praktično odmah pretočene u djela pokazuju i statistički podaci sa terena: na kraju školske 1944/45. godine na terenu sreza bilo je 70 osnovnih škola sa 106 učitelja i 4.557 djece. Uz to u gradu i srezu otvorena je Gimnazija, tri stručne škole – Ženska zanatska škola, Domaćička škola i Poljoprivredna škola. S obzirom na teške posljedice ratnog razaranja narodna vlast je tokom 1945. i 1946. pokrenula sveobuhvatnu akciju obnavljanja i podizanja novih školskih zgrada, a redovno se u gotovo svim značajnijim državnim i partijskim skupovima raspravljalo o situaciji u školsko-obrazovnom sistemu. Autor posebno naglašava činjenicu da je za dalji razvoj prosvjetnih prilika u srezu, pa i u Crnoj Gori, izuzetno značajna odluka da se 1948. u Nikšiću otvori (premjesti) Učiteljska škola iz Herceg Novog, kada nastavlja rad kao četvorogodišnja škola. Učiteljska škola i učiteljski tečaj počinju sa radom školske 1949/50. godine, čime se stiču uslovi da Nikšić vremenom postane glavni centar u Crnoj Gori za školovanje nastavnog kadra za kojim je vladala velika potreba. Sa očiglednom sklonošću da analizira naizgled lokalne teme autor u stvari daje

sliku jednog šireg procesa od velikog značaja u razvoju i preobražaju jednog društva.

Rad "Agriculture development in the district of Nikšić, Montenegro (1945-1955)" autora Perošević, Nenad & Barović, Goran (Agriculture and Forestry, Vol. 61, Podgorica 2015), bi mogao da ima i drugi, širi naslov, jer u stvari, predstavlja analizu procesa preobražaja jednog društva iz tipično agrarnog u industrijsko društvo. Dakle to je proces karakterističan na jugoslovenskom nivou koji je u Crnoj Gori i nikšićkom srezu imao i određenih specifičnosti. Između dva svjetska rata u nikšićkom srezu od poljoprivrede je živjeo najveći dio stanovništva a posebno od stočarstva. U ratu je upravo stočni fond pretrpio najveće gubitke i materijalnu štetu. Prva poslijeratna decenija u razvoju poljoprivrede nikšićkog sreza imala je karakteristike opšteg razvoja ove djelatnosti na jugoslovenskom nivou. Predratno siromaštvo i nerazvijenost poljoprivrede dodatno je naglašena ratnim razaranjima u Drugom svjetskom ratu. Nakon rata, prednost je data industrijalizaciji države čime je selo i poljoprivreda značajno usporavano u oporavku i daljem razvoju. Industrijalizacija, migracija stanovništva iz sela u gradove, neuspjeli eksperiment države sa osnivanjem seljačkih radnih zadruga, slaba tehnička opremljenost i nedostatak kvalifikovanog stručnog kadra poljoprivredne struke bili su glavni razlozi slabog razvoja poljoprivrede u nikšićkom srezu u periodu 1945-1955., iako je država činila napore da popravi situaciju u poljoprivredi tako što je, između ostalog, pokušavala da modernizuje proces uzgajanja biljnih i životinjskih vrsta, osnivajući uzorne poljoprivredne institucije poput Zavoda za stočarstvo, Državnog poljoprivrednog dobra Kapino Polje, Veterinarske ambulante itd. Popisom iz 1948. broj poljoprivrednog stanovništva u Nikšićkom srezu procentualno je iznosio 73,7%, da bi poslije te godine stanovništvo počelo da se okreće drugim privrednim djelatnostima, industrijskim prije svega. Kada se pogleda poslijeratno stanje poljoprivrede Sreza nikšićkog uočava se da je ono imalo sve odlike karakteristične i za jugoslovensko selo i poljoprivredu, ali i neke svoje specifičnosti. Kao i na jugoslovenskom nivou, tako je i u Srezu nikšićkom poljoprivredni razvitak kasnio za industrijskim razvitkom. Opšti trend migracije seoskog stanovništva u gradove u Jugoslaviji vidljiv je i na primjeru grada Nikšića i sreza, ali upravo je u nikšićkom srezu bilo primjera koji dokazuju da se za duži period uspjelo zadržati stanovništvo sela, a u nekim selima da je broj porastao: na primjer, ukupno je u 14 sela doline Gračanice (Župa nikšićka) 1948. godine bilo 4.455 stanovnika, a 1991. godine 4.819. Uz povoljne klimatske, pedološke i hidrološke prilike koje su omogućavale stanovništvu sela doline Gračanice da se bavi poljoprivredom, na porast broja stanovnika uticalo je njihovo zapošljavanje u Rudnik boksita i Željezaru Nikšić, kao i dobra saobraćajna infrastruktura koja je omogućavala dobru i brzu povezanost sa gradom. I sela Sreza nikšićkog osjetila su mjere narodne vlasti (konfiskacije i nacionalizacije) mada su one prošle sa manje ličnih i porodičnih drama iz razloga što je najveći dio poljoprivrednih površina pripadao Crkvi, pa te mjere nijesu imale snagu i posljedice kao npr. u Vojvodini. Ovakvim temeljnim pristupom i svestranom analizom činjenica ovaj rad daje zaokruženu istraživačku cjelinu složenog društveno-ekonomskog procesa karakterističnog za jugoslovenski društveni prostor sa specifičnostima i karakteristikama uže sredine – nikšićkog sreza.

Rad „Razvoj štampe u Evropi i SAD pd 1789. do 1914.“ (Medijski dijalozi, br. 23) predstavlja sintetički prikaz i napor autora da objasni ne samo razvoj štampe kao dio ostvarenog naučno-tehničkog progressa posmatranog perioda već i uticaj koji je ovaj pisani medij imao u razvoju društvenih i političkih prilika u novijoj istoriji tada najrazvijenih država Evrope i SAD. Na jasan hronološki i tematski precizan pristup autor ukazuje da su štampa i štamparska tehnika prošle u periodu od 1789. do 1914. kroz velike i dinamične promjene u Evropi i u SAD. Jasna je namjera autora da ukaže na činjenicu da su sveukupna društvena i kulturna dešavanja išla u prilog većoj slobodi izražavanja, a proces širenja pismenosti i čovjekova potreba da dobije pouzdanu informaciju u što kraćem periodu dovela je do potrebe osnivanja i štampanja novih listova. U XIX vijeku usavršavaju se štamparske mašine i tehnički procesi, omogućeni sveukupnim naučnim i tehničko-tehnološkim preobražajem. Ipak, shvatajući značaj pisane riječi i njen uticaj na politički i društveni život toga doba autor posebnu pažnju skreće na činjenicu da su cenzura i razni drugi pritisci na štampu, kao najrazvijeniji medij toga doba, od strane vlasti bili karakteristični za sve države Evrope kao i u SAD, čak i za one koje su se dičile liberalnim državnim sistemom. S pravom se u radu konstatuje da se period u razvoju štampe od početka Francuske buržoaske revolucije (1789) do početka Prvog svjetskog rata (1914) odlikovao

dinamičnim kretanjima i usponom kakav prije toga nije bio zabilježen. Sa širenjem ideja Francuske buržoaske revolucije u Evropi se stvara povoljnija politička i društvena klima za štampanje većeg broja listova. Ovaj period, osim povoljnije društvene i kulturne klime za širenje „pisane riječi“, karakterističan je i velikim naučnim i tehničko-tehnološkim preobražajem što se povoljno odrazilo i na usavršavanje samog procesa štampe, kao i njenu distribuciju i na kraju i sami prenos informacija koje su pretočene na papir. Uočljiva je tendencija da se štampaju listovi raznovrsnog sadržaja kao i da su činjeni napore da se cijena štampanih listova učini što je moguće više pristupačnom za čitaoce širih slojeva stanovništva. Prateći razvoj štampe po državama autor daje i presjek duhovne klime koja je vladala u tim državama sa akcentom na cenzuru i tržišnu borbu da štampani listovi opstanu i prošire svoje tržište. Time se dobija jedna zanimljiva i zaokružena šira društvena slika posmatranog perioda što je i bila namjera autora čime rad svakako dobija kvalitet više.

STRUČNI RAD

Docent dr Nenad Perošević je svojim radom u visokom obrazovanju i ostvarenim naučnim rezultatima dokazao da posjeduje potrebne osobine predavača, istraživača i autora. Njegovo raznovrsno i kontinuirano usavršavanje vidljivo je kroz razne aktivnosti. Učestvovao je u projektu *Evalvacija reforme obrazovanja u Crnoj Gori (2010-2012), koji su realizovali: NVO Pedagoški centar Crne Gore, Forum MNE, NVO Udruženje roditelja, Mreža fondacija za otvoreno društvo*. Učestvovao je od 2011. do 2014. na projektu *History that Connects. How to Teach Sensitive Topics in the Countries of Former Yugoslavia*, u organizaciji EUROCLIO - organizacijom koja okuplja 44 asocijacije članice i 15 pridruženih članica udruženja istoričara iz 52 države Evrope i Azije. Kolega Perošević je u radu na projektu učestvovao kao koordinator, predavač i autor više tekstova na temu „Istorija koja povezuje“. Kako podučavati osjetljive teme u zemljama bivše Jugoslavije“. Kao jedan od vrijednih rezultata ovog projekta posebno se ističe štampanje novog i inovativnog materijala za nastavu istorije. Materijal je namijenjen učenicima završnih razreda osnovne škole, završnih razreda stručne škole i gimnazije – *Once upon a time ... We lived together. Join work in a multiperspective approach*, objavljen na engleskom jeziku (Skoplje 2014). Štampani materijal je preveden i na naš jezik (Skoplje 2014). Pregledno dat i stručno predstavljen materijal je značajno pomoćno sredstvo u nastavi istorije u osnovnim i srednjim stručnim školama i gimnazijama. Na inovativan i stručan način približava učenicima osjetljive i kontroverzne teme tako što ih upućuje na korišćenje relevantnih istorijskih izvora u tumačenju određenih procesa i događaja. Od ukupno 23 lekcije-modula koji se nalaze u ovom svojevrsnom priručniku za nastavu istorije potpisanih od istoričara zemalja bivše Jugoslavije, kolega Perošević je koautor (sa M. Vukanovićem) sljedećih modula: *Propaganda during the Second World War*, „Once upon a time ... We lived together“, EUROCLIO – European Association of History Educators, Skopje, str. 115-123; *Life of the Partisans*, „Once upon a time... We lived together“, EUROCLIO – European Association of History Educators, Skopje, str. 123-135; *I don't know whose those airplanes are, but the bombs are ours. Allied bombing of Yugoslavia during Second World War*, „Once upon a time... We lived together“, EUROCLIO – European Association of History Educators, Skopje, str. 257-265; *Propaganda tokom Drugog svjetskog rata*, „Nekada davno... Živjeli smo zajedno“, EUROCLIO – European Association of History Educators, Skopje, str. 115-123; *Život partizana*, „Nekada davno... Živjeli smo zajedno“, EUROCLIO – European Association of History Educators, Skopje, str. 123-135; *Ne znam čiji su avioni, ali su bombe naše. Savezničko bombardovanje Jugoslavije tokom Drugog svjetskog rata*, „Nekada davno... Živjeli smo zajedno“, EUROCLIO – European Association of History Educators, Skopje, str. 257-265.

Dr N. Perošević je učesnik i ljetnje škole "History that Connects" Summer School. Rethinking On-Site Learning to Find the Global in the Local. Šipovo, Bosna i Hercegovina, 12-15. avgust 2015. Sa kolegom S. Šabotićem, dr Perošević je autor radionice na temu *Akademsko pisanje (kako se piše diplomski rad)*, prezentovanoj na Filozofskom fakultetu 13. V 2014. za studente završne godine studija. Od ostalih aktivnosti kolege Peroševića istakao bih da je od 2011. član je Udruženja profesora istorije Crne Gore – HIPMONT i predsjednik UO Hipmont-a. Od 2015. član je Savjeta „JU Muzeji i galerije Nikšić“. Sve ovo potvrđuje želju i nastojanje kolege Peroševića za kontinuirano i stručno usavršavanje.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Docent dr Nenad Perošević je zasnovao radni odnos studijske 2003/04. na Filozofskom fakultetu u Nikšiću kao honorarni saradnik u nastavi za predmet Opšta istorija novog vijeka I na Studijskom programu istorija-geografija. Radni odnos na Filozofskom fakultetu zasnovao je Ugovorom o radu 24. XII 2004. (Odluka br. 01-2074) u svojstvu saradnika u nastavi za predmete Opšta istorija novog vijeka I, II i III. Novi ugovor potpisao je 5. X 2006. godine, kada je angažovan kao saradnik u nastavi za predmete: Opšta istorija srednjeg vijeka, Istorija Vizantije, Opšta istorija novog vijeka (1492-1789), Opšta istorija novog vijeka (1789-1918), Opšta savremena istorija (1917-1989) na Studijskom programu istorija, i predmete Kultura modernog doba I i II i Opšta savremena istorija (1917-1989) na Studijskom programu istorija-geografija. Nakon isteka trogodišnjeg Ugovora o radu, novi Ugovor o radu potpisao je 26. VIII 2009. (Odluka br. 01-1559). Studijske 2009/10. godine, pod mentorstvom prof. dr Nade Tomović, izvodio je nastavu na Studijskom programu za obrazovanje učitelja u Beranama za predmet Istorija. Od 2007. do 2010. na Fakultetu političkih nauka u Podgorici na Studijskom programu Evropske studije angažovan je kao honorarni saradnik u nastavi na predmetima Istorija Evrope I, II i III. Od školske 2010/11. na Fakultetu političkih nauka u Podgorici kao honorarni saradnik angažovan je u svojstvu predavača na predmetu Istorija Evrope II. U zvanje docenta izabran je marta 2011. (Bilten br. 265) i na Studijskom programu za istoriju drži nastavu iz predmeta: Kulturno nasljeđe Crne Gore I, Kulturno nasljeđe Crne Gore II, Opšta savremena istorija 1917-1941, Opšta savremena istorija 1941-1989; na Studijskom programu za obrazovanje učitelja iz predmeta Istorija, i na Studijskom programu za geografiju iz predmeta Identitet Crne Gore (istorijske i kulturološke osobnosti). Na Filozofskom fakultetu u Nikšiću kolega Perošević je bio mentor za izradu 17 diplomskih-specijalističkih radova i na Fakultetu političkih nauka u Podgorici bio je mentor osam radova. O kvalitetu pedagoškog rada kolege Peroševića svjedoče i visoke ocjene u anketama studenata.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA**ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DELATNOSTI I BODOVA**

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	8	13	21	21.5	37	58.5
3. PEDAGOŠKI RAD		2	3	5	17.5	22.5
4. STRUČNI RAD		12	12	3	22.25	25.25
UKUPNO	8	27	36	29.5	76.75	106.25

III. MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu uvida i razmatranog konkursnog materijala, i na osnovu svega prethodno navedenog, smatram da docent dr Nenad Perošević, svojim rezultatima ostvarenim u naučno-istraživačkom i nastavno-pedagoškom radu i ostvarenim kontinuiranim stručnim usavršavanjem, ispunjava sve zahteve predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore, Pravilima i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore, i sa zadovoljstvom preporučujem Vijeću Filozofskog fakulteta Nikšić i Senatu Univerziteta Crne Gore da docenta dr Nenada Peroševića izabere u zvanje **vanrednog profesora** za sljedeće nastavne predmete: Opšta savremena istorija 1917-1941. i

**KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA
KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA**

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	
Broj referenci*broj bodova						
1.2. Radovi objavljeni u časopisima	1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.		14

Opšta savremena istorija 1941-1989. na Studijskom programu za istoriju (osnovne studije), Kulturno nasljeđe Crne Gore I i Kulturno nasljeđe Crne Gore II na Studijskom programu za istoriju (specijalističke studije) i Istorija na Studijskom programu za obrazovanje učitelja na Filozofskom fakultetu u Nikšiću,

RECENZENT

Prof. dr Saša Knežević, vanredni profesor,
Fakultet političkih nauka, Univerzitet Crne Gore

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za predmete: Staroslovenski jezik (pravopis i fonetika), Staroslovenski jezik (morfoloģija), Istorija crnogorskog jezika (fonetika) i Istorija crnogorskog jezika (morfoloģija), na Studijskom programu za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti na Filološkom fakultetu u Nikšiću.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 23.01.2016.godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR DRAŠKO DOŠLJAK**.

BIOGRAFIJA

Rođen sam 7. septembra 1966. godine u Velidu, opština Berane. Osnovnu i srednju školu sam završio u Beranama. Diplomirao sam na Filološkom fakultetu Univerziteta u Prištini, 24. 11. 1990. godine, Odsjek za srpskohrvatski jezik i jugoslovenske književnosti, sa prosječnom ocjenom 8,05 i na diplomskom 9,50. Dobitnik sam diplome istaknuti student.

Magistrirao sam 29. jula 1999. godine, tema: Licna imena Gornjeg i Donjeg Zaostra. Doktorsku disertaciju pod nazivom Toponimija Gornjeg Bihora odbranio sam 10. aprila 2008. godine, pred komisijom: prof. dr Radojica Jovičević, prof. dr Marinko Božović i prof. dr Slobodan Remetić.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJE

Radni odnos sam zasnovao 1. oktobra 1991. godine izborom za asistenta-pripravnika na Filološkom fakultetu Univerziteta u Prištini, na predmetu Savremeni srpskohrvatski jezik. Od 9. avgusta 1994. godine do 25. decembra 1998. godine obavljao sam dužnost direktora Studentskog kulturnog centra, ali sam i u tom periodu na Fakultetu izvodio vježbe na izabranim predmetima. Od 30. avgusta 1991. godine, kada sam izabran za asistenta, pa do školske 2008/09. godine, na Filološkom fakultetu sam izvodio vježbe iz: Fonetike, Savremenog srpskog jezika (Strane grupe), Opšte lingvistike, Dijalektologije, Staroslovenskog jezika i Istorije jezika. Školske 1993/94. izvodio sam i nastavu iz Savremenog srpskohrvatskog jezika na Pedagoškoj akademiji u Prištini. Na Internacionalnom univerzitetu u Novom Pazaru, Fakultet humanističkih nauka, držao sam u školskoj 2006/07. predavanja iz Fonetike i fonologije kao i Pravopisa. Školske 2008/09. godine angažovan sam kao predavač na Visokoj medicinskoj školi Medicinskog fakulteta iz Podgorice, na predmetu Poslovne komunikacije. Školske 2008/09. godine angažovan sam po ugovoru na Filozofskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na predmetima: Staroslovenski jezik (pravopis i fonetika) i Staroslovenski jezik (morfoloģija), a od školske 2009/10. godine na istom fakultetu, pored ovih predmeta, izvodim nastavu i iz Istorije crnogorskog jezika I i Istorije crnogorskog jezika II.

U martu 2011. godine izabran sam u zvanje docenta za predmete: Staroslovenski jezik (pravopis i fonetika) i Staroslovenski jezik (morfoloģija), Istorije crnogorskog jezika I i Istorije crnogorskog jezika II. Od septembra 2014. godine obavljam funkciju šefa Studijskog programa za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti na Filološkom fakultetu u Nikšiću.

Broj referenci*broj bodova	1*4	4*1.5 i 4*1		
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima	1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.	
Broj referenci*broj bodova	7*2	1*1		15
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje		1.4.1	1.4.2	
Broj referenci*broj bodova		2*5		10
1.5. Recenzije	1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.	
Broj referenci*broj bodova				
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST				39
4. STRUČNA DJELATNOST				
4.1. Stručna knjiga		4.1.1.	4.1.2.	
Broj referenci*broj bodova				
4.2. Urednik ili koeditor	4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.	
Broj referenci*broj bodova				
4.3. Stručni članak			4.3.1.	
Broj referenci*broj bodova				
4.4. Objavljeni prikazi			4.4.1.	
Broj referenci*broj bodova			18*0.5	9
4.5. Popularno-stručni članci			4.5.1.	
Broj referenci*broj bodova			5*0.1	0.5
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost			4.6.1.	
Broj referenci*broj bodova			10*0.6	6
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST				15.5

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
1. Monografija		
1.1. Autorska naučna monografija izdata od strane renomiranog međunarodnog izdavača		
1.2. Dio naučne monografije izdate od strane renomiranog međunarodnog izdavača		
1. Došljak, D. (2015) Onomasticon in the Mountain Travelogues Collected in Montenegrin Mountains – Travelogues and Records. The Balkans in Travel Writing In: Krivokpić, M. (Ed.), pp: 55–66. ISBN 978–1–4438–7637–7. Cambridge Scholars Publishing (Newcastle, England).	10	5
1.3. Autorska naučna monografija izdata kod nas (i u okruženju) čiji su izdavači nacionalne akademije nauka i državni univerziteti		
1.4. Knjiga studijskog karaktera izdata kod nas		
2. Došljak, D. (2012) Kultura i kulturna baština . Berane : opšta monografija : povodom 150-te godišnjice Berana U: Babović Vukota... [Ed. et al.] str: 449 – 534 ISBN 978-9940-9470-0-2. Berane : Opština Berane	7	3.5
3. Došljak, D. (2015) Onomastika Budimlje, 118 str. ISBN 978-86-7798-102-0. Izdavač: Filozofski fakultet –Nikšić, Nikšić	10	10
4. Došljak, D. (2016) Antroponimija Police, 149.str. Izdavač: Državni arhiv Crne Gore, Cetinje (predata potvrda da je knjiga u štampi)	7	7
1.2 Radovi objavljeni u časopisima		
1.2.2 Radovi u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazama podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju		
5. Došljak, D. (2011) Oblici dvojine u toponimiji Stare Crne Gore, <i>Riječ</i> , n.s. 5: 49-53. ISSN0354.	4	4
6. Došljak, D. (2012) Reality show - iz jezičkog ugla, <i>Medijski dijalozi</i> , 12: 233-237. ISSN 1800/7074.	4	4
7. Došljak, D. (2014) Onomastička istraživanja na Balkanu od dolaska Slovena do danas, <i>Univerzitetaska misao</i> , 13: 145-154. ISSN 1451-3870.	4	4

8. Došljak, D. (2015) Dijalektološka istraživanja Marinka Božovića na Kosovu i Metohiji, <i>Baština</i> , 38: 11-17. YU ISSN 0353-9008.	4	4
9. Došljak, D. (2015) Prezimena crnogorskih kolonista u Vojvodini, <i>Zbornik Matice srpske za slavistiku</i> , 88, ISSN 0352-5007 (potvrda da je rad u štampi).	4	4
1.2.3. Radovi objavljeni u domaćim časopisima		
10. Došljak, D. (2013) Njegoševo književno djelo u svijetlu jezičkih istraživanja, <i>Tokovi</i> , 2:25-29. ISSN 0350-8366.	1,5	1,5
11. Došljak, D. (2014) Staroslovenski jezik i počeci slovenske pismenosti, <i>Tokovi</i> , 1: 97-108. ISSN 0350-8366.	1,5	1,5
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima		
1.3.1. Međunarodni kongresi, simpozijumi, seminari		
12. Došljak, D. (2012) Orjentalizmi u prozi Huseina Bašića. Međunarodni naučni skup: 100 godina od odlaska Osmanlija sa Balkana (1912/3 – 2012/3) Okupacija ili civilizacija? Šta su nam ostavili? Od balkanskog pakta do balkanskog mira, Hotel »Ramada«, Podgorica, 12-15. 10 2012. (potvrda o prezentovanju rada)	0,4	0,4
13. Došljak, D. (2013) Šudikovski kamen –jezička istraživanja, Međunarodni naučni skup Njegoševi dani 5. Nikšić, 4-7. 09. 2013, str. 27.	0,4	0,4
14. Došljak, D. (2013) O albanizmima u djelima Radovana Zogovića. Friendship Forum Kosovo-Montenegro »Radovan Zogović«. Priština, 3-4. 6. 2013. (pozivna knjiga)	0,4	0,4
15. Došljak, D. (2014) Onomastička istraživanja Svetozara Stijovića na Kosovu i Metohiji. U: Slović, S (ur.) Nacionalni naučni skup sa međunarodnim učešćem. Tema: Tradicija, promene, istorijsko nasleđe, pitanja državnosti i nacionalnog identiteta na Kosovu i metohiji, Leposavić, 24. 12. 2013. Tematski zbornik od vodećeg nacionalnog značaja, Leposavić, 13-16. ISSN 978-86-89025-13-2	2	2
16. Došljak, D. (2014) Standardizacija crnogorskog jezika. Međunarodni naučni skup Jezik i savremeni izazovi, Novi Pazar, 22.05.2014. (potvrda o prezentovanju rada)	0,4	0,4
17. Došljak, D. (2015) Medijska pismenost danas. VIII crnogorski medijski dijalozi: Internacional Scientific Conference Montenegrin media		

dialogues – Media (il) literacy, Pljevlja, 29-31. 5. 2015. (potvrda o prezentovanju rada)	0,4	0,4
18. Došljak, D. (2015) Imena u putopisnoj prozi Mihaila Lalića. Naučni skup Jezik, književnost, značenje (Language, literature, meaning). Niš, 24-25. 4. 2015. str. 23 (knjiga sažetaka)	0,4	0,4
1.3.2. Domaći kongresi, simpozijumi, seminari		
19. Došljak, D. (2012) Leksikološki rad Ibrahima Hadžića. U: Stanković, Lj (ur.) Boja okoline – zbornik o pesništvu Ibrahima Hadžića. Novi Pazar-Rožaje, 143-147. ISBN 978-86-86011-42-8	1	1
20. Došljak, D. (2013) Motivi zločina u književnim djelima. U Rastoder, Š (ur.) Naučni skup »Vakat zuluma« Plav – Gusinje 1912/13, Almanah, 55-56, 377-382. ISSN 0354-5342	1	1
21. Došljak, D. (2015) O jezičkim istraživanjima Lalićevog književnog djela. U: Samardžić, N. (ur.) Život i djelo Mihaila Lalića (Zbornik radova sa naučnog skupa, Andrijevića, 7. 10. 2014), 163-173. ISBN 978-9940-579-61-6	1	1
22. Došljak, D. (2015) O imenu Lagatori. Naučni skup Bihor kroz prošlost. Petnjica, 31. 7. 2015. (potvrda).	0,4	0,4
23. Došljak, D. (2015) Leksika u djelu Ismeta Rebronje. Okrugli sto : Univerzalne i zavičajne refleksije u književnom djelu Ismeta Rebronje. Petnjica, 07.8.2015. (potvrda)	0,4	0,4
24. Došljak, D. (2015) Funkcija antroponima u romanu »Mojkovačka bitka« Čamila Sijarića. Naučni skup Sto godina od Mojkovačke bitke. Mojkovac, 21.12.2015. (potvrda o prezentovanju rada)	0,4	0,4
1.5 Recenziranje		
1.5.2. Radova u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazama podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju		
25. Baština (YU ISSN 0353-9008), 38 – 1 rad	1	1
1.5.3. Radova objavljenih u domaćim časopisima		
Nacionalni časopisi su oni koji nemaju rezime na stranom jeziku.		
26. Tokovi (ISSN 0350-8366) 1/2012– 1 rad.	0,5	0,5
27. Tokovi (ISSN 0350-8366) 2/2013 – 1 rad.	0,5	0,5
28. Tokovi (ISSN 0350-8366) 1/2014 - 1 rad.	0,5	0,5

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
3.1.1. Univerzitetski udžbenik koji se koristi kod nas		
Udbenici i studijski priručnici moraju imati kataloški zapis sa oznakom ISBN.		
3.1.2 Korišćenje referentnog inostranog udžbenika kod nas:		
Skraćić, V. Toponomastička početnica - osnovni pojmovi i metoda terenskih istraživanja (2011).Sveučilište u Zadru. ISBN 978-953-7237-81-3		
Селишев, А. Славянское языкознание (2009). Либроком. ISBN 978-5-397-01148-8		
Кульбакинъ Ст. М. Славянская палеография (2008) Институт за српски језик САНУ. ISBN 978-86-82873-18-1.		
Муминов, В. И. Старославянский язык : глаголы и глагольные формы : учебное пособие (2013) Южно-Сахалинск. ISBN 978-5-9903876-2-1	5	5
3.4. Mentorstvo		
3.4.2. Mentorstvo na postdiplomskom studiju		
29. Vujović Novica: Onomastika Barjamovice,		

Velestova i Markovine. (rad predat 18. 01. 2016)	2	2
3.4.3. Mentorstvo na dodiplomskom studiju		
30. Vujović Novica: Mikrotoponimija Barjamovice, Velestova i Markovine, diplomski rad (dbranjen 16.10.2012).	0,5	0,5
31. Monić Almasa: Vokal jat i njegovi refleksi u srednjovjekovnim poveljama i pismima, diplomski rad (odbranjen 31. 8.2015)	0,5	0,5
32. Vukičević Neda: Jezičke osobine Miroslavljevog jevanđelja, diplomski rad (odbranjen 13. 10. 2015)	0,5	0,5
3.5. Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		
Potvrda Filološkog fakultete (br. 01-40, od 25. januar 2016. godine za ankete studenata)	5	5

4. STRUČNA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
4.1. Stručna knjiga		
4.2. Urednik ili koeditor časopisa ili knjige		
4.2.1. U zemlji		
33. Došljak, D. (odgovorni urednik). Tokovi, časopis za naučna, književna i društvena pitanja. ISSN 0350-8366	3	3
34. Došljak, D. (urednik) Berane – opšta monografija. 2012. ISBN 978-9940-9470-0-2	3	3
35. Došljak, D. (urednik). Beranski tragovi (antologija). ISBN 978-9940-605-04-9	1	1
36. Došljak, D. (urednik). Velimir Ralević, Zaljubljeni vitez. ISBN 978-86-7792-321-9	1	1
37. Došljak, D. (urednik). Velimir Ralević, Bečkerečka mečka. ISBN 978-9940-605-05-6	1	1
38. Došljak, D. (urednik). Blaga Žurić, Uramljeno nebom. ISBN 978-9940-605-01-8	1	1
39. Došljak, D. (urednik). Velimir Ralević, Mjesečarenje na suncu. ISBN 978-9940-605-00-1.	1	1
4.3. Stručni rad		
4.4. Objavljeni prikazi, izvještaji i ekspertize		
40. Došljak, D. (2011) Prikaz slikarstva Ismeta Hadžića, Bar 2011, <i>KOD</i> , 01:132-133. ISSN 1800-9271	0,5	0,5
41. Došljak, D. (2013) Prikaz knjige Zorana Zečevića: Beranska gimnazija 1945 – 2013, profesori i nastavnici, Gimnazija „Panto Mališić“, Berane 2013, <i>Vaspitanje i obrazovanje</i> , 4: 197-200. ISSN 0350-1094	0,5	0,5
42. Došljak, D. (2013) Prikaz izložbe fotografija Saše Popovića i Branislava Strugara), Kuća „Rista Ratkovića“, 6. jun 2013, <i>Tokovi</i> 1:317:318. ISSN 0350-8366	0,5	0,5
43. Došljak, D. (2014) Prikaz knjige Derviša Selhanovića: Multikulturalizam društvena realnost, Centar za očuvanje i razvoj kulture manjina, Podgorica 2014, <i>KOD</i> , 05:19-20. ISSN 1800-9271	0,5	0,5
44. Došljak, D. (2014) Prikaz knjige Derviša Selhanovića: Multikulturalizam društvena realnost, Centar za očuvanje i razvoj kulture manjina, Podgorica 2014, <i>Vaspitanje i obrazovanje</i> , 1: 203-205. ISSN 0350-1094	0,5	0,5
45. Došljak, D. (2015) Dokumentarni film „Vjetar vjekova – Mihailo Lalić (scenario). <i>Lider mont media</i> .	0,5	0,5
4.5. Popularno stručni članci		
46. Došljak, D. (2012) Berane i njegovo ime – Od kaze do modernog grada. <i>Komuna</i> , 04/05:88. ISSN 1800-9379	0,1	0,1
47. Došljak, D. (2012) Pogovor. U: Vuković, B.: <i>Beranski tragovi</i> (antologija). Centar za kulturu, Tokovi, Berane, 2012:197. ISBN 978-9940-605-04-9	0,1	0,1

48. Došljak, D. (2013) Andrija Zmajević – reprezent svoje epohe. <i>More Montenegro</i> , 1:15. ISSN 2336-9647.	0.1	0.1
49. Došljak, D (2013) Prikaz knjige Velimira Ralevića Mjesečarenje na suncu, Centar za kulturu, Tokovi, Berane 2013, <i>Sloboda</i> , 872:14	0.1	0.1
50. Došljak, D. (2013) Prikaz knjige Ervina Spahića Sofra, Forum Bošnjaka Crne Gore, Podgorica 2013, <i>Revija Forum</i> , jul 2013:20. ISSN 1800-7724.	0.1	0.1
51. Došljak, D. (2013) Prikaz knjige Zorana Zečevića: Beranska gimnazija 1945 – 2013, profesori i nastavnici, Gimnazija „Panto Mališić“, Berane 2013, <i>Sloboda</i> , 872: 16.	0.1	0.1
52. Došljak, D. (2013) Predgovor za <i>Katalog izložbe slika Boje sjevera</i> , Galerija „Buća“, Tivat 2013, CEKUM	0.1	0.1
53. Došljak, D. (2013) Grob Radovana Zogovića, <i>Sloboda</i> , 872: 20.	0,1	0,1
54. Došljak, D. (2014) Predgovor za <i>Katalog izložbe slika Irvina Masličića</i> , JU Centar za kulturu Bijelo Polje, novembar 2014	0.1	0.1
55. Došljak, D. (2014) Esejistika Miloša Vulevića – Lalić i Kostić najveće inspiracije. <i>Prosvjetni rad</i> , 24:32. ISSN 0033-1686	0,1	0,1
56. Došljak, D. (2014) Lalićeva godina. <i>Elektronske novine eSpona</i> , www.eSpona, 04. 04. 2014.	0,1	0,1
57. Došljak, D. (2014) Vukajlo Kukulj – 70 godina od pogibije pjesnika i revolucionara. <i>Elektronske novine eSpona</i> , www.eSpona, 22. 12. 2014.	0,1	0,1
58. Došljak, D. (2014) Dan slovenske pismenosti i kulture. <i>Elektronske novine eSpona</i> , www.eSpona, 24. 5. 2014.	0,1	0,1
59. Došljak, D. (2014) Vito Nikolić – Gori jesen kaplju šljive (80 godina od rođenja i 20 od smrti). <i>Elektronske novine eSpona</i> , www.eSpona, 07. 12. 2014.	0,1	0,1
60. Došljak, D. (2014) Ivangrad Ivana Milutinovića. <i>Elektronske novine eSpona</i> , www.eSpona, 22. 10. 2014.	0,1	0,1
61. Došljak, D. (2015) Branko Ćopić – sto godina od rođenja. <i>Elektronske novine eSpona</i> , www.eSpona, 03. 01. 2015	0,1	0,1
62. Došljak, D. (2015) Retorika Milovana Đilasa – beranskog gimnazijalca. <i>Elektronske novine eSpona</i> , www.eSpona, 09. 6. 2015.	0,1	0,1
63. Došljak, D. (2015) Vukajlo Kukulj - Vječno pismo mojim đacima. <i>Glasnik</i> , 38:62.	0,1	0,1
64. Došljak, D. (2015)«Sjutra će mi neko reći: Volim« (80 godina od rođenja Danila Kiša). <i>Elektronske novine eSpona</i> , www.eSpona, 07. 03. 2015.	0,1	0,1
65. Došljak, D. (2015) Jezičke poruke Mihaila Lalića. <i>Mozaik</i> , 44:10.	0,1	0,1
66. Došljak, D. (2015) Leso Ivanović-Jezik jedne lirike. <i>Elektronske novine eSpona</i> , www.eSpona, 07.12-2015	0,1	0,1
67. Došljak, D. (2015) Predgovor, U: <i>Duklja, Zeta, Crna Gora – tragom istorijskih mijena</i> . Pegaz, Bijelo Polje, str. 5-6. ISBN 978-86-7792-398-3.	0,1	0,1
68. Došljak, D. (2015) Prikaz knjige Vukote Babovića: Kratki kurs Sociofizike - Contra negantes, Matica crnogorska, Podgorica 2015, <i>Elektronske novine eSpona</i> , www.eSpona, 08. 10. 2015.	0,1	0,1
69. Došljak, D. (2015) Prikaz slikarstva Abaza Dizdarevića. <i>Mozaik</i> , 44: 38.	0,1	0,1
70. Došljak, D. (2015) Prikaz knjige Hajrudina Mekića Ruža Akova, Centar za kulturu Bijelo Polje, 2014, <i>Mozaik</i> , 44:39	0,1	0,1
71. Došljak, D. (2016) Prikaz knjige Rajka Bogojevića Minijature iz pepela, Nova pobjeda, Podgorica, <i>Elektronske novine eSpona</i> , www.eSpona, 20.01. 2016.	0.1	0.1
72. Došljak, D. (2016) Tokovi – 45 godina. <i>Elektronske novine eSpona</i> , www.eSpona, 04.01. 2016.	0.1	0.1
4.6 Ostala dokumentovana stručna djelatnost prema procjeni stručnih komisija:organizacija		

naučnih susreta; patenti; priznati sistemi ili metode; prenos rezultata naučnog rada u praksu; prenos znanja u proizvodnju ili u rad državnih i drugih organa i organizacija; saradnja u izradi stručnih osnova za nove propise, aktivnosti u organima međunarodnih udruženja i međunarodnim žirijima, itd.		
Učešće u realizaciji naučno-istraživačkog projekta: Nacionalni projekat: 2014 – 2017. Crnogorski govori, onomastička istraživanja, istorija crnogorskog jezika. Institucije: Filološki fakultet Nikšić – Institut za jezik i književnost. Rukovocilac projekta: prof. dr Marija Knežević		
Članstvo u profesionalnim udruženjima		
73. Član Filološkog društva Inernacionalnog Univerziteta u Novom Pazaru		
74. Član Matice crnogorske		
75. Član Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore		
Članstvo organizacionim odborima za naučne skupove		
76. Tradicija, promene, istorijsko nasljeđe, pitanja državnosti, i nacionalnog identiteta na Kosovu i Metohiji (Leposavić, 24.12.2013. godine).		
77. Naučni skup: Savremena pručavanja ličnosti i djela Petra II Petrovića Njegoša (Berane, 6.11.2013. godine).		
Recenzije		
78. Došljak, D. (2012) Recenzija knjige Maksima Vujačića „Vitimir Vito Nikolić“, str. 191 – 192. ISBN 978-86-907255-3-3. Nikšić.		
79. Došljak, D. (2014) Recenzija knjige „Papirne lađe“ M.J. Timotijeva, str. 169 – 170. ISSN 978 – 86 – 7792 – 372 – 3. Bijelo Polje.		
80. Došljak, D. (2015) Recenzija knjige „Pletene pesme“ Vlaste Cenića, str. 106 – 107. ISSN 978 – 86 – 918487 – 0 – 5. Kočane.		
81. Došljak, D. (2015) Recenzija knjige „Snovište“ Željka Jovovića, str. 129 – 130. ISSN 978 – 86 – 85735 – 76 – 9. Podgorica.		
82. Došljak, D. (2015) Recenzija knjige „Prigovor danu“ Velimira Ralevića, str. 55. ISBN 978-86-7792-386-0 Berane.		
83. Došljak, D. (2014) Recenzija knjige „Javka smrti“ Mirka Jakovljevića, str. 149. ISSN 978 – 86 – 309 – 0395 – 3. Podgorica.		
84. Došljak, D. (2014) Recenzija knjige „Vatrokazi“ Zorana Nedeljkić, str. 83 – 84. ISSN 978 – 86 – 7396 – 490 – 4. Beograd.		
85. Došljak, D. (2014) Recenzija knjige „S one strane nade“ Braha Adrovića, str. 133 – 134. ISSN 978-9940-605-06-3. Berane		
86. Došljak, D. (2012) Recenzija knjige „Boja tuge“ Anđele Raković, str. 113 – 114. ISSN 978 – 86 – 7792 – 282 – 5. Bijelo Polje		
87. Došljak, D. (2015) Recenzija knjige „A vrijeme ide dalje“ Dijane Tiganj, str. 270 – 271. ISSN 978 – 86 – 7792 – 399 – 0. Bijelo Polje		
	12	12

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	24	63	113	152
3. PEDAGOŠKI RAD	6	6	28.5	28.5
4. STRUČNI RAD	54	69.5	43.3	58.8
UKUPNO	84	138.5	184.8	239.3

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	19	27	46	39	74	113
3. PEDAGOŠKI RAD		9	9		28.5	28.5
4. STRUČNI RAD	33	50	83	15.5	27.8	43.3
UKUPNO	52	86	138	54.5	130.3	184.8

IZVJEŠTAJ RECENZENTA
I OCENA USLOVA
STEPEN OBRAZOVANJA

Na Konkurs, koji je objavljen u dnevnom listu »Pobjeda«, 23. januara 2016. godine, za izbor u akademsko zvanje za predmete: Staroslovenski jezik (pravopis i fonetika), Staroslovenski jezik (morfologija), Istorija crnogorskog jezika (fonetika) i Istorija crnogorskog jezika (morfologija), na Studijskom programu za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti, Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore, javio se docent dr Draško Došljak. Uvidom u konkursni materijal i na osnovu konačnog mišljenja Naučnog odbora, konstatujem da prijavljeni kandidat doc. dr Draško Došljak ispunjava sve uslove u pogledu stepena obrazovanja za izbor u više akademsko zvanje predviđene normativnim aktima Univerziteta Crne Gore.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Polje naučnog interesovanja doc. dr Draška Došljaka je proučavanje istorije jezika, onomastike, leksikologije i savremenog standardnog jezika.

Dve monografije dr Draška Došljaka (Onomastika Budimlje i Antroponimija Police) objavljene od strane renomiranih izdavača (Filozofski fakultet i Državni arhiv), predstavljaju odličan naučni obrazac za monografska proučavanja u oblasti onomastike. U monografiji »Onomastika Budimlje« (118. str), dr Draško Došljak pored geografskog položaja, granica i stanovništva, donosi kompletnu onomastiku (toponimiju i antroponimiju) i njihovu semantičku i strukturno-tvorbenu analizu, a svi toponimi i antroponimi su akcentovani u skladu sa lokalnim govorima. Interdisciplinarni pristup dr Došljaka pokazuje da za ovakva istraživanja treba poznavati ne samo lingvistiku nego i geografiju, istoriju, etnologiju, arheologiju, i dr., zbog čega ova monografija predstavlja ne samo dragocen izvor za proučavanje istorije jezika nego i drugih naučnih disciplina. Monografija »Antroponimija Police« preporučuje autora dr Draška Došljaka kao vrsnog onomastičara. U ovoj knjizi su sadržani svi antroponimi (sinhrono i dijahrono) ove predeone celine. Sa lingvističke strane je obrađena semantika ovih onomastičkih kategorija, zatim je akribično data motivacija ličnih imena, a onda i tvorba. Lična imena su upoređivana i sa onomastikom šireg regiona, pa ta analiza pokazuje da Polica ima svojih antroponimijskih osobnosti. Ovom monografijom dr Došljak je dao značajan doprinos ka zaokruživanju onomastičkih istraživanja u Crnoj Gori. Ove dve monografije će ostati kao posebno značajne u svakom daljem proučavanju koje se vrši u onomastici. Docent dr Draško Došljak je objavio i veći broj vrlo zapaženih naučno-stručnih radova u domaćim i stranim lingvističkim publikacijama sa kojima sam temeljno upoznat.

Rad kandidata dr Draška Došljaka »Prezimana crnogorskih kolonista u Vojvodini« sprivkovan u renomiranom lingvističkom časopisu »Zbornik matice srpske za slavistiku« (nalazi se u ERIH PLUS bazi podataka – European Reference Index for the Humanities and Social Science) obrađuje, sa lingvističke strane, prezimena Crnogoraca kolonista u Vojvodini u periodu od 1919 - 1941. godine. Dr Došljak je analizom obuhvatio fond od 770 prezimena skoro sa cele teritorije današnje Crne Gore. Autor je građu razvrstao prema patronimijskim osnovama od kojih su analizirana prezimena nastala, a obuhvaćena su i deaplativna prezimena, detoponimi i prezimena nejasne motivacije. Ovaj rad obiluje mnoštvom podataka od izuzetne važnosti za lingvistička, odnosno onomastička uporedna istraživanja, ujedno predstavlja

značajan doprinos proučavanju crnogorskog imenoslova prve polovine dvadesetoga veka.

Rad kolege Došljaka »Onomasticon in the Mountain Travelogues Collected in Montenegrin Mountains – Travelogues and Records« karakteriše onomastička analiza toponima zabeleženih od strane putopisaca (stranih i domaćih) koji su posetili crnogorske planine krajem 19. i tokom 20. veka. Ovi toponimi pokazuju semantičku raznovrsnost, a ukupan rad je vredan doprinos topomastičkom rečniku Crne Gore.

U radu »Oblici dvojine u toponimiji Stare Crne Gore«, doc. dr Draško Došljak analizira ostatke dvojine u onomastikonu sa prostora Stare Crne Gore. Kolega Došljak je u ovom radu pokazao da se dvojina (gramatička kategorija koja je iščezla) u mnogobrojnim primerima čuva preko toponima koji su ovde prisutni.

Na osnovu navedenog, konstatujem da je naučnoistraživački rad doc. dr Draška Došljaka vrlo značajan i vredan za brojne lingvističke discipline, pre svih za istoriju jezika. Publikovani radovi kolege Došljaka predstavljaju značajan doprinos lingvističkoj nauci, što je najbolja preporuka za izbor u više akademsko zvanje.

STRUČNI RAD

Učešćem doc. dr Draška Došljaka u naučnim i stručnim projektima : »Crnogorski govori, onomastička istraživanja, istorija crnogorskog jezika«, organizaciji naučnih skupova, promocijama i recenziranjima knjiga, članstvom u profesionalnim udruženjima (Matica crnogorska, Filološko društvo Internacionalnog univerziteta Novi Pazar, Društvo za primijenjenu lingvistiku Crne Gore), dr Došljak pokazuje da aktivno participira na stručan i kvalitetan način u realizaciji ovih važnih segmenata nauke i kulture.

Kandidat dr Došljak je i redovan učesnik mnogih domaćih i međunarodnih naučnih skupova, konferencija i okruglih stolova sa kojih proističu i njegovi naučni prilozii. Kvalitet stručnog rada dr Došljaka potvrđuje se i kroz njegovu aktivnost i funkcije odgovornog urednika »Tokova«, časopisa za naučna, književna i društvena pitanja, urednika Opšte monografije Berana, člana redakcije u časopisu »Glas Bihorac«. Pored navedenog, dr Draško Došljak je bio i urednik i recenzent više knjiga iz oblasti jezika i književnosti, a autor je i mnogobrojnih prikaza i popularno-stručnih članaka. Ističem da je kolega Došljak i rukovodilac Studijskog programa za crnogorski jezik gde pokazuje profesionalno-stručni pristup i organizacione sposobnosti. Sve ovo pokazuje i potvrđuje kvalitet stručnog rada doc. dr Draška Došljaka.

PEDAGOŠKA OSPOBLJENOST

Doc. dr Draško Došljak poseduje vrlo bogato pedagoško iskustvo, koje je kontinuirano sticao vrednim radom, najpre kao asistent, predavač, pa zatim docent. Od akademske 2008/2009. godine angažovan je na Filozofskom fakultetu u Nikšiću na predmetima Staroslovenski jezik (pravopis i finetika) i Staroslovenski jezik (morfologija), te naredne godine i za Istoriju crnogorskog jezika (fonetika) i Istoriju crnogorskog jezika (morfologija). Na postdiplomskim studijama drži predavanja iz Uvoda u onomastiku. Bio je više puta mentor i član komisije za izradu i odbranu diplomskih i magistarskih radova, gde se potvrđuje kao vrlo odgovoran. Kandidat dr Draško Došljak, pored navedenoga, i na osnovu anketa studenata i visokih ocena u kontinuitetu, potvrđuje se, uspešno prenosi znanje studentima koristeći savremene pedagoške metode, te pokazuje posebno interesovanje i dar za nastavnički poziv.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA
ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	50	63	113	39	113	152
3. PEDAGOŠKI RAD		6	6		28.5	28.5
4. STRUČNI RAD	15.5	54	69.5	15.5	43.3	58.8
UKUPNO	54.5	84	138.5	54.5	184.8	239.3

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu pregledanog konkursnog materijala, upoznavanjem sa bogatim i kvalitetnim naučnoistraživačkim i stručnim radom, te na osnovu visoke pedagoške osposobljenosti kandidata, kao i na osnovu saradnje sa docentom dr Draškom Došljakom, izvodim zaključak da kandidat ispunjava sve uslove koji su predviđeni Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore. Zato, sa punim uverenjem i posebnim izuzetnim zadovoljstvom, predlažem da se docent dr Draško Došljak izabere u zvanje **vanrednog profesora** za predmete: Staroslovenski jezik (pravopis i fonetika), Staroslovenski jezik (morfologija), Istorija crnogorskog jezika (fonetika) i Istorija crnogorskog jezika (morfologija), na Studijskom programu za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti, Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. dr Marinko Božović, redovni profesor u penziji,
Filološki fakultet, Univerzitet u Prištini

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Na osnovu uvida u dostavljenu dokumentaciju, konstatujemo da dr Draško Došljak, jedini kandidat koji se javio na raspisani konkurs za predmete: *Staroslovenski jezik (pravopis i fonetika)*, *Staroslovenski jezik (morfologija)*, *Istorija crnogorskog jezika (fonetika)* i *Istorija crnogorskog jezika (morfologija)*, na SP Crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore, u pogledu stepena obrazovanja, zadovoljava sve uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom UCG i Mjerilima za izbor u akademska zvanja. Na Filološkom fakultetu Univerziteta u Prištini diplomirao je 1990, magistrirao 1999, i doktorirao 2008. godine. Godine 2011. na UCG izabran je u zvanje docenta na predmetima za koje i sada konkuriše.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Što se tiče naučnoistraživačke djelatnosti dr Draška Došljaka u prethodnom petogodišnjem periodu, nakon njegovog izbora u zvanje docenta, iz priložene dokumentacije može se zaključiti da je ona kontinuirana i plodna. Iz nje, prije svega, izdvajamo rad pod naslovom *Onomasticon in the Mountain Travelogues Collected in Montenegrin Mountains – Travelogues and Records*, dio naučne monografije objavljene u inostranstvu (Cambridge Scholars Publishing (Newcastle, England), kao i dvije monografije: *Onomastika Budimlje i Antroponimija Police*, čiji su izdavači Filozofski fakultet u Nikšiću i Državni arhiv Crne Gore. Jedan broj radova publikovan je i u međunarodnim i domaćim časopisima, te izložen na inostranim i domaćim konferencijama. Saglasno Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja na UCG, a imajući u vidu kompletan naučnoistraživački rad prikazan u prijavi dr Došljaka, izabraćemo za analizu tri bibliografske jedinice, kojima ćemo, između ostalog, argumentovati predlog za njegov izbor u više zvanje.

Vrijedan naučni prilog dr Došljaka predstavlja monografija *Onomastika Budimlje*, kojom on doprinosi svojoj užoj naučnoj oblasti, u kojoj se odranije potvrdio obimnijim studijama *Lična imena Zaostra i Toponimija Gornjeg Bihora*. I ona, između ostalog, potvrđuje da su onomastička istraživanja u Crnoj Gori intenzivirana posljednjih decenija. Poznato je da onomastika u dijahronoj i sinhronoj perspektivi odslikava materijalnu i duhovnu kulturu čovječanstva, čiji se tragovi mogu pratiti u elastičnijoj antroponimiji i stabilnijoj toponimiji. Zato monografija o onomastici Budimlje daje odgovore i na neka pitanja koja nijesu samo lingvistička (npr. o migracijama stanovništva). Međutim, ona je ipak nastala, prije svega, s ciljem da se utvrdi fond onomastičkih jedinica u okviru ovog naselja, te odnos realija i jedinica za njihovo imenovanje, sagledaju osobenosti tvorbeno-semantičke strukture prikupljenih antroponima i toponima, analizira njihova komunikativna funkcija, prikaže njihova frekventnost, utvrdi etimologija pojedinih toponima i uticaj stranih elemenata na nju itd.

Posebno je svojim sadržajem zanimljiv rad koji je dr Došljak objavio u *Zborniku Matice srpske za slavistiku* pod naslovom *Prezimana crnogorskih kolonista u Vojvodini*. U njemu autor, sa

lingvističke strane, analizira prezimena Crnogoraca koji su se iselili u Vojvodinu u periodu 1919–1941. godine. Analizom je obuhvaćeno 770 prezimena sa skoro cijele teritorije današnje Crne Gore. Razvrstavanje građe izvršeno je prema patronimijskim osnovama od kojih su prezimena nastala (Obrenović, Filipović...), a ispitivana su i ona nastala od nadimaka (Brković, Čorović...), imena mjesta ili kraja poticanja (Drobnjak, Piper...), naziva zanimanja pretka (Čatović, Kovač...), naziva društvene, državne ili crkvene hijerarhije (Banović, Kralj...), fitonima (Borović, Jablan...), zoonima (Golubović, Zec...), srodničkih termina (Babić, Đedović...), naziva boja (Mrkić, Bijelović...), kao i prezimena nejasne motivacije uglavnom usred stranih uticaja (Škerović, Šamšal...) itd. Utvrđeni su sufixi koji učestvuju u građenju analiziranih prezimena, kao i njihova produktivnost. S druge strane stoji jedan manji broj prezimena nastao u procesu kompozicije (Gazivoda, Krivokapić...). Dragocjen dodatak radu predstavlja spisak prezimena crnogorskih kolonista u Vojvodini s odrednicom mjesta porijekla.

U radu *Oblici dvojine u toponimiji Stare Crne Gore*, objavljenom u *Riječi*, časopisu za nauku o jeziku i književnosti, čiji je izdavač Filozofski odnosno Filološki fakultet u Nikšiću, dr Došljak pokazuje kako su toponimi, kao poseban sloj leksike, veoma bitni za proučavanje istorije jezika jer čuvaju mnoge stare crte koje su iščezle iz jezika. Jedna od njih je i dvojina, koja je u istorijskom jezičkom razvitku kao gramatička kategorija potpuno iščezla. Međutim, istraživanja pokazuju da se dvojina očuvala u štokavskoj toponimiji, pa i u starocrnogorskoj, premda nije u potpunosti ispitana. Kao potvrda toga navode se primjeri: Vrta, Poda, Kuta, Luke, Gluhce i dr. Autor naglašava da uopšte na planu onomastičkih istraživanja u Crnoj Gori predstoji još dosta posla.

STRUČNI RAD

Stručna djelatnost dr Došljaka u periodu poslije izbora u zvanje docenta veoma je slojevita i raznovrsna. Odgovorni je urednik *Tokova*, domaćeg časopisa za naučna, književna i društvena pitanja, zatim urednik odnosno recenzent brojnih knjiga: kako stručnih tako i onih iz oblasti književne umjetnosti. Ogledao se i u prikazivanju stručnih knjiga, izložbi umjetničkih slika i fotografija, a publikovao je i više desetina popularno-stručnih članaka. Učestvovao je u organizaciji jednog inostranog i jednog domaćeg naučnog skupa. Član je Filološkog društva Internacionalnog Univerziteta u Novom Pazaru i Društva za primijenjenu lingvistiku Crne Gore, te Matice crnogorske. Od akademске 2014/15. godine rukovodilac je SP Crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Dr Došljak je bogato pedagoško iskustvo u najvećoj mjeri stekao na Filološkom fakultetu Univerziteta u Prištini, gdje je od 1991. do 2008. godine, kao asistent-pripravnik i asistent, izvodio vježbe iz različitih jezičkih predmeta: iz *Fonetike*, *Savremenog srpskog jezika*, *Opšte lingvistike*, *Dijalektologije*, *Staroslovenskog jezika* i *Istorije jezika*. Akademске 1993/94, na Pedagoškoj akademiji u Prištini, realizovao je nastavu iz *Savremenog srpskohrvatskog jezika*. Takođe jednu akademsku godinu, 2006/07, na Fakultetu humanističkih nauka Internacionalnog univerziteta u Novom Pazaru, držao je predavanja iz *Fonetike i fonologije*, kao i *Pravopisa*. Od 9. avgusta 1994. godine do 25. decembra 1998. godine obavljao je i dužnost direktora Studentskog kulturnog centra.

Njegov pedagoški angažman na UCG započinje akademске 2008/09. godine, kada je na Filozofskom fakultetu u Nikšiću angažovan po ugovoru na predmetima: *Staroslovenski jezik (pravopis i fonetika)* i *Staroslovenski jezik (morfologija)*, a od 2009/10. povjerena mu je i nastava iz *Istorije crnogorskog jezika I* i *Istorije crnogorskog jezika II*. Na navedenim predmetima 2011. izabran je za docenta. Akademске 2008/09. godine angažovan je kao predavač i na Visokoj medicinskoj školi Medicinskog fakulteta UCG, na predmetu *Poslovne komunikacije*.

Pedagoški rad dr Došljaka od izbora u zvanje docenta u anketama studenata vrednovan je visokim ocjenama. U nastavi koristi referentnu inostranu literaturu. Studenti ga biraju za mentora kako pri izradi specijalističkih tako i pri izradi magistarskih radova.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	19	28	47	39	59.6	98.6
3. PEDAGOŠKI RAD		9	9		13.5	13.5
4. STRUČNI RAD	33	50	83	15.5	28.7	44.2
UKUPNO	52	87	139	54.5	101.8	156.3

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Uvidom u naučnoistraživački, stručni i pedagoški rad **doc. dr Draško Došljaka**, zaključujemo da on ispunjava sve neophodne uslove propisane Mjerilima za izbor u akademsko i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore, pa predlažemo Vijeću Filološkog fakulteta i Senatu UCG da ga izaberu u zvanje **vanrednog profesora** za predmete: *Staroslovenski jezik (pravopis i fonetika)*, *Staroslovenski jezik (morfolologija)*, *Istorija crnogorskog jezika (fonetika)* i *Istorija crnogorskog jezika (morfolologija)*, na Studijskom programu za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. dr Sonja Nenezić, vanredni profesor
Filološkog fakulteta UCG

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Na Konkurs, koji je objavljen u dnevnom listu »Pobjeda«, 23. januara 2016. godine, za izbor u akademsko zvanje za predmete: *Staroslovenski jezik (pravopis i fonetika)*, *Staroslovenski jezik (morfolologija)*, *Istorija crnogorskog jezika (fonetika)* i *Istorija crnogorskog jezika (morfolologija)*, na Studijskom programu za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti, Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore, javio se jedan kandidat, docent dr Draško Došljak. Uvidom u konkursni materijal, konstatujem da prijavljeni kandidat ispunjava sve uslove u pogledu stepena obrazovanja za izbor u više akademsko zvanje predviđene normativnim aktima Univerziteta Crne Gore.

I NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

U knjizi **Onomastika Budimlje** autor doc. dr Draško Došljak ističe da Budimlja, naselje koje administrativno pripada opštini Berane je i do sada bila predmet različitih naučnih istraživanja koja su uglavnom bila usmjerena na istorijski i geografski aspekt. Ali iscrpnijih istraživanja na polju onomastike nije bilo. Autor je u ovoj knjizi postavio sljedeće ciljeve istraživanja: da se utvrdi fond onomastičnih jedinica a u okviru naselja; da se sagleda struktura osobenosti onomastičnih jedinica, tvorbeno-semantičkih modela; da se izvrši analiza funkcionisanja; da se utvrdi odnos realija uprostoru i jedinica za njihovo imenovanje na sinhronijskom i dijahronijskom planu; da se analiziraju pojedina imena i uporede sa drugim područjima; da se prikaže frekventno s antroponima; da se utvrdi etimologija nekih toponima, kao i uticaj stranih elemenata u toponimiji. Kako nema značajniji broj pisanih tragova iz predmigracionog perioda, nametnuo se zadatak da se prikupljenoj gradnji pristupi dijahronijski. Na osnovu jezičkih osobenosti autor pokušava da izdvoji najstariji toponomastički sloj. U tom ambijentu on vrši poredjenje sa toponimima iz bližeg i dužeg okruženja Budimlje. Onomastička gradnja iz knjige pruža odgovore I na neka pitanja koja nijesu čestolinguistička. Migracije stanovništva, iz različitih krajeva prema mišljenju autora, ostavile su pečat i u onomastiku Budimlje. Prilikom obrade onomastičke gradnje Došljak je koristio različite metode: kartografsku, analizu, sintezu, metodu uporedjivanja i statističku metodu.

Prema nalazima autora selo Budimlja u svom imenu čuva uspomenu na srednjovjekovnu župu i episkopsko sjedište, po jezičkoj tvorbi je pridjevka izvedenica od slovenskih riječi Bud od

koje potiču imena Budin – Budim, Budimir, Budislav. Izveden posesivni pridjev za ženski rod je Budimlja, koja je kao posljedica još uvijek nestabilnog pravopisa XIII vijeka zabilježena u izvorima kao Budimla i Budimlja. Govor Budimlje pripada podslovcensko-vasojevičkom govornom tipu, red starijih novoštokavskih govora. Jak uticaj obrazovnog sistema, primjena načina života isl. Uvelikoj su mjeri uticali da antroponimija i toponimija Budimlje poprmi na akcenatskom planu izvjesnu dozu neujednačenosti. Priličan broj toponima i antroponima žive u dubletnim akcenatskim likovima.

Oko 350 zabilježenih toponima i preko 800 antroponima potpuno se uklapaju u naš širi onomastični sistem. Među toponimima Budimlje autor izdvaja oronime, hadronime, toponime po sastavu I vrsti zemljišta, zoonime I kulturne toponime. U strukturno-tvorbenom krugu toponima imamo jednočlane I dvočlane od vlastitih imena. Svi oni se kako ističe autor, uklapaju u crnogorski onomastički sistem.

U radu **Onomastička prožimanja na Balkanu od dolaska Slovena do danas** autor govori o onomastičkom prožimanju na Balkanskom poluostrvu od doseljavanja Slovena do današnjih dana. Autor navodi toponime i antroponime sa različitih prostora Balkana koji su naslijeđeni ili koji su nastali pod uticajem Ilira, Kelta, Grka, Turaka ili su došli preko latinskog, grčkog, albanskog, turskog jezika. Onomastička materija pokazuje miješanje Slovena sa narodima I kulturama koje su naselili, njihovim uticajem na Slovene, ali autor daje I primjere jezičkog uticaja Slovena na starosjedioce Balkana.

U tekstu **Prezimana crnogorskih kolonista u Vojvodini** autor analizira prezimena Crnogoraca kolonista u Vojvodini u period od 1919-1941. Analiza obuhvata fond od 770 prezimena skoro sa ukupne teritorije današnje Crne Gore. Razvrstavanje gradje je izvršeno prema patronimijским osnovama od kojih su analizirana prezimena nastala. Analizom su obuhvaćena i deaplativna prezimena, detoponimi i prezimena nejasne motivacije. Tvorbenom analizom autor zaključuje da najčešće zastupljeni je sufiks – ović, ević, zatim sufiks –ić, -in, -ac, -ak. Zabilježen je i jedan broj složenih prezimena.

II STRUCNI RAD

Kandidat Draško Došljak se nalazi na veoma zavidnom nivou kad je u pitanju stručna djelatnost. Objavio je veći broj prikaza, izvještaja i ekspertiza, popularno stručnih članaka i ostalih stručnih djelatnosti prema procjeni stručnih komisija kao što su organizacija naučnih susreta, saradnja u izradi stručnih osnova za nove propise, aktivnosti u radu međunarodnih udruženja i međunarodnim žirijima, itd.

III PEDAGOSKA DJELATNOST

Doc. dr Draško Došljak je veoma predan svojoj profesiji, savjesno i stručno obavlja svoj posao. Sa kolegama i studentima ima blizak i neposredan kontakt, uvijek s dobrim namjerama i željom da im pomogne.

IV VERIFIKACIJA BODOVANJA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	50	63	113	39	113	152
3. PEDAGOŠKI RAD		6	6		28.5	28.5
4. STRUČNI RAD	15.5	54	69.5	15.5	43.3	58.8
UKUPNO	54.5	84	138.5	54.5	184.8	239.3

V MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Prema mjerilima za izbor u zvanje smatramo da dr Draško Došljak ispunjava sve uslove da bude izabran u zvanje **vanrednog profesora** za predmete *Staroslovenski jezik (pravopis i fonetika)* i *Staroslovenski jezik (morfolologija)* i *Istorija crnogorskog jezika (fonetika)* i *Istorija crnogorskog jezika (morfolologija)*, na Studijskom programu za crnogorski jezik is not južnoslovenske književnosti.

RECENZENT

Prof. dr Zorica Radulović
Filološki fakultet, Nikšić

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za grupu predmeta Teorija književnosti I, Teorija književnosti II, Pisanje eseja, Pisanje književne kritike, Književnost i film i Kreativno pisanje na Studijskom programu za srpski jezik i južnoslovenske književnosti na Filološkom fakultetu.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Dan" od 3.02.2016. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR GORAŃ RADONJIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođen sam 9. avgusta 1971. u Podgorici. Osnovnu školu završio sam u Podgorici. Dobitnik sam diplome „Luča“. Srednju školu završio sam u Danilovgradu.

Školske 1990/1991. upisao sam se na Odsjek za srpskohrvatski jezik i književnost Filozofskog fakulteta u Nikšiću. Diplomirao sam 9. jula 1995. godine, nakon manje od četiri godine studiranja (školske 1992/1993 bio sam na odsluženju vojnog roka tokom koga mi je mirovao status studenta), sa prosječnom ocjenom

9,34. Ocjena na diplomskom ispitu bila je 10. U toku studiranja nagrađen sam novčanom nagradom od Univerziteta Crne Gore.

Postdiplomske studije upisao sam 1995. godine na Filološkom fakultetu u Beogradu, smjer Nauka o književnosti, i položio ispite sa prosječnom ocjenom 9,80. Magistarski rad „Zbirka pripovjedaka kao granični žanr u srpskoj književnosti pedesetih do sedamdesetih godina XX vijeka“ odbranio sam 18. jula 2001. godine pred komisijom: prof. dr Novica Petković, prof. dr Ljubiša Jeremić, prof. dr Jovan Delić.

Od avgusta 2003. do jula 2004. kao stipendista Junour Faculty Development Programa, u organizaciji Američkog savjeta za međunarodno obrazovanje (American Councils for International Education), boravio sam u SAD, na univerzitetu u Tenesiju, Noksvil, Tenesi.

Doktorsku disertaciju „Modeli pripovijedanja u srpskom i američkom romanu šezdesetih i sedamdesetih godina XX vijeka“ odbranio sam 13. novembra 2009. na Filološkom fakultetu u Beogradu pred komisijom: prof. dr Jovan Delić, prof. dr Radojka Vukčević, prof. dr Zoran Paunović, dr Bojan Jović.

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA

KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA

SPISAK REFERENCI DAT JE U BILTENU UNIVERZITETA BR. 63 OD 30. XII 2010.)

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	
Broj referenci*broj bodova		2*10		1*7		17
1.2. Radovi objavljeni u časopisima	1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.		
Broj referenci*broj bodova		3*12				12
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima	Broj referenci*broj bodova			1.3.1.	1.3.2.	
				3*6	2*2	8
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje	Broj referenci*broj bodova			1.4.1.	1.4.2.	
1.5. Recenzije	Broj referenci/broj bodova		1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.	
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST						37
4. STRUČNA DJELATNOST						
4.1. Stručna knjiga	Broj referenci*broj bodova			4.1.1.	4.1.2.	
4.2. Urednik ili koeditor	Broj referenci*broj bodova		4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.	
4.3. Stručni članak	Broj referenci*broj bodova				4.3.1.	
4.4. Objavljeni prikazi	Broj referenci*broj bodova				4.4.1.	
					5*2,5	2,5
4.5. Popularno-stručni članci	Broj referenci*broj bodova				4.5.1.	
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost	Broj referenci*broj bodova				4.6.1.	
					14*10	10
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST						12,5

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
1.1. Monografije		
1.4. Knjiga studijskog karaktera izdata kod nas		
1. Radošić, Goran, <i>Fikcija, metafikcija, nefikcija: modeli pripovijedaња u srpskom i američkom romanu šezdesetih i sedamdesetih godina XX vijeka</i> , Beograd: Službeni glasnik, 2016. (u štampi)	7	7
1.2. Dio naučne monografije izdate kod nas (i u okruženju) čiji su izdavači nacionalne akademije nauka i državni univerziteti i dio knjige studijskog karaktera izdate kod nas		

2. Radošić, Goran, „Andrijev 'Mост на Жепи'“, u: Делић, Јован и Јовановић, Александар (ур), <i>Језик, књижевност, култура: Новици Петковићу у спомен: зборник радова</i> , Београд: Институт за књижевност и уметност, Филолошки факултет, 2011. Стр. 595–608. ISBN 978-86-7095-173-0 (ИКУ) (UDC 821.163.41.09 Андрић И.)	5	5
1.2. Radovi objavljeni u časopisima		
1.2.2. Radovi objavljeni u časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku		
3. Radošić, Goran, „Егзистенција између провалија: <i>Дервиш и смрт</i> Меше Селимовића“, <i>Октоих</i> , I, 1 / 2, 2011. Стр. 241–247. ISSN 1800-9107. COBISS.CG-ID		

4.	18588432. UDK 821.163.4.09-31. Radonjić, Goran, „John Barth and Metafiction“, <i>Filološki pregled</i> , XLII, 2015/1, str. 107–112. ISSN 0015-1807. UDK 80+82 (05). UDC 821.111(73).09 Bart Dž.	4	4		
5.	Радоњић, Горан, „Андрић и традиција свјетске приповијетке: тема подвојености лика“, Зборник Матице српске за књижевност и језик ISSN 0543–1220 (рад прихваћен за објављивање).	4	4		
6.	Радоњић, Горан, „ <i>Време чуда</i> Борислава Пекића и Горана Паскаљевића: адаптација као аутополемика“, Зборник Матице српске за књижевност и језик ISSN 0543–1220 (рад прихваћен за објављивање).	4	4		
1.2.3. Radovi objavljeni u domaćim časopisima					
7.	Радоњић, Горан, „Позиција лирског субјекта у поезији Новице Тадића“, <i>Летопис Матице српске</i> , књ. 492, св. 3, септембар 2013. Стр. 277–284. ISSN 0025-5939. UDK 82(05). COBISS.SR-ID 7053570.	1,5	1,5		
8.	Радоњић, Горан, „Његошево конструисање идентитета“, <i>Летопис Матице српске</i> , књ. 492, св. 5, новембар 2013. Стр. 647–655. ISSN 0025-5939. UDK 82(05). COBISS.SR-ID 7053570.	1,5	1,5		
9.	Радоњић, Горан, „Метафизичка детекција у 'Хазарском речнику'“, <i>Летопис Матице српске</i> , књ. 494, св. 1/2, јул–август 2014. Стр. 53–60. ISSN 0025-5939. UDK 82(05). COBISS.SR-ID 7053570.	1,5	1,5		
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima i seminarima					
1.3.1. Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminari					
10.	Радоњић, Горан, „Структура Симовићевих пјесничких слика“, у: Јовановић, Александар и Шеатовић Димитријевић, Светлана (ур), <i>Песничке вертикале Љубомира Симовића: зборник радова</i> , Београд: Институт за књижевност и уметност, Учитељски факултет, Требиње: Дучићеве вечери поезије, 2011. Стр. 143–160. ISBN 978-86-7095-170-9 (ИКУ). (UDC 821.163.41.09-1 Симовић Љ. 82.0).	2	2		
11.	Радоњић, Горан, „Пародија код Бећковића“, у: Делић, Јован и Јовановић, Александар (ур), <i>О песмама, поемама и поетици Матије Бећковића: зборник радова</i> , Београд: Институт за књижевност и уметност, Учитељски факултет, Требиње: Дучићеве вечери поезије, 2012. Стр. 175–189. ISBN 978-86-7095-175-4 (IZIU). (UDC 821.163.41.09-1 Бећковић М. 821.163.41-7, 821.163.41.02 ПОСТМОДЕРНИЗАМ)	2	2		
12.	Радоњић, Горан, „'Хана' Оскара Давича“, у: Делић Јован, Хамовић, Драган (ур) <i>Песничка поетика Оскара Давича: зборник радова</i> , Београд: Институт за књижевност и уметност, Шабац: Библиотека шабачка, 2013. Стр. 177–186. ISBN 978-86-7095-191-4 (ИКУ). (УДК 821.163.41.09-1 Давичо О. 821.163.41'373.612.2)	2	2		
13.	Радоњић, Горан, „Данојлић и Јејтс“, у: Делић Јован, Хамовић, Драган (ур) <i>Песничко дело и мисао о поезији Милована Данојлића: зборник радова</i> , Београд: Институт за књижевност и уметност / Филолошки факултет Универзитета у Београду, Требиње: Дучићеве вечери поезије, 2013. Стр. 437–445. УДК 821.163.41.09 Данојлић М. (082) 81'255.4 (082). ISBN 978-86-6153-126-2 (ФФ). (821.111-1.03=163.41)	2	2		
14.	Радоњић, Горан, „Поезија Алека Вукадиновића: Између ријечи и ствари“, у: Јовановић, Александар и Шеатовић				
	Димитријевић Светлана (ур), <i>Предачка мелодија Алека Вукадиновића: зборник радова</i> , Београд: Институт за књижевност и уметност, Требиње: Дучићеве вечери поезије, 2014. Стр. 89–100. УДК 821.163.41.09-1 Вукадиновић А. ISBN 978-86-7095-211-9 (ИСКИУ). COBISS.SR-ID 207904524.			2	2
15.	Радоњић, Горан, „Поезија Црњанског и традиција“, у: Хамовић, Драган (ур) <i>Милош Црњански: Поезија и коментари: зборник радова</i> , Београд: Институт за књижевност и уметност: Филолошки факултет Универзитета у Београду, Нови Сад: Матица Српска, 2014. Стр. 134–147. УДК 821.163.41.09-1 Црњански М. (082) ISBN 978-86-6153-196-5 (ФФ). COBISS.SR-ID 208167948.			2	2
16.	Radonjić, Goran, „Edges in Toni Morrison's <i>Song of Solomon</i> “, у: Paunović, Zoran (editor in chief) <i>International Conference English Language and Literature Studies: Embracing Edges. ELLSEE Proceedings</i> , Belgrade: Faculty of Philology, 2014. Str. 499–504. UDC 821.111(73).09-31 Морисон Т. ISBN 978-86-6153-197-2; COBISS.SR-ID 211167756.			2	2
17.	Радоњић, Горан, „Интертекстуалност у <i>Безакоњу Рајка Петрова Нога</i> “, у: Делић, Јован (ур) <i>Поетика Рајка Петрова Нога: зборник радова</i> , Београд: Институт за књижевност и уметност, Требиње: Дучићеве вечери поезије, 2015. Стр. 297–307. 821.163.41.09-1 Ного Р. П. 801.73 801.6, ISBN 978-86-7095-216-4, COBISS.SR-ID 214117388.			2	2
18.	Радоњић, Горан, „Винаверове пародије и аутопародије“, у: Петровић Предраг (ур) <i>Поезија и модернистичка мисао Станислава Винавера: зборник радова</i> , Београд: Институт за књижевност и уметност, Шабац: Библиотека шабачка, 2015. Стр. 571–584. ISBN 978-86-7095-220-1 (ИКУ). COBISS.SR-ID 218546956. УДК 821.163.41.09-7 Винавер С.			2	2
19.	Радоњић, Горан, „Млинско коло Милована Тешића“, у: Јован Делић, Александар Јовановић (ур), <i>Звук, метар и мисао Милована Тешића: зборник радова</i> , Београд: Институт за књижевност и уметност, Београд: Институт за књижевност и уметност, Требиње: Дучићеве вечери поезије, 2016. Стр. 455–470. ISBN 978-86-7095-227-0. УДК 821.163.41.09-1 Тешић М. ; 801.73.			2	2
20.	Радоњић, Горан, „ <i>Дискретни херој</i> Марија Варгаса Љосе“, у: <i>Зборник радова о Љосином стваралаштву</i> (радови са међународног скупа одржаног 20. јуна 2015. у Будви), Подгорица: Нова књига, 2016. (рад прихваћен за објављивање)			2	2
21.	Радоњић, Горан, „Борислав Пекић и конвенције научне фантастике“, у: Радоњић, Горан (ур), <i>Поетика и етика Борислава Пекић</i> , Подгорица: Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори, 2016. (у штампи)			2	2
1.3.2. Domaći kongresi, simpozijumi i seminari					
22.	Радоњић, Горан, „Јејтсов „The Lake Isle of Innisfree“ и Данојлићев препјев „Инисфри, острво на језеру“, у: Делић Јован (ур) <i>О нечујном и невиделом: зборник радова о преводилачком делу Милована Данојлића</i> , Нови Сад: Orpheus, Плужине: Центар за културу, 2013. Стр. 40–45. ISSN 978-86-7954-123-9. COBISS.SR-ID 279763207.			1	1
23.	Радоњић, Горан, „Поезија Селимира Радуловића: Тежња ка самостварењу“, у: Делић, Јован (ур) <i>Светло из очеве колибе: зборник радова о поезији Селимира</i>				

<i>Радоловића</i> , Нови Сад: Orpheus, Плужине: Центар за културу, 2015. Str. 122–127. ISBN 978-86-7954-142-0, COBISS.SR-ID 297305863.	1	1
1.5. Recenzije 1.5.2. Radova u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka, a imaju međunarodnu distribuciju		
24. Folia Linguistica et Literaria: Časopis za nauku o jeziku i književnosti. Filozofski fakultet, Nikšić. ISSN 0354/6039 – jedan rad	1	1

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
3.1. Univerzitetski udžbenik 3.1.2. Korišćenje referentnog inostranog udžbenika kod nas		
1. Ana Bužinjska, Mihal Pavel Markovski, <i>Književne teorije XX veka</i> , Beograd: Službeni glasnik, 2009.		
2. H. Porter Abot, <i>Uvod u teoriju proze</i> , Beograd: Službeni glasnik, 2009.		
3. David Morley, <i>The Cambridge Introduction to Creative Writing</i> , New York: Cambridge University Press, 2007.	5	5
3.4. Mentorstvo 3.4.2. Na postdiplomskom studiju (kod specijalizacija)	Do 2	
1. Radmila Radonjić: Lirsko u „Dnevniku o Čarnojeviću“ i „Seobama“ Miloša Crnjanskog (11. VII 2011)		1
2. Maja Simović: Pojam i tipovi groteske i Pekićev roman „Kako upokojiti vampira“ (29. XII 2012)		1
3. Bojana Pejović: Lik oca u „Bašti, pepelu“ i „Ranim jadima“ Danila Kiša i „Manekenima“ Bruna Šulca (29. XII 2012)		1
4. Jasna Bukilić: Motiv tamnice u „Ex Pontu“ i „Prokletoj avliji“ Iva Andrića (26. XII 2013)		1
5. Jovan Krušić: „Konvencije tradicionalnih lirskih vrsta, himne, ditiramba i ode, u „Lirici Itake“ Miloša Crnjanskog (26. X 2015)		1
3.5. Kvalitet pedagoškog rada Na osnovu anketa studenata i izvještaja prodekana za nastavu	Do 5	5

4. STRUČNA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
4.2. Urednik ili koeditor časopisa, knjige, kontinuiranih umjetničkih djela (u trajanju dužem od devet mjeseci) 4.2.2. U zemlji	Do 4	
1. Urednik zbornika <i>Poetika i etika Borislava Pekića</i> , Podgorica: Matica srpska – Друштво чланова у Црној Гори, 2016. (у штампи)		4
4.3. Stručni članak	Do 1	
2. Радоњић, Горан, „Божија луча“, <i>Голуб</i> , бр. 19, 2014, стр. 15–16. ISSN 1800-587X, COBISS.CG-ID 9774608.		1
3. Радоњић, Горан, „Пекићев врт: Ново читање Борислава Пекића“, у: <i>Летопис Народне библиотеке Стеван Самарџић Пљевља</i> , књ. 1, 2013. Стр. 91–97. ISSN 2336-971X		1
4. Радоњић, Горан, „Поетика и етика Борислава Пекића“, <i>Српски књижевни лист: месечник за књижевност, уметност и културу</i> , бр. 11/116, год. IV/XIV, април и мај 2015. ISSN 2334-6000.		1
4.4. Objavljeni prikazi, izvještaji i ekspertize	Do 0,5	
5. Радоњић, Горан, „Импулси из живота гдје се спајају лично и универзално (Драган Хамовић, <i>Тиска</i> , Народна библиотека „Стефан Првовенчани“, Краљево, 2015)“		

<i>Српски књижевни лист</i> . ISSN 2334-6000. Год. IV/XIV, бр. 13/118, септембар-октобар и новембар 2015. Стр. 8–9.		0,5
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost	Do 20	
- Председник Организационог одбора <i>Недеље Борислава Пекића</i> , 4–8. фебруар 2015, и научног скупа <i>Поетика и етика Борислава Пекића</i> , 7. и 8. фебруар 2015, Матица српска – Друштво чланова у Црној Гори, Подгорица.		
- Предавач на љетњој школи <i>Meaningful Translation: Montenegro in the Balkans. The Balkans in Europe</i> , Филозофски факултет Никшић, 1–14. јул 2012.		
- Предавач на семинару „Applying Teaching Innovations in the American Studies Curriculum“, Southeast European University, Tetovo, Makedonija, avgust 2012.		
- Član redakcije <i>Књижевне историје</i> . ISSN 0350-6428 УДК 82.		
- Član redakcije <i>Oktoih</i> . ISSN 1800-9107.		
- Član redakcije časopisa <i>Logos et Littera</i> . ISSN 2336-9884 (www. ll.ac.me).		
- Član uređivačkog odbora: Новица Тадић, <i>Сабране песме</i> , I-V. Подгорица: Матица српска: Друштво чланова у Црној Гори.		
- Рецензент: Ранко Јововић, <i>Песник: зборник радова</i> , Краљево: Народна библиотека Стефан Првовенчани.		
- Član komisije za ocjenu polaznih istraživanja za izradu doktorske disertacije „Tema holokausta u italijanskoj književnosti i na filmu: Basani i De Sika, Primo Levi i Rozi, Morante i Komenčini“, mr Sanje Bogojević.		
- Mentor i član komisije za ocjenu podobnosti teme magistarskog rada „Oblici i funkcije komentara u pripovijetkama Aleksandra Tišme“ Bojana Rajevića.		
- Član nekoliko komisija za odbranu diplomskih radova.		
- Autor nastavnih programa za predmete na koje sam biran.		
- Urednik Tribine u Matici. Knjižara Matice srpske, 2011-		
- Predavanje po pozivu: „Pripovijedanje u američkom postmodernizmu“ na Filološkom fakultetu u Beogradu, 15. XII 2015.		10

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	24	35	59.5	96.5
3. PEDAGOŠKI RAD			15	15
4. STRUČNI RAD	5	10	17.5	30
UKUPNO	29	45	92	141.5

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Na osnovu uvida u dokumentaciju, konstatujem da doc. dr Goran Radonjić maksimalno ispunjava uslove u pogledu obrazovanja predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta i Mjerilima za izbor u akademska zvanja. Diplomirao je sa prosjekom 9,34 na Odsjeku za srpskohrvatski jezik i književnost 1995. godine, magistrirao je na Filološkom fakultetu u Beogradu 2001. godine sa temom „Zbirka pripovjedaka kao granični žanr u srpskoj književnosti pedesetih do sedamdesetih godina XX vijeka“, doktorirao je na istom fakultetu 2009. godine sa temom „Modeli pripovijedanja u srpskom i američkom romanu

šezdesetih i sedamdesetih godina XX vijeka“. Proveo je jednu akademsku godinu (2003/2004) na usavršavanju u SAD, na Univerzitetu u Tenesiju. U zvanje docenta izabran je 2011. godine na Univerzitetu Crne Gore.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Doc. dr Goran Radonjić objavio je u periodu od izbora u zvanje docenta impresivan broj naučnih radova u eminentnim publikacijama i kod eminentnih izdavača. Od toga su dva rada na engleskom jeziku, u zborniku, odnosno časopisu međunarodnog značaja. Njegovi radovi usmjereni su na ključne teorijske probleme u proučavanju savremene književnosti: problem postmoderne i njenog komparativnog proučavanja, poetika pripovijetke i romana, književni lik, pripovijedanje, naratologija, književni žanrovi, problemi tumačenja, intertekstualnost, savremena poezija i njen komparativni kontekst, parodija, problem pjesničke slike, odnos književnosti i drugih umjetnosti, književnost i film, intermedijalnost. Pritom je, zahvaljujući i odličnom poznavanju engleskog jezika, upućen u savremenu metodologiju – novi istorizam, poststrukturalizam, kulturološke studije, semiotika itd – i ta novija metodološka iskustva primjenjuje na najznačajnije tekstove i stvaraoce, domaće, kao što su Njegoš, Andrić, Selimović, Pečić, Kiš, Crnjanski, Vinaver, Simović, Danojlić, Tadić, a i strane, među kojima su Nobelovci V. B. Jelts, G. G. Markes, T. Morison, M. Vargas Ljosa, kao i Čehov, Džozs itd.

Svoje najveće komparativne domete dostigao je u monografiji *Fikcija, metafikcija, nefikcija*. Rijetke su naučne studije ozbiljnijega zamaha, a problemski jasno postavljene i izoštrene, u kojima se uporedo posmatra i dovodi u vezu srpska i američka književnost. Već je samim tim ta naučna studija izuzetna. Predmet poredenja su modeli pripovijedanja šezdesetih i sedamdesetih godina XX vijeka, odnosno tri srpska pisca sa po dva romana (D. Kiš, *Bašta, pepeo, Peščanik*, B. Pečić, *Hodočašće Arsenija Njegovana* i *Kako upokojiti vampira* i A. Tišma, *Knjiga o Blamu* i *Upotreba čoveka*) i sedam američkih pisaca sa po jednim romanom: V. Nabokov, *Bleda vatra*, D. Bartelmi, *Snežana*, T. Pinčon, *Objava broja 49*, T. Kepot, *Hladnokrvno*, Dž. Bart, *Džajls Kozar*, K. Vonegat, *Klanica-Pet*, T. Morison, *Solomonova pjesma*). Umjesto analize pojedinačnih djela, Radonjić je postavio hipotezu o modelima pripovijedanja koji određuju današnje čitanje romana šezdesetih i sedamdesetih godina XX vijeka. Otuda četiri velika poglavlja središnjeg dijela koji nose naslove „Metafikcija“, „Miješanje žanrova“, „Pripovijedanje u nefikcijskom romanu“ i „Dekonstrukcija priče“. Radonjić nema kompleks pripadnosti malom narodu, niti je impresioniran bogatstvom i raznovrsnošću američke književnosti, već smatra da je u sedmoj i osmoj deceniji XX stoljeća srpska književnost imala potpuno paralelne tokove sa svjetskom, pa i američkom književnošću, i da su vrijednosti izabranih srpskih romana u najmanju ruku na nivou američkih. Izabrani pisci imaju zajedničku modernističku tradiciju i usmjerenje na postmodernističku poetiku, što je Radonjiću omogućilo komparativno tipološko poredenje. Radonjić opisuje promjene nastale u književnosti izabranog perioda, ali konstatuje i promjene u nauci o književnosti koje su vodile procvatu naratologije. Radonjić je veoma dobro upućen u savremenu, naročito angloameričku teorijsko-kritičku literaturu, uglavnom neprevedenu, i nije podlegao autoritetu imena, već je, zauzimajući dragocjenu naučnu distancu prema literaturi, posegao za autoritetom argumenata. Knjigom *Fikcija, metafikcija, nefikcija* dobijamo jednu izuzetno važnu, dobro urađenu, problemski usmjerenu, originalnu i inovativnu komparativnu studiju, koja potvrđuje i vrijednost srpske proze šezdesetih i sedamdesetih godina XX vijeka u kontekstu svjetske književnosti, i vrijednost srpske nauke o književnosti.

Veoma se teško odlučiti za izbor samo dva od imponantnog broja kvalitetnih radova. Opređelili smo se za kriterijum raznovrsnosti. Zato ćemo prikazati radove „Andrić i tradicija svjetske pripovijetke: tema podvojenosti lika“, i „Danojlić i Jelts“, prvo zato što su problemski, što je inače karakteristika Radonjićevih radova, i zato što su komparativni i najbolje predstavljaju u kojoj širini i u kom okviru Radonjić tumači književnost. To je, po pravilu, najširi i najreprezentativniji okvir svjetske književnosti.

U prvom radu Radonjić tumači podvojenost lika kao jednu od čestih tema Andrićevih pripovijedaka, od prve, „Put Alije Đerzeleza“, pa do njegove posljednje knjige, posthumno objavljenog vijenca pripovijedaka *Kuća na osami*. Radonjić koristi elemente naratološkog i psihoanalitičkog pristupa i postavlja hipotezu o postojanju jednog modela koji se u Andrićevim pripovijetkama varira i postaje zakonitost. Sagledavajući Andrića u kontekstu nekih od najvećih pripovijedača svjetske književnosti,

Radonjić tu temu tumači kao važnu za razumijevanje Andrićeve slike svijeta, a i Andrićevog dijaloga sa književnom tradicijom. Radonjić ističe da Andrić daje jednu novu sliku čovjeka, i otvara nove mogućnosti na planu pripovjedačkog postupka. Koliko nam je poznato, takvih uvida u Andrićevu koncepciju lika, posebno u komparativnom kontekstu, do sada nije bilo.

U radu u kome se poredi dva pjesnika, Milovan Danojlić i V. B. Jelts, Radonjić polazi od činjenice da je Danojlić prevodilac Jeltsa i da mu je posvetio duži kritički tekst. Uzgred rečeno, Danojlić je zbog privrženosti Jeltsu, boravio u Irskoj. Radonjić ispituje analogije između Danojlića i Jeltsa na planu tematike, stila, žanra i opšteg stava prema svijetu. Takav pristup omogućio je da se Danojlićeva poezija razmotri na način koji se razlikuje od dosadašnjih kritičkih razmatranja, pa i da se otkriju neke njegove do sada nedovoljno osvijetljene dimenzije.

Kao što smo napomenuli, i ostali radovi, od kojih ističemo dva rada na engleskom jeziku, koja se bave metafikcijom kod jednog od vodećih postmodernih pisaca i teoretičara Džona Barta, odnosno o problematizovanju romaneskne konvencije kod Nobelovke Toni Morison, zaslužuju visoku naučnu ocjenu. Rijetki su stručnjaci u nauci o književnosti koji su sposobni da posmatraju književne probleme u širokom komparativnom kontekstu.

STRUČNI RAD

Stručni rad kolege Radonjića kreće se u različitim pravcima. Radonjić je aktivan u organizovanju stručnih i naučnih skupova, priređivanja, recenzije i promocije književnih publikacija, predavač je na seminarima posvećenim visokom obrazovanju. O njegovom uvažavanju u književnim i naučnim krugovima govori i njegovo članstvo u redakcijama naučnih časopisa, među kojima je časopis sa srpske SCI liste *Književna istorija*. Radonjić je autor nastavnih planova i programa, gdje je pokazao inovativnost i primjenu novih nastavnih metoda i sadržaja, i uveo novi predmet, Književnost i film. Mentor je i član komisije za odbranu radova na dodiplomskom i postdiplomskom nivou.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Iako relativno mlad nastavnik, može se reći da je Goran Radonjić stekao bogato nastavno iskustvo, kako na domaćem, tako i na međunarodnom nivou. Izvodio je nastavu iz brojnih književnih predmeta, koristeći savremene metode i referentnu literaturu, i ostvarujući uspješnu saradnju sa studentima, o čemu govore i visoke ocjene na studentskim anketama. Tome je doprinio i njegov boravak na univerzitetu u SAD, u okviru JFDP, programa za usavršavanje mladih univerzitetskih nastavnika, kao i učešće na seminarima o visokom školstvu. Nastavničkom pozivu pristupa odgovorno, inovativno i sistematično.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	11	24	35	37	59.5	96.5
3. PEDAGOŠKI RAD					15	15
4. STRUČNI RAD	5	5	10	12.5	17.5	30
UKUPNO	16	29	45	49.5	92	141.5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Pažljivo pregledavši bibliografiju kandidata, i visoko ocijenivši njegov naučni rad, kako po obimu tako i po naučnim dometima, i uvidom u njegov stručni rad i pedagošku osposobljenost, sa najvećim zadovoljstvom i naučnim ubjeđenjem i odgovornošću predlažem kolegu doc. dr Gorana Radonjića za izbor u zvanje **vanrednog profesora** za grupu predmeta Teorija književnosti I, Teorija književnosti II, Pisanje eseja, Pisanje književne kritike, Književnost i film i Kreativno pisanje na Studijskom programu za srpski jezik i južnoсловenske književnosti. Posebno ističemo njegove analitičke sposobnosti, zatim sposobnost da sagledava književne procese i pojave i širokom komparativnom

kontekstu, i uvažavanje šire naučne javnosti: kolega Radonjić je poželjan i tražen saradnik naših najjeminentnijih književnih časopisa, među kojima su i *Zbornik Matice srpske za književnost i jezik* i *Književna istorija* koji su najbolje rangirani časopisi za nauku o književnosti u Srbiji. Podsjećamo da je kolega Radonjić i član redakcije časopisa *Književna istorija*. Dakle, kolega Radonjić ispunjava sve uslove predviđene Zakonom, Statutom UCG i Mjerilima za izbor u akademska zvanja.

RECENZENT

Dr Jovan Delić, redovni profesor
Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Na osnovu dostavljene dokumentacije vidi se da kandidat doc. dr Goran Radonjić ispunjava sve uslove propisane Zakonom, Statutom i Mjerilima za izbor u akademska zvanja. Diplomirao je 1995. na Odsjeku za srpskohrvatski jezik i južnoslovenske književnosti Filozofskog fakulteta u Nikšiću. Na Filološkom fakultetu u Beogradu magistrirao je 2001. a doktorirao 2009. godine i time je stekao akademski naziv magistra filoloških nauka odnosno naučni stepen doktora književnih nauka. U zvanje docenta izabran je na Univerzitetu Crne Gore 2011. godine.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

U svom dosadašnjem radu doc. dr Goran Radonjić je, između ostalog, pokazao poseban interes za dubinsko, najvećma analitičko strukturalističko tumačenje savremenih književnih tekstova i književnih teorija: postukturalizma, dekonstrukcije, naratologije, psihoanalize i teorijskih pojmova fikcije, metafikcije i nefikcije, posredstvom kojih je, nimalo slučajno, i naslovljena njegova heuristički posebno dragocjena monografija. Uz to, dao je značajan doprinos teoriji komparativnih tumačenja medija filma i književnosti. Njegova tumačenja zasnivaju se svagda na najznačajnijim rezultatima prevashodno savremene književnoteorijske misli i srodnih relevantnih disciplina, prema kojima Radonjić zauzima samostalni kritički odnos i/ili distancu. Ovo čini da su njegova teorijska tumačenja diferencirana jasnim individualnim i originalnim otkrivačkim stavom, a materijal na kojem se ovaj interpretativni model zasniva, uključuje neobično širok opseg: npr. tumačenja najznačajnijih pitanja književno-teorijske naravi (problemi žanra, diskursa, naracije, strukture, semantike, mimezisa, fikcije, intertekstualnosti), implicitno prisutnim u Radonjićevim interpretativnim poduhvatima koji za predmet imaju najznačajnije književne autore poput P.P. Njegoša, I. Andrića ili M. Selimovića. Posebnu pažnju Radonjić postojano posvećuje Pekićevoj i Kišovom djelu, u studijama saopštenim na značajnim međunarodnim naučnim skupovima i objavljenim kod uglednih izdavača. Uz ove, neophodno je istaći i njegove ne manje značajne priloge u tumačenjima značajnih stranih autora, kao što su: Džojls, V. B. Jeyts, G. G. Markes, T. Morison, M. Vargas Ljosa. Komparativna (resp. interdisciplinarna) ravan njegovih pristupa, po pravilu, podrazumijeva odnose vizuelnih medija/filma i književnosti, koja se, po rezultatima do kojih dopire Radonjićeva analiza, mogu ubrojiti u najznačajnije kod nas ostvarene.

Analiza tri izdvojena ogleda dr Radonjića pokazuje na konkretnim primjerima modele tumačenja koji su posebno karakteristični za njegov hermeneutički pristup. Rad „John Barth and Metafiction“ bavi se samosvjesnim pripovijedanjem, što je jedan od ključnih problema postmodernističke književnosti, u prozama i esejima Džona Barta, jednog od najuticajnijih savremenih pisaca i teoretičara. Određuje se pojam metafikcije, i taj način pisanja se zbog poigravanja književnim konvencijama tumači kao antimimetičan. Zbog toga, a i zato što se tu stalno vodi dijalog sa tradicijom, i ona se istovremeno i negira i afirmiše, u metafikciji se može osjetiti i svojevrstan elitizam. Radonjić primjećuje da je samosvijest karakteristika Bartovog stila, i u pripovjednim, i u esejističkim tekstovima. Ti Bartovi tekstovi posmatraju se u društvenom kontekstu, a šezdesete i sedamdesete godine XX vijeka vide se kao turbulentno doba u kome se problematizuju gotovo svi elementi kulture. U kontekstu književnosti, sa jedne strane, uočava se postojanje samosvijesti u književnosti od najranijih vremena. Sa druge strane, pripovijedanje koje u prvi plan stavlja samo sebe dovodi se u vezu sa jednom linijom u poeziji koja počinje sa E. A.

Poom, a završava sa Valerijem, koje T. S. Eliot vidi kao narastanje pjesničke samosvijesti. Stavljanje metafikcije u prvi plan u postmodernizmu Radonjić interpretira kao znak preispitivanja mogućnosti pisanja, i ona čini da književnost posmatramo na novi način.

Karakterističan primjer Radonjićevog pristupa komparativnoj analizi književnog i filmskog teksta jeste rad „Vreme čuda Borislava Pekića i Gorana Paskaljevića: adaptacija kao autopolemika“. U radu se tumači odnos između Pekićeve knjige *Vreme čuda* (1965) i istoimenog filma čiji je reditelj Paskaljević, a koscenaristi su Pekić i Paskaljević (1989). Radonjić istražuje intertekstualne veze koje, kao adaptacija, film uspostavlja sa knjigom, ali i veze filma sa *Novim zavjetom*. Sa druge strane, valja posebno istaći uočavanje da za Pekićevu knjigu *Novi zavjet* predstavlja prototekst, i ona funkcioniše kao njegova parodija, ali se može čitati i kao upućivanje na (socijalističku) stvarnost, te kao univerzalna, arhetipska priča o stradanju pojedinca radi ostvarenja viših ciljeva. Film premješta radnju iz novozavjetnih vremena u period neposredno posle Drugog svjetskog rata, i time u prvi plan stavlja odnos prema stvarnosti. U okviru analitičkog postupka Radonjić tumači specifična filmska sredstva kojima se ostvaruje višestrukost značenja i gradi se jedan moralno problematičan svijet posleratne stvarnosti. U radu se postavljaju i teorijska pitanja o funkcionisanju filmske adaptacije književnog teksta. Adaptacija se vidi i kao jedna vrsta interpretacije, ali i ponovnog stvaranja jedne priče. Radonjić uočava da, zbog odnosa prema drugom tekstu, adaptacija ima sličnosti sa parodijom. Karakteristično je da su i film i knjiga polemični, ali u suprotnim smjerovima: dok je knjiga polemična prema *Novom zavjetu*, film, u izvjesnom smislu, staje u njegovu odbranu. Transponujući neke elemente knjige, neke doslovno preuzimajući, a neke sasvim izostavljajući, film neke ideje Pekićeve knjige afirmiše, a nekima se potpuno suprotstavlja. Izdvajam i Radonjićev zaključak da, tako posmatrano, odnos između dva djela, koja stoje na početku i pri kraju Pekićevog stvaralaštva, postaje i jedna vrsta autopolemike.

U radu „Poezija Selimira Radulovića: težnja ka samoostvarenju“ pristupa se Radulovićevoj poeziji koristeći iskustva formalističko-strukturalističkog i dubinsko psihološkog (K. G. Jung) pristupa književnosti. U skladu sa tim, jedna od dominantnih tema te poezije posmatra se u okviru Jungovih pojmova individuacije i samoostvarenja. Prema Jungu, čovjeku je imanentna težnja ka samoostvarenju (: *principium individuationis*), i ona predstavlja čovjekov centralni etički i religiozni zadatak. U postupku tumačenja Radonjić uočava da se u Radulovićevoj poeziji to povezuje sa estetičkim zadatkom. Takvim pristupom dopijeva se do originalnog rezultata prema kome su dominantni arhetipovi u toj poeziji arhetip oca, arhetip sjenke, čije je osvješćivanje, po Jungu, neophodan element puta ka samospoznaji, i arhetip djeteta, koji i sam predstavlja nagon samoostvarenja. Radonjić sa tim povezuje karakteristiku Radulovićeve poezije da se pjesme na različitim nivoima objedinjavaju u funkciji izgrađivanja cjeline, i to tumači kao sliku te težnje ka ostvarenju cjelovitosti čovjeka.

Izdvojeni karakteristični primjeri iz hermeneutičkog opsega dr Gorana Radonjića ubjedljivo dokazuju naprijed istaknuto tvrđenje da je riječ o istraživaču posebno širokog disciplinarnog horizonta, koji po pravilu u svojim tumačenjima dopijeva do rezultata od najvišeg teorijskog nivoa. U tom smislu, stalo mi je da naglasim da rezultati o kojima je riječ uveliko nadilaze nivo nacionalnog i regionalnog konteksta, spadajući u red onih dometa koje s pravom nazivamo univerzalnim. I ne na posljednjem mjestu, izdvajam Radonjićev teorijski diskurs koji, nasuprot često prisutnoj pseudohermetičnosti koja zapravo najčešće prikriva prazninu, karakteriše jasan, precizan i za čitaoca zanimljivo štivo.

STRUČNI RAD

Stručni rad Gorana Radonjića raznovrstan je. Član je redakcije značajnih naučnih časopisa, urednih naučnih i književnih publikacija, predavač na međunarodnim seminarima i predavač po pozivu. Organizator je naučnih i stručnih skupova, kao i brojnih književnih večeri i promocija književnih i naučnih djela. Autor je nastavnih programa za predmete na kojima izvodi nastavu. Stručnu aktivnost pokazuje i mentorstvom i članstvom u komisijama za odbranu diplomskih, magistarskih i doktorskih radova.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

U pedagoške sposobnosti Goran Radonjića imao sam prilike da se uvjerim dok sam predavao na Filozofskom fakultetu, a

Radonjić je bio asistent. Svestran je, posvećen, inovativan i pokazuje težnju ka stalnom usavršavanju. O kvalitetu njegovog rada govore i visoke ocjene na studentskim anketama.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	11	24	35	37	59.5	96.5
3. PEDAGOŠKI RAD					15	15
4. STRUČNI RAD	5	5	10	12.5	17.5	30
UKUPNO	16	29	45	49.5	92	141.5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Polazeći od postignutih rezultata u dosadašnjem književnonaučnom, komparativnoteorijskom, stručnom i pedagoškom radu, u kojima je dokazao posebnu vrijednost temeljnog poznavaoa književnih nauka i srodnih disciplina, uz posjedovanje izrazitog dara za originalna i heuristička otkrića u bavljenju ovim oblastima, saglasno Zakonu o visokom obrazovanju (Službeni list RCG broj 60/03), Mjerilima za izbor u akademsku i naučna zvanja (član 13 i drugi), sa posebnim zadovoljstvom predlažem doc. dr Gorana Radonjića za izbor u zvanje **vanrednog profesora** za grupu predmeta: Teorija književnosti I, Teorija književnosti II, Pisanje eseja, Pisanje književne kritike, Književnost i film i Kreativno pisanje na Studijskom programu za srpski jezik i južnoslovenske književnosti.

RECENZENT

Dr Siniša Jelušić, redovni profesor
Fakultet dramskih umjetnosti,

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Navedena dokumentacija o obrazovanju i izboru u zvanje doc. dr Gorana Radonjića pokazuje da su svi relevantni podaci u skladu s pravilima koje predviđa Zakon o visokom obrazovanju, Statut Univerziteta Crne Gore i Mjerila za izbor u akademsku zvanja.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Doc. dr Goran Radonjić predaje nekoliko značajnih predmeta na Studijskom programu za srpski jezik i južnoslovenske književnosti. Radi se, u prvom redu, o Teoriji književnosti I i II, kao i nekoliko teorijskih predmeta u kojima je predmet proučavanja esej, književna kritika i kreativno pisanje. Za predmet *Književnost i film* važno je naznačiti da je kolega Radonjić programski osmislio predmet i da je na njegov predlog predmet ušao u nastavni plan Studijskog programa za srpski jezik i južnoslovenske književnosti u vrijeme kada se radilo na inovaciji i primjeni bolonjskog sistema studija.

Naučno-istraživački rad doc. dr Gorana Radonjića ogleda se u teorijski vrlo kvalitetnom proučavanju srpske i svjetske književnosti. Riječ je o naučno utemeljenoj i istraživački kvalitetnoj analizi književnih tekstova, o vrlo razuđenom ispitivanju i tumačenju konstruktivnih principa pripovijedanja ili načina oblikovanja književnog prostora.

Radonjić proučava modele pripovijedanja, poetske strukture, funkcije i značenja književnih elemenata u umjetničkom tekstu. Naučno i teorijski je analizirao „vijenac pripovijedaka“ kao granični žanr srpske pripovijetke šezdesetih i sedamdesetih godina dvadesetog vijeka i svojom knjigom o ovom pitanju značajno doprinio nauci o književnosti u tumačenju ovog žanra. U svojoj monografiji *Fikcija, metafikcija, nefikcija: modeli pripovijedanja u srpskom i američkom romanu šezdesetih i sedamdesetih godina XX vijeka*, koja je u štampi (verzija knjige je dostavljena recenzentima), Radonjić se bavi upoređivanjem srpskih i američkih romana iz

šezdesetih i sedamdesetih godina dvadesetog vijeka. Analiza, tim izborom, nudi komparativnu dimenziju i uporedivost dvije različite književne tradicije prema „jednom zajedničkom kontekstu“. Monografija ima 296 strana i sasvim usmjeren redosled tema koje vode ka odgovorima na veliki broj pitanja o stvaralačkim koncepcijama postmodernizma i epistemološkim i ontološkim dominantama tekstova. Posebna vrijednost knjige je naučno zasnovana analiza o aspektima pripovijedanja, o naraciji, odnosu fikcije i metafikcije, fragmentarnosti i književnoj komunikaciji, o miješanju žanrova, njihovom pomijeranju, različitim narativima, o fantastici, dekonstrukciji, citatnosti, da pomenemo same neke od pojmova koje raščlanjuje, objašnjava i tumači na primjeru više djela.

U pregledu radova, objavljenih posle prvog izbora u zvanje, primjetno je da dr Goran Radonjić njeguje veoma zahtjevne teme i da je svoje radove objavljivao u značajnim časopisima i zbornicima koji prističu iz naučnog rada, kao i učešća na brojnim književnim kongresima, simpozijumima i seminarima. Među navedenim radovima su i radovi na engleskom jeziku.

Imajući u vidu da treba ukazati na tri od ukupnog broja navedenih radova, analiziraću radove pod brojevima 2, 15 i 19.

Rad pod nazivom „Andrićev Most na Žepi“, u monografiji *Jezik, književnost, kultura*, dr Goran Radonjić analizira funkcije određenih tema i motiva na nivou pripovjedne strukture. Tema mosta na Žepi sublimira misao o trajnosti dobra i harmonije nad izazovima zla. Suprotnosti i sukobi na nivou zbivanja, kazuje Radonjić, pokreću i dinamizuju život priče. Realistička motivacija izgradnje mosta uključuje psihološki razlog njegovog nastanka. Most, kazuje autor, u isto vrijeme, sublimira ideju stvaranja. Perspektive pripovjedača i likova – vezira Jusufa, neimara i naratora, objašnjene su kroz nekoliko kompozicionih određenja kojim Radonjić povezuje složene odnose junaka s univerzalnim, metanarativnim značenjem postojanja. Naporednost ideje mosta i njegove realizacije uključuje dubinu vremena s vertikalom imena i identiteta likova. Radonjić i grafički predočava različite nivoe teksta, govori o pripovjedačkim perspektivama koje „medusobno komuniciraju“. Autor dovodi u vezu svijet likova, njihov unutrašnji svijet i prostor od Carigrada do Žepe, od suprotnosti do cjeline djela, od prošlosti do pripovjedača koji je, na kraju, kao da je riječ o početku, napisao priču o mostu.

U drugom radu, pod nazivom „Poezija Crnjanskog i tradicija“, Goran Radonjić ispituje „intertekstualne veze koje se u poeziji Crnjanskog uspostavljaju u odnosu na različite vidove tradicije“. Autor rada postavlja pitanje tradicije, imajući u vidu eliotovski shvaćen kontinuitet književnog nasleđa. Drugim riječima, Radonjić postavlja tezu o „intertekstualnom Crnjanskom“, o razlici koja podrazumijeva prevrednovanje, ali i obnavljanje tradicije, u drugačijem obliku. Radonjić uočava izvjesnu kontradikciju između samostalnosti Crnjanskogovog poetskog razvoja i njegove poetike sumatraizma koja podrazumijeva sveopštu povezanost pojava. U tom smislu, Radonjić kazuje da je knjiga *Lirika Itake* iz 1919. vrsta otvorene knjige, s funkcionalnom ulogom njenih pjesama, s analogijama i parodijskim odstupanjima koja govore o razlici više nego o sličnosti s naslijeđenim formama. Ključna misao rada je „da Crnjanski ne polazi od nekih apriornih poetičkih stavova, nego od iskustva individualnog a i kolektivnog“. To znači da u poeziji, kao i u esejističkim tekstovima Miloša Crnjanskog, poetski izraz sadrži samosvojan oblik poetskog iskustva. Radonjić sagledava identitet lirskog „Ja“, ukazujući na hronotop puta i ideju povezivanja po kojoj „Homerov junak treba da se vrati na Itaku da bi ponovo zadobio svoj identitet“, na isti način na koji „kod Crnjanskog pjesnik treba da nakon cjelokupnog iskustva, identitet ponovo definiše“. Misao da se identitet lirskog Ja „određuje dvostruko“, da on sadrži „mitski arhetip“ i „sopstveno iskustvo“, otkriva lirski paralelizam u okviru kojeg Radonjić ukazuje na dijalogičnost starog, prošlog, naslijeđenog i novog, drugačijeg, poetski različitog, u tematskom i stilskom pogledu. Radonjić zaključuje da knjiga *Lirika Itake* nije posledica „osporavanja konvencija na kojima počivaju tradicionalne lirske vrste, nego modernističkog funkcionisanja paradije...“. Zaključak u radu „Poezija Crnjanskog i tradicija“ tiče se sinteze, po kojoj Radonjić kaže da je u *Lirici Itake*, na početku, ostvareno „traumatično iskustvo“, iz kojeg je, na jednoj strani „proisteklo tragično osjećanje života, a na drugoj strani katarza, i utjeha“. Rad govori o složenosti paradije kod Crnjanskog, o onom što se paradijom i čuva i konzervira, odnosno, o savremenosti i modernizmu izraza koji Crnjanski ostvaruje.

U radu „Mlinsko kolo Milosava Tešića“ analizira se motiv mlina u poeziji ovog pjesnika. Tešićeva poezija je veliki izazov za svakog tumača, a Goran Radonjić ga prihvata upravo zbog toga što je značaj, neobičnost i vrijednost ove poezije potrebno teorijski

ospoljiti i protumačiti. Radonjić analizira kompoziciju i značenjske aspekte Tešićevog umjetničkog postupka, funkciju okvirnih pjesama, povezanost motiva u okviru ciklusa. Autor rada analitički raščlanjuje duhovnu vertikalu mitskog doba i istorijsku perspektivu srednjovjekovne zemlje, samjeravajući identitet sadašnjeg trenutka i poetsko sjećanje na izgubljenu harmoniju. Autor rada kaže da pjesnik evocira „govor bilja“ i motive prirode kako bi u kontekstu starine – biblijskih tema, mitoloških slika i hrišćanske misli, aktivirao ono što postoji u sjećanju i jeziku ove poezije. Radonjić kaže da motiv mlina u Tešićevoj poeziji ostvaruje tri nivoa slike svijeta: lični, nacionalni i univerzalni. Lični se tiče identiteta lirskog subjekta, nacionalni kulturnog nasleđa, a univerzalni – metafore svijeta. Radonjić primjećuje i jednu autopoetičku dimenziju u motivu mlina. On je metafora za pjesničko stvaranje. U cjelini rada, otvaraju se još neke značenjske suštine, od kojih je zanimljiva ideja Tešićevog „lirskog spjeva“ na nivou njegovog pjesničkog opusa. Radonjić smatra da se tema o sveopštoj dehumanizaciji svijeta najbolje ostvaruje pjesnikovim okretanjem prirodi. U tom smislu, za „dolazak Novog Jerusalima“, Tešićeva lirika je jedna vrsta poetske inkantacije.

U cjelini, ovi, kao i drugi radovi Gorana Radonjića, pokazuju da on piše naučno argumentovano, teorijski stručno, s osobinama logičkog mišljenja i vrlo preglednog uvida u pitanja od važnosti za kritičko sagledavanje književnih tekstova.

STRUČNI RAD

Stručna djelatnost Gorana Radonjića ogleda se u organizaciji književnih skupova, književnih promocija. Goran Radonjić je učestvovao na značajnim simpozijumima i tribinama, u razgovorima o književnim i estetskim vrijednostima srpske i svjetske književnosti i kulture. Član je časopisa *Književna istorija*, sa srpske SCI liste, kao i član redakcije časopisa *Oktoih* iz Podgorice i časopisa *Logos et Littera* (www.ll.ac.me) Urednik je zbornika pod naslovom *Poetika i etika Borislava Pekića*, kao i uređivačkog odbora *Sabranih pesama I-V*, Novice Tadića. U 2012. godini, održao je dva javna predavanja, jedno u Nikšiću, a drugo u Makedoniji, oba na engleskom jeziku. U Beogradu je, na Filološkom fakultetu, 15. 12. 2015., održao predavanje pod nazivom: „Pripovijedanje u američkom postmodernizmu“.

Stručnu djelatnost potvrđuje pisanje recenzija, kao i članstvo u komisijama za ocjenu podobnosti magistarskog rada ili ocjenu polaznih istraživanja za izradu doktorske disertacije. Autor je nastavnih programa koje predaje, kao i član komisija za odbranu diplomskih ispita.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

U radu sa studentima, Goran Radonjić je zadobio pohvale studenata o kvalitetnim predavanjima, o ozbiljnom radu i korektnom odnosu prema studentskim pitanjima i potrebama. Na to ukazuju ankete studenata i pozitivno mišljenje generacija studenata o kvalitetnoj organizaciji nastave na svim predmetima, kao i o nepristrasnom i objektivnom načinu ocjenjivanja. Mentor je pet diplomskih radova.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	11	24	35	37	59.5	96.5
3. PEDAGOŠKI RAD					15	15
4. STRUČNI RAD	5	5	10	12.5	17.5	30
UKUPNO	16	29	45	49.5	92	141.5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu uvida u raspoloživu dokumentaciju, u radnu biografiju i bibliografiju radova Gorana Radonjića, kao i u

naučnoistraživačku, stručnu i pedagošku kompetentnost kandidata, predlažem i odgovorno preporučujem Vijeću Filološkog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Goran Radonjić, prema uslovima za izbor koje u potpunosti ispunjava, bude izabran u zvanje **vanrednog profesora** za predmete: Teorija književnosti I, Teorija književnosti II, Pisanje eseja, Pisanje književne kritike, Književnost i film i Kreativno pisanje na Studijskom programu za srpski jezik i južnoslovenske književnosti.

RECENZENT

Prof. dr Lidija Tomić,
redovni profesor Filološkog Fakulteta
Univerziteta Crne Gore

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za predmete: Akcentologija i uvod u Dijalektologiju na Studijskom programu Crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti i Srpski jezik I (Pravopis sa kulturom izražavanja) i Srpski jezik II (Fonetika i funkcionalni stilovi) na Studijskom programu Engleski jezik i književnost, Filološkog fakulteta, Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" 23. januara 2015. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR MILOŠ KRIVOKAPIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođen sam 6. aprila 1969. godine. Osnovnu školu i gimnaziju (smjer: humanističko-kulturološki) završio sam u Titogradu (Podgorici). Na Filozofskom fakultetu u Nikšiću diplomirao sam 1993. godine i stekao zvanje profesora srpskohrvatskog jezika i jugoslovenske književnosti.

Školske 1997/1998. upisao sam se na poslijediplomske studije na Filozofskom fakultetu u Nikšiću, koje sam završio sa prosječnom ocjenom 9,57 (devet i pedeset sedam). Magistarski rad pod nazivom „Sintaksička sinonimika glagolskih oblika u jeziku Stefana Mitrova Ljubiše“ odbranio sam na Filozofskom fakultetu u Nikšiću 2003. godine (pred Komisijom: prof. dr Radoje Simić, mentor, prof. dr Živojin Stanojević, član, prof. dr Branislav Ostojić, član) i stekao akademsko zvanje magistra lingvističkih nauka.

Doktorsku disertaciju „Jezik u pismima serdara i gubernadura Radonjića“ odbranio sam 22.01.2010. godine (pred Komisijom: prof. dr Ljiljana Subotić, mentor, prof. dr Mato Pižurica, predsjednik Komisije, prof. dr Božo Čorić, član) na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu i stekao akademsko zvanje doktora filoloških nauka.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Radio sam kao novinar u RTV Crne Gore i „Prosvjetnom radu“, urednik u dnevnom listu „Pobjeda“, lektor, redaktor i urednik u dnevnom listu „Republika“. Od 2007. do 2011. godine bio sam glavni urednik časopisa Centra za iseljenike Crne Gore "Dijaspora Crne Gore".

Od školske 2005/2006. godine angažovao me je Filozofski fakultet u Nikšiću za saradnika na predmetima Sintaksa padeža i glagola i Uvod u lingvistiku, a od školske 2009/2010. godine predajem Akcentologiju i uvod u dijalektologiju i Dijalektologiju na Studijskom programu za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti Filozofskog fakulteta u Nikšiću, Univerziteta Crne Gore. Pored predmeta Akcentologija i uvod u dijalektologiju i Dijalektologija na Studijskom programu za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti, od školske 2010/2011. predajem i Srpski jezik I i Srpski jezik II na Studijskom programu za engleski jezik i književnost na Filozofskom fakultetu u Nikšiću.

U zvanje docenta izabran sam 17.02.2011. godine za predmete Akcentologija i uvod u dijalektologiju i Dijalektologija na Studijskom programu Crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti i Srpski jezik I (Pravopis sa kulturom izražavanja) i Srpski jezik II (Fonetiku i funkcionalne stilove) na Studijskom programu i Engleski jezik i književnost, Filozofskog fakulteta u Nikšiću. Takođe, na Fakultetu političkih nauka u Podgorici na Studijskom programu Novinarstvo predajem Pravopis sa kulturom izražavanja i Novinarsku stilistiku.

**KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA
KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI ZA PRETHODNA ZVANJA**

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	
Broj referenci*broj bodova						
1.2. Radovi objavljeni u časopisima		1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.	
Broj referenci*broj bodova			2x4 1x2 2x1,5 1x1			14
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima		1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.		
Broj referenci*broj bodova		2x2				4
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje			1.4.1	1.4.2		
Broj referenci*broj bodova						
1.5. Recenzije		1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.		
Broj referenci*broj bodova						
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST						18
4. STRUČNA DJELATNOST						
4.1. Stručna knjiga			4.1.1.	4.1.2.		
Broj referenci*broj bodova						
4.2. Urednik ili koeditor		4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.		
Broj referenci*broj bodova						
4.3. Stručni članak			4.3.1.			
Broj referenci*broj bodova			2x0,5			1
4.4. Objavljeni prikazi			4.4.1.			
Broj referenci*broj bodova						
4.5. Popularno-stručni članci			4.5.1.			
Broj referenci*broj bodova						
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost			4.6.1.			
Broj referenci*broj bodova			3x2			6
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST						7

**PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG
IZBORA**

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.			
1.2. Radovi objavljeni u časopisima					
1.2.1. Radovi objavljeni u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama					
1. Krivokapić, Miloš & Perošević, Nenad (2016): "Čuvanje i/ili gubljenje etnolingvističkog identiteta istarskih Crnogoraca". <i>Acta Histriae</i> (prihvaćen za objavljivanje 30.09. 2015), Vol. 1. str. 1-14. 2016. ISSN 1318-0185.	7	7			
2. Perošević, Nenad & Krivokapić, Miloš (2016): "Prosvjeđivanje naroda i problem nepismenosti u Crnoj Gori i Jugoslaviji (1947-1951)". <i>Annales, Series Historia et Sociologia, Vol.2, 2016. str.1-14.</i> (prihvaćen za objavljivanje 30.09.2015). ISSN 1408-5348.	7	7			
1.2.2 Radovi u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazama podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju					
3. Krivokapić, Miloš (2013): "Lične zamjenice u jeziku serdara i gubernadura Radonjića", <i>Rječ</i> , časopis za nauku o jeziku i književnosti, br. 9, str.9-17. ISSN 0354-6039.	4	4			
4. Krivokapić, Miloš (2014): " <i>Consonants /s/, /z/ and /dz/ in Language of Serdars and Gubernators Radonjić</i> ". <i>Mediterranean Journal Of Social Sciences</i> , Vol.5, No 13, str. 1-4. ISSN 2039-9340 (print), ISSN 2039-2117 (online).	4	4			
5. Krivokapić, Miloš (2015): "Veznici u jeziku serdara i gubernadura Radonjića", <i>Lingva Montenegrina</i> , časopis za jezikoslovna, književna i kulturna pitanja, god. VIII, sv. 1, br. 15, str. 45-53. ISSN 1800-7007.	4	4			
6. Krivokapić, Miloš (2015): "Značenja i sintaksički sinonimi perfekta u jeziku S. M. Ljubiše". <i>Folia lingvistica et literaria</i> : časopis za nauku o jeziku i književnosti, br. 11, str. 61-69. ISBN 1800-8542.				4	4
1.2.3. Radovi objavljeni u domaćim časopisima					
7. Krivokapić, Miloš (2016): "Sintaksička sinonimika imperativa u jeziku S. M. Ljubiše". <i>Tokovi</i> , časopis za naučna, književna i društvena pitanja, br.1, 2016. str. 1-10 (prihvaćen za objavljivanje 2.02. 2016). Berane: JU Centar za kulturu. ISSN 0350-8366.				2	2
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima					
1.3.1. Međunarodni kongresi, simpozijumi, seminari					
8. Krivokapić, Miloš (2012): "Leksički slojevi u jeziku serdara i gubernadura Radonjića", <i>Zbornik radova Osmi lingvistički skup „Boškovićeve dani”</i> , Crnogorska akademija nauka i umjetnosti. Podgorica, str. 249-261. ISBN 978-86-7215-287-6.				2	2
9. Krivokapić, Miloš (2013): "Asimilacija i redukcija vokala u jeziku serdara i gubernadura Radonjića", <i>Medjunarodni naučni skup Njegoševi dani 4. Zbornik radova - Nikšić: Univerzitet Crne Gore, Filozofski fakultet, str.339-347. ISBN: 978-867798-083-2.</i>				2	2
10. Krivokapić, Miloš (2015): "Romanizmi u jeziku serdara i gubernadura Radonjića", <i>Medjunarodni naučni skup Njegoševi dani 5, Zbornik radova - Nikšić: Univerzitet Crne Gore, Filozofski fakultet, str.391-397. ISBN: 978-867798-083-2.</i>				2	2
1.5 Recenziranje					

1.5.2. Radova u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazama podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju		
11. Krivokapić, Miloš: Recenzija za <i>Folia lingvistica et literaria</i> : časopis za nauku o jeziku i književnosti, ISBN 1800-8542 - jedan rad.	1	1

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
3.2. Priručnici 3.2.2. Studijski priručnici, skripte, hrestomatije		
12. Krivokapić, Miloš: <i>Uvod u crnogorsku dijalektologiju</i> (skripte).	1	1
3.5. Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		
13. Rezultati anketa i Izvještaj prodekana Filološkog fakulteta.	5	5

4. STRUČNA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
4.2. Urednik ili koeditor časopisa ili knjige 4.2.1. U zemlji		
14. Krivokapić, Miloš & Nikolić, Nikola (urednici): <i>"Ko je ko u dijaspori Crne Gore - nauka: informator"</i> . Podgorica: Centar za iseljenike Crne Gore, Grude: Grafo tisak, 367 str. ISBN 978-9940-594-08-4.	3	3
15. Krivokapić, Miloš (urednik): Časopis <i>"Dijaspore Crne Gore"</i> (na našem i engleskom jeziku), Centar za iseljenike Crne Gore (od br. 15/ 16 2007. do br. 31/32 2011). ISSN 1800-5454.	2	2
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost: 4.6.1. Naučnoistraživački i stručni projekti		
16. Učešće u projektu: "Proučavanje istorije crnogorskog jezika". Institut za jezik i književnost Filološkog fakulteta - Nikšić.		
17. Učešće u projektu: "Proučavanje crnogorskih govora". Institut za jezik i književnost Filološkog fakulteta - Nikšić.		
18. Učešće u projektu: "Onomastička istraživanja". Institut za jezik i književnost Filološkog fakulteta - Nikšić.		
19. Učešće u projektu: "Evaluacija reforme obrazovanja u Crnoj Gori (2010-2012)". NVO Pedagoški centar Crne Gore, Forum MNE, NVO Udruženje roditelja, Mreža fondacija za otvoreno društvo.		
20. Vukčević, Milan, Krivokapić, Miloš, Bekteš Elvira, Nikolić Nikola, autori i urednici projekta Centra za iseljenike Crne Gore: www.crnogorski-online.me (na našem, engleskom i španskom jeziku).		
21. Kurs crnogorskog jezika za strane studente. Kancelarija za međunarodne odnose, Univerzitet Crne Gore.	20	20

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	11	19	39	57
3. PEDAGOŠKI RAD	2	2	6	6
4. STRUČNI RAD	8	10	25	32
UKUPNO	21	31	70	95

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	8	11	19	18	39	57
3. PEDAGOŠKI RAD		2	2		6	6
4. STRUČNI RAD	2	8	10	7	25	32
UKUPNO	10	21	31	25	70	95

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Na Konkurs, objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" 23. januara 2016. godine, za izbor u akademsko zvanje vanrednog profesora za predmete Akcentologija i uvod u dijalektologiju i Dijalektologiju na Studijskom programu Crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti, Srpski jezik I (Pravopis sa kulturom izražavanja) i Srpski jezik II (Fonetika i funkcionalni stilovi) na Studijskom programu Engleski jezik i književnost, Filološkog fakulteta, Univerziteta Crne Gore, javio se doc. dr. Miloš Krivokapić. Uvidom u konkursni materijal konstatujem da kandidat doc. dr. Miloš Krivokapić zadovoljava sve uslove u pogledu stepena obrazovanja za izbor u više akademsko zvanje predviđene normativnim aktima Univerziteta Crne Gore.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Za ovu priliku analiziraćemo tri rada kandidata doc. dr. Miloša Krivokapića.

U tekstu **Romanizmi u pismima serdara i gubernadura Radonjića** autor govori o tome da je ovaj sloj riječi rezultat ne malog uticaja njihovog govornog idioma, crnogorskih govora, djelimično i venecijanskih dijalekta italijanskog jezika. Sve lekseme u njihovim pismima, bez obzira na to odakle potiču, odavno su postale nezamjenjivi dio crnogorskih govora. U pismima autora, prema nalazima Krivokapića, su strane riječi samo po svom porijeklu jer su one većinom preuzete iz njihovog govornog idioma a tako su one postale neraskidivi segment jezičkog narodnog tkiva. U tekstu kandidat daje opis latinizama i italijanizama, navodeći da latinizmi u ovim pismima nijesu brojni i da su oni u jezik Radonjića ušli posredno preko italijanskog jezika dok su italijanizmi, iako nijesu karakteristični za današnji književni jezik, neodvojiv segment savremenih crnogorskih govora. Autor ističe da većina italijanizama registrovanih u pismima Radonjića osobina i jezika vladike Danila, Petra I i većine crnogorskih govora. Italijanizmi su najfrekventniji u pismima popa i serdara Vuka i serdara i gubernadura Staniše. U pismima Radonjića italijanizme (samo po porijeklu) crnogorski narodni govori odavno su preuzeli i apsorbovali u svoj jezički korpus.

U tekstu **Upotreba veznika u jeziku serdara i gubernadura Radonjića (1706-1828) i u crnogorskim govorima** autor ističe da je većina karakteristika narodnih govora uglavnom i osobenost pisama serdara i gubernadura Radonjića. Pisma Radonjića u znatnoj mjeri oslikavaju situaciju u svojoj dijalekatskoj bazi - starocrnogorskim ali i u drugim narodnim govorima. U pismima Radonjića, prema nalazima autora, češće su složene rečenice čiji su djelovi međusobno povezani veznicima od onih bez veznika. Veznici u tim rečenicama nosioci su određenih sintaksičkih funkcija. U ovim pismima, ističe autor, manifestuju se razne mogućnosti istih veznika u odnosima djelova složene rečenice, kao i upotreba raznih veznika u istoj funkciji. Autor primjećuje da su Radonjićima nepoznati veznici turskog porijekla ama, ema, koji su zabilježeni u jeziku Petra I Petrovića i srednjokatunskom i lješanskom govoru, kao i veznici - mada i premda u čemu se ogleda podudarnost sa starocrnogorskim govorima.

U tekstu **Asimilacija i kontrakcija vokala u pismima serdara i gubernadura Radonjića** Krivokapić ističe da se finalna grupa radnog glagolskih pridjeva u pismima Radonjića bilježi sa izvršenim i neizvršenim procesima asimilacije i kontrakcije. Finalna vokalska grupa -ao najčešće ostaje neizmijenjena i rijetko se pod uticajem asimilacije i kontrakcije transformiše u -a i još rjeđe u -o.

U pismima Radonjića asimilacija i kontrakcija medijalne grupe -oe u paradigmi prisvojnih i relativne zamjenice muškog i srednjeg roda nije dosljedna. Prisvojna zamjenica moj pored oblika asimilovanog moga, mome ima i dužu formu mojemu. Takođe se, kako navodi autor, i relativna zamjenica koji javlja u kraćem koga i dužem obliku kojeg, kojemu. Kontrakcija vokalske grupe -oa koja je registrovana u jeziku vladike Danila I Petra II, gdje je zabilježena i očuvana grupa -oa kao i u starocrnogorskim, istočnocrnogorskim i crmničkom govoru, autor bilježi i u jeziku pisama Radonjića, ali isključivo u usamljenom primjeru o + a a uz regresivnu asimilaciju (no ako = nako)

STRUČNI RAD

Kandidat Miloš Krivokapić je aktivan i u stručnoj djelatnosti. Urednik je ili koeditor časopisa i knjige i učesnik u nekoliko naučnoistraživačkih i stručnih projekata.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Doc. dr Miloš Krivokapić je naučno i stručno osposobljen za bavljenje pedagoškom djelatnošću. Na poslu je vrijedan, odgovoran i savjestan. Ima korektno odnose sa kolegama i studentima i spreman je u svakom pogledu na saradnju i da pruži svesrdnu pomoć.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	8	11	19	18	39	57
3. PEDAGOŠKI RAD		2	2		6	6
4. STRUČNI RAD	2	8	10	7	25	32
UKUPNO	10	21	31	25	70	95

III. MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu svega pročitano, pregledano i izračunato smatramo da doc. dr Miloš Krivokapić ispunjava uslove koje za izbor u zvanje definiše Zakon o visokom obrazovanju te stoga Senatu Univerziteta Crne Gore predlažemo da ga izabere u zvanje **vanrednog profesora** za predmete Akcentologija i uvod u dijalektologiju i Dijalektologija na Studijskom programu za crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti i Srpski jezik I (Pravopis sa kulturom izražavanja) i Srpski jezik II (Fonetika i funkcionalni stilovi) na Studijskom programu za engleski jezik i književnost.

RECENZENT

Prof. dr Zorica Radulović,
redovni profesor Filološkog fakulteta,
Univerzitet Crne Gore

IZVEŠTAJ RECENZENTA

I OCENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Na Konkurs, koji je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" 23. januara 2016. godine, za izbor u akademsko zvanje vanrednog profesora za predmete Akcentologija i uvod u dijalektologiju i Dijalektologiju na Studijskom programu Crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti, Srpski jezik I (Pravopis sa kulturom izražavanja) i Srpski jezik II (Fonetika i funkcionalni stilovi) na Studijskom programu Engleski jezik i književnost, Filološkog fakulteta, Univerziteta Crne Gore, javio se docent dr Miloš Krivokapić. Uvidom u konkursni materijal konstatujem da kandidat docent dr Miloš Krivokapić zadovoljava sve uslove u pogledu stepena obrazovanja za izbor u više akademsko zvanje predviđene normativnim aktima Univerziteta Crne Gore.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

U fokusu naučnog angažovanja docenta dr Miloša Krivokapića je proučavanje istorije jezika, crnogorskih govora, savremenog književnog jezika, leksikologije, etnolingvistike i lingvostilistike. Svi naučni radovi kandidata, kao i njegov magistarski rad i doktorska teza (koja predstavlja kompleksni monografski opis, koji uključuje sve nivoe jezičke strukture) imaju dva plana: dijahronija-sinhronija i savremeni književni jezik-vernekular.

Dva rada kandidata dr Miloša Krivokapića ("*Čuvanje i/ili gubljenje etnolingvističkog identiteta istarskih Crnogoraca*", "*Prosvjećivanje naroda i problem nepismenosti u Crnoj Gori i Jugoslaviji (1947-1951)*"), publikovana u renomiranim časopisima (Acta Histriae i Annales, Series Historia et Sociologia, koji se nalaze na SSCI, A&HCI i Scopus listi), bave se etnolingvističkim istraživanjima. Ovakva naučna istraživanja traže interdisciplinarni pristup i poznavanje ne samo lingvistike, već i drugih nauka (istorije, etnologije). Ovim radovima zaokružena su etnolingvistička istraživanja o seobama, poreklu i jezičkim osobnostima crnogorske kolonije koja je stvorena pre nekoliko vekova na istroromanskom tlu i koja se jedina održala na tom terenu i očuvala od asimilacije, zahvaljujući svesti o svom poreklu, negovanju svoje vere i svog jezika. Rečju, ovim radom je upotpunjen kulturno-istorijski i jezički mozaik istarskih Crnogoraca, predočena nam je njihova etnojezička lična karta, koju su čuvali i očuvali vekovima. Takođe, problem nepismenosti i proces opismenjanja u Crnoj Gori, ali i u ostalim republikama bivše Jugoslavije, tretiran je sa više naučnih i kulturnih aspekata, dajući nam osobenu sliku "poratne borbe sa slovima". Četiri rada dr Miloša Krivokapića ("*Lične zamjenice u jeziku serdara i guvernadura Radonjića*", "*Consonants /š/, /z/ and /dz/ in Language of Serdars and Guvernaturs Radonjić*", "*Veznici u jeziku serdara i guvernadura Radonjića*", "*Asimilacija i redukcija vokala u jeziku serdara i guvernadura Radonjića*") su bazirana na proučavanju istorije jezika. U njima kandidat prezentuje obilje podataka od izuzetnog značaja za jezička istraživanja osamnaestog i devetnaestog veka. Svi dobijeni podaci su upoređeni sa podacima iz jezika savremenika sa istog etnolingvističkog prostora (vladika: Visariona Borilovića, Danila, Petra I), sa savremenim književnim jezikom i sa crnogorskim govorima, što predstavlja dodatnu vrednost ovih radova i čini ih značajnim sa više aspekata.

Dva rada iz oblasti lingvostilistike i sintakse glagola ("*Značenja i sintaksički sinonimi perfekta u jeziku S. M. Ljubiše*", "*Sintaksička sinonimika imperativa u jeziku S. M. Ljubiše*") predstavljaju vreden doprinos sintaksičkoj sinonimici, koja polako, ali sigurno, zauzima centar sintaksostilističkih istraživanja. Takođe, ovi su radovi važni i za savremeni jezik (sintaksu glagola), kao i za istoriju jezika jer je materijal za njih *ekscerpiran* iz jezika znamenitog crnogorskog književnika devetnaestog veka S.M.Ljubiše.

Oblasti leksikologije kandidat dr Miloš Krivokapić posvećuje dva, izuzetno vredna rada ("*Romanizmi u jeziku serdara i guvernadura Radonjića*", "*Leksički slojevi u jeziku serdara i guvernadura Radonjića*"), predočavajući nam bogatu i raznovrsnu leksičku građu iz perioda 17-19. veka. Ovim radovima crnogorska leksička građa, koju čine, pored narodnog jezika, crkvenoslovenizmi, brojni romanizmi i orijentalizmi, postala je dostupna široj naučnoj javnosti. Osobnost leksičkih slojeva iz tog perioda predočava nam jasnu sliku jezičkog mozaika, čiji je nukleus narodni jezik oko koga su se vekovima taložile strane reči, ali samo po svom poreklu, jer su odavno postale neraskidivi dio njegovog tkiva.

Stoga, sa zadovoljstvom konstatujem da je naučno-istraživački rad kandidata doc. dr Miloša Krivokapića od izuzetne vrednosti za brojne lingvističke discipline, a publikovani naučni radovi i značajan doprinos nauci ga najbolje preporučuju za izbor u više akademsko zvanje.

STRUČNI RAD

Dr Miloš Krivokapić je pokazao kvalitet svojim ukupnim rezultatima na polju naučno-istraživačkog i stručnog rada, što se vidi i po učešću u realizaciji raznovrsnih naučnih i stručnih projekata: "Proučavanje istorije crnogorskog jezika", "Proučavanje crnogorskih govora", "Onomastička istraživanja", "Evaluacija reforme obrazovanja u Crnoj Gori (2010-2012)", www.crnogorski-online.me (na našem, engleskom i španskom jeziku), Kursa crnogorskog jezika za strane studente (Kancelarija za međunarodne odnose, Univerzitet Crne Gore). Takođe, dr Miloš Krivokapić je bio dugogodišnji urednik časopisa "*Dijaspora Crne Gore*" (na našem i

engleskom jeziku) Centra za iseljenike Crne Gore (2007- 2011), kao i urednik veoma značajne publikacije: "Ko je ko u dijaspori Crne Gore - nauka: informator". Sve to nedvosmisleno pokazuje i potvrđuje kvalitet stručnog rada kandidata dr Miloša Krivokapića.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Dr Miloš Krivokapić je od školske 2005/2006. godine angažovan na Filozofskom fakultetu u Nikšiću za saradnika na predmetima Sintaksa padeža i glagola i Uvod u lingvistiku. Od školske 2009/2010 predaje Akcentologiju i uvod u dijalektologiju i Dijalektologiju na Studijskom programu Crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti. Pored Akcentologije i uvoda u dijalektologiju i Dijalektologije na Studijskom programu Crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti, od školske 2010/2011. predaje i Srpski jezik I (Pravopis sa kulturom izražavanja) i Srpski jezik II (Fonetika i funkcionalni stilovi) na Studijskom programu Engleski jezik i književnost Filozofskog (sada Filološkog) fakulteta u Nikšiću. Takođe, dr Miloš Krivokapić na Studijskom programu Novinarstvo, Fakulteta političkih nauka u Podgorici, predaje Pravopis sa kulturom izražavanja i Novinarsku stilistiku. Kandidat docent dr Miloš Krivokapić je i kao saradnik i kao predavač pokazao odgovornost i savesnost, kao i poseban interes za nastavnički poziv.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	8	11	19	18	39	57
3. PEDAGOŠKI RAD		2	2		6	6
4. STRUČNI RAD	2	8	10	7	25	32
UKUPNO	10	21	31	25	70	95

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu priloženog konkursnog materijala i upoznavanja sa dosadašnjim naučnim, stručnim i pedagoškim radom doc. dr Miloša Krivokapića, zaključujem da kandidat ispunjava sve uslove predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore. Stoga, sa izuzetnim zadovoljstvom, kao i uverenjem da je reč o kandidatu čiji je ukupni naučni rad prepoznat i izvan Crne Gore i regiona, predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da docenta dr Miloša Krivokapića izabere u zvanje **vanrednog profesora** za predmete Akcentologija i uvod u dijalektologiju i Dijalektologiju na Studijskom programu Crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti i Srpski jezik I (Pravopis sa kulturom izražavanja) i Srpski jezik II (Fonetika i funkcionalni stilovi) na Studijskom programu Engleski jezik i književnost, Filološkog fakulteta, Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. dr Marinko Božović,
redovni profesor u penziji,
Filološki fakultet, Univerzitet u Prištini

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Što se tiče stepena obrazovanja, na osnovu uvida u dostavljenu dokumentaciju konstatujemo da dr Miloš Krivokapić, jedini kandidat koji se javio na raspisani konkurs za predmete: *Akcentologija* i *Uvod u dijalektologiju* na SP Crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti i *Srpski jezik I (Pravopis sa kulturom izražavanja)* i *Srpski jezik II (Fonetika i funkcionalni stilovi)* na SP Engleski jezik i književnost Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore, ispunjava sve uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom UCG i Mjerilima za izbor u akademska

zvanja. Na Filozofskom fakultetu u Nikšiću diplomirao je 1993, a magistrirao 2003. godine. Doktorirao je 2010. na Filozofskom fakultetu u Novom Sadu. U zvanje docenta na UCG izabran je 2011. godine za predmete za koje i sada konkuriše.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Za naučnoistraživački rad dr M. Krivokapića u periodu poslije izbora u zvanje docenta možemo reći da je kontinuiran i raznovrstan. Kandidat je u posljednjih pet godina objavio više vrijednih naučno-stručnih priloga u međunarodnim i domaćim časopisima i zbornicima, i to uglavnom s tematikom vezanom za njegov magistarski i doktorski rad (*Sintaksička sinonimika glagolskih oblika u jeziku Stefana Mitrova Ljubiše, Jezik u pismima serdara i guvernadura Radonjića*), a od njih ćemo ovom prilikom, saglasno Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja na UCG, analizirati tri.

Rad *Čuvanje i/ili gubljenje etnolingvističkog identiteta istarskih Crnogoraca*, napisan u koautorstvu, a biće objavljen u slovenačkom časopisu *Acta Histriae*, indeksiranom u SSCI i A&HCI, donosi, prije svega, istorijski prikaz o čestim, pojedinačnim i grupnim, migracijama Crnogoraca u Istru tokom 16. i 17. vijeka, najčešće zbog „gladnih godina“, turskih nadiranja, učešća u mletačkoj vojnoj službi itd. Iako su se trudili da u novoj sredini očuvaju etnički i jezički identitet, pojedini iseljenici i omanje grupe, bili su prinuđeni na asimilaciju, prije svega promjenom vjere. Jedino su Crnogorci u Peroju, kao veća iseljenička grupa, okupljena oko grčke pravoslavne crkve u Puli, vjekovima odolijevali asimilaciji, čuvajući, koliko je to bilo moguće u novim okolnostima, svoju vjeru, običaje i jezik. Na istorijsku perspektivu ove teme nadovezuje se poglavlje o nekim osobenostima govora perojskih Crnogoraca i karakterističnim leksemama, osobito romanizmima. Naime, od svih istarskih Crnogoraca, jedino su oni u Peroju stoljećima uspijevali da očuvaju starocrnogorski govor donesen iz zavičaja, uglavnom iz Crmnice. Preciznije rečeno, u znatnoj mjeri su ga konzervirali. Međutim, tokom burnih stoljeća, posredno i neposredno, primili su ponešto i od čakavaca i od Istroromana, te je njihov govor izgubio neke crnogorske osobenosti, o čemu se u radu možemo i detaljnije informisati. Prilog sadrži i spisak crnogorskih prezimena posvjedočenih u Istri, uz koja su data i jezička objašnjenja, čime dobija na vrijednosti.

Sintaksičkom tematikom dr M. Krivokapić se bavio u više priloga, a za ovu priliku osvrnućemo se na rad *Značenja i sintaksički sinonimi perfekta u jeziku S. M. Ljubiše*, objavljenom u časopisu Filozofskog odnosno Filološkog fakulteta UCG, *Folia lingvistica et literaria*. Perfekat je i inače najfrekventnije preteritalno glagolsko vrijeme u našem jeziku, a takvim se, sudeći prema analizi dr M. Krivokapića, pokazao i u jeziku S. M. Ljubiše. Međutim, njegova je upotreba u naznačenom korpusu interesantna za istraživanje zahvaljujući tome što se javlja u dvjema formama, punoj i krnjoj, i u različitim značenjima, kako kategorijalno tako i nekategorijalno, te doprinosi stilskoj dimenziji pripovjednog štiva. Zbog toga se autor opravdano zadržavao i na analizi sinonimije ovog oblika sa drugim vremenima, ali i modusima.

Leksika je, takođe, u više navrata bila u naučnoistraživačkom korpusu dr M. Krivokapića. Tako u radu *Leksički slojevi u jeziku serdara i guvernadura Radonjića*, objavljenom u zborniku sa naučnog skupa *Boškovičevi dani*, autor analizira porijeklo leksike u pismima serdara i guvernadura Radonjića, izdvajajući slovenizme, u okviru kojih govori o praslovenizmima, staroslovenizmima, te rusizmima, romanizmima, koji obuhvataju latinizme i italijanizme, orijentalizme, pa ostale tuđice kakve su rijetki zabilježeni grecizmi, germanizmi i druge posuđenice. Posebno poglavlje posvećuje domaćoj leksici iz narodnog jezika, iz crnogorskih govora, koja čini jezgro leksičkog korpusa ispitivanih pisama, pošto je jezik Radonjića, za razliku od jezika crnogorskih vladika, neopterećen crkvenoslovenskim jezičkim nasljeđem i mnogo bliži narodnom jeziku. Autor daje vrlo korisna objašnjenja o formi, značenju i funkcionalnoj vrijednosti istraživane leksike.

STRUČNI RAD

Dr M. Krivokapić učesnik je više projekata čiji su nosioci Filološki fakultet u Nikšiću, Centar za iseljenike Crne Gore, nekoliko nevladinih organizacija i dr. Urednik je publikacije *Ko je ko u dijaspori Crne Gore - nauka: informator*, te časopisa *Dijaspore Crne Gore* (od br. 15/16 2007. do br. 31/32 2011). Ove akademske godine, u organizaciji Kancelarije za međunarodne odnose UCG, vodio je kurs crnogorskog jezika za strane studente.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Dr M. Krivokapić sticao je nastavno iskustvo na Filozofskom odnosno Filološkom fakultetu počev od akademske 2005/2006. godine do danas, najprije kao saradnik, a od 2011. kao docent. Njegov pedagoški rad u anketama studenata ocijenjen je kao zadovoljavajući. Autor je skripata iz predmeta *Uvod u dijalektologiju*.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	8	11	19	18	39	57
3. PEDAGOŠKI RAD		2	2		6	6
4. STRUČNI RAD	2	8	10	7	25	32
UKUPNO	10	21	31	25	70	95

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu uvida u naučnoistraživački, stručni i pedagoški rad **doc. dr Miloša Krivokapića**, konstatujemo da on zadovoljava sve neophodne uslove propisane Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore, pa predlažemo Vijeću Filološkog fakulteta i Senatu UCG da ga izaberu u zvanje **vanrednog profesora** za predmete: *Akcentologija* i *Uvod u dijalektologiju* na SP Crnogorski jezik i južnoslovenske književnosti i *Srpski jezik I (Pravopis sa kulturom izražavanja)* i *Srpski jezik II (Fonetika i funkcionalni stilovi)* na SP Engleski jezik i književnost Filološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. dr Sonja Nenzić, vanredni profesor
Filološkog fakulteta UCG

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za predmete: Ruska književnost – Savremena ruska književnost I, Ruska književnost – Savremena ruska književnost II, Ruska civilizacija i kultura I – Geografski položaj i društvene prilike u Rusiji, Ruska civilizacija i kultura II – Geografski položaj i društvene prilike u Rusiji na Studijskom programu za ruski jezik i književnost i Ruski jezik I i Ruski jezik II na nelingvističkim studijskim programima.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 23.01.2016. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR TATJANA JOVOVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođena sam 19. januara 1973. godine u Podgorici. Osnovnu školu „Maksim Gorki“ i Gimnaziju „Slobodan Škerović“ završila

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA

KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST					UKUPNI BROJ BODOVA	
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.		1.1.5.
Broj referenci*broj bodova						
1.2. Radovi objavljeni u časopisima		1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.	12
Broj referenci*broj bodova		2*7				
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima			1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.	3
Broj referenci*broj bodova		6*2				
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje				1.4.1	1.4.2	3
Broj referenci*broj bodova						
1.5. Recenzije			1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.	3

sam u Podgorici. Diplomirala sam na Odsjeku za srpsko-hrvatski jezik i jugoslovenske književnosti 1996. godine i na Odsjeku za ruski jezik i književnost 1997. godine na Filozofskom fakultetu u Nikšiću. Poslijediplomske studije (Nauka o književnosti) upisala sam na Filološkom fakultetu u Beogradu, gdje sam magistrirala 2. 06. 2004. godine na temi „Moskva dvadesetih godina u pričama i reportažama Mihaila Bulgakova“. Doktorsku disertaciju „Drame Zinaide Hipijus“ pod mentorstvom dr Kornelije Ičin odbranila sam 10. maja 2010. godine, takođe na Filološkom fakultetu u Beogradu.

Diploma o stečenom naučnom stepenu doktora književnih nauka nostrifikovana je 8. jula 2010. godine rješenjem Ministarstva prosvjete i nauke Crne Gore.

U februaru 2011. godine izabrana sam u zvanje docenta na Univerzitetu Crne Gore, na Filozofskom fakultetu.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJE

Radni staž započela sam kao profesor u Srednjoj elektrotehničkoj školi „Vaso Aligrudić“ (1996–1997), zatim sam radila na analitici štampe, kao *web master*, *copywriter* i prevodilac u Multimedijalnom sektoru Sekretarijata za razvoj Republike Crne Gore (1997–1998) i na promotivnim djelatnostima u Sekretarijatu za informacije (1998–2000). Prvog januara 2000. godine počela sam da radim na Filozofskom fakultetu u Nikšiću kao saradnik u nastavi. Izvodila sam vježbe na predmetima: Stara ruska književnost i XVIII vijek, Romantizam, Ruska književnost XIX vijeka, Savremena ruska književnost, Specijalni kurs – Ruski realistički roman, Specijalni kurs – Ruska poezija XX vijeka, Savremeni ruski jezik– Prevod sa ruskog jezika, a takođe sam predavala predmete Ruski jezik I, II, III i IV na nelingvističkim studijskim programima. Od osnivanja Prevodilačkog fakulteta radila sam pet godina kao saradnik i kasnije docent na predmetima iz oblasti ruske književnosti i ruskog jezika. Od 2011. godine izvodila sam nastavu kao docent na predmetima za koje sam izabrana, a takođe i na predmetima Ruska civilizacija i kultura – Religija, Ruska civilizacija i kultura – Umjetnost i Specijalni kurs – Ruska poezija XX vijeka. Od 2000–2005, radila sam honorarno za Montenegro Advertising and Promotion Agency (MAPA), kao glavni i odgovorni urednik *In-flight magazina* Montenegro Airlinesa i kao tekstopisac (copywriter). Autor sam tekstova i koncepta nekoliko turističkih brošura o Crnoj Gori, urednik prve crnogorske internet prezentacije za TO Crne Gore (2000), autor scenarija više reklamnih spotova, promotivnih filmova i reklamnih i PR kampanja. Kao redaktor, prevodilac i *copywriter* učestvovala sam u projektu crnogorskog izdanja monografije *Vojo Stanić: Jedrenje na snovima* (u izdanju Gayo Galerie i Philip Wilson Publishers, 2007) i kao operativni urednik ruskog izdanja pomenute monografije. U svojstvu urednika prevoda učestvovala sam u realizaciji ruskog izdanja *Istorije Crne Gore*, autora Živka Andrijaševića i Šerba Rastodera (2009). Ovlašteni sam sudski tumač za ruski jezik. Osim ruskog, govorim engleski, solidno se služim francuskim jezikom i poznajem hebrejski na elementarnom nivou (imam položena dva osnovna kursa).

Desetak puta sam studijski boravila u Moskvi, u okviru CEEPUS programa mjesec dana sam bila 2008. na Karlovom univerzitetu u Pragu, 2011. godine sam pet mjeseci boravila na Univerzitetu Stenford u Kaliforniji, koristeći stipendiju U.S. Department of State, a u avgustu 2015. petnaest dana sam se usavršavala na seminaru na Univerzitetu Hercen u Sankt-Peterburgu.

Broj referenci*broj bodova		3*1			
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST					29
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST					
3.1. Udžbenici	3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.	5
Broj referenci*broj bodova		4*5			
3.2. Priručnici	3.2.1.		3.2.2.	3.2.3.	
Broj referenci*broj bodova					
3.3. Gostujući profesor	3.3.1.		3.3.2.		
Broj referenci*broj bodova					
3.4. Mentorstvo	3.4.1.		3.4.2.	3.4.3.	2
Broj referenci*broj bodova		4*0,5			
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama pisanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada)					5
UKUPNO ZA PEDAGOSKU DJELATNOST					12
4. STRUČNA DJELATNOST					
4.1. Stručna knjiga	4.1.1.		4.1.2.		
Broj referenci*broj bodova					
4.2. Urednik ili koeditor	4.2.1.		4.2.2.	4.2.3.	2
Broj referenci*broj bodova		1*2			
4.3. Stručni članak	4.3.1.				
Broj referenci*broj bodova					
4.4. Objavljeni prikazi 3*0,5	4.4.1.				1,5
Broj referenci*broj bodova					
4.5. Popularno-stručni članci	4.5.1.				
Broj referenci*broj bodova					
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost	4.6.1.				15
Broj referenci*broj bodova					
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST					18,5

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
1.2. Radovi objavljeni u časopisima 1.2.1 Radovi objavljeni u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama		
1. Ивович Т. В поисках небесных миндалей: Кочующие души героинь пьес З. Гиппиус, <i>Russian Literature</i> , ISSN 0304 – 3479. (u štampi)	7	7
2. Jovović T. (2015) Ideja svejedinstva u <i>Sonječki Ljudmile Ulicke</i> , <i>Književna smotra XLVII/2015</i> , broj 178 (4): str. 145-150, ISSN 0455 – 0463.	7	7
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima i seminarima 1.3.1 Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminari		
3. Ивович Т. (2011) Пьесы З. Гиппиус между двух веков Šangaj. В: XII конгресс МАПРЯЛ «Русский язык и литература во времени и пространстве». (Под редакцией Вербицкой Л.А. и др.) Том 4, с. 172–177. (XII kongres MAPRJAL, Šangaj, 10. 05 – 15. 05. 2011), ISBN 978-7-5446-2256-1.	2	2
4. Jovović, T. (2014) Crnogorsko-japanski rat između mita i realnosti. U: <i>Svetlost sa istoka: Japanska kultura i mi</i> , (ur.) Kornelija Ičin, Kajoko Jamasaki, Филолошки факултет Београд, str. 19–26, ISBN 978-86-6153-113-2 CBISS.SR-ID 205388812.	2	2
5. Ивович Т. (2014) Анатомия войны и метафоры ужаса у Владимира Маяковского. В: <i>Русский авангард и война</i> (ред.) Корнелия Ичин, Филологический факультет, Белград 2014, с. 99–104, ISBN 978-86-6153-013-5, COBISS.SR-ID 2077333516.	2	2
6. Jovović, T. (2014) U potrazi za небесkim bademima: Lutajuće duše dramskih junakinja Z. Hipijus, u: <i>Nomadizam</i> , (ur.) Jasmina Vojvodić, Disput, Zagreb, 2014, str.183–193. (Međunarodna konferencija, Sveučilište u Zagrebu, Lovran, 17–19. maj 2012) ISBN 978-953-260-198-5.	2	2

7. Ивович Т. Литературный инцидент Льва Рубинштейна: Освобождение стихов от поэзии. Международный научный симпозиум «Русское искусство после оттепели», Филологический факультет, Белград, 24–28. 06. 2015. (u štampi)	2	2
8. Ивович Т. (2015) Московский код в рассказах и фельетонах Михаила Булгакова. В: Материалы XIII конгресса МАПРЯЛ в 15 томах «Русский язык и литература в пространстве мировой культуры», Том 14, «Русская литература в мировом литературном процессе: история и современность», Санкт-Петербург, с. 227–230. (XIII kongres MAPRJAL, Granada, Španija, 13–20. septembar 2015) ISBN 978-5-9906636-4-0, ISBN 978-5-9906636-4-0 (CD)172–177.	2	2
1.5. Recenziranje 1.5.2. Radova u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku		
9. Folia Linguistica et litteraria: Časopis za nauku o jeziku i književnosti, Filozofski fakultet, Nikšić, ISSN 1800-8542 – 1 rad.	1	1
10. Riječ, Časopis za nauku o jeziku i književnosti, Filozofski fakultet, Nikšić, ISSN 0354/6039 – 1 rad.	1	1
11. [sic] – časopis za književnost, kulturu i književno prevodenje, Sveučilište u Zadru, ISSN 1799-2591 – 1 rad.	1	1

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
3.1.2 Korišćenje referentnog inostranog udžbenika kod nas		
Predmet: Ruska književnost – Savremena ruska književnost I i II <i>Русская литература 20. века/научный ред. Тимина, С. И., СПб. 2002. г., ISBN 5-87288-220-3, ISBN 5-06-004366-5.</i>	5	5
Predmet: Ruska književnost – Savremena ruska književnost I А. Пайман, <i>История русского символизма</i> , М., 2002, ISBN 5-250-01809-2.		
Predmet: Ruska civilizacija i kultura I – Geografski položaj i društvene prilike u Rusiji		

Dž. Bilington, <i>Ikona i sekira</i> , Beograd, 1988, ISBN-10: 8609001067, ISBN13: 978-8609001062.		
Predmet: Ruska civilizacija i kultura I – Geografski položaj i društvene prilike u Rusiji A. Yurchak, <i>Everything Was Forever, Until It Was No More. The Last Soviet Generation</i> , Princeton University Press, 2005, ISBN 978-0-691-12117-8.		
3.4.3. Mentorstvo na dodiplomskom studiju		
– Jelena Drašković, 2/11: Roman <i>Mi Jevgenija Zamjatina</i> , specijalistički rad, odbranjen 11. 12. 2012.	0.5	0.5
– Ana Furtula, 4/11: <i>Jedan dan Ivana Denisoviča Aleksandra Solženjicina</i> , specijalistički rad, odbranjen 11. 12. 2012.	0.5	0.5
– Danijela Mišnić 3/11: <i>Mitsko i istorijsko vrijeme u romanu Majstor i Margarita</i> Mihaila Bulgakova, specijalistički rad, odbranjen 18. 12. 2012.	0.5	0.5
– Ivana Kankaraš 7/11: <i>Pseće srce</i> M. A. Bulgakova, specijalistički rad, odbranjen 18. 12. 2012.	0.5	0.5
3.5. Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitete nastave Na osnovu anketa studenata i potvrde prodekan za nastavu	5	5

4. STRUČNA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
4.2.3. Prevod književnog djela		
Babić, Z., Jovović, T. Dokumenta o Njegošu iz Ruskog državnog arhiva, u: <i>Arhivski zapisi</i> , godina XX/2013, broj 1, Državni arhiv Crne Gore, Cetinje 2013, str. 154–190, ISSN 0353-7404.	4	2
4.4. Objavljeni prikazi, izvještaji i ekspertize		
Jovović, T. (2014) Prikaz knjige prof. dr Jasmine Vojvodić: Tri tipa ruskog postmodernizma. <i>Zbornik Matice srpske za slavistiku</i> 86, Нови Сад, str. 253, ISSN 0352–5007.	0.5	0.5
Jovović, T. (2013) Predgovor: Let iznad granica duše ili priča o tome kako je Zinaida Hipijus uvijek išla protiv norme, u: <i>Zinaida Hipijus Ta moja duša. Izbor iz poezije</i> . Prevod: Milorad Radović, str. 1–14, Podgorica, 2013, ISBN 978-9940-9532-1-8 COBISS.CG-ID 23382800.	0.5	0.5
Jovović, T. Predgovor: Poezija brža od vremena, u: <i>Ruski pjesnici XX vijeka. (Prev. Vlado Ašanin)</i> , Podgorica 2012, ISBN 978-86-85499-66-1.	0.5	0.5
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost		
Učešće u međunarodnim projektima – Učešće u dijelu aktivnosti TEMPUS projekta SEEPALS (South East Europe Project for the Advancement of Language Studies) Filozofskog fakulteta u Nikšiću (http://www.seepals.net/) tokom 2011. (član radne grupe za definisanje ishoda nastave književnosti i radne grupe za izradu kurikuluma za primijenjene studije stranog jezika) U okviru istog projekta prisustvovala sam na konferencijama: – <i>Teaching Foreign Languages for Specific Purposes</i> , University of Perugia, August 29-31 August, 2011. – <i>Meaningful Mastery: Translation Studies at the MA Level</i> , University of Maribor, 25-29 januar 2012. – <i>Blended Learning and E-Learning in Language Training</i> , Friedrich-Alexander University, Nürnberg, Oktober 6-8, 2011. U okviru ljetnje škole <i>Meaningful Translation. Montenegro in the Balkans. The Balkans in Europe</i> , koja je bila dio navedenog projekta, imala sam izlaganje pod nazivom “Montenegrin Multicultural and Other Stories”. (Nikšić, 1- 14. jul 2012) Na poziv organizatora, učestvovala sam sa referatom	15	15

na konferenciji koja je bila dio projekta, podržanog od strane hrvatskog Ministarstva kulture: Jovović, T. (2014) Anatomy of War and Metaphors of Terror in Mayakovsky's Poems. World War I and Avant-garde Art., International conference, regarding the 100th anniversary of the beginning of World War I (Zagreb, 28. i 29. jun).		
Na poziv Studentskog vijeća Filozofskog fakulteta u Nikšiću održala sam 14. aprila 2015. godine predavanje <i>Ruski srebrni vijek</i> .		
Stručno usavršavanje (mobilnost)		
– Kao dobitnik stipendije U. S. Department of State - JFDP (Junior Faculty Development Program), koja predstavlja ogranak Fulbright stipendije, boravila sam na Univerzitetu Stanford u Kaliforniji od 10. januara 2011. do 18. maja 2011. godine, gdje sam usavršavala nastavna i stručna znanja iz oblasti književnosti.		
– Kao dobitnik stipendije Ruske Federacije, učestvovala sam na seminaru <i>Лингвокультурологические доминанты в практике преподавания русского языка как иностранного</i> (Specijalni kurs ruskog jezika) na Ruskom državnom pedagoškom univerzitetu "A. I. Herzen" u Sankt-Peteburgu od 3. 08. – 15. 08. 2015.		
Članstvo u komisijama:		
– Član izborne komisije za američke JFDP stipendije, 2012 – 2013. – Član komisija u Ispitnom centru		
Takođe sam kao saradnik Ispitnog centra bila angažovana na sastavljanju testova.		

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	11	24	29	56
3. PEDAGOŠKI RAD			12	17
4. STRUČNI RAD	4	7	18.5	33.5
UKUPNO	14	31	59.5	106.5

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Na osnovu priložene i analizirane konkursne dokumentacije očigledno je da docent dr Tatjana Jovović ispunjava sve uslove za izbor u zvanje vanrednog profesora, predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Pravilima i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore. Upečatljiv je podatak da dr Tatjana Jovović poseduje diplome dva fakulteta.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Bibliografija naučnih radova koju je priložila doc. dr Tatjana Jovović pokazuje da je reč o ozbiljnom i odgovornom naučniku, koji poseduje višestruka interesovanja. Osim toga, ističe se i njena stalnost u istraživačkom i naučnom radu, kao i visok kvalitet napisanog. Naučna interesovanja doc. dr Tatjana Jovović kreću se u okviru aktuelnih teorija i nedovoljno ispitanih tema, te interdisciplinarnih problema. Kada se ima u vidu uža naučna oblast, onda treba izdvojiti njeno upućeno izučavanje ruskog simbolizma,

ruske avangarde, postomodernističkih diskursa, ženskog pisma, ali i drugih raznovrsnih umetničkih koncepcata ruske književnosti XX veka. Njeni naučni radovi objavljeni su u prestižnim međunarodnim časopisima i zbornicima.

Ovom prilikom osvrnućemo se na nekoliko važnih studija doc. dr Tatjane Jovović.

U radu „Ideja svejedinstva u *Sonječki* Ljudmile Ulicke“ (*Književna smotra* XLVII/2015, broj 178 (4): str. 145-150, ISSN 0455 – 0463), dr T. Jovović polazi od filozofskih pretpostavki Vladimira Solovjova o Svetoj Sofiji kao o duši sveta oličenoj u težnji za svladivanjem nesuglasica, nesklada i sukoba između egoističnih pojedinaca. Data postavka ubedljivo je primenjena na tumačenje jedne od najpoznatijih pripovedaka savremene ruske spisateljice, Ljudmile Ulicke, „Sonječka“. Kroz analizu dela pokazano je kako se glavna junakinja priče u teleološkom smislu upotpunjuje kroz „spajanje“ sa Drugim. Iako duh, duša i telo ne dobijaju potpunu ravnotežu ni kod jednog od književnih likova, oni svojim međusobnim odnosima i u uzajamnom delovanju traže balans i teže ka celovitosti. Štaviše, kako primećuje autorka, junaci date novele „uvažavajući svoju i prihvatajući tuđu jedinstvenost, iz disharmonije ličnih mikrokosmosa stvaraju harmoniju jedinstvenog“.

Posebno bismo istakli i dva rada objavljena u zbornicima Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu, a proisteklih sa prestižnih međunarodnih konferencija: „Crnogorsko-japanski rat između mita i realnosti“ (*Svetlost sa istoka: Japanska kultura i mi*, (ur.) Kornelija Ičin, Kajoko Jamasaki, Филолошки факултет Београд, str. 19–26, ISBN 978-86-6153-113-2 CBISS.SR-ID 20538812) i „Анатомия войны и метафоры ужаса у Владимира Маяковского“ (*Русский авангард и война* (ред. Корнелия Ичин, Филологический факультет, Белград 2014, с. 99–104, ISBN 978-86-6153-013-5, COBISS.SR-ID 207733516). Dok je prvo istraživanje dato pre svega sa kulturno-istorijske pozicije i teorija savremenih mitologema (istraživanje „mita“ i njegove konceptualne parodizacije), dotle se rad posvećen metaforama užasa u (anti)ratnoj poeziji Vladimira Majakovskog mahom kreće u okvirima savremenih metapoetičkih teorija. Ubedljive analize, dobro poznavanje kako teorijske, tako i interpretativne sekundarne literature, jasan uvid u istorijski kontekst – zajedničke su odlike datih studija.

Na kraju, pominjemo i rad „Московский код в рассказах и фельетонах Михаила Булгакова“ (Материалы XIII конгресса МАПРЯЛ в 15 томах «Русский язык и литература в пространстве мировой культуры», Том 14, «Русская литература в мировом литературном процессе: история и современность, Санкт-Петербург, с. 227–230. (XIII kongres MAPRJAL, Granada, Španija, 13–20. septembar 2015) ISBN 978-5-9906636-4-0, ISBN 978-5-9906636-4-0 (CD)172–177) posvećen moskovskom tekstu u romanu *Majstor i Margarita* Mihaila Bulgakova. I ovde je autorka ponudila intertekstualno i interkulturalno istraživanje, razmatrajući pitanja vezana za istorijske, političke i ekonomske događaje u Moskvi (SSSR-u) 20-ih godina XX veka, koja su se odrazila na umetničko tretiranje romanesknog prostora. U njima dr T. Jovović prepoznaje uzroke polarizacije naratnog sveta na „bivše“ i „sadašnje“, na „novo“ i „staro“. Upečatljivi „letopis“ moskovske svakodnevice ovde je izučavan i sa stanovišta biografskih i književnih činjenica (predmeta) vezanih za život M. Bulgakova.

Svi naučni radovi doc. Dr Tatjane Jovović ispunjavaju visoke naučne standarde propisane kriterijumima uglednih časopisa i međunarodnih zbornika u kojima su objavljene.

STRUČNI RAD

Doc. dr Tatjana Jovović redovni je učesnik mnogih međunarodnih naučnih konferencija po pozivu, u Beogradu, Lovranu i Zagrebu, kao i na rusističkim kongresima u Moskvi, Šangaju i Granadi. Posebno ističemo i njen uspešan prevodilački rad. Ona se javlja kao koautor prevoda rukom pisanih dokumenata o Njegošu iz Ruskog državnog istorijskog arhiva, čiji složeni jezik i stil XIX veka zahtevaju naročita, stručna znanja. Tatjana Jovović se potpisuje i kao autor preglednih predgovora, u kojima se na stručan način popularizuju ruska kultura i književnost. Ukazujemo i na kandidatkinja stručna usavršavanja: u okviru TEMPUS projekta SEEPALS prisustvovala konferencijama u Perudi, Mariboru i Njirbergu, a zahvaljujući stipendiji Ruske Federacije učestvovala je na seminaru u Sankt-Peterburgu. Posebno treba istaći njen jednosemestralni boravak na Univerzitetu Stenford u okviru ogranka Fulbrajt stipendije američkog Stejt Departmenta.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Docent dr Tatjana Jovović više godina radi u nastavi ruskog jezika i književnosti. Kao asistent držala je vežbe iz svih perioda ruske književnosti, te ruskog jezika na svim nivoima znanja. Posle izbora u zvanje docenta, pored predmeta za koje je izabrana, učestvovala je u nastavi ruske kulture i civilizacije. O njenom uspehu kao predavača i nastavnika jasno govore i pozitivne ankete studenata. Svoju pedagošku osposobljenost pokazala je i kao mentor u izradi specijalističkih radova.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	11	24	29	56
3. PEDAGOŠKI RAD			12	17
4. STRUČNI RAD	4	7	18.5	33.5
UKUPNO	14	31	59.5	106.5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu uvida u priloženi konkursni materijal zaključujemo da kandidatkinja doc. Dr Tatjana Jovović potpuno ispunjava sve zakonske uslove za izbor u akademsko zvanje vanrednog profesora. Sa potpunim naučnim i stručnim uverenjem predlažem da se doc. dr Tatjana Jovović izabere u zvanje **vanrednog** profesora za predmete: Ruska književnost – Savremena ruska književnost I, Ruska književnost – Savremena ruska književnost II, Ruska civilizacija i kultura I – Geografski položaj i društvene prilike u Rusiji, Ruska civilizacija i kultura II – Geografski položaj i društvene prilike u Rusiji (na Studijskom programu za ruski jezik i književnost), kao i Ruski jezik I i Ruski jezik II (na nelingvističkim studijskim programima).

RECENZENT

dr Tanja Popović, redovni profesor
Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Uvid u priloženu konkursnu dokumentaciju ukazuje na jasan zaključak da je dr Tatjana Jovović ispunila sve Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Pravilima i Mjerilima za izbor u akademsko i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore predviđene uslove za izbor u zvanje vanrednog profesora. Upečatljiv je podatak da kandidatkinja ima dve diplome sa osnovnih studija.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Još kao mentor dr Tatjane Jovović imala sam zadovoljstvo da prisustvujem naučno utemeljenoj i nadahnujetoj odbrani magistarskog rada *Moskva dvadesetih godina u pričama i reportažama Mihaila Bulgakova*, te briljantnoj odbrani doktorske disertacije *Drame Zinaide Hipijus* na Filološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Oba rada predstavljaju značajan doprinos naučnom istraživanju ruske književnosti XX veka.

Naučno-istraživački opus doc. dr Tatjane Jovović obuhvata širok spektar aktuelnih i naučno relevantnih tema, objavljenih u prestižnim međunarodnim časopisima i zbornicima. Evidentno je da autorka pokazuje sklonost ka interdisciplinarnim problemima, a intelektualna radoznalost je vodi ka različitim periodima i oblastima ruske književnosti i kulture prevashodno XX veka. Otuda u njenom naučnom radu srećemo istraživanja posvećena dekadentnom svetu

ruskog simbolizma, ruskoj avangardi, konceptualizmu u ruskoj poeziji, ženskom postmodernističkom pismu u ruskoj prozi.

Pregled bibliografije doc. dr Tatjane Jovović govori o naglašenom interesovanju za probleme interteksta i dijalog filozofskih i poetskih koncepcija. Tako u radu pod rednim brojem 1 doc. dr Jovović metodološki precizno istražuje psihološke, kulturološke, istorijske, političke i duhovne aspekte fenomena lutanja kod dramskih junakinja Z. Hipijus, pozivajući se na teorijske postavke G. Bašlara, S. Bojm, I. Smirnova, A. Hanzen-Levea i drugih značajnih imena, dok u radu pod brojem 2 inovativno prati i interpretira refleksije nekih aspekata ideje sofijnosti ruskog filozofa V. Solovjova i koncepcija F. Dostojevskog u tekstu savremene ruske književnice Lj. Ulicke. Naročito uspešno bavi se problemom sofijizacije i somatizacije teksta i uzajamnim spregama telesnog, duhovnog i duševnog.

U radu pod brojem 3 autorka ozbiljno promišlja komparativnu analizu recepcije, režiserskih postavki i glumačkog izvođenja dramaturškog opusa Z. Hipijus u rasponu od jednog veka, minuciozno uočavajući i tumačeći zakonitostima epohe paradokse u kritici i aktuelnosti drama ove nesvakidašnje figure ruskog Srebrnog doba.

Kandidatkinja je pokazala da uspešno vlada ruskom istorijom i popularnom kulturom, opservirajući u radu pod brojem 4 genezu epske transformacije pseudofakta o crnogorsko-japanskom ratu i obradu ovog mita i motiva u alternativnoj crnogorskoj kulturi. Studija pod brojem 5 „Анатомия войны и метафоры ужаса у Владимира Маяковского/Анатомия рата и метафоре ужаса код Владимира Маяковского” pleni postmodernističkim manirom u kome doc. dr Tatjana Jovović istražuje estetički i etički odnos Majakovskog prema Prvom svetskom ratu, kao i stilska sredstva pomoću kojih on vizualizuje naslovne probleme. Razmatrajući problem poetskog izraza užasa, Jovovićeva se ispravno poziva na tekst avangardnog filozofa L. Lipavskog „Исследование ужаса/Пroučavanje užasa”, koristeći ga kao bazu za teorijsko tumačenje poetskog arsenala Majakovskog.

U studiji pod brojem 7 „Литературный инцидент Льва Рубинштейна: Освобождение стихов от поэзии/Literarni incident Lava Rubinštejna: Oslobođanje stihova od poezije” analizira se konceptualistička pozicija Rubinštejna sa fokusom na tehnike poetske katalogizacije i eksperimentalnost, kao ključne osobine njegovog hibridnog književnog žanra.

U prilog dugogodišnjem uvidu u naučnoistraživački rad doc. Jovović, o njegovom kvalitetu govori i činjenica da su bibliografske jedinice iz konkurnog materijala objavljene u međunarodnim časopisima koji imaju rigorozne kriterijume za publikovanje i u međunarodnim zbornicima koji su priznati, poznati i citirani u svetskoj akademskoj zajednici.

STRUČNI RAD

Doc. dr Tatjana Jovović je kontinuirano učestvovala na konferencijama po pozivu u Beogradu, Lovranu i Zagrebu, gde je imala prilike da upozna vodeće evropske i svetske rusiste i stekne uvid u aktuelne istraživačke tokove, kao i na rusističkim kongresima u Šangaju i Granadi. Vredno je pomena da je ona koautor prevoda rukom pisanih dokumenata o Njegošu iz Ruskog državnog istorijskog arhiva, čiji složeni jezik i stil XIX veka zahteva posebne kompetencije, a takođe i autor dva predgovora, u kojima se na stručan način popularizuju ruska kultura i književnost. Evidentno je da je kandidatkinja u okviru različitih programa mobilnosti koristila priliku da se stalno usavršava. Tako je u okviru TEMPUS projekta SEEPALS prisustvovala konferencijama u Perudi, Mariboru i Nirbergu, zahvaljujući stipendiji Ruske Federacije učestvovala je na seminaru u Sankt-Peterburgu, a posebno treba istaći jednosemestralni boravak na Univerzitetu Stenford u okviru ogranka Fulbrajt stipendije američkog Stejt Departmenta.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Činjenica da je dr Tatjana Jovović dugi niz godina držala vežbe iz svih perioda ruske književnosti i iz jezičkih predmeta, a nakon izbora u zvanje docenta predavanja ne samo na predmetima za koje je izabrana, nego još na tri predmeta iz oblasti ruske kulture, civilizacije i književnosti, nedvosmisleno govori o sposobnostima i posvećenosti kandidatkinje svom profesionalnom opredeljenju. Tome u prilog idu i studentske ankete, mentorstva na izradi specijalističkih radova i odabir literature koja se koristi za nastavu. Boravak na Univerzitetu Stenford omogućio je kandidatkinji da se upozna sa nastavnom praksom i tehnikama na jednom od

najprestižnijih svetskih univerziteta i primeni ih na matičnom fakultetu.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO Iстраživački RAD	11	24	29	56
3. PEDAGOŠKI RAD			12	17
4. STRUČNI RAD	4	7	18.5	33.5
UKUPNO	14	31	59.5	106.5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu uvida u priloženi konkurni materijal stiče se utisak da kandidatkinja u potpunosti ispunjava sve zakonske uslove za izbor u akademsko zvanje vanrednog profesora. Sa izuzetnim zadovoljstvom predlažem da se dr Tatjana Jovović izabere u zvanje **vanrednog** profesora za predmete: Ruska književnost – Savremena ruska književnost I, Ruska književnost – Savremena ruska književnost II, Ruska civilizacija i kultura I – Geografski položaj i društvene prilike u Rusiji, Ruska civilizacija i kultura II – Geografski položaj i društvene prilike u Rusiji (na Studijskom programu za ruski jezik i književnost), kao i Ruski jezik I i Ruski jezik II (na nelingvističkim studijskim programima).

RECENZENT

dr Kornelija Ičin, redovni profesor
Filološkog fakulteta Univerziteta u Beogradu

IZVEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Uvidom u natječajnu dokumentaciju mogu potvrditi da kandidatkinja, doc. dr. sc. Tatjana Jovović, ispunjava sve potrebne uvjete za izbor u akademsko zvanje izvanrednog profesora.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Znanstvenoistraživački rad kandidatkinje Jovović, koji broji ukupno 56 bodova, odnosno 29 od posljednjeg izbora, mogu ocijeniti kao izuzetno vrijedan doprinos istraživanjima na području rusistike. Posebno bih istaknula njezin interes za stvaralaštvo Zinaide Gippius, što je uže područje bavljenja kandidatkinje, jer je pod naslovom „Drame Zinaide Gippius“ obranila disertaciju. O toj je autorici od zadnjega izbora Tatjana Jovović objavila tri znanstvena rada, od čega se jedan nalazi u tisku (Russian Literature). Jovović se, između ostalog, bavila nomadističkim elementima u dramskom stvaralaštvu ruske spisateljice, objasnivši ih kao fizički i metafizički nomadizam, sve do samoubojstva kao krajnjeg oblika odlaska.

Interes prema avangardnoj književnosti i ratu kao obliku avangardnog pisma Jovović je razradila u tekstovima „Анатомия рата и метафоре ужаса у Владимира Маяковского“ («Анатомия войны и метафоры ужаса у Владимира Маяковского») i „Српogorsko-japanski rat između mita i realnosti“, u kojemu se ne problematizira samo mitološko, koliko i imagološko poimanje drugoga.

U tekstu o konceptualnom pjesniku Levu Rubinštejnu („Literarni incident Lava Rubinštejna: Oslobođanje stihova od poezije“, prihvaćeno za tisak kao znanstveni rad) Jovović je istraživala fragmentarnu i vizualnu formu njegovih pjesama. Autorica je u svom radu vrlo inventivno istražila postupak korištenja bibliotečnih kartica za pjesničke zapise te kakav je njihov utjecaj na čitatelja.

Posebno bih istaknula njezin rad objavljen u Književnoj smotri (2015) pod naslovom „Ideja svejedinstva u Sonječki Ljudmile Ulicke“. Autorica čita Sonječku, kao glavnu junakinju na

pozadini ideje „sofijnosti“, no pritom pomno razrađuje tjelesni aspekt junakinje, kojoj su senzualnost i duševnost obrnuto proporcionalne. Junakinja, pomalo karikaturalne vanjšine zbog neproporcionalnih dijelova tijela ostaje, metaforički rečeno, zatvorena u podrumu vlastite osobnosti, pa je podrum na taj način kronotop cijeloga njezina života. Ne samo zbog izvrsnosti navedenoga rada, nego i zbog činjenice da je Jovović tekst objavila u jednom od najsnažnijih hrvatskih časopisa za znanost o književnosti, razlozi su za posebno isticanje. Ujedno želim napomenuti da je objavljivanje u međunarodnim publikacijama, kao i objavljivanje na stranim, a ne samo na matičnom jeziku neobično važno jer pruža priliku širenja znanstvenih spoznaja u određenim oblastima. Radovi kandidatkinje Jovović iscrpni su i odgovaraju svim kriterijima znanstvenosti.

Tatjana Jovović, što nije specificirano u njezinom izvještaju, ali želim svakako naglasiti, aktivno sudjeluje u radu međunarodnih znanstvenih skupova koji se svake druge godine organiziraju u Hrvatskoj. Dio sam organizacije takvih skupova i poznajem kandidatkinju kao pouzdanu i obrazovanu znanstvenicu koja kompetentno izlaže svoje priloge te ih kasnije priprema za tisak. Ove će godine Tatjana Jovović sudjelovati na znanstvenom skupu koji će se održati u Zagrebu u lipnju 2016. godine pod naslovom „Neomitologizam“. Organizacijski je odbor, prihvatio njezin prilog pod naslovom „Manija lutke: neomitološki labirinti u romanu *Petruškin sindrom* Dine Rubine“.

STRUČNI RAD

U stručnoj se djelatnost kandidatkinja iskazala u raznovrsnom području. Riječ je o prijevodu Dokumenta o Njegošu iz „Ruskog državnog arhiva“ i prikazima. Jovović je autorica prikaza i predgovora, čime je iskazala svoju sposobnost uočavanja i kritičkog suda o pojedinim knjigama i tekstovima, kao i sposobnost približavanja materijala znanstvenoj, stručnoj i široj čitateljskoj publici.

Tatjana Jovović sudjeluje u aktivnostima TEMPUS projekata SEEPALS Filozofskog fakulteta u Nikšiću, u okviru kojega je sudjelovala na četiri konferencije (Perugia, Maribor, Nürnberg, Nikšić).

Kandidatkinja se stručno usavršavala i u okviru stipendija (JFDP, Stanford University i stipendija Ruske Federacije, Sankt-Peterburg).

Kandidatkinja je članica dviju komisija (JFDP stipendije i komisije u Ispitnom centru).

Raznovrsnost stručnoga rada (prijevodi, prikazi, predgovori, međunarodni programi i projekti, stručna usavršavanja, sudjelovanje u radu komisija i sl.) potvrđuju visok stupanj kompetencija kandidatkinje Tatjane Jovović.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

U pedagoškom radu kandidatkinja je stekla ukupno 33,5 bodova, od čega 18,5 nakon posljednjeg izbora, što znači da je od zvanja docenta njezin pedagoški rad znatno intenzivniji. Kandidatkinja izvodi nastavu iz područja Ruska književnost, Ruska kultura i civilizacija te Ruski jezik. To su sljedeći kolegiji: Savremena ruska književnost I, Savremena ruska književnost II, Ruska civilizacija i kultura I – Geografski položaj i društvene prilike u Rusiji, Ruska civilizacija i kultura II – Geografski položaj i društvene prilike u Rusiji na Studijskom programu za ruski jezik i književnost te Ruski jezik I i Ruski jezik II na nelingvističkim studijskim programima.

Jovović je uspješno mentorirala četiri studentska diplomatska rada na dodiplomskom studiju.

Pedagoški rad, koji je usko povezan i sa znanstvenim interesima kandidatkinje govori u prilog posvećenosti humanističkom radu, što rusistika kao dio humanističkih znanosti svakako jest.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	11	24	29	56
3. PEDAGOŠKI RAD			12	17
4. STRUČNI RAD	4	7	18.5	33.5
UKUPNO	14	31	59.5	106.5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na temelju uvida u natječajnu dokumentaciju i važeće propise za izbor u više zvanje, mogu zaključiti da kandidatkinja u potpunosti ispunjava zakonom propisane uvjete za izbor u zvanje izvanredne profesorice. Njezine znanstvenoistraživačke, stručne i pedagoške kompetencije, koje su iskazive i brojčano, više su nego dostatne za izbor u više zvanje.

Kao jedna od recenzentica izabrana na temelju Odluke o imenovanju komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja, koju je izdao Senat Sveučilišta Crne Gore od 4. travnja 2016. godine, mogu potvrditi da Tatjana Jovović ispunjava uvjete za izbor u akademsko zvanje **izvanredne profesorice** za predmete: Ruska književnost – Savremena ruska književnost I, Ruska književnost – Savremena ruska književnost II, Ruska civilizacija i kultura I – Geografski položaj i društvene prilike u Rusiji, Ruska civilizacija i kultura II – Geografski položaj i društvene prilike u Rusiji na Studijskom programu za ruski jezik i književnost i Ruski jezik I i II na nelingvističkim studijskim programima.

RECENZENT

dr. sc. Jasmina Vojvodić, izv. prof.
Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za predmete: Socijalna politika, Socijalna politika Crne Gore, Sistemi socijalne sigurnosti na osnovnom akademskom studijskom programu Socijalna politika i socijalni rad i Uporedna socijalna politika na specijalističkom akademskom programu Socijalna politika i socijalni rad na Fakultetu političkih nauka..

Konkurs je objavljen u dnevnom listu „Dan“ od 23.01.2016. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR UGLJEŠA JANKOVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Roden sam 04.07.1982. godine na Cetinju, Crna Gora. Osnovnu školu pohađao sam u Podgorici (OŠ „Savo Pejanović“ i OŠ „Oktoih“), 1989-1997. Srednju školu, gimnaziju opšteg usmjerenja, završio sam u Danilovgradu, („Petar I Petrović – Njegoš“) 1997-2001.

U periodu od 2001 do 2005. godine studirao sam na Fakultetu političkih nauka, Univerziteta u Beogradu. Diplomirao sam na temi „*Međunarodne migracije radne snage*“ iz oblasti *Uporedna i međunarodna socijalna politika* na studijskom programu Socijalna politika i socijalni rad. Naredne (2006.godine), upisujem poslediplomske magistarske studije („stari“ sistem studiranja) na kursu Savremena socijalna politika organizovanom na Fakultetu političkih nauka, Univerziteta u Beogradu. Magistarski rad na temu „*Socijalna inkluzija siromašnih u Crnoj Gori*“ uspješno sam odbranio 07.07.2010. godine.

Doktorsku disertaciju pod naslovom „*Javne politike u procesu redukcije siromaštva u Crnoj Gori za period od 2000 do 2012. godine – sociološko politikološki pristup*“ odbranio sam na Fakultetu političkih nauka, Univerziteta u Beogradu, 17.07.2014. godine.

Nakon diplomiranja na Fakultetu političkih nauka, Univerziteta u Beogradu, angažujem se kao saradnik u nastavi na Fakultetu političkih nauka i Ekonomskom fakultetu, Univerziteta Crne Gore u svojstvu saradnika u nastavi. Na Fakultetu političkih nauka pokriva sam sljedeće nastavne predmete:

Opšta sociologija, Politička sociologija, Socijalna politika, Uporedne socijalna politika, Socijalna politika Crne Gore, Sistemi socijalne sigurnosti i Metode i tehnike socijalnog rada (2006-2014. godine). Takođe, u svojstvu saradnika u nastavi (asistenta) bio sam angažovan u procesu izvođenja nastave na Ekonomskom fakultetu, Univerziteta Crne Gore, na predmetu Opšta sociologija (2006-2014. godine). Tokom svog stručnog i istraživačkog rada bio sam angažovan kao konsultant međunarodnih organizacija UNICEF i IOM. Takođe, svoje konsultantske usluge sam pružao Zavodu za socijalnu i dječiju zaštitu Crne Gore. U istraživačkoj djelatnosti bio sam angažovan kao istraživač od strane nekoliko agencija za istraživanje javnog mnjenja, vladnih i nevladinih organizacija (CEDEM, Defacto, Green Home, Centar za prava djeteta, itd.) na implementaciji velikog broja istraživačkih projekata. Takođe, u svojstvu člana Centra za društvena istraživanja, Fakulteta političkih nauka učestvovao sam u realizaciji izlazne ankete (egxit poll) u saradnji sa Radio televizijom Crne Gore za parlamentarne izbore u Crnoj Gori 2012. godine. Aktivan sam učesnik u svojstvu istraživača, paneliste i trenera u procesu implementacije dva TEMPUS projekta. Učestvovao sam u međunarodnom projektu razmjene naučnog osoblja pod nazivom «*Politika identiteta i demokratizacije u Austriji i Crnoj Gori*» (Bilateralni projekat razmene i akademske posjete nastavnog osoblja, Universität Graz, Zentrum für Südosteuropastudien) koji je realizovan 2014. godine.

PREGLED RADOVA I BODOVA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
1. Monografija		
1.4 Knjiga studijskog karaktera		
1. Janković, U., (2013), <i>Socijalna inkluzija siromašnih u Crnoj Gori</i> , Naučna monografija, Fakultet političkih nauka, Univerzitet Crne Gore, Čigoja štampa, Beograd. ISBN 978-86-7558-970-9.	7	7
1.5 Dio naučne monografije izdate kod nas (i u okruženju) čiji su izdavači nacionalne akademije nauka i državni univerziteti i dio knjige studijskog karaktera izdate kod nas		
2. Janković, U., (2010) "Socijalna pravda u Crnoj Gori", u: Crna Gora u XXI stoljeću – U eri kompetitivnosti : Pitanja vrijednosti. Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, 2010, knjiga 73, sveska 8, str.209-236. ISBN 978-86-7215-250-0.	5	5
1.2 Radovi objavljeni u časopisima		
1.2.1 Radovi objavljeni u časopisima koji izlaze u međunarodnoj bazi podataka		
3. Đečević, M., Janković, U., Čekerevac, Ana, (2016), "The Social Paradigm in Psychiatry as a Link between Social Work and Psychiatry in Theory and Practice". Ljetopis socijalnog rada, Zagreb. Broj 22/3, str. 371-392, ISSN 1846-5412.	7	7
1.2.2 Radovi u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku		
4. Ilić, V., Janković, U., (2015), "Sociološko-politikološke perspektive pojma siromaštva", Srpska politička misao, 2015, broj 4/2015, str. 331-351, UDK 32, godina XXII, vol. 50. ISSN 0354-5989	4	4
5. Janković, U., (2015), "Review of the strategic approach to the problem of poverty in Montenegro", Journal of Social Policy, Faculty of Philosophy Skoplje, year 8, Number 11/2,		

broj naučnog časopisa je u procesu štampanja.	4	4
6. Janković, U., (2015), "Kulturna reprodukcija siromaštva u Crnoj Gori", Fakultet političkih nauka, Univerzitet Crne Gore, volume 4, number 4, str. 61-89, ISSN 1800-9328.	3	3
7. Janković, U., (2015), "Socijalna pomoć – stvarna podrška ili privid usluge siromašnim licima", Naučni časopis Socijalna misao, Čigoja štampa Beograd, broj 85, str. 55-68, ISSN-0354-401X.	3	3
8. Janković, U., (2014), "Decentralizacija sistema socijalne zaštite Crne Gore", Socijalna politika – Social Policy, Čigoja štampa, godina 49, broj 4/2014, str. 119-133, ISSN 0038 – 0091.	2	2
1.2.4 Radovi objavljeni u zbornicima fakulteta		
9. Janković, U., (2014), "Socijalna politika Crne Gore kao faktor integracije ili dezintegracije društva?", Zbornik radova sa konferencije "Izgradnja stabilnosti i društvenog konsenzusa u post-socijalističkim društvima", Fakultet političkih nauka, Univerzitet Crne Gore, Podgorica. ISBN 978-9940-9102-6-6	0.5	0.5
10. Janković, U., (2012), "Socio-demografski prediktori socio-ekonomskog položaja građana Crne Gore", Zbornik radova: "Godišnik na Pravniot fakultet Justinian Prvi vo Skoplje", Univerzitet Sv. "Kiril i Metodij", Pravni fakultet, Skoplje, tom 47-48. ISBN 35:340.13 (062)	0.5	0.5

4. STRUČNA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
4.4 Objavljeni prikazi, izvještaji i ekspertize		
1. Janković, U., Jagarinec, Z., (2014), "Social policy analysis of media reporting on children from dormitory accommodation", UNICEF, Montenegro, Podgorica.	0.5	0.5
2. Janković, U. (2015), "Supporting Western Balkan Countries in Efficiently Responding to the Challenges Posed by Migration of Unaccompanied Minors (UAMs)", IOM Montenegro, Podgorica.	0.5	0.5
4.6 Ostala dokumentovana stručna djelatnost		
3. Član međunarodnog uređivačkog odbora naučnog časopisa "Journal of Social Policy", Faculty of Philosophy, Skoplje.		
4. Član uređivačkog odbora međunarodnog zbornika, (2012), Univerzitet Sv. "Kiril i Metodij", Pravni fakultet, <i>Yearbook in honor of eighteen years of the founding of the political science studies at the Law Faculty "Justinian I"</i> , Skoplje.		
5. Član uređivačkog odbora međunarodne konferencije, (2014), <i>Achievements and Perspectives of social work and Social Policy</i> . Univerzitet Sv. "Kiril i Metodij", Filozofski fakultet, Makedonija, Skoplje.		
6. Izlaganje naučnog rada na međunarodnoj konferenciji, (2014), (naslov: "Review of the strategic approach to the problem of poverty in Montenegro" "Achievements and Perspectives of social work and Social Policy". Univerzitet Sv. "Kiril i Metodij", Filozofski fakultet, Makedonija, Skoplje.		
7. Izlaganje naučnog rada na regionalnoj konferenciji, (2012), (naslov: "Socijalna politika Crne Gore kao faktor integracije ili dezintegracije društva?") „Mediterranski politikološki dijalozi“, Bar.		
8. Izlaganje naučnog rada na međunarodnoj konferenciji (2011), naslov rada "Socio-Economic Status of Montenegro Citizens" "20 years after: problems and prospects of countries of former Yugoslavia", Maribor.		
9. Učešće na TEMPUS projektu, (2012-2015),		

<p>“Develeoping Human Rights Education at the Heart of High Education”, Fakultet političkih nauka, Univerzitet Crne Gore.</p> <p>10. Učešće na TEMPUS projektu (2013-2016): “Development Human Rights Oriented EU Training Programmers in the Context of European Integration”, Fakultet političkih nauka, Univerzitet Crne Gore.</p> <p>11. Učešće u realizaciji izlazne ankete “Egxit poll-parlamentarni izbori u Crnoj Gori”, Fakultet političkih nauka, Univerzitet Crne Gore, Radio i televizija Crne Gore, Podgorica.</p> <p>12. Stručni konsultant UNICEF-a Crna Gora, (2016), angažovan na obukama unapređenja kapaciteta stručnih radnika u sistemu Socijalne i dječije zaštite Crne Gore u radu sa RE populacijom.</p> <p>13. Stručni konsultant IOM – a, (2015), “Supporting Western Balkan Countries in Efficiently Responding to the Challenges Posed by Migration of Unaccompanied Minors (UAMs)”, IOM Montenegro, Podgorica.</p>	
---	--

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD		10		36
4. STRUČNI RAD		13		20
UKUPNO				56

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

IOCIJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Na konkurs objavljen u dnevnom listu “Dan” od 23.01.2016. godine za izbor u akademsko zvanje docent za grupu predmeta: Socijalna politika, Socijalna politika Crne Gore, Sistemi socijalne sigurnosti, na osnovnom akademskom studijskom programu Socijalna politika i socijalni rad i Uporedna socijalna politika na postdiplomskom specijalitičkom akademskom programu Socijalna politika i socijalni rad, javio se kandidat dr Uglješa Janković.

Možemo konstatovati da se dr Uglješa Janković blagovremeno prijavio na konkurs i da u pogledu stepena obrazovanja ispunjava uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore, Pravilima i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

ANALIZA NAUČNO ISTRAŽIVAČKOG RADA

Analizirajući dostaljenu biografiju i dokumentaciju kandidata, zaključili smo da se dr. Uglješa Janković tokom svog akademskog i naučnog istraživačkog rada detaljno bavio tematskim sadržajima koji pokrivaju oblasti: Socijalne politike, Socijalne politike Crne Gore, Uporedne socijalne politike i Sistema socijalne sigurnosti. U knjizi studijskog karaktera pod nazivom “Socijalna inkluzija siromašnih u Crnoj Gori”, (Fakultet političkih nauka, Univerzitet Crne Gore, Čigoja štampa, Beograd, 2013, ISBN 978-86-7558-970-9.) Dr Uglješa Janković pruža naučni osvrt na temu siromaštva u Crnoj Gori. Autor iskazuje namjeru da se šira crnogorska javnost upozna sa uzrocima i reperkusijama ovog multidimenzionalnog problema. Osnovni fokus rada nije samo posmatranje siromaštva isključivo u kontekstu eliminisanja gladi i nemaštine, već mnogo šire, u okvirima socijalne inkluzije različitih kategorija stanovništva i načina eliminisanja njihove socijalne, ekonomske i političke ekskluzije. Ovom naučno-istraživačkom prezentacijom siromaštva i socijalne isključenosti stvoreno je pogodno tlo za izvođenje zaključaka i projekcija razvoja programa tretiranih pojava socijalne inkluzije na prostoru države Crne Gore. Zastupljenost socijalnih problema u gotovo svim tranzicionim državama znači da je istraživački proces u pvoju i svaki doprinos u tom smislu pruža nadu da će ti problemi biti, ako ne potpuno, onda bar djelimično

riješeni. Monografija „Socilna inkluzija siromašnih u Crnoj Gori” predstavlja doprinos ka unapređenju već postojećih standarda u naučnom i istraživačkom pristupu socijalnim problemima. Savremena socijalno – politička djelatnost u Crnoj Gori tek uzima maha, pa bi svaka naučna elaboracija i identifikacija socijalnih problema kao i anticipiranje pravaca razvoja doprinijela bogaćenju njenih postojećih sadržaja.

U naučnom radu pod naslovom “Sociološko-politikološke perspektive pojma siromaštva” (Srpska politička misao, 2015, broj 4/2015, str. 331-351, UDK 32, godina XXII, vol. 50. ISSN 0354-5989), dr Uglješa Janković pristupa ovom socijalnom fenomenu imajući u vidu i danas prisutne polemike o: definisanju siromaštva, načinima mjerenja, različitim teorijskim perspektivama, kao i vječitu dilemu koja je poprimila i filozofsku etiketu, ko je odgovoran za siromaštvo, pojedinac ili društvo? U ovom radu kandidat pruža selekciju savremenih teorijskih pristupa siromaštva kreiranih od strane autora sociološke i politikološke profilacije. Cilj rada jeste izvođenje jasnih klasifikacionih kriterijuma za rasvrstavanje pristupa siromaštva na osnovu postojećih teorijskih perspektiva o fenomenu siromaštva. Takođe, u radu je postavljeno niz socijalnih, političkih, ekonomskih pa i moralnih argumenata usljed kojih se nameće neophodnost revidiranja i kategorisanja postojećih i kreiranje novih teorijskih polazišta o siromaštva.

Naučnim radom pod naslovom “Kulturna reprodukcija siromaštva u Crnoj Gori”, (CIVIS, 2015, Fakultet političkih nauka, Univerzitet Crne Gore, volume 4, number 4, str. 61-89, ISSN 1800-9328), Dr Uglješa Janković zaokružuje svoje naučno tretiranje teme siromaštva na primjeru Crne Gore. Polazeći od pretpostavke da u Crnoj Gori postoje uslovi za među-generacijsku prenosivost siromaštva kandidat se interesuje za osobine crnogorskih porodica koje pogoduju javljanju rizika od siromaštva. Idejom da je ulazak u rizik od siromaštva uslovljen socijalnim kapitalom koji roditelji ostavljaju svojoj djeci, dr Uglješa Janković ulazi u analizu socijalnog profila siromašnih porodica u Crnoj Gori. Shvatajući socijalni kapital u najširem smislu, kao set akumuliranih odnosa i vrijednosti stvorenih od strane građana, dr Uglješu Jankovića zanima uticaj stvorenog socijalnog kapitala roditelja na mogućnost kulturne reprodukcije siromaštva. Identifikovanje socijalnog profila siromašnih bazira na empirijskim podacima dobijenih iz EVS – studije (European Value Studies, 2008.) relevantnim za socijalni kapital građana Crne Gore. Riječ je o kros-nacionalnom longitudinalnom istraživanju osnovnih vrijednosti stanovništva različitih evropskih država. Preuzete podatke iz EVS-a statistički operacionalizuje i pruža teorijsku elaboraciju njihovih numeričkih vrijednosti, prezentujući glavne karakteristike socijalnog profila siromašnih u Crnoj Gori.

STRUČNA DJELATNOST

U okviru svog stručnog rada dr Uglješa Janković je obavljao i obavlja konsultantske aktivnosti za međunarodne organizacije i vladine institucije. Tokom 2013. godine obavljao je ulogu konsultanta UNICEFA – Crna Gora u okviru projekta pod nazivom “Social policy analysis of media reporting on children from dormitory accommodation”, UNICEF, Montenegro, Podgorica U 2015. godini se angažovao kao stručni konsultant Zavoda za socijalnu i dječiju zaštitu Crne Gore u cilju reforme i poboljšanja kvaliteta usluga u sistemu Socijalne i dječije zaštite Crne Gore. Takođe je tokom 2015. godine obavljao ulogu nacionalnog konsultanta na projektu *Međunarodne organizacija za migracije i migracione procese* (IOM) pod nazivom: “Supporting Western Balkan Countries in Efficiently Responding to the Challenges Posed by Migration of Unaccompanied Minors (UAMs)”. U 2016. godini ponovo je pružao konsultantske usluge međunarodnoj organizaciji UNICEF – Crna Gora u okviru projekta pod nazivom: *Unapređenje profesionalnih kapaciteta stručnih radnika u sistemu Socijalne i dječije zaštite Crne Gore u radu sa RE (Romi i Egipćani) populacijom*.

Dr Uglješa Janković je aktivan učesnik nacionalnih, regionalnih i međunarodnih konferencija i tribina, od kojih kao najznačajnije možemo izdvojiti: CEPUS, Friedrich Ebert Stiftung, *20 years After: Problems and Prospects of Countries of Former Yugoslavia*; “Social and demographics predictors of social-economic status citizenship of Montenegro”, Slovenia, Maribor, 2011; DAAD, Deutscher Akademischer Austausch Dienst; *Methods of prevention in social work and mental health*; “Mental Health in Montenegro”, Macedonia, Ohrid, 2010; Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, *Crna gora u eri kompetitivnosti*, “Socijalna pravda u Crnoj Gori”, Podgorica, 2010; Heinrich Boll Foundation, Alternativna Akademaska Agenda, *Political*

Memory: "Socijalni aspekti tranzicionih procesa u Crnoj Gori", Fakultet političkih nauka, Univerzitet u Beogradu, Beograd 2007; Fakultet političkih nauka, Univerzitet Crne Gore, *Mediterranski politički dijalozi*, „Socijalna politika Crne Gore kao faktor integracije ili dezintegracije društva“. Bar. 2012; Univerzitet Sv. "Kiril i Metodij", Filozofski fakultet, *Achievements and Perspectives of social work and Social Policy*, "Review of the strategic approach to the problem of poverty in Montenegro", International conference, Makedonija, Skoplje, 2014.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Nakon završenih osnovnih studija, Uglješa Janković zasniva radni odnos saradnika u nastavi na Fakultetu političkih nauka, Univerziteta Crne Gore. S obzirom na oblast obrazovanja, Uglješa Janković obavlja ulogu saradnika u nastavi (asistenta) na kursovima akreditovanim u okviru osnovnih i specijalističkih studija, a to su: *Opšta sociologija*, *Politička sociologija*, *Socijalna politika*, *Uporedne socijalna politika*, *Socijalna politika Crne Gore*, *Sistemi socijalne sigurnosti i Metode i tehnike socijalnog rada*. Takođe, u svojstvu saradnika u nastavi (asistenta) angažovan je u procesu izvođenja nastave na Ekonomskom fakultetu, Univerziteta Crne Gore, na predmetu *Opšta sociologija*. Obavljajući ulogu saradnika u nastavi i asistenta na Ekonomskom fakultetu, Uglješa Janković je u dva navrata (2009 i 2010. godine) prema rezultatima evaluacije nastave bio najbolje ocijenjeni asistent od strane studentske populacije. Dr Uglješa Janković je angažovan u svojstvu predavača sa doktoratom na Fakultetu političkih nauka, Univerziteta Crne Gore, na sljedećim kursovima: *Sistemi socijalne sigurnosti* – osnovne studije VI semestar (ljetnji), studijski program Socijalna politika i socijalni rad; *Socijalna politika Crne Gore* – osnovne studije VI semestar (ljetnji), studijski program Socijalna politika i socijalni rad; *Socijalna politika* – osnovne studije IV semestar (ljetnji), studijski program Socijalna politika i socijalni rad; *Komparativna socijalna politika*, studijski program socijalna politika i socijalni rad specijalističke studije.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	10			36		
3. PEDAGOŠKI RAD				5		
4. STRUČNI RAD	13			20		
UKUPNO						

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

U skladu sa mjerilima za izbor u zvanje i imajući u vidu naučno-istraživačke, stručne i pedagoške rezultate dr Uglješe Jankovića, mišljenja sam da on u potpunosti ispunjava sve uslove istaknute u Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja i sa zadovoljstvom predlažem Vijeću Fakulteta političkih nauka i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Uglješu Jankovića **izabere u akademskog zvanje DOCENTA** za sledeće nastavne predmete : Socijalna politika, Socijalna politika Crne Gore, Sistemi socijalne sigurnosti, Uporedna socijalna politika na Fakultetu političkih nauka, Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Prof. dr Gordana Đurović,
Redovni profesor,
Ekonomski fakultet,
Univerzitet Crne Gor

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I Ocjena USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Činom odbrane doktorske disertacije Dr Uglješa Janković je stekao zvanje doktora političkih nauka. Šira oblast naučnog interesovanja obuhvata korpus političkih nauka, sa akcentom na socijalnu politiku. S obzirom na svoje bazično obrazovanje i stručne reference, dr Uglješa Janković posjeduje kompetence i za oblast socijalnog rada.

Konstatujem da dr Uglješa Janković po osnovu svog obrazovanja ispunjava uslove u skladu sa standarima Zakona o visokom obrazovanju, Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja i Statutom Univerziteta Crne Gore.

ANALIZA NAUČNO ISTRAŽIVAČKOG RADA

Na osnovu pregleda naučnih referenci dr Uglješe Jankovića, posebno želim istaći rad pod naslovom "The Social Paradigm in Psychiatry as a Link between Social Work and Psychiatry in Theory and Practice" (Ljetopis socijalnog rada, Zagreb, 2016) koji je publikovan u naučnom časopisu indeksiranom u međunarodnoj bazi podataka (SSCI i SCI lista). U svojstvu ko-autora u navedenom radu se razmatraju bitne karakteristike i razvoj socijalne paradigme u psihijatriji, vrši se komparacija praktičkih implikacija tri velike paradigme u ovoj grani medicine, i daje se pregled aktivnosti koje su, u multidisciplinarnim timovima koji rade sa psihijatrijskim pacijentima, prevashodno zaduženja socijalnih radnika, a koje nedvosmisleno proizilaze iz socijalne perspektive u psihijatriji. U domenu svog naučnog fokusa kandidat se zanima ulogu socijalnog rada u tretmanu socijalne dimenzije duševnih bolesti, i posebno se interesuje za socijalne paradigme duševnih poremećaja. Jasno formulišući namjeru da ukaže na dijalog između teorijsko-istraživačke pozadine socijalne paradigme u psihijatriji i praktičkih aktivnosti koje, u službi mentalnog zdravlja, obavljaju socijalni radnici, dr Uglješa Janković ukazuje na specifičnost metodologije socijalnog rada (naročito kliničkog socijalnog rada) i polivalentnost profesije socijalnog radnika u procesima tretmana duševnih poremećaja.

U naučnom radu pod naslovom "Review of the strategic approach to the problem of poverty in Montenegro" (Zbornik radova. Univerzitet Sv. "Kiril i Metodij". Filozofski fakultet. Skoplje. 2014), dr Uglješa Janković pokazuje zavidno poznavanje socio-ekonomskog ambijenta u Crnoj Gori. Kritički osvrt je prisutan prema do sada koncipiranim mjerama i instrumentima u politici borbe protiv siromaštva. Takođe, autor nudi niz konstruktivnih prijedloga u cilju unapređenja djelatnosti javnih politika u procesima redukcije pojave siromaštva. Problemizujući pitanje korisnika socijalne pomoći u Crnoj Gori, dr Uglješa Janković ukazuje na izvjesne manjkavosti implementiranih stratejskih pristupa. Služeći se metodom analize vremenskih serija, kandidat jasno pokazuje da dosadašnja praksa primjene stratejskih pristupa problemu siromaštva nije ispunila zadate ciljeve i zadovoljila očekivanja šire javnosti u Crnoj Gori.

Dr Uglješa Janković iznosi naučno interesantna zapažanja u svom radu "Socijalna pomoć – stvarna podrška ili privid usluge siromašnim licima" (Naučni časopis, Socijalna misao, Čigoja štampa, Beograd, 2015) u kojem se bavi pitanjem budućnosti socijalne pomoći. Jasno identifikujući socijalnu pomoć kao pasivnu mjeru pomoći korisnicima usluga u sistemu socijalne zaštite, kandidat uvjerljivo preispituje njenu svrhu i efektivnost. Navodeće komparativne primjere iz država razvijene tržišne privrede, dr Uglješa Janković traga za pravim modelom socijalne pomoći koji bi odgovarao socio-ekonomskom i kulturološkom kontekstu Crne Gore. Iscrpno argumentujući aktuelne nedostatke u distribucije materijalnih davanja, kandidat predlaže alternativne načine materijalne podrške socijalno neozbijeđenim građanima.

STRUČNA DJELATNOST

Dr Uglješa Janković je obavljao ulogu člana uređivačkih odbora u okviru kojih je vršena selekcija i priprema naučnih radova za objavljivanje u zbornicima radova nakon naučnih konferencija. Istovremeno se pojavljuje i kao recenzent publikacije iz oblasti socijalnog rada. Riječ je o sljedećim naučnim zbornicima radova i publikacijama: Univerzitet Sv. "Kiril i Metodij". Pravni fakultet, član uređivačkog odbora. "Yearbook in honor of eighteen years of the founding of the political science

studies at the Law Faculty "Justinian I", Skopje, 2012; i Univerzitet Sv. "Kiril i Metodij", Filozofski fakultet, član uređivačkog odbora, Achievements and Perspectives of social work and Social Policy, Zbornir radova, Internacionalna konferencija, Makedonija, Skopje, 2014

Tokom svog radnog angažovanja na Fakultetu političkih nauka, Univerziteta Crne Gore, Uglješa Janković je obavljao sljedeće stručne i administrativne aktivnosti: 2006 – 2010. *Koordinator Studijskog programa Socijalna politika i socijalni rad na osnovnim i specijalističkim studijama; 2008 – 2010. Koordinator nastave na Osnovnim i Specijalističkim studijama Fakulteta političkih nauka, Univerziteta Crne Gore; 2008 – 2012; Rukovodilac Kampanja za javnu promociju Fakulteta političkih nauka, Univerziteta Crne Gore; 2009 -2010. Koordinator Fonda za socijalnu podršku studentima Fakulteta političkih nauka; 2010 – 2012. Rukovodilac stručne prakse na Studijskom programu Socijalna politika i socijalni rad Fakultet političkih nauka, Univerzitet Crne Gore; 2009 – 2012. Rukovodilac stručne prakse na Studijskom programu Socijalna politika i socijalni rad, Fakultet političkih nauka, Univerzitet Crne Gore; 2010 - 2014. Saradnik na projektu "Distance learning", Ekonomski fakultet, Univerzitet Crne Gore; 2011 – 2013. Stručni saradnik firme za istraživanje javnog mnjenja "Defacto consultancy", Podgorica.*

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Nakon završenih osnovnih studija, Uglješa Janković zasniva radni odnos saradnika u nastavi na Fakultetu političkih nauka, Univerziteta Crne Gore. S obzirom na oblast obrazovanja, Uglješa Janković obavlja ulogu saradnika u nastavi (asistenta) na kursovima akreditovanim u okviru osnovnih i specijalističkih studija, a to su: *Opšta sociologija, Politička sociologija, Socijalna politika, Upporedna socijalna politika, Socijalna politika Crne Gore, Sistemi socijalne sigurnosti i Metode i tehnike socijalnog rada.* Takođe, u svojstvu saradnika u nastavi (asistenta) angažovan je u procesu izvođenja nastave na Ekonomskom fakultetu, Univerziteta Crne Gore, na predmetu *Opšta sociologija.* Obavljajući ulogu saradnika u nastavi i asistenta na Ekonomskom fakultetu, Uglješa Janković je u dva navrata (2009 i 2010. godine) prema rezultatima evaluacije nastave bio najbolje ocijenjeni asistent od strane studentske populacije. Dr Uglješa Janković je angažovan u svojstvu predavača sa doktoratom na Fakultetu političkih nauka, Univerziteta Crne Gore, na sljedećim kursovima: *Sistemi socijalne sigurnosti – osnovne studije VI semestar (ljetnji), studijski program Socijalna politika i socijalni rad; Socijalna politika Crne Gore – osnovne studije VI semestar (ljetnji), studijski program Socijalna politika i socijalni rad; Socijalna politika – osnovne studije IV semestar (ljetnji), studijski program Socijalna politika i socijalni rad; Komparativna socijalna politika, studijski program socijalna politika i socijalni rad specijalističke studije.* Dr Uglješa Janković ima iskustvo angažovanja u nastavi (u akademskoj 2015-2016. godini) u svojstvu gostujućeg predavača sa doktoratom na Fakultetu za medije i komunikacije, Departman za socijalni rad, Univerziteta Singidunum u Beogradu, na sljedećim nastavnim kursovima: *Komparativna socijalna politika; Sistemi socijalne sigurnosti; Evropski socijalni modeli.*

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	10		10	36		36
3. PEDAGOŠKI RAD				5		5
4. STRUČNI RAD	13		13	20		20
UKUPNO						

Konstatujem da je bodovanje izvršeno u skladu sa pravilima koja propisuje Univerzitet Crne Gore, kao i da kandidat zadovoljava kvalitativne i kvantitativne uslove za izbor u prvo akademsko zvanje DOCENTA na Fakultetu političkih nauka.

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

U skladu sa mjerilima za izbor u zvanje i imajući u vidu naučno-istraživačke, stručne i pedagoške rezultate dr Uglješe Jankovića, mišljenja sam da on u potpunosti ispunjava sve uslove istaknute u Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja i sa zadovoljstvom predlažem Vijeću Fakulteta političkih nauka i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Uglješiu Jankovića **izabere u akademskog zvanje DOCENTA** za sledeće nastavne predmete: *Socijalna politika, Socijalna politika Crne Gore, Sistemi socijalne sigurnosti, Upporedna socijalna politika na Fakultetu političkih nauka, Univerziteta Crne Gore.*

RECENZENT

Prof. dr Čedo Veljić, vanredni profesor,
Fakultet političkih nauka,
Univerzitet Crne Gore

IZJVEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Dr Uglješa Janković je završio Fakultet političkih nauka, Univerziteta u Beogradu, studijski program socijalna politika i socijalni rad (2001-2005). Naučno zvanje magistra nauka stiče 07.07.2010. godine, uspešnom odbranom magistarske teze "Socijalna inkluzija siromašnih u Crnoj Gori", 2010. godine. Doktorsku disertaciju pod naslovom "Javne politike u procesu redukcije siromaštva u Crnoj Gori za period od 2000 do 2012 godine – sociološko politikološki pristup" odbranio je na Fakultetu političkih nauka, Univerziteta u Beogradu 17.07.2014. godine. Možemo konstatovati da se dr Uglješa Janković blagovremeno prijavio na konkurs i da u pogledu stepena obrazovanja ispunjava uslove propisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore, Pravilima i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

ANALIZA NAUČNO ISTRAŽIVAČKOG RADA

Dr Uglješa Janković je autor niza naučnih radova iz oblasti socijalne politike. Tokom svog naučno-istraživačkog rada, s obzirom na polivalentan obrazovni profil, dr Uglješa Janković se bavio pitanjima društvene stratifikacije, socijalnih nejednakosti, društvenih devijacija, migracija, socijalne zaštite, socijalnog osiguranja, itd. U njegovim radovima preovladava kombinovan istraživački pristup koji obuhvata sociološke, politikološke i socijalno-političke perspektive. U naučnom radu "Socijalna pravda u Crnoj Gori" (*Crna Gora u eri kompetitivnosti* Crnogorska akademija nauka i umjetnosti, Podgorica, 2010) dr Uglješa Janković ističe shvatanje da se Socijalna pravda, odnosno određeni njeni oblici, ostvaruje se isključivo u organizovanoj društvenoj zajednici, kroz djelovanje društvenih institucija koje sprovede socijalne programe usmjerene na suzbijanje ekonomskih i socijalnih nejednakosti i brinu o socijalnom minimumu za sve građane. U osnovi takvog pristupa nalazi se doktrina socijalne države (welfare state), prema kojoj je neophodno vršiti preraspodjelu nacionalnog dohodka u korist siromašnih, te na taj način postići dva cilja: socijalnu pravdu i socijalni mir. Najširi mogući kontekst shvatanja socijalne pravde počiva na načelu »jednaki šansi«, za čije ostvarivanje je neophodno koristiti tri kriterijuma: prava, zasluge i potrebe. Kandidatovo stanovište o socijalnoj pravdi u Crnoj Gori, bazira se na mišljenju da socijalna pravda kao vrijednost svoj puni smisao dobija kroz ostvarivanje njenog praktičnog nivoa, kroz aktivnosti socijalnih službi čiji je osnovni zadatak obezbjeđenje socijalnog minimuma za sve građane. Načini na koje je moguće obezbijediti socijalni minimum za sve građane zavise od kreiranja i funkcionisanja sistema socijalne zaštite, iz kojeg bi građani u slučaju neophodnosti sticali određena prava. Naglašavamo da autor socijalnu pravdu u ovom radu posmatra iz perspektive socijalne politke.

Naučni rad "Socio-demografski prediktori socio-ekonomskog položaja građana Crne Gore", (Zbornik radova, Univerzitet Sv. "Kiril i Metodij", Pravni fakultet, Skopje, 2012), problematizuje pitanje socio-ekonomskog statusa građana Crne Gore. Autor polazi od konstatacije da U Crnoj Gori još uvijek nije dovoljno jasna klasna pozicija značajnog broja crnogorskih građana usled dinamičnih promjena aktuelnih u političkom, kulturnom i ekonomskog okruženju poslednjih dvadesetak godina. Naime,

pitanje prediktora materijalnog statusa koji opredjeljuje pozicioniranje u klasnoj šemi društva i dalje je otvoreno u tom smislu što ne postoje precizno postavljene obrasci vertikalne društvene pokretljivosti. Bazirajući se na rezultatima anketnog istraživanja sprovedenog na slučajnom uzorku od 1500 punoljetnih građana Crne Gore, dr Uglješa Janković želi saznati nešto više o statistički značajnim socio-demografskim prediktorima u slučaju Crne Gore i osnovnim karakteristikama socio-ekonomskom (SES) statusa građana Crne Gore. Dakle, za potrebe analize socijalne i ekonomske situacije koristi podatke dobijene iz istraživanja SEESSP iz 2003. godine (South East European Social Science Project, 2003). U ovom naučnom radu Dr Uglješa Janković definiše i operacionalizuje socio-ekonomski status (SES), formira socio-ekonomski skor i utvrđuje socio-demografske prediktore. Varijable upotrijebljene u cilju formiranja SES-a su: školska sprema ispitanika, godine provedene u školovanju, lični prihod ispitanika, status zaposlenosti, upravljačka ovlaštenja na poslu. Nakon toga dobijeni SES poredi sa određenim kategorijama stanovništva u Crnoj Gori i na kraju je dobija regresioni model prediktora materijalnog statusa. Kao pretpostavljeni prediktori SES – a kandidat uzima: tip naselja/sela, pol/rod, region, zdravstveno stanje, zanimanje, tip vlasništva, godine starosti i etnička pripadnost i na kraju određuje prediktorski koeficijent za svaku od pomenutih varijabli.

U radu "Decentralizacija sistema socijalne zaštite Crne Gore" (Naučni časopis, Socijalna politika, Čigoja štampa, Beograd, 2014) dr Uglješa Janković ukazuje na prednosti i nedostatke aktuelnog procesa decentralizacije sistema socijalne zaštite u Crnoj Gori. Naučni osvrtom na socijalno stanje u Crnoj Gori, autor upozorava na potencijalne poteškoće u procesu reformi i probleme koje decentralizacije može izazvati ukoliko se jasno ne definišu ciljevi i prioriteti u procesu reformi. Stav da je decentralizacija neophodna ali ne i prioritarna u ovom stadijumu razvoja socijalne zaštite u Crnoj Gori potkrepljuje jasnim naučnim argumentima utemeljenim na uporednim primjerima država iz regiona i iskustvima država članica EU.

STRUČNA DJELATNOST

Dr Uglješa Janković je aktivno učestvovao u sprovođenju niza istraživačkih poduhvata od značaja za misao i prasku socijalne politike između kojih izdvajamo: *Ekološka svijest u Crnoj Gori*, Fakultet političkih nauka, Univerzitet Crne Gore, NVO Green home, Podgorica, 2010; *Analiza kadrovske i tehničke potrebe crnogorskih javnih institucija*, Uprava za kadrove Crne Gore, De facto consultancy, Podgorica, 2010; *Kockanje mladih*, Uprava za igre na sreću Crne Gore, Podgorica, 2012. TEMPUS projekat: *Socijalna prava u srcu visokog obrazovanja*, Fakultet političkih nauka, Univerzitet Crne Gore, 2013; TEMPUS projekat: *Evropske javne politike*, Fakultet političkih nauka, Univerzitet Crne Gore, 2013. *Egxit poll-parlamentarni izbori u Crnoj Gori*, Fakultet političkih nauka, Univerzitet Crne Gore, Radio i televizija Crne Gore, Podgorica, 2012. *Stanovanje uz podršku*, Centar za prava djeteta Crne Gore, Podgorica, 2012. *Rodna ravnopravnost u ekonomskoj perspektivi: Podaci kao preduslov za efikanost javnih politika*, CEDEM, Podgorica, 2012. *Djeca u pokretu*, Centar za prava djeteta Crne Gore, Podgorica, 2013. Dr Uglješa Janković je autor i dva stručna članka, a to su: "Social policy analysis of media reporting on children from dormitory accommodation", UNICEF, Montenegro, Podgorica, 2013; i "Supporting Western Balkan Countries in Efficiently Responding to the Challenges Posed by Migration of Unaccompanied Minors (UAMs)", IOM, Montenegro, Podgorica, 2015. Želim napomenuti da je dr Uglješa Janković angažovan (u akademskoj 2015-2016. godini) u svojstvu gostujućeg predavača sa doktoratom na Fakultetu za medije i komunikacije, Departman za socijalni rad, Univerziteta Singidunum u Beogradu, na sljedećim nastavnim kursovima: *Komparativna socijalna politika*; *Sistemi socijalne sigurnosti*; i *Evropski socijalni modeli*.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Nakon završenih osnovnih studija, Uglješa Janković zasniva radni odnos saradnika u nastavi na Fakultetu političkih nauka, Univerziteta Crne Gore. S obzirom na oblast obrazovanja, Uglješa Janković obavlja ulogu saradnika u nastavi (asistenta) na kursovima akreditovanim u okviru osnovnih i specijalističkih studija, a to su: *Opšta sociologija*, *Politička sociologija*, *Socijalna politika*, *Uporedna socijalna politika*, *Socijalna politika Crne Gore*, *Sistemi socijalne sigurnosti* i *Metode i tehnike socijalnog rada*. Takođe, u

svojstvu saradnika u nastavi (asistenta) angažovan je u procesu izvođenja nastave na Ekonomskom fakultetu, Univerziteta Crne Gore, na predmetu *Opšta sociologija*. Obavljajući ulogu saradnika u nastavi i asistenta na Ekonomskom fakultetu, Uglješa Janković je u dva navrata (2009 i 2010. godine) prema rezultatima evaluacije nastave bio najbolje ocijenjeni asistent od strane studentske populacije. Dr Uglješa Janković je angažovan u svojstvu predavača sa doktoratom na Fakultetu političkih nauka, Univerziteta Crne Gore, na sljedećim kursovima: *Sistemi socijalne sigurnosti* – osnovne studije VI semestar (ljetnji), studijski program Socijalna politika i socijalni rad; *Socijalna politika Crne Gore* – osnovne studije VI semestar (ljetnji), studijski program Socijalna politika i socijalni rad; *Socijalna politika* – osnovne studije IV semestar (ljetnji), studijski program Socijalna politika i socijalni rad; *Komparativna socijalna politika*, studijski program socijalna politika i socijalni rad specijalističke studije.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	10		10	36		36
3. PEDAGOŠKI RAD				5		5
4. STRUČNI RAD	13		13	20		20
UKUPNO						

Konstatujem da je bodovanje izvršeno u skladu sa pravilima koja propisuje Univerzitet Crne Gore, kao i da kandidat zadovoljava kvalitativne i kvantitativne uslove za izbor u prvo akademsko zvanje DOCENTA na Fakultetu političkih nauka.

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

U skladu sa mjerilima za izbor u zvanje i imajući u vidu naučno-istraživačke, stručne i pedagoške rezultate dr Uglješe Jankovića, mišljenja sam da on u potpunosti ispunjava sve uslove istaknute u Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja i sa zadovoljstvom predlažem Vijeću Fakulteta političkih nauka i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Uglješu Jankovića **izabere u akademskog zvanje DOCENTA** za sledeće nastavne predmete: *Socijalna politika*, *Socijalna politika Crne Gore*, *Sistemi socijalne sigurnosti*, *Uporedna socijalna politika* na Fakultetu političkih nauka, Univerziteta Crne Gore.

RECENZENT

Doc. dr Natalija Perišić
Fakultet političkih nauka,
Univerzitet u Beogradu

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za predmete: *Povrtarstvo*, na osnovnom akademskom studijskom programu Biljna proizvodnja i za predmete *Proizvodnja povrća u zaštićenom prostoru* i *Sistemi biljne proizvodnje*, na specijalističkom akademskom studijskom programu Biljna proizvodnja.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 23.01.2016. godine. Na raspisani Konkurs javila se kandidatkinja **DR NATAŠA MIRECKI**.

BIOGRAFIJA

Rođena je 20.08.1966. godine u Doboju, Bosna i Hercegovina. Osnovnu školu i Gimnaziju »Slobodan Škerović« sam završila u Titogradu, sa odličnim uspjehom. Poljoprivredni fakultet – Odsjek za ratarstvo i povrtarstvo je upisala Sarajevu 1985/86. godine i na istom fakultetu diplomirala.

Poslijediplomske studije (grupa Gajenje njijskog bilja) je upisala školske 1995/96 g., na Poljoprivrednom fakultetu (katedra za Povrtarstvo) Univerziteta u Novom Sadu. Na istom fakultetu

odbranila je magistarski rad pod nazivom »Proučavanje mogućnosti proizvodnje zimskog kupusa u Zetskoj ravnici«, dana 14.jula 1999.g. i stekla zvanje Magistra poljoprivrednih nauka.

Doktorsku disertaciju pod nazivom »Uticaj roka sadnje na kvalitet i visinu prinosa kelja pupčara (*Brassica oleracea* var. *gemmifera*)«, je odbranila na Poljoprivrednom fakultetu u Novom Sadu (katedra za Povrtarstvo), 15.07.2003. godine i stekla naučni stepen doktora poljoprivrednih nauka.

Dodatno obrazovanje iz oblasti proizvodnje povrća, održive poljoprivrede, organske proizvodnje i očuvanja genetskih resursa, je sticala tokom specijalizacija u Nordijskoj banci gena (Alnarp, Švedska), Centru za genetiku i oplemenjivanje Univerziteta Bari i Lecce (Italija), Centru za genetičke resurse u Wageningenu (Holandija), Van Hall Larenstein University of Applied Sciences - Wageningen (Holandija), Univerzitetu BOKU u Beču (Austrija), kao i u zemlji kroz edukaciju organizovanu u okviru više međunarodnih projekata u čijoj je realizaciji aktivno učestvovala (GTZ/WBF Program, FAO TCP/MNE/3201, SEEDNet, OADP-Danida, BCH /UNEP/GEF, GIZ- i dr.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJE

Od januara 1993.g. do januara 1995.g., je radila sam u Hidrometeorološkom zavodu Crne Gore na poslovima agrometeorologa. U januaru 1995.g. zasnivala je radni odnos na Biotehničkom institutu u Podgorici na poslovima hemijskog tehničara, a od juna 1995.g. kao dipl. Ing. poljoprivrede u Centru za ratarstvo, povrtarstvo i krmino bilje.

U zvanje višeg istraživača za povrtarstvo Univerziteta Crne Gore na Biotehničkom institutu u Podgorici, Centar za ratarstvo i povrtarstvo, izabrana je 20. februara 2001.g. odlukom broj 01-131. Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore, broj 01-1652 od 14. 07. 2004.g. godine izabrana je u zvanje naučni saradnik za oblast ratarstva. U zvanje vanrednog profesora bila je izabrana Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore broj 08-1678 od 30.09.2010.g.

Od školske 2006/07 angažovana je kao profesor na Biotehničkom fakultetu i to na osnovnom akademskom studijskom programu Biljna proizvodnja, na specijalističkom akademskom studijskom programu Biljna proizvodnja i Akademskim magistarskim studijama. Realizujem nastavu na sljedećim predmetima: Povrtarstvo, Stručna praksa, Proizvodnja povrća u zaštićenom prostoru, Sistemi biljne proizvodnje, Organska proizvodnja, Kvalitet i bezbjednost organske hrane, Metode naučno istraživačkog rada.

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA:

KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA (Bilten UCG br.256, 10. jun 2010.)

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
1.5 Knjiga studijskog karaktera izdata u inostanstvu		
1. Mirecki, N. Montenegro – Country Report. The World of Organic Agriculture. Statistics and Emerging Trends Willer, Helga, Julia Lernoud and Lukas Kilcher (Eds.) (2013). pg. 246-251. ISBN FiBL 978-3-03736-233-4, ISBN IFOAM 978-3-944372-00-6. Research Institute of Organic Agriculture (FiBL), Frick (Switzerland) and International Federation of Organic Agriculture Movements (IFOAM), Bonn (Germany).	3.5	3
1.2 Radovi objavljeni u časopisima		
1.2.1 Radovi objavljeni u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama		
2. Mirecki, N. , Agič, R., Šunić, Lj., Milenković, L., Ilić, Z. (2015): Transfer factor as indicator of heavy metals content in plants. Fresenius Environmental Bulletin, PSP Volume 24; No12 (2015), pg.4212-4220. ISSN 1018-4619, E-ISSN 1610-2304. Germany	6	6
3. Mirecki, N. , Ilić, Z., Šunić, Lj., Agič, R.(2015): Nitrate content in carrot, celeriac and parsnip at harvest time and during prolonged cold storage. Fresenius Environmental Bulletin, PSP Volume		

24; No10 (2015), pg.3266-3273. ISSN 1018-4619, E-ISSN 1610-2304. Germany	6	6
4. Ilić, Z., Mirecki, N. , Trajković, R., Kapoulas, N., Milenković, L., Šunić, Lj.(2015): Effect ofPb on germination of different seed and his translocation in bean seed tissues during sprouting. Fresenius Environmental Bulletin, PSP Volume 24 – No 2. 2015., pg.670-675. ISSN 1018-4619, E-ISSN 1610-2304. Germany	6	3
5. Ilić, Z., Kapoulas, N., Šunić, Lj., Beković, D., Mirecki, N. (2014): Heavy Metals and Nitrate Content in Tomato Fruit Grown in Organic and Conventional Production systems. Pol.J.Enviro,Stud. Vol.23, No.6., pg.2027-2032. ISSN1230-1485 E-ISSN 2083-5906. pg. 133-138. Poland	7	3.5
1.2.2 Radovi u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazama podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju		
6. Ilić, Z., Šunić, Lj., Mirecki, N. , Fallik, E.(2014): Cultivars Differences in Keeping Quality and Bioactive Constituents of Bell Pepper Fruit during prolonged Storage. Journal of advances in Biotechnology. Vol. 4, No. 1. pg 313-318. ISSN 2348-6201	4	2
7. Kapoulas, N., Ilić, Z., Milenković, L., Mirecki, N. (2013): Effects of Organic and Conventional Cultivation Methods on Mineral content and Taste parameters in Tomato fruit. Agriculture & Forestry, Vol. 59. Issue 3: pg. 23-34, Podgorica. ISSN printed 0554-5579 ISSN on-line 1800-9492	4	2
8. Mirecki, N. (2012): Opportunities for the production of certain cabbages in open fields during the winter months in a modified mediterranean climate. Agriculture & Forestry, Vol 53. (07) (1-4): 5-10, 2012, Podgorica. ISSN printed 0554-5579 ISSN	4	4
9. Milenković,L., Ilić, Z., Đurovka, M., Kapoulas,N., Mirecki, N. , Fallik, E. (2012): Yield and Pepper quality as affected by light intensity using colour shade nets. Agriculture & Forestry, Vol. 58. Issue 1: 19-33. Podgorica. ISSN printed 0554-5579	4	2
10. Kačiu, S., Shala-Mayrhofer, V., Mirecki, N. , Aliu, S. & Jezik, K (2010):Influence of environment in electro-chemical quality of tomato.International Journal of Horticultural science. Vol.16, No.5, pg. 17-21, Budapest, Hungary. ISSN 1585-0404	4	2
1.3 Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima		
1.3.1. Međunarodni kongresi, simpozijumi, seminari		
11. Mirecki, N. , Mijajlović, M., Dulović, S.(2015): Effects of different substrates on the quality of seedlings and yield in organic production of lettuce. XX Savetovanje o biotehnologiji, sa međunarodnim učešćem. Zbornik radova, Vol.20 (22) pg. 167-173. Čačak, Srbija ISBN 978-8687611-35-1 COBISS.SR-ID 213667852	0.5	0.5
12. Kaludjerovic, G., Mirecki, N. , (2014): The influence of quality of plantations and agro-technical measures on a yield of lettuce (<i>Lactuca Sativa L.</i>). Book of proceedings. Pg. 426-432. Fifth International Scientific Agricultural Symposium "Agrosym 2014", Jahorina, Bosnia and Hercegovina. ISBN 978-99955-751-9-9	2	2
13. Mirecki, N. , Vuković, I., Mijajlović, M. (2014): Organic Lettuce (<i>Lactuca sativa</i>) Production as affected by different Sources of Fertilizer. 6 th Book of Abstract. Balkan Symposium on Vegetable and Potatoes, Croatia. pg. 17. ISBN 978-953-7878-20-7	0.4	0.1
14. Kaludjerovic, G., Mirecki, N. , (2013): Influence of Aplied Agricultural Measures on the		

Seedlings quality of Lettuce. Book of proceedings. Pg. 302-305. Fourth International Symposium "Agrosym 2013". ISSN 978-99955-751-3-7	2	2
15. Perković, G., Govedarica-Lučić, A., Mirecki, N. , (2012): The effect of different ways of growing celery on the growth dynamics of celery leaf and total celery weight. Book of proceedings. Pg. 298-302. Third International Symposium "Agrosym 2012". ISSN 978-99955-751-0-6	2	1
1.5 Recenziranje 1.5.2. Radova u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazama podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju		
- Acta Horticulturae (ISSN 0567-7572), recenzirana dva rada	1	2
- Proceedings of the 24th International Scientific-Expert-Conference of Agriculture and Food Industry, Sarajevo, Bosnia and Herzegovina (ISBN 978-9958-597-38-1), recenzirana tri rada	1	3
- Agriculture and Forestry (ISSN 0554-5579), recenzirano 5 radova	1	5

3 PEDAGOŠKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
3.1.1. Univerzitetski udžbenik koji se koristi kod nas		
16. Mirecki, N. , urednik (2014): Organska proizvodnja. Biotehnički fakultet, Podgorica. Odluka Vijeća BTF 07-1912/7. ISBN 978-9940-606-07-7 COBISS.CG-ID 25786896 (str. 14-22; 81-91; 100-103; 107-115)	6	6
3.2. Priručnici, rječnici, leksikoni izdati u inostranstvu 3.2.1. Priručnici, rječnici, leksikoni izdati kod nas		
17. Mirecki, N. , Mirecki, S., Latinović, N. (2013): Priručnik za organsku proizvodnju. Centar za stručno obrazovanje, Podgorica. ISBN 978-86-7796-051-3 COBISS.CG-ID 24018448	4	4
18. Grupa autora (Mirecki, N.): Proizvodnja rasada povrća, str. 35-40(2012): <i>Osnove poljoprivredne proizvodnje</i> . Centar za razvoj agrara i Zavod za zpošljavanje Crne Gore. Bijelo Polje. ISBN 978-9940-9364-1-9; ISBN 978-86-85789-33-5; COBISS.CG-ID 19281936	4	2
19. Mirecki, N. (2011): Proizvodnja povrća u organskoj proizvodnji. Program razvoja organske poljoprivrede u Crnoj Gori. Podgorica. ISBN 978-9940-9373-1-7 COBISS.CG-ID 18295824	4	4
20. Mirecki, N. , Wehinger, T., Repic, P., Jakilč, M. (2011): Priručnik za organsku proizvodnju – za osoblje savjetodavne službe. Biotehnički fakultet, Podgorica. ISBN 978-9940-606-00-8 COBISS.CG-ID 19270928	4	4
21. Mirecki, N. , Wehinger, T., Repic, P., Jakilč, M., Stanišić, V., Bubanja, S., Zuber, D., Četković, B., Babović, G., Bačović, S., Bijelić, S., Petrović, S. (2011): Priručnik za organsku proizvodnju – za poljoprivredne proizvođače. Biotehnički fakultet, Podgorica. ISBN 978-9940-606-01-5 COBISS.CG-ID 19280656	4	4
22. Grupa autora (2011) (Mirecki, N.): Proizvodnja kupusnjača, str. 42-50): <i>Priručnik za poljoprivredne proizvođače</i> . Centar za razvoj agrara. Bijelo Polje. ISBN 978-9940-9364-0-2; COBISS.CG-ID 18157840	4	2
3.4. Mentorstvo 3.4.2. Mentorstvo na postdiplomskom studiju		
23. Sandra Dulović: Uticaj različitih organskih supstrata na kvalitet rasada paprike (Capsicum		

annum). Datum odbrane: 16.11.2015.g.	2	2
24. Marija Mijajlović: Organska proizvodnja salate. Datum odbrane 17.06.2015.g.	2	2
25. Miodrag Dragišić: Analiza modela procjene uticaja organske poljoprivrede na životnu sredinu i indikatori održivosti. Datum odbrane 28.10.2013.g.	2	2
3.4.3. Mentorstvo na dodiplomskom studiju		
26. Miloš Kekec: Komparacija supstrata za proizvodnju rasada paradajza. Datum odbrane: jul 2012.g.	0.5	0.5
27. Marija Mijajlović: Komparacija supstrata za proizvodnju rasada paprike. Datum odbrane: jul 2012.g.	0.5	0.5
28. Sandra Dulović: Proizvodnja rasada paprike. Datum odbrane: jul 2011.g.	0.5	0.5
29. Ivana Vuković: Porijeklo nitrata u povrću i njihova uloga u lancu ishrane. Datum odbrane: jul 2011.g.	0.5	0.5
30. Biljana Vujović: Berba, skladištenje i pakovanje mrkve. Datum odbrane: oktobar 2010.g.	0.5	0.5
3.5. Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		
U skladu sa odlukom Vijeća Biotehničkog fakulteta broj 07-1551 od 20.maja 2015.g.	5	5

4. STRUČNA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
4.1. Stručna knjiga 4.2.2. U zemlji		
31. Bavec, M., Kovačević, D., Jovović, Z., Zejak, D., Mirecki, N. (2014): Poljoprivreda i klimatske promjene. Centar za razvoj agrara. Bijelo Polje. str. 89-103. ISBN 978-9940-9364-2-6. COBISS.CG-ID 26287120	3	1
4.6 Ostala dokumentovana stručna djelatnost prema procjeni stručnih komisija: organizacija naučnih susreta; patent; priznati sistemi ili metode; prenos rezultata naučnog rada u praksu; prenos znanja u proizvodnju ili u rad državnih i drugih organa i organizacija; saradnja u izradi stručnih osnova za nove propise, aktivnosti u organima međunarodnih udruženja i međunarodnim žirijama, itd.		
Prenos naučnih rezultata u praksu		
• Organizovala i realizovala preko 10 radionica u udruženjima poljoprivrednih proizvođača		
-Saradnja u izradi stručne osnove za nove propise		
• Koautor Zakona o organskoj proizvodnji		
Organizacija naučnih skupova:		
• Predsjednik organizacionog odbora međunarodne konferencije "Role of research in sustainable development of agriculture and rural areas" Podgorica, 23-26.maj 2012.g. University Advisory Research Board (www.rd.ac.me/index.php?option=com_content&view=article&id=111&Itemid=193&lang=en)		
• Član naučnog odbora 6 th Balkan Symposium on Vegetables and Potatoes (http://www.6bsvp.org/committees__3.htm)		
Učešće u realizaciji naučno-istraživačkog projekta:		
• HERIC fond- međunarodni projekat (2015-2017): Valorising the Montenegrin Katuns through sustainable development of agriculture and tourism- KATUN. Saradnik na projektu.		
• FP7 - Međunarodni projekat (2011-2013): Fostering a science-based development of a Sustainable Montenegrin Agriculture (AgriSciMont). Rukovodilac WP4.		

- Međunarodni projekat (2014-2016): Lifelong learning for sustainable agriculture in Alps-Danube-Adriatic Region – LifeADA. TEMPUS projekat. Nosilac WP4.
- Međunarodni projekat (2012-2015): Education of Teachers in the field of Ecological food Production and Management (EDUECO). TEMPUS programme (EU funds). Nacionalni koordinator.
- Međunarodni projekat (2013-2015): Agricultural adaptation to climate change – Networking, Education, Research and Extension in the West Balkan. HERD – The Norwegian Programme in Higher Education. Saradnik na projektu
- Međunarodni projekat (2009-2012): Development of Organic agriculture in Montenegro. Ministry of Foreign Affairs of Denmark i Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja. Nacionalni koordinator.
- Međunarodni projekat (2008-2011): Organic agriculture in Montenegro: concerted support for small-scale Growers in organic agriculture. FAO/Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja. Nacionalni koordinator i nacionalni expert

Članstvo u profesionalnim udruženjima

- Member of International Society for Horticultural Science (membership number 89403)
- Član EPGR Allium Working Group (www.ecpgr.cgiar.org/contacts-in-ecpgr/ecpgr-contacts/allium/)
- Član EPGR Brassica Working Group (www.ecpgr.cgiar.org/contacts-in-ecpgr/ecpgr-contacts/brassicai/)
- Član EPGR Cucurbits Working Group (www.ecpgr.cgiar.org/contacts-in-ecpgr/ecpgr-contacts/cucurbits/)
- BCH Focal Point – Cartagena Protocol on Biosafety (<http://www.cbd.int/countries/nfp/?country=me>)
- Tehnički komitet Privredne komore Crne Gore
- Član Grupe III – Poljoprivreda, bezbjednost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika i ribarstvo. Nacionalna konvencija integraciji Crne Gore u EU. NKEI 2013-2014 (<http://eukonvencija.me/>)
- Član radne grupe za pripremu pregovora o pristupanju Crne Gore EU za oblast pravne tekovine evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 11 - poljoprivreda i ruralni razvoj (www.eu.me/mn/11/11-dokumenti?download)

Članstvo u uredničkim odborima (Editorial Board) časopisa

- Član redakcija naučnog časopisa Agriculture and Forestry (http://www.agricultforest.ac.me/agriculture&for-estry/editorial_staff/6)

20

20

PREGLED NAJVAŽNIJIH NAUČNIH RADOVA

1. **Mirecki, N.**, Agič, R., Šunić, Lj., Milenković, L., Ilić, Z. (2015): Transfer factor as indicator of heavy metals content in plants. *Fresenius Environmental Bulletin*, PSP Volume 24; No12 (2015), pg.4212-4220. ISSN 1018-4619, E-ISSN 1610-2304. Germany
2. **Mirecki, N.**, Ilić, Z., Šunić, Lj., Agič, R. (2015): Nitrate content in carrot, celeriac and parsnip at harvest time and during prolonged cold storage. *Fresenius Environmental Bulletin*, PSP Volume 24; No10 (2015), pg.3266-3273. ISSN 1018-4619, E-ISSN 1610-2304. Germany
3. Ilić, Z., Kapoulas, N., Šunić, Lj., Beković, D., **Mirecki, N.** (2014): Heavy Metals and Nitrate Content in Tomato Fruit Grown in Organic and Conventional Production systems. *Pol.J. Environ. Stud.* Vol.23, No.6., pg.2027-2032. ISSN1230-1485 E-ISSN 2083-5906. pg. 133-138. Poland
4. **Mirecki, N.** (2012): Opportunities for the production of certain cabbages in open fields during the winter months in a modified

mediterranean climate. *Agriculture & Forestry*, Vol 53. (07) (1-4): 5-10, 2012, Podgorica. ISSN printed 0554-5579 ISSN

5. Kačiu, S., Shala-Mayrhofer, V., **Mirecki, N.**, Aliu, S. & Jezik, K (2010): Influence of environment in electro-chemical quality of tomato. *International Journal of Horticultural science*. Vol.16, No.5, pg. 17-21, Budapest, Hungary. ISSN 1585-0404

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	15	36	49.1	95.1
3. PEDAGOŠKI RAD	7	9	33.5	63.5
4. STRUČNI RAD	1	1	21	62.5
UKUPNO	23	46	103.6	221.1

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

1 OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Dr Nataša Mirecki, vanredni profesor na Biotehničkom fakultetu u Podgorici, uz prijavu na Konkurs, dostavila je svu neophodnu dokumentaciju iz koje se vidi da ispunjava sve zakonske uslove u pogledu stepena obrazovanja, naučne, istraživačke, pedagoške i stručne osposobljenosti za izbor u više akademsko zvanje, u skladu sa odredbama Zakona o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja. Kandidatkinja dr Nataša Mirecki je diplomirala na Poljoprivrednom fakulteti Univerziteta u Sarajevu (1991), magistrirala (1999) i doktorirala (2003) na Poljoprivrednom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu.

Izabrana je u zvanje vanrednog profesora (2010) na Univerzitetu Crne Gore, za predmete Povrtarstvo, Proizvodnja povrća u zaštićenom prostoru i Sistemi biljne proizvodnje na Biotehničkom fakultetu. Pored navedenih predmeta, angažovana je kao profesor i na drugim srodnim naučnim disciplinama i to na osnovnom akademskom studijskom programu Biljna proizvodnja, na specijalističkom akademskom studijskom programu Biljna proizvodnja i Akademskim magistrarskim studijama, na predmetima Stručna praksa, Organska proizvodnja, Kvalitet i bezbjednost organske hrane i Metode naučno istraživačkog rada. Angažovanjem na većem broju srodnih naučnih disciplina, stečenim pedagoškim iskustvom i dosadašnjim naučno-istraživačkim radom, dr Nataša Mirecki ispunjava sve potrebne uslove za izbor u više akademsko zvanje na predmetima za koje je raspisan Konkurs.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Naučnoistraživački rad dr Nataše Mirecki je fokusiran na savremene tehnologije proizvodnje, kao poboljšanje kvaliteta i zdravstvene bezbjednosti povrća. U posljednjem izbornom periodu, u njeni radovi predstavljaju doprinos izučavanju uticaja proizvodnih tehnologija na sadržaj štetnih materija (uglavnom, teških metala i nitrata) u konvencionalno proizvedenom povrću i na nutritivni sastav i organoleptičke osobine organskog povrća. U posmatranom periodu ona je objavila 15 naučnih radova, od kojih su 4 publikovano u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama, 5 u časopisima sa redovnom međunarodnom distribucijom, 5 je prezentovala na međunarodnim kongresima, i 1 je dio knjige studijskog karaktera izdate u inostranstvu. Na 7 naučnih publikacija je prvi autor. Naučnoistraživačka aktivnost dr Nataše Mirecki je, prema Klasifikacionoj bibliografiji, kvantifikovana sa ukupno 95,1 bodA (nakon predhodnog izbora 49,1 bod), što potvrđuje da je ostvarila potreban broj bodova određenih stavom 2 i 3, člana 13 Mjerila za izbor u akademska i naučna zvanja na Univerzitetu Crne Gore. Publikovani naučni radovi su značajni za međunordnu naučnu zajednicu, ali i posebno za razvoj i unapređenje veoma specifičnog povrtarskog sektora u Crnoj Gori, gdje je do sada vršeno veoma malo istraživanja i evidentan je nedostatak raspoloživih naučnih podataka i mali broj radova koji se bave tematikom srodnom naučnim interesovanjima dr Nataše Mirecki. Publikovanjem radova iz oblasti organskog povrtarstva, dr Nataša

Mirecki je dala poseban doprinos spoznaji važnosti i popularizaciji organske poljoprivrede u zemlji i šire. Za potrebe ove recenzije, saglasno Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja (član 14), po naučnom značaju ističem sledeće radove:

Mirecki, N., Agič, R., Šunić, Lj., Milenković, L., Ilić, Z. (2015): Transfer factor as indicator of heavy metals content in plants. *Fresenius Environmental Bulletin*, PSP Volume 24; No12 (2015), pg.4212-4220. ISSN 1018-4619, E-ISSN 1610-2304. U ovom radu dr Mirecki sa koautorima, prikazuje rezultate translokacije i akumulacije četiri teška metala (kadmijum, olovo, bakar i zink) u deset različitih biljaka (kukuruz, pasulj, krompir, luk, paprika, paradajz, salata, blitva, kupus i bokvica), ocjenjujući je pomoću Transfer faktora (TF) koji ukazuje na kretanje teških metala iz zemljišta u biljku. Ustanovljeno je da, osim sadržaja ispitivanih teških metala u vazduhu i zemljištu, na njihovu pristupačnost i usvajanje od strane biljka, značajnu ulogu ima i kvalitet zemljišta. Ukupna koncentracija teških metala u zemljištu je korištena kao indikator zagađenja zemljišta. Akumulacija teških metala u zemljištu zavisi od različitih faktora, kao što su hemijski oblik, pH vrijednost, sadržaj organske materije i dr. Rezultati prikazani u radu pokazali su da je sadržaj teških metala uvijek veći u zemljištu nego u povrću, pa tako njihov visok nivo u zemljištu ne mora uvijek ukazivati i na njihov visok sadržaj u biljnom materijalu. U ovom radu je zaključeno da zemljište-biljka TF, za različite metale i za ispitivane povrtnarske vrste, varira značajno u zavisnosti od lokacije i biljne vrste. TF opada kada su biljke gajene u težim zemljištima sa većom koncentracijom teških metala. TF se smanjuje sledećim redosledom Zn>Cd>Cu>Pb, odnosno divlje kulture>lisnato povrće>korijenasto povrće>trave.

Mirecki, N., Ilić, Z., Šunić, Lj., Agič, R. (2015): Nitrate content in carrot, celeriac and parsnip at harvest time and during prolonged cold storage. *Fresenius Environmental Bulletin*, PSP Volume 24; No10 (2015), pg.3266-3273. ISSN 1018-4619, E-ISSN 1610-2304. Cilj istraživanja prikazanih u ovom radu je određivanje uticaja stepena zrenja i pranja nakon berbe (toplom vodom, sa H₂O₂ ili NaOCl) na sadržaj nitrata u korijsu šargarepe, celera i paštrnaka, skladištenih u različitim uslovima čuvanja. Rezultati istraživanja su ukazali na to da predskladišteni tretmani pranja konzumnog korijena, značajno smanjuju sadržaj nitrata u poređenju sa neopranim uzorcima. Najznačajniji faktori koji utiče na nivo nitrata su: vrsta, vrijeme berbe, proizvodna godina i uslovi i dužina skladištenja.

Mirecki, N. (2012): Opportunities for the production of certain cabbages in open fields during the winter months in a modified mediterranean climate. *Agriculture & Forestry*, Vol 53. (07) (1-4): 5-10, 2012, Podgorica. ISSN printed 0554-5579. Rezultati ovog istraživanja su pomogli da se pronađu optimalni rokovi za sadnju zimskih kupusnjača na otvoreno polje u područjima sa izmjenjenom mediteranskom klimom. Na taj način se može obezbijediti ishrana svježim kupusnjačama kada praktično nema drugih svježih proizvoda na tržištu, što je posebno značajno za pravilnu i raznovrsnu ishranu. Ustanovljeno je da su najbolji odnos kvaliteta i visine prinosa postigao pri sadnji kupusa sredinom julu, kelja pupčara u junu i brokole u avgustu. Uz optimalen rokove sjetve, u radu su ispitivani i kvalitet i sortiment za navedene kulture. Poseban značaj ovog rada se ogleda u tome što se bavio introdukcijom visoko nutritivno kvalitetnih vrsta povrća koje se do tada nisu gajile u Crnoj Gori, kao i postavljanju temelja za primjenu u praksi zimske proizvodnje svježeg povrća i unapređenja produktivnosti ukupne proizvodnje na proizvodnim parcelama.

Pored analiziranih radova, kandidat dr Nataša Mirecki je izučavala probleme koji se odnose na kvalitet povrća (5,6,10) i savremene metode proizvodnje (8, 9, 11, 12, 14, 15), a posebno temama koje su doprinijele razvoju organske proizvodnje u Crnoj Gori (1,5,7).

Na osnovu analize konkursnim materijalom dokumentovanih naučnoistraživačkih aktivnosti može se zaključiti da je dr. Nataša Mirecki postigla značajne rezultate u naučno-istraživačkom radu, kako po broju publikovanih naučnih radova, tako i po učešću na međunarodnim konferencijama i radu na međunarodnim projektima, koje je i koordinirala u cjelini ili pojedine WP. Stoga konstatujem da dr. Nataša Mirecki ispunjava sve potrebne uslove za izbor u najviše akademsko zvanje.

STRUČNI RAD

Dr. Nataša Mirecki je veoma aktivna i u primjeni znanja u praksi i drugim stručnim aktivnostima. U posmatranom periodu ona je bila nacionalni koordinator ili član istraživačkog tima na više međunarodnih projekata. Kao predsjednik ili član organizacionog

komiteta učestvovala je u pripremi 3 međunarode konferencija u Crnoj Gori. Urednik je knjige „Organska proizvodnja“ i 6 priručnika za poljoprivredne proizvođače, inženjere i studente. Naučni i stručni kvaliteti dr Nataše Mirecki su potvrđeni i njenim članstvom u redakciji naučnog časopisa *Agriculture and Forestry*, kao i u međunarodnim organizacijama: *International Society for Horticultural Scienc*, *EPGR Allium Working Group*, *EPGR Brassica Working Group*, *EPGR Cucurbits Working Group* i kao *BCH Focal Point – Cartagena Protocol on Biosafety*. Na nacionalnom nivou je angažovana kao član Tehničkog komiteta Privredne komore Crne Gore, član je Grupe III – Poljoprivreda, bezbjednost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika i ribarstvo. i Nacionalne konvencija integraciju Crne Gore u EU (2013-2014), kao i Radne grupe za pripremu pregovora o pristupanju Crne Gore EU za oblast pravne tekovine Evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 11 - poljoprivreda i ruralni razvoj

Na osnovu konkursnog dokumentacijom prikazane stručne aktivnosti može se zaključiti da dr. Nataša Mirecki ima izuzetno aktivan i plodan stručni rad čime ispunjava uslove iz člana 13 Mjerila za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

PEDAGOŠKA AKTIVNOST

Dr. Nataša Mirecki ima dugogodišnje uspješno pedagoško iskustvo. Ona izvodi nastavu na osnovnim, specijalističkim i postdiplomskim akademskim studijama na Biotehničkom fakultetu. Nastavu izvodi kompetentno i kvalitetno, profesionalno i odgovorno, u skladu sa standardima savremenih univerzitetskih programa, što potvrđuje i odluka Vijeća Biotehničkog fakulteta kojom je njen pedagoški rad ocijenjen ocjenom 5. Dr. Nataša Mirecki uspijeva da zainteresuje studente za oblasti koje predaje, što potvrđuju i mentorstva na dodiplomskim i postdiplomskim studijama. Pedagoški rad dr. Nataše Mirecki odlikuju osobine dobrog univerzitetskog profesora, savjesnog i stručnog, čemu svjedoče visoke ocjene koje dobija u studentskim anketama o kvalitetu nastave. Može se zaključiti da je dr. Nataša Mirecki uspješan pedagog i predavač koji je posvećen radu sa studentima i saradnicima.

2. VERIFIKACIJA BODOVANJA ZBIRNI

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	21	15	36	46	49.1	95.1
3. PEDAGOŠKI RAD	2	7	9	9	39.5	48.5
4. STRUČNI RAD	8	1	9	24	21	45.0
UKUPNO	31	23	54	79	109.6	188.6

3 MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu priloženog konkursnog materijala i analize naučnoistraživačkog rada, pedagoške osposobljenosti i stručnog rada dr. Nataše Mirecki, u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja, zaključujem da dr. Nataša Mirecki, vanredni profesor Univerziteta Crne Gore, u potpunosti ispunjava sve potrebne uslove za izbor u više akademsko zvanje. **Zato sa posebnim zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr. Natašu Mirecki izabere u zvanje redovni profesor za nastavne predmete: Povrtarstvo, Proizvodnja povrća u zaštićenom prosotoru i Sistemi biljne proizvodnje.**

POROČEVALKA ZA IZBOR U
AKADEMSKO ZVANJE:

Prof. dr. Martina Bavec, redna profesorica
Fakulteta za kmetijstvo in biosistemske vede
Univerza v Mariboru, Slovenija

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Dr Nataša Mirecki, vanredni profesor na Biotehničkom fakultetu u Podgorici, uz prijavu na Konkurs, dostavila je svu neophodnu dokumentaciju iz koje se vidi da ispunjava sve zakonske uslove u pogledu stepena obrazovanja, naučne, istraživačke, pedagoške i stručne osposobljenosti za izbor u više akademsko zvanje, u skladu sa odredbama Zakona o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja. Kandidatkinja dr Nataša Mirecki je diplomirala na Poljoprivrednom fakultetu Univerziteta u Sarajevu (1991), magistrirala (1999) i doktorirala (2003) na Poljoprivrednom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu.

Izabrana je u zvanje vanrednog profesora (2010) na Univerzitetu Crne Gore, za predmete Povrtarstvo, Proizvodnja povrća u zaštićenom prostoru i Sistemi biljne proizvodnje na Biotehničkom fakultetu. Pored navedenih predmeta, angažovana je kao profesor i na drugim srodnim naučnim disciplinama i to na osnovnom akademskom studijskom programu Biljna proizvodnja, na specijalističkom akademskom studijskom programu Biljna proizvodnja i Akademskim magistrarskim studijama, na predmetima Stručna praksa, Organska proizvodnja, Kvalitet i bezbjednost organske hrane i Metode naučno istraživačkog rada. Angažovanjem na većem broju srodnih naučnih disciplina, stečenim pedagoškim iskustvom i dosadašnjim naučno-istraživačkim radom, dr Nataša Mirecki ispunjava sve potrebne uslove za izbor u više akademsko zvanje na predmetima za koje je raspisan Konkurs.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Na osnovu detaljnog i potpunog uvida u Klasifikacionu bibliografiju kandidatkinje, kao i u priložene radove, može se zaključiti da je istraživački opus kandidatkinje dr Nataše Mirecki, širokoobuhvatan po broju objavljenih radova, sadržaju i aktuelnosti tema koje obrađuje u svojim radovima. Kao autor ili koautor objavila je radove u relevantnim međunarodnim i domaćim naučnim časopisima i izložila rezultate istraživanja na naučnim skupovima (sipozijumima, kongresima, seminarima) u zemlji i u inostranstvu. Dosadašnji naučno-istraživački rad, kolegicna Mirecki je usmjerila na oblast proizvodnje i kvaliteta povrća, pri čemu savremena naučna i stručna dostignuća primjenjuje u praksi Crne Gore. Takođe je zapažen i njen doprinos u razvoju savremenih trendova "ozelenjavanja poljoprivrede", kroz naučno angažovanje u razvoju organske proizvodnje.

Na osnovu analize objavljenih radova u predhodnom izbornom periodu, naročito se ističe interesovanje Dr Nataše Mirecki za zdravstvenu bezbjednost povrća, što je prezentovano kroz više objavljenih radova. Tako u radu "**Transfer factor as indicator of heavy metals content in plants**", dr Mirecki sa kooautorima, prikazuje translokaciju i akumulaciju četiri teška metala (kadmijum, olovo, bakar i zink) u deset različitih biljaka (kukuruz, pasulj, krumpir, luk, paprika, paradajz, salata, blitva, kupus i bokvica), ocjenjujući je pomoću Transfer faktora (TF) koji ukazuje na kretanje teških metala iz zemljišta u biljku. Očuvanje kvaliteta i zdravstvene bezbjednosti nakon berbe i skladištenja povrća je tretirano u radu "**Nitrate content in carrot, celeriac and parsnip at harvest time and during prolonged cold storage**", gdje je poseban akcenat dat na istraživanje načina pranja (toplom vodom, H₂O₂ i NaOCl tretmani) na sadržaj nitrata u korijenu šargarepe, celera i paštrnaka skladištenog u različitim uslovima, gdje su analize vršene u različitim vremenskim periodima tokom čuvanja. Kvalitet povrća, sadržaj škodljivih nitrata i vitamina C, a u zavisnosti od različitih proizvodnih usjeva je izučavan i rezultati su prikazani u radu "**Influence of environment in electro-chemical quality of tomato**".

Kandidatkinja dr Mirecki, se bavila i proučavanjem različitih sistema proizvodnje povrća, naročito iz organske proizvodnje. Tako kroz radove "**Heavy Metals and Nitrate Content in Tomato Fruit Grown in Organic and Conventional Production systems**", "**Effects of Organic and Conventional Cultivation Methods on Mineral content and Taste parameters in Tomato fruit**" i "**Organic Lettuce (Lactuca sativa) Production as affected by different Sources of Fertilizer**" proučava nutritivni kvalitet i organoleptičke osobine organskog povrća u odnosu na konvencionalno proizvedeno povrće. Rezultati navedenih radova ukazuju na viši kvalitet organskog povrća, a ispitivane metode

proizvodnje su primjenjive u proizvodnoj praksi, što istraživačkom radu daje dodatni značaj.

Savremene tehnologije proizvodnje povrća i njihovu primjenjivost u agroekološkim uslovima Crne Gore, dr Mirecki je proučavala u više navrata i rezultate publikovala u sledećim radovima: "**Opportunities for the production of certain cabbages in open fields during the winter months in a modified mediterranean climate**", "**Effects of different substrates on the quality of seedlings and yield in organic production of lettuce**", "**The influence of quality of plantations and agro-technical measures on a yield of lettuce (Lactuca Sativa L.)**", "**Influence of Applied Agricultural Measures on the Seedlings quality of Lettuce**" i "**The effect of different ways of growing celery on the growth dynamics of celery leaf and total celery weight**". Značaj radova se ogleda u praktičnoj primjenjivosti rezultata istraživanja, pogotovo na proširenje proizvodne sezone povrća, odnosno mogućnosti zimske proizvodnje na otvorenom polju u mediteranskom području. Takođe je značajan i doprinos istraživanju rasadničke proizvodnje sa posebnim osvrtom na izbor supstrata. Cilj ispitivanja različitih supstrata u proizvodnji rasada je imao cilj da doprinese iznalaženju riješenja koja bi omogućila zamjenu treseta (brzo potrošiv prirodni resurs) kao preovlađujućeg medijuma za proizvodnju rasada, sa drugim ekološki prihvatljivijim rješenjima.

Zahvaljujući pionirskim koracima i istraživačkim naporima, dr Mirecki je objedinila do sada postignuto u sektoru organske poljoprivrede u Crnoj Gori i sadašnje stanje sa preporukama za naredni period publikovala u knjizi studijskog karaktera "**The World of Organic Agriculture. Statistics and Emerging Trends**", kao posebno poglavlje pod nazivom "Montenegro – Country Report", publikovanu od strane IFOAM-a, kao krovne institucije za sektor organske proizvodnje.

Na osnovu analize svih objavljenih radova, četiri koja se nalaze u međunarodnim bazama, deset i međunarodnim časopisima ili izloženih na kongresima i simpozijumima, knjige za studente, i studijskog karaktera, kao i više priručnika, može se zaključiti da je kandidatkinja dr Nataša Mirecki, ozbiljan i vrijedan naučni radnik, koja u pogledu naučno-istraživačkog rada u potpunosti ispunjava uslove za izbor u više naučno zvanje.

STRUČNI RAD

Iz priložene dokumentacije se vidi da je dr Nataša Mirecki, uporedo sa naučno-istraživačkim radom, bila angažovana i na polju stručnog djelovanja. U okviru aktivnosti vezanih za prenos naučnih rezultata u praksu, organizovala je i realizovala brojne radionice u udruženjima poljoprivrednih proizvođača. Autor ili koautor je više priručnika za proizvodnju povrća i organsku proizvodnju, kao i koautor stručne knjige o uticaju klimatskih promjena na poljoprivrednu proizvodnju.

Dr Nataša Mirecki je aktivno uključena u izradu stručne osnove za nove propise, prije svega Zakona i pratećih podzakonskih akata za sektor organske proizvodnje. Na kreiranje politike i stručne osnove za propise je angažovana i kao član Grupe III – Poljoprivreda, bezbjednost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika i ribarstvo, kao i kroz Nacionalnu konvenciju integracija Crne Gore u EU 2013-2014. Član je radne grupe za pripremu pregovora o pristupanju Crne Gore EU, za oblast pravne tekovine evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 11 - poljoprivreda i ruralni razvoj.

Svoje stručno djelovanje dr Mirecki obavlja i kroz članstvo u International Society for Horticultural Science, EPGR Allium Working Group, EPGR Brassica Working Group, Tehničkom komitetu Privredne komore Crne Gore i EPGR Cucurbits Working Group. Takođe je crnogorski BCH Focal Point za Cartagena Protocol on Biosafety.

Spoj naučnih i stručnih aktivnosti realizuje kroz Redakciju naučnog časopisa Agriculture and Forestry, ali i kao predsjednik organizacionog odbora međunarodne konferencije "**Role of research in sustainable development of agriculture and rural areas**" Podgorica, maj 2012.g., član Naučnog odbora 6th Balkan Symposium on Vegetables and Potatoes i član organizacionog odbora međunarodne konferencije "**Sustainable development of mountain areas - Experiences, challenges and perspectives**", koja će se održati u septembru 2016.g. u Crnoj Gori.

Dr Nataša Mirecki je svoju stručnu afirmaciju sticala i realizacijom brojnih međunarodnih i domaćih projekata, a za poslednjih 5 godina najznačajniji među njima su:

- Valorising the Montenegrin Katuns through sustainable development of agriculture and tourism- KATUN. Saradnik na projektu. HERIC fond- međunarodni projekat (2015-2017);
- FP7 - Fostering a science-based development of a Sustainable Montenegrin Agriculture (AgriSciMont). Rukovodilac WP4. Međunarodni projekat (2011-2013):
- Lifelong learning for sustainable agriculture in Alps-Danube-Adriatic Region – LifeADA. TEMPUS projekat. Nosilac WP4. (2014-2016)
- Education of Teachers in the field of Ecological food Production and Management (EDUECO). TEMPUS programme (EU funds). Nacionalni koordinator. (2012-2015)
- Agricultural adaptation to climate change – Networking, Education, Research and Extension in the West Balkan. HERD – The Norwegian Programme in Higher Education. Saradnik na projektu. (2013-2015).
- Development of Organic agriculture in Montenegro. Ministry of Foreign Affairs of Denmark i Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja. Nacionalni koordinator. (2009-2012).
- Organic agriculture in Montenegro: concerted support for small-scale Growers in organic agriculture. FAO/Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja. Nacionalni koordinator i nacionalni expert. (2008-2011)

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Dr Nataša Mirecki iskazuje visok stepen profesionalne i stručne odgovornosti. U posmatranom periodu, koleginica je ostvarila plodnu saradnju sa studentima, ne samo na časovima nastave, već i kroz konsultacije i davanje smjernica i pomoći kroz mentorstvo na dodiplomskim studijama, akademskim i primijenjenim magistarskim studijama, kao i preko brojnih seminarskih radova na dodiplomskim i poslijediplomskim studijama. Kroz konstruktivnu i korektnu saradnju sa studentima, uspjela je da ih zainteresuje za sadržaje predmeta koje predaje. Kvalitet pedagoškog rada dr Nataše Mirecki dokumentuju i rezultati zvaničnih studentskih anketa na kojima je ocijenjena visokim ocjenama. Odlukom vijeća Biotehničkog fakulteta njena pedagoška aktivnost ocijenjena je sa 5 bodova, što potvrđuje da dr Mirecki ima odgovoran odnos prema nastavnim obavezama i u radu sa studentima.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA ZBIRNI

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	21	15	36	46	49.1	95.1
3. PEDAGOŠKI RAD	2	7	9	9	39.5	48.5
4. STRUČNI RAD	8	1	9	24	21	45.0
UKUPNO	31	23	54	79	109.6	188.6

PREGLED NAJVAŽNIJIH NAUČNIH RADOVA:

1. **Mirecki, N.**, Agič, R., Šunić, Lj., Milenković, L., Ilić, Z. (2015): Transfer factor as indicator of heavy metals content in plants. *Fresenius Environmental Bulletin*, PSP Volume 24; No12 (2015), pg.4212-4220. ISSN 1018-4619, E-ISSN 1610-2304. Germany
2. **Mirecki, N.**, Ilić, Z., Šunić, Lj., Agič, R. (2015): Nitrate content in carrot, celeriac and parsnip at harvest time and during prolonged cold storage. *Fresenius Environmental Bulletin*, PSP Volume 24; No10 (2015), pg.3266-3273. ISSN 1018-4619, E-ISSN 1610-2304. Germany
3. Ilić, Z., Kapoulas, N., Šunić, Lj., Beković, D., **Mirecki, N.** (2014): Heavy Metals and Nitrate Content in Tomato Fruit Grown in Organic and Conventional Production systems. *Pol.J.Environ.Stud.* Vol.23, No.6., pg.2027-2032. ISSN1230-1485 E-ISSN 2083-5906. pg. 133-138. Poland
4. **Mirecki, N.** (2012): Opportunities for the production of certain cabbages in open fields during the winter months in a modified mediterranean climate. *Agriculture & Forestry*, Vol

53. (07) (1-4): 5-10, 2012, Podgorica. ISSN printed 0554-5579 ISSN

5. Kačiu, S., Shala-Mayrhofer, V., **Mirecki, N.**, Aliu, S. & Jezik, K (2010): Influence of environment in electro-chemical quality of tomato. *International Journal of Horticultural science*. Vol.16, No.5, pg. 17-21, Budapest, Hungary. ISSN 1585-0404
6. **Mirecki, N.**, Vukovic, I., Mijajlović, M. (2014): Organic Lettuce (*Lactuca sativa*) Production as affected by different Sources of Fertilizer. 6th Book of Abstract. Balkan Symposium on Vegetable and Potatoes, Croatia. pg. 17. ISBN 978-953-7878-20-7

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu priloženog konkursnog materijala i analize istog, može se zaključiti da kandidat dr Nataša Mirecki, vanredni profesor, posjeduje naučno-istraživačko, nastavno-pedagoško i stručno iskustvo. Objavljenim radovima dala je naučni doprinos boljem razumijevanju naučnih i stručnih znanja iz oblasti proizvodnje povrća u konvencionalnoj i organskoj proizvodnji. Na osnovu vrednovanja cjelokupne djelatnosti kandidatkinje, a shodno Zakonu o visokom obrazovanju Republike Crne Gore, Statutu Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska zvanja Univerziteta Crne Gore, smatram da dr Nataša Mirecki, vanredni profesor na Biotehničkom fakultetu u Podgorici, kvalitativno i kvantitativno, svojim naučno-istraživačkim radovima, pedagoškim i stručnim radom u potpunosti dokazuje osposobljenost za izbor u akademsko zvanje redovnog profesora. Zbog toga, sa zadovoljstvom preporučujem Senatu Univerziteta Crne Gore, da dr Natašu Mirecki, vanrednog profesora, izabere u zvanje redovnog profesora na predmetima Povrtarstvo, Proizvodnja povrća u zaštićenom prostoru i Sistemi biljne proizvodnje.

RECENZENT

Dr Zoran Jovović, redovni profesor
Biotehnički fakultet, UoM

IZVEŠTAJ RECENZENTA

I OCENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Dr Nataša Mirecki, vanredni profesor na Biotehničkom fakultetu u Podgorici, uz prijavu na Konkurs, dostavila je traženu dokumentaciju iz koje se vidi da ispunjava zakonske uslove u pogledu stepena obrazovanja, kao i naučne, istraživačke, pedagoške i stručne osposobljenosti za izbor u više akademsko zvanje, a u skladu sa odredbama Zakona o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Merilima za izbor u akademska i naučna zvanja.

Kandidatkinja dr Nataša Mirecki je diplomirala na Poljoprivrednom fakultetu Univerziteta u Sarajevu (19 a magistrirala (1999) i doktorirala (2003) na Poljoprivrednom fakultetu Univerziteta u Novom Sadu. U zvanje vanrednog profesora je izabrana 2010.g. na Univerzitetu Crne Gore, za predmete Povrtarstvo, Proizvodnja povrća u zaštićenom prostoru i Sistemi biljne proizvodnje na Biotehničkom fakultetu. Pored navedenih predmeta, angažovana je kao profesor i na drugim srodnim naučnim disciplinama i to na osnovnom akademskom studijskom programu Biljna proizvodnja, na specijalističkom akademskom studijskom programu Biljna proizvodnja i Akademskim magistarskim studijama, na predmetima Stručna praksa, Organska proizvodnja, Kvalitet i bezbjednost organske hrane i Metode naučno istraživačkog rada. Angažovanjem na većem broju srodnih naučnih disciplina, stečenim pedagoškim iskustvom i dosadašnjim naučno-istraživačkim radom, dr Nataša Mirecki ispunjava sve potrebne uslove za izbor u više akademsko zvanje na predmetima za koje je raspisan Konkurs.

NAUČNO STRAŽIVAČKI RAD

Dostavljena dokumentacija prof. dr Nataše Mirecki ukazuje na odgovarajući stepen i profil obrazovanja i da u potpunosti ispunjavanje uslove predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Merilima za izbor u akademska i naučna zvanja, za izbor u više akademsko zvanje za predmete Povrtarstvo, Proizvodnja povrća u zaštićenom prostoru i Sistemi biljne proizvodnje. Naučno istraživački rad dr Nataše Mirecki, u periodu nakon izbora u zvanje vanrednog profesora, reprezentuje

više referentnih jedinica: Poglavlje u knjizi studijskog karaktera uzdatoj u inostranstvu, 4 rada objavljena u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama, 5 radova u časopisima koji se ne nalaze u bazama podataka, ali imaju redovnu međunarodnu razmenu, 5 radova prezentovanih na međunarodnim kongresima i seminarima, kao i više odrađenih recenzija. Na 7 naučnih referenci je prvi autor. U navedenim radovima, dr Mirecki se bavi problemima koji se odnose na područje kvaliteta i tehnologije proizvodnje povrća. Tome treba dodati i posebnu zainteresovanost za proučavanje i implementaciju metoda organske proizvodnje povrća. Analiza dostavljenih radova ukazuje da dr Nataša Mirecki poseduje potreban naučni nivo za oblasti za koje je raspisan ovaj konkurs.

Iz bibliografije naučnog rada dr Nataše Mirecki, kao vrlo značajane izdvajam bibliografske jedinice pod rednim brojem 2 i 3 ("Transfer factor as indicator of heavy metals content in plants" i "Nitrate content in carrot, celeriac and parsnip at harvest time and during prolonged cold storage") koji se bave proučavanjem uticaja teških metala i nitrata na kvalitet povrća. U radu pod rednim brojem 2, proučavano je kretanje i akumulacije štetnih teških metala iz zemljišta u konzumne dijelove različitih povrtarskih vrsta, a rezultati su bili procijenjeni na osnovu „transfer faktora“. U drugom radu (3) su izučavani različiti predskladišni tretmani (proizvodne metode) na sadržaj nitrata u korijenastom povrću tokom čuvanja. Problematika kvaliteta povrtarskih proizvoda u zavisnosti od uslova skladištenja i proizvodnih metoda je tretirana i u objavljenim radovima 6 i 10 („Cultivars Differences in Keeping Quality and Bioactive Constituents of Bell Pepper Fruit during prolonged Storage.“ i „Influence of environment in electro-chemical quality of tomato.“). Ova istraživanja su posebno značajna sa aspekta proizvodnje zdravstveno bezbjednog povrća. U radu pod rednim brojem 5 (Heavy Metals and Nitrate Content in Tomato Fruit Grown in Organic and Conventional Production systems), dr Mirecki sa koautorima, proširuje predhodno istraživane teme i na povrće iz organske proizvodnje i zaključuje da je sadržaj nitrata i teških metala niži u organskom paradajzu u odnosu na konvencionalni, ali i utvrđuje različit sadržaj u zavisnosti od sorte, a ne samo proizvodnog metoda. Rezultate istraživanja organskog sistema uzgoja povrća prezentuje i u poglavlju u knjizi „The World of Organic Agriculture. Statistics and Emerging Trends“(1), gdje po prvi put internacionalnu javnost obaveštava o stanju i tendencijama razvoja organskog sektora u Crnoj Gori, dok u radu pod rednim brojem 13 („Organic Lettuce (*Lactuca sativa*) Production as affected by different Sources of Fertilizer“) izveštava o uticaju različitih organski sertifikovanih đubriva na uspješnost proizvodnje organske salate.

Uvidom u ostale dostavljene radove (9, 11, 12, 14 i 15), može se zaključiti da je značajno interesovanje dr Mirecki za savremene tehnološke metode proizvodnje povrća, pa pokušava da iznađe optimalna rešenja za primenu zaštitnih mreža (9), supstrata (11) i drugih agrotehničkih mera (12,14 i 15) za specifične agroekološke uslove Crne Gore.

Uzimajući u obzir navedeno, zaključio bih da kolegica dr Nataša Mirecki ima uspešan naučni rad u razmatranom razdoblju, koji je preporučuje za izbor u više zvanje.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Vidljivo je da dr Nataša Mirecki sticala pedagoško iskustvo vrednim radom i predanošću u pospešivanju kvaliteta nastave i u skladu sa standardima savremenih univerzitetskih programa, što potvrđuje i odluka Veća Biotehničkog fakulteta kojom je njen pedagoški rad ocijenjen ocjenom 5. Pedagošku daktivnost dr Nataše Mirecki karakteriše širok spektar predmeta iz oblasti proizvodnje i kvaliteta povrća. U tom smislu ona izvodi nastavu na predmetima Povrtarstvo, Proizvodnja povrća u zaštićenom prosotoru, Sistemi biljne proizvodnje, Kvalitet organskih proizvoda, Organska proizvodnja, Metode naučno istraživačkog rada i Metode organske proizvodnje.

Dr Nataša Mirecki je bila mentor na 3 master i 5 diplomskih radova, što potvrđuje da uspeva da zainteresuje studente za oblasti kojima se bavi. Rezultat tih mentorstava su i radovi (11, 12, 13 i 14), koji su omogućili studentima i mentorici da zajedno prezentuju rezultate na međunarodnim konferencijama. Uz to, dr Nataša Mirecki vrlo uspešno prenosi znanje studentima, koristeći savremene pedagoške metode i prateći savremene i aktualne trendove u povrtarstvu i ističući u prvi plan praktičnu obuku.

STRUČNI RAD

Dr Nataša Mirecki je veoma angažovana u transferu naučnih saznanja u praksu, što dokazuje plodan rad usmjeren ka poljoprivrednim proizvođačima. Tako je kao nacionalni koordinator ili član istraživačkog tima na više međunarodnih projekata, značajno radila na edukaciji i nabavci potrebnih sredstava poljoprivrednim proizvođačima, a sve kako bi se unaprijedio povrtarski sektor i bezbednost povrća. Urednik je knjige „Organska proizvodnja“ i 6 priručnika za poljoprivredne proizvođače, inženjere i studente. Kao predsednik ili član organizacionog komiteta učestvovala je u pripremi međunarodnih konferencija u Crnoj Gori. Naučni i stručni kvaliteti dr Nataše Mirecki su potvrđeni i njenim članstvom u redakciji naučnog časopisa Agriculture and Forestry, i u međunarodnim organizacijama: International Society for Horticultural Scienc, EPGR Allium Working Group, EPGR Brassica Working Group, EPGR Cucurbits Working Group i kao BCH Focal Point – Cartagena Protocol on Biosafety. Na nacionalnom nivou je angažovana kao član Tehničkog komiteta Privredne komore Crne Gore, član je Grupe III – Poljoprivreda, bezbednost hrane, veterinarska i fitosanitarna politika i ribarstvo i Nacionalne konvencije za integraciju Crne Gore u EU (2013-2014), kao i Radne grupe za pripremu pregovora o pristupanju Crne Gore EU za oblast pravne tekovine evropske unije koja se odnosi na pregovaračko poglavlje 11 - poljoprivreda i ruralni razvoj.

Na osnovu konkursnom dokumentacijom prikazane stručne aktivnosti može se zaključiti da dr Nataša Mirecki ima izuzetno aktivan i plodan stručni rad čime ispunjava uslove iz člana 13 Merila za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA DJELATNOST

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	21	15	36	46	49.1	95.1
3. PEDAGOŠKI RAD	2	7	9	9	39.5	48.5
4. STRUČNI RAD	8	1	9	24	21	45
UKUPNO	31	23	54	79	109.6	188.6

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Uvidom u priloženu konkursnu dokumentaciju, može se zaključiti da kolegica dr Nataša Mirecki poseduje potrebno naučno-istraživačko, nastavno-pedagoško i stručno iskustvo, te stoga sa zadovoljstvom preporučujem da se dr Nataša Mirecki izabere u zvanje redovnog profesora za predmete: Povrtarstvo, na osnovnom akademskom studijskom programu Biljna proizvodnja i za predmete Proizvodnja povrća u zaštićenom prostoru i Sistemi biljne proizvodnje, na specijalističkom akademskom studijskom programu Biljna proizvodnja, Biotehničkog fakulteta.

RECENZENT

Prof. dr Zoran S. Ilić
Poljoprivredni fakultet Priština - Lešak

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za predmete: *Strategijski marketing* i *Biznis*, na osnovnom akademskom studijskom programu *Ekonomija*, na Ekonomskom fakultetu i *Teorija menadžmenta*, na osnovnom akademskom studijskom programu *Menadžment u pomorstvu*, na Fakultetu za pomorstvo u Kotoru.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 06.02.2016. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR BOBAN MELOVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođen sam 24.07.1980. godine u Pljevljima. Osnovnu i srednju školu završio sam u rodnom gradu kao đak generacije i nosilac diplome „Luča“.

Školske 1999/2000. godine započeo sam studije na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Podgorici. Na istom fakultetu sam diplomirao 2003. godine, sa prosječnom ocjenom 9,75 i odbranio diplomski rad sa ocjenom 10.

Na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Beogradu upisao sam i u roku završio postdiplomske studije - smjer: *Međunarodni menadžment i marketing*. 13. jula 2006. godine, odbranio sam magistarsku tezu pod nazivom: *Strategijski značaj međunarodnog benchmarkinga za unapređenje menadžmenta i marketinga*, čime sam stekao akademski stepen magistar ekonomije.

Doktorsku disertaciju na temu *Marketing menadžment u funkciji kreiranja brenda – primjer Crne Gore* odbranio sam 17.12.2009. godine na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, čime sam stekao akademski stepen doktora ekonomskih nauka.

Tokom studija bio sam dobitnik brojnih akademskih nagrada, među kojima se posebno ističu redovne godišnje nagrade za najbolje studente Ekonomskog fakulteta (više puta), Nagrada Ministarstva prosvjete i nauke (više puta), Nagrada opštine Pljevlja, Nagrada Vojvodanske banke, Nagrada Kombinata aluminijuma Podgorica. Dobitnik sam i brojnih godišnjih stipendija: Stipendije Ekonomskog fakulteta (više puta), Stipendije opštine Pljevlja (najbolji student opštine), Stipendije za talentovane studente Ministarstva prosvjete i nauke Crne Gore (više puta). Takođe, jedan sam od dobitnika prestižne stipendije Atlas banke, koja se dodjeljuje najboljim studentima u Crnoj Gori. Na trećoj i četvrtoj godini studija bio sam dobitnik i nagrade Univerziteta Crne Gore.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Nakon diplomiranja zasnovao sam radni odnos 01.02.2004. godine na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, kao **saradnik u nastavi** na grupi predmeta iz oblasti marketinga i menadžmenta. Na Ekonomskom fakultetu u Podgorici izvodio sam vježbe na predmetima: *Menadžment*, *Marketing*, *Razumijevanje potrošača*, *Marketing malog biznisa* i *Razvoj organizacije*.

Na Studijama menadžmenta u Podgorici izvodio sam vježbe na predmetima *Marketing*, *Istraživanje marketinga*, *Marketing menadžment malog biznisa*, *Marketing u trgovini* i *Ekonomija firme*. Na Studijama menadžmenta u Bijelom Polju bio sam angažovan na predmetu *Osnove marketinga*.

Na Mašinskom fakultetu u Podgorici izvodio sam vježbe na predmetu *Marketing u saobraćaju*.

Na postdiplomskim studijama Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore u Podgorici, do izbora u zvanje docent, obavljao sam funkciju sekretara na smjerovima *Menadžment biznisa* i *Marketing i biznis*.

U zvanje **docent** Univerziteta Crne Gore izabran sam 02.06.2011. godine (Bilten UCG br. 268, 5. april 2011.) za predmete *Strategijski marketing* na Ekonomskom fakultetu i *Teorija menadžmenta* na Fakultetu za pomorstvo u Kotoru.

Osim predmeta na kojima sam biran u zvanje docenta, izvodim nastavu i na predmetima *Biznis* (po internom konkursu UCG počev od 2013. godine) i *Marketing menadžment malog biznisa* na osnovnom akademskom studijskom programu Ekonomija, kao i predmet *Brend menadžment* na postdiplomskim akademskim magistarskim studijama (smjer Marketing i biznis).

Pored toga, izvodim nastavu iz predmeta *Preduzetništvo* i *Marketing menadžment malog biznisa* na osnovnim primijenjenim studijama menadžmenta u Podgorici i Bijelom Polju. Takođe, u periodu 2012-2016. godine, izvodio sam nastavu na predmetu *Teorija menadžmenta* na studijskom programu Menadžment u pomorstvu u Cetinju.

Autor sam većeg broja naučnih i stručnih radova koji su objavljeni u međunarodnim i domaćim časopisima (neki od njih se nalaze na *SCI*, *SSCI*, u *Scopus-u* i drugim relevantnim bazama). Autor sam knjige *Međunarodni benchmarking* (2007) i koautor univerzitetskog udžbenika *Principi savremenog menadžmenta* (2013). Učestvovao sam na velikom broju domaćih i međunarodnih naučnih skupova, simpozijuma, seminara i konferencija iz različite ekonomske tematike, a, takođe, sam imao i veći broj izlaganja na stručnim skupovima u zemlji i inostranstvu (prilog: *Klasifikaciona bibliografija*). Objavio sam više od 80 naučnih i stručnih radova i članaka iz oblasti marketinga, menadžmenta, biznisa, preduzetništva i brend menadžmenta.

Pored rada sa studentima, učestvovao sam u izradi jednog broja značajnih projekata i studija koje je realizovao Ekonomski fakultet, a koji su se odnosili na transformaciju i restrukturiranje preduzeća, procjenu vrijednosti imovine, izradu tenderske dokumentacije, kao i izradu biznis planova, investicionih programa, poslovnih i marketing strategija većeg broja preduzeća i organizacija.

Obavio sam nekoliko specijalizacija u inostranstvu, među kojima su: Jiangnan University China (2014); Catholic University of Portugal, Lisbon (2012); Faculty of Law, ELSA, Istanbul, Turkey (2011); Ekonomski fakultet Sarajevo (2010); Colchester, Velika Britanija (2010); Ekonomski fakultet Univerziteta u Ljubljani (2009); Royal Institute of Technology (KTH), Stocholm, Švedska (2008); Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta, Hrvatska (2008); RESEGE, Chisinau, Moldova (2005); FNEGE foundation, Ohrid, Makedonija (2004).

Pored navedenih aktivnosti, u toku dosadašnjeg rada ističem i sljedeće reference:

- Rukovodilac akademskih studija Ekonomskog fakulteta (od 2015.);
- Prodekan za nastavu na Ekonomskom fakultetu (2014-2015.);
- Rukovodilac Centra za razvoj karijere na Ekonomskom fakultetu (od 2013.);
- Rukovodilac programa *Distance learning - Učenje na daljinu* (2013-2014.);
- Član Komisije za nastavna pitanja na Ekonomskom fakultetu (2013-2016.);
- Predsjednik Komisije za kvalitet na Ekonomskom fakultetu (2013-2016.);
- Član Centra mladih naučnika Crnogorske akademije nauka i umjetnosti (CANU);
- Član Saveza ekonomista Crne Gore;
- Član Udruženja ekonomista Podgorice;
- Član Tehničkog komiteta ISME/TK 007 (predstavnik Ekonomskog fakulteta u Tehničkom komitetu ISME/TK 007 – Društvena odgovornost - Institut za standardizaciju Crne Gore, od 2014. godine)
- Član radne grupe za izradu Zakona o nacionalnom brendu (Ministarstvo ekonomije, 2015-2016.);
- Član Komisije za izbor idejno-grafičkog rješenja vizuelnog identiteta (žiga) nacionalnog brenda Crne Gore (Ministarstvo ekonomije, 2015-2016.);
- Koordinator RESICA mreže (u ime Ekonomskog fakulteta, od 2014.);
- Koordinator mreže CEEPUS za Crnu Goru: Applied Economics and Management, CIII-SK-0044 (2015/2016.);
- Član radne grupe za izradu Strategije za cjeloživotno preduzetničko učenje 2014-2019. (Ministarstvo ekonomije, Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća);
- Član Nacionalnog partnerstva za preduzetničko učenje, Ministry of Economy, Directorate for development of small and medium sized enterprises;
- Član stručnog žirija Superbrands Montenegro 2015/16.;
- Konsultant Ministarstva nauke, Ministarstva prosvjete i Centra za stručno obrazovanje (od 2012.);
- Predstavnik Ekonomskog fakulteta u saradnji sa kompanijom Ernst&Young (program obrazovanja u okviru strategije za razvoj talenata „Tvoja karijera može početi ovdje“ (Ernst&Young i Zavod za zapošljavanje Crne Gore, 2014-2016.);
- Član stručnog žirija Takmičenja u rješavanju studije slučaja (Ernst&Young, 2014-2016.);
- Član međunarodne redakcije i recenzent časopisa Economics, izdavač Oikos institut, Bijeljina, Republika Srpska;
- Stalni recenzent u časopisu Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Istočnom Sarajevu - časopis za ekonomsku teoriju i praksu (od 2014);
- Savjetnik za eksterno utvrđivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u JU Srednja ekonomska škola „Mirko Vešović“ u Podgorici (2014, 2015);
- Član Komisije za dodjelu Studentske nagrade Glavnog grada Podgorice (2013, 2014);
- Rukovodilac mentoring programa socijalnog preduzetništva (Centar za razvoj nevladinih organizacija i Ekonomski fakultet, 2014-2015.);
- U periodu 2003-2005. godine bio sam član *Foruma za razvoj Crne Gore*, ekspertske grupe Vlade Crne Gore, čiji je zadatak bio utvrđivanje Agende ekonomskih reformi u Crnoj Gori;

- Tokom 2004 i 2005. godine obavljao sam funkciju glavnog koordinatora *Strategic Marketinga* za Crnu Goru;
- Jedan sam od osnivača *Biznis Marketing Centra*, organizacije koja je realizovala više značajnih projekata iz oblasti

istraživanja tržišta i konsultantskih usluga za potrebe jednog broja preduzeća iz Crne Gore.

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA: DR BOBAN MELOVIĆ

KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA (Bilten UCG br. 268, 5. april 2011.)

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	7
Broj referenci*broj bodova				1x7		
1.2. Radovi objavljeni u časopisima		1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.	12
Broj referenci*broj bodova			3x4			
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima			1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.	10
Broj referenci*broj bodova			4x2	2x1		
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje				1.4.1	1.4.2	
Broj referenci*broj bodova						
1.5. Recenzije			1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.	1
Broj referenci*broj bodova				1x1		
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST						30
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST						
3.1. Udžbenici		3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.	
Broj referenci*broj bodova						
3.2. Priručnici			3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.	0.5
Broj referenci*broj bodova				1x0.5		
3.3. Gostujući profesor				3.3.1.	3.3.2.	
Broj referenci*broj bodova						
3.4. Mentorstvo			3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.	
Broj referenci*broj bodova						
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada)						0.5
UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST						
4. STRUČNA DJELATNOST						
4.1. Stručna knjiga				4.1.1.	4.1.2.	
Broj referenci*broj bodova						
4.2. Urednik ili koeditor			4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.	
Broj referenci*broj bodova						
4.3. Stručni članak					4.3.1.	11
Broj referenci*broj bodova					11x1	
4.4. Objavljeni prikazi					4.4.1.	3
Broj referenci*broj bodova					3x1	
4.5. Popularno-stručni članci					4.5.1.	
Broj referenci*broj bodova						
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost					4.6.1.	10
Broj referenci*broj bodova					14x0.5 3x1	
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST						24

PREGLAD RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
1. Monografije		
1.2. Dio naučne monografije izdate od strane renomiranog međunarodnog izdavača		
1. Mitrović, S., Melović, B. (2013) Challenges for management engineers in modern business environment (Chapter IX), <i>In: Hans-Jörg Bullinger and Dieter Spath (Eds.), Challenges for the Future - Engineering Management, monograph</i> , pp. 165-179. ISBN 978-3-902734-01-3. Published by: Faculty of Technical Sciences, (University of Novi Sad); Fraunhofer IAO (Stuttgart, Germany) and DAAAM International (Vienna, Austria).	10	10
1.5. Dio naučne monografije izdate kod nas (i u okruženju) čiji su izdavači nacionalne akademije nauka i državni univerziteti		

2. Mitrović, S., Melović, B., Milisavljević, S. (2014). Organizational culture as key determinant of business imparity (Section III). <i>In: Lošonc, A. and Ivanišević, A (Eds.), Socio-economic forms of inequality, monograph</i> , pp. 171-180. ISBN 978-86-7892-664-8 Published by: Faculty of Technical Sciences (University of Novi Sad); Graphic Center GRID (Novi Sad, Serbia).	5	2,5
3. Mitrović, S., Melović, B., Milisavljević, S. Kljajić, LJ. (2015). Harmonization of institutional knowledge and labor market demands (Section II), <i>In: Lošonc, A. and Ivanišević, A (Eds.), Institutional assumptions about socio-economic dynamics in East and Central Europe, monograph</i> , pp. 205-216. ISBN 978-86-7892-765-2. Published by: Faculty of Technical Sciences (University of Novi Sad); Graphic Center GRID (Novi Sad, Serbia).	5	2,5
1.2. Radovi objavljeni u časopisima		
1.2.1. Radovi objavljeni u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama		
4. Melović, B., Mitrović, S., Milisavljević, S.,		

Pejanović, R., Celić, Đ. (2012). Research of consumption and competitiveness of homemade products for manufacturing improvements: A case study from Montenegro. <i>African Journal of Agricultural Research</i> , 7 (26): 3757-3764. ISSN 1991-637X ©2012 Academic Journals, DOI: 10.5897/AJAR12.622	7	7		
5. Grubic-Nesic, L., Mitrović, S., Melović, B., Milisavljević, S. (2016). Differences between the state/public and private sectors in organizations in Serbia regarding the functionality of managers' decision making. <i>Journal for East European Management Studies</i> . JEEMS. 21 (1): 82-102. ISSN 0949-6181. Internet ISSN 1862-0035. Rainer Hampp Verlag, Germany. Corresponding author: B. Melović (*potvrda u prilogu)	7	7		
6. Mitrović, S., Grubić-Nešić, L., Milisavljević, S., Melović, B., Babinkova, Z. (2014). Manager's Assessment of Organizational Culture. <i>E+M Ekonomie a Management (E&M Economics and Management)</i> , 17 (3): 35-49. ISSN 1212-3609. DOI: 10.15240/tul/001/2014-3-004. Technical University of Liberec	7	3,5		
1.2.2. Radovi u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku				
7. Melovic, B., Mitrovic, S., Markovic, T., Nestic, A., Vajcnerová, I. (2014). Satisfaction as a determinant of customer loyalty towards mobile communication. <i>Acta Universitatis. Agriculturae et Silviculturae Mendelianae Brunensis, Mendel University in Brno, Czech Republic</i> , 62 (6): 1363-1371. ISSN 1211-8516. DOI: 10.11118/actaun201462061363.	4	4		
8. Melovic, B., Mitrovic, S., Djokaj, A., Vatin, N. (2015). Logistics in the Function of Customer Service – Relevance for the Engineering Management. <i>Procedia Engineering</i> , 117: 802-807. Elsevier. ISSN: 1877-7058. DOI: 10.1016/j.proeng.2015.08.255	4	4		
9. Melović, B., Jocović, M., Lugovskaya, I., Vatin, N. (2015). Possibilities of Implementing Customer Relationship Management in the Function of Improving the Competitiveness of the Civil Engineering Sector. <i>Applied Mechanics and Materials</i> , 725-726: 977-983. ISSN 1662-7482. DOI: 10.4028/www.scientific.net/AMM.725-726.977	4	4		
10. Jocović, M., Melović, B., Vatin, N., Murgul, V. (2014). Modern business strategy Customer Relationship Management in the area of civil engineering. <i>Applied Mechanics and Materials</i> , 678: 644-647. ISSN 1662-7482. Corresponding author: B. Melović (*potvrda uz rad)	4	4		
11. Melovic, B., (2013). Attitudes of young people towards entrepreneurship as a determinant for starting up a business. <i>The Macrotheme Review – a multidisciplinary journal of global macro trends</i> , 2 (7): 51-59. ISSN:1848-4735.	4	4		
12. Melović, B., Jocović, M. (2013). Public procurement as determinant of competitiveness of the construction sector in Montenegro. <i>Nehnutelnosti a Byvanie</i> . 1: 50-59. ISSN 1336-944X. Slovak University of Technology in Bratislava.	4	4		
13. Melovic, B., Mitrovic, S., Djokaj, A., Nestic, A., Lekovic, M., (2014). Integrated marketing communications as a function of brand development. <i>Construction of Unique Buildings and Structures</i> , 12 (27): 24-31. ISSN 2304-6295. Saint-Petersburg State Polytechnical University, Russia.	4	4		
14. Melovic, B., Grubic-Nesic, L., Ratkovic-Njegovan, B., Jocovic, M. (2014). Ethical issues				
as a potential factor of brand's (un)success. <i>Construction of Unique Buildings and Structures</i> , 12 (27): 32-39. ISSN 2304-6295. Saint-Petersburg State Polytechnical University, Russia.			4	4
15. Melović, B., (2012). Brendiranje u savremenim tržišnim uslovima: primjer kompanije Apple. <i>Medijski dijalozi</i> . Istraživački medijski centar. 11: 77-95. ISSN 1800-7074. UDK: 658.5.8			4	4
16. Melović, B., (2012). Reality show – savremena dimenzija marketinga u show-business-u. <i>Medijski dijalozi</i> . Istraživački medijski centar. 12: 405-416. ISSN 1800-7074. UDK: 658.8:316.774:654.197			4	4
17. Melović, B., (2012). „Farmaceutski marketing“ – savremeni aspekti marketinga u oblasti farmaceutskih proizvoda i usluga. <i>Medijski dijalozi</i> . Istraživački medijski centar. 13-14: 653-667. ISSN 1800-7074. UDK: 615:658.8			4	4
18. Mitrovic, S., Borocki, J., Sokolovski, V., Nestic, A., Melovic, B. (2013). Potential of Young Entrepreneurs: Is There any Possibility of Their Development Though Education?. <i>The New Educational Review</i> , 32 (2): 288-298. ISSN 1732-6729.			4	2
1.2.3. Radovi objavljeni u domaćim časopisima				
19. Melović, B., Radović, M., (2013), Zaštita potrošača u eri modernog poslovanja - inostrana iskustva i primjer Crne Gore, <i>Ekonomске ideje i praksa</i> . 11: 71-84. Ekonomski fakultet u Beogradu. ISSN 2217-6217.			1,5	1,5
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima				
1.3.1. Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminari				
20. Melović, B., Mitrović S., Pelinković A., Djaković I. (2015). “Guerrilla marketing“ - an entrepreneurial approach to marketing in small and medium enterprises in Montenegro. <i>Montenegrin International Conference for Entrepreneurial Development - Miced 2015</i> . University of Montenegro, Faculty of Economics. Podgorica, 17-18.09.2015, pp.121-129. ISBN 978-86-80133-72-0.			2	2
21. Melović, B., Mitrović, S. (2015). Vinski turizam - brendiranje vina kao determinata razvoja turističke destinacije - primjer Crne Gore. IV naučno - stručna konferencija sa međunarodnim učešćem Jahorinski poslovnih dani 2015 - Turizam u funkciji ekonomskog razvoja. Jahorina, BiH, 25-27.02.2015., ISSN 2303-6168, str. 491-500.			2	2
22. Mitrović, S., Melović, B., Grubic-Nešić, L., (2015). Promene u obrazovnim programima kao preduslov razvoja. XXI Naučni skup sa međunarodnim učešćem - Trendovi razvoja: Univerzitet u promenama (TREND 2015), Univerzitet u Novom Sadu i Fakultet tehničkih nauka, Zlatibor. ISBN 978-86-7892-680-8, str. 103-107.			2	1
23. Melović, B., Mitrović, S. (2014). Business logistics as a factor determining modern engineering management. XVI International Scientific Conference on Industrial Systems (IS'14), Novi Sad, Serbia, 15-17, October, 2014. ISBN 978-86-7892-652-5, pp. 247-252.			2	2
24. Melović, B., Radović, M., Babić, R. (2014). Corporate social responsibility and business ethics through the prism of global operating - experience in Montenegro, 3rd International Scientific Conference Contemporary Issues in Economics, Business and Management – EBM 2014. Faculty of Economics, University of Kragujevac, 27 November 2014, ISBN: 978-86-6091-049-5, pp. 135-147.			2	2
25. Melović, B., Mitrović, S. (2014). Brendiranje				

turističkih destinacija - marketing pristup i iskustva Crne Gore. III naučno - stručna konferencija sa međunarodnim učešćem Jahorinski poslovni dani 2014: Inovativnost i preduzetništvo u turizmu. Jahorina, BiH, 04-07.02.2014. ISSN 2303-6168. str. 174-181.	2	2		
26. Melović, B., Cimbajević, M. (2014). Benchmarking analysis in function to improve higher education in Montenegro. International May Conference on Strategic Management – IMKSM 2014. University of Belgrade, Technical Faculty in Bor, Management department, Bor, 23-25 May 2014. ISBN: 978-86-6305-019-8, pp. 867-876.	2	2		
27. Melović, B., (2014). Brendiranje vode kao determinanta regionalnog razvoja. XIX Naučni skup Regionalni razvoj i demografski tokovi zemalja jugoistočne Evrope. Univerzitet u Nišu, Ekonomski fakultet, Niš, 27. Jun, 2014. ISBN: 978-86-6139-092-0, str. 189-202.	2	2		
28. Melović, B., Mitrović, S., (2014). Brendiranje univerziteta kao determinanta visokog obrazovanja. XX Naučni skup sa međunarodnim učešćem - Trendovi razvoja: Razvojni potencijal visokog obrazovanja (TREND 2014). Univerzitet u Novom Sadu i Fakultet tehničkih nauka, Kopaonik, 24-27.02.2014. ISBN 978-86-7892-594-8, str. 234-238.	2	2		
29. Melović, B., Mitrović, S. (2014). Branding the tourist destination – experiences of Turkey as a model of the development for the Western Balkan countries. IV International conference on Entrepreneurship and Innovation as Precondition for Economic Development, Podgorica, 17 June 2014. ISBN 978-86-80133-71-3, pp. 207-218.	2	2		
30. Grubić-Nešić, L., Mitrović, S., Pejanović, R., Melović, B., Đaković, I. (2014). Značaj mekih veština u edukaciji inženjera. International professional conference me4catalogue. Slavonski Brod, Hrvatska. ISBN 978-953-6048-76-2, str.138-141.	2	1		
31. Stefanović, D., Nikolić, J., Mitrović, S., Anderla, A., Melović, B. (2014). Elektronska uprava u Srbiji – perspektiva građana. XIII Međunarodni naučno-stručni simpozijum Infoteh-Jahorina. Jahorina, 19-21. mart 2014. Vol 13. ISBN: 978-99955-763-3-2., str. 718-722.	2	1		
32. Melović B., Stanković, J. (2012). Brain Drain as a Reflection of the Current State of Population - Focus on Montenegro and Neighboring Countries. International Scientific Conference - Population: Development/Crisis. University of Novi Sad, Faculty of Technical Sciences, Novi Sad, 08.12.2012. ISBN 978-86-7892-467-5, str. 271-282.	2	2		
33. Melović, B., Mitrović, S., Stefanović, D., Morača, S. (2013). Innovation of the new generation - entrepreneurial marketing innovation as a therapy for crisis. III International Entrepreneurial Conference: Crisis and innovation trough prism of entrepreneurship. Faculty of Economics, Podgorica, 19-20.09.2013, ISBN 978-86-80133-69-0, pp. 193-202.	2	2		
34. Melović, B., (2013). Inovacije kao preduzetnička šansa u savremenom poslovanju. V Naučna konferencija sa međunarodnim učešćem USPON 2013 – Preduzetništvo kao šansa. Univerzitet Singidunum, Poslovni fakultet Valjevo, 28-29.11.2013. ISBN: 978-86-7912-512-5, str. 120-125.	2	2		
35. Melović, B., Lalević-Filipović A., Demirović S. (2012). Managerial decisions and the necessity of measuring intellectual capital in order to strengthen the competitiveness. International Scientific Conference „Serbia and the European Union“. University of Niš, Faculty of Economics, Niš, October 18, 2012, ISBN: 978-86-6139-061-6, str. 233-243	2	2		
36. Mitrović, S., Melović, B., Čosić, I. (2012). Entrepreneurial education as an employment-influencing factor. International entrepreneurship conference: Recruitment in the light of entrepreneurship - Zapošljavanje kroz prizmu preduzetništva. Faculty of Economics, Podgorica, maj, 2013. ISBN 978-86-80133-63-8, pp. 42-49.	2	1		
37. Stanković, J., Stanković, J., Melović, B. (2012). Planiranja scenarija kao sredstvo evaluacije alternativa u višekriterijumskom modelu poslovnog odlučivanja. XII Međunarodni naučno-stručni simpozijum Infoteh-Jahorina. Jahorina, 20-22. mart 2013. Vol 12. ISBN: 978-99955-763-1-8, str. 726-730	2	1		
38. Mitrović S., Milisavljević S., Melović B., Grubić-Nešić L. (2012). Strategijski menadžment u funkciji izlaska iz ekonomske krize, 17th International Scientific Conference: Strategic Management and Decision Support Systems in Strategic Management, The Faculty of Economics, Subotica, Palić, 20.04.2012. ISBN 978-86-7233-305-3, zbornik radova na CD-u. UDK: 005.21; 005.33:005.334.	2	1		
39. Ratković-Njegovan B., Grubić-Nešić L., Melović B., (2012). Erozija socijalnog identiteta nezaposlenih. Druga naučna konferencije sa međunarodnim učešćem: Socijalni identitet u uslovima krize – zaposlenost i nezaposlenost, Univerzitet u Novom Sadu, Fakultet tehničkih nauka, 2012, ISBN 978-86-7892-400-2, str. 119-127.	2	1		
40. Melović B., Jocović M. (2011). Ekonomski i pravni značaj brendiranja proizvoda – primjer proizvoda iz Crne Gore: "Rex Montis" - "Kralj Planine". Međunarodna konferencija - Ekonomski razvoj kroz prizmu preduzetništva, Ekonomski fakultet Podgorica, maj, 2011. ISBN 978-86-80133-56-0, str. 103-114.	2	2		
41. Melović B., (2011). Nužnost promjena u uslovima krize – naučne lekcije kao odgovor za buduće izazove, Zbornik radova sa I naučno-stručne konferencije sa međunarodnim učešćem - Socijalni identitet u uslovima krize: problemi i rješenja, Univerzitet u Novom Sadu, Fakultet tehničkih nauka, Novi Sad, 05.11.2011. ISBN 978-86-7892-358-6, str. 33- 42.	2	2		
42. Mihailović B., Melović B. (2011). Enterprise branding in the transitional economy. International Scientific Conference - Contemporary Issues in Economics, Business and Management, University of Kragujevac, Faculty of Economics, ISBN 978-86-6091-018-1, str. 233-244.	2	2		
43. Mihailović B., Melović B., (2011). The process of building a brand in the transitional countries – case study Montenegro, 6th International Conference of ASECU, „Economic Development, Tax System and Income Distribution in the Countryside of Southern and Eastern Europe“, Faculty of Economics Podgorica in cooperation with ASECU, 2010, ISBN 978-86-80133-54-6, pp. 285-293.	2	2		
1.3.2. Domaći kongresi, simpozijumi i seminari				
44. Melović, B., (2013). Procjena vrijednosti brenda – izazovi i ograničenja. VIII Kongres računovođa i revizora Crne Gore: Perspektive računovodstveno-finarsijske profesije u procesu pridruživanja EU. Institut sertifikovanih računovođa Crne Gore. Bečići, 17-19.10.2013. ISBN: 978-9940-9399-3-9, str. 49-61.	1	1		
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje				
45. Mitrović, S., Melović, B., Nešić, A., (2015). Modern approach in human resource management in organizations. International Scientific Conference „Corporate social				

responsibility and human resource management in v4 countries". Slovak University of Agriculture, Nitra, Slovakia. Faculty of Economics and Management. 4 June, 2015. ISBN 978-80-552-1432-0, pp.176-183. Plenary sessions - invited lectures from the international meeting printed in its entirety (*Letter of Invitation dat uz rad)	2	2
1.5. Recenziranje Monografija		
46. Lošonc, A., Ivanišević, A., Mitrović, S. (2012). Strukturalna kriza: forme i uzroci, <i>monografija</i> . Novi Sad, Fakultet tehničkih nauka, str. 1-232, ISBN 978-86-7892-375-3, UDK: 268964871	2	2
1.5.1. Radova koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka		
47. Časopis na SCI listi <i>Technical Gazette</i> (ISSN 1212-3609) - 2 rada (1/2013, 1/2015, *potvrda u prilogu)	4	4
1.5.2. Radova u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazama podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju		
48. Časopis "Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Istočnom Sarajevu" (ISSN 1840-3557) - 11 radova (4/2014; 5/2015; 2/2016, *potvrda u prilogu)	11	11
49. Časopis "Economics" (ISSN 2303-5005 – štampano izdanje, ISSN 2303-5013 – online izdanje) - 2 rada (1/2014; 1/2015, *potvrda u prilogu)	2	2

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
3.1. Univerzitetski udžbenik koji se koristi u inostranstvu		
50. Mitrović, S., Melović, B. (2013). Principi savremenog menadžmenta. Univerzitet u Novom Sadu, Fakultet tehničkih nauka, Novi Sad, str. 1-533, ISBN 978-86-7892-487-3. (*potvrda u prilogu)	10	10
3.1.1. Univerzitetski udžbenik koji se koristi kod nas		
51. Mitrović, S., Melović, B. (2013). Principi savremenog menadžmenta. Univerzitet u Novom Sadu, Fakultet tehničkih nauka, Novi Sad, str. 1-533, ISBN 978-86-7892-487-3.		
3.1.2. Korišćenje referentnog inostranog udžbenika kod nas		
52. Kapferer J. N. (2012), <i>The New Strategic Brand Management - Advanced insights and strategic thinking</i> , Kogan Page Limited, London and Philadelphia, ISBN: 978- 0-7494-6515-5.	5	5
53. Keller K. L. (2013). <i>Strategic Brand Management - Building, Measuring and Managing Brand Equity</i> , 4th Edition, Pearson, Global Edition, England, ISBN: 978-0132664257.		
3.3.1. Gostujući profesor na inostranim univerzitetima		
- Univerzitet u Istočnom Sarajevu, Ekonomski fakultet Pale, gostujući profesor na akademskim postdiplomskim magistarskim studijama, izabran za studijske 2014/2015 (Odluka Senata UCG 08-1280/3 od 04.09.2014., *u prilogu) i 2015/2016. godinu (Odluka Senata UCG 08-3124/1 od 23.12.2015., *u prilogu);	8	8
- CEEPUS gostujući profesor na University of		

Novi Sad, Faculty of Technical Sciences, 2015. godine (kondenzovana nastava na predmetu <i>Principi menadžmenta</i> – tematska oblast: Brend menadžment), CEEPUS mreža: CIII-SK-0044-10-1516 – <i>Applied Economics and Management</i> (*potvrda u prilogu);	4	4
3.4. Mentorstvo		
3.4.2. Na postdiplomskom studiju		
Akadske magistarske studije		
54. Đurasović, Maja: Analiza uticaja pojedinih sredstava promocije na donošenje odluke o kupovini - strana i domaća iskustva, Podgorica, 2015.	2	2
55. Bojović, Svetozar: Brendiranje u oblasti visokog obrazovanja: strana i domaća iskustva, Podgorica, 2015	2	2
56. Klepić, Amra: Primjena strategije "gerila marketinga" - preduzetnički pristup marketingu u malim i srednjim preduzećima, Podgorica, 2015.	2	2
57. Radosavović, Živko: Kreiranje i održavanje vrijednosti brenda u funkciji marketinškog pozicioniranja, Podgorica, 2014.	2	2
58. Lješević, Milica: Kreiranje i zaštita identiteta marke, Podgorica, 2014.	2	2
59. Papović, Biljana: Mobilni marketing u funkciji integrisanih marketing komunikacija - mogućnosti primjene u Crnoj Gori, Podgorica, 2014.	2	2
60. Milović, Marija: Odnosi s javnošću kao oblik tržišnog komuniciranja : primjeri i iskustva iz Crne Gore, Podgorica, 2012.	2	2
Primijenjene postdiplomske specijalističke studije menadžmenta		
61. Šaranović, Lazar: Unapređenje konkurentske prednosti kroz prizmu funkcija menadžmenta na primjeru Investiciono-razvojnog fonda Crne Gore, Podgorica, 2015.	1	1
62. Demirović, Kemal: Analiza strategija segmentacije, diferenciranja i pozicioniranja na primjeru automobilske industrije, Podgorica, 2015.	1	1
63. Kalač, Irfan: Funkcije marketing menadžmenta kao determinata poslovnog uspjeha - primjer preduzeća "Gradišta komerc" Bijelo Polje, Podgorica, 2015.	1	1
64. Jakšić, Mitar: Promotivne aktivnosti turističke ponude u cilju jačanja imidža destinacije - primjer "Porto Montenegro", Podgorica, 2015.	1	1
65. Miranović, Mitar: Razvoj strategije tržišnog komuniciranja u funkciji unapređenja poslovanja: primjer kompanije "Knjaz Miloš", Podgorica, 2015.	1	1
66. Stojkanović, Vladimir: Strategija kreiranja promocijskog miksa u bankarstvu - primjer NLB Montenegrobanka, Podgorica, 2015.	1	1
67. Kljajević, Borislav: Kreiranje marketing strategije u osiguravajućim kompanijama - primjer "UNIQA osiguranje", Podgorica, 2014.	1	1
68. Vulikić, Srdan: Strategija primjene internet marketinga u poslovanju savremenih kompanija - analiza stanja u Crnoj Gori, Podgorica, 2014.	1	1
3.4.2. Na dodiplomskom studiju		
Akadske dodiplomske studije		
69. Ukupan broj mentorstava 108 (*Spisak kandidata sa pratećim podacima se nalazi u prilogu)	0,5	54
Primijenjene studije menadžmenta Podgorica		
70. Ukupan broj mentorstava 121 (*Spisak kandidata sa pratećim podacima se nalazi u prilogu)	0,5	60,5
Primijenjene studije menadžmenta Bijelo Polje		
71. Ukupan broj mentorstava 26 (*Spisak kandidata		

sa pratećim podacima se nalazi u prilogu)	0,5	13
3.5. Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		
72. Po Odluci Vijeća Ekonomskog fakulteta br. 01/250 od 18.02.2016. godine.	5	5

4. STRUČNA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
4.3 Stručni članak		
73. Jocović, M., Melović, B., (2013). Javne nabavke u Crnoj Gori – pravni i ekonomski aspekti. <i>Preduzetnik</i> , 9: 55-59. Ekonomski fakultet Podgorica. ISSN 1800-8429.	1	1
74. Melović B., Stanković J., (2012) Odliv mozgova (<i>brain drain</i>) – uzrok i(li) posljedica krize populacije. <i>Preduzetnik</i> , 8: 29-35. Ekonomski fakultet Podgorica. ISSN 1800-8429.	1	1
75. Melović B., (2012) Unapređenje poslovanja kroz Customer Relationship Management. <i>Preduzetnik</i> , 7: 31-34, Ekonomski fakultet Podgorica. ISSN 1800-8429.	1	1
76. Melović B., Grubić-Nešić L., Mitrović S, Gashi Lj. M., (2011). Preduslovi razvoja modernog preduzetničkog društva. <i>Preduzetnik</i> , 6: 13-18. Ekonomski fakultet Podgorica. ISSN 1800-8429.	1	1
77. Melović B., Jocović M., (2011). Brendiranje crnogorskih proizvoda – primjer proizvoda "Rex Montis" - "Kralj Planine". <i>Preduzetnik</i> , 5: 41-44. Ekonomski fakultet Podgorica. ISSN 1800-8429.	1	1
78. Melović, B. Jocović, M., (2010). Ključne zablude o korporativnom upravljanju. <i>Preduzetnik</i> , 4: 38-40. Ekonomski fakultet Podgorica. ISSN 1800-8429.	1	1
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost		
Organizacija naučnih skupova:		
- Član Naučnog i Organizacionog odbora konferencije Jahorinski poslovni forum, Jahorina, 2016.		
- Član Naučnog odbora Međunarodnog naučnog skupa Turizam u funkciji razvoja Republike Srbije – banjski turizam u Srbiji i iskustva drugih zemalja, Univerzitet u Kragujevcu, Fakultet za hotelijerstvo i turizam u Vrnjačkoj Banji, 2016.		
- Član Naučnog i Organizacionog odbora konferencije Jahorinski poslovni dani, Jahorina, 2015.		
- Član Organizacionog odbora IV International Conference on Entrepreneurship and Innovation as Precondition for Economic Development, Podgorica, 2014.		
- Član Naučnog odbora konferencije Socijalni identitet u uslovima krize: problemi i rješenja, Novi Sad, 2011.		
- Član Organizacionog odbora konferencije Socijalni identitet u uslovima krize – zaposlenost i nezaposlenost, Novi Sad, 2012.		
- Recenzent 6 radova na IV International conference on Entrepreneurship and Innovation as Precondition for Economic Development, Podgorica, 2014.		
Učešće u realizaciji naučno-istraživačkog projekta (selektovane reference):		
1. Međunarodni projekat: 2011-2014. Transformacija socijalnog identiteta Srbije u uslovima krize i njen uticaj na evropske integracije, Univerzitet u Novom Sadu, Fakultet tehničkih nauka Novi Sad, Ministarstvo nauke Republike Srbije, broj 179052, Srbija - eksterni ekspert.		
2. Bilateralni projekat: 2014-2016. Podizanje konkurentnosti kroz saradnju: komparativna		

studija o naučno-tehnološkim inovacijama u poljoprivredi, difuziji i komunikacionim sistemima između Kine i Crne Gore (University of Montenegro, Jiangnan University China).		
3. Nacionalni projekat: 2012-2014. Konkurentnost građevinskog sektora u Crnoj Gori – uslovi, mogućnosti i pravci unapređenja, Ministarstvo nauke Crne Gore.		
4. Nacionalni projekat: 2009-2011. Primjena koncepta intelektualnog kapitala u savremenoj poslovnoj praksi, Ekonomski fakultet Podgorica, Projekat odobren od strane Ministarstva prosvjete i nauke.		
5. Privredni projekat: 2014. Pravno-finansijska analiza poslovanja FK "Sutjeska" Nikšić.		
6. Privredni projekat: 2011. Investicioni elaborat za proširenje djelatnosti preduzeća „Tehnoput“ DOO, Tehnoput DOO, Podgorica.		
7. Privredni projekat: 2011. Investicioni elaborat za rekonstrukciju restorana „SPORT CAFE“ – Shopping Mall „Delta“, Sport Cafe, Podgorica.		
8. Privredni projekat: 2011. Biznis plan preduzeća "Primeria Polis" DOO, Primeria Polis, Podgorica.		
Članstvo u profesionalnim udruženjima		
- Član Centra mladih naučnika Crnogorske akademije nauka i umjetnosti (CANU)		
- Član Saveza ekonomista Crne Gore		
- Član Udruženja ekonomista Podgorice		
- Član Tehničkog komiteta ISME/TK007 (predstavnik Ekonomskog fakulteta u Tehničkom komitetu ISME/TK 007 – Društvena odgovornost - Institut za standardizaciju Crne Gore, od 2014. godine)		
- Član Centra za promociju zdravlja		
Članstvo u uredničkim odborima (Editorial Board) časopisa		
- Član međunarodne redakcije i recenzent časopisa <i>Economics</i> , izdavač Oikos institut, Bijeljina, Republika Srpska		
- Član uređivačkog odbora časopisa <i>Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Istočnom Sarajevu - časopis za ekonomsku teoriju i praksu</i>		
Ostale reference (selektovano)		
- Rukovodilac akademskih studija Ekonomskog fakulteta (od 2015.)		
- Prodekan za nastavu na Ekonomskom fakultetu (2014-2015.)		
- Rukovodilac Centra za razvoj karijere na Ekonomskom fakultetu (od 2013.)		
- Rukovodilac programa <i>Distance learning - Učenje na daljinu</i> (2013-2014.)		
- Član <i>Komisije za nastavna pitanja</i> na Ekonomskom fakultetu (2013-2016.)		
- Predsjednik <i>Komisije za kvalitet</i> na Ekonomskom fakultetu (2013-2016.)		
- Član radne grupe za izradu <i>Zakona o nacionalnom brendu</i> , (Ministarstvo ekonomije, 2015-2016.)		
- Član <i>Komisije za izbor idejno-grafičkog rješenja vizuelnog identiteta (žiga) nacionalnog brenda Crne Gore</i> (Ministarstvo ekonomije, 2015-2016.)		
- <i>Koordinator RESICA mreže</i> (u ime Ekonomskog fakulteta, od 2014.)		
- <i>Koordinator mreže CEEPUS: Applied Economics and Management</i> , CIII-SK-0044 (2015/2016)		
- Član radne grupe za izradu <i>Strategije za cjeloživotno preduzetničko učenje 2014-2019</i> . (Ministarstvo ekonomije, Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća)		
- Član <i>Nacionalnog partnerstva za preduzetničko učenje</i> , Ministry of Economy, Directorate for development of small and medium sized enterprises		
- Član stručnog žirija <i>Superbrands Montenegro 2015/16</i>		

- Konsultant Ministarstva nauke, Ministarstva prosvjete i Centra za stručno obrazovanje (od 2012.)		
- Predstavnik Ekonomskog fakulteta u saradnji sa kompanijom <i>Ernst&Young</i> (program obrazovanja u okviru strategije za razvoj talenata „ <i>Tvoja karijera može početi ovdje</i> “ (Ernst&Young i Zavod za zapošljavanje Crne Gore, 2014-2016.)		
- Član stručnog žirija <i>Takmičenja u rješavanju studije slučaja</i> (Ernst&Young, 2014-2016.)		
- Stalni recenzent u časopisu <i>Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Istočnom Sarajevu - časopis za ekonomsku teoriju i praksu</i> (od 2014.)		
- <i>Savjetnik za eksterno utvrđivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada</i> u JU Srednja ekonomska škola „Mirko Vešović“ u Podgorici (2014, 2015)		
- Član <i>Komisije za dodjelu Studentske nagrade Glavnog grada Podgorice</i> (2013, 2014)		
- Predavač na <i>Zimskoj školi preduzetništva</i> , Studije menadžmenta Bijelo Polje (2014-2015.)		
- <i>Rukovodilac mentoring programa socijalnog preduzetništva</i> (Centar za razvoj nevladinih organizacija i Ekonomski fakultet, 2014-2015.)		
- Predavač na IVth International Summer School “ <i>Make A Difference - Become a Sustainable Competitive Advantage EU Leader</i> ”, Ohrid, Macedonia, 08-17.08.2015.	20	20

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	45	56	143	173
3. PEDAGOŠKI RAD	274	275	181.5	182
4. STRUČNI RAD	6	34	26	50
UKUPNO	325	365	350.5	405

IZVEŠTAJ RECENZENTA

I OCENA USLOVA

Na Konkurs Univerziteta Crne Gore od 06.02.2016. godine (objavljen u dnevnom listu „Pobjeda“) za izbor u akademsko zvanje za predmete: *Strategijski marketing* i *Biznis* na osnovnom akademskom studijskom programu Ekonomija, na Ekonomskom fakultetu i *Teorija menadžmenta*, na osnovnom akademskom studijskom programu Menadžment u pomorstvu, na Fakultetu za pomorstvo u Kotoru, prijavio se jedan kandidat, dr Boban Melović, docent na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

STEPEN OBRAZOVANJA

Doc. dr Boban Melović završio je Ekonomski fakultet u Podgorici 2003. godine sa prosečnom ocenom 9,75 tokom studija. Postdiplomske studije, koje je upisao 2003. godine na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Beogradu (smer - Međunarodni menadžment i marketing), završio je u roku i u julu 2006. godine odbranio je magistarski rad: *Strategijski značaj međunarodnog benchmarkinga za unapređenje menadžmenta i marketinga*. Doktorsku disertaciju *Marketing menadžment u funkciji kreiranja brenda – primjer Crne Gore* kandidat Boban Melović je odbranio na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, u decembru 2009. godine, kao prvi iz generacije.

U zvanje **docenta** Univerziteta Crne Gore izabran je 02.06.2011. godine.

Kandidat je, u pogledu stepena obrazovanja, u potpunosti ispunio formalne uslove, za izbor u zvanje vanrednog profesora.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Na bazi detaljnog i potpunog uvida u Klasifikacionu bibliografiju kandidata, kao i uvida u priložene radove, može se zaključiti da je naučno-istraživački opus kandidata u potpunosti usmeren na nastavne discipline koje su obuhvaćene predmetnim konkursom.

Uvidom u bibliografiju kandidata kao i u priložene radove, zaključuje se da je dosadašnji naučno-istraživački rad doc. dr Bobana Melovića bio usmeren u pravcu proučavanja, analiziranja i rešavanja problema iz oblasti **marketinga, menadžmenta i biznisa (preduzetništva)**. Kandidat je autor većeg broja naučnih i stručnih radova koji su objavljeni u međunarodnim i domaćim časopisima (neki od njih se nalaze na *SCI, SSCI, u Scopus-u i drugim relevantnim bazama*). Autor je knjige **Međunarodni benchmarking** (2007) i koautor univerzitetskog udžbenika **Principi savremenog menadžmenta** (2013). Učestvovao je na velikom broju domaćih i međunarodnih naučnih skupova, simpozijuma, seminara i konferencija iz različite ekonomske tematike. Objavio je više od 80 naučnih i stručnih radova i članaka iz oblasti marketinga, menadžmenta, biznisa, preduzetništva i brend menadžmenta.

Pored navedenog, kandidat doc. dr Boban Melović je i recenzent u časopisu *Technical Gazette* koji se nalazi na *SCI* listi. Takođe, kandidat je recenzent jedne monografije i većeg broja radova u međunarodnim i časopisima iz okruženja.

Kandidat doc. dr Boban Melović je od izbora za docenta (2011. godine) objavio više od 50 radova iz oblasti marketinga, menadžmenta, biznisa, preduzetništva i brend menadžmenta, što, upravo, obuhvata i predmete za koje je raspisan konkurs. Među impozantnim brojem objavljenih radova, svojim značajem posebno se ističu radovi objavljeni u prestižnim međunarodnim časopisima, međunarodne i nacionalne monografske studije, kao i radovi međunarodnih konferencija, kao što su:

- **Melović, B.,** Mitrović, S., Milisavljević, S., Pejanović, R., Čelić, Đ. (2012). Research of consumption and competitiveness of homemade products for manufacturing improvements: A case study from Montenegro. *African Journal of Agricultural Research*, 7 (26): 3757-3764. ISSN 1991-637X ©2012 Academic Journals, DOI: 10.5897/AJAR12.622
- Mitrović, S., **Melović, B.** (2013) Challenges for management engineers in modern business environment (Chapter IX), *In: Hans-Jörg Bullinger and Dieter Spath (Eds.), Challenges for the Future - Engineering Management, monograph*, pp. 165-179. ISBN 978-3-902734-01-3. Published by: Faculty of Technical Sciences, (University of Novi Sad); Fraunhofer IAO (Stuttgart, Germany) and DAAAM International (Vienna, Austria).
- Mitrović, S., **Melović, B.,** Milisavljević, S. (2014). Organizational culture as key determinant of business imparity (Section III). *In: Lošonc, A. and Ivanišević, A (Eds.), Socio-economic forms of inequality, monograph*, pp. 171-180. ISBN 978-86-7892-664-8 Published by: Faculty of Technical Sciences (University of Novi Sad); Graphic Center GRID (Novi Sad, Serbia).
- Mitrović, S., **Melović, B.,** Milisavljević, S. Kljajić, LJ. (2015). Harmonization of institutional knowledge and labor market demands (Section II), *In: Lošonc, A. and Ivanišević, A (Eds.), Institutional assumptions about socio-economic dynamics in East and Central Europe, monograph*, pp. 205-216. ISBN 978-86-7892-765-2. Published by: Faculty of Technical Sciences (University of Novi Sad); Graphic Center GRID (Novi Sad, Serbia).
- Grubić-Nesic, L., Mitrović, S., **Melović, B.,** Milisavljevic, S. (2016). Differences between the state/public and private sectors in organizations in Serbia regarding the functionality of managers' decision making. *Journal for East European Management Studies. JEEMS*, 21 (1): 82-102. ISSN 0949-6181. Internet ISSN 1862-0035. Rainer Hampp Verlag. Germany.
- Mitrović, S., Grubić-Nešić, L., Milisavljević, S., **Melović, B.,** Babinkova, Z. (2014). Manager's Assessment of Organizational Culture. *E+M Ekonomije a Management (E&M Economics and Management)*, 17 (3): 35-49. ISSN 1212-3609. DOI: 10.15240/tul/001/2014-3-004. Technical University of Liberec.
- **Melovic, B.,** Mitrovic, S., Markovic, T., Nestic, A., Vajcnerová, I. (2014). Satisfaction as a determinant of customer loyalty towards mobile communication. *Acta Universitatis. Agriculturae et Silviculturae Mendelianae*

- Brunensis, Mendel University in Brno, Czech Republic, 62 (6): 1363-1371. ISSN 1211-8516. DOI:10.11118/actaun201462061363.
- **Melović, B.**, Mitrović, S., Djokaj, A., Vatin, N. (2015). Logistics in the Function of Customer Service – Relevance for the Engineering Management. *Procedia Engineering*, 117: 802-807. Elsevier. ISSN: 1877-7058. DOI: 10.1016/j.proeng.2015.08.255
  - **Melović, B.**, Jocović, M., Lugovskaya, I., Vatin, N. (2015). Possibilities of Implementing Customer Relationship Management in the Function of Improving the Competitiveness of the Civil Engineering Sector. *Applied Mechanics and Materials*, 725-726: 977-983. ISSN 1662-7482.
  - **Melović, B.**, (2013). Attitudes of young people towards entrepreneurship as a determinant for starting up a business. *The Macrotheme Review – a multidisciplinary journal of global macro trends*, 2 (7): 51-59. ISSN:1848-4735.
  - **Melović, B.**, (2012). Brendiranje u savremenim tržišnim uslovima: primjer kompanije Apple. *Medijski dijalozi*. Istraživački medijski centar. 11: 77-95. ISSN 1800-7074. UDK: 658.5.8
  - Mitrović, S., Borocki, J., Sokolovski, V., Nesic, A., **Melović, B.** (2013). Potential of Young Entrepreneurs: Is There any Possibility of Their Development Though Education?. *The New Educational Review*, 32 (2): 288-298. ISSN 1732-6729.
  - **Melović, B.**, Mitrović S., Pelinković A., Djaković I. (2015). "Guerrilla marketing" - an entrepreneurial approach to marketing in small and medium enterprises in Montenegro. *Montenegrin International Conference for Entrepreneurial Development - Miced 2015*. University of Montenegro, Faculty of Economics, Podgorica, 17-18.09.2015, pp.121-129. ISBN 978-86-80133-72-0.
  - **Melović, B.**, Mitrović, S. (2014). Business logistics as a factor determining modern engineering management. XVI International Scientific Conference on Industrial Systems (IS'14), Novi Sad, Serbia, 15-17, October, 2014. ISBN 978-86-7892-652-5, pp. 247-252.
  - **Melović, B.**, Mitrović, S. (2014). Branding the tourist destination – experiences of Turkey as a model of the development for the Western Balkan countries. IV International conference on Entrepreneurship and Innovation as Precondition for Economic Development, Podgorica, 17 June 2014. ISBN 978-86-80133-71-3, pp. 207-218.
  - Grubić-Nešić, L., Mitrović, S., Pejanović, R., **Melović, B.**, Đaković, I. (2014). Značaj mekih veština u edukaciji inženjera. International professional conference me4catalogue. Slavonski Brod, Hrvatska. ISBN 978-953-6048-76-2, str.138-141.
  - **Melović B.**, Stanković, J. (2012). Brain Drain as a Reflection of the Current State of Population - Focus on Montenegro and Neighboring Countries. International Scientific Conference - Population: Development/Crisis. University of Novi Sad, Faculty of Technical Sciences, Novi Sad, 08.12.2012. ISBN 978-86-7892-467-5, str. 271-282.
  - **Melović, B.**, Mitrović, S., Stefanović, D., Morača, S. (2013). Innovation of the new generation - entrepreneurial marketing innovation as a therapy for crisis. III International Entrepreneurial Conference: Crisis and innovation through prism of entrepreneurship. Faculty of Economics, Podgorica, 19-20.09.2013, ISBN 978-86-80133-69-0, pp. 193-202.
  - Mitrović, S., **Melović, B.**, Čosić, I. (2012). Entrepreneurial education as an employment-influencing factor. International entrepreneurship conference: Recruitment in the light of entrepreneurship - Zapošljavanje kroz prizmu preduzetništva. Faculty of Economics, Podgorica, maj, 2013. ISBN 978-86-80133-63-8, pp. 42-49.
  - Mitrović, S., **Melović, B.**, Nešić, A., (2015). Modern approach in human resource management in organizations. International Scientific Conference „Corporate social responsibility and human resource management in v4 countries“. Slovak University of Agriculture, Nitra, Slovakia. Faculty of Economics and Management. 4 June, 2015. ISBN 978-80-552-1432-0, pp.176-183. Plenary sessions - invited lectures from the international meeting printed in its entirety.
- broju naučnih radova, koji su objavljeni u međunarodnim časopisima i zbornicima, kandidat obrađuje kompleksnu materiju iz oblasti **marketinga, menadžmenta i biznisa (preduzetništva)**, a u delu koji sledi daje se kraća analiza odabrana tri rada u kojima je, upravo, istraživana problematika iz navedenih oblasti.
- U radu, *Differences between the state/public and private sectors in organizations in Serbia regarding the functionality of managers' decision making*, a koji je objavljen na SSCI listi 2016. godine, kao predmet istraživanja je odabrano prikazivanje i analiziranje relevantnih faktora koji utiču na funkcionalno donošenje odluka, a koje se odnose na specifičnost industrijskih sistema u uslovima nedovoljne određenosti. Docent Melović i koautori su istraživanje sprovedli na uzorku od 162 menadžera u industrijskim sistemima različitim po delatnostima i vlasničkom statusu. U istraživanju korišćena su dva upitnika čiji su rezultati obrađeni u skladu sa naipogodnijim statističkim metodama. U okviru ovog rada sprovedena istraživanja potvrđuju značaj procesa odlučivanja, a pre svega funkcionalnog u savremenim uslovima poslovanja. U industrijskim sistemima koji su bili predmet istraživanja, funkcionalno donošenje odluka podrazumeva uvažavanje organizacionih, menadžerskih i ličnih preduslova merenja njihovih performansi u svim fazama procesa odlučivanja.
  - U prestižnom časopisu *Thomson Reuters-a, E+M Ekonomie a Management (E&M Economics and Management)* docent dr Boban Melović je 2014. godine objavio koautorski rad, na temu *Manager's Assessment of Organizational Culture*. Ovaj rad analizira dimenzije organizacione kulture od strane rukovodioca, gde se na osnovu rezultata istraživanja predlaže model promena u upravljanju koji može doprineti uspešnom funkcionisanju organizacije. Istraživanje je obuhvatilo 168 menadžera, 8 kompanija različitih struktura i vrsta vlasništva. Autori su koristili *Pareek-ov upitnik* za merenje dimenzija korporativne kulture. Rezultati istraživanja pokazali su jasnu razliku u proceni organizacione kulture u odnosu na nivo menadžera, vrste organizacija (proizvodnja ili usluga) i vlasnički status organizacija (javne ili privatne). Poseban doprinos autori su dali kroz preporuke za donosiocje odluka u domaćim kompanijama.
  - U monografskom poglavlju *Organizational culture as key determinant of business imparity*, u monografiji koja je izdata od strane državnog univerziteta iz okruženja, docent dr Boban Melović i koautori poglavlja ističu da svaka organizacija ima svoj sistem vrednosti, što se reflektuje na vrednost biznisa na tržištu. Autori kroz istraživanje potvrđuju da su organizaciona kultura i vrednosti preduslovi za postizanje konsenzusa na relaciji zaposleni - zadovoljstvo kupaca. U radu je prikazana organizaciona kultura kao značajan interni faktor, ali i faktor spoljašnjeg okruženja. Poseban akcenat u ovom pogledu autori su stavili na *CRM - upravljanje odnosima sa kupcima*, kao važnu determinantu savremenog biznisa. Autori ističu da CRM kombinuje praktične alate i sprovedenje kontinuirane edukacije, kako bi se uticalo na organizacionu kulturu i time ostvarila održiva konkurentna prednost organizacije (biznisa) na tržištu. Na taj način autori povezuju oblast menadžmenta, marketinga i biznisa, na vrlo suptilan i stručan način.
- U svom naučnom radu kandidat je, bez sumnje, pokazao da poseduje moć zapažanja, analitičku smelost i intelektualno poštenje da formuliše i jasno iznese vrednosti kojima se rukovodi. Uvek pravi jasnu razliku između veze uzroka i posledica, kao i poželjnosti i nepoželjnosti pojedinačnih rezultata.
- U navedenim radovima, pisanim jasnim i prepoznatljivim stilom, doc. dr Boban Melović je pokazao zavidno znanje u vladanju problematikom iz oblasti **marketinga, biznisa, preduzetništva, menadžmenta i brend menadžmenta**, te je time ispunio sve tražene uslove za izbor u akademsko zvanje vanrednog profesora.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Docent dr Boban Melović angažovan je u nastavi na Ekonomskom fakultetu od februara 2004. godine, na dodiplomskim akademskim i primenjenim studijama menadžmenta u Podgorici i Bijelom Polju, prvo kao saradnik u nastavi, a od 2011. godine je u zvanju docenta. Na Ekonomskom fakultetu izvodi predmete *Biznis, Strategijski marketing* i *Marketing menadžment malog biznisa*, a na Fakultetu za pomorstvo u Kotoru predaje predmet *Teorija menadžmenta*. Takođe, kandidat predaje predmet *Brend menadžment* na postdiplomskim akademskim magistrarskim

Dobro koncipiran sadržaj istraživanja i korektna primena naučnog metoda čine da navedeni (i drugi) radovi kandidata predstavljaju dobro osmišljenu i logički povezanu celinu u kojoj se ukazuje na konkretne istraživačke probleme i moguća rešenja. U najvećem

studijama Ekonomskog fakulteta (smer *Marketing i biznis*). Osim toga, docent Melović izvodi nastavu na predmetima *Preduzetništvo* i *Marketing menadžment malog biznisa* na osnovnim primenjenim studijama menadžmenta u Podgorici i Bijelom Polju.

Docent Melović je u svom dosadašnjem pedagoškom radu ispoljio odgovornost, stručnost i savesnost i smisao za akademski rad, što se ogleda i kroz autorstvo knjige (*Međunarodni benchmarking*) i koautorstvo univerzitetskog udžbenika (Mitrović, S., **Melović, B.**, *Principi savremenog menadžmenta, Univerzitet u Novom Sadu, Fakultet tehničkih nauka, Novi Sad, 2013, str. 1-533, ISBN 978-86-7892-487-3*). Kandidat doc. dr Boban Melović je, takođe, bio angažovan kao predavač na brojnim kursovima i seminarima inovacija i unapređenja znanja, čiji su organizatori bili Ekonomski fakultet, fakulteti iz drugih zemalja, razni državni organi i preduzeća. Docent dr Boban Melović je od 2014. godine gostujući profesor na Univerzitetu u Istočnom Sarajevu, Ekonomski fakultet Pale, na akademskim postdiplomskim magistarskim studijama. Takođe, preko CEEPUS programa razmene bio je gostujući profesor na Univerzitetu u Novom Sadu, Fakultet tehničkih nauka (kondenzovana nastava na predmetu Principi menadžmenta – tematska oblast: Brend menadžment).

Doc. dr Boban Melović se u organizaciji i izvođenju nastave služi sa referentnom, kako domaćom tako i stranom literaturom, pri čemu konstantno nastoji da osavremeni i inovira svoj pedagoški rad primenom proverenih pedagoških metoda. Takođe, izdvaja se i značajan broj diplomskih i postdiplomskih radova u kojima je doc. dr Melović bio mentor (više od 250 mentorstava). Dosadašnjim pedagoškim angažmanom je pokazao da poseduje visok stepen komunikacije i energičnosti u saradnji sa studentima, kao i stručne i profesionalne odgovornosti u pomaganju i rešavanju kako problema studenata tako i praktičnih problema. Nadalje, uvidom u konkursni materijal posebno se akcentira kvalitet pedagoškog rada kandidata Melovića kroz kvalitet nastave ocenjen od strane studenata, gde se nedosmisleno zaključuje da je kandidat godinama unazad ocenjen najvećim ocenama, po svim aspektima. Iz svega navedenog se sa čvrstim uverenjem može zaključiti da se pedagoški rad kandidata Melovića može oceniti izuzetno uspešnim i produktivnim.

STRUČNI RAD

Dr Boban Melović je veoma aktivan na stručnom planu. Kvalitetan i značajan naučno-istraživački rad doc. dr Bobana Melovića rezultirao je značajnim stručnim iskustvom, čime je dokazao sposobnost praktične implementacije teorijskih znanja. Stručni rad doc. dr Bobana Melovića odnosi se na angažovanje u istraživačkim projektima, koji su se najvećim delom odnosili na analizu i rešavanje problema vezanih za oblasti **menadžmenta, marketinga i biznisa (preduzetništva)**, što, ujedno, predstavlja i njegovu naučnu i stručnu orijentaciju. Prethodno navedeno, bez sumnje, potvrđuje i priložena Klasifikaciona bibliografija, iz koje se uočava angažovanost kandidata na izradi značajnog broja međunarodnih i domaćih projekata.

Potvrda stručnog angažmana kandidata Melovića ogleda se kroz članstvo u većem broju naučnih i organizacionih odbora međunarodnih i nacionalnih konferencija, kongresa i skupova. Takođe, kandidat je član međunarodne redakcije i recenzent časopisa *Economics*, te časopisa *Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Istočnom Sarajevu - časopis za ekonomsku teoriju i praksu*. Nadalje, docent Melović je član Centra mladih naučnika Crnogorske akademije nauka i umetnosti (CANU), Saveza ekonomista Crne Gore i Udruženja ekonomista Podgorice. Takođe, kandidat je član Tehničkog komiteta ISME/TK007 u okviru Instituta za standardizaciju Crne Gore.

Stručni angažman docenta Melovića ogleda se i kroz sljedeće angažmane: rukovodilac akademskih studija Ekonomskog fakulteta (od 2015.), prodekan za nastavu na Ekonomskom fakultetu (2014-2015.), rukovodilac Centra za razvoj karijere na Ekonomskom fakultetu (od 2013.), rukovodilac programa *Distance learning - Učenje na daljinu* (2013-2014.), član *Komisije za nastavna pitanja* na Ekonomskom fakultetu (2013-2016.), predsjednik *Komisije za kvalitet* na Ekonomskom fakultetu (2013-2016.) itd.

Imajući u vidu sve navedene aktivnosti na planu njegovog stručnog rada može se nedvosmisleno konstatovati da i u ovom pogledu kandidat ispunjava sve tražene uslove predviđene konkursom.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	45	56	143	173
3. PEDAGOŠKI RAD	274	275	181.5	182
4. STRUČNI RAD	6	34	26	50
UKUPNO	325	365	350.5	405

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu priloženog konkursnog materijala, analize kao i provere istog, bez sumnje konstatujem da je kandidat docent dr Boban Melović stekao impozantno naučno-istraživačko iskustvo uporedo sa stručnim radom, što je i potvrđeno kroz originalne i kvalitetne radove i druge reference. Doda li se tome i relevantno pedagoško iskustvo, stečeno po osnovu dosadašnjeg rada sa studentima, **može se zaključiti da kandidat docent dr Boban Melović i kvantitativno i kvalitativno ispunjava sve predviđene uslove prema Zakonu o visokom obrazovanju i Merilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore, za izbor u zvanje VANREDNOG PROFESORA.**

Imajući u vidu veoma visoke rezultate koje je postigao u naučno-istraživačkom, nastavnom, pedagoškom i stručnom radu, sa posebnim zadovoljstvom predlažem Veću Ekonomskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da **doc. dr Bobana Melovića izaberu u zvanje vanrednog profesora** za predmete *Strategijski marketing* i *Biznis* na Ekonomskom fakultetu i *Teorija menadžmenta* na Fakultetu za pomorstvo u Kotoru.

RECENZENT

Dr Leposava Grubić-Nešić, redovni profesor
Fakultet tehničkih nauka,
Univerzitet u Novom Sadu

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I Ocjena uslova

Na Konkurs za izbor u akademsko zvanje za predmete: *Strategijski marketing* i *Biznis* na osnovnom akademskom studijskom programu Ekonomija, na Ekonomskom fakultetu i *Teorija menadžmenta*, na osnovnom akademskom studijskom programu Menadžment u pomorstvu, na Fakultetu za pomorstvo u Kotoru, objavljen u dnevnom listu „Pobjeda“ 06.02.2016. godine, prijavio se jedan kandidat, dr Boban Melović, docent na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

STEPEN OBRAZOVANJA

Dr Boban Melović je školske 1999/2000. godine započeo studije na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Podgorici i iste je završio za 3 godine i 8 mjeseci. Diplomski rad odbranio je pod mojim mentorstvom sa ocjenom 10, a njegova ukupna prosječna ocjena tokom studija iznosi 9,75. Tokom studija bio je dobitnik većeg broja akademskih nagrada.

Na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Beogradu docent dr Boban Melović je stekao diplomu magistra ekonomskih nauka 13. jula 2006. godine, odbranivši magistarsku tezu pod nazivom „*Strategijski značaj međunarodnog benchmarkinga za unapređenje menadžmenta i marketinga*“.

Doktorsku disertaciju na temu „*Marketing menadžment u funkciji kreiranja brenda – primjer Crne Gore*“, odbranio je 2009. godine na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Na bazi potpunog uvida u dostavljenu mi konkursnu dokumentaciju može se zaključiti da docent dr Boban Melović ispunjava uslove propisane odredbama *Zakona o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore* i *Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja*, koji se odnose na stepen obrazovanja potreban za izbor u akademsko zvanje **vanrednog profesora**.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Kandidat dr Boban Melović je od izbora za docenta objavio više od pedeset naučnih i stručnih radova iz oblasti menadžmenta, marketinga, biznisa, preduzetništva i brend menadžmenta, koji obuhvataju i predmete za koje je raspisan konkurs. Jedan je od koautora poglavlja u naučnoj monografiji renomiranog međunarodnog izdavača (*Challenges for management engineers in modern business environment* In: Hans-Jörg Bullinger and Dieter Spath (Eds.), *Challenges for the Future - Engineering Management*, 2013), kao i dva poglavlja u monografijama čiji su izdavači nacionalne akademije nauka i državni univerziteti u okruženju. Nadalje, docent Melović je autor monografije *Međunarodni benchmarking* (2007) i koautor univerzitetskog udžbenika *Principi savremenog menadžmenta* (2013), koji je odobreni udžbenik u nastavi na Univerzitetu u Novom Sadu.

Docent dr Boban Melović je autor većeg broja naučnih i stručnih radova koji su objavljeni u međunarodnim i domaćim časopisima, s tim da se neki od njih nalaze na SCI, SSCI, u Scopus-u i drugim referentnim bazama (*vidjeti Klasifikacionu bibliografiju kandidata*). Pored toga, kao izlagač je učestvovao na brojnim međunarodnim kongresima i konferencijama i angažovan je za časopis *Technical Gazette*, koji se nalazi na SCI listi *Thomson Reutersa*, kao *peer blind* recenzent.

Uvidom dr priložene radove kandidata može se zaključiti da je predmet njegovog naučno-istraživačkog rada podjednako teorijska i primijenjena dimenzija menadžmenta, marketinga, biznisa (preduzetništva) i brenda. Ujedno, na bazi priložene dokumentacije je evidentno da se kandidat bavi komparativnom analizom više dimenzija poslovanja (biznisa), kroz prizmu menadžmenta i marketinga, kako u nacionalnim, tako i u međunarodnim uslovima. Po svom karakteru objavljeni radovi su, u potpunosti, u funkciji njegovog stručnog i profesionalnog opredjeljenja. To što ih posebno preporučuje za pozitivnu i visoku ocjenu je da se radi o radovima koji se po svom sadržaju mogu pozicionirati u sami vrh tema koje u današnjem turbulentnom i globalnom svijetu nijesu dovoljno istražene, što je posebno to slučaj u domaćim okvirima. Nadalje, u svojim radovima docent Melović je dao vrijedan doprinos multidisciplinarnom pristupu istraživanja, što predstavlja perspektivan pristup u savremenim istraživanjima, na kojima danas insistira međunarodna istraživačka zajednica. Bez sumnje, može se konstatovati da je kandidat napravio respektabilan naučni pomak u razmatranju mogućnosti primjene menadžmenta, marketinga, odnosno biznisa u cjelini u poslovanju savremenih kompanija. Pored toga, kao rezultat kritičkog preispitivanja postojećeg korpusa naučnog znanja, posebno onog diela koji se odnosi na savremeni marketing menadžment u tranzicionim ekonomijama, docent Melović otvorio je teorijski prostor za unapređenje prakse upravljanja u crnogorskom poslovnom ambijentu. Takođe, u svom naučno-istraživačkom radu bavi se širim, politekonomskim ambijentom poslovanja u Crnoj Gori, izučavajući ga konceptualno primjerenom eksploratornom metodologijom. Kvalitet naznačenog doprinosa ogleda se u tome što on omogućuje poboljšanje upravljanja i performansi poslovanja preduzeća. Konačno, u funkciji potpune, dakle pozitivne ocjene po ovom aspektu, treba naglasiti da su radovi i nalazi dr Bobana Melovića saopšteni u konciznoj formi, originalni, da su prilično pomakli dosadašnje obrise sličnih istraživanja, što ih je, uostalom, i preporučilo za objavljivanje u referentnim publikacijama.

U periodu od izbora u zvanje docent (jun, 2011) kandidat Melović je objavio zapažen broj naučnih radova - više od pedeset. Kao autor-koautor objavio je tri poglavlja u naučnim monografijama (međunarodnim i domaćim), četiri rada u bazi *Thomson Reutersa*, četiri rada koji se referišu u Scopus bazi i još osam radova u međunarodnim časopisima koji imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku. Pored toga, docent Melović je kao autor-koautor objavio više od dvadeset radova na međunarodnim kongresima, konferencijama i simpozijumima, a imao je i uvodno, objavljeno plenarno predavanje na temu »*Modern approach in human resource management in organizations*«, u okviru International Scientific Conference „Corporate social responsibility and human resource management in v4 countries“, na *Slovak University of Agriculture, Faculty of Economics and Management*. Recenzirao je jednu monografiju i više od petnaestak naučnih radova.

Kvalitet naučno-istraživačkog rada iz oblasti menadžmenta, marketinga i biznisa (preduzetništva) kandidata Melovića ogleda se u izboru istraživačkih problema, koji zadovoljavaju kriterijum relevantnosti, kao i u adekvatno formulisanim istraživačkim pitanjima i njima prilagođenoj metodologiji istraživanja. U svojim

radovima kandidat koristi multidisciplinarn pristup i pokazuje zavidnu sofisticiranost u poznavanju i korišćenju raznih teorijsko-metodoloških koncepata. Ovo je od posebne važnosti kada se radi o istraživanjima problema koja još uvijek nijesu dovoljno istraženi, odnosno za koje ne postoji opšte prihvaćena klasifikacija, pogotovo u domaćim okvirima.

U funkciji ovdje datih ocjena i konačnog predloga, iz ukupnog opusa kandidata Bobana Melovića izdvajamo sljedeće radove:

1. U radu „*Research of consumption and competitiveness of homemade products for manufacturing improvements: A case study from Montenegro*“, na kojem je docent Melović vodeći autor, a koji je objavljen na SCI listi 2012. godine, autori su kao predmet istraživanja odabrali utvrđivanje nivoa potrošnje (konzumiranja) i konkurentnosti domaćih (tradicionalnih) poljoprivrednih proizvoda sa područja Crne Gore, sa ciljem donošenja adekvatnih poslovnih i menadžerskih odluka. Autori ukazuju da budući razvoj aktivnosti crnogorski proizvođači treba da zasnivaju na značajnim tržišnim potencijalima za poboljšanje postojećih i potencijalni razvoj novih kapaciteta, ali i dobro osmišljenoj marketing strategiji. Autori su sproveli istraživanje na teritoriji cijele Crne Gore, jer je krajnji cilj bio dobiti maksimalno vjerodostojne rezultate, koji doprinose razumijevanju stvarnog stanja i čine kvalitetnu osnovu za dalje unapređenje. Istraživački instrument se sastojao od standardizovanog upitnika koji sadrži 72 pitanja, a uzorak se sastojao od 1009 ispitanika (401 muškaraca i 608 žena) iz svih opština (gradova) u Crnoj Gori. U radu se posebno naglašava da je potrebno obezbijediti podršku i pomoć, posebno od Vlade, kao i od drugih finansijskih institucija koje bi svoj interes mogle pronaći u ovom polju. Kroz istraživačku eksplikaciju problema autori zaključuju da unapređenje proizvodnje tradicionalnih domaćih proizvoda mora biti praćeno adekvatnom marketing podrškom (strategijom), na osnovu čega objedinjuju menadžment i marketing aspekte donošenja odluka i kreiraju model preporuka, aktivnosti i mjera koje treba preduzeti.
2. Melović kao koautor rada „*Manager's Assessment of Organizational Culture (časopis E&M Economics and Management)*“, *SCI lista, 2014*) bavi se istraživanjem na temu - *kako menadžeri u organizaciji prepoznaju određene dimenzije organizacione kulture, te u kom stepenu one utiču na organizaciono ponašanje?* Naime, problem istraživanja u ovom radu je da se prikaže odnos između nivoa upravljanja i dimenzija organizacione kulture. Uzorak istraživanja su sačinjavala 162 menadžera iz osam preduzeća različitih po vlasničkoj strukturi, po djelatnostima i samim funkcijama poslovanja. U okviru istraživanja korišćen je *Upitnik o organizacionoj kulturi*, preuzet od eksperta *Pareka*, prilagođen jezičkom kontekstu. Upitnik je sačinjen od 40 pitanja, koncipiranih u vidu tvrdnji sa izbornim varijantama u vidu četvorostepene skale. Autori su kroz istraživački instrument analizirali mjerenje povezanosti dimenzija kulture organizacije sa četiri nivoa menadžmenta, u okviru čega se izdvojilo osam kulturnih subskala: *otvorenost, konfrontacija, povjerenje, autentičnost, proaktivnost, autonomija, saradnja i eksperimentisanje*. Rezultati istraživanja pokazali su jasnu razliku u procjeni organizacione kulture u odnosu na nivo menadžera, vrste organizacija (proizvodnja ili usluga) i vlasnički status organizacija (javne ili privatne). Indirektni doprinos ovog istraživanja je u tome što ukazuje na mogućnosti unapređenja politike i prakse upravljanja organizacionom kulturom u kompanijama u Crnoj Gori, i u drugim zemljama u tranziciji.
3. U monografskom poglavlju „*Challenges for management engineers in modern business environment*“, međunarodne naučne monografije *Challenges for the Future - Engineering Management*, izdate od strane renomiranog međunarodnog izdavača, docent dr Boban Melović i koautor rada ističu da je savremeni razvoj industrije vrlo dinamičan, pa je pored visoke efikasnosti potrebno obezbijediti i visok stepen stabilnosti, kako bi se ostvarili bitni ciljevi razvoja. Drugim riječima, nameće se potreba konstituisanja odgovornog sistema upravljanja (menadžmenta) razvojem industrije, što predstavlja osnov za uvođenje inženjerskog menadžmenta. Kako je potreba za menadžmentom danas više prisutna nego ikada ranije, njegova primjena u oblasti industrije je i više nego potrebna. Uzimajući u obzir brzi razvoj tehnike i tehnologije i intenzivno napredovanje procesa globalizacije, novi vijek inženjerima menadžmenta nudi velike mogućnosti, ali i nameće nove izazove. Autori objašnjavaju koji su to izazovi, kako da se

inženjeri menadžmenta za njih pripreme i kako da na optimalan način iskoriste lokalne mogućnosti u stvaranju konkurentske prednosti. To su samo neka od pitanja koja su u ovom poglavlju obrađena. Takođe, u radu su obrađeni i principi i strategije koje bi inženjeri menadžmenta trebalo da primjenjuju, da bi uspješno odgovorili izazovima novog milenijuma.

4. U poglavlju „*Harmonization of institutional knowledge and labor market demands*“, naučne monografije *Institutional assumptions about socio-economic dynamics in East and Central Europe*, koja je izdata od strane državnog univerziteta iz okruženja, docent dr Boban Melović i koautor poglavlja ističu da su promjene, u turbulentnom okruženju u kojem živimo, neminovnost i svakodnevnica. Naime, tehnološki razvoj, informatička era, kao i beskompromisna konkurencija predstavljaju uslove u kojima egzistiraju »organizacije sadašnjosti«. One organizacije koje nijesu spremne na promjene neće moći dugo da opstanu na tržištu. Velike promjene se dešavaju u svim industrijama, a to sve utiče na promjene i u prirodi samog posla, što zahtijeva promjene obrazaca ponašanja zaposlenih. Autori ističu da, bez obzira na kom se hijerarhijskom nivou nalaze i kojoj vrsti organizacije pripadaju, poslovni uspjeh zaposlenih najviše zavisi od njihovih znanja, vještina i sposobnosti. U radu se razmatraju neophodna znanja i vještine menadžera za uspješno upravljanje organizacijom u domaćoj praksi, kao i nove strategije upravljanja koje su uslovljene promjenama u radnim procesima, posebno u uslovima povećanog rizika i neizvjesnosti, što neminovno nameće potrebu za reformama u obrazovanju, kako bi se odgovorilo zahtjevima tržišta rada. U istraživanju autori zaključuju da obrazovanje mora da zadovolji zahtjeve za novim znanjima i sposobnostima neophodnim za uspješan rad u organizacijama, što podrazumijeva uvođenje novih zanimanja i profila, koji će omogućiti postizanje veće fleksibilnosti u savladavanju promjenljivih zahtjeva rada i veću mobilnost radne snage. Autori su pokazali da primijenjena istraživačka metodologija, zasnovana na vrijednosnoj racionalnosti, ima dobre šanse u traženju odgovora koji su u skladu sa praktičnom mudrošću, i koji mogu značajno da unapređuju praksu upravljanja kompanijama.
5. U radu „*Satisfaction as a determinant of customer loyalty towards mobile communication*“, na kojem je docent Melović vodeći autor, a koji je objavljen u časopisu *Acta Universitatis* koji se referiše u *Scopus* bazi, autori ističu da savremeno poslovanje, odlikuje rast korisničkih očekivanja i intenzivna konkurencija, što nameće zahtjeve kompanijama za kontinuirano ispitivanje zadovoljstva kupaca. Autori objašnjavaju da zadovoljstvo kupaca povećava lojalnost, podstiče kupovnu namjeru, pojačava pozitivnu reakciju i smanjuje broj žalbi. Okosnicu rada čini istraživanje u kojem autori ispituju nivo zadovoljstva potrošača sa specifičnim aspektima usluga mobilnih operatera na tržištu mobilnih komunikacija u Crnoj Gori. Istraživanje je obuhvatilo 788 ispitanika, a njihov nivo zadovoljstva je ispitan metodom ankete, zajedno sa statističkom analizom brojnih varijabli. Predstavljeni metod istraživanja i preporuke date u vezi sa procesom mjerenja zadovoljstva kupaca u pogledu metodologije mogu biti važni i za mobilne operatere koji posluju van crnogorskog tržišta, omogućavajući im da podignu kvalitet zadovoljstva kupaca i da na taj način poboljšaju svoje poslovanje, što je i posebna vrijednost navedenog rada.

Na osnovu pregleda i isčitavanja radova navedenih u klasifikacionoj bibliografiji kandidata dr Bobana Melovića, može se zaključiti se da se kandidat u svim svojim istraživanjima bavio naučno relevantnim problemima iz oblasti menadžmenta, marketinga, biznisa, preduzetništva i brend menadžmenta, primjenjujući istraživačku metodologiju shodno istraživačkom pitanju. Koristio je *case study* metod, eksploratorni i komparativni istraživački dizajn i time dao vrijedan dodatni doprinos izučavanju problema upravljanja, (menadžmenta), marketinga i biznisa iz multidisciplinarnog ugla. Konačno, cijeneći ukupne naučno-istraživačke rezultate dr Bobana Melovića, konstatujem da kandidat u potpunost ispunjava kvantitativne i kvalitativne kriterijume naučno-istraživačkog rada za izbor u zvanje **vanrednog profesora**, koji su definisani Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Dr Boban Melović je dvanaest godina angažovan na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, na osnovnim akademskim i primijenjenim studijama, a od izbora u zvanje docent izvodi nastavu i na akademskim magistarskim studijama. Ujedno, pokazao je zavidne rezultate u pedagoškom dijelu svog angažmana. Pored toga, dugogodišnja saradnja sa kandidatom Melovićem daje mi za pravo da odgovorno ocijenim njegov rad i izvučem nedvosmislen zaključak da je riječ o izuzetnom profesionalcu, koji je opravdao ukazano povjerenje i kao nastavnik u radu sa studentima se potvrdio kao ličnost od autoriteta, u svakom momentu spreman da studentima kaže nešto novo, zainteresuje ih i „uvede“ u nove naučno-nastavne oblasti koje su predmet izučavanja.

Kandidat je gostujući profesor na Univerzitetu u Istočnom Sarajevu, Ekonomski fakultet Pale, na akademskim postdiplomskim magistarskim studijama - predmet *Poslovni marketing*. Preko CEEPUS programa akademske razmjene kandidat je bio gostujući profesor na Univerzitetu u Novom Sadu, Fakultet tehničkih nauka (kondenzovana nastava na predmetu *Principi menadžmenta* – tematska oblast: Brend menadžment).

Kandidat Melović je bio mentor na sedam magistarskih radova na Akademskim magistarskim studijama i na osam specijalističkih radova na Primijenjenim postdiplomskim specijalističkim studijama. Takođe, bio je mentor i na 108 diplomskih radova na Akademskim dodiplomskim studijama i 147 diplomskih radova na Primijenjenim studijama menadžmenta u Podgorici i Bijelom Polju, što, zasigurno, nedvosmisleno govori o njegovom izuzetnom anagažmanu i posvećenosti pozivu kojim se bavi. Isto tako, kvalitet pedagoškog rada kandidata Melovića se anketom studenata ocjenjuje, takođe, izuzetnim, gdje se, bez sumnje, zaključuje da je kandidat godinama unazad ocijenjen najvećim ocjenama, po svim aspektima. Angažovanje kandidata na više disciplina je, „viđeno“ ne samo mojim očima, već i u formi kontinuirane evaluacije kvaliteta nastave od strane studenata, nedvosmisleno pokazalo da se radi o izuzetno kvalifikovanom pojedincu, koji se potvrdio u ovoj vrsti profesionalnog opredjeljenja i u tom smislu mu, kada je o akademskim zvanjima riječ, treba omogućiti napredovanje, što se ovim izvještajem i preporučuje.

Na osnovu uvida u priloženu konkursnu dokumentaciju o pedagoškoj osposobljenosti, nedvosmisleno je da kandidat Boban Melović ima izuzetne pedagoške sposobnosti, koje zadovoljavaju sve kriterijume za izbor u zvanje **vanrednog profesora**, definisane Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

STRUČNI RAD

Dr Boban Melović je u stručnom dijelu svog rada uspješno primijenio znanje iz svoje naučno-istraživačke oblasti. Objavio je veći broj stručnih članaka. Nadalje, docent Melović je član većeg broja naučnih i organizacionih odbora međunarodnih i nacionalnih konferencija, kongresa i skupova. Kandidat Melović je član međunarodne redakcije i recenzent časopisa *Economics*, te časopisa *Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Istočnom Sarajevu - časopis za ekonomsku teoriju i praksu*. Dr Boban Melović je od 2014. godine član Tehničkog komiteta ISME/TK007 – *Društvena odgovornost*, u okviru Instituta za standardizaciju Crne Gore. Pored toga, docent Melović je član Centra mladih naučnika Crnogorske akademije nauka i umjetnosti (CANU), Saveza ekonomista Crne Gore i Udruženja ekonomista Podgorice.

Pored prethodno navedenih i ocijenjenih aktivnosti kandidata dr Bobana Melovića, koje su okvalifikovane kao aktivnosti naučno-istraživačkog i pedagoškog karaktera, kandidat je učestvovao u izradi jednog broja značajnih projekata i studija. Isti su se odnosili na određena, aktuelna makro i mikro razvojna pitanja, od kojih u posljednjih par godina posebno izdvajamo sljedeće:

1. *Međunarodni projekat: 2011-2014. Transformacija socijalnog identiteta Srbije u uslovima krize i njen uticaj na evropske integracije, Univerzitet u Novom Sadu, Fakultet tehničkih nauka Novi Sad, Ministarstvo nauke Republike Srbije, broj 179052, Srbija - eksterni ekspert.*
2. *Bilateralni projekat: 2014-2016. Podizanje konkurentnosti kroz saradnju: komparativna studija o naučno-tehnološkim inovacijama u poljoprivredi, difuziji i komunikacionim sistemima između Kine i Crne Gore (University of Montenegro, Jiangnan University China).*
3. *Nacionalni projekat: 2012-2014. Konkurentnost građevinskog sektora u Crnoj Gori – uslovi, mogućnosti i pravci unapređenja, Ministarstvo nauke Crne Gore.*

4. *Nacionalni projekat: 2009-2011. Primjena koncepta intelektualnog kapitala u savremenoj poslovnoj praksi, Ekonomski fakultet Podgorica, Projekat odobren od strane Ministarstva prosvjete i nauke.*
5. *Privredni projekat: 2014. Pravno-finansijska analiza poslovanja FK "Sutjeska" Nikšić.*

Dokumentacija o stručnom radu potvrđuje da je dr Boban Melović dao značajan stručni doprinos svojim učešćem u radu nacionalnih i međunarodnih institucija i timova koji su se bavili problemima iz oblasti menadžmenta, marketinga, biznisa i preduzetništva. Svoj stručni rad docent Melović realizovao je značajnim dijelom putem konsultativnih i participativnih procesa. Kandidat Melović je predstavnik Ekonomskog fakulteta u okviru međunarodnog *RESITA NETWORK* programa. Adekvatna primjena specijalističkog, kao i multidisciplinarnog znanja na praktične probleme, te ostvareni rezultati na stručnom planu rada, predstavljaju dodatan kvalitet stručnih kapaciteta kandidata Melovića. Kandidat je ostvario više stručnih usavršavanja i istraživanja u inostranstvu, među kojima su: Jiangnan University China (2014); Catholic University of Portugal, Lisbon (2012); Faculty of Law, ELSA, Istanbul, Turkey (2011); Ekonomski fakultet Sarajevo (2010); Colchester, Velika Britanija (2010); Ekonomski fakultet Univerziteta u Ljubljani (2009); Royal Institute of Technology (KTH), Stocholm, Švedska (2008); Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta, Hrvatska (2008); RESEGE, Chisinau, Moldova (2005);

Potpuna verifikacija stručnog angažmana dr Bobana Melovića ogleda se i kroz sljedeće angažmane: rukovodilac akademskih studija Ekonomskog fakulteta (od 2015.), prodekan za nastavu na Ekonomskom fakultetu (2014-2015.), rukovodilac Centra za razvoj karijere na Ekonomskom fakultetu (od 2013.), rukovodilac programa *Distance learning - Učenje na daljinu* (2013-2014.), član *Komisije za nastavna pitanja* na Ekonomskom fakultetu (2013-2016.), predsjednik *Komisije za kvalitet* na Ekonomskom fakultetu (2013-2016.) itd.

Pored navedenih aktivnosti, u toku dosadašnjeg rada ističu se i sljedeće stručne reference:

- Član radne grupe za izradu Zakona o nacionalnom brendu (Ministarstvo ekonomije, 2015-2016.);
- Član Komisije za izbor idejno-grafičkog rješenja vizuelnog identiteta (žiga) nacionalnog brenda Crne Gore (Ministarstvo ekonomije, 2015-2016.);
- Koordinator mreže CEEPUS za Crnu Goru: *Applied Economics and Management, CIII-SK-0044* (2015/2016.);
- Član radne grupe za izradu Strategije za cjeloživotno preduzetničko učenje 2014-2019. (Ministarsvo ekonomije, Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća);
- Član Nacionalnog partnerstva za preduzetničko učenje, Ministry of Economy, Directorate for development of small and medium sized enterprises;
- Savjetnik za eksterno utvrđivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u JU Srednja ekonomska škola „Mirko Vešović“ u Podgorici (2014, 2015);

Treba dodati da je, pored svih prethodno navedenih aktivnosti, kandidat bio aktivan i „van fakulteta“, gdje je uspio da se afirmiše i uzme učešća u radu više organizacija kao što su udruženja, forumi, centri za istraživanja i sl., što mu je nesumnjivo bilo od koristi i u funkciji kvalitetnijeg obavljanja aktivnosti iz druge dvije oblasti koje su predmet ocjenjivanja, a to su naučno-istraživački rad i pedagoške aktivnosti.

Na osnovu prikazanog doprinosa u stručnom dijelu rada konstatuje se da kandidat dr Boban Melović i po ovom aspektu ispunjava sve kriterijume za izbor u akademsko zvanje **vanrednog profesora**, definisane Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	45	56	143	173
3. PEDAGOŠKI RAD	274	275	181.5	182
4. STRUČNI RAD	6	34	26	50
UKUPNO	325	365	350.5	405

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu priložene radne biografije i konkursnog materijala docenta dr Bobana Melovića, njegove akademske i profesionalne karijere, objavljenih naučno-istraživačkih radova iz oblasti menadžmenta, marketinga, biznisa i preduzetništva, te stručnog rada i pedagoških kapaciteta, konstatujem da kandidat u potpunosti ispunjava sve kvantitativne i kvalitativne uslove za izbor u zvanje **vanrednog profesora**, propisane Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja.

U smislu prethodno iskazanih pojedinačnih ocjena po svim relevantnim aspektima iz Mjerila, **sa posebnim zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Bobana Melovića izabere u zvanje vanredni profesor** za predmete *Strategijski marketing* i *Biznis* na osnovnom akademskom studijskom programu Ekonomija, na Ekonomskom fakultetu i *Teorija menadžmenta*, na osnovnom akademskom studijskom programu Menadžment u pomorstvu, na Fakultetu za pomorstvo u Kotoru.

RECENZENT

Prof. dr Anđelko S. Lojpur
redovni profesor Ekonomskog fakulteta
Univerziteta Crne Gore

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I Ocjena uslova

Na Konkurs Univerziteta Crne Gore za izbor u akademsko zvanje za predmete: *Strategijski marketing* i *Biznis* na osnovnom akademskom studijskom programu Ekonomija, na Ekonomskom fakultetu i *Teorija menadžmenta*, na osnovnom akademskom studijskom programu Menadžment u pomorstvu, na Fakultetu za pomorstvo u Kotoru, koji je objavljen u dnevnom listu „Pobjeda“ 06.02.2016. godine, prijavio se jedan kandidat, dr Boban Melović, docent na Ekonomskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

STEPEN OBRAZOVANJA

Kandidat dr Boban Melović upisao je Ekonomski fakultet studijske 1999/2000. godine i na istom je diplomirao za tri godine i osam mjeseci, sa prosječnom ocjenom 9,75 tokom studija. Kao jedan od najboljih studenata u generaciji, više puta je bio nagrađivan za postignute rezultate. Postdiplomske studije, koje je upisao 2003. godine na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Beogradu (smjer *Međunarodni menadžment i marketing*), završio je u redovnom roku. Magistarsku tezu *Strategijski značaj međunarodnog benchmarkinga za unapređenje menadžmenta i marketinga* odbranio je 13. jula 2006. godine, sa posebnom pohvalom. Doktorsku disertaciju pod nazivom *Marketing menadžment u funkciji kreiranja brenda – primjer Crne Gore*, radio je pod mojim mentorstvom i istu je odbranio na Ekonomskom fakultetu u Podgorici 2009. godine.

U zvanje *docent* Univerziteta Crne Gore izabran je 02.06.2011. godine (Bilten UCG br. 268.)

Na osnovu prijave, klasifikacione bibliografije, zbirnog pregleda referenci i analize priloženih radova, nedvosmisleno se može zaključiti da kandidat, docent dr Boban Melović, ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje **vanrednog profesora**, koji

su propisani Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Naučno-istraživački rad dr Bobana Melovića je izuzetno bogat, kako po sadržaju i aktuelnosti tema, tako i po imponantnom i respektabilnom broju objavljenih radova. Na osnovu detaljnog uvida u Klasifikacionu biografiju kandidata i priložene radove, izvlači se zaključak da je kandidat svoj naučno-istraživački rad usmjerio i fokusirao na oblasti *marketinga, menadžmenta, biznisa (preduzetništva) i brend menadžmenta*. Zapaža se, takođe, da je priložene radove kandidat objavljivao u prestižnim i relevantnim časopisima i publikacijama, kao i da je učestvovao na velikom broju naučnih skupova (međunarodne konferencije, kongresi, simpozijumi i seminari).

Docent dr Boban Melović je autor većeg broja naučnih i stručnih radova koji su objavljeni u međunarodnim i domaćim časopisima, od kojih se jedan broj njih nalazi na *SCI, SSCI, u Scopu*-u i drugim relevantnim bazama. Pregledom referenci kandidata Bobana Melovića izvodi se zaključak da je kandidat učestvovao na velikom broju domaćih i međunarodnih naučnih skupova, simpozijuma, seminara i konferencija iz različite ekonomske tematike, a, takođe, je imao i veći broj izlaganja na stručnim skupovima u zemlji i inostranstvu. Ukupno je objavio više od 80 naučnih i stručnih radova i članaka iz oblasti *marketinga, menadžmenta, biznisa, preduzetništva i brend menadžmenta*, a od izbora u zvanje docent (2011.) objavio više od 50 naučnih i stručnih radova iz navedenih oblasti, što predstavlja imponantan broj referenci za navedeni vremenski period. Autor je monografije *Međunarodni benchmarking* (2007) i koautor univerzitetskog udžbenika *Principi savremenog menadžmenta* (2013), po kojem se izvodi nastava na nekoliko fakulteta (Fakultet tehničkih nauka Univerziteta u Novom Sadu, Ekonomski fakultet Univerziteta u Istočnom Sarajevu, Ekonomski fakultet Podgorica, Fakultet za pomorstvo u Kotoru itd.).

Pregledom referenci u Klasifikacionoj bibliografiji izvodi se zaključak da je docent dr Boban Melović kao autor-koautor objavio 3 poglavlja u naučnim monografijama (međunarodnim i domaćim), 4 rada u bazi *Thomson Reutersa*, 4 rada koji se nalaze u *Scopus* bazi i još 8 radova u međunarodnim časopisima koji imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku. Naučni korpus dr Bobana Melovića se može označiti briljantnim i uzornim, posebno ako uzmemo u obzir činjenicu da u domaćim okvirima, pogotovo iz oblasti društvenih nauka, nemamo veliki broj radova u bazama u kojima je Melović objavljivao. Docent Melović je jedan je od koautora poglavlja u naučnoj monografiji *Challenges for the Future - Engineering Management* izdate 2013. godine od strane renomiranog međunarodnog izdavača, (naziv poglavlja: *Challenges for management engineers in modern business environment*), kao i dva poglavlja u monografijama čiji su izdavači nacionalne akademije nauka i državni univerziteti u okruženju. Nadalje, kandidat Melović je kao autor/koautor objavio više od 20 radova na međunarodnim kongresima, konferencijama i simpozijumima. Pored navedenog, imao je i uvodno, objavljeno plenarno predavanje na temu *Modern approach in human resource management in organizations*, u okviru *International Scientific Conference „Corporate social responsibility and human resource management in v4 countries“*, na *Slovak University of Agriculture, Faculty of Economics and Management* u Nitrí. Recenzirao je jednu monografiju, više od 15 naučnih radova objavljenih u međunarodnim časopisima i veliki broj radova objavljenih u zbornicima konferencija i drugih naučnih skupova. Recenzent je časopisa *Technical Gazette*, koji se nalazi na *SCI* listi *Thomson Reutersa*, kao i u časopisima *Economics* i *Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Istočnom Sarajevu*.

Analizirajući naučno-istraživački rad dr Bobana Melovića zaključuje se da je predmet njegovog istraživanja usmjeren na različite aspekte obrade *marketinga, menadžmenta, biznisa (preduzetništva) i brend menadžmenta*. Docent Melović, kroz multidisciplinarni pristup, istražuje različite dimenzije savremenog poslovanja (biznisa), obrađujući najaktuelnija i najvažnija područja savremenog *marketinga, menadžmenta i biznisa*. U skladu sa navedenim, objavljeni radovi i publikacije dr Bobana Melovića u potpunosti su korelaciji sa predmetima za koje je konkurisao (*Strategijski marketing, Biznis i Teorija menadžmenta*). Kvalitet radova i publikacija dr Bobana Melovića se može označiti izuzetnim, te njegove reference mogu poslužiti drugim istraživačima, na koji način da pristupaju istraživanju i analiziranju

problema. Ovo posebno dolazi do izražaja uzme li se u obzir činjenica da se radi o relativno mladom naučnom radniku, koji je od početka angažmana na univerzitetu prepoznat kao vrhunski profesionalac. Radovi dr Bobana Melovića pisani su prepoznatljivim stilom, jasnim jezičkim konstrukcijama, uz relevantnu istraživačku podlogu, serioznu metodologiju istraživanja, sopstvenu argumentaciju i kritički stav. Na osnovu navedenog, radovi i publikacije dr Bobana Melovića se mogu okarakterisati visokim nivoom kvaliteta, originalnosti i autentičnosti, čime kandidat postavlja visoke standarde i obezbjeđuje širu naučnu prepoznatljivost u oblastima kojima se bavi. Poseban doprinos nauci dr Boban Melović daje baveći se problemima koji su imanentni crnogorskoj privredi i društvu, te komparirajući domaća iskustva sa svjetskom praksom, sa ciljem unapređenja nacionalnog poslovnog ambijenta.

Među respektabilnim brojem radova i publikacija, koji se bave problematikom *marketinga, menadžmenta i biznisa*, izdvajaju se sljedeće reference:

1. Univerzitetski udžbenik *Principi savremenog menadžmenta* (2013), autora Mitrović, S. i Melović, B., koji se koristi kao oficijelni udžbenik na nekoliko fakulteta (univerziteta). Navedena knjiga je udžbenik visokog kvaliteta, originalan u pogledu istraživačkog domena i od posebnog značaja za unapređenje problematike menadžmenta u savremenom dobu. Autori su koncept knjige zasnovali na ekspertskim i empirijskim okvirima razvoja procesa upravljanja, koji uvažava zahtjeve i specifičnosti savremenih organizacija, kao i njihovu mogućnost opstanka u modernom poslovnom okruženju. Neka od pitanja na koja knjiga pruža odgovore su: *koji su osnovni principi upravljanja, kako se oni mogu implementirati u različitim organizacionim sistemima, te kako se mogu održavati u sve više promjenljivim i turbulentnim uslovima poslovanja*. Knjiga je pisana kao udžbenik, i to tako da svojim sadržajem i stilom prati standarde uobičajene u svijetu za udžbenike iz ove oblasti. Autori su pri obradi materije imali u vidu sve ključne standarde i zahtjeve univerzitetskih udžbenika. Autori koncepciju savremenog menadžmenta prikazuju naučnim, ali i živopisnim i kolokvijalnim stilom, čineći je što je moguće više zanimljivom. Iz tog razloga, knjiga može biti korišćena kao literatura i nastavni materijal na osnovnim, specijalističkim ili magistarskim studijama menadžmenta, ekonomije i biznisa, kako bi pružila mogućnost uobličavanja i sistematizovanja neophodnih saznanja za procese savremenog upravljanja. Sa druge strane, knjiga je napisana i tako da može biti od velike koristi i ljudima u svijetu biznisa, odnosno menadžerima čija praksa zahtijeva kontinuirano inoviranje znanja, zasnovano na korisnim naučnim i empirijskim saznanjima. U knjizi su sadržana mnoga iskustva svjetske i domaće prakse, kao i vlastita iskustva, koja su autori stekli kroz višegodišnji univerzitetski rad i konsultantski i projektni angažman u određenom broju preduzeća domaće poslovne prakse. Knjiga se sastoji iz 13 tematskih oblasti ili poglavlja, u okviru kojih su, pored uobičajenih menadžment kategorija, bazičnih funkcija menadžmenta (planiranja, organizovanja, vođenja i kontrole), obrađeni i savremeni pristupi u menadžmentu, kao i pojedine cjeline koje se rijetko mogu naći u literaturi našeg jezičkog podneblja (kao što su interdisciplinarnost menadžmenta kroz pojedine grane, savremeni odnos menadžmenta i drugih nauka, kao i koncept inženjerskog menadžmenta koji je imanentan u velikim poslovnim sistemima). Posebnu vrijednost knjige predstavljaju brojne studije slučaja (*case study*) iz savremene poslovne prakse, kojima se „osvježava“ tekst i na prihvatljiv način preciziraju faktori uticaja upravljačkih mehanizama na poslovne procese. Pored toga, knjiga sadrži i 10 ključnih testova (upitnika) za menadžere savremenog doba. Uz sve navedeno, u posljednjem poglavlju autori su dali „10 menadžerskih principa“ i „10 ličnih strategija“ aktuelnih u XXI vijeku.
2. Rad pod nazivom *Research of consumption and competitiveness of homemade products for manufacturing improvements: A case study from Montenegro* autora Melović, B., Mitrović, S., Milisavljević, S., Pejanović, R., Čelić, Đ., nalazi se u bazi *Thomson Reutersa*, a kandidat Melović je prvi (vodeći) autor. Predmet istraživanja ovog rada je utvrđivanje nivoa potrošnje (konzumiranja) i konkurentnosti domaćih (tradicionalnih) poljoprivrednih proizvoda sa područja Crne Gore, sa ciljem donošenja adekvatnih poslovnih i menadžerskih odluka. Autori polaze od činjenice da primarna poljoprivredna proizvodnja u Crnoj Gori posljednjih godina

- bilježi svojevrsni rast, koji je, prije svega, rezultat ukupne podrške razvoju privatnog sektora, kroz plasman sredstava opredijeljenih agrobudžetom i realizacijom međunarodnih projekata u ovoj grani. Autori se u teorijskim okvirima rada bave specifičnostima crnogorske poljoprivrede, koje se, između ostalog, ogledaju u činjenici da je na relativno malom prostoru, crnogorska poljoprivreda veoma raznovrsna – od gajenja maslina i citrusa u primorju, preko gajenja ranog povrća i duvana u centralnom dijelu, pa do ekstenzivnog stočarstva u sjevernom dijelu. Sa druge strane, komercijalna proizvodnja pšenice, kukuruza, šećerne repe i uljarica praktično i nije zastupljena, što crnogorsku poljoprivredu bitno razlikuje. čak i od zemalja najbližeg okruženja. Autori ukazuju da budući razvoj aktivnosti crnogorski proizvođači treba da zasnivaju na značajnim tržišnim potencijalima za poboljšanje postojećih i potencijalni razvoj novih kapaciteta, ali i dobro osmišljenom marketing strategijom. Istraživački dio rada realizovan je na osnovu standardizovanog upitnika koji sadrži 72 pitanja, a uzorak se sastojao od 1009 ispitanika (401 muškaraca i 608 žena) iz svih opština (gradova) u Crnoj Gori. Autori su kroz marketing istraživanje došli do podataka o nivou konzumiranja i konkurentnosti odabranih domaćih (poljoprivrednih) proizvoda sa područja Crne Gore, na osnovu čega je bilo moguće formirati adekvatnu informacionu osnovu za donošenje poslovnih i menadžerskih odluka, koje se odnose na unapređenje proizvodnje i plasmana tradicionalnih domaćih proizvoda porijeklom iz Crne Gore, a što su autori, upravo, učinili kroz kreiranje modela preporuka, aktivnosti i mjera koje treba preduzeti u ovom pogledu.
3. Kandidat Melović kao koautor rada *Differences between the state/public and private sectors in organizations in Serbia regarding the functionality of managers' decision making*, a koji je proizašao kao rezultat višegodišnjeg rada na projektu, na kojem je bio angažovan kao eksterni ekspert i koji je objavljen na SSCI listi 2016. godine, bavi se istraživanjem relevantnih faktora koji utiču na funkcionalno donošenje odluka, a koje se odnose na specifičnost industrijskih sistema u uslovima nedovoljne određenosti. Autori ističu da se okruženje u kome rade i razvijaju se današnji industrijski sistemi mijenja suviše brzo, a cijena koja se plaća zbog loših menadžerskih odluka svakim danom je sve veća. Strateške odluke, između ostalog, zahtijevaju strateško planiranje, predviđanje, analizu i upravljanje rizicima, sa ciljem da budu minimalizovani, a da investicije i postizanje ciljeva budu optimalni. Istraživanje je sprovedeno na uzorku od 162 menadžera u industrijskim sistemima različitim po djelatnostima i vlasničkom statusu. U istraživanju ssu korišćena *dva upitnika*, čiji su rezultati obrađeni u skladu sa najpogodnijim statističkim metodama. Na osnovu istraživanja izdvojili su se ključni faktori koji utiču na funkcionalno donošenje odluka. To su demografske karakteristike menadžera (kretanje u karijeri, nivo rukovođenja), osobine menadžera pri donošenju odluka (rizičan i racionalan), i vrsta djelatnosti (proizvodni i uslužni), kao i vlasnički status industrijskog sistema (državni i privatni).
  4. Poglavlje *Challenges for management engineers in modern business environment*, u međunarodnoj naučnoj monografiji *Challenges for the Future - Engineering Management*, izdate od strane renomiranog međunarodnog izdavača, proučava specifično područje menadžmenta – inženjerski menadžment. Kandidat Melović i koautor poglavlja daju eksplicijaciju izazova koji se postavljaju pred menadžere u savremenom poslovnom okruženju. Polazeći od činjenice da je savremeni razvoj industrije vrlo dinamičan, pa je pored visoke efikasnosti potrebno obezbijediti i visok stepen stabilnosti, nameće se potreba konstituisanja odgovornog sistema upravljanja (menadžmenta) razvojem industrije, što predstavlja neophodnost za uvođenje inženjerskog menadžmenta. Kako se potreba za menadžmentom javlja uvijek kada postoji određeni zadatak, koji svojom kompleksnošću prevazilazi mogućnosti pojedinca, njegova primjena u oblasti industrije je i više nego potrebna, a autori, na vrlo ozbiljan način objašnjavaju specifičnosti i izazove koji se javljaju u tom pogledu.
  5. Dr Boban Melović je prvi (vođeci) autor rada na temu *Satisfaction as a determinant of customer loyalty towards mobile communication*, koji je objavljen u časopisu *Acta Universitatis*, koji se referiše u *Scopus* bazi. Kroz teorijski input rada autori ističu da savremeno poslovanje, odlikuje rast korisničkih očekivanja i intenzivna, često bespoštedna, konkurencija, što nameće zahtjeve kompanijama za kontinuirano ispitivanje zadovoljstva kupaca. Navedeno

- posebno dolazi do izražaja na tržištu mobilnih komunikacija, koje je jedno od najrazvijenijih i najkonkurentnijih tržišta savremenog doba. U empirijskom dijelu rada autori analiziraju rezultate istraživanja, koje je imalo za cilj da ispita nivo zadovoljstva potrošača sa specifičnim aspektima usluga mobilnih operatera na tržištu mobilnih komunikacija u Crnoj Gori. Istraživanje je obuhvatilo 788 ispitanika, a njihov nivo zadovoljstva je ispitivan metodom ankete, zajedno sa odgovarajućom statističkom analizom brojnih varijabli. Autori dovode u pozitivnu korelaciju zadovoljstvo kupaca i lojalnost, kupovne namjere, smanjenje broja reklamacija itd. Na kraju, autori daju predlog mjera i aktivnosti za podizanje kvaliteta zadovoljstva kupaca od strane mobilnih operatera u Crnoj Gori, koji mogu biti primijenjeni od strane mobilnih operatera i na drugim tržištima, što predstavlja posebnu vrijednost ovog rada.
6. U radu *Potential of Young Entrepreneurs: Is There any Possibility of Their Development Though Education?*, objavljenom u časopisu *The New Educational Review* 2013. godine, autori ispituju da li postoje preduzetnički (biznis) potencijali i ambicije kod mladih ljudi (studenta), da li su ti potencijali povezani sa opšte demografskim karakteristikama i u kom pravcu usmjeravati vaspitne i obrazovne procese, kako bi se preduzetnički potencijali kod studenata uvećali i time stvorili preduslovi za razvoj preduzetništva u zemlji. Polazeći od činjenice da preduzetništvo predstavlja vrlo dinamičan proces, koji podrazumijeva preduzimanje inicijative, želju za sticanjem profita, ali i spremnost da se prihvati rizik, u namjeri da se zamišljena poslovna ideja sprovede u djelo, autori ističu da se preduzetništvo danas posmatra kao odgovor na mnoge probleme u društvu, kao pravi put za pronalaženje novih radnih mjesta. Iz tog razloga preduzetništvo se u velikom broju zemalja smatra novim sektorom savremene privrede, a preduzetnici se poimaju kao kreatori novih radnih mjesta. Zbog toga se i nameće pitanje - *šta je sve potrebno da se uspostavi kritičan broj preduzetnika, koji bi doprinijeli uspješnijem razvoju nacionalnih sistema?* Kroz eksplicijaciju teorijskih i empirijskih aspekata analizirane problematike, autori zaključuju da je u modernom privrednom društvu, mogućnost postizanja uspjeha pružena svakom ko je dovoljno preduzetan. Uspješni mladi preduzetnici se danas posmatraju kao "heroji" – samoinicijativni pojedinci koji preuzimaju veliki rizik, kako bi obezbijedili koristi potrošačima na globalnom tržištu. Posebna vrijednost rada su preporuke za unapređenje biznis (preduzetničkog) ambijenta u domaćim okvirima.

Radovi dr Bobana Melovića, objavljeni u međunarodnim i domaćim časopisima i zbornicima, ukazuju da je riječ o iskusnom istraživaču, profesionalcu koji je izvrstan poznavalac problema iz oblasti *marketinga, menadžmenta, biznisa i brenda*, te koji piše jasno, stručnim i prepoznatljivim stilom i pri tome koristi najsavremeniju relevantnu literaturu. Prezentiranim radovima i svojim učešćem na kongresima, konferencijama i simpozijumima, na kojima su obrađivane teme od velikog značaja za praktičnu implementaciju i dalje teorijsko oblikovanje, dr Boban Melović je, bez sumnje, dokazao da u cjelosti ispunjava (i prevazilazi) tražene uslove za izbor u predmetno akademsko zvanje **navrednog profesora**. Navedeno potkrepljuje i činjenica da je naučnoistraživačka djelatnost dr Bobana Melovića, prema Klasifikacionoj bibliografiji, kvantifikovana sa 143 boda za 45 radova publikovanih u periodu nakon prethodnog izbora, odnosno 173 ukupno. Saglasno *Mjerilima za izbor u akademsku i naučna zvanja* Univerziteta Crne Gore, zaključujem da je dr Boban Melović ostvario daleko veći broj bodova od broja koji je potreban za izbor u više akademsko zvanje.

STRUČNI RAD

Očito da je kandidat dr Boban Melović uporedo sa naučnoistraživačkim radom, bio veoma angažovan i na polju stručnog rada, o čemu nedvosmisleno svjedoči priložena Klasifikaciona bibliografija kandidata. Stručni rad dr Bobana Melovića ima više dimenzija. Prije svega, dr Boban Melović je objavio i veći broj stručnih članaka, a svoj stručni angažman verifikovao je i kroz učešće u većem broju naučnih i organizacionih odbora međunarodnih i nacionalnih konferencija, kongresa i skupova. Nadalje, dr Boban Melović je član međunarodne redakcije i recenzent časopisa *Economics*, te časopisa *Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Istočnom Sarajevu - časopis za ekonomsku teoriju i praksu*.

Dr Boban Melović je bio angažovan u izradi i realizaciji jednog broja naučnih i privrednih (biznis) projekata, koji su

obuhvatali aktuelne privredne i društvene probleme, na mikro i makro nivou. Takođe, kandidat je bio angažovan u izradi finansijsko-ekonomske analize i stanja jednog broja preduzeća (organizacija) u Crnoj Gori i tako pokazao da vlada adekvatnim znanjem i praktičnim vještinama, koje doprinose unapređenju poslovanja različitih privrednih subjekata. Brojnim stručnim radovima i analizama dr Boban Melović je pokazao da teorijska znanja umije dobro da primijeni u praksi i tako doprinese unapređenju poslovanja preduzeća u Crnoj Gori. Među naučnim i privrednim projektima, izdvajaju se:

1. *Međunarodni projekat: 2011-2014. Transformacija socijalnog identiteta Srbije u uslovima krize i njen uticaj na evropske integracije, Univerzitet u Novom Sadu, Fakultet tehničkih nauka Novi Sad, Ministarstvo nauke Republike Srbije, broj 179052, Srbija - eksterni ekspert.*
2. *Bilateralni projekat: 2014-2016. Podizanje konkurentnosti kroz saradnju: komparativna studija o naučno-tehnološkim inovacijama u poljoprivredi, difuziji i komunikacionim sistemima između Kine i Crne Gore (University of Montenegro, Jiangnan University China).*
3. *Nacionalni projekat: 2012-2014. Konkurentnost građevinskog sektora u Crnoj Gori – uslovi, mogućnosti i pravci unapređenja, Ministarstvo nauke Crne Gore.*
4. *Nacionalni projekat: 2009-2011. Primjena koncepta intelektualnog kapitala u savremenoj poslovnoj praksi, Ekonomski fakultet Podgorica, Projekat odobren od strane Ministarstva prosvjete i nauke.*
5. *Privredni projekat: 2014. Pravno-finansijska analiza poslovanja FK "Sutjeska" Nikšić.*
6. *Privredni projekat: 2011. Investicioni elaborat za proširenje djelatnosti preduzeća „Tehnoput“ DOO, Tehnoput DOO, Podgorica.*
7. *Privredni projekat: 2011. Investicioni elaborat proširenja poslovne djelatnosti restorana „SPORT CAFE“ – Shopping Mall „Delta“, Sport Cafe, Podgorica.*
8. *Privredni projekat: 2011. Biznis plan preduzeća "Primera Polis" DOO, Primera Polis, Podgorica.*

Dr Boban Melović je od 2014. godine član Tehničkog komiteta ISME/TK007 – *Društvena odgovornost*, u okviru Instituta za standardizaciju Crne Gore. Kandidat Melović je predstavnik Ekonomskog fakulteta u okviru međunarodnog *RESITA Network* programa. Pored toga, docent Melović je član Centra mladih naučnika Crnogorske akademije nauka i umjetnosti (CANU), Saveza ekonomista Crne Gore i Udruženja ekonomista Podgorice. Docent Melović je imao više stručnih usavršavanja i specijalizacija u inostranstvu, među kojima se izdvajaju: Jiangnan University China (2014); Catholic University of Portugal, Lisbon (2012); Faculty of Law, ELSA, Istanbul, Turkey (2011); Ekonomski fakultet Sarajevo (2010); Colchester, Velika Britanija (2010); Ekonomski fakultet Univerziteta u Ljubljani (2009); Royal Institute of Technology (KTH), Stocholm, Švedska (2008); Zagrebačka škola ekonomije i menadžmenta (2008); RESEGE, Chisinau, Moldova (2005); FNEGE foundation, Ohrid, Makedonija (2004).

Kandidat Melović potvrđuje svoj stručni angažman i kroz uspjehe na sljedećim poljima: rukovodilac akademskih studija Ekonomskog fakulteta (od 2015.), prodekan za nastavu na Ekonomskom fakultetu (2014-2015.), rukovodilac Centra za razvoj karijere na Ekonomskom fakultetu (od 2013.), rukovodilac programa *Distance learning - Učenje na daljinu* (2013-2014.), član *Komisije za nastavna pitanja* na Ekonomskom fakultetu (2013-2016.), predsjednik *Komisije za kvalitet* na Ekonomskom fakultetu (2013-2016.) itd.

Pored navedenog, u pogledu stručnog angažmana dr Bobana Melovića, mogu se izdvojiti i sljedeće stručne reference:

- *Član radne grupe za izradu Zakona o nacionalnom brendu (Ministarstvo ekonomije, 2015-2016.);*
- *Član Komisije za izbor idejno-grafičkog rješenja vizuelnog identiteta (žiga) nacionalnog brenda Crne Gore (Ministarstvo ekonomije, 2015-2016.);*
- *Koordinator mreže CEEPUS za Crnu Goru: Applied Economics and Management, CIII-SK-0044 (2015/2016.);*
- *Član radne grupe za izradu Strategije za cjeloživotno preduzetničko učenje 2014-2019. (Ministarstvo ekonomije, Direkcija za razvoj malih i srednjih preduzeća);*
- *Član Nacionalnog partnerstva za preduzetničko učenje, Ministry of Economy, Directorate for development of small and medium sized enterprises;*
- *Član stručnog žirija Superbrands Montenegro 2015/16.;*
- *Konsultant Ministarstva nauke, Ministarstva prosvjete i Centra za stručno obrazovanje (od 2012.);*

- *Predstavnik Ekonomskog fakulteta u saradnji sa kompanijom Ernst&Young (program obrazovanja u okviru strategije za razvoj talenata „Tvoja karijera može početi ovdje“ (Ernst&Young i Zavod za zapošljavanje Crne Gore, 2014-2016.);*
- *Savjetnik za eksterno utvrđivanje kvaliteta obrazovno-vaspitnog rada u JU Srednja ekonomska škola „Mirko Vešović“ u Podgorici (2014, 2015);*
- *Član Komisije za dodjelu Studentske nagrade Glavnog grada Podgorice (2013, 2014);*
- *Rukovodilac mentoring programa socijalnog preduzetništva (Centar za razvoj nevladinih organizacija i Ekonomski fakultet, 2014-2015.);*

Imajući u vidu prethodno navedeno o stručnim kompetencijama dr Bobana Melovića, nedvosmisleno se zaključuje da kandidat i po ovom aspektu, u potpunosti, ispunjava kriterijume za izbor u akademsko zvanje **vanrednog profesora**, definisane Mjerilima za izbor u akademski i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

PEDAGOŠKA OSPOBLJENOST

Dr Boban Melović je od februara 2004. godine aktivno angažovan u izvođenju nastave na Ekonomskom fakultetu u Podgorici. Kandidat je osim na dodiplomskim akademskim studijama Ekonomskog fakulteta angažovan i na primijenjenim studijama menadžmenta u Podgorici i Bijelom Polju. Na osnovnim akademskim studijama Ekonomskog fakulteta docent Melović uspješno izvodi nastavu na predmetima *Biznis*, *Strategijski marketing* i *Marketing menadžment malog biznisa*, a na Fakultetu za pomorstvo u Kotoru predaje predmet *Teorija menadžmenta*, na prvoj godini studija. Na postdiplomskim akademskim magistrarskim studijama dr Boban Melović izvodi nastavu na predmetu *Brend menadžment* na usmjerenju *Marketing i biznis*. Pored toga, dr Boban Melović izvodi nastavu iz predmeta *Preduzetništvo* i *Marketing menadžment malog biznisa* na osnovnim primijenjenim studijama menadžmenta u Podgorici i Bijelom Polju. Takođe, izvodio je nastavu na predmetu *Teorija menadžmenta* na studijskom programu Menadžment u pomorstvu u Cetinju u periodu 2012-2016. godine, dok je ovaj studijski program bio aktivan.

Kandidat dr Boban Melović je odlukom Senata UCG u posljednje dvije studijske godine angažovan kao gostujući profesor na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Istočnom Sarajevu, na akademskim postdiplomskim magistrarskim studijama na predmetu *Poslovni marketing*. Preko CEEPUS programa razmjene dr Boban Melović je bio gostujući profesor na Univerzitetu u Novom Sadu, Fakultet tehničkih nauka, gdje je izvodio nastavu na redmetu *Principi menadžmenta* – tematska oblast: *Brend menadžment*. Bio je jedan od predavača na *IVth International Summer School "Make A Difference - Become a Sustainable Competitive Advantage EU Leader"*, koja je održana u Ohridu (Makedonija), 2014. godine.

Kandidat je u proteklom periodu, takođe, bio angažovan u izvođenju nastave na brojnim kursovima i seminarima, gdje je pokazao da vlada provjerenim pedagoškim metodama i inoviranim znanjem iz datih oblasti, o čemu svjedoči profesionalni i iznad svega odgovorni odnos kandidata prema studentima, ne samo u nastavi, već i u svim oblicima prenošenja znanja na studente i slušaoc uopšte. O njegovoj pedagoškoj uspješnosti svjedoče i konstantno najveće ocjene prilikom godišnjeg anketiranja studenata, a što je kandidat učinio javno dostupnim u konkursnoj dokumentaciji. Upravo iz svih navedenih razloga, kao i na osnovu decenijske saradnje sa kandidatom, pedagoški rad kandidata Bobana Melovića ocjenjujem izuzetno uspješnim, produktivnim i uzornim. Bez sumnje, docent Melović je od strane kolega, studenata i šireg okruženja prepoznat kao vrhunski profesionalac, ličnost od autoriteta i čovjek koji u svakoj prilici opravdava ukazano povjerenje.

Pedagoška sposobnost dr Bobana Melovića posebno dolazi do izražaja kroz kontinuiranu saradnju i posvećenost studentima, u vidu mentorstava. Docent dr Boban Melović je bio mentor na sedam magistrarskih radova na akademskim magistrarskim studijama i na osam specijalističkih radova na primijenjenim postdiplomskim specijalističkim studijama. U periodu od izbora u zvanje docenta bio je mentor na 108 diplomskih radova na akademskim dodiplomskim studijama ekonomije i 147 diplomskih radova na primijenjenim studijama menadžmenta u Podgorici i Bijelom Polju, što, potvrđuje prethodno navedene stavove, koji svjedoče u prilog njegove izuzetne posvećenosti pozivu kojim se bavi.

Na osnovu ličnog iskustva u saradnji sa dr Bobanom Melovićem, prateći njegov rad i uspješno stasavanje u vrsnog

pedagoga, te na osnovu svega prethodno navedenog, sa čvrstim uvjerenjem se može zaključiti da se pedagoški rad kandidata dr Bobana Melovića može ocijeniti izuzetno uspješnim, kvalitetnim i produktivnim. Docent dr Boban Melović, bez sumnje, posjeduje izvanredne pedagoške sposobnosti, koje ne samo da zadovoljavaju, već i u značajnoj mjeri prevazilaze uobičajene kriterijume za izbor u zvanje **vanrednog profesora**, definisane Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	45	56	143	173
3. PEDAGOŠKI RAD	274	275	181.5	182
4. STRUČNI RAD	6	34	26	50
UKUPNO	325	365	350.5	405

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu detaljne analize ukupnog stepena obrazovanja, naučno-istraživačkog, pedagoškog i stručnog rada, provedene tokom ovog referata, konstatujem da dr Boban Melović u potpunosti ispunjava sve kvantitativne i kvalitativne uslove za izbor u zvanje **vanrednog profesora**, propisane Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja.

Serioznom analizom priložene dokumentacije, po svim navedenim aspektima, dolazi se do opšteg i nedvosmislenog zaključka da kandidat dr Boban Melović potpuno ispunjava (i u značajnoj mjeri prevazilazi) sve propisane uslove za izbor u akademsko zvanje **vanredni profesor** za predmete *Strategijski marketing* i *Biznis* na osnovnom akademskom studijskom programu Ekonomija, na Ekonomskom fakultetu i *Teorija menadžmenta*, na osnovnom akademskom studijskom programu Menadžment u pomorstvu, na Fakultetu za pomorstvo u Kotoru.

Imajući u vidu sve prethodno navedne činjenice, čini mi izuzetno zadovoljstvo da predložim Senatu Univerziteta Crne Gore da izaberu **dr Bobana Melovića u zvanje vanrednog profesora, za navedene discipline.**

RECENZENT

Dr Božo Mihailović, redovni profesor
Ekonomskog fakulteta Univerziteta Crne Gore

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za predmete: Monetarna ekonomija i Bankarski menadžment na osnovnom akademskom studijskom programu na Ekonomskom fakultetu.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Dan" od 06.02.2016. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR SLOBODAN LAKIĆ.**

BIOGRAFIJA

Rođen 1. januara 1968. u Podgorici. Osnovnu, srednju školu i fakultet završio u Podgorici. Diplomirao na Ekonomskom fakultetu

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA

KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA

Spisak referenci je dat u Biltenu Univerziteta Crne Gore br. 271 od 10. maja 2011. godine

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	17,5
Broj referenci*broj bodova	1/15	1/2		1/3		
1.2. Radovi objavljeni u časopisima	1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.		58,5

u Podgorici 1990. godine. Postdiplomske studije – Monetarna ekonomija i bankarstvo, uža specijalizacija Bankarski menadžment – završio na Ekonomskom fakultetu u Beogradu. Magistrarsku tezu „Instrumenti monetarne politike u razvijenim tržišnim ekonomijama” odbranio u decembru 1997. godine na Ekonomskom fakultetu u Beogradu. Doktorsku disertaciju „Komparativna analiza instrumenata i mjera monetarne politike” odbranio u aprilu 2005. takođe na Ekonomskom fakultetu u Beogradu.

PODACI O RADNIM MJESTIMA IZBORIMA U ZVANJE

U periodu 4. 3. 1991 – 31. 8. 1992. godine zaposlen kao pripravnik u Službi društvenog knjigovodstva (Centrala, Podgorica) na poslovima ekonomsko-finansijske revizije. Stalni radni odnos na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, kao asistent pripravnik, zasnovao 1.10.1992. godine izvodeći vježbe iz discipline: Monetarna ekonomija, Bankarski menadžment, Fiskalna ekonomija. U zvanje asistenta izabran 26. 6. 1998. godine na predmetima Monetarna ekonomija i Bankarski menadžment. Ponovni izbor (reizbor) u isto zvanje, za pomenute naučne discipline, izvršen je 26.12. 2002. godine.

Od 1. 2. 2002. do 12. 11. 2002. godine profesionalno obavljao funkciju Predsjednika Komisije za hartije od vrijednosti Republike Crne Gore, izabran od Skupštine RCG, i u tom periodu je mirovao radni odnos na Fakultetu. U zvanje docenta izabran 23. 2. 2006. godine na disciplinama Monetarna ekonomija i Bankarski menadžment (Bilten 205, 1. 3. 2006.). U zvanje vanrednog profesora za predmete Monetarna ekonomija i Bankarski menadžment izabran 7. jula 2011. godine (Bilten 274, 8. 7. 2011.). Rukovodilac smjera Bankarstvo na postdiplomskim akademskim studijama na Ekonomskom fakultetu u Podgorici. Svojevremeno član Savjeta Ekonomskog fakulteta i član Saveza ekonomista Crne Gore.

Specijalizacije u inostranstvu

- Specijalizacija Mikro i Makroekonomija, Univerzitet u Varšavi i Fond za otvoreno društvo, Olštín, Poljska (avgust 1996);
- Specijalizacija Bankarski i finansijski menadžment, Univerzitet Kaledonia Glazgov, London i Edinburg, Škotska UK (septembar-decembar 1996);
- Specijalistički kurs Marketing u bankarstvu, Evropski centar za mir i razvoj, Sveti Stefan (oktobar 1997);
- Specijalizacija Međunarodno bankarstvo, Evropski centar za mir i razvoj i Vlada RCG, Sv. Olban, London, Engleska UK (februar 1998);
- Specijalistički kurs Bankarstvo i finansije, Fakultet za biznis, Orhus, Danska (maj 2001);
- Specijalistički kurs Bankarski menadžment, Ekonomski fakultet Ljubljana i Asocijacija brokera Crne Gore, Igalo (jun 2001);
- Specijalizacija Međunarodne i javne finansije, Centar za finansije i bankarstvo Podgorica, Budva (jun-jul 2001);
- Specijalistički kurs „NIS/CEE Pitanja izvještavanja i korporativnog upravljanja”, Komisije za hartije od vrijednosti SAD i Litvanije, Vilnius, Litvanija (septembar 2002);
- Specijalistički skupovi: Tržište kapitala, finansijske institucije i ministarstva Češke, Komisija za HOV RCG, Fond za razvoj RCG i Ambasada SCG, Prag, Češka (novembar 2002);
- Seminar „EU Corporate Governance”, International Finance Corporation (World Bank Group) i Global Corporate Governance Forum, Brisel, Evropski parlament (februar 2008);
- Specijalistički seminar „Savremeni oblici finansiranja u pravu, ekonomiji i praksi”, Beograd, oktobar 2008, Regionalna organizacija za ekonomska i pravna istraživanja TAZ.

Nagrade

- Zahvalnica Saveza studenata Ekonomskog fakulteta, decembar 2008. godine

Broj referenci*broj bodova		3/12	8/12	3/1,5	
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima		1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.	
Broj referenci*broj bodova		3/6	4/3		5
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje			1.4.1	1.4.2	
Broj referenci*broj bodova					1
1.5. Recenzije		1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.	
Broj referenci*broj bodova				2/1	4
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST					85
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST					
3.1. Udžbenici	3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.	
Broj referenci*broj bodova	2/6	1/5	1/2		
3.2. Priručnici		3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.	
Broj referenci*broj bodova					2
3.3. Gostujući profesor			3.3.1.	3.3.2.	
Broj referenci*broj bodova					
3.4. Mentorstvo		3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.	
Broj referenci*broj bodova					56
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada)					5
UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST					63
4. STRUČNA DJELATNOST					
4.1. Stručna knjiga			4.1.1.	4.1.2.	
Broj referenci*broj bodova					
4.2. Urednik ili koeditor		4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.	
Broj referenci*broj bodova				4/12	
4.3. Stručni članak				4.3.1.	
Broj referenci*broj bodova				7/7	
4.4. Objavljeni prikazi				4.4.1.	
Broj referenci*broj bodova				3/1,5	5
4.5. Popularno-stručni članci				4.5.1.	
Broj referenci*broj bodova					
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost				4.6.1.	
Broj referenci*broj bodova				14/20	18
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST					23

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
1.1. Monografije		
1.4. Knjiga studijskog karaktera izdata kod nas		
1. Lakić, Slobodan: "Magnituda finansijske destrukcije. Politička ekonomija finansija", ELIT Podgorica, 2016, 289 str, ISBN 978-9940-573-05-5	7	7
2. Stojanov, Dragoljub, Drašković, Veselin, Lakić, Slobodan, Drašković, MIMO: "Makroekonomske teorije i politike u globalnoj ekonomiji", ELIT Podgorica, 2014, 304 str, ISBN 978-9940-92222-7-6	7	3,5
1.2. Radovi objavljeni u časopisima		
1.2.2. Radovi u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazama podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju		
3. Lakić, Slobodan, Drašković, MIMO: "Implications of Institutional Dispositions of Neoliberalism", Montenegrin Journal of Economics Vol. 11, No. 2, 2015, str. 113-124, ISSN 1800-5845, ISSN 1800-6698	4	4
4. Lakić, Slobodan, Četković, Jasmina, and Šehović, Damir: "Relevance of Assumptions in Market Modelling – Specification of a Financial Firm", Informatologia, Vol. 49, No. 1-2, 2016, ISSN 1330-0067.	4	4
5. Lakić, Slobodan, Šehović, Damir, and Drašković, MIMO: "Relevance of Low Inflation in the States of South Eastern Europe", Journal of Central Banking Theory and Practice, Vol. 3, No. 1, 2016, ISSN 1800-9581, ISSN 2326-9205	4	4
6. Lakić, Slobodan, Šehović, Damir, and		

Cetković, Jasmina: "An Analysis of the Official Dollarization Regime in Montenegro: Theoretical Approaches and Empirical Evidence", Journal of International Studies. Vol. 9, No. 2. 2016, ISSN 2306-3483 Online, 2071-8330 Print	4	4
7. Drašković, M., Lakić, S, Drašković V.: "Contemporary Substitutes of the Political Economy", Ekonomika regiona No.1, 2016, mart, ISSN 2072-6414	4	2
8. Četković, Jasmina, Lakić, Slobodan, Knežević, Miloš, Živković, Miloš, and Sazonova, Tatiana: "The Use of Transaction Costs Theory in Interorganizational Design", MATEC, March 2016, ISSN 2261-236X	4	2
9. Tarasova, Daria, Andreev, Konstantin, and Lakić, Slobodan: "The Feasibility of Energy Efficiency Class Improving of a Building from Economic Point", MATEC, March 2016, ISSN 2261-236X	4	2
10. Lakić, Slobodan: „Corporatism as a Totalitaristic Foundation and Practicism“, Montenegrin Journal of Economics Vol. 8, No 2, pp. 275-294, October 2012, ELIT, ISSN 1800-5845	4	4
11. Lakić, Slobodan: "Concentration in Banking – A Paradigm of Manipulative Control and Power“, Montenegrin Journal of Economics Vol. 9, No 1, pp. 53-62, March 2013, ELIT, ISSN 1800-5845	4	4
12. Lakić, Slobodan: „Efektivnost obaveznih rezervi kao instrumenta monetarnog menadžmenta“, Economics&Economy, Vol. 3, No. 6, pp. 23-50, December 2015, ELIT, ISSN 2336-9213, ISSN 2336-9221	4	4
13. Lakić, Slobodan: „Magnituda visoko frekventnog trgovanja na tržištu akcija“, Economics&Economy, Vol. 1, No 3, pp. 7-32, June 2014, ELIT, ISSN 2336-9213, ISSN 2336-		

9221	4	4				
14. Lakić, Slobodan: „Teoretska i praktična održivost Tobinovog poreza”, <i>Economics&Economy</i> , Vol. 1, No 2, pp. 47-60, December 2013, ELIT, ISSN 2336-9213.	4	4				
15. Lakić, Slobodan. 2011. “Kontrola medija u funkciji inženjeringa intelekta”, <i>Medijski dijalozi</i> Vol. IV, No. 9 (Mart): 199-224, ELIT, ISSN 1800-7074	4	4				
16. Lakić, Slobodan. 2011. “Fondovi berzanskih indeksa u medijskoj industriji”, <i>Medijski dijalozi</i> Vol. IV, No. 10 (Novembar): 33-50, Podgorica: Istraživački medijski centar, ISSN 1800-7074	4	4				
17. Lakić, Slobodan. 2012. “Inicijalna javna ponuda u industriji medija”, <i>Medijski dijalozi</i> Vol. V, No. (Novembar): 295-313, Podgorica: Istraživački medijski centar, ISSN 1800-7074	4	4				
18. Lakić, Slobodan, Šehović, Damir. 2014. “Analiza efektivnosti Ponci šeme”, <i>Medijski dijalozi</i> Vol. No. 20 (Novembar): 275-294, Podgorica: Istraživački medijski centar, ISSN 1800-7074	4	4				
19. Drašković, Veselin, Lakić, Slobodan, Vuković, Radivoje: “Konvergencija ekonomske i ekološke krize”, <i>Montenegrin Journal of Ecology</i> , Vol. 1, No. 1 (7-16), September 2014, ISSN 2337-0149	4	2				
20. Drašković, Mimo, Lakić, Slobodan, Drašković, Veselin: “Ključni problemi Crne Gore na putu pridruživanja EU”, <i>Ekonomija</i> , broj 1 (217-230), Listopad 2015, ISSN 1330-0636	4	2				
1.2.3. Radovi objavljeni u domaćim časopisima						
21. Lakić, Slobodan. 2012. “Kreditor krajnje instance – teoretski i operativni pristup”, <i>Preduzetnik</i> br. 7 (Jun): 15-21, Podgorica: Ekonomski fakultet, ISSN 1800-8429	1,5	1,5				
22. Lakić, Slobodan. 2012. “Koncept usaglašenosti sa tržištem – krizni aspekt računovodstva”, <i>Preduzetnik</i> br. 8 (Decembar): 20-24, Podgorica: Ekonomski fakultet, ISSN 1800-8429	1,5	1,5				
1.2.4. Radovi objavljeni u zbornicima fakulteta						
23. Drašković, Mimo, Lakić, Slobodan, Drašković, Veselin: “Značaj povratne logistike za korporativnu društvenu odgovornost”, <i>Zbornik Ekonomskog fakulteta u Travniku</i> (30-39), maj 2015, ISSN 2232-8807	0,5	0,5				
24. Drašković, Mimo, Lakić, Slobodan, Drašković, Veselin: “Kvazi-neoliberalna i matematička modeliranja, paradoksi i eksperimenti”, <i>Zbornik Ekonomskog fakulteta u Travniku</i> (47-56), decembar 2015, ISSN 2232-8807	0,5	0,5				
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima i seminarima						
1.3.1. Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminari						
25. Lakić, Slobodan: “European ETF Market and Euro Exchange Traded Funds”, <i>International Thematic Proceedings: National and European Identity in the Process of European Integration</i> , Belgrade, IPE, 2013. (431-439), ISBN 978-86-7067-180-5	2	2				
26. Lakić, Slobodan, Jaćimović, Danijela: “Foreign Direct Investments at the Western Balkans in the Crisis Context”, <i>International Thematic Proceedings: Possibilities and Perspectives for Foreign Direct Investments in the Republic Serbia</i> , Belgrade, IPE, 2014. (42-61), ISBN 978-86-7067-204-8	2	2				
27. Lakić, Slobodan: “Teoretski fundament i praktični mehanizam uzrokovanja finansijskih poremećaja i krize”, <i>SM 2012</i> , Subotica, 17th International Scientific Symposium: Strategic Management and Overcoming the Economic and Financial Crisis, Palić (April, 20), 2012.	2	2				
28. Šehović, Damir, Lakić, Slobodan: “Theoretical Approach of Monetary Policy Analysis in the						
Pre-Crisis Decade”, <i>MICED</i> , Podgorica, September, 17-18, 2015, University of Montenegro, Faculty of Economics, ISBN 978-86-80133-72-0	2	2				
29. Lakić, Slobodan: <i>Book of Abstracts (Corporatism as a Totalitaristic Foundation and Practicism</i> , str. 29), Faculty of Maritime, ISBN 978-86-7664-104-8, ISBN 978-86-90031-48-4	0,4	0,4				
30. Lakić, Slobodan: <i>Book of Abstracts (Teoretski Fundament i praktični mehanizam uzrokovanja finansijskih poremećaja i krize</i> , str. 55-56), <i>SM2012</i> , ISBN 978-86-7233-304-6	0,4	0,4				
1.5. Recenzije						
1.5.2. Radova u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazama podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju						
31. <i>Financial Markets and the Real Economy: Some Reflections on the Recent Financial Crisis</i> (ISBN 978-86-6139-097-5), 13 radova, 237 strana, Faculty of Economics, Niš, 2015.	5	5				
32. <i>Zbornik radova u Istočnom Sarajevu (2014-15)</i> , ISSN 1840-3557, 3 rada	3	3				
33. <i>Management</i> , ISSN 1820-0222, ISSN 2406-0658, Fakultet organizacionih nauka Beograd – 1 rad	1	1				
1.5.3. Recenzija radova u domaćim časopisima						
34. <i>Ekonomski pogledi, Kosovska Mitrovica (2011-15)</i> , ISSN 1470-7951 – 5 radova	2,5	2,5				
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST						
			Br. ref.	Br. kan.		
3.1.2. Korišćenje referentnog inostranog udžbenika kod nas						
35. Živković, Aleksandar i Kožetinac, Gradimir: “ <i>Monetarna ekonomija</i> ”, Ekonomski fakultet Beograd, 2006, 631 str, ISBN 86-403-0765-2						
36. Rose, Peter i Hudgins, Sylvia: “ <i>Bankarski menadžment i finansijske usluge</i> ”, Data status Beograd, 2005, 790 str, ISBN 86-7478-009-1						
37. Čirović, Milutin: “ <i>Bankarstvo</i> ”, Naučno društvo Srbije, Beograd, 2008, str. ISBN 978-86-906869-2-6	5	5				
3.4. Mentorstvo						
3.4.2. Na postdiplomskim studijama						
Akadske magistarske studije						
38. VUKOVIĆ, Vesna. <i>Analiza poslovanja investicionih fondova</i> , 2015.	2	2				
39. RAŠOVIĆ, Jadranka. <i>Implementacija kreditne politike banaka u sektoru privrede</i> , 2015.	2	2				
40. SINDIK, Damir. <i>Implikacije Instrumenata Novog svjetskog poretka – Specifikacija CDS Aranžmana</i> , 2015.	2	2				
41. OPACIĆ, Milan. <i>Implikacije ošor bankarstva na finansijski sistem i ekonomski razvoj</i> , 2015.	2	2				
42. PAVLOVIĆ, Mišo. <i>Analiza funkcionalnosti elektronskih mreža u međubankarskim plaćanjima</i> , 2014.	2	2				
43. KALUĐEROVIĆ, Tatjana. <i>Primjena intelektualne analize podataka u elektronskom bankarstvu</i> , 2014.	2	2				
44. VUJOŠEVIĆ, Dražen. <i>Analiza determinisanja kamatne stope u crnogorskom bankarstvu</i> , 2013.	2	2				
45. RADULOVIĆ, Martina. <i>Analiza efikasnosti kooperativnog bankarstva u Evropi</i> , 2013.	2	2				
46. SEKULOVIĆ, Marija. <i>Primjena finansijskih derivata u komercijalnom bankarstvu</i> , 2013.	2	2				
47. ORBOVIĆ, Dušanka. <i>Implikacije mikrokreditiranja na razvoj preduzetništva u Crnoj Gori</i> , 2013.	2	2				
48. VELIU, Seada. <i>Efikasnost i perspektive islamskog finansijskog tržišta</i> , 2013.	2	2				
49. MARKOVIĆ, Ana. <i>Analiza finansijskih</i>						

inovacija u kontekstu tekuće finansijske krize, 2012.	2	2	monetarnog sistema, 2012.	0,5	0,5
50. MIŠOVIĆ, Luka. <i>Analiza indeksa i trenda cijena za izabrane poljoprivredne proizvode na produktnim tržištima Evropske unije</i> , 2012.	2	2	82. Maja Tošić: <i>Kriza u Eurozoni</i> , 2012.	0,5	0,5
51. CETKOVIĆ, Anica. <i>Finansijski indikatori poslovanja Crnogorske komercijalne banke ad Podgorica u kontekstu finansijske krize</i> , 2012.	2	2	83. Milena Bojanić: <i>Aktivnosti Međunarodnog monetarnog fonda u savremenim kriznim okolnostima</i> , 2012.	0,5	0,5
52. ANDRIĆ, Biljana. <i>Optimalno valutno područje: teorijski i praktični pristup</i> , 2012.	2	2	84. Zoja Radonjić: <i>Efikasnost Bazelskih sporazuma</i> , 2012.	0,5	0,5
53. IVEZIĆ, Mirjana. <i>Prekogračna supervizija banaka</i> , 2012.	2	2	85. Lidija Vujošević: <i>Tržišni rizici u bankarstvu</i> , 2012.	0,5	0,5
54. KOSTIĆ, Vera. <i>Upravljanje portfolio rizikom u bankarstvu – specifikacija kreditnog portfolija</i> , 2012.	2	2	86. Elvir Katana: <i>Dokumentarni akreditiv u bankarskom poslovanju</i> , 2012.	0,5	0,5
55. KAŠĆELAN, Sanja. <i>Analiza plative bankarske garancije u sistemu obezbjeđenja plaćanja</i> , 2011.	2	2	87. Kaljtrina Mećuković: <i>Bankarska garancija u međunarodnom platnom prometu</i> , 2012.	0,5	0,5
56. RISTANOVIĆ, Vanja. <i>Analiza rizika u elektronskom bankarstvu</i> , 2011.	2	2	88. Adisa Hasanović: <i>VaR metodologija upravljanja rizicima u bankarstvu</i> , 2013.	0,5	0,5
57. PEROVIĆ, Korina. <i>Bankarska garancija i dokumentarni akreditiv u međunarodnom platnom prometu</i> , 2011.	2	2	89. Radmila Minić: <i>Performanse megabanke: JP Morgan Chase & Co</i> , 2013.	0,5	0,5
58. MARKOLOVIĆ, Milan. <i>Magnituda i implikacije valutnih kriza</i> , 2011.	2	2	90. Bojan Šćekić: <i>Analiza efikasnosti ekonomske politike u Eurozoni</i> , 2013.	0,5	0,5
59. ĐURĐEVIĆ, Minela. <i>Uloga hipotekarnog tržišta u aktuelnoj finansijskoj krizi</i> , 2011.	2	2	91. Danijela Brajović: <i>Upravljanje rizikom likvidnosti u bankarstvu</i> , 2013.	0,5	0,5
Primijenjene magistarske studije menadžmenta			92. Milena Pajović: <i>Implikacija finansijskih inovacija na finansijski sistem</i> , 2013.	0,5	0,5
60. MARKOVIĆ, Jelena. <i>Strategija kreditiranja u sektoru stanovništva</i> , 2012.	2	2	93. Eldina Strojil: <i>Aranžmani o repkupovini hartija od vrijednosti</i> , 2013.	0,5	0,5
3.4.3. Mentorstvo na dodiplomskim studijama Akademske dodiplomske studije			94. Jelena Radonjić: <i>Privatno bankarstvo</i> , 2013.	0,5	0,5
61. Ramo Dablinski: <i>Targetiranje deviznog kursa kao monetarni režim</i> , 2011.	0,5	0,5	95. Aida Krnić: <i>Valutni rat</i> , 2013.	0,5	0,5
62. Milica Šljivančanin: <i>Performanse elektronskog bankarstva u Crnoj Gori</i> , 2011.	0,5	0,5	96. Edvina Velju: <i>Odobrovanje kredita stanovništvu</i> , 2013.	0,5	0,5
63. Tamara Vujošević: <i>Kreditni plasmani banaka</i> , 2011.	0,5	0,5	97. Vjera Vučković: <i>Hipotekarno bankarstvo</i> , 2014.	0,5	0,5
64. Admir Adrović: <i>Uticaj islamskog bankarstva na ekonomski razvoj</i> , 2011.	0,5	0,5	98. Milica Popović: <i>Kreditiranje stanovništva u Crnoj Gori</i> , 2014.	0,5	0,5
65. Marina Bašić: <i>Upravljanje pasivom banke</i> , 2011.	0,5	0,5	99. Irma Kuć: <i>Kreditni banaka privrednim subjektima</i> , 2015.	0,5	0,5
66. Ivana Radunović: <i>Obavezna rezerva kao instrument monetarne kontrole i upravljanja</i> , 2011.	0,5	0,5	100. Vukan Lakić: <i>Analiza poslovanja investicione banke</i> , 2015.	0,5	0,5
67. Lindon Dukaj: <i>Efikasnost međunarodnih finansijskih institucija u aktuelnim kriznim okolnostima</i> , 2011.	0,5	0,5	101. Spasoje Ostojić: <i>Transmisija svjetske ekonomske krize na finansijski sektor – slučaj Crne Gore</i> , 2015.	0,5	0,5
68. Danijela Vujošević: <i>Upravljanje bankarskim krizama</i> , 2011.	0,5	0,5	Primijenjene specijalističke studije		
69. Sonja Stojanović: <i>Funkcionisanje bankarskog sistema u Crnoj Gori</i> , 2011.	0,5	0,5	102. Ivana Belojević: <i>Bankarski kapital – upravljanje i mjerenje</i> , 2011.	0,5	0,5
70. Dragana Medenica: <i>Determinisanje kamatne stope u bankarskom sistemu</i> , 2011.	0,5	0,5	103. Sajma Canović: <i>Kreditna aktivnost banaka u Crnoj Gori u kontekstu aktuelne finansijske krize</i> , 2012.	0,5	0,5
71. Ivana Škerović: <i>Efektivnost i efikasnost instrumentarijuma monetarnog menadžmenta</i> , 2011.	0,5	0,5	104. Ilka Vujošević: <i>Institucije i instrumenti tržišta novca</i> , 2015.	0,5	0,5
72. Mirjana Radoman: <i>Bankarska kriza u Sjedinjenim Američkim državama</i> , 2011.	0,5	0,5	3.5. Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		
73. Ljubica Nikolić: <i>Islamsko osiguranje – Takaful</i> , 2012.	0,5	0,5	105. Po Odluci vijeća Ekonomskog fakulteta br. O1-249 od 18. 2. 2016.	5	5
74. Neli Rašović: <i>Modeli i epizode valutnih kriza</i> , 2012.	0,5	0,5	4. STRUČNA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
75. Bojana Šestović: <i>Strategijski menadžment banke – planiranje i politika poslovanja</i> , 2012.	0,5	0,5	4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost		
76. Jadranka Rašović: <i>Strategijski menadžment kvaliteta i vrijednosti banke</i> , 2012.	0,5	0,5	- Predavač na postdiplomskim akademskim studijama Ekonomskog fakulteta na disciplinama: Bankarski menadžment i Finansijska tržišta; Osnove ekonomije (Foundation of Economis) na Filološkom fakultetu; Bankarstvo na Studijama menadžmenta; Berzansko poslovanje na postdiplomskim studijama Pomorskog fakulteta,		
77. Jelena Kojović: <i>Marketing u bankarstvu – instrumenti i strategije</i> , 2012.	0,5	0,5	- Član Vijeća društvenih nauka Senata UCG,		
78. Milica Šćekić: <i>Internet, Intranet i Ekstranet bankarstvo</i> , 2012.	0,5	0,5	- Redovni član The Scientific Committee, International Scientific Conference Niš,		
79. Marina Božović: <i>Kreditibilitet i odgovornost centralne banke</i> , 2012.	0,5	0,5	- Član Scientific Committee, International Conference: Possibilities and Perspectives for Foreign Direct Investments in the Republic of Serbia (IPE), Beograd, 13-14. 2013, November, Belgrade,		
80. Gorica Marojević: <i>Stresno testiranje u bankarstvu</i> , 2012.	0,5	0,5	- Član Scientific Committee, International Conference: National and European Identity in the Process of European Integration (IPE), 28-29. June 2012, Belgrade,		
81. Rudina Ljuljđuraj: <i>Kriza međunarodnog</i>	0,5	0,5			

- Moderator International Science Conference: Economic Institutions as a Condition for Social and Economic Development of Transitional Countries, 5-6. October 2012, Kotor,		
- Moderator Prve međunarodne konferencije interne revizije u Crnoj Gori: Unapređenje efikasnosti interne revizije (IIA), 8-9. September 2011, Podgorica,		
- Član Regional Editorial Board časopisa Montenegrin Journal of Economics Podgorica,		
- Član Regional Editorial Board časopisa Economics & Economy Podgorica,		
- Član Redakcionog odbora časopisa Bankarstvo (UBS) Beograd,		
- Recenzent časopisa Zbornik radova Ekonomskog fakulteta u Istočnom Sarajevu,		
- Recenzent časopisa Ekonomski pogledi Kosovska Mitrovića,		
- Član Izdavačkog savjeta časopisa Medijski dijalozi,		
- Član Redakcije časopisa Medijski dijalozi,		
- Član Regional Editorial Board časopisa Montenegrin Journal of Ecology,		
- Član Redakcije časopisa Ekonomski eseji,		
- Član Radnog tima za izmjenu nastavnog plana i programa Ekonomskog fakulteta,		
- Predstavnik Ekonomskog fakulteta u Komisiji Ministarstva rada i socijalnog staranja (Direktorat za tržište rada i zapošljavanje),		
- Član Komisije za obezbjeđenje i unapređenje sistema kvaliteta Ekonomskog fakulteta		
- Član brojnih komisija za ocjenu i odbranu doktorskih disertacija, magistarskih radova, kao i komisija za odbranu diplomskih radova u Beogradu, Podgorici i Kotoru.	20	20

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	34	51	96.8	181.8
3. PEDAGOŠKI RAD	71	112	78	141
4. STRUČNI RAD			20	43
UKUPNO	105	163	194.8	365.8

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Dr Slobodan Lakić je nakon završenih osnovnih studija na Ekonomskom fakultetu u Podgorici, odnosno poslediplomskih u Beogradu, magistrirao 1997. godine i doktorirao 2005. godine na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Beogradu iz naučne oblasti monetarna politika. Monetarna ekonomija i bankarstvo predstavljaju predmet uže naučno-istraživačke specijalizacije kandidata. Uvidom u konkursnu dokumentaciju konstatujem da dr Slobodan Lakić ispunjava uslove propisane odredbama Zakona o visokom obrazovanju Crne Gore, Statuta Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja, neophodne za izbor u akademsko zvanje redovnog profesora na Ekonomskom fakultetu u Podgorici.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Naučnoistraživački opus dr Slobodana Lakića, nakon izbora u prethodno akademsko zvanje, obuhvata dve monografije i brojne publikovane radove uglavnom u međunarodnim časopisima.

Posebnu pažnju pobuđuje naučna monografija „Magnituda finansijske destrukcije. Politička ekonomija finansijska“. U pitanju je sveobuhvatan istraživački poduhvat, koji je rezultat višegodišnjeg bavljenja problemima koji uzrokuju, strukturiraju i dimenzioniraju poremećaje u finansijskom sistemu. Reperkusije na realni sektor

ekonomije su, pritom, neizbežne. Magnituda destrukcije analizira se istraživanjem monetarnog i bankarskog sistema, specificirano finansijskih tržišta i makroekonomskog ambijenta u susret i kao posledica krize. Naglasak je na institucionalnom mehanizmu koji sublimira interakciju neadekvatno regulisanih finansijskih institucija, rizičnih finansijskih instrumenata i nesavršenih i neefikasnih finansijskih tržišta.

Autor prezentira teorije finansijskih kriza, odnosno teoretsku dimenziju finansijske nestabilnosti, pažljivo odabirajući osetljive teoretske pristupe i relevantna empirijska istraživanja. Naglasak je na institucionalnoj predominaciji kao ključnom faktoru propulzije i implikacije krize, i to: banaka „u senci“, zapravo realnog bankarstva, hedž fondova ili centralnih banaka kao kreditora u krajnjoj instanci. Svakako, i berzi čiji fundamentalni teorijski pristup – teorija mikrostrukture tržišta – dobija operativni diskurs na izrazito učestalom tržištu, dominantnoj formi operacionisanja investicionih banaka na ključnim berzanskim tržištima. Analiza poprima i relativno širi kontekst, vrednovanjem dominantnosti Ponci finansijsa i političke ekonomije korporatizma.

U knjizi se analizira relevantnost ključnih modela u finansijskoj industriji, koji se zasnivaju na nerealističnim pretpostavkama, što implicira neadekvatnost (faličnost) modela. Računovodstvo pravične cene prepoznato je kao problematično kada tržišno zasnovane mere trenutno ne odražavaju pravu vrednost aktiva. Regulatorni i istražni okvir u kontekstu tržišne manipulacije preporučuje se kao solucija za eliminisanje opasnosti od dominantnog berzanskog trgovanja. Očigledno je da se radi, kada je u pitanju naučna i stručna istraživačka dimenzija u akademskom okruženju, o jednom od kvalitetnijih profilisanja magnituda finansijskih kriza.

Neophodnim se nametala potreba provere pretpostavke da je značajno redukovanje problema inflacije rezultat dugoročne dinamike ekonomskog rasta u zemljama sa tržištima u razvoju i, posledično, operativne nemogućnosti multinacionalnih kompanija da povećavaju akumulaciju politikom podizanja cena, stvaranjem prostora za svoju dalju ekspanziju. U koautorском naučnom radu „Relevance of Low Inflation in the States of South Eastern Europe“ konstatuje se da destruktivne implikacije finansijske krize i psihološki faktori sprovede negativan uticaj na održivo nisko-inflatorno okruženje, bez obzira na izbor monetarno-deviznog režima. Sugerise se da niska i stabilna stopa inflacije mogu da budu praćene nizom negativnih implikacija u celokupnom ekonomskom sistemu, što je analiza posmatranih zemalja i dokazala.

Pažljivo izabranim naučnim metodom dolazi se do zaključka da nisu ispunjeni fundamentalni uslovi za veće stope ekonomskog rasta usled odsustva neophodnih promena u politici zapošljavanja i poboljšanja uslova na tržištu rada, što je opet prouzrokovano nepostojanjem aktivne integrativne industrijske politike. Dokazano je da je bez obzira na strateški izbor monetarne politike, režim deviznog kursa, odnosno mogućnosti pro-aktivnog sprovođenja ili ne sprovođenja monetarne politike, dugoročni trend inflacije u zemljama jugoistočne Evrope gotovo istovetan. Reperkusije inflatorno-deflatornog okruženja su, prema analizi, negativni procesi: nizak nivo BDP-a: izuzetno spor i blag rast; visoka spoljna i unutrašnja zaduženost; nizak nivo konkurentnosti ekonomije; visoka stopa nezaposlenosti. Dakle, iz analize je evidentno da niske stope inflacije ne korespondiraju sa zadovoljavajućim ekonomskim parametrima.

Raniji istraživački projekti, u čijoj osnovi leži efektivnost strateškog izbora i efikasnost monetarne politike, u kontinuitetu su konkretizovani naučnim radovima kojima se proveravaju troškovi i benefiti oficijelne dolarizacije. U radu „An Analysis of the Official Dollarization Regime in Montenegro: Theoretical Approaches and Empirical Evidence“ prezentiraju se teoretski zaključci, kao rezultat kalkulusa dolarizacije. Proverava se hipoteza da ekonomski sistem u Crnoj Gori, u prethodnih pet godina, karakteriše smanjeni uticaj značajno ograničenog monetarnog faktora, odnosno povećani uticaj drugih internih i eksternih faktora na makroekonomske varijable. Analiza podrazumeva i proveru pretpostavke da su u periodu finansijske krize i strukturnih poremećaja, efekti monetarnog režima u Crnoj Gori pogoršani, povećanjem troškova i smanjenjem koristi.

Empirijski dokaz strateškog izbora ukazuje na potrebu redefinisavanja koristi režima koji proističu iz ekonomske debate, proširujući spektar faktora. U skladu sa analizom, efekti strategije monetarne politike u Crnoj Gori pokazuju da dolarizacija ne garantuje čvrste ekonomske politike. Rezultati sugerišu da, u uslovima pogoršanog ekonomskog okruženja, troškovi monetarnog režima prevazilaze benefite. Istraživanje pokazuje da monetarni pristup bilansa plaćanja ima praktično utemeljenje u Crnoj Gori. Međutim, strukturni poremećaji ekonomskog sistema derogiraju

pomenuti pristup. Konačno, niža stopa ekonomskog rasta u Crnoj Gori delom je rezultat poteškoća sa kojima se Crna Gora susreće prilikom prilagođavanja eksternim neravnotežama, kao što su šokovi tokova kapitala

Bazična postavka u radu "Implications of Institutional Dispositions of Neoliberalism" sadržana je u pristupu da vertikalna paradigma neoliberalizma pozicionira državno regulisanje samo kao formalni centar moći. Istovremeno, nedržavne institucije (prvenstveno banke) stiču faktičku ekonomsku i političku premoć nad državnim. U tome je, prema autorima, konačni raskid sa liberalnom horizontalnom paradigmom (poretom). U takvoj institucionalnoj konstelaciji, državne institucije koordiniraju vertikalni sistem i posreduju između pojedinih institucionalnih stubova. Hipoteza je proverena na primeru dominacije instrumenata „tržišnih“ institucija u odnosu na regulatorne instrumente i neefikasno modeliranih finansijskih tržišta nad celokupnim finansijskim sistemom, odnosno povlašćenih institucija nad državnim autoritetima.

Autori validan dokaz zasnivaju na prevladavanju tržišnih nad zvaničnim kamatnim stopama, modifikovanju korporativnog obrasca „isuviše velik da bi propao“, kao i manipulisanju selektivnim opsegom derivativnog i izrazito učestalog trgovanja. Veličina institucije merena visinom aktive ili depozita, ukupnim prihodima i njihovom komparacijom, dodatnom vrednošću u vidu neto dohotka i, pogotovo, vanbilansnim pozicijama, postaje fundament dominacije, a time i potencijalne zloupotrebe. Ovo najčešće, kako sugerišu autori, ne dovodi do adekvatne regulatorne i regulativne reakcije. Analizom pomenutog proizilazi da se dominacija institucija nad državnim regulisanjem ispoljava u prevladavanju cene instrumenata dominantnih institucija na tržištu, odnosno promeni zakonodavne regulative u korist protežirane institucije, a na štetu državnog autoriteta.

Sveukupan naučnoistraživački opus kandidata obuhvata monografije (publikovanih pet), više od sedamdeset radova u međunarodnim i domaćim časopisima, radova objavljenih u zbornicima fakulteta, sa međunarodnih kongresa, simpozijuma i seminara, kao i recenzije jedne knjige, zbornika radova (sa međunarodnih konferencija), brojnih radova u međunarodnim i domaćim časopisima. Kandidat trenutno priprema udžbenike sa tematikom monetarne ekonomije i bankarstva, a nekoliko radova bi trebalo uskoro da bude publikovano u referentnim časopisima. Polazeći od naučnoistraživačkog potencijala dr Slobodana Lakića, čije publikacije se u naučnoj javnosti posebno prepoznaju, može se očekivati u buduću originalan naučni kvalitet i kvantum kandidata. Ovo pre svega polazeći od visokog pozicioniranja kolege Lakića kao poznavaoca kompleksne monetarne i bankarske teorije i prakse.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Pedagoška osposobljenost kolege Lakića reflektuje se u bogatom mentorskom angažmanu, studioznom radu sa studentima i intelektualnoj i etičkoj predodređenosti pozivu nastavnika. Pedagoško iskustvo tokom dvoipodecenijske univerzitetske karijere stečeno je angažmanom na redovnim i poslediplomskim studijama na Ekonomskom fakultetu, kao i na Studijama menadžmenta i specijalističkim studijama Instituta za strane jezike (Filološkom fakultetu). Pedagoški odnos sublimiran je primenom savremenih metoda u pedagoškom pristupu i izlaganjem složene tematike na razumljiv i jasan način.

Profesor Lakić uživa ugled kao predavač, što je rezultat profesionalizma u nastavnom procesu. Kvalitetan pristup pedagoškim obavezama potvrđen je posećenošću predavanjima na svim studijskim programima. Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvaliteta nastave vrednovan je posebno Odlukom Vijeća Ekonomskog fakulteta. Studentske nagrade (na nivou Crne Gore) za najbolje diplomske i magistarske radove, pod mentorstvom dr Slobodana Lakića, dodatni su odraz posvećenosti pozivu. Polazeći od prethodno saopštenog, konstatujem visok stepen odgovornosti u radu, izrazitu pedagošku zrelost i umešnost dr Slobodana Lakića.

STRUČNI RAD

Stručnu profilisanost u domenu finansija kandidat je izgrađivao u Službi društvenog knjigovodstva na poslovima ekonomko-finansijske revizije. Usvajanje i implementiranje adekvatne regulative na tržištu kapitala rezultat je i angažmana dr Lakića, kao Predsjednika Komisije za hartije od vrijednosti RCG. Brojna učestvovanja na stručnim skupovima u zemlji i inostranstvu, kao organizatora, uvodničara ili medijatora, upotpunjuju stručni

profil kandidata. Kolega Lakić je, između ostalog, recenzirao stručnu knjigu i više radova.

Svojevremeno, dr Slobodan Lakić bio je učesnik (kao stručnjak po pozivu) foruma u organizaciji afilijacije Svjetske banke u Briselu na temu korporativnog upravljanja. Dr Slobodan Lakić je ostvario zapaženo članstvo u komisijama ili radnim timovima Ekonomskog fakulteta, kao član ili predstavnik Fakulteta, poput Radnog tima za izmjenu nastavnog plana i programa Ekonomskog fakulteta, Komisije Ministarstva rada i socijalnog staranja (Direktorat za tržište rada i zapošljavanje), Komisije za obezbjeđenje i unapređenje sistema kvaliteta Ekonomskog fakulteta. Očigledno je da je kandidat ostvario visoke standarde stručne osposobljenosti i profilisanosti.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	34	51	96.8	181.8
3. PEDAGOŠKI RAD	71	112	78	141
4. STRUČNI RAD			20	43
UKUPNO	105	163	194.8	365.8

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Polazeći od priloženog konkursnog materijala i analize istog, jasno je da je dr Slobodan Lakić stekao zavidan nivo naučnoistraživačke, nastavno-pedagoške i stručne aktivnosti i iskustva. Ispunjeni su svi kriterijumi, predviđeni Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja, za izbor u zvanje redovnog profesora Univerziteta Crne Gore.

Dakle, sa zadovoljstvom predlažem Vijeću Ekonomskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Slobodana Lakića izabere u zvanje **redovnog profesora** na Ekonomskom fakultetu, za predmete Monetarna ekonomija i Bankarski menadžment.

RECENZENT

Prof. dr Aleksandar Živković
Ekonomski fakultet Univerziteta
u Beogradu

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Prof. dr Slobodan Lakić je diplomirao na Ekonomskom fakultetu u Podgorici. Poslediplomske studije, usmerenje Monetarna ekonomija i bankarstvo, završio je na Ekonomskom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Upravo monetarna ekonomija i bankarstvo, uz finansijska tržišta, predstavljaju ključni segment naučnoistraživačkog opsega dr Slobodana Lakića. Magistrirao je i doktorirao na Ekonomskom fakultetu u Beogradu, istražujući i analizirajući kompleksne segmente monetarne politike. Konkursna dokumentacija eksplicitno potvrđuje da dr Slobodan Lakić u potpunosti ispunjava uslove propisane odredbama Zakona o visokom obrazovanju Crne Gore, Statuta Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja, što je neophodno da bi se izvršio izbor u akademsko zvanje redovnog profesora na Ekonomskom fakultetu u Podgorici.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Prof. dr Slobodan Lakić je publikovao pet monografija, od kojih dve u periodu nakon izbora za vanrednog profesora. Publikovao je i veliki broj radova, uglavnom u međunarodnim časopisima i zbornicima sa međunarodnih konferencija. U istom izbornom ciklusu objavio je do sada 26 radova, a recenzirao

sveukupno 32 rada. Naučnoistraživački rad prevladava u zbornom pregledu.

Naučnoistraživački projekat – monografija „Magnituda finansijske destrukcije. Politička ekonomija finansijsa” predstavlja vredan i uspešan napor rasvetljavanja uzročnih faktora i implikacija finansijske krize, sa posebnim osvrtom na bankarsku industriju. Teorijski pristup dimenzijama finansijske nestabilnosti, bankarskim i valutnim krizama, modeliranju i mikrostrukтури tržišta i korporatizmu, zaokružen je empirijskim istraživanjima kao serioznom dokazu magnitute destrukcije. Autor dokazuje da su velike bankarske firme, ključne tržišne ekonomske institucije, funkcijom intermedijatorstva doprinele proliferaciji rizičnih bankarskih proizvoda – kredita i hartija od vrednosti prouzrokujući fundamentalnu destrukciju finansijskog sistema – nesolventnost.

Evolucija krize suprimarne hipotekarne industrije dovodi se u vezu sa makroekonomskim i mikroekonomskim okruženjem, koje je istovremeno i uzrok i posledica. Autor s pravom analizira vodeće indikatore finansijske krize prevashodno na kreditnom tržištu, sa namjerom ukazivanja na značaj kamatnih spreadova i relacije oficijelnih i tržišnih kamatnih stopa. Analizom strategijske transformacije hedž fondova, kao stubova Nove finansijske arhitekture, pruža se dodatni dokaz o nesavršenosti i neadekvatnosti regulative u finansijskoj industriji. Slučaj Federalnih rezervi poslužio je autoru kao činjenica o prevazilaženju funkcije kreditora krajnje instance.

Finansijska destrukcija, prema autoru, korespondira moralnom hazardu investitora i finansijskih institucija, disperziji strukturisanih bankarskih strategija, modelima kvanta u finansijskoj industriji, izrazito učestalom trgovanju na berzi i Ponci finansijskama. Autor podržava monetarnu reformu zasnovanu na oporezivanju spekulativnih valutnih transakcija. Retko koja monografija eksplicira na precizan način sve bitne aspekte „finansijske destrukcije”, ozbiljno zaintrigirajući upućene u funkcionisanje finansijskog sistema. Familijarni sa problematikom polit-ekonomskog sistema mogu u monografiji pronaći korisno štivo u poglavlju koje razobličava postulate političke ekonomije korporatizma. Originalni analitički okvir i signifikantan naučnoistraživački dokaz neizostavno preporučuju monografiju akademskoj i stručnoj javnosti.

U radu „Relevance of Assumptions in Market Modelling – Specification of a Financial Firm” polazi se od hipoteze da su teoretski okvir finansijskog tržišta poput finansijske ekonometrije i operativni postupci zasnovani na strategijama trgovanja u priličnoj meri fundament tržišne manipulacije, zloupotrebe i insajderskog trgovanja, dovodeći do tržišnih distorzija i lomova, širenja finansijske krize sa učestalijim strukturnim promenama u globalnoj ekonomiji. Apostrofira se apstraktnost dokaza ključnih matematičkih modela u finansijskoj industriji u sistemu finansijalizacije. Konstatuje se da je odsustvo naučnog posmatranja ponašanja investitora i bliskog poznavanja funkcionisanja institucija na tržištu dovela do kraha sistema finansijalizacije.

Primena „više matematike” dominirala je decenijama u rešavanju praktičnih problema investiranja i korporativnih finansijsa, dok su investitori bili sve manje zaštićeni od „naučnih metoda”. U radu se dokazuje da tradicionalni (modeli) obrasci rizika investitora nedaekvatno predočavaju ekstremne događaje, odnosno rizik, pa moraju biti podvrgnuti kritičkoj evaluaciji. Zaključak je da su pogrešne pretpostavke i uobičajeno pogrešna statistika vodili nekonzistentnosti modela, fundamenta manipulisanja finansijskim tržištima. Autori primećuju da ovo kao krajnju konsekvencu produkuje urušavanje tržišta i smanjivanje outputa. U pitanju je jedan od retkih radova koji proverava validnost kvantitativnih modela koji se u značajnoj meri mogu okriviti za slom pojedinačnih finansijskih institucija, odnosno kao doprinos aktuelnoj finansijskoj krizi.

Naučnom studijom (radom) „An Analysis of the Official Dollarization Regime in Montenegro: Theoretical Approaches and Empirical Evidence” pruža se teorijski i praktični okvir za sagledavanje krajnjih efekata režima zvanične euroizacije u Crnoj Gori. Apostrofiraju se, pritom, relevantne koristi i troškovi koji su obuhvaćeni „kalkulusom dolarizacije”, a koje proizilaze iz iskustava država koje su se opredelile za pomenuti strategijski izbor. Analiza polazi od dostupnog statističkog okvira, a zahtevano gradiranje se zasniva na grafičkom prikazu trenda i procenama (proračunima) autora, poput scenarija održivosti duga u Crnoj Gori u periodu 2013-16. Analiza ima za cilj da konkretizuje domen monetarnog faktora u poređenju sa drugim ekonomskim internim i eksternim faktorima.

Naglašena je nemogućnost sprovođenja monetarne politike kao ozbiljan nedostatak režima euroizacije, što je posebno važno u

kriznim okolnostima. Upravo se u radu podvajaju konačni efekti dolarizacije pre i nakon eskalacije finansijske krize. Niža stopa ekonomskog rasta u Crnoj Gori objašnjava se poteškoćama sa kojima se zemlja sreće kada se prilagodava spoljnim neravnotežama. Konstatujemo da je u pitanju kvalitetan istraživački poduhvat, specificiran za Crnu Goru, a koji u poređenju sa standardnom literaturom nudi dodatni okvir analize i istraživanja. Mislimo pre svega na proveru teorijskog pristupa poznatog kao monetarno ponašanje platnog bilansa, kada se količina novca menja u visini salda platnog bilansa. Hipoteze koje su precizno postavljene proverene su na metodološki korektan način, dok su zaključci relevantni i saopšteni jasnim stilom.

Atipična finansijska ponašanja u kontekstu finansijskih poremećaja i tržišnih aktivnosti, potencijalno i/ili stvarno prisutnih na berzama, inteligibilno su predočena u radu pod nazivom „Implications of Institutional Dispositions of Neoliberalism”. Kao „remetilački faktor” mogu se označiti tržišni učesnici, čija je tržišna pozicija tipično superiorna u odnosu na regulatora, što odraz ima u uslovima pogoršanog i/ili zamagljenog tržišnog ambijenta. U radu se naglašava da je učinjena klasična greška o korišćenju kamatnih stopa u vrednovanju monetarne politike. Manipulisanje kamatnim stopama posmatra se u kontekst urelevantnosti tržišnih i irelevantnosti zvaničnih kamatnih stopa. Zapaža se konstatacija autora o činjenici da kontrola funkcija centralne banke nema praktično utemeljenje redukovanjem uticaja kamatne stope.

Regulatorno premošćavanje i dispozicija instrumenta oslikana je funkcionisanjem visoko derivativnog trgovanja, a analiza se zasniva na CDS aranžmanu. Legalizovano insajdersko trgovanje u formi visoko frekventnog trgovanja, čija je posledica tržišni (fleš) krah primer je posledica regulatorne „nekompetentnosti”. Autori zaključuju da korporatizam predstavlja odlučujući faktor i instrument nekontrolisanog funkcionisanja korporativnih entiteta. Rad karakteriše originalnost polaznih pretpostavki, kao i postupak provere i dokazivanja. Detaljni šematski prikazi doprinose prepoznavanju ključnih hijerarhijskih prekompozicija u „vertikalnoj paradigmi neoliberalizma” i transmisionog mehanizma institucionalne dispozicije. Politička ekonomija finansijsa ovim radom dobija vredan analitički postulat.

Voluminozan i signifikantan naučnoistraživački pristup dr Slobodana Lakića nudi značajne istraživačke rezultate. Kolega Lakić suptilno tretira kompleksne segmente finansijsa, političke ekonomije, makroekonomije, industrije medija. Prezentirani spektar naučnih publikacija uskoro bi trebalo da bude proširen monografijama, udžbenicima i naučnim i stručnim radovima. S obzirom na impozantan opseg interesovanja, originalni naučnoistraživački poduhvati i dalje će karakterisati uspešnu akademsku karijeru dr Slobodana Lakića. Plodan i tematski raznovrstan naučnoistraživački opus kandidata potvrda je njegove kompetentne naučnoistraživačke specijalizacije.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Pedagoški profil kandidata u kontekstu mentorstva uočljiv je značajnim brojem kvalitetnih magistarskih i diplomskih radova, kao i članstva u komisijama za ocenu i odbranu doktorskih disertacija. Odlukom Vijeća ekonomskog fakulteta potvrđen je kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave. Pedagoška osposobljenost i poznavanje engleskog jezika omogućili su kandidatu nastavnički angažman, i to, osim na redovnim akademskim studijama, na specijalističkim studijama Filološkog fakulteta, posle diplomskih studijama Ekonomskog fakulteta i Pomorskog fakulteta, kao i na Studijama menadžmenta.

Izrazita kolegijalnost, visoka etička načela i maniri iskrenog pedagoga pokazatelj su ekspresivne posvećenosti akademskoj profesiji. Poštovanje didaktičkih principa u nastavi, interaktivnog i originalnog pristupa predavanjima i konsekventnih kriterijuma ocenjivanja pokazatelj su poštovanja savremenih pedagoških metoda. Jasne i opsežne eksplicacije kolege Lakića studentima omogućavaju shvatanje i razumijevanje kompleksne materije. Prepoznatljiva je predodređenost pedagoškom pozivu i zavidan akademski iskorak dr Slobodana Lakića.

STRUČNI RAD

Stručni pedigre Dr Slobodan Lakić je otpočeo revizorskim angažmanom u Službi društvenog knjigovodstva. Zavidan stručni kredibilitet ostvario je obavljajući funkciju Predsjednika Komisije za hartije od vrijednosti, vrhovnog regulatornog tela na tržištu kapitala. Ekspertiza kandidata u domenu tržišta kapitala i korporativnog upravljanja potvrđena je pozivom i učešćem na

forumu Svetske banke. Respektabilni međunarodni stručni skupovi profilisali su kandidata kao člana naučnih odbora, moderatora ili učesnika sa uvodnim ekspeozem. Stručna analiza šireg spektra finansija i medijske industrije privukla je pažnju akademske i stručne javnosti, daleko van granica Crne Gore.

Dr Slobodan Lakić beleži članstvo u naučnim odborima međunarodnih časopisa, kao i recenzijama brojnih radova. Član je Vijeća društvenih nauka Senata UCG, komisija i radnih timova na Ekonomskom fakultetu. Brojni stručni istupi na temu finansija i ekonomske politike sadrže diskurs koncizne kritike i kompetentnih predloga. Stručni validitet kandidata rezultat je opšteg ekonomskog obrazovanja, odgovornog pristupa složenim aktivnostima i upečatljivih profesionalnih rezultata. Stručni profil dr Slobodana Lakića imponuje i zaslužuje davanje najveće ocjene.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	34	51	96.8	181.8
3. PEDAGOŠKI RAD	71	112	78	141
4. STRUČNI RAD			20	43
UKUPNO	105	163	194.8	365.8

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Dr Slobodan Lakić je ostvario duboko utemeljen i prepoznatljiv akademski volumen. Visok sepen naučno-istraživačkog, nastavno-pedagoškog i stručnog angažmana potvrđen je validnom bodovnom strukturom i impozantnim bodovnim saldonom. Kandidat ispunjava sve kriterijume, predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja, za izbor u zvanje redovnog profesora Univerziteta Crne Gore.

Polazeći od prethodno saopštenog, zadovoljstvo mi je da predložim Vijeću Ekonomskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Slobodana Lakića izabere u zvanje redovnog profesora na predmetima Monetarna ekonomija i Bankarski menadžment na Ekonomskom fakultetu.

RECENZENT

Prof. dr Branko Vasiljević
Fakultet političkih nauka
Univerziteta u Beogradu

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I Ocjena USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Dr Slobodan Lakić je završio Ekonomski fakultet u Podgorici. Postdiplomski kurs „Monetarna ekonomija i bankarstvo“ pohađao je na Ekonomskom fakultetu u Beogradu, gdje je magistrirao 1997. i doktorirao 2005. godine. Kolega Lakić je specijalističko obrazovanje sticao i na drugim renomiranim univerzitetima u inostranstvu. Polazeći od prezentirane konkursne dokumentacije, jasno je da dr Slobodan Lakić ispunjava sve uslove propisane odredbama Zakona o visokom obrazovanju Crne Gore, Statuta Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja, za izbor u akademsko zvanje redovnog profesora na Ekonomskom fakultetu.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Naučnoistraživački opus dr Slobodana Lakića obuhvata ključne segmente monetarne politike: instrumente, transmisiju i strateške izbore, reformu monetarnog sistema; bankarske distorzije: krize, veličinu derivativnog izlaganja, problematičnost operativnog pristupa investicionog i centralnog bankarstva i slično. Napomenimo da su bankarska i drugi oblici finansijskih kriza bili

predmet detaljne teorijske i praktične analize u radovima i monografijama prije posljednje finansijske krize, a da su potom kritički iscrpno elaborirani u međunarodnim i domaćim publikacijama.

Analiza monetarne i bankarske makroekonomije u knjizi „Makroekonomske teorije i politike u globalnoj ekonomiji“ polazi od strukturnih poremećaja u globalnoj ekonomiji u odsustvu ekonomske teorije globalizacije. Autori dio monografije posvećuju dominantnim ekonomskim školama i polit-ekonomskim efektima globalizacije. Konstatuje se da u uslovima centralizacije kapitala i redistribucije ekonomske moći „nacionalna centriranost“ opredjeljuje neadekvatnost cjelokupne ekonomske teorije. „Tržišna država“ traži svoju ekonomsku teoriju i koordinaciju (vladu). U nastojanju da se pronađe rješenje za problem globalizovane ekonomije, jedan od autora priželjkuje pojavljivanja novog Smita u makroekonomske teoriji, dok drugi autori osnovni problem makroekonomije pronalaze u „ignorisanju institucionalnog pluralizma“.

Dr Slobodan Lakić apostrofira da je regulativni mehanizam anglosaksonskog kapitalizma predstavljao kombinaciju stroge višeslojne regulacije, pojedinačnih deregulativnih „podsticaja“, neadekvatnog regulativnog instrumentarijuma i potpune deregulisanosti pojedinih krupnih, brzo rastućih segmenata tržišta. Takođe, finansijski sistemi su kroz finansijsku globalizaciju i liberalizaciju širom svijeta prilagođavani američkim nacionalnim i makroekonomskim ciljevima. Bankarske krize u velikom broju zemalja stvorile su ozbiljne posljedice privredi i monetarnoj politici, rezultirale su velikim gubicima imovine i prekidima ponude kredita za investiranje i trgovanje. Povremene finansijske liberalizacije donekle su povećale mogućnost rizika, mada najnoviji debakli u bankarskim sistemima sugerišu da je uzrok krize i panike mnogo dublji.

Knjiga predstavlja vrijedan doprinos izučavanju savremenih makroekonomskih teorija i problema. Autori originalnim pristupom demistifikuju nesavršenost, odnosno neodrživost mejnstrim ekonomskih postulata i palijativnih (ad hoc) rješenja u kontekstu ideologizirane građanske ekonomske misli. Problem je, kako autori sugerišu, što se ekonomska nauka koja je uglavnom odražavala nacionalne ekonomske interese transformisala u ekonomsku nauku koja reflektuje interese novih fundamentalnih transnacionalnih subjekata (korporacija) globalizovanog društva. Makroekonomska teorija i analiza zastupljena u knjizi obogaćuje naučnu misao i istovremeno nudi suptilan okvir za validne teorijske i praktične solucije.

Finansijska ekonometrija u finansijskoj industriji podvrgnuta je serioznoj kritici u radu „Relevance of Assumptions in Market Modelling – Specification of a Financial Firm“. Modeli kvanta, mahom laureata Nobelove nagrade za ekonomiju, uglavnom preuzete i djelimično korigovane publikacije tokom prve tri decenije prošlog vijeka, omogućavaju prevashodno manipulisanje tržištem, što po pravilu dovodi do kraha pojedinih segmenata tržišta ili ukupnog tržišnog ambijenta, individualnih institucija ili cjelokupnog sektora finansijskih usluga. Predmet analize su teorija efikasnih tržišta i slučajnog hoda, teorija određivanja vrijednosti opcija, model vrednovanja kapitalnih sredstava, koncepcija vrijednosti pri riziku u bankarskoj industriji. Takođe, minorizuju se teorije i hipoteze koje su u skladu sa realnošću tržišta, poput alternativnih modela Taleba ili hipoteze o neefikasnom tržištu.

Prema autorima, raznovrsni regulativni i regulatorni okviri, supervizije, kvantitativni modeli, principi međunarodnih standarda i slično nijesu pružili praktičan dokaz i potencijal suzbijanja opsežne destrukcije. Validnost pretpostavki u posmatranim modelima je problematična ili slaba, a tržišta se obično kreću na način koji nije konzistentan sa hipotezama. Primjećuje se da standardni modeli rizika gube eksplanatornu moć kada period nestabilnosti zadesi tržišta. Relevantan kritički diskurs kroz empirijsku elaboraciju ne ostavlja bilo kakvu sumnju u kvalitet naučno-istraživačkog nalaza autora. Rad predstavlja vrijedan i uspješan napor da se prevaziđu predrasude i dogme o modeliranju tržišta, koje se u suštini ne može modelirati, odnosno efikasnom upravljanju rizikom, koje nije imanentno finansijskoj industriji.

Koautorskim radom „The Feasibility of Energy Efficiency Class Improving of a Building from Economic Point“, analizira se odabiranje složenih mjera za energetske efikasnosti, definišu se troškovi termalnog zagrijavanja objekta tokom perioda zagrijavanja, a definiše se i period troškova i optake mjera (stepena) energetske efikasnosti. Autori donose zaključak o ostvarivosti kapitalnih prepravki objekta povećanjem energetske efikasnosti (određene klase) sa ekonomskog stanovišta. Za kalkulaciju i analizu objekta uzeta je predškolska institucija. Izvršena je termotehnička

kalkulacija, a za svrhe povećanja energetske efikasnosti poboljšana je klasa energetske efikasnosti. Tehničko-ekonomska analiza zasniva se na izračunavanju cijene termalne energije i perioda plaćanja dodatnih troškova.

Gubici termalne energije kroz eksterne strukture objekta uz zahtijevanu energetska efikasnost klase C (D, B) biće za 33% (51%, 63%) manji u poređenju sa objektom koji je izgrađen prema zahtjevima energetske efikasnosti klase E. Troškovi termalne energije povećaću se gotovo dvostruko (3,5 puta, 4,5 puta). Modernizacija objekta poboljšanjem klase energetske efikasnosti prikladnija je u slučaju dugoročnog ulaganja kapitala. Period otplate modernizovanog dizajna u slučaju poboljšanja kod klase E na klasu D (C, B) je 3 godine (5 godina, 6 godina). Korišćenje klase C nije značajno, jer opšti troškovi klase C ne predstavljaju minimum u poređenju sa drugim klasama (D, B), za svaku godinu. Prezentirani rad očigledno predstavlja relevantnu analizu sa validnim zaključcima.

U radu „Corporatism as a Totalitaristic Foundation and Practicism“ polazi se od pretpostavke da su fundamenti korporatizma, kao dominirajućeg segmenta polit-ekonomskog uređenja nakon svjetske krize tridesetih, teoretski i praktično suprotstavljeni bazičnim postavkama i praksi kapitalizma. Suptilni pristupi teorijama o korporatizmu, a autor pritom daje svoju definiciju korporatizma dobijaju logičan nastavak u lucidnoj analizi praktičnog operacionisanja korporatizma. Oruđe za dalju konsolidaciju bogatstva i moći predatorskih korporacija su velike vlade, koje omogućavaju korporacijama da dominiraju praktično svim aspektima društva gradeći ekonomski sistem koji je suprotnost egalitarizmu. Korporatizam se prezentira kao produkt kapitalizma neprepoznavanjem činjenice da su korporatizam i kapitalizam međusobno, ekonomski, politički i istorijski, isključivi.

U radu se razotkrivaju stvarne intencije i implikacije pojedinih prominentnih teoretskih eksplikacija. Autor prepoznaje kejnzijanizam kao koncepciju bezuslovne državne intervencije koja pretpostavlja spašavanje privatnih preduzetnika, pri čemu trošak snosi javnost. Kandidat zaključuje da će, polazeći od sofisticiranog manipulativnog finansijskog sistema (finansijske ekonomije) i kompleksnog režima kreiranja makroekonomskih varijabli (realne ekonomije), opravdana propast „akcionarskog kapitalizma“ predstavljati dugoročan proces sa krucijalnim ekonomskim i političkim konsekvencama. Rad je jedan od kvalitetnijih naučnoistraživačkih projekata autora, ali uopšte i u našoj ekonomskoj misli. Predstavlja kvalitativan pomak prije svega u političkoj ekonomiji i ekonomskoj istoriji. Polazne pretpostavke su jasno potvrđene, a originalan dokaz ne korespondira savremenim, očito nekonzistentnim i divergentnim, teorijama o korporatizmu i kapitalizmu.

Istraživačka interesovanja i naponi i konstruktivne analize dr Slobodana Lakića visoko su vrednovane i cijenjene u naučnim krugovima. Posebnu pažnju izazivaju i radovi čiji su predmet analize suptilni politekonomski deformiteti i destrukcije, što je rijetko zastupljeno u akademskim istraživačkim tretmanima. Autorske i koautorske monografije kandidata promovisu savremenu crnogorsku ekonomsku misao van granica Crne Gore konsekventnim naučnim manirom. Širok i inspirativan dijapazon naučnoistraživačke profilacije prikazuje dr Slobodana Lakića kao prominentnog člana akademske zajednice.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Vijeće Ekonomskog fakulteta potvrdilo je kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave. Poznato je da je kolega Lakić postavio visoke standarde nastavno-pedagoške specijalizacije. Elokventnost i razumljivost na akademskom nivou, uz uvažavanje složenog retoričkog istupa, karakterišu praktično besprijeekorna predavanja kandidata. Izvanredno poznavanje finansijske i, uopšte, ekonomske terminologije na engleskom jeziku, pružili su studentima specijalističkog studija prevodilaštva na Filološkom fakultetu ne samo kvalitetan uvod u ekonomiju kao nauku, već i mogućnost ovladavanja kompleksnom prevodilačkom vještinom u domenu ekonomije.

Studenti postdiplomskih studija na Ekonomskom fakultetu imali su priliku da na predavanjima steknu visok nivo edukacije iz bankarstva, a potom zaokruže viši nivo obrazovanja kvalitetnim magistarskim radovima. Profesionalan i kolegijalan pristup dr Slobodana Lakića po pravilu je od značajne koristi studentima dobitnicima nagrade za najbolje diplomske i magistarske radove, ali i studentima koji su u fazi izrade doktorskih disertacija. Pedagoška osposobljenost i angažman na različitim studijskim programima preporučuju dr Slobodana Lakića kao vrsnog predavača.

STRUČNI RAD

Ekspresivan stručni profil dr Slobodana Lakića objedinjava revizorski angažman na početku karijere, profesionalno obavljanje funkcije predsjednika Komisije za hartije od vrijednosti, aktivno članstvo u redakcijama međunarodnih časopisa i u naučnim odborima, ulogu moderatora na međunarodnim konferencijama, potom članstvo u komisijama za ocjenu i odbranu doktorskih, magistarskih i diplomskih radova na univerzitetima u Beogradu i u Crnoj Gori, svojevremeno članstvo u Savjetu Ekonomskog fakulteta i od skoro u Vijeću društvenih nauka Univerziteta, kao i u komisijama i radnim tijelima na Fakultetu, te stručnim tijelima van Fakulteta.

Odgovorom, kolegijalan i kompetentan pristup svim akademskim obavezama potvrda su eks profeso pedigre kandidata. Zapaženo članstvo u regulatornom tijelu tržišta kapitala rezultiralo je učešćem na forumu Svjetske banke u Briselu na temu korporativnog upravljanja, kao i na stručnim skupovima na kojima se tretira problematika funkcionisanja tržišta kapitala. Ekspozeti i eksplikacije kandidata na temu finansija ili ekonomske politike predstavljaju evidentan manir uvažavanja stručnih obzira i etičkih načela profesije. Stručni integritet i društvena angažovanost dr Slobodana Lakića zaslužuju visoku ocjenu.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	34	51	96.8	181.8
3. PEDAGOŠKI RAD	71	112	78	141
4. STRUČNI RAD			20	43
UKUPNO	105	163	194.8	365.8

Pregled referenci i bodova pokazuje plodnosnu naučnoistraživačku bibliografiju i pedagošku aktivnost, kao rezultat izrazite posvećenosti kandidata akademskoj profesiji. Verifikacija bodovanja bila bi upečatljivija u kontekstu publikovanja drugih radova kandidata koji su u fazi recenziranja, odnosno udžbenika koji bi uskoro trebalo da budu publikovani.

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Dr Slobodan Lakić je postavio visoke standarde kada je u pitanju kvalitet i volumen naučnog, pedagoškog i stručnog angažmana. Jedan je od najznačajnijih savremenih crnogorskih akademskih ekonomista. Potiče iz porodice istaknutog crnogorskog prosvjetara, koja je dala tri univerzitetska profesora. Njihov doprinos razvoju Univerziteta Crne Gore i njegovoj afirmaciji je izuzetan.

Profesor Lakić se formirao kao akribičan naučnik, izučavajući najsloženija teorijska ekonomska pitanja i praktične probleme. Magistarski radovi napisani pod njegovim mentorstvom zadovoljavaju najstrože naučne i stručne kriterijume i standarde najprestižnijih svjetskih univerziteta. Svojim predanim i rijetko posvećenim intelektualnim angažovanjem na Ekonomskom fakultetu dr Slobodan Lakić je dokazao da ispunjava sve zahtjeve predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja za izbor u zvanje redovnog profesora Univerziteta Crne Gore.

Polazeći od prezentirane i analizirane bibliografije, sa osobitim zadovoljstvom predlažem Vijeću Ekonomskog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Slobodana Lakića izabere u zvanje redovnog profesora na Ekonomskom fakultetu, na predmetima Monetarna ekonomija i Bankarski menadžment.

RECENZENT

Prof. dr Ljubinko Dedović
Ekonomski fakultet Podgorica

R E F E R A T

Za izbor u akademsko zvanje za predmete: **Arhitektonska analiza I i II, Porodične stambene zgrade** na osnovnom akademskom studijskom programu Arhitektura, **Sintezni projekat V i Zdravstveni objekti** na postdiplomskom specijalističkom akademskom studijskom programu Arhitektura na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Dan" od 16.12.2015. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR DRAGAN F. KOMATINA**.

BIOGRAFIJA

Rođen sam 21.09.1972 godine u Beranama, Republika Crna Gora

Osnovnu i srednju školu završio sam u Podgorici. Diplomirao u roku na Građevinsko-arhitektonskom fakultetu Univerziteta u Prštini 1997.godine.

Zvanje magistra tehničkih nauka iz oblasti arhitekture i urbanizma stičem aprila 2003. godine na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta u Beogradu i to na kursu "Arhitektonska organizacija prostora" na temu "Pojava i pravci razvoja fenomena trenda u arhitekturi Podgorice", kod mentora prof. Milana Lojanice, dia.. Zvanje doktora tehničkih nauka iz oblasti arhitekture i urbanizma stičem jula 2010. godine na Građevinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore na temu "Geneza i razvoj urbane i graditeljske devastacije prostora i mehanizmi rešavanja na primjeru Podgorice", kod mentorke prof. dr. Nade Kurtović-Folić, dia.

Na Građevinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Podgorici zasnivam radni odnos 01.01.1998.godine kao saradnik na Katedri za zgradarstvo, urbanističko planiranje i nacrtu geometriju. Kao saradnik direktno sam učestvovao u nastavi na predmetima Nacrtna geometrija, Tehničko crtanje, Projektovanje stambenih i javnih zgrada i Projektovanje privrednih zgrada na Građevinskom odsjeku.

Osnivanjem arhitektonskog odsjeka Građevinskog fakulteta u Podgorici 2002./2003. godine učestvujem kao predavač i saradnik u nastavi na studijskom programu arhitektura, na grupi predmeta Arhitektonska analiza I, Arhitektonska analiza II, Projektovanje porodičnih objekata, Projektovanje stambenih objekata, Zdravstveni objekti, Arhitektonska sinteza I i V, gdje to sada i obavljam i na Arhitektonskom fakultetu u Podgorici.

objekti, Arhitektonska sinteza I i V, gdje to sada i obavlja i na Arhitektonskom fakultetu u Podgorici.

Prema projektima, koje sam uradio, realizovano je preko šezdeset objekata.

Dobitnik sam III nagrade na međunarodnom salonu urbanizma u Nišu 2010; najbolji projekat III nagrade, Homes Overseas Russian Awards 2010; najbolji kompleks apartmana III nagrade, Homes Overseas Russian Awards 2010; najbolji projekat vila III nagrade, Homes Overseas Russian Awards 2010; najbolji infrastrukturni projekat III nagrade, Homes Overseas Russian Awards 2010; Europ property awards for architectures 2013; Europ property awards for developments 2013; Award for excellence the American Society of landscape architects, Florida 2013; I nagrada na međunarodnom salonu urbanizma u Nišu 2015
Autor sam više naučnih radova.

Redovni sam član Inženjerske komore Crne Gore i član Izvršnog odbora arhitekata Crne Gore.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJE

Na Građevinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore u Podgorici zasnivam radni odnos 01.01.1998.godine kao saradnik na Katedri za zgradarstvo, urbanističko planiranje i nacrtu geometriju. Kao saradnik direktno sam učestvovao u nastavi na predmetima Nacrtna geometrija, Tehničko crtanje, Projektovanje stambenih i javnih zgrada i Projektovanje privrednih zgrada na Građevinskom odsjeku.

Osnivanjem arhitektonskog odsjeka Građevinskog fakulteta u Podgorici 2002./2003. godine učestvujem kao predavač i saradnik u nastavi na studijskom programu arhitektura, na grupi predmeta Arhitektonska analiza I, Arhitektonska analiza II, Projektovanje porodičnih objekata, Projektovanje stambenih objekata, Zdravstveni objekti, Arhitektonska sinteza I i V, gdje to sada i obavljam i na Arhitektonskom fakultetu u Podgorici.

U zvanje docenta izabran sam Odlukom senata na sjednici održanoj 25.03.2010.godine, na predmetima Arhitektonska analiza I i II, Porodične stambene zgrade, sintezni projekat V i Zdravstveni objekti koji su mi predhodno povjereni.. Vršio sam dužnost prodekana za nastavu, a trenutno vršim dužnost prodekana za finansije Arhitektonskog fakulteta u Podgorici.

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA

KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA

(SPISAK REFERENCI DAT JE U BILTENU UNIVERZITETA BR.263 OD 30. DECEMBRA 2010.GOD.)

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA	
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	5	
Broj referenci*broj bodova							
1.2. Radovi objavljeni u časopisima		1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.	6	
Broj referenci*broj bodova							
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima			1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.		
Broj referenci*broj bodova							
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje				1.4.1.	1.4.2.		
Broj referenci*broj bodova							
1.5. Recenzije			1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.		
Broj referenci*broj bodova							
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST						11	
2. UMJETNIČKA DJELATNOST							
Premijerno predstavljanje	2.1.	2.2.	2.3.	2.4.	2.5.	2.6.	42
Broj referenci/broj bodova							
UKUPNO ZA UMJETNIČKU DJELATNOST						42	
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST							
3.1. Udžbenici		3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.		
Broj referenci*broj bodova							
3.2. Priručnici			3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.		
Broj referenci*broj bodova							
3.3. Gostujući profesor				3.3.1.	3.3.2.		
Broj referenci*broj bodova							
3.4. Mentorstvo			3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.		
Broj referenci*broj bodova							
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada)						5	

UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST				5
4. STRUČNA DJELATNOST				
4.1. Stručna knjiga		4.1.1.	4.1.2.	
Broj referenci*broj bodova				
4.2. Urednik ili koeditor		4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.
Broj referenci*broj bodova				
4.3. Stručni članak			4.3.1.	
Broj referenci*broj bodova			8*1	
4.4. Objavljeni prikazi			4.4.1.	
Broj referenci*broj bodova				
4.5. Popularno-stručni članci			4.5.1.	
Broj referenci*broj bodova				
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost			4.6.1.	
Broj referenci*broj bodova				20
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST				20

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
1.2. Radovi objavljeni u časopisima 1.2.2. Radovi objavljeni u časopisima koji se ne nalaze u bazama podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na starnom jeziku		
1. Komatina, D. , Paunovic Zarić, S., Alihodžić Jasarević, E., Murgul, V., Vatin, N. <i>Davlight Factor Analysis for Different Types of Static Shading Devices: Case Study Location in Podgorica</i> . Applied Mechanics and Materials, 2015. Vols. 725-726, pp.1150-1157. ISSN 1660-9336.	4	4
2. S. Kosanović, D. Komatina , R. Nikčević, Murgul, V., Vatin, N. <i>Energy Efficiency of Single-Family Houses in Serbia and Montenegro: Strategy for Upgrading the Performance of Existing Stock</i> . Applied Mechanics and Materials, 2015. Vols. 725-726, pp. 1486-1492. ISSN 1660-9336.	4	2
3. Komatina, D. , Paunovic Zarić, S., Alihodžić Jasarević, E., Kosanović, S., Murgul, V., Vatin, N. <i>Climate Changes in the Light of Relation between Highly Developed Countries and the Rest of the World</i> . Applied Mechanics and Materials, 2015. Vols. 725-726, pp. 1530-1536. ISSN 1660-9336.	4	4
4. Alihodžić Jasarević, E., Komatina, D. , Paunovic Zarić, S., Murgul, V., Vatin, N. <i>Decentralization as a Cause of Spatial Segregation</i> . Applied Mechanics and Materials, 2015. Vols. 725-726, pp.1134-1140. ISSN 1660-9336.	4	2
5. Murgul, V., Komatina, D. , Nikolić, V., Vatin, N. <i>Passive Solar Heating: Its Role in Architectural Shaping</i> . Applied Mechanics and Materials, 2015. Vols. 725-726, pp. 1552-1556. ISSN 1660-9336.	4	2
6. D. Komatina , S. Paunovic Zarić, E. Alihodžić Jasarević, S. Kosanović, S.A. Riabuhina. <i>World ecological problems and their solutions by the sustainable architecture</i> . Construction of Unique Buildings and Structures, № 4 (31), 2015, pp. 94-107. ISSN 2304-6295.	4	4
7. S. Popović, S. Vukanović, D. Komatina , E. Alihodžić-Jasarević, N.V. Makashov. <i>The role of a landscape architect in reconstruction and reprofiling of abandoned quarries</i> . Construction of Unique Buildings and Structures, № 4 (31), 2015, pp. 108-121. ISSN 2304-6295.	4	2
8. D. Komatina , S. Paunovic Zarić, E. Alihodžić Jasarević, N.D Sokolovskiv, S.A. Riabuhina. <i>Static shading devices in the architecture of buildings</i> . Construction of Unique Buildings and Structures, № 4 (31), 2015, pp. 122-134. ISSN 2304-6295.	4	2

1.3. Radovi na kongresima i simpozijumima i seminarima 1.3.1. Međunarodni kongresi, simpozijumi, seminari		
9. D. Komatina . Devastacija prostora kroz pojam i mehanizme rešavanja, Procesi legalizacije i usvajanje i realizacija urbanističkih i prostornih planova, Međunarodni naučno stručni skup, Ljetnja škola urbanizma, Kladovo 2011, pp.103-110. ISBN 978-86-84275-25-9.	2	2
10. D. Komatina . Razvoj naselja u "malim"državana usled klimatskih promjena uzrokovanim djelovanjem ekonomski razvijenih država, Budućnost razvoja naselja u svijetlu klimatskih promjena, Društvo urbanista Beograda, Beograd 2011, pp.113-122. ISBN 978-86-907727-7-3.	2	2
11. D. Komatina . Planiranje i tržišna vrijednost nepokretnosti kroz odnos institucije- struke- investitora, Novi instrumenti planiranja prostora u tržišnim uslovima procjena vrijednosti nepokretnosti, Međunarodni naučno stručni skup, Ljetnja škola urbanizma, Tara 2012, pp.395-400. ISBN 978-86-84275-27-3.	2	2
12. D. Komatina , E.A. Jašarović. Prostorni kolaps kao efekat posttranzicione urbane devastacije Budve- Crna Gora, Planiranje prostora, urbanizam i izgradnja, komplementarni zakoni i reindustrijalizacija, Međunarodni naučno stručni skup, Ljetnja škola urbanizma, Vrnjačka Banja 2014, pp.73-77. ISBN 978-86-84275-31-0.	2	2
13. J. Aleksic, S. Kosanovic, D. Komatina . Considering the Sustainability of Mobile Learning Spaces, Riga Technical University, 55 th International Scientific Conference in Riga 2014. Rad ce biti objavljen u casopisu Scientific journal of riga Tehnical University Athitecture and urban planning. ISSN 1691-4333 https://aup-journals.rtu.lv/author/submission/717	2	1
14. D. Komatina , J. Aleksic, S. Kosanovic. "Urban devastation on the example of Podgorica - Montenegro, Riga Technical University, 55 th International Scientific Conference in Riga 2014. Rad ce biti objavljen u casopisu Scientific journal of riga Tehnical University Athitecture and urban planning. ISSN 1691-4333 https://aup-journals.rtu.lv/author/submission/717	2	2
2. UMJETNIČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
2.1. Premijerno predstavljanje kompleksnog umjetničkog djela koje je definisano kao vrhunsko dostignuće od međunarodnog značaja		
15. D. Komatina, Touristic resort SeaBreeze by Boka Group, , European property Awards architecture, London 2013. (Rad je nagradjen sa dvije nagrade Highly commended architecture multiple residence Montenegro i Highly		

commended development multiple units Montenegro) www. proprietyawards.net/europe2013/	10	10				
16. D. Smith, D. Komatina, Touristic resort Lustica Bay by Lustica development, The American Society of Landscape architects Florida Chapter (FASLA), Florida 2013, (Rad je nagradjen sa Award Annual Design Award- Award of Excellence, www. http://flasla.site-ym.com/)	10	10				
17. D. Komatina. Touristic resort Lustica Bay ZONA C i D i marina, (uz predhodni odabir selekcionog žirija Salona), 24. Međunarodni Salon urbanizma, Niš 2015. pp.10.02. (Prva nagrada salona u kategoriji zaštita priroda i životne sredine kroz studije, istraživanja projekte) ISBN 978-86-84275-35-8	10	10				
2.3. Premijerno predstavljanje umjetničkog djela na manifestacijama od međunarodnog značaja						
18. D. Komatina Touristic resort Lustica Bay by Lustica development, 2. Međunarodni sajam Green Building expo and conference, Beograd februar 2013. www.greenbuildingexpo.rs/ www.youtube.com/watch?v=qYGV5sQmvKg	6	6				
19. D. Komatina. The Royal Montenegro Golf and Country club, Tivat (uz predhodni odabir selekcionog žirija Salona) 23. Međunarodni Salon urbanizma, Beograd 2014. pp.05.20. ISBN 978-86-84275-32-7	6	6				
20. D. Komatina. Izlaganje rada realizovanog objekta Sea Breeze- Kavač, Kotor, Montenegro (uz predhodni odabir selekcionog žirija Salona) 24. Međunarodni Salon urbanizma, Niš 2015, pp.06.08. ISBN 978-86-84275-35-8	6	6				
2.6. Premijerno predstavljanje umjetničkog djela						
21. D. Komatina. Cocoa Beach resort development, Belmonte Bahia Brazil i treće nagradjenog rada u kategoriji urbanistički projekti i realizacije Urbanistički projekat Amatist Đenovići Herceg 19. Međunarodni Salon urbanizma, Šabac 2010, kao prestavljanje i gostovanje izložbe. Годишња скупштина Друштва урбаниста Београда; ЈП Урбанистички завод Београда; Београд; 28.01.-07.02.2011. pp.05.15 i 05.16. ISBN 978-86-84275-35-8	1	1				
22. D. Komatina. Cocoa Beach resort development, Belmonte Bahia Brazil i treće nagradjenog rada u kategoriji urbanistički projekti i realizacije Urbanistički projekat Amatist Đenovići Herceg 19. Međunarodni Salon urbanizma, Šabac 2010, kao prestavljanje i gostovanje izložbe. Председништво Удружења урбаниста Србије; Општина Сремски Карловци; Сремски Карловци; 10.02.-25.02.2011. pp.05.15 i 05.16. ISBN 978-86-84275-35-8	1	1				
23. D. Komatina. Cocoa Beach resort development, Belmonte Bahia Brazil i treće nagradjenog rada u kategoriji urbanistički projekti i realizacije Urbanistički projekat Amatist Đenovići Herceg 19. Međunarodni Salon urbanizma, Šabac 2010, kao prestavljanje i gostovanje izložbe. Технички факултет Универзитета у Новом Саду-одсек архитектура; Нови Сад; 04.03.-18.03.2011. pp.05.15 i 05.16. ISBN 978-86-84275-35-8	1	1				
24. D. Komatina. Cocoa Beach resort development, Belmonte Bahia Brazil i treće nagradjenog rada u kategoriji urbanistički projekti i realizacije Urbanistički projekat Amatist Đenovići Herceg 19. Međunarodni Salon urbanizma, Šabac 2010, kao prestavljanje i gostovanje izložbe. Прослава дана ЈП Завод за урбанизам Ниш; Дом војске; Ниш; 01.04.-14.04.2011. pp.05.15 i 05.16. ISBN 978-86-84275-35-8	1	1				
25. D. Komatina. Cocoa Beach resort development, Belmonte Bahia Brazil i treće nagradjenog rada u kategoriji urbanistički projekti i realizacije						
Urbanistički projekat Amatist Đenovići Herceg 19. Međunarodni Salon urbanizma, Šabac 2010, kao prestavljanje i gostovanje izložbe. Годишња скупштина Савета урбаниста Европе (ЕСТР-а); Архитектонски факултет Универзитета у Београду; Београд; 06.05.-12.05.2011. pp.05.15 i 05.16. ISBN 978-86-84275-35-8	1	1				
26. D. Komatina. Cocoa Beach resort development, Belmonte Bahia Brazil i treće nagradjenog rada u kategoriji urbanistički projekti i realizacije Urbanistički projekat Amatist Đenovići Herceg 19. Međunarodni Salon urbanizma, Šabac 2010, kao prestavljanje i gostovanje izložbe. Дани архитектуре 2011; Асоцијација студената архитектуре; Архитектонски факултет Универзитета у Сарајеву, Сарајево; 16.05.-23.05.2011. pp.05.15 i 05.16. ISBN 978-86-84275-35-8	1	1				
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST						
3.4.2 Mentorstvo na akademskom specijalističkom studiju (prema službenoj evidenciji arhitektonskog fakulteta)			Br. ref.	Br. kan.		
27. VUŠKOVIĆ, Jovana. Centar za rehabilitaciju i edukaciju djece i odraslih sa posebnim potrebama = Health and education center for children and adults with special needs : specijalistički rad. Podgorica: [J. Vušković], 2015. 30 listova, 22 presavijena lista, ilustr. [COBISS.CG-ID 2048151373]					2	2
28. KOVAČEVIĆ, Stefan. Ekološki hotel - Ostrvo Svetog Marka = diplomski rad. Podgorica: [S. Kovačević], 2015. [32] str., 33 presavijena lista, ilustr., 3D prikazi. [COBISS.CG-ID 2048177741]					2	2
29. RADULOVIĆ, Nada. Savremeni baletski centar u Podgorici : diplomski rad. Podgorica: [N. Radulović], 2015. 14 listova, 14 presavijenih listova, ilustr. [COBISS.CG-ID 2048151629]					2	2
30. ŠUKOVIĆ, Lazar. Sportski hotel Betula & Spa : specijalistički rad. Podgorica: [L. Šuković], 2015. 12 listova, 15 savijenih listova, ilustr. [COBISS.CG-ID 2048151885]					2	2
31. PAJKOVIĆ, Andrea. Turistički kompleks Štriba : resort & villas : specijalistički rad. Podgorica: [A. Pajković], 2015. 15 listova, 19 presavijenih listova, ilustr. [COBISS.CG-ID 2048151117]					2	2
32. ČARAPIĆ, Katarina. Akvarijum na Skadarskom jezeru : [specijalistički rad]. Podgorica: [Č. Katarina], 2014. 8 str., 19 presavijenih listova, nacrti, fotograf. u boji. [COBISS.CG-ID 2048111949]					2	2
33. MARKOVIĆ, Anja. Gradski muzej u Herceg Novom : tema specijalističkog rada. Podgorica: [A. Marković], 2014. 11 listova, 17 presavijenih listova, ilustr. [COBISS.CG-ID 2048150605]					2	2
34. VUJISIĆ, Katarina. Multifunkcionalni centar za mlade u Podgorici : specijalistički rad. Podgorica: [K. Vujisić], 2014. 6 listova, 15 savijenih listova, ilustr. [COBISS.CG-ID 2048150349]					2	2
35. ABRAMOVIĆ, Nina. Starački dom : specijalistički rad. Podgorica: [N. Abramović], 2014. 14 listova, 17 presavijenih listova, ilustr. [COBISS.CG-ID 2048150093]					2	2
36. LAZAREVIĆ, Boban. Turističko ugostiteljski ibjekat Bečići : specijalistički završni rad. Podgorica: [B. Lazarević], 2014. 12 listova, 16 presavijenih listova, ilustr. [COBISS.CG-ID 2048150861]					2	2
37. MILOŠEVIĆ, Iva. Centar za gerontologiju na lokaciji Donja Lastva u Tivtu : arhitektonsko projektovanje : diplomski rad. Podgorica: [I. Milošević], 2013. 15, listova, 12 presavijenih listova, ilustr. [COBISS.CG-ID 2048148813]					2	2
38. DACIĆ, Alen. Dom zdravlja "Rožaje" : diplomski rad. Podgorica: [A. Dacić], 2013. 12						

listova, 16 presavijenih listova, ilustr. [COBISS.CG-ID 2048149837]	2	2
39. OSMANGIĆ, Alisa. <i>Idejni projekat sportsko-rehabilitacionog centra u Donjim Murićima : diplomski rad.</i> Podgorica: [A. Osmanagić], 2013. 55 listova, 28 presavijena lista, ilustr. [COBISS.CG-ID 2048149325]	2	2
40. FATIĆ, Milica. <i>Idejno rješenje sportsko-rehabilitacionog centra i hidrodroma na Šaskom jezeru-Ulcinj : diplomski rad.</i> Podgorica: [M. Fatić], 2013. 22 str., 17 presavijenih listova, nacrti, 3D prikazi. [COBISS.CG-ID 2048120653]	2	2
41. ĐUROVIĆ, Tijana. <i>Novi Gradski dom - Nikšić : multifunkcionalni centar : diplomski rad.</i> Podgorica: [T. Đurović], 2013. 16 listova, 15 presavijenih listova, ilustr. [COBISS.CG-ID 2048149069]	2	2
42. BUČAN, Damir. <i>Poliklinika u kompleksu KBC-a : idejni projekat : diplomski rad.</i> Podgorica: [B. Damir], 2013. 24 lista, 22 presavijena lista, ilustr., 3D prikazi. [COBISS.CG-ID 2048148557]	2	2
43. MUTAPČIĆ, Šejla. <i>Vjerski objekat-džamija : idejni projekat : diplomski rad.</i> Podgorica: [Š. Mutapčić], 2013. 24 str., 30 presavijenih listova, ilustr. [COBISS.CG-ID 2048149581]	2	2
44. RADOVIĆ, Nikola. <i>Dom zdravlja, Pobrežje, Podgorica : diplomski rad.</i> Podgorica: [N. Radović], 2012. 8 listova, 19 presavijenih listova, ilustr. [COBISS.CG-ID 2048148301]	2	2
45. BIGOVIĆ, Zoran. <i>Idejni projekat Tržnog centra : diplomski rad.</i> Podgorica: [Z. Bigović], 2012. 14 str., 23 presavijena lista, ilustr., 3D prikazi. [COBISS.CG-ID 2048148045]	2	2
46. ČETKOVIĆ, Milica. <i>Zgrada višeg suda : diplomski rad.</i> Podgorica: [M. Četković], 2012. 12 listova, 21 presavijenih listova, ilustr. [COBISS.CG-ID 2048134477]	2	2
3.5. Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		
47. U skladu sa odlukom Vijeća Arhitektonskog fakulteta u Podgorici br.01-2088/15 od 29.12.2014. god.	5	5

4. STRUČNA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
4.6.2. Izrada izvodačkih projekata, u ulozi autora, vodećeg i odgovornog projektanta za realizovane objekte i projekte, ili čija je realizacija u toku i pripremi. (Značajniji projekti)		
<ul style="list-style-type: none"> - TOURIST RESORT "Mimosa park", Herceg Novi 2010. - TOURIST RESORT "Diamond", Budva 2010. - WAREHOUSE "Zeta", Podgorica, 2010. - VILLA "Djukanovic", Virpazar 2010. - VILLA 400, Milocer, Sveti Stefan 2010. - TOURIST RESORT "Seagarden resort and spa", Kotor 2010. - EXCLUSIVE RESORT "The View Villas", Herceg Novi 2010. - TOURIST RESORT "COCOA BEACH", Brazil 2010. - TOURIST RESORT "Gold", Tivat 2010. - FOOTBALL STADIUM, Podgorica 2010. - VILLA "Cica", Podgorica 2010. - VILLA "Zvicer", Podgorica 2010. - RESIDENTIAL BUSINESS FACILITY "Racic", Podgorica 2010. - SPORTS COMPLEX "Murino", Murino 2010. - VILLA1-D18UP51/52V1 "Lustica Development A.D.-Orascom", Tivat 2011. - MARINA BUILDING - DSL36UP4MB1 "Lustica Development A.D. - Orascom", Tivat 2011. - FOUR TOURIST-RESIDENTIAL FACILITIES C6-C9 "Lustica Development A.D. - Orascom", 		

<ul style="list-style-type: none"> Tivat 2012. - SIX TOURIST-RESIDENTIAL FACILITIES D1-D6 "Lustica Development A.D. - Orascom", Tivat 2012. - MARINA TOWN (part) "Lustica Development A.D. - Orascom", Tivat 2012. - EXCLUSIVE VILLA - GOLF VILLA 2 "Lustica Development A.D. - Orascom", Tivat 2013. - LUXURY VILLA RESORT "SEA BREEZE" BOKA GROUP, Kotor 2013. - MASTER PLAN "BOKA GOLF DEVELOPMENT", Kotor 2013. - BEACH BAR SAFIRO MONTENEGRO TORCH CLUB "Integrated Property Contractor Services (Montenegro) LTD d.o.o.", Budva 2013. - BEACH BAR ALMARA "Mont Voyage d.o.o.", Tivat 2013. - HEAD OFFICE OF FOOTBALL ASSOCIATION OF MONTENEGRO, "Football Association of Montenegro", Podgorica 2013. - MARINA LD, "Lustica Development A.D. - Orascom", Tivat 2013. - EXCLUSIVE RESORT KOSTANJICA, Kotor 2013. - TOURIST RESORT KOSTANJICA HILL, Kotor 2013. - SEVEN TOWNHOME FACILITIES TH1-TH7 "Lustica Development A.D. - Orascom", Tivat 2014. - EIGHT TOURIST-RESIDENTIAL FACILITIES F1-F8 "Lustica Development A.D. - Orascom", Tivat 2014. - EXCLUSIVE VILLA "J&S", Milovici, Tivat 2015. - RECREATIONAL&SPORT FACILITY "FOOTBALL STADIUM", Cetinje 2015. - RESIDENTIAL FACILITY - EXCLUSIVE VILLA "Savicevic", Podgorica 2015. 		
4.6.3. Stručni nadzora na izvođenju objekata:		
<ul style="list-style-type: none"> - TOURIST RESORT "Seagarden resort and spa", Kotor 2010 – 2011. - EXCLUSIVE RESORT "The View Villas", Herceg Novi 2010 – 2011. - FOUR TOURIST-RESIDENTIAL FACILITIES C6-C9 "Lustica Development A.D. - Orascom", Tivat 2012 – 2014. - SIX TOURIST-RESIDENTIAL FACILITIES D1-D6 "Lustica Development A.D. - Orascom", Tivat 2012 – 2014. - BEACH BAR ALMARA "Mont Voyage d.o.o.", Tivat 2013. - HEAD OFFICE OF FOOTBALL ASSOCIATION OF MONTENEGRO, "Football Association of Montenegro", Podgorica 2014 – 2015. 		
4.6.8. Organizacija i učešće na studentskim izložbama i radionicama		
<ul style="list-style-type: none"> - Izložba studentskih radova na sinteznim i diplomskim radovima pod mentortvom. Učešće u organizaciji. Izložba u Kuslevojoj kući, decembar, 2011. Prigodni katalog. http://www.arhitektura.ucg.ac.me/ - Izložba studentskih radova na sinteznim i diplomskim radovima pod mentortvom. Učešće u organizaciji. Izložba u galeriji »Art« Podgorica, decembar, 2014. Prigodni flajer. http://www.arhitektura.ucg.ac.me/ - Učešće (predavač) na studentskoj radionici u okviru manifestacije »Beutiful Cetinje« »Vrtiteljka«. 17-21.10.2012.godine. http://www.arhitektura.ucg.ac.me/ 	20	20
4.6.9. Učešće u međunarodnim žirijima:		

- Član žirija 24. Međunarodnog salona urbanizma, Niš 2015. ISBN 978-86-84275-35-8	
4.6.11. Učešće u realizaciji naučno-istraživačkih projekata:	
- Koordinator Grandholder Tempus projekta "Resarch" ispred Univerziteta Crne Gore 2012-2016. godine	
4.6.13. Članstvo u profesionalnim udruženjima:	
- Član saveza arhitekata Crne Gore	
- Član inženjerske komore Crne Gore.	

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	14	18	33	44
2. UMJETNIČKI RAD	12	27	54	96
3. PEDAGOŠKI RAD	21	21	45	50
4. STRUČNI RAD	1	2	20	40
UKUPNO	48	68	155	230

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

Na osnovu odluke Senata Univerziteta Crne Gore donete na elektronskoj sednici od 31. marta 2016. Prosljedene dopisom Arhitektonskog fakulteta od 19. aprila 2016. (br. 01-386/16 imenovana sam za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izvještaja za izbor u akademsko zvanje nastavnika za predmete Arhitektonska analiza, Arhitektonska analiza II, Porodične stambene zgrade, Zdravstveni objekti i Sintezni projekat V.

Nakon pregleda i analize dokumentacije koju je podneo jedini kandidat, dr Dragan Komatina, kao i konačnog mišljenja na klasifikacionu bibliografiju kandidata da su ispunjeni svi uslovi za dalji nastavak procedure Naučnog odbora biltena UCG (21.januar 2016. Br 01-031-1/16, slobodna sam da iznesem svoje mišljenje o podobnosti kandidata koji se prijavio na konkurs.

I OCJENA USLOVA

Dr Dragan F. Komatina, dipl.inž.arh., završio je osnovne studije 1997. godine na Građevinsko-arhitektonskom fakultetu Univerziteta u Prištini.

Zvanje magistra tehničkih nauka iz oblasti arhitekture i urbanizma stekao je 2003. godine na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, na kursu „Arhitektonska organizacija prostora“ sa temom „Pojava i pravci razvoja fenomena trenda u arhitekturi Podgorice“, kod mentora profesora Milana Lojanice. Zvanje doktora tehničkih nauka iz oblasti arhitekture i urbanizma je stekao 2010. godine na Građevinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, sa temom „Geneza i razvoj urbane i graditeljske devastacije prostora i mehanizmi rešavanja na primjeru Podgorice“, kod mentorke profesorice dr Nadje Kurtovic Folic.

Na osnovu navedenih podataka, dr Dragan F. Komatina, dipl.inž.arh., docent na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, u Podgorici, prema Statutu Univerziteta Crne Gore, Mjerilima za izbor u akademsko i naučno zvanja, Zakonu o visokom obrazovanju i uslovima predviđenim raspisanim konkursom, ostvario je stepen obrazovanja čime ispunjava prvi uslov za izbor u akademsko zvanje vanredni profesor.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Na osnovu uvida u dostavljeni materijal, priloženu klasifikaciju i bodovanje naučno-istraživačkog rada, zaključuje se da je dr Dragan F. Komatina ima značajan broj objavljenih radova. Karakteristika njegovih radova su teme koje su obrađene inovativno i sa dobrim poznavanjem problema, pa kandidat zadire duboko u

istraživanje, po pravilu, iz dva aspekta, svestan da problem mora sagledavati kao arhitekta (autor-stvaralac) i kao laik, koji koristi i vizuelno doživljava određeno delo ili se suočava sa problemom u svakodnevnom životu.

Pored toga, tematsku inspiraciju u pogledu naučnog istraživanja predstavljaju i svetski trendovi i stilovi i njihova primena na našim prostorima. U pogledu odnosa prema aktualnim zbivanjima u arhitekturi, kandidat hrabro i argumentovano kritikuje već izgrađeni prostor, definišući glavne faktore normative prirode koji doprinose devastiranju prostora i ukazujući na potrebu njihovog menjanja.

U tom smislu se izdvajaju autorski i koautorski radovi sa kojima je učestvovao na regionalnim i međunarodnim kongresima, simpozijumima i seminarima:

- **D. Komatina.** *Devastacija prostora kroz pojam i mehanizme rešavanja* (2011), pp.103-110. ISBN 978-86-84275-25-9.
- **D. Komatina.** *Razvoj naselja u "malim" državama usled klimatskih promjena uzrokovanim djelovanjem ekonomski razvijenih država* (2011), pp.113-122. ISBN 978-86-907727-7-3
- **D. Komatina.** E.A. Jašarović. *Prostorni kolaps kao efekat posttranzicione urbane devastacije Budve- Crna Gora* (2014), pp.73-77. ISBN 978-86-84275-31-0.
- **D. Komatina.** *Planiranje i tržišna vrijednost nepokretnosti kroz odnos institucije – struke - investitora* (2012), pp.395-400. ISBN 978-86-84275-27-3

Kandidat je bio koordinator Grandholder Tempus projekta „Research“ ispred Univerziteta Crne Gore od 2012. – 2016. godine, i u tom svojstvu je učestvovao je, po pozivu, na 55. Međunarodnoj Naučnoj Konferenciji u Rigi, u organizaciji Tehničkog univerziteta, sa sledećim koautorskim naučno-istraživačkim radovima:

- J. Aleksic, S. Kosanovic, **D. Komatina.** *Considering the Sustainability of Mobile Learning Spaces* (2014), ISSN 1691-4333 <https://aup-journals.rtu.lv/author/submission/717>
- **D. Komatina,** J. Aleksic, S. Kosanovic. *Urban devastation on the example of Podgorica – Montenegro* (2014) ISSN 1691-4333 <https://aup-journals.rtu.lv/author/submission/717>

Jedan broj rezultata naučnog rada kandidata, zasnovanih na njegovoj proverbi arhitektonskih teorija u praktičnom delovanju, uglavnom u aktuelnoj oblasti održivog razvoja, objavljeni su u časopisima koji se ne nalaze u bazama podataka, ali imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku i to:

- **Komatina, D.,** Paunovic Zanic, S., Alihodzic Jasarovic, E., Murgul, V., Vatin, N. *Daylight Factor Analysis for Different Types of Static Shading Devices: Case Study Location in Podgorica* (2015) Vols. 725-726, pp.1150-1157. ISSN 1660-9336.
- **Komatina, D.,** Paunovic Zanic, S., Alihodzic Jasarovic, E., Kosanovic, S., Murgul, V., Vatin, N. *Climate Changes in the Light of Relation between Highly Developed Countries and the Rest of the World* (2015) Vols. 725-726, pp. 1530-1536. ISSN 1660-9336
- **D. Komatina,** S. Paunovic Zanic, E. Alihodzic Jasarevic, S. Kosanovic, S.A. Riabuhina. *World ecological problems and their solutions by the sustainable architecture* (2015), pp. 94-107. ISSN 2304-6295
- **D. Komatina,** S. Paunovic Zanic, E. Alihodzic Jasarevic, N.D Sokolovskiy, S.A. Riabuhina. *Static shading devices in the architecture of buildings* (2015), pp. 122-134. ISSN 2304-6295
- S. Kosanović, **D. Komatina,** R. Nikčević, Murgul, V., Vatin, N. *Energy Efficiency of Single-Family Houses in Serbia and Montenegro: Strategy for Upgrading the Performance of Existing Stock* (2015) Vols. 725-726, pp. 1486-1492. ISSN 1660-9336.
- Alihodzic Jasarovic, E., **Komatina, D.,** Paunovic Zanic, S., Murgul, V., Vatin, N. *Decentralization as a Cause of Spatial Segregation* (2015) Vols. 725-726, pp.1134-1140. ISSN 1660-9336.

UMETNIČKI RAD

Kandidat je već od završetka studija počeo da ostvaruje rezultate u domenu umetničkih ostvarenja. Tokom njegovog kontinualnog stvaralačkog delovanja ostvario je opuse zavidnog umetničkog kvaliteta i za to dobio potvrde u vidu međunarodnih i nacionalnih priznanja. Te reference se svrstavaju u kategorije:

- Premijerno predstavljanje složenog i slojevitog umjetničkog djela koje je definisano kao vrhunsko dostignuće od međunarodnog značaja, (3 reference)

- Premijerno predstavljanje umjetničkog djela na manifestacijama od međunarodnog značaja, (3 reference)
- Premijerno predstavljanje umjetničkog djela, (6 referenci)

Od međunarodnih priznanja koja je za svoj autorski rad dobio izdvajaju se:

- European Property Awards architecture (Highly commended architecture multiple residence Montenegro), London 2013,
- European Property Awards architecture (Highly commended development multiple units Montenegro), London 2013,
- Annual Design Award – Award of Excellence, Florida 2013,
- Prva nagrada 24. Međunarodnog Salona urbanizma u kategoriji zaštite prirodne i životne sredine kroz studije, istraživanja, projekte, Niš, Srbija, 2015.
- Treća nagrada na 19th International Urban Planners Exhibition, Šabac, Srbija, 2010,
- Tri treće nagrade lista „Homes Overseas“ za najbolje ostvarenje arhitektonskog dela u Crnoj Gori, Mediteranu, za 2010. godinu (nagrade su dodeljene za projekte Seagarden Residences, Prčanj Kotor i The View Villas, Zanjice, Herceg Novi).

Autorski izraz kandidata karakteriše originalnost i smelost u realizaciji ideje kojom se ne ugrožava funkcija, a ostvaruje se visokokvalitetan vizuelni domet. U tom procesu veoma uspešno povezuje savremene arhitektonske tokove sa elementima tradicionalne arhitekture, vešto sprovodeći implementaciju modernih materijala i tehnologija.

Njegov autorski stvaralački opus, potvrđen nagradama koje je dobio, ostvaruje se upravo u onoj oblasti iz koje su stručno-umjetničkim predmetima na kojima je kandidat angažovan i za koje se predlaže njegovo napredovanje.

STRUČNI RAD

Dr Dragana F. Komatine je veoma plodan arhitekta projektant, sposoban da svoju ideju u potpunosti i realizuje, u smislu praktičnog izvodačkog znanja.

Ta sposobnost mu je omogućila da se ogleda u projektovanju i izvođenju veoma raznovrsnih arhitektonskih tipologija, od stambenih zgrada preko administrativnih i industrijskih objekata, do sportskih objekata i turističkih kompleksa. Pritom je na veoma uspešan način usklađivao funkcionalne potrebe sa arhitektonskim izrazom i vizuelnim doživljajem dela skladno uklopljenih u okruženje. Broj projekata na kojima je bio angažovan, uključujući i realizovane objekte (preko šezdeset), kao i objekti čija je realizacija u toku ili je u pripremi zavidan je i kroz njih se može veoma dobro pratiti sazrevanje kandidata koji na kvalitetan način promišlja arhitekturu.

Poslednjih godina, dr Dragan F. Komatina sve više saraduje sa stranim investitorima, koji žele da ulažu u razvoj crnogorskog turizma. Lično zainteresovana za rad kandidata, kojem sam bila mentor prilikom izrade doktorske disertacije, konstatujem da je razvio odličan nivo komunikacije i usaglašenosti sa naručiocima i izvođačima od planiranja i projektovanja do realizacije, što je kao rezultat dalo zapažena ostvarenja u kojima su skladno povezani urbanističko i arhitektonsko oblikovanje prostora sa tehnološki odlično rešenim funkcionalnim zahtevima, koji su složeni i zahtevaju dobro poznavanje načina korišćenja svih delova kompleksa.

Projektovana i realizovana dela dr Dragana Komatine uveravaju me da se radi o veoma zreloj stručnjaku, koji uspešno povezuje različite oblasti arhitekture i građenja uopšte, kontinualno unapređujući svoje iskustvo i u oblastima organizacije građenja i drugih dodirnih oblasti vezanih za arhitektonsku struku. Svojim znanjem doprinosi društvu i tako što je član je Saveza arhitekata Crne Gore i Inženjerske komore Crne Gore.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

S obzirom da su napred izneto mišljenje o uspešnom delovanju dr Dragana Komatine u naučnom, umetničkom i stručnom polju, nesumnjivo je da on to svoje iskustvo ugradio u pedagoški rad sa studentima i u nastavničkom kolektivu. Njegov pristup je zasnovan na sticanju poverenja studenata koje sigurno vodi kroz nastavne programe nekoliko predmeta zahvaljujući dobro odmerenom kombinovanju teoretskog i praktičnog rada, koji uključuje i rad na terenu. Ovaj interaktivan oblik prenosa znanja i uvlačenja studenata u proces kao aktivnih učesnika potpuno je u saglasnosti sa savremenim međunarodnim preporukama i reformama u oblasti obrazovanja.

Dragan Komatina je bio angažovan kao saradnik, odmah nakon diplomiranja, već 1998. Godine na Katedri za zgradarstvo, urbanističko planiranje i nacrtu geometriju na Građevinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Neposredno je učestvovao u nastavnom procesu na predmetima Nacrtna geometrija, Tehničko crtanje, Projektovanje stambenih i javnih zgrada i Projektovanje privrednih zgrada. Ovi predmeti su, inače, predstavljali embrion budućeg Arhitektonskog odeljenja na Građevinskom fakultetu. Kada je Arhitektonski odeljenje bio formiran poveren mu je deo nastave kao predavaču isaradniku na grupi predmeta: Arhitektonska Analiza I, Arhitektonska analiza II, Projektovanje porodičnih objekata, Projektovanje stambenih objekata, Zdravstveni projekti, Arhitektonska sinteza I i V.

U zvanje docenta Arhitektonskog fakulteta U podgorici (koji se kao samostalan izdvojio 2006. godine) izabran je 2010. godine i to na predmetima Arhitektonska analiza I i II, Porodične stambene zgrade, Sintezni projekat V i Zdravstveni objekti. Dr Dragan Komatina je u okviru tih predmeta bio mentor prilikom izrade devetnaest diplomskih radova na specijalističkim studijama.

Kandidat je aktivno učestvovao u procesu osamostaljenja Arhitektonskog fakulteta u autonomnu jedinicu Univerziteta Crne Gore, tako da je tokom prve četiri godine od osnivanja Arhitektonskog odeljenja bio prodekan za nastavu i tako ostvarivao neposrednu vezu između nastavničkog kolektiva i studenta. Sada se nalazi na funkciji prodekana za finansije Arhitektonskog fakulteta u Podgorici.

Kao nastavnik je veoma posvećen i vannastavnim aktivnostima i aktivno učestvuje i mentorski organizuje studentske izložbe i radionice, na kojima deluje i kao predavač

Značajan je i njegov doprinos međunarodnoj saradnji kroz funkciju koordinatora za Crnu Goru Grandholder Tempus projekta „Research“, u kojem je učestvovao veći broj zemalja iz Evropske zajednice i regiona, tokom perioda od 2012. do 2016. godine.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	14	18	33	44
2. UMJETNIČKI RAD	12	27	54	96
3. PEDAGOŠKI RAD	21	21	45	50
4. STRUČNI RAD	1	2	20	40
UKUPNO	48	68	155	230

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Posle prikaza, analize i vrednovanja ukupnog rada dr Dragana F. Komatine, dosadašnjeg docenta Arhitektonskog fakulteta, izvedenih na osnovu podnete konkursne dokumentacije, zaključujem da su ispunjeni svi suštinski i formalni uslovi predviđeni zakonima za izbor u zvanje vanrednog profesora za predmete Arhitektonska analiza, Arhitektonska analiza II, Porodične stambene zgrade, Zdravstveni objekti i Sintezni projekat V.

Dr Dragan Komatina je stekao odgovarajuće visoko obrazovanje sve do akademskog stepena doktora nauka iz oblasti Arhitekture kojoj pripadaju predmeti za koje je raspisan konkurs. Njegov pedagoški rad u visokoškolskoj nastavi je zasnovan na iskustvu u temeljnoj pripremi svih metodskih jedinica, koje su obrađene primereno nastavnom stepenu rada sa studentima i to na interaktivan način, u skladu sa savremenom obrazovnom metodologijom. Dr Komatina je objavio i naučne radove iz oblasti unapređenja nastave i održivog razvoja u oblasti arhitekture i urbanizma. Njegov umetnički i stručni doprinos u oblasti arhitektonskog stvaralaštva pokazuje da se radi o talentovanom i zreлом autoru, koji je za svoj rad dobio veliki broj međunarodnih priznanja. Posедуje široko znanje iz skoro svih oblasti arhitekture, iskazao je odlične organizatorske sposobnosti kao i volju da to svoje znanje i iskustvo primeni u neporednom radu sa studentima.

Svi navedeni, visoko ocenjeni, rezultati njegovog ukupnog rada, navode me da sa zadovoljstvom predlažim Vijeću Arhitektonskog fakulteta Univerziteta Crne Gore i Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Dragana F. Komatinu, dipl.inž.arh., sada u zvanju docenta, izaberu u zvanje vanredni profesor na predmetima Arhitektonska analiza I i II, Porodične stambene zgrade, Sintezni projekat V i Zdravstveni objekti na osnovnim akademskim studijama arhitekture i specijalističkim studijama Arhitektonskog fakulteta Univerziteta Crne Gore u Podgorici.

RECENZENT

Dr Nada Kurtović Folić, dipl.inž.arh.
Redovni profesor u penziji
Departman za arhitekturu i urbanizam
Fakultet tehničkih nauka,
Univerzitet u Novom Sadu
Profesor emeritus
Univerziteta Union-Nikola Tesla, Beograd

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

IO CJENA USLOVA

Dr Dragan F. Komatina, dipl.ing.arh., stekao je diplomu osnovnih studija 1997. godine na Građevinsko-arhitektonskom fakultetu Univerziteta u Prištini. Magistarsku tezu pod nazivom „Pojava i pravci razvoja fenomena trenda u arhitekturi Podgorice“ kod mentora prof. Milana Lojanice, dipl.ing.arh., odbranio je 2003. godine na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, na kursu Arhitektonska organizacija prostora i time stekao zvanje magistra tehničkih nauka iz oblasti arhitekture i urbanizma. Zvanje doktora tehničkih nauka iz oblasti arhitekture i urbanizma, stekao je 2010. godine na Građevinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore a temom „Geneza i razvoj urbane i graditeljske devastacije prostora i mehanizmi rešavanja na primjeru Podgorice“, kod prof. dr Nađe Kurtović Folić, dipl.ing.arh.

Odbranom doktorske teze i stečenim zvanjem doktora tehničkih nauka, kandidat je ispunio sve formalne uslove za vršenje akademske delatnosti.

Imajući u vidu sve gore navedeno, a u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja i Statutom Univerziteta Crne Gore, zaključujem da kandidat dr Dragan F. Komatina ispunjava sve propisane standarde u pogledu stepena obrazovanja, za izbor u akademsko zvanje vanredni profesor.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Naučno-istraživački rad kandidata obiluje savremenom tematikom koja reflektuje aktuelne prostorne probleme i predloge njihovih rešenja, globalno primenjene koncepte i graditeljske težnje u smislu materijalizacije i formi i njihovu implementaciju kod nas, kao i pravne, ekonomske, socijalne i kulturne faktore koji svakodnevno utiču na razvoj arhitekture, posmatrano kroz prizmu odnosa projektant – investitor.

Kandidat je već na samom početku svog naučnog dela, dakle, od izbora tema koje je obrađivao u okviru magistarske i doktorske teze, iskazao specifičan vid posmatranja prostora i njegove eksploatacije, čineći prvi korak na pravcu pružanja konstruktivne kritike onih pretenzija koje vode ka sveprisutnoj, a opet nedovoljno teorijski obrađenoj prostornoj devastaciji.

U tom smislu kandidat nastavlja istraživački proces koji prezentuje na međunarodnim kongresima, simpozijumima i seminarima, što se vidi u kategoriji 1.3.1.

Međutim, naučno-istraživačka radoznalost tu ne prestaje: on nastavlja dalje, baveći se veoma aktuelnim pitanjem energetske efikasnosti, opet reflektujući primenu koncepta na našim prostorima; zatim, klimatskim promenama, koje svakako predstavljaju jedan od odlučujućih uslova i faktora za sve grane ljudske delatnosti, pa i arhitekture; ekonomskim aspektima struke sa kojima u odnosu stoji sama struka i investitor kao nalogodavac razvoja arhitekture.

Sve navedeno upućuje na veoma izražena stanovišta koja kandidat, u svojstvu autora ili koautora, gradi i saopštava kroz svoje naučno-istraživačke radove, na opštu informisanost o svim relevantnim aspektima društvenih odnosa koji se odražavaju na arhitekturu, na poznavanje srodnih disciplina ili volju za istraživanjem istih, kao i na brojne druge kvalitete koje kandidat, kao nosilac opisanog naučno-istraživačkog opusa poseduje.

Među naučno-istraživačkim radovima kandidata koji reflektuju gore pomenute teme, treba izdvojiti sledeće (objavljene u časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku), kategorija 1.2.2.:

- **Komatina, D.**, Paunovic Zanic, S., Alihodzic Jasarovic, E., Murgul, V., Vatin, N. *Davlight Factor Analysis for Different Types of Static Shading Devices: Case Study Location in Podgorica*. Applied Mechanics and Materials, 2015. Vols. 725-726, pp.1150-1157. ISSN 1660-9336.
  - S. Kosanović, **D. Komatina**, R. Nikčević, Murgul, V., Vatin, N. *Energy Efficiency of Single-Family Houses in Serbia and Montenegro: Strategy for Upgrading the Performance of Existing Stock*. Applied Mechanics and Materials, 2015. Vols. 725-726, pp. 1486-1492. ISSN 1660-9336.
  - **Komatina, D.**, Paunovic Zanic, S., Alihodzic Jasarovic, E., Kosanović, S., Murgul, V., Vatin, N. *Climate Changes in the Light of Relation between Highly Developed Countries and the Rest of the World*. Applied Mechanics and Materials, 2015. Vols. 725-726, pp. 1530-1536. ISSN 1660-9336.
  - Alihodzic Jasarovic, E., **Komatina, D.**, Paunovic Zanic, S., Murgul, V., Vatin, N. *Decentralization as a Cause of Spatial Segregation*. Applied Mechanics and Materials, 2015. Vols. 725-726, pp.1134-1140. ISSN 1660-9336.
  - Murgul, V., **Komatina, D.**, Nikolić, V., Vatin, N. *Passive Solar Heating: Its Role in Architectural Shaping*. Applied Mechanics and Materials, 2015. Vols. 725-726, pp. 1552-1556. ISSN 1660-9336.
  - **D. Komatina**, S. Paunovic Zanic, E. Alihodzic Jasarevic, S. Kosanović, S.A. Riabuhina. *World ecological problems and their solutions by the sustainable architecture*. Construction of Unique Buildings and Structures, № 4 (31), 2015, pp. 94-107. ISSN 2304-6295.
  - S. Popovic, S. Vukanic, **D. Komatina**, E. Alihodzic-Jasarevic, N.V. Makashov. *The role of a landscape architect in reconstruction and reprofiling of abandoned quarries*. Construction of Unique Buildings and Structures, № 4 (31), 2015, pp. 108-121. ISSN 2304-6295.
  - **D. Komatina**, S. Paunovic Zanic, E. Alihodzic Jasarevic, N.D Sokolovskiy, S.A. Riabuhina. *Static shading devices in the architecture of buildings*. Construction of Unique Buildings and Structures, № 4 (31), 2015, pp. 122-134. ISSN 2304-6295.
- S obzirom na dostavljenu dokumentaciju i navedene naučno-istraživačke radove, kao i opisane kvalitete kandidata, zaključujem da je doprinos dr Dragana F. Komatine naučno-istraživačkoj delatnosti, kao i naučnoj misli povodom pitanja kojima se bavio u okviru svog stvaralačkog opusa, od izuzetne važnosti za dalji razvoj teorijske i naučne misli u arhitekturi.

UMJETNIČKI RAD

Umetnička delatnost kandidata dr Dragana F. Komatine je poseban segment njegovog ukupnog arhitektonskog stvaralaštva koje je, u značajnoj meri, ostavilo traga na crnogorskom arhitektonskom nasleđu.

Autorski rad kandidata predstavlja integraciju svih elemenata koje istražuje u oblasti nauke, sa jasno izraženim tendencijama ka modernim konstruktivnim sistemima i građevinskim materijalima, pri čemu ne zapostavlja tradicionalne arhitektonske forme, već ih rado kombinuje sa pravom dozom mere i kvaliteta. Dr Dragan F. Komatina je dobitnik više prestižnih nagrada u oblasti umetničkog arhitektonskog izraza, što dokazuje vrednost njegovog rada i na ovom polju. Izdvaja se nekoliko najznačajnijih priznanja:

- European Property Awards koja uključuje dve nagrade – Highly commended architecture multiple residence Montenegro i Highly commended development multiple units Montenegro - dodeljena za angažovanje autora u oblasti arhitekture (turistički kompleks SeaBreeze by Boka Group), London 2013.
- Award Annual Design Award – Award of Excellence koju dodeljuje The American Society of Landscape Architects Florida Chapter – FASLA (turistički kompleks Luštica Bay by Luštica Development), Florida 2013.
- Prva nagrada 24. Međunarodnog Salona urbanizma u kategoriji zaštite prirodne i životne sredine kroz studije, istraživanja, projekte – uz prethodni odabir selekcionog žirija Salona (turistički kompleks Luštica Bay ZONA C i D i marina), Niš 2015.

Pored gore navedenih, kandidat je nosilac i jednog od prestižnih priznanja na našim prostorima, a to je nagrada 19th International Urban Planners Exhibition, Šabac, 2010. godine, kao i tri treće

nagrade lista „Homes Overseas“ za najbolje ostvarenje arhitektonskog dela u Crnoj Gori, Mediteranu 2010. godine za arhitektonska dela Seagarden Residences, Prčanj Kotor i The View Villas, Žanjice, Herceg Novi.

Arhitektonska dela kandidata i njihov prikaz kroz kategorije 2.1., 2.3. i 2.6. su predstavljena na samostalnim i kolektivnim izložbama međunarodnog i regionalnog karaktera, što govori u prilog činjenici da je njegov autorski rad široko priznat i u potpunosti opravdan, što ga kandiduje za izbor u zvanje vanredni profesor na Arhitektonskom fakultetu u Podgorici.

STRUČNI RAD

Tokom svog profesionalnog angažmana u oblasti arhitektonske struke, dr Dragan F. Komatina je stekao impresivnu biografiju raznolikog karaktera, koja ga čini izuzetno kompetentnim za akademski rad na predmetima za koje se prijavljuje.

Spisak od preko šezdeset izvedenih objekata na čijoj izradi je učestvovao bilo u ulozi autora, ili vodećeg i odgovornog projektanta, zajedno sa činjenicom da pored projektovanja, njegov stručni rezime obuhvata i vršenje stručnog nadzora na izgradnji objekata, planiranje i direktnu vezu sa investitorima jesu samo neke od značajnijih karakteristika ovog polja delatnosti kandidata.

Kandidat je pokazao izuzetno znanje i stručnost kada je reč o širokom opsegu različitih vrsta objekata, kao što su stambeni, administrativni, turistički i sportski, što je od velikog značaja za buduće arhitekta s obzirom na znanje koje im može preneti u smislu konstrukcije, materijalizacije, forme i funkcije.

Period tranzicije i usaglašavanja sa standardima Evropske unije je doneo strane investicije u Crnu Goru, u tom smislu ne zaobilazeći ni polje arhitekture. Dr Dragan F. Komatina je tu pronašao svoje mesto i već sada upisao svoje ime u crnogorsku arhitektonsku baštinu budućih generacija.

Kandidat je izgradio prepoznatljiv stil, ostavivši zanimljive, idejno i funkcionalno razrađene objekte iza sebe, koji će u budućnosti sasvim sigurno predstavljati Crnu Goru na globalnom nivou.

Imajući u vidu da je spisak realizovanih objekata u čijoj izradi je kandidat učestvovao izuzetno bogat, ovde ću navesti samo neke:

- Turistički kompleks „Mimosa park“, Herceg Novi, 2010.
- Turistički kompleks „Diamond“, Budva, 2010.
- Turistički kompleks „Seagarden Resort and Spa“, Kotor, 2010. (projektovanje i stručni nadzor 2010. – 2011.)
- Ekskluzivni kompleks „The View Villas“, Herceg Novi, 2010. (projektovanje i stručni nadzor 2010. – 2011.)
- Turistički kompleks „Cocoa beach“, Brazil, 2010.
- Četiri turističko-stambena objekta C6-C9 „Luštica Development A.D. – Orascom“, Tivat, 2011. (projektovanje i stručni nadzor 2012. – 2014.)
- Šest turističko-stambenih objekata D1-D6 „Luštica Development A.D. – Orascom“, Tivat, 2012. (projektovanje i stručni nadzor 2012. – 2014.)
- Marina town (deo) „Luštica Development A.D. – Orascom“, Tivat, 2012.
- Ekskluzivna vila – golf vila 2 „Luštica Development A.D. – Orascom“, Tivat, 2013.
- Osam turističko-stambenih zgrada F1-F8 „Luštica Development A.D. – Orascom“, Tivat, 2014.
- Luksuzni kompleks vila „SeaBreeze“ Boka Group, Kotor, 2013.
- Master plan „Boka Golf Development“, Kotor 2013.
- Administrativna zgrada Fudbalskog Saveza Crne Gore „Fudbalski Savez Crne Gore“, Podgorica, 2013. (projektovanje i stručni nadzor 2014.-2015.)
- Objekat u funkciji sporta i rekreacije „Gradski stadion“, Cetinje, 2015.

Dugoročni rezultati postignuti na polju struke, uključujući i one doprinose oblikovanju prostora koji tek slede, kao i mnogi drugi razlozi navedeni u prethodnom izlaganju, direktno kandiduju dr Dragana F. Komatina za izbor u zvanje vanredni profesor, budući da po mom mišljenju, njegovo znanje i iskustvo stečeni u dosadašnjoj praksi predstavljaju kvalitetan resurs u edukativne svrhe.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Dr Dragan F. Komatina je deo crnogorske akademske zajednice od samog početka svoje karijere, odnosno 1998. godine kada je i započeo sa radom na Građevinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, kao saradnik u nastavi na Katedri za zgradarstvo, urbanističko planiranje i nacrtu geometriju na nekoliko značajnih

predmeta, kao što su Nacrtna geometrija, Tehničko crtanje, Projektovanje stambenih i javnih zgrada i Projektovanje privrednih zgrada na Građevinskom odseku.

Nakon osnivanja arhitektonskog odseka na Građevinskom fakultetu u Podgorici 2002./2003. godine, kao posvećen akademski radnik, bio je angažovan u svojstvu predavača i saradnika u nastavi na studijskom programu arhitektura, na predmetima Arhitektonska analiza I, Arhitektonska analiza II, Projektovanje porodičnih objekata, Projektovanje stambenih objekata, Zdravstveni objekti, Arhitektonska sinteza I i V.

Senat Univerziteta Crne Gore je, odlukom iz 2010. godine izabrao kandidata u zvanje docenta na grupi predmeta Arhitektonska analiza I i II, Porodične stambene zgrade, Sintezni projekat V i Zdravstveni objekti, koji su deo redovnog nastavnog programa na osnovnim i specijalističkim studijama Arhitektonskog fakulteta u Podgorici.

Dr Dragan F. Komatina je, tokom dugogodišnjeg akademskog rada na fakultetu, izgradio jedinstven pristup predavanjima i vežbama, koji kombinuje teoretsku obradu materije, kroz pozitivne i negativne primere iz prakse, čineći studentima gradivo prijemčivijim i zanimljivijim.

Pored toga, kandidat je svojim zalaganjem na polju promocije Arhitektonskog fakulteta kao jedinice, ali i studenata i njihovog rada, uspeo da podigne nivo svesti o širini znanja koje arhitekta mora da poseduje da bi ostvario rezultate na polju struke. Kao primer takve aktivnosti se mogu navesti brojne izložbe studentskih radova i radionice, u koje je kandidat bio direktno uključen, bilo kao organizator, mentor ili predavač.

Pored navedenog, ne sme se izostaviti ni aktivnost kandidata u oblasti međunarodne promocije Arhitektonskog fakulteta, budući da još jednu pohvalnu činjenicu koja govori u prilog njegovoj pedagoškoj delatnosti predstavlja i koordinatorska pozicija Grandholder Tempus projekta „Research“ na kojoj se nalazio u periodu od 2012. do 2016. godine, predstavljajući Univerzitet Crne Gore. U tom svojstvu, učestvovao je u realizaciji naučno-istraživačkih projekata i na 55. Međunarodnoj Naučnoj Konferenciji održanoj na Tehničkom Univerzitetu u Rigi 2014. godine, predstavio svoj koautorski naučno-istraživački rad *Urban devastation on the example of Podgorica*.

Prema službenoj evidenciji Arhitektonskog fakulteta, posle izbora u zvanje docenta, kandidat je zabeležio značajan mentorski rad na akademskom specijalističkom studiju, učestvujući u izradi i odbrani devetnaest diplomskih radova.

Na osnovu navedenih aktivnosti, angažmana u akademskoj zajednici i postignutih rezultata u okviru pedagoške delatnosti kandidata, smatram da dr Dragan F. Komatina zadovoljava sve uslove za izbor u zvanje vanredni profesor na Arhitektonskom fakultetu u Podgorici.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	14	18	33	44
2. UMJETNIČKI RAD	12	27	54	96
3. PEDAGOŠKI RAD	21	21	45	50
4. STRUČNI RAD	1	2	20	40
UKUPNO	48	68	155	230

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Uzimajući u obzir dostavljenu dokumentaciju, kao i ocenu naučno-istraživačkih sposobnosti(u kategoriji 1.2.2. osam referenci), pedagoškog, stručnog, i umetničkog rada (u kategoriji 2.1. tri reference; 2.3. tri reference i 2.6. šest referenci), zaključujem da kandidat dr Dragan F. Komatina, dipl.ing.arh. sa zvanjem docenta, prema propisanim standardima, ispunjava formalne i suštinske uslove za izbor u zvanje vanredni profesor, u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja.

S tim u vezi za zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Dragana F. Komatinu, dipl.ing.arh., izabere u zvanje vanredni profesor na predmetima osnovnih i specijalističkih studija Arhitektonskog fakulteta u Podgorici, Arhitektonska analiza I i II, Porodične stambene zgrade, Sintezni projekat V i Zdravstveni objekti.

RECENZENT

dr Eva Vanista Lazarević, dipl.ing.arh.
redovni profesor
Arhitektonskog fakulteta u Beogradu

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

Dr Dragan F. Komatina, dipl.ing.arh., diplomirao je 1997. godine na Građevinsko-arhitektonskom fakultetu Univerziteta u Prištini. Magistrirao je 2003. godine iz oblasti arhitekture i urbanizma na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta u Beogradu na kursu „Arhitektonska organizacija prostora“, sa temom magistarskog rada „Pojava i pravci razvoja fenomena trenda u arhitekturi Podgorice“, kod mentora prof. Milana Lojanice.

Odbranom doktorske disertacije sa temu „Geneza i razvoj urbane i graditeljske devastacije prostora i mehanizmi rešavanja na primjeru Podgorice“, kod metora prof. Dr Nadje Kurtović Folić, 2010. godine stiče zvanje doktora tehničkih nauka u oblasti arhitekture i urbanizma na Građevinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, čime je istovremeno stekao i formalno pravo da se bavi akademskim radom.

U skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja i Statutom Univerziteta Crne Gore, kandidat dr Dragan F. Komatina ispunjava sve uslove za izbor u akademsko zvanje vanredni profesor u pogledu zahtijevanog stepena obrazovanja.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

U oblasti naučnog istraživanja, dr Dragan F. Komatina daje originalne tekstove koji se bave nesvakidašnjim arhitektonskim problemima, kroz prizmu analitičkog pristupa i jasno određenog stava.

Stvaralački rad kandidata obiluje pitanjima vezanim za različite arhitektonske aspekte, faktorima koji utiču na njihovu pojavu, kao i predloženim rješenjima koja su adekvatna u datom društvenom trenutku. U tom smislu se posebno mogu izdvojiti magistarska i doktorska teza, koje se mogu okarakterisati kao uspješan pionirski poduhvat, koji sa jedne strane, ukazuje na sposobnost kandidata da iznese kritičku misao o prisutnim urbanističko-arhitektonskim problemima, dok sa druge strane, upućuje na sposobnost kandidata da stručno primijeni naučno-istraživačke metode, pritom se ne zadržavajući samo na arhitekturi i njoj sličnim disciplinama, već duboko zadirući u društvene odnose i fenomen devastacije prostora sa socio-ekonomskog aspekta.

Ono što posebno izdvaja aktivnost kandidata na polju naučnog istraživanja jeste činjenica da se rješenja predložena u okviru njegovog stvaralačkog opusa mogu primijeniti u praksi i kao takva, dati željene rezultate u pravcu poboljšanja stanja graditeljske struke i izgrađenog stanja; u tom smislu, njegov rad ne predstavlja puko nabranje i opisivanje problema u kojima se nalazi crnogorski arhitektonski trenutak, već značajan izvor više ponuđenih primjenjivih rješenja koja su logički i strukovno posmatrano, odgovarajući metod za „izlazak iz krize“ kada je u pitanju prostorna dispozicija.

Dr Dragan F. Komatina je ostvario značajna pojavljivanja u smislu naučno-istraživačke djelatnosti na međunarodnim kongresima, simpozijumima i seminarima kategorija 1.3.1 šest referenci.

Autorska i koautorska naučno-istraživačka djelatnost kandidata, zasnovana na gore pomenutim metodama, ali i iskustvima u praksi je pronašla svoje mjesto i u časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku kategorija 1.2.2 osam referenci.

Kandidat, u osvrtnu na urbanističko-arhitektonske aktuelnosti i principe, hrabro izražava inovativne stavove koji se odnose na primjenu modernih zakonitosti u oblasti graditeljstva i upotrebe samoodrživih i modernih materijala i poziva na otvorenost i prihvatanje novih metoda, ukazujući čitaocu na prednosti takvog pristupa.

Na taj način, kandidat dr Dragan F. Komatina unapređuje naučno-istraživačku djelatnost u oblasti arhitekture, utičući senzibilitetom svoje naučne misli na povećanje nivoa upućenosti i uvođenje svjetskih trendova.

UMJETNIČKI RAD

Dr Dragan F. Komatina je, od početka svoje arhitektonske prakse, veoma angažovan u pogledu umjetničkog arhitektonskog djelovanja, koje je veoma zapaženo i prepoznato, o čemu govore brojne nagrade i priznanja dodijeljeni od strane prestižnih institucija regionalnog i međunarodnog karaktera, kao i brojna predstavljanja autorskog rada na međunarodnim i regionalnim, samostalnim i kolektivnim izložbama kategorija 2.1. tri reference; kategorija 2.3. tri reference i kategorija 2.6. šest referenci.

Bazu njegovog angažmana na ovom polju predstavlja moderna arhitektonska misao, prožeta tradicionalnim elementima, uz veoma jasan izraz ideje i primjenu modernih materijala. Umjetnička djelatnost kandidata je nagrađena u nekoliko navrata i to sa:

- European Property Awards (dvije nagrade Highly commended architecture multiple residence Montenegro i Highly commended development multiple units Montenegro), London 2013 – turistički kompleks SeaBreeze by Boka Group.
- Award Annual Design Award – Award of Excellence, The American Society of Landscape Architects Florida Chapter (FASLA), Florida 2013 – turistički kompleks Luštica Bay by Luštica Development.
- Prva nagrada 24. Međunarodnog Salona urbanizma u kategoriji zaštita prirodne i životne sredine kroz studije, istraživanja projekte, Niš 2015 – turistički kompleks Luštica Bay ZONA C i D i marina (uz prethodni odabir selekcionog žirija Salona).
- 19th International Urban Planners, Šabac, 2010.
- Tri treće nagrade lista „Homes Overseas“ za najbolje ostvarenje arhitektonskog djela u Crnoj Gori, Mediteranu 2010 – Seagarden Residences, Prčanj Kotor i The View Villas, Žanjice, Herceg Novi.

STRUČNI RAD

Aktivnost dr Dragana F. Komatine na polju arhitektonske struke je referenca po kojoj se kandidat posebno izdvaja, a istovremeno i kvalitet od neprocjenjivog značaja, kako za fakultet kao edukativnu jedinicu najvišeg nivoa, tako i za buduće generacije arhitekata.

Dr Dragan F. Komatina posjeduje značajno iskustvo u oblasti projektantske struke, koje podjednako uključuje projektovanje, komunikaciju sa investitorima, planiranje, izvođenje i stručni nadzor na izgradnji objekata, a o tome dovoljno govori činjenica da njegov projektantski opus obuhvata preko šezdeset realizovanih objekata. Pritom je važno napomenuti da je riječ o objektima sa različitim namjenama, što samog kandidata čini izuzetno informisanim u pogledu novih tendencija u građevinarstvu i dobro upoznatim sa savremenim materijalima i arhitektonskim formama. Tokom prethodnih godina, kandidat je ostavio značajan trag na arhitektonskoj sceni Crne Gore, ostvarivši saradnju sa mnogim stranim investitorima – ulagačima u privredu, turizam i druge grane crnogorske ekonomije, i na taj način, direktno uticao na arhitektonsku sliku države, a indirektno, i na pravac njenog socio-ekonomskog i kulturnog razvoja. U tom smislu se kao značajni izdvajaju, između ostalog, projekti C, D i F zone stambenih objekata i marine u okviru Luštica Bay turističkog kompleksa, kao i luksuzni kompleks vila Sea Breeze.

Jednako posvećeno, kandidat se bavio i projektima koji potiču iz nacionalnih izvora, kao što su administrativna zgrada Fudbalskog Saveza Crne Gore, Objekat u funkciji rekreacije i sporta „Gradski stadion“ na Cetinju i mnogi drugi.

Od posebnog značaja je i pojavljivanje stručnog stvaralačkog opusa kandidata na inostranom „arhitektonskom tržištu“, projektom turističkog kompleksa „Cocoa beach“ u Brazilu, 2010. godine. Na osnovu ličnog poznavanja kandidata i uvida u njegov stručni projektantski rad, jasno je da se radi o kreativnoj ličnosti, koji posjeduje sposobnost da uravnoteži estetiku i funkciju, striktno vodeći računa o materijalizaciji, životnoj i prirodnoj sredini i potrebama investitora. Tokom rada se služi teoretskim i iskustvenim znanjem, uz pratnju početnog idejnog pravca, što na kraju rezultira objektom koji zavređuje sve epitete koje nosi kao korisno sredstvo za edukaciju generacija mladih arhitekata, imajući u vidu njegov doprinos arhitektonskoj struci, kako na polju projektantske djelatnosti, tako i u oblasti teorije arhitekture.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Dinamično zalaganje i prisustvo dr Dragana F. Komatine u oblasti naučno-istraživačkog rada, umjetničke djelatnosti i arhitektonske struke, uticalo je i na formiranje pedagoških metoda koje se mogu okarakterisati kao spoj teoretskog poznavanja materije i iskustva koje je proizvod dugogodišnjeg praktičnog rada.

Dr Dragan F. Komatina je započeo radni angažman, nakon završenih studija, na Građevinskom fakultetu Univerziteta Crne Gore 1998. godine, na mjestu saradnika u nastavi na Katedri za zgradarstvo, urbanističko planiranje i nacrtu geometriju. U tom svojstvu, bio je uključen u nastavu na predmetima Nacrtna geometrija, Tehničko crtanje, Projektovanje stambenih i javnih zgrada i Projektovanje privrednih zgrada na Građevinskom odsjeku. Od osnivanja arhitektonskog odsjeka Građevinskog fakulteta u Podgorici 2002./2003. godine, kandidat je bio angažovan kao predavač i saradnik u nastavi na studijskom programu arhitektura, na predmetima Arhitektonska analiza I, Arhitektonska analiza II, Projektovanje porodičnih objekata, Projektovanje stambenih objekata, Zdravstveni objekti, Arhitektonska sinteza I i V.

U zvanje docenta, izabran je Odlukom senata 2010. godine na predmetima Arhitektonska analiza I i II, Porodične stambene zgrade, Sintezni projekat V i Zdravstveni objekti.

Nakon izbora u zvanje docenta, kandidat je, u funkciji mentora, učestvovao u izradi devetnaest diplomskih radova studenata sa specijalističkih studija.

Važno je napomenuti i da je kandidat vršio dužnost prodekana za nastavu tokom prve četiri godine od osnivanja arhitektonskog odsjeka na Građevinskom fakultetu u Podgorici, kao i na studijskom programu Arhitektura. Trenutno, kandidat vrši dužnost prodekana za finansije Arhitektonskog fakulteta u Podgorici.

Dr Dragan F. Komatina je veoma posvećen akademski radnik, a njegov pedagoški rad predstavlja osnov njegovog profesionalnog angažmana na polju struke. To se naročito može zaključiti iz činjenice da aktivno predstavlja i afirmiše Arhitektonski fakultet na svim manifestacijama na kojima je uzeo učešće, kao što su brojne studentske izložbe na kojima se pojavljuje kako u ulozi organizatora, tako i u ulozi mentora i predavača.

Osim toga, kandidat je aktivan i na planu međunarodne promocije Arhitektonskog fakulteta, pa je, u funkciji koordinatora Grandholder Tempus projekta „Research“ u periodu od 2012. do 2016. godine predstavljao Univerzitet Crne Gore.

Pedagoške metode dr Dragana F. Komatine, u kombinaciji sa savremenim pristupom nastavi koji kombinuje praktična iskustva i teoretske aspekte struke, kao i njegovo zalaganje na polju afirmacije Arhitektonskog fakulteta, predstavljaju neosporne kvalitete i reference koji kandidata direktno kandiduju za zvanje vanredni profesor.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	14	18	33	44
2. UMJETNIČKI RAD	12	27	54	96
3. PEDAGOŠKI RAD	21	21	45	50
4. STRUČNI RAD	1	2	20	40
UKUPNO	48	68	155	230

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu referentne dokumentacije i uvida u angažman kandidata u oblasti naučno-istraživačkog (u kategoriji 1.2.2. osam referenci), umjetničkog (u kategoriji 2.1. tri reference; 2.3. tri reference i 2.6. šest referenci), stručnog i pedagoškog zalaganja, kao i ličnog poznavanja ličnosti kandidata i njegovog rada, smatram da dr Dragan F. Komatina, dipl.ing.arh., ispunjava sve uslove za izbor u zvanje vanredni profesor na Arhitektonskom fakultetu u Podgorici, u skladu sa Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom

Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja.

Stoga, zadovoljstvo mi je da predložim Senatu Univerziteta Crne Gore da se dr Dragan F. Komatina, dipl.ing.arh., izabere u zvanje vanredni profesor na stručno-umjetničkim predmetima Arhitektonska analiza I i II, Porodične stambene zgrade, Sintezni projekat V i Zdravstveni objekti, na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta Crne Gore, u Podgorici.

RECENZENT

Vanredni prof. dr Rifat Alihodžić, dipl.ing.arh.
Arhitektonski fakultet u Podgorici

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za predmete: **Fizička hemija I i Fizička hemija II** na osnovnom akademskom studijskom programu Hemijska tehnologija, **Fizička hemija sa elektrohemijom** na osnovnom akademskom studijskom programu Metalurgija, **Prahovi i keramika** na postdiplomskom specijalističkom akademskom studijskom programu Hemijska tehnologija-neorgansko usmjerenje, **Kataliza** na postdiplomskom specijalističkom akademskom studijskom programu Hemijska tehnologija-usmjerenje Elektrohemijski procesi i proizvodi na Metalurško-tehnološkom fakultetu i **Fizička hemija** na osnovnom akademskom studijskom programu Farmacija na Medicinskom fakultetu u Podgorici.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 23.01.2016. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR IVANA BOŠKOVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rodjena sam 26. 08. 1971. u Titogradu, SR Crna Gora. Osnovnu školu i gimnaziju "Slobodan Škerović" u Titogradu završila sam 1990. godine. Studije neorganske tehnologije sam završila na Metalurško-tehnološkom fakultetu u Podgorici, 29.05.1995. godine sa prosječnom ocjenom 8,81 i ocjenom deset na diplomskom ispitu. Zaposlila sam se na istom fakultetu 1995. godine kao asistent-pripravnik na Katedri za fizičku hemiju i elektrohemiju.

Poslijediplomske studije na Fakultetu za Fizičku hemiju, Univerzitetu u Beogradu upisala sam 1995. godine. Studije sam završila odbranivši magistarsku tezu pod naslovom "Ispitivanje kompleksnih jedinjenja sulfonisanih fenola i jona metala", 24.04.1999. godine u Beogradu i time stekla zvanje magistra fizičko-hemijskih nauka.

Doktorsku disertaciju pod naslovom "Elektrokatalitičke osobine kompozitnih filmova metal-oksida i oksid-oksida formiranih na površinama titana i tantala elektrohemijskim metodama" odbranila sam 6.10.2005. na Fakultetu za fizičku hemiju Univerziteta u Beogradu i stekla zvanje doktora fizičko-hemijskih nauka.

Aktivno govorim engleski jezik.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Od 1. novembra 1995. god. zaposlena sam na Metalurško-tehnološkom fakultetu u Podgorici. Radni odnos sam zasnovala u svojstvu *saradnika - stažiste* na Katedri za fizičku hemiju i elektrohemiju.

Na istoj katedri sam izabrana u zvanje *asistenta* 9. 12. 1999. g. za predmet Fizička hemija (odsjeck metalurgija i neorganska tehnologija) na Metalurško-tehnološkom fakultetu u Podgorici.

U zvanje *višeg stručnog saradnika* izabrana sam 1.11.2005.g. za predmete:

- Fizička hemija sa elektrohemijom – studijski program Metalurgija
- Fizička hemija I – studijski program Hemijska tehnologija
- Fizička hemija II – studijski program Hemijska tehnologija
- Opšta i neorganska hemija (na Prirodno-matematičkom fakultetu u Podgorici-studijski program Biologija)

Od zaposlenja na Metalurško-tehnološkom fakultetu pa do sada izvodila sam vježbe iz sljedećih predmeta: *Fizička hemija i elektrohemija (Metalurgija), Fizička hemija I, Fizička hemija II (Hemijska tehnologija), Fizička hemija (Farmacija), Neorganska hemija (Hemijska tehnologija) i Opšta i neorganska hemija (odsjeck biologija)* i na primijenjenim studijama zaštite životne sredine vježbe iz *Fizičko-hemijskih procesa u zaštiti životne*

sredine i dio vježbi iz Fizičko-hemijskih i instrumentalnih metoda u zaštiti životne sredine i iz Čistijih tehnologija.

Na osnovu odluka Senata Univerziteta Crne Gore br. 01-2634 od 25.09.2006. , 01-1752/1 od 02.09.2008. , 01-2610/1 od 25.12.2008. i 01-1439/1 od 09.07.2009. povjerena mi je nastava iz predmeta **Fizička hemija I** (1 čas) i **Fizička hemija II** (2 časa) za studijsku 2006/07. , studijsku 2008/09. i studijsku 2009/10. godinu. Od zimskog semestra studijske 2008/09.g. angažovana sam na izvođenju dijela nastave iz predmeta **Čistije tehnologije** na primjenjenim studijama Zaštite životne sredine na Metalurško-tehnološkom fakultetu. Na osnovu odluka Senata Univerziteta Crne Gore br. 01-2610/1 od 25.12.2008. i 01-1439/1 od 09.07.2009. povjerena mi je nastava iz predmeta **Kataliza** i **Prahovi i keramika**

za studijsku 2008/09. i studijsku 2009/10. godinu. Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore br. 08-1503/1 od 30.09.2010. angažovana sam na izvođenju nastave iz predmeta **Fizička hemija** i **Koloidna hemija i hemija površina** na samostalnom studijskom programu Farmacija na Univerzitetu Crne Gore.

U zvanje docenta izabrana sam 02.06.2011. (odluka broj 08-833 od 02.06.2011.) za predmete:

Kataliza i Prahovi i keramika na studijskom programu Hemijska tehnologija (postdiplomske specijalističke studije) na Metalurško-tehnološkom fakultetu i **Fizička hemija** (osnovne studije) na samostalnom studijskom programu Farmacija.

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA

KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA

(Spisak referenci je dat u Biltenu UCG broj 268. od 5. aprila 2011.godine)

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPN BROI BODOV
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	
Broj referenci*broj bodova		-	-	-	-	
1.2. Radovi objavljeni u časopisima		1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.	
Broj referenci*broj bodova		(2x7)+ (3x3)	1x2	(1x0,7)	-	25,7
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima			1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.	
Broj referenci*broj bodova			(1x1)+(10x0,7)+ (5x0,5)+(3x0,4+ (4x0,3)+(1x0,2)	(2x0,3)+ (6x0,2)		14,9
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje				1.4.1	1.4.2	
Broj referenci*broj bodova						
1.5. Recenzije			1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.	
Broj referenci*broj bodova						
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST						40,6
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST						
3.1. Udžbenici		3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.	
Broj referenci*broj bodova						
3.2. Priručnici			3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.	
Broj referenci*broj bodova				(1x1)		
3.3. Gostujući profesor				3.3.1.	3.3.2.	
Broj referenci*broj bodova						
3.4. Mentorstvo			3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.	
Broj referenci*broj bodova						
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada)						5
UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST						5
4. STRUČNA DJELATNOST						
4.1. Stručna knjiga				4.1.1.	4.1.2.	
Broj referenci*broj bodova						
4.2. Urednik ili koeditor			4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.	
Broj referenci*broj bodova						
4.3. Stručni članak					4.3.1.	
Broj referenci*broj bodova						
4.4. Objavljeni prikazi					4.4.1.	
Broj referenci*broj bodova						
4.5. Popularno-stručni članci					4.5.1.	
Broj referenci*broj bodova						
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost					4.6.1.	
Broj referenci*broj bodova						20
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST						20

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
1.2 Radovi objavljeni u časopisima		
1.2.1 Radovi objavljeni u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama		
1. Krgović, M., Bošković, I. , Vukčević, M., Zejak, R., Knežević, M., Mitrović, R., Zlatičanin, B., Jaćimović, N. (2011) The influence of the mineral content clay from the whitw bauxite		

mine on the properties of the sintered product. <i>Materiali in Tehnologije</i> , 45 (6): 609-612. ISSN:1580-2949.	7	3,5
2. Krgović, M., Zejak, R., Ivanović, M., Vukčević, M., Bošković, I. , Knežević, M. and Zlatičanin, B. (2011) Properties of the sintered product based on electrofilter ash depending on the mineral content of binder. <i>Research Journal of Chemistry and Environment</i> , 15(4): 52-56. ISSN:0972-0626.	7	3,5
3. Vukčević, M., Turović, D., Krgović, M., Bošković, I. , Ivanović, M., Zejak, R. (2013) Utilization of geopolimerization for obtaning		

construction materials based on red mud. <i>Materiali in Tehnologije</i> , 47(1): 99-104. ISSN:1580-2949.	7	3,5		
4. Jaćimović, Ž., Latinović, N., Bošković, I. and Tomić, Z. (2013) The influence of a Newly Synthesized Zn(II) and Cu(II) Complexes based on Pyrazole Derivates on the Inhibition of <i>Phomoshis Viticola</i> sacc.(Sacc.) under Laboratory Conditions. <i>Research Journal of Chemistry and Environment</i> , 17(10): 23-27. ISSN:0972-0626.	7	3,5	2	1
5. Bošković, I. , Vukčević, M., Krgović, M., Ivanović, M. and Zejak R. (2013) The influence of raw mixture and activators characteristics on red-mud based geopolymers. <i>Research Journal of Chemistry and Environment</i> , 17(1): 34-40. ISSN:0972-0626.	7	7	2	2
6. Vukčević, M., Krgović, M., Bošković, I. , Ivanović, M., Zejak, R. (2013) The influence of geopolymerization on the properties of geopolymers. <i>Research Journal of Chemistry and Environment</i> , 18(2): 76-81. ISSN:0972-0626.	7	3,5		
7. Krgović, M., Bošković, I. , Zejak, R., Knežević M. (2014) Influence of temperature and binder content of the sintered product based on the red mud. <i>Materiali in Tehnologije</i> , 48(4): 559-562. ISSN:1580-2949.	7	3,5	2	2
8. Grudić, V., Ščepanović, J., Bošković I. (2015) Removal of cadmium (II) from aqueous solution using fermented grape marc as a new adsorbent. <i>Chemical Industry & Chemical Engineering Quarterly</i> , 21(2): 285-293. ISSN:1451-9372 (Print), 2217-7434 (Online).	7	3,5	2	1
9. Bošković, I. , Vukčević, M., Krgović, M. (2015) Role of binder in the process of geopolymerization of red-mud based products. <i>Journal of Environmental Protection and Ecology</i> , 16(4):1407-1413. ISSN: 1311-5065.	7	7		
1.2.3. Radovi objavljeni u domaćim časopisima				
10. Zlatičanin, B., Vukčević, M., Krgović, M., Bošković, I. , Ivanović, M., Zejak, R. (2012) Karakteristike geopolimera na bazi crvenog mulja kao komponente sirovinske mješavine. <i>Zaštita materijala</i> , 53(4):292-298. ISSN: 0351-9465	1,5	0,75		
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima				
1.3.1. Međunarodni kongresi, simpozijumi, seminari				
11. Pješčić, J., Vuksanović, D., Radonjić, D., Bošković, I. (2011) Ambient levels of the concentration of pollutants during the construction of the road and during traffic, 9 th Symposium Novel Technologies and Economic Development, Leskovac, October 21-22, str.113-121. ISBN: 978-86-82367-92-5.	2	1		
12. Vuksanović, D., Radonjić, D., Pješčić, J., Bošković, I. (2011) The selection of modern technology in the process of solving municipal solid waste disposal, 9 th Symposium Novel Technologies and Economic Development, Leskovac, October 21-22, str. 107-112. ISBN: 978-86-82367-92-5.	2	1		
13. Vukčević, M., Krgović, M., Bošković, I. , Ivanović, M., Zejak, R. (2012) Using of geopolymerization for the valorization of red mud as a component of raw mixture in constructive materials production, Editors: prof.dr Miomir Pavlović i dr Vladimir Panić, XIV YuCORR International Conference, Tara-Serbia, 17.-20. April, str.326-332. ISBN: 978-86-82343-17-2.	2	1	2	1
14. Krgović, M., Vukčević, M., Bošković, I. , Ivanović, M., Zejak, R. and Zlatičanin, B. (2012) Use of portland cement as a binder in geopolymerization of the red mud, Second International Symposium on Corrosion and Protection of Materials and Environment, Bar, 17.-20. oktobar, str. 89-96. ISBN: 978-9940-9334-1-8.			2	1
15. Bošković, I. , Kosović, M., Jaćimović, Ž., Latinović, N. (2012) The influence of newly synthesised Zn(II) complexes based on pyrazole derivatives on the inhibition of <i>Phomophis viticola</i> Sacc.(Sacc.) under laboratory conditions Second International Symposium on Corrosion and Protection of Materials and Environment, Bar, 17.-20. oktobar, str. 89-96. ISBN: 978-9940-9334-1-8.			2	2
16. Bošković, I. , Krgović, M., Vukčević, M., Zejak, R., Mašulović, A., Simović, A., (2013) The influence of the raw mixture content on the properties of geopolymers based on red mud and white bauxite, Editors: Prof. dr Miladin Gligorić, Mr Aleksandar Došić, Mr Dragana Kešelj and Mr Dragan Vujadinović, III International Congress "Engineering, Environment and Materials in Processing Industry, Jahorina BIH, March 04.-06., str. 1122-1129. ISBN: 978-99955-81-09-1			2	2
17. Krgović, M., Bošković, I. , Vukčević, M., Zejak, R., Ivanović, M., (2013) The influence of the alkaline activator content on the geopolymer characteristics, Editors: prof.dr Miomir Pavlović i dr Vladimir Panić, 15 YuCorr International Conference, Tara-Serbia, 17-20 September, str. 246-251. ISBN: 978-86-82343-18.			2	1
18. Bošković, I. , Jaćimović, Ž., Kosović, M., Latinović, N. (2013) The influence of newly synthesized Ni(II) complexes based on the inhibition <i>Botryosphaeria dothidea</i> of under laboratory conditions, Editors: prof.dr Miomir Pavlović i dr Vladimir Panić, 15 YuCorr International Conference, Tara-Serbia, 17-20 September, str. 188-193. ISBN: 978-86-82343-18.			2	2
19. Zejak, R., Vukčević, M., Krgović, M., Bošković, I. , Zlatičanin, B., Ivanović, M. (2014) Comparative analysis of geopolymers mechanical characteristics based on the content of crystalline and amorphous SiO ₂ , Editors: A. Liakopoulos, A. Kungolos, C. Christodoulatos, A. Koutsopsyros, Proceedings of the 12 th International Conference on Protection and Restoration of the Environment, Skiathos island, Greece, June 29 - July 3, str. 640-645. ISBN: 978-960-88490-6-8.			2	1
20. Ivanović, M., Zlatičanin, B., Krgović, M., Bošković, I. , Vukčević, M. (2015) The influence of alkaline activator and binder content on the properties of fly-ash-red-mud based geopolymers, Editors: prof.dr Miomir Pavlović, dr Vladimir Panić, dr Aleksandar Dekanski, XVII YuCorr International conference, Tara Mountain, Serbia, September 8-11, str.147-151. ISBN: 978-86-82343-22-6.			2	1
21. Zlatičanin, B., Vukčević, M., Zejak, R., Krgović, M., Bošković, I. (2015) The influence of mineralogical composition of red-mud-based geopolymers, Editors: prof.dr Miomir Pavlović, dr Vladimir Panić, dr Aleksandar Dekanski, XVII YuCorr International Conference, Tara Mountain, Serbia, September 8-11, str.147-151. ISBN: 978-86-82343-22-6.			2	1
22. Vukčević, M., Bošković, I. , Pješčić, J., Čabarkapa, D. (2015) Introduction of CP concept in industrial production in Montenegro - best case practice, International Conference "Waste waters, municipal solid waste and hazardous wastes", Budva, Montenegro, 21 st -23 rd April, str. 24-28. ISBN: 978-86-931-68-3			2	1

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
3.4. Mentorstvo		
3.4.3. Mentorstvo na postdiplomskom studiju (specijalistički radovi)		
- Vuković Slavena: Uticaj sastava sirovinske mješavine na osobine geopolimera na bazi crvenog mulja i bijelog boksita. MTF, Podgorica (odbranjen oktobar 2012).	0,5	0,5
- Mišurović Jana: Uticaj alkalnog aktivatora i sadržaja veziva na osobine geopolimera na bazi sirovinske mješavine pepela i crvenog mulja. MTF, Podgorica (odbranjen jun 2015).	0,5	0,5
- Bojana Dragutinović: Proizvodnja biogasa iz otpadne biomase. MTF, Podgorica (odbranjen septembar 2014).	0,5	0,5
- Vlahović Andjela: Kompostiranje. MTF, Podgorica (odbranjen septembar 2014).	0,5	0,5
- Vidaković Dragana: Implementacija čistije proizvodnje u kompaniji "13. Jul PLANTAŽE" u Podgorici. MTF, Podgorica (odbranjen novembar 2012).	0,5	0,5
- Boljević Marija: Implementacija koncepta čistije proizvodnje u mljekari "NIKA". MTF, Podgorica (odbranjen oktobar 2012).	0,5	0,5
3.5. Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave		
U skladu sa odlukom Vijeća MTF-a broj 135, od 03.02.2016	5	5

4. STRUČNA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost		
Učešće u realizaciji naučno-istraživačkog projekta:		
- Bilateralni Projekat: 2011-2013. Strukturna karakterizacija novih kompleksnih materijala s potencijalnom primjenom. Institucije: Institut Rudjer Bošković-Zagreb (Hrvatska) i MTF (Crna Gora). Rukovodioci projekta: prof. dr Ž. Jaćimović i dr Igor Djerđ. -I.Bošković saradnik na projektu		
- Bilateralni Projekat: 2014-2016. Karakterizacija crvenog mulja iz Fabrike glinice Alumina (BIH) i Kombinata aluminijuma Podgorica (CG), kao polazna osnova za istraživanje mogućnosti utilizacije. Institucije: Tehnološki fakultet Zvornik (BIH) i MTF (Crna Gora). Rukovodioci projekta: prof. dr M. Krgović i doc. dr Slavko Smiljanić; I.Bošković saradnik na projektu.		
- Nacionalni projekat: 2012-2015. Mogućnost valorizacije sirovinske mješavine na bazi crvenog mulja metodom geopolimerizacije. Ministarstvo Prosvjete i Nauke Crne Gore, Rukovodilac projekta: prof. dr M. Vukčević. I.Bošković saradnik na projektu.		
- Nacionalni projekat: 2012-2015. Sintaza, fizičko-hemijska karakterizacija novih kompleksnih jedinjenja na bazi pirazola i njegovih derivata, biološka aktivnost i potencijalna primjena u farmaciji, poljoprivredi i medicini. Ministarstvo Prosvjete i Nauke Crne Gore, Rukovodilac projekta: prof. dr M. Vukčević. I.Bošković saradnik na projektu.		
Članstvo u profesionalnim udruženjima:		
-član Hemijskog društva Crne Gore -dobitnik sertifikata UNIDA za projekat "ČISTIJA PROIZVODNJA"	20	20

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	22	61	54.25	94.85
3. PEDAGOŠKI RAD	7	8	5	10
4. STRUČNI RAD	6	13	20	40
UKUPNO	35	82	82.25	144.85

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I Ocjena uslova

STEPEN OBRAZOVANJA

Doc.dr Ivana Bošković diplomirala je 1995. godine na odsjeku Neorganska tehnologija, Metalurško-tehnološkog fakulteta, Univerziteta Crne Gore u Podgorici sa prosječnom ocjenom 8,81 i ocjenom deset na diplomskom ispitu. Poslijediplomske studije je završila 1999. godine na Fakultetu za Fizičku hemiju, Univerziteta u Beogradu sa prosječnom ocjenom 9,50, a doktorsku disertaciju je odbranila 2005. godine na istom fakultetu i stekla zvanje doktora fizičko-hemijskih nauka.

Radni odnos je zasnovala 1995.godine u svojstvu *saradnika - stažiste* na Katedri za fizičku hemiju i elektrohemiju na Metalurško-tehnološkom fakultetu u Podgorici. Od zaposlenja na Metalurško-tehnološkom fakultetu pa do sada izvodila je vježbe iz sljedećih predmeta: *Fizička hemija i elektrohemija (Metalurgija), Fizička hemija I, Fizička hemija II (Hemijska tehnologija), Fizička hemija (Farmacija), Neorganska hemija (Hemijska tehnologija) i Opšta i neorganska hemija (odsjeck biologija)* i na primijenjenim studijama zaštite životne sredine vježbe iz *Fizičko-hemijskih procesa u zaštiti životne sredine* i dio vježbi iz *Fizičko-hemijskih i instrumentalnih metoda u zaštiti životne sredine i iz Čistijih tehnologija*.

Odlukom Senata Univerziteta Crne Gore broj 08-833 od 02.06.2011. izabrana je u zvanje docenta za predmete: **Kataliza i Prahovi i keramika** na studijskom programu Hemijska tehnologija (postdiplomске specijalističke studije) na Metalurško-tehnološkom fakultetu i **Fizička hemija** (osnovne studije) na samostalnom studijskom programu Farmacija.

Aktivno govori engleski jezik.

Kandidatkinja doc. dr Ivana Bošković, dipl.ing.neorganske tehnologije, je doktor fizičko-hemijskih nauka i prema dostavljenoj dokumentaciji ispunjava potrebne uslove za izbor u akademsko zvanje u pogledu stepena obrazovanja, u skladu sa Mjerilima za izbor u akademsko i naučna zvanja, Statutom UCG i Zakonom o visokom obrazovanju.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Prema priloženoj bibliografiji, doc. dr Ivana Bošković je publikovala 22 rada poslije izbora u prethodno zvanje (Bilten br. 268), od kojih 9 čine radovi objavljeni u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka (SCI lista), 1 rad u domaćem časopisu i prezentovala je 12 radova (u cjelini) na međunarodnim kongresima, simpozijumima i seminarima.

Radovi navedeni u bibliografiji pod brojevima 1, 2 i 7 obuhvataju dobijanje sinterovanih proizvoda na bazi elektrofilterskog pepela, crvenog mulja, bijelog boksita i ilitsko-kaolinitičkih glina. Ispitivane su njihove osobine i uticaj polaznih osobina prahova na mikrostrukturu i mikrostrukture na mehaničke osobine dobijenih proizvoda u cilju dobijanja novih građevinskih materijala.

U radovima pod rednim brojem 3, 5, 6 i 9 razmatran je uticaj parametara sinteze (koncentracije NaOH i alkalnog aktivatora, temperature, faznog i granulometrijskog sastava, odnosa čvrste i tečne faze i vrste i sadržaja veziva) na fizičko-hemijske i mehaničke osobine geopolimera na bazi crvenog mulja. Utvrđena je optimalna kombinacija parametara sinteze koja daje najbolje mehaničke i reološke karakteristike. Za karakterizaciju dobijenih geopolimera korišćene su fizičko-hemijske metode analize: rendgenostrukturalna analiza, metoda termijske analize TG, FTIR spektroskopija i mikrostrukturalna (SEM) analiza. Dobijeni rezultati

ukazuju na potencijalnu mogućnost korišćenja ovih materijala u uslovima kada tradicionalni građevinski materijali na bazi cementa nisu upotrebljivi. Navedeni radovi, osim naučnog doprinosa imaju i praktični doprinos, jer ukazuju na mogućnosti rješavanja problema generisanja i valorizacije crvenog mulja kao industrijskog otpada i uštede energije, što je od velikog značaja sa stanovišta zaštite životne sredine.

U radu pod rednim brojem 8 ispitivana je mogućnost uklanjanja teških metala iz vode i vodenih rastvora pomoću biosorbenta na bazi fermentisane komine groždja, kao i uticaj različitih parametara (pH, veličine čestica biosorbenta, koncentracije i vremena) na ravnotežu ispitivanog procesa za koji je zaključeno da je najbolje opisan Lengmirovom izotermom. Na bazi rezultata FTIR i EDS analize, ustanovljeno je da je sorpcija kadmijuma na komini groždja složen proces praćen jonskom izmjenom i formiranjem kompleksnih jedinjenja.

Dio naučno-istraživačkog rada kandidatkinje obuhvata i sintezu kompleksnih jedinjenja prelaznih metala Ni(II) i Zn(II) sa derivatima pirazola i određivanje parametara biološke efikasnosti na inhibiciju patogene gljive *Phomopsis Viticola Sacc* (rad pod rednim brojem 4). Ovi kompleksi nalaze praktičnu primjenu u farmaciji, poljoprivredi i zaštiti životne sredine.

Saopštenja na međunarodnim skupovima obuhvataju uglavnom oblasti iz kojih su i navedeni naučni radovi, dakle fizičke hemije, katalize i nauke o materijalima, između ostalog oblast faznih prelaza i sinterovanje prahova. Na osnovu toga, naučno-istraživački rad kandidata se može ocijeniti kao veoma uspješan i po oblastima odgovara predmetima za koje je raspisan konkurs.

Treba istaći uspješnu saradnju doc. dr Ivane Bošković sa istraživačima sa Građevinskog fakulteta Univerziteta Crne Gore, Fakulteta za fizičku hemiju i Tehnološko-metalurškog fakulteta Univerziteta u Beogradu i Tehnološkog fakulteta iz Zvornika, kao i sa drugim naučno-istraživačkim institucijama u regionu, što ukazuje na multidisciplinarni pristup naučno-istraživačkom radu.

PEDAGOŠKA AKTIVNOST

Kandidat doc. dr Ivana Bošković ima 20 godina pedagoškog iskustva, a od posljednjeg izbora izvodila je predavanja na osnovnim akademskim studijama iz predmeta Fizička hemija na studijskom programu farmacija Medicinskog fakulteta i na postdiplomskim specijalističkim akademskim studijama iz predmeta Prahovi i keramika, Kataliza i Hemijska kinetika na Metalurško-tehnološkom fakultetu u Podgorici. Na primijenjenom studijskom programu Zaštita životne sredine, osnovne i poslijediplomske studije, izvodila je nastavu iz predmeta Čistije tehnologije i vježbe iz predmeta Fizičko-hemijski procesi u zaštiti životne sredine i Fizičko-hemijske metode.

Posebno ističem njeno izuzetno zalaganje i strpljenje u radu sa studentima u izvodjenju i organizaciji vježbi iz različitih oblasti fizičke hemije. Takođe naglašavam njenu veoma dobru saradnju sa studentima i kolegama na fakultetu.

Doc. dr Ivana Bošković je bila član komisije za ocjenu i odbranu tri magistarska rada iz oblasti geopolimernih materijala i fizičko-hemijskih procesa u zaštiti životne sredine. Takođe je bila mentor i član komisije za izradu većeg broja specijalističkih radova.

Odlukom Vijeća Metalurško-tehnološkog fakulteta doc. dr Ivana Bošković je dodijeljeno maksimalnih pet poena za kvalitet pedagoškog rada.

STRUČNI RAD

Doc. dr Ivana Bošković je pokazala sposobnost za timski rad učešćem, u posljednjem izbornom periodu, u dva nacionalna i dva bilateralna projekta. Član je Hemijskog društva Crne Gore i dobitnik sertifikata UNIDA za projekat Čistija proizvodnja. Kao nacionalni ekspert učestvovala je u uvodjenju principa Čistije proizvodnje u tri kompanije u okviru projekta Privredne Komore Crne Gore.

Učestvovala je u organizaciji međunarodnih konferencija Hemijskog društva Crne Gore i Crnogorskog društva za zaštitu materijala i životne sredine.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	39	22	61	40.6	54.25	94.85
3. PEDAGOŠKI RAD	1	7	8	5	5	10
4. STRUČNI RAD	7	6	13	20	20	40
UKUPNO	47	35	82	65.6	79.25	144.85

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu priloženih materijala i podataka, nastavno-pedagoške aktivnosti, naučno-istraživačke i stručne djelatnosti i ličnog uvida u rad kandidata i njene sposobnosti, smatram da doc. dr Ivana Bošković ispunjava sve uslove predviđene Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja, za izbor u zvanje vanrednog profesora.

Stoga, sa posebnim zadovoljstvom, predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da se doc. dr Ivana Bošković izabere u zvanje **vanrednog profesora** za grupu predmeta: Fizička hemija I, Fizička hemija II i Fizička hemija sa elektrohemijom, Prahovi i keramika i Kataliza na Metalurško-tehnološkom fakultetu i **Fizička hemija** na osnovnom akademskom studijskom programu Farmacija na Medicinskom fakultetu.

RECENZENT

Prof. dr Mileta Ivanović,
Redovni profesor u penziji
Metalurško-tehnološki fakultet,
Univerzitet Crne Gore

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Docent dr Ivana Bošković je završila studije na odseku Neorganska tehnologija Metalurško-tehnološkog fakulteta Univerziteta Crne Gore u Podgorici, 1995 godine, sa visokom srednjom ocenom 8,81 i ocenom 10 na diplomskom ispitu, i time stekla zvanje diplomirani inženjer neorganske tehnologije. Na Fakultetu za fizičku hemiju Univerziteta u Beogradu stekla je akademski stepen magistra fizičko-hemijskih nauka 1999. godine, Na istom fakultetu stekla je akademski naziv doktora fizičko-hemijskih nauka 2005. godine.

Prvi put se zaposlila 1995. godine u zvanju saradnika stažiste, na Katedri za fizičku hemiju i elektrohemiju na Metalurško-tehnološkom fakultetu u Podgorici. Do izbora za docenta držala je vežbe na brojnim predmetima ovog fakulteta: Fizička hemija i elektrohemija (Metalurgija), Fizička hemija I, Fizička hemija II (Hemijska tehnologija), Fizička hemija (Farmacija), Neorganska hemija (Hemijska tehnologija) i Opšta i neorganska hemija (odsjek biologija) i na primijenjenim studijama zaštite životne sredine vježbe iz Fizičko-hemijskih procesa u zaštiti životne sredine i vežbi iz Fizičko-hemijskih i instrumentalnih metoda u zaštiti životne sredine i iz Čistijih tehnologija.

Od 2. juna 2011. radi kao docent za predmete: Kataliza i Prahovi i keramika na studijskom programu Hemijska tehnologija (poslijediplomske specijalističke studije) na Metalurško-tehnološkom fakultetu i Fizička hemija (osnovne studije) na samostalnom studijskom programu Farmacija.

Pošto doc. dr Ivana Bošković ima stručni naziv dipl. ing. neorganske tehnologije i akademski stepen doktora fizičko-hemijskih nauka, zaključujem da u pogledu stepena obrazovanja ispunjava uslove definisane Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore, i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja za konkurisanje za izbor u nastavnička zvanja na Metalurško-tehnološkom fakultetu.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Na osnovu uvida u podnešenu konkursnu dokumentaciju vidi se da je doc. dr Ivana Bošković posle izbora u zvanje docenta publikovala 22 rada, i to 9 radova u naučnim časopisima međunarodnog ranga (na tzv. SCI listi), 1 rad u časopisu nacionalnog ranga i saopštila 12 radova na međunarodnim naučnim skupovima štampanih u celini u zbornicima radova. Detalji o autorima, naslovima radova i ostalim bibliografskim podacima dati su u bibliografiji objavljenih radova u priloženoj konkursnoj dokumentaciji kandidatkinje.

U nastavku je data analiza radova, grupisanih po tematskim oblastima.

U radovima pod brojevima 1, 2 i 7 opisana je sinteza keramičkih materijala sinterovanjem a kao sirovine korišćeni su elektrofilterski pepeo, crveni mulj, boksit i ilitsko-kaolinitna glina, sa ciljem njihove upotrebe kao potencijalnih građevinskih materijala. Posle sinteza ispitivana je međusobna korelacija osobina sirovina i mehaničkih osobina dobijenih proizvoda, koristeći rendgenostrukturne i mikrostrukturne metode karakterizacije.

Radovi 3, 5, 6 i 9 odnose se na sintezu i karakterizaciju geopolimera dobijenih iz crvenog mulja. Fizičko-hemijske i mehaničke osobine su analizirane u funkciji parametara sinteze, a ti parametri su koncentracija alkalnog aktivatora, temperatura, raspodela veličina čestica, i tip vezivnog materijala. Karakterizacija dobijenih geopolimera izvršena je metodama rendgenostrukturne i termogravimetrijske analize, infracrvene spektroskopije i skenirajuće elektronske mikroskopije. Ovi radovi osim naučnog imaju i praktičan značaj jer ukazuju koja kombinacija parametara sinteze omogućuje dobijanje materijala optimalnih fizičko-hemijskih i mehaničkih osobina, a radi se i doprinosu unapređenju ekologije, uklanjanjem crvenog mulja kao otpadne sirovine kod dobijanja aluminijuma.

U radu pod brojem 4, publikovana je sinteza kompleksnih jedinjenja prelaznih metala Ni(II) i Zn(II) sa derivatima pirazola, značajnih zbog raznih vidova primene u farmaciji, poljoprivredi i ekologiji. Za ove komplekse određena je bioaktivnost u suzbijanju patogene gljive *Phomopsis Viticola* Sacc.

Kandidatkinja se u naučnom radu bavila i primenom adsorpcionih metoda u zaštiti životne sredine. Tako u radu br. 8 ispitivana je mogućnost uklanjanja teških metala iz vodenih rastvora koristeći biosorbenta na bazi fermentisane komine groždja. Kao parametri tokom procesa adsorpcije kontrolisani su pH, koncentracija teških metala i veličina čestica biosorbenta. Kod ispitivanja mehanizma adsorpcije kadmijuma nadjeno je da se adsorpcija odigrava uz jonsku izmenu i formiranje kompleksa, a zavisnost količine adsorbovanih jona od koncentracije najbolje se opisuje jednačinom Lengmirove izoterme.

Radovi publikovani u materijalima naučnih skupova su po tematici slični tematici navedenih naučnih radova. Generalno, broj radova svedoči o uspešnom naučno-istraživačkom radu a njihova tematika odgovara predmetima za koje je raspisan konkurs.

PEDAGOŠKA AKTIVNOST

Prema konkursnoj dokumentaciji kandidatkinja doc. dr Ivana Bošković ima dugogodišnje pedagoško iskustvo koje u kontinuitetu traje 20 godina, prvo kao asistent kroz vežbe na brojnim nastavnim predmetima, a zatim kao docent, takodje na brojnim nastavnim predmetima. Od značaja za ovaj konkurs je činjenica da je u zvanju docenta, kroz predavanja iz predmeta Fizička hemija na studijskom programu farmacija Medicinskog fakulteta i na postdiplomskim specijalističkim akademskim studijama iz predmeta Prahovi i keramika, Kataliza i Hemijska kinetika na Metalurško-tehnološkom fakultetu u Podgorici, stekla iskustvo upravo u nastavi za koju sada konkuriše.

U zvanju docenta bila je mentor i član komisije za izradu većeg broja specijalističkih radova i član komisija za ocenu i odbranu tri magistarska rada iz oblasti geopolimernih materijala i fizičko-hemijskih procesa u zaštiti životne sredine. Svi pokazatelji govore da je njen dosadašnji pedagoški rad vrlo kvalitetan i cenjen, i da je perspektiva da će takav biti i ubuduće.

STRUČNI RAD

Doc. dr Ivana Bošković je u poslednjem izbornom periodu učestvovala u dva nacionalna i dva bilateralna međunarodna projekta. Dobila je sertifikat UNIDA za projekt Čistija proizvodnja. Učestvovala je u uvodjenju principa Čistije proizvodnje u tri

kompanije u okviru projekta Privredne komore Crne Gore. Učestvovala je u organizaciji međunarodnih konferencija Hemijskog društva Crne Gore i Crnogorskog društva za zaštitu materijala i životne sredine, što sve svedoči o interesovanju i sposobnosti za uspešan vannastvni rad u svojoj struci.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	39	22	61	40.6	54.25	94.85
3. PEDAGOŠKI RAD	1	7	8	5	5	10
4. STRUČNI RAD	7	6	13	20	20	40
UKUPNO	47	35	82	65.6	79.25	144.85

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Iz uvida u raspoloživu dokumentaciju o biografiji, bibliografiji i sadržaju naučnih radova, nastavno-pedagoškoj i stručnoj delatnosti kandidata, sledi da doc. dr Ivana Bošković ispunjava uslove predviđene Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademsko i naučna zvanja, za izbor u zvanje vanrednog profesora.

Stoga predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da doc. dr Ivana Bošković izabere u zvanje **vanredni profesor** za grupu predmeta: Fizička hemija I, Fizička hemija II i Fizička hemija sa elektrohemijom, Prahovi i keramika i Kataliza na Metalurško-tehnološkom fakultetu i **Fizička hemija** na osnovnom akademskom studijskom programu Farmacija na Medicinskom fakultetu.

RECENZENT

Prof. dr Šćepan Miljanić
Univerzitet u Beogradu,
Fakultet za fizičku hemiju

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I Ocjena uslova

STEPEN OBRAZOVANJA

Na osnovu odluke Senata Univerziteta Crne Gore br 03-799/1 od 4.4.2016 kojom sam određen za člana Komisije za razmatranje konkursnog materijala i pisanje izveštaja za izbor u akademsko zvanje za predmete Fizička hemija I, Fizička hemija II, Fizička hemija sa elektrohemijom, Prahovi i keramika i Kataliza na Metalurško-tehnološkom fakultetu i Fizička hemija na Medicinskom fakultetu, po konkursu raspisanom u dnevnom listu Pobjeda od 23.1.2016, podnosim izveštaj o jedinom kandidatu na konkursu, docentu dr Ivani Bošković.

Iz dokumentacije podnešene od strane kandidata vidi se da je docent dr Ivana Bošković završila studije na odelu Neorganska tehnologija Metalurško-tehnološkog fakulteta, Univerziteta Crne Gore u Podgorici, 1995 godine, sa visokom srednjom ocenom 8,81 i ocenom 10 na diplomskom ispitu, i ima stručno zvanje diplomirani inženjer neorganske tehnologije. Prema dokumentaciji u arhivi Fakulteta za fizičku hemiju Univerziteta u Beogradu stekla je akademski stepen magistra fizičko-hemijskih nauka 1999. godine, odbranivši magistarsku tezu pod naslovom "Ispitivanje kompleksnih jedinjenja sulfoniranih fenola i jona metala", a akademski naziv doktora fizičko-hemijskih nauka 2005. godine, odbranivši doktorsku tezu pod naslovom "Elektrokatalitičke osobine kompozitnih filmova metal-oksida i oksid-oksida formiranih na površinama titana i tantala elektrohemijom metodama".

Zaposlena je od 1995. godine na Katedri za fizičku hemiju i elektrohemiju na Metalurško-tehnološkom fakultetu u Podgorici. Do izbora za docenta, u zvanju saradnika stažiste, držala je vežbe iz više srodnih predmeta: Fizička hemija i elektrohemija (Metalurgija), Fizička hemija I, Fizička hemija II (Hemijska tehnologija), Fizička hemija (Farmacija), Neorganska hemija (Hemijska tehnologija) i Opšta i neorganska hemija (odsjeck biologija), Fizičko-hemijski procesi u zaštiti životne sredine,

Fizičko-hemijske i instrumentalne metode u zaštiti životne sredine i Čistije tehnologije.

Za docenta je izabrana 2011. godine, za predmete: Kataliza i Prahovi i keramika na studijskom programu Hemijska tehnologija (poslediplomske specijalističke studije) na Metalurško-tehnološkom fakultetu i Fizička hemija (osnovne studije) na samostalnom studijskom programu Farmacija.

Prema ovom pregledu stepena obrazovanja, sledi da dr Ivana Bošković ima stručni naziv dipl. ing. neorganske tehnologije i akademski stepen doktora fizičko-hemijskih nauka, što je prema uslovima definisanim Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore, i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja kvalifikuje za izbor u nastavničko zvanje na Metalurško-tehnološkom fakultetu.

NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD

Iz podnešene konkursne dokumentacije vidi se da je docent dr Ivana Bošković, posle izbora u zvanje docenta, što je relevantno za ovaj konkurs, publikovala 9 radova u naučnim časopisima međunarodnog ranga registrovanih na SCI listi, 1 rad u časopisu nacionalnog ranga, i saopštila 12 radova na štampanih u celini u zbornicima radova međunarodnih naučnih skupova, što ukupno čini 22 bibliografske jedinice navedene u bibliografiji kandidatkinje.

Analiza radova:

U radovima objavljenim u časopisima međunarodnog ranga, pod brojevima 1, 2 i 7, glavna tema bila je ispitivanje načina da se elektrofilterski pepeo, crveni mulj, boksit i ilitsko-kaolinitna glina, kao tehnološki otpadni materijali i/ili lako dostupni prirodni minerali, postupkom sinterovanja iskoriste za dobijanje keramičkih produkata upotrebljivih u građevinskoj industriji. Koristeći rendgenostrukturalne i mikrostrukturne (elektronska mikroskopija) metode karakterizacije, osobine dobijenih materijala su korelirane sa osobinama sirovina i parametrima sinterovanja.

Druga grupa radova publikovanih u časopisima sa SCI liste, pod brojevima 3, 5, 6 i 9 odnose se na sintezu i fizičko-hemijsku karakterizaciju geopolimera dobijenih iz crvenog mulja. U radovima je ispitivana korelacija između parametara sinteze: koncentracije alkalnog aktivatora, koncentracije NaOH, temperature, raspodele veličina čestica, i tipa vezivnog materijala i fizičko-hemijskih i mehaničkih osobina dobijenih geopolimera. Za ispitivanje osobina korišćene su brojne fizičko-hemijske metode: rendgenostrukturalna i termogravimetrijska analize, infracrvena spektroskopija i skenirajuća elektronska mikroskopija. Radovi predstavljaju značajan doprinos zaštiti životne sredine, jer ukazuju na način kako crveni mulj kao otpadnu industrijsku sirovinu pretvoriti u upotrebljiv proizvod povoljnih fizičko-hemijskih i mehaničkih osobina.

U radu pod brojem 4 opisan je način sinteze kompleksnih jedinjenja prelaznih metala Ni(II) i Zn(II) sa derivatima pirazola. Ova jedinjenja imaju primenu u farmaciji, poljoprivredi i ekologiji. Konkretno, za pomenuta kompleksna jedinjenja određena je biološka aktivnost u sprečavanju razmnožavanja patogene gljive *Phomopsis Viticola* Sacc.

Važna oblast rada kandidatkinje je primena adsorpcionih metoda u zaštiti životne sredine, korišćenjem adsorbenasa dobijenih iz otpadnih sirovina. Tako su u radu br. 8 biosorbenti dobijeni iz fermentisane komine grožđa upotrebljeni za uklanjanje teških metala iz vodenih rastvora. U slučaju adsorpcionog uklanjanja kadmijuma utvrđeno je da se adsorpcija odigrava mehanizmom jonske izmene i formiranjem kompleksa, i da Langmirova izoterma najbolje opisuje zavisnost količine adsorbovanih jona od njihove koncentracije.

Tematika radova publikovanih u materijalima naučnih skupova odgovara tematici naučnih radova objavljenih u naučnim časopisima, a svi skupa odgovaraju tematici nastavnih predmeta za koje je raspisan konkurs.

PEDAGOŠKA AKTIVNOST

Prema podacima iz konkursne dokumentacije kandidatkinja doc. dr Ivana Bošković ima 20-godišnje pedagoško iskustvo kao asistent i docent na brojnim nastavnim predmetima Metalurško-tehnološkog fakulteta. Što je posebno značajno za ovaj konkurs, kroz predavanja iz predmeta Fizička hemija na studijskom programu farmacija Medicinskog fakulteta i na postdiplomskim specijalističkim akademskim studijama iz predmeta Prahovi i keramika, Kataliza i Hemijska kinetika na Metalurško-tehnološkom fakultetu u Podgorici, stekla je nastavničko iskustvo u predmetima za koje je raspisan konkurs. Posebno treba istaći da je njen rad

ocenjen visokim ocenama, u rasponu 4-5, na redovnim studentskim anketama o eceni rada nastavnika, a Vijeće Metalurško tehnološkog fakulteta joj je za kvalitet pedagoškog rada dalo najvišu ocenu.

U prethodnom zvanju docenta bila je mentor i član komisije za izradu većeg broja specijalističkih radova. Osim toga, učestvovala je kao član komisija u odbrani tri magistarska.

Na osnovu izloženog, pedagoški rad kandidatkinje se može okarakterisati kao vrlo usepšan.

STRUČNI RAD

Na osnovu podataka iz konkursne dokumentacije, docent dr Ivana Bošković je pokazala visoku aktivnost i u stručnom radu. Od izbora za docenta učestvovala je u dva nacionalna i dva bilateralna međunarodna projekta. Nosilac je sertifikata UNIDA za projekat Čistija proizvodnja. Učestvovala je pod pokroviteljstvom Privredne Komore Crne Gore u uvođenju principa Čistije proizvodnje u tri kompanije. Bila je član organizacionih komiteta međunarodnih konferencija koje je organizovalo Hemijsko društvo Crne Gore i Crnogorsko društva za zaštitu materijala i životne sredine.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	39	22	61	40.6	54.25	94.85
3. PEDAGOŠKI RAD	1	7	8	5	5	10
4. STRUČNI RAD	7	6	13	20	20	40
UKUPNO	47	35	82	65.6	79.25	144.85

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Iz raspoloživih podataka o stepenu obrazovanja, bibliografije i analize sadržaja naučnih radova, podataka o nastavno-pedagoškoj i stručnoj delatnosti kandidata, može se zaključiti da docent dr Ivana Bošković ispunjava sve uslove predviđene Statutom Univerziteta Crne Gore i Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja, za izbor u zvanje vanrednog profesora.

Stoga bezrezervno predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Ivanu Bošković izabere u zvanje **vanrednog profesora** za grupu predmeta: Fizička hemija I, Fizička hemija II i Fizička hemija sa elektrohemijom, Prahovi i keramika i Kataliza na Metalurško-tehnološkom fakultetu i **Fizička hemija** na osnovnom studijskom programu Farmacija Medicinskog fakulteta u Podgorici.

RECENZENT

Prof. dr Slavko Mentus
Redovni profesor u penziji
Univerzitet u Beogradu,
Fakultet za fizičku hemiju

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za predmete: **Organska hemija**, na osnovnom akademskom studijskom programu Biologija na Prirodno-matematičkom fakultetu, **Organska hemija** na osnovnom akademskom studijskom programu Hemijska tehnologija na Metalurško-tehnološkom fakultetu i **Organska hemija I**, na osnovnom akademskom studijskom programu Farmacija na Medicinskom fakultetu.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Pobjeda" od 16.12.2015. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR MILJAN BIGOVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Rođen sam 13. avgusta 1984. u Nikšiću. Osnovnu školu i Gimnaziju završio sam u Nikšiću. Hemijski fakultet Univerziteta u Beogradu upisao sam 07. 07. 2003. godine (studijska grupa

Diplomirani hemičar; završio sam smjer *Organska hemija* sa prosječnom ocjenom 8,93 (osam i 93/100) tokom studija. Diplomski rad pod naslovom „*Sinteza derivata cikloheksena domino-reakcijom alilnih fosfata*“ odbranio sam 25. septembra 2009. godine sa prosječnom ocjenom 10 (deset). Doktorske studije upisao sam 26. oktobra 2009. godine na Hemijskom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Doktorsku disertaciju sa temom: „*Alilovanje visokofunkcionalizovanim organometalnim reagensima – 4-(brommetil)-1,3-dioksol-2-on kao sintetički ekvivalent enolata hidroksiketona*“ odbranio sam 29. septembra 2015. godine na Hemijskom fakultetu.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

Od oktobra 2009. do oktobra 2011. godine bio sam zaposlen kao istraživač-pripravnik na Inovacionom centru Hemijskog fakulteta Univerziteta u Beogradu. Od novembra 2011. godine bio sam zaposlen na Inovacionom centru Hemijskog fakulteta Univerziteta u Beogradu u zvanju istraživač-saradnik.

U toku navedenog perioda bio sam angažovan i u nastavi; izvodio sam eksperimentalne vježbe iz sledećih predmeta: *Organska hemija 1* i *Organska hemija 2* (za studente smjera

Biohemija na Hemijskom fakultetu), *Organske sinteze 1* i *Organske sinteze 2* (za studente smjera Hemija na Hemijskom fakultetu) i *Organska hemija* (za studente smjera: Biologija i Molekularna biologija na Biološkom fakultetu)

Od septembra 2012. godine zaposlen sam na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore u zvanju saradnik u nastavi. Na matičnom fakultetu sam od školske 2012/2013. godine angažovan na izvođenju eksperimentalnih vježbi iz *Organske hemije* za studente studijskog programa Biologija. Iste školske godine sam angažovan na izvođenju eksperimentalnih vježbi iz: *Hemije (organski dio)* za studente studijskih programa Biljna proizvodnja i Stočarstvo na Biotehničkom fakultetu i *Medicinske biohemije i hemije (organski dio)* za studente Medicinskog fakulteta. Od ljetnjeg semestra školske 2012/2013. godine honorarno sam angažovan na izvođenju eksperimentalnih vježbi iz *Organske hemije* za studente studijskog programa Zaštita životne sredine na Metalurško-tehnološkom fakultetu.

U školskoj 2014/2015. godini odlukom Vijeća Prirodno-matematičkog fakulteta izvodio sam nastavu iz predmeta *Organska hemija* za studente studijskog programa Biologija.

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	
Broj referenci*broj bodova						
1.2. Radovi objavljeni u časopisima		1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.	29.8
Broj referenci*broj bodova		2*7.0 2*3.5	2*4.0 1*0.8			
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima			1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.	1.96
Broj referenci*broj bodova			3*0.4 1*0.1 2*0.33			
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje				1.4.1	1.4.2	
Broj referenci*broj bodova						
1.5. Recenzije			1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.	
Broj referenci*broj bodova						
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST						31.8
4. STRUČNA DJELATNOST						
4.1. Stručna knjiga				4.1.1.	4.1.2.	
Broj referenci*broj bodova						
4.2. Urednik ili koeditor			4.2.1.	4.2.2.	4.2.3.	
Broj referenci*broj bodova						
4.3. Stručni članak					4.3.1.	
Broj referenci*broj bodova						
4.4. Objavljeni prikazi					4.4.1.	
Broj referenci*broj bodova						
4.5. Popularno-stručni članci					4.5.1.	
Broj referenci*broj bodova						
4.6. Ostala dokumentovana stručna djelatnost					4.6.1.	20.0
Broj referenci*broj bodova						
UKUPNO ZA STRUČNU DJELATNOST						20.0

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
1.2 Radovi objavljeni u časopisima		
1.2.1. Radovi objavljeni u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka		
1. M. Bigovic, V. Maslak, Z. Tokic-Vujosevic, V. Divjakovic and R. N. Saicic (2011), A useful synthetic equivalent of a hydroxyacetone enolate, <i>Organic Letters</i>, 13 (17), 4720-4723. ISSN: 1523-7060 (Print), ISSN: 1523-7052 (Online)	7.0	7.0

2. M. Bigovic, S. Skaro, V. Maslak, R. N. Saicic, (2013), Expanding the scope of the indium-promoted allylation reaction: 4-(bromomethyl)-1,3-dioxol-2-one as a synthetic equivalent of a 3-arylhydroxyacetone enolate, <i>Tetrahedron Letters</i>, 54, 6624-6626. ISSN: 0040-4039	7.0	7.0
3. T. Narancic, J. Radivojevic, P. Jovanovic, Dj. Francuski, M. Bigovic, V. Maslak, V. Savic, B. Vasiljevic, K. O'Connor, J. Nikodinovic-Runic, (2013), Highly efficient Michael-tupe addition of acetaldehyde to β-nitrostyrenes by whole resting cells of <i>Escherichia coli</i> expressing 4-oxalocrotonate tautomerase, <i>Bioresource Tehnology</i>, Vol. 142, 462-468, 2013. ISSN: 0960-8524	7.0	3.5

4. Kastratović, V., Krivokapić, S., Bigović, M. , Đurović, D., Blagojević, N. (2014) Bioaccumulation and translocation of heavy metals by <i>Ceratophyllum demersum</i> from Skadar Lake, Montenegro, <i>Journal of the Serbian Chemical Society</i> , 79(11): 1445–1460. ISSN 0352-5139 (Print) ISSN 1820-7421 (Online)	7.0	3.5
1.2.2 Radovi objavljeni u časopisima koji se ne nalaze u međunarodnim bazama podataka		
5. M. Bigović (2013), DMF u organskoj sintezi: malo poznati aspekti dobro poznatog jedinjenja, <i>Hemijski pregled</i> , 54 (4), str. 86-93. ISSN 0440-6826	4.0	4.0
6. M. Bigović (2014), Alkeni u organometalnoj hemiji: mali molekuli na velikim zadacima, <i>Hemijski pregled</i> , 55(2), str. 37-47. ISSN 0440-6826	4.0	4.0
7. V. Kastratović, Ž. Jaćimović, D. Đurović, M. Bigović , S. Krivokapić, (2015), <i>Lemna minor L.</i> As bioindicator of heavy metal pollution in Skadar Lake, Montenegro, <i>Kragujevac Journal of Science</i> 37, 123-134. ISSN 1450-9636	4.0	0.8
1.3 Radovi na kongresima, simpozijumima i seminarima		
1.3.1 Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminari		
8. M. Bigović , V. Maslak, Z. Tokić-Vujošević, V. Divjaković, R. N.Saičić, Sintetički ekvivalent enolata hidroksiacetona, Prva konferencija mladih hemičara Srbije, 19. i 20., kratak izvod i posterska prezentacija, str.48. ISBN 978-86-7132-0504	0.4	0.4
9. Kastratović, V., Krivokapić, S., Đurović, D., Blagojević N. & Bigović, M. Risk Assessment Code (RAC) metals in sediments mouth Morača, V International symposium of ecologists of the Republic of Montenegro, 2-5th October 2013, Tivat Montenegro, p. 37.	0.4	0.4
10. Kastratović, V., Krivokapić, S., Đurović, D., Blagojević N. & Bigović, M. The Uptake of Lead by Aquatic Macrophytes from Skadar Lake, V International symposium of ecologists of the Republic of Montenegro, 2-5th October 2013, Tivat Montenegro, p. 44.	0.4	0.4
11. Kastratović, V.R., Krivokapić, S.D., Bigović, M.R. , Blagojević, N.Z., Đurović, D.D. (2013) The translocation ability of metals through organs of macrophytes, 14th European Meeting on Environmental Chemistry (EMEC 14), C105 p. 77, 4-7th December 2013, Budva, Montenegro.	0.4	0.1
12. Kastratović, V., Jaćimović, Ž., Bigović, M. , Kosović, M., Đurović, D., Krivokapić, S. (2014) Speciation of copper in lake sediments and bioaccumulation of macrophytes Skadar Lake, Montenegro, Editors: Liakopoulos, A., Kungolos, A., Christodoulatos, C., Koutsopsiros, A., 12th International Conference "Protection & Restoration of the Environment", Proceedings, Skiathos Island, June 29 to July 3, 2014, p. 725-730.	2.0	0.33
13. Kastratović, V., Zejnilović, R., Đurović, D., Bigović, M. , Krivokapić, S., Jaćimović, Ž. (2015) Sadržaj i akumulacija olova u jezerskom ekosistemu, Urednici: M. Pavlović, A. Dekanski, V. Panić, XVII YUCORR – Međunarodna konferencija – Stecište nauke i prakse u oblastima korozije, zaštite materijala i životne sredine, 8-11. Septembar 2015. Planina Tara, Srbija, str. 157-167.	2.0	0.33

4. STRUČNA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
4.6.1 Ostala dokumentovana stučna djelatnost		
<u>Organizacija naučnih skupova:</u> - Organizing Committee 14 th European Meeting on Environmental Chemistry hosted by Chemical Society of Montenegro in cooperation with European Association of Chemistry		
<u>Članstvo u profesionalnim udruženjima:</u> - Član Hemijskog društva Crne Gore. - Član Srpskog hemijskog društva.		
<u>Projekti:</u> - Fundamentalni projekat broj 172027 (Razvoj novih sintetičkih metoda i njihova primena u sintezi prirodnih proizvoda i biološki aktivnih jedinjenja) - Ministarstvo za nauku i tehnološki razvoj Republike Srbije (Beograd).		
<u>Ostalo:</u> - Od 2009. - Učešće u organizaciji i realizaciji Prvog, Drugog i Trećeg Festivala nauke Republike Srbije; - Od 2010. - Angažman u pripremi demonstracionih eksperimenata na raznim priredbama koje su održavane na Hemijskom fakultetu u Beogradu (manifestacije „Noć Muzeja“ i „Između magije i hemije“); - Od 2013. - Ocjenjivač testova za osnovnu i srednju školu na Državnom takmičenju iz hemije u organizaciji Ispitnog centra Crne Gore; - Od 2013. - Autor i ocjenjivač takmičarskih testova iz hemije za 9. razred osnovne škole i 3. i 4. razred srednje škole na Olimpijadi znanja u organizaciji Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta Crne Gore; - Član tima za pripremu takmičara u konkurenciji učenika srednjih škola za Međunarodnoj hemijskoj olimpijadi (IChO): 2014. godine (Hanoj, Vijetnam) i 2015. godine (Baku, Azerbejdžan); - 2014. godine - Predsjednik komisije za hemiju na Olimpijadi znanja u organizaciji Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta Crne Gore; - Od 2014. godine - Angažovan kao mentor i predavač na Zimskoj i Ljetnjoj školi nauke u organizaciji fondacije za promociju nauke „Prona“; - Od 2015. - Angažovan kao autor Praktikum iz hemije na Ljetnjoj školi nauke u organizaciji fondacije za promociju nauke „Prona“; - 24. septembar 2015. - Rukovodilac prve postavke iz hemije u okviru Dana nauke na Prirodno-matematičkom fakultetu, pod nazivom „Zavirite u magični svijet hemije“; - 25. septembar 2015. - Šef štanda za hemiju na manifestaciji „Noć istraživača“ u organizaciji fondacije „Prona“, pod nazivom „Kako se živa bića brane – hemija na djelu“.		
	20	20

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD		13		31.8
4. STRUČNI RAD		14		20
UKUPNO				51.8

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

ISPUNJENOST USLOVA U POGLEDU STEPENA OBRAZOVANJA

Kandidat dr Miljan Bigović je diplomirao na Hemijskom fakultetu Univerziteta u Beogradu 2009. godine, sa diplomskim radom u oblasti organske hemije – organske sinteze. Iste godine Kandidat je upisao doktorske studije u oblasti organske hemije, a doktorsku disertaciju je uspešno odbranio 2015. godine, na Hemijskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, čime je ispunio uslov za izbor u pogledu stepena obrazovanja.

ANALIZA NAUČNOISTRAŽIVAČKOG (UMJETNIČKOG) RADA

Naučno-istraživački rad Kandidata obuhvata dve oblasti: organsku hemiju (organsku sintezu) i ekološku hemiju i zaštitu životne sredine. U oblasti organske hemije, dr Bigović je proučavao reakcije visoko funkcionalizovanih alil-metalnih reagenasa. Ovo je važna oblast organske sinteze, jer uspešan razvoj funkcionalizovanih reagenasa za stereoselektivno alilovanje u značajnoj meri doprinosi usavršavanju sintetičke metodologije i efikasnoj sintezi ciljnih molekula. Kandidat je razvio novi reagens: 4-(brommetil)-1,3-dioksol-2-on, koji omogućava efikasno uvođenje funkcionalizovanog alilnog fragmenta u karbonilna jedinjenja, reakcijom u prisustvu indijuma, ili cinka. Reakcije se vrše u visokom prinosu, sa visokom diastereoselektivnošću, pod blagim reakcionim uslovima, a opšti karakter ove transformacije potvrđen je većim brojem primera. Rezultati su publikovani u časopisu *Organic Letters* (M. Bigovic et al., *Org. Lett.* **2011**, *13*, 4721-4723), koji je vrhunski međunarodni časopis u oblasti organske hemije (impakt faktor >6). U svom daljem radu, Kandidat je pokazao da se dobijeni proizvodi mogu dalje transformisati primenom Hekove reakcije, čime je mogućnost primene reakcije značajno proširena. Ovaj drugi rezultat je publikovan u poznatom međunarodnom naučnom časopisu *Tetrahedron Letters* (M. Bigović et al, *Tetrahedron Lett.* **2013**, *54*, 6624-6626; impakt faktor 2,3). Opisana dva rada predstavljaju vrhunsko naučno ostvarenje i značajan doprinos metodologiji organske sinteze. Pored ovoga, Kandidat je takođe radio na enzimski katalizovanim enantioselektivnim organskim reakcijama. U radu objavljenom u vrhunskom međunarodnom naučnom časopisu *Bioresource Technology* (T. Narancic et al, *Bioresource Technology* **2013**, *142*, 462-468) razvijena je metoda enantioselektivne Michael-ove adicije acetaldehida na β -nitrostirene, koja se vrši u dobrom prinosu i sa visokom enantioselektivnošću. Reakcija se vrši pod dejstvom 4-oksalkrotonatne tautomeraze, a nađeno je da metod korišćenja celih ćelija daje bolje rezultate nego primena čistog enzima 4-oksalkrotonatne tautomeraze. Dato je nekoliko primera uspešne adicije acetaldehida na različite stirenske akceptore i predloženo je mehanističko objašnjenje ove transformacije, koja bi mogla imati široku primenu u sintezi. Rezultati do kojih je Kandidat došao u svom naučno-istraživačkom radu, kao i publikacije koje su na osnovu njih proistekle, svedoče da se Kandidat razvio u veoma kvalitetnog, svestranog organskog hemičara.

OCJENA STRUČNOG RADA

U časopisu « Hemijski pregled » Kandidat je objavio dva rada posvećena temama iz oblasti organske hemije koje su interesantne za širu stručnu javnost. U prvom radu (M. Bigović, *Hemijski pregled* **2013**, *54*, 86-93) dat je pregled primene dimetilformamida u organskoj sintezi. Autor je sakupio materijal iz literature i pokazao da se ovaj molekul, koji uglavnom smatraju rastvaračem i reagensom u reakciji Vilsmeier-Haack-ovog formilovanja, ima daleko širi spektar reaktivnosti i brojne sintetičke primene. U drugom preglednom članu (M. Bigović, *Hemijski pregled* **2014**, *55*, 37-47) dat je kratak pregled korišćenja alkena u organometalnoj hemiji prelaznih metala, što obuhvata njihov uticaj na tok organometalnih reakcija, korišćenje alkena kao stehiometrijskih reagenasa, korišćenje alkena kao aditiva, kao i primenu hiralnih alkena kao liganada za katalitičke asimetrične reakcije. Oba rada mogu biti veoma korisna, kako za studente hemije i srodnih nauka, tako i za istraživače.

ANALIZA PEDAGOŠKE OSPOSOBLJENOSTI

Kandidat je držao vežbe iz predmeta Organska sinteza 1 i 2, za studente III i IV godine studijske grupe Hemija na Hemijskom fakultetu Univerziteta u Beogradu, zatim vežbe iz predmeta Organska hemija 1 i 2 za studente smera Biohemija na istom fakultetu, kao i vežbe iz predmeta Organska hemija za studente smera Biologija i molekularna biologija na Biološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Na svim ovim vežbama pokazao se kao savestan, pouzdan asistent, koji je kvalitetno preneo znanje studentima i time potvrdio svoju stručnu i pedagošku osposobljenost za nastavnu delatnost.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD			13			31.8
4. STRUČNI RAD			14			20
UKUPNO						51.8

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Miljan Bigović je doktor hemijskih nauka (koji je ovu titulu stekao na osnovu veoma kvalitetno urađene doktorske disertacije) i autor nekoliko naučnih radova u vrhunskom međunarodnim naučnim časopisima, što ga potvrđuje kao veoma uspešnog mladog istraživača. Kandidat ima iskustvo u nastavi, gde se pokazao kao pedagoški osposobljen i veoma uspešan u radu sa studentima. Pored toga, objavio je i dva stručna rada i uzimao živog učešća u različitim stručnim aktivnostima, kao što su organizacija naučno-stručnih manifestacija, sastavljanje i ocenjivanje testova iz hemije, rad na pripremi takmičara za Olimpijadu znanja i dr. Na osnovu svega izloženog, vidi se da je dr Miljan Bigović veoma kvalitetan istraživač sa smislom za pedagoški rad, posvećen hemijskoj nauci i struci. Stoga, sa punim poverenjem u Kandidata, predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da dr Miljana Bigovića izabere u zvanje docenta za predmete: Organska hemija (za studente Biologije na Prirodno-matematičkom fakultetu), Organska hemija (za studente Hemijske tehnologije na Metalurško-tehnološkom fakultetu), i Organska hemija I (za studente Farmacije na Medicinskom fakultetu).

RECENZENT

dr Radomir N. Saičić,
redovni profesor,
Dopisni član SANU

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Kandidat Miljan Bigović diplomirao je 25. septembra 2009. godine na Hemijskom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Doktorsku disertaciju pod naslovom: „Alilovanje visoko-funkcionalizovanim organometalnim reagensima – 4-(brommetil)-1,3-dioksol-2-on kao sintetički ekvivalent enolata hidroksiketona“ odbranio je 29. septembra 2015. godine na Hemijskom fakultetu. Na osnovu navedenog može se zaključiti da je kandidat dr Miljan Bigović ispunio zakonom propisane norme za izbor u akademsko zvanje docenta za predmete navedene u Konkursu.

NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD

Uvidom u bibliografiju kandidata dr Miljana Bigovića može se vidjeti da je oblast njegovog istraživačkog rada organska hemija i organska sinteza, kao i hemija jezerskih vodenih sistema. Pristup u ovim istraživanjima je istraživački, ekološki-multidisciplinaran.

Istraživanja reakcija alilovanja pomoću visoko-funkcionalizovanog alilujućeg reagenasa, iznesena u radovima 2 i 3 odnose se na mogućnost implementacije sintetisanog reagenasa za

Barbier-ovu reakciju alilovanja širokog spektra strukturno različitih karbonilnih jedinjenja (aldehida, kako aromatičnih tako i alifatičnih, kao i ketona, ali i karbonila sa stereodefinisanim centrima). Rezultati istraživanja, navedeni u radu pod rednim brojem 3 govore o primjeni biokatalitičkih metoda u organskoj sintezi i o prodoru u jednu novu i veoma izazovnu oblast savremene organske hemije. Zasnivaju se na primjeni jednog živog organizma (bakterije *Escherichia coli.*) kao svojevrsnog reaktora za ispitivanje željene reakcije Michael-ovog tipa. U radu 4 se došlo do zaključka da se, za razliku od vode i sedimenata, kod biljaka se uočavaju značajne promjene hemijskog sastava tokom vremena. Upotrebom makrofita obezbijeden je relativno brz način za utvrđivanje prostornih i vremenskih varijacija biodostupnosti hemijskih toksikanata što ih čini superiornim, kao bioindikatora, u odnosu na vodu ili uzorke sedimenata. U naznačenom radu utvrđena je dinamika distribucije metala u različitim organima biljaka *P. australis* i *C. demersum* i određeno je vrijeme maksimalne akumulacije u nadzemnom tkivu. Na osnovu hemijskog sastava ispitivanih biljnih vrsta procijenjen je stepen opterećenja vode i sedimenta jezera za duži vremenski period i identifikovani potencijalni izvori zagađenja.

U radovima 9-13 govori se o različitim hemijskim oblicima metala u jezerskom sedimentu, od čega najviše i zavisi sposobnost njihovog transfera u vodi i biljkama, tj. njihova biodostupnost. Taj mobilni dio metala je potencijalno toksičan, pa je za procjenu biodostupnosti često dovoljno odrediti sadržaj metala u (potencijalno) dostupnoj frakciji sedimenta. Rezultati do kojih se došlo u navedenim radovima su pokazali da korijen ima sposobnost da prihvati značajne količine toksičnih metala (hrom, olovo i bakar pri većim koncentracijama), dok je njihova translokacija do viših dijelova biljke ograničena.

PEDAGOŠKI RAD

Kandidat je tokom dosadašnjeg angažovanja na različitim studijskim programima Univerziteta u Beogradu i Univerziteta Crne Gore postigao visok nivo pedagoške osposobljenosti kroz realizovanje nastave vježbi u okviru sledećih predmeta: Organska hemija 1 i Organska hemija 2 (za studente smjera Biohemija na Hemijskom fakultetu Univerziteta u Beogradu), Organske sinteze 1 i Organske sinteze 2 (za studente smjera Hemija na Hemijskom fakultetu Univerziteta u Beogradu) i Organska hemija (za studente smjera: Biologija i Molekularna biologija na Biološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu). Na Univerzitetu Crne Gore angažovan je na izvođenju nastave vježbi iz sledećih predmeta: Organska hemija za studente studijskog programa Biologija, Hemije (organski dio) za studente studijskih programa Biljna proizvodnja i Štočarstvo na Biotehničkom fakultetu, Medicinske biohemije i hemije (organski dio) za studente Medicinskog fakulteta, Organske hemije za studente studijskog programa Zaštita životne sredine na Metalurško-tehnološkom fakultetu.

Kandidat je veoma odgovorno i kompetentno izvodio vježbe na navedenim predmetima, pokazao posvećenost poslu i ispoljio sposobnost prenošenja znanja studentima.

U školskoj 2014/2015. godini odlukom Vijeća Prirodno-matematičkog fakulteta izvodio je nastavu iz predmeta Organska hemija za studente studijskog programa Biologija.

STRUČNI RAD

Miljan Bigović je od 2013. ocjenjivač testova za državna takmičenja iz Hemije za osnovne i srednje škole, od 2013. autor i ocjenjivač takmičarskih testova iz hemije za 9. razred osnovne škole i 3. i 4. razred srednje škole na Olimpijadi znanja u organizaciji Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta Crne Gore, a od 2014. učestvuje u pripremi učenika koji predstavljaju Crnu Goru na Međunarodnoj olimpijadi iz hemije.

Od 2014. godine, kandidat je angažovan kao mentor i predavač na Zimskoj i Ljetnjoj školi nauke u organizaciji fondacije za promociju nauke „Prona“, a od 2015. je angažovan kao autor Praktikum iz hemije na Ljetnjoj školi nauke u organizaciji fondacije za promociju nauke „Prona“.

Član je Hemijskog društva Crne Gore i Srpskog hemijskog društva.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD			13			31.8
4. STRUČNI RAD			14			20
UKUPNO						51.8

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Uvidom u bibliografiju, biografiju i podatke o pedagoškom iskustvu dr Miljana Bigovića sa zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da se **dr Miljan Bigović** bira u zvanje **docenta** za predmete: **Organska hemija**, na osnovnom akademskom studijskom programu Biologija na Prirodno-matematičkom fakultetu, **Organska hemija** na osnovnom akademskom studijskom programu Hemijska tehnologija na Metalurško-tehnološkom fakultetu i **Organska hemija I**, na osnovnom akademskom studijskom programu Farmacija na Medicinskom fakultetu.

RECENZENT

Prof.dr Željko Jaćimović, redovni profesor
Metalurško-tehnološki fakultet
Univerzitet Crne Gore

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I Ocjena uslova

STEPEN OBRAZOVANJA

Kandidat Miljan Bigović diplomirao je 25. septembra 2009. godine na Hemijskom fakultetu Univerziteta u Beogradu sa prosečnom ocenom 8,93. Diplomski rad pod naslovom "Sinteza derivata cikloheksena domino-reakcijom alilnih fosfata" odbranio je sa ocenom 10 (deset) na katedri za Organsku hemiju (mentori prof. dr Radomir N. Saičić i docent dr Veselin Maslak). Doktorske studije završio je na Hemijskom fakultetu sa prosečnom ocenom 10,00, a disertaciju pod naslovom: „Alilovanje visokofunkcionalizovanim organometalnim reagensima – 4-(brommetil)-1,3-dioksol-2-on kao sintetički ekvivalent enolata hidroksiketona“ odbranio je 29. septembra 2015. godine (mentori prof. dr Radomir N. Saičić i docent dr Veselin Maslak). Na osnovu navedenog može se zaključiti da je kandidat dr Miljan Bigović ispunio zakonom propisane norme za izbor u akademsko zvanje docenta za predmete navedene u Konkursu.

NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD

Naučno-istraživački rad kandidata dr Miljana Bigovića obuhvata oblasti organske hemije i organske sinteze, primena biokatalizatora u organskoj sintezi, kao i proučavanje uticaja teških metala na vodene ekosisteme. Kandidat je do sada objavio 4 naučna rada u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka i 6 radova prezentovanih na kongresima, simpozijumima i seminarima.

U istraživanjima, navedenim u radovima pod rednim brojem 1 i 2, opisan je 4-(brommetil)-1,3-dioksol-2-on kao novi reagens za uvođenje visokofunkcionalizovanog alilnog fragmenta u karbonilna jedinjenja. Reakcijom alilovanja ketona sa novim reagensom, pod Barbier-ovim uslovima pomoću cinka i indijuma, dobijeni su ciklični enol-karbonati. Deprotekcijom enol-karbonata dobijeni su odgovarajući dihidroksiketoni. U ovim reakcijama novorazvijeni alilujući reagens predstavlja sintetički ekvivalent hidroksiacetonskog enolata-reaktivne vrste koju je teško generisati i iskoristiti za aldolne reakcije. Enol-karbonati, dobijeni alilovanjem ketona sa 4-(brommetil)-1,3-dioksol-2-onom, iskorišćeni su kao supstrati za Heck-ovu reakciju sa različitim aril-jodidima. Dobijeni proizvodi arilovanja mogu se smatrati kao sintetički ekvivalent 3-arilhidroksiacetonskog enolata.

Michael-ova reakcija je jedna od najznačajnijih reakcija za stvaranje ugljenik-ugljenik veze u organskoj hemiji i može se izvoditi se pod različitim reakcionim uslovima. Rezultati istraživanja, prikazani u radu pod rednim brojem 3, opisuju dobijanje 4-nitro-3-fenilbutanala Michael-ovom adicijom acetaldehida na nitrostiren u prisustvu enzima 4-oksalo-krotonat-tautomeraze i u prisustvu celih ćelija *Escherichia coli* kod kojih je eksprimirana 4-oksalo-krotonat-tautomeraza. Ovom reakcijom dobijen je optički čist proizvod 4-nitro-3-fenilbutanal koji se može iskoristiti kao sinton za dobijanje različitih biološki aktivnih proizvoda.

U radu 4 prikazano je ispitivanje sadržaja teških metala u vodi, sedimentima različitim organima biljke *Ceratophyllum demersum*, koji su uzorkovani iz Škadarskog jezera tokom 2011. godine. Tkiva biljaka su se pokazala kao pogodni bioindikatori za stepen opterećenja jezerskog eko-sistema teškim metalima, od analize vode ili sedimenata.

PEDAGOŠKI RAD

Kandidat je od oktobra 2009. godine do oktobra 2011. godine, kako istraživač pripravnik Inovacionog centra Hemijskog fakulteta, bio angažovan u nastavi za izvođenje vežbi na kursovima: Organska hemija 1 i Organska hemija 2 za studente studijske grupe Biohemija na Hemijskom fakultetu Univerziteta u Beogradu; Organske sinteze 1 i Organske sinteze 2 za studente studijskog programa Hemija na Hemijskom fakultetu Univerziteta u Beogradu; Organska hemija za studente Biologije i Molekularne biologije na Biološkom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Na Univerzitetu Crne Gore kandidat je bio angažovan na izvođenju vežbi iz sledećih predmeta: Organska hemija za studente studijskog programa Biologija, Hemije (organski deo) za studente studijskih programa Biljna proizvodnja i Stočarstvo na Biotehničkom fakultetu, Medicinske biohemije i hemije (organski deo) za studente Medicinskog fakulteta, Organske hemije za studente studijskog programa Zaštita životne sredine na Metalurško-tehnološkom fakultetu.

Kandidat je izvođenju vežbi pristupao izuzetno sistematično, posvećeno i odgovorno. Uvek je bio spreman da studentima drži konsultacije i pomogne u savladavanju gradiva i rešavanju problemskih zadataka. Trudio se da studente što bolje upozna i obuči i za praktični rad u laboratoriji. Kandidat je ispoljio sklonost i sposobnost za uspešan rad sa studentima.

U školskoj 2014/2015. godini odlukom Vijeća Prirodno-matematičkog fakulteta izvodio je nastavu iz predmeta Organska hemija za studente studijskog programa Biologija.

STRUČNI RAD

Miljan Bigović je učestvovao u realizaciji Prvog, Drugog i Trećeg Festivala nauke Republike Srbije, zatim, u pripremi demonstracionih eksperimenata na priredbama "Noć Muzeja" i "Između magije i hemije".

Od 2013. ocenjivač je testova za državna takmičenja iz Hemije za osnovne i srednje škole; autor je i ocenjivač takmičarskih testova iz hemije za 9. razred osnovne škole i 3. i 4. razred srednje škole na Olimpijadi znanja u organizaciji Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta Crne Gore; bio je član tima za pripremu učenika za Međunarodne hemijske olimpijade koje su održane 2014. i 2015. godine (Vijetnam i Azerbejdžan).

Od 2014. godine, kandidat je angažovan kao mentor i predavač na Zimskoj i Ljetnjoj školi nauke u organizaciji fondacije za promociju nauke „Prona“, a od 2015. je angažovan kao autor Praktikumuma iz hemije na Ljetnjoj školi nauke u organizaciji fondacije za promociju nauke „Prona“.

Kandidat je bio član organizacionog komiteta 14. Evropskog skupa hemije životne sredine (14th European Meeting on Environmental Chemistry, hosted by Chemical society of Montenegro), koji je održan u decembru 2013. godine u Budvi.

Član je Hemijskog društva Crne Gore i Srpskog hemijskog društva.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD			13			31.8
4. STRUČNI RAD			14			20
UKUPNO						51.8

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Uvidom u bibliografiju, biografiju i podatke o pedagoškom radu i iskustvu prijavljenog kandidata dr Miljana Bigovića na Konkurs, sa velikim zadovoljstvom predlažem Senatu Univerziteta Crne Gore da se dr Miljan Bigović bira u zvanje docenta za predmete: Organska hemija, na osnovnom akademskom studijskom programu Biologija na Prirodno-matematičkom fakultetu, Organska hemija na osnovnom akademskom studijskom programu Hemijska tehnologija na Metalurško-tehnološkom fakultetu i Organska hemija I, na osnovnom akademskom studijskom programu Farmacija na Medicinskom fakultetu.

RECENZENT

dr Veselin Maslak, docent
Univerzitet u Beogradu
Hemijski fakulteta

REFERAT

Za izbor u akademsko zvanje za predmete: **Ispitivanje električnih mašina, Eksploatacija i planiranje EES, Projektovanje pomoću računara u EES i Modelovanje i dinamika električnih mašina** na akademskom specijalističkom studijskom programu Energetika i automatika na Elektrotehničkom fakultetu.

Konkurs je objavljen u dnevnom listu "Dan" od 23.01.2016. godine. Na raspisani Konkurs javio se kandidat **DR SAŠA MUJOVIĆ**.

BIOGRAFIJA

Saša Mujović je rođen 12.09.1978. godine u Kotoru. Osnovnu školu "Boro Četković" u Podgorici je završio 1993. godine, a Srednju elektrotehničku školu "Vaso Aligrudić" u Podgorici 1997. godine. Na kraju osnovnog i srednjeg obrazovanja bio je proglašen najboljim đakom. Godine 1997. upisuje Elektrotehnički fakultet u Podgorici. Na smjeru Energetika i automatika ovoga Fakulteta diplomirao je 09.11.2001. godine, kao prvi student u generaciji. Nagrađen je od Elektrotehničkog fakulteta kao najbolji student generacije.

Učestvovao je na ljetnjoj akademiji najboljih studenata tehničkih nauka Jugoistočne Evrope - "Summer Academy 2002", kurs "Electrical Energy Generation and Distribution".

Magistrirao je 30.09.2004.godine (naziv teme: "Uticaj računara kao potrošača na kvalitet električne energije") i doktorirao 04.06.2010.godine (naziv teme: "Uticaj nelinearnih potrošača malih snaga na kvalitet električne energije") na Elektrotehničkom fakultetu u Podgorici, pod mentorstvom prof. dr Vladimira Katića (Fakultet tehničkih nauka Novi Sad).

Od 01.01.2002. godine je u radnom odnosu na Elektrotehničkom fakultetu u Podgorici u svojstvu saradnika u nastavi na Katedri za elektroenergetske sisteme. U zvanje docenta na Univerzitetu Crne Gore je izabran 17.02.2011. godine.

Oblast njegovog naučnog interesovanja uključuje: kvalitet električne energije, eksploatacija i planiranje elektroenergetskih sistema, modelovanje u elektroenergetskim sistemima i pametne mreže (*smart grid*).

U periodu od 2007. do 2009. godine je bio član Upravnog odbora Univerziteta Crne Gore kao predstavnik saradnika u nastavi. Član je: Američkog društva inženjera-IEEE, Inženjerske komore Crne Gore i predsjednik Stručnog komiteta STK B2 CIGRE Crne Gore. Član je Centra mladih naučnika pri Crnogorskoj akademiji

nauka i umjetnosti od 2011. godine. Trenutno obavlja funkciju prodekana za finansije na Elektrotehničkom fakultetu u Podgorici.

Dosadašnji naučno-istraživački rad doc. dr Saše Mujovića je rezultirao objavljivanjem većeg broja radova u časopisima, kao i prezentacijama na međunarodnim i crnogorskim naučnim skupovima.

PODACI O RADNIM MJESTIMA I IZBORIMA U ZVANJA

- Od januara 2002. do februara 2011. godine je na radnom mjestu saradnika u nastavi na Elektrotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore,
- Od februara 2011. je na sadašnjem radnom mjestu docenta na Elektrotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore.

Učestvovao je u izvođenju računskih i laboratorijskih vježbi na predmetima smjera za Energetiku i automatiku Elektrotehničkog fakulteta: Elektrodistributivni sistemi, Projektovanje pomoću računara u EES, Elektroenergetski kablovi, Projekat II, kao i na predmetima smjera Primijenjenog računarstva: Upravljanje relacionim bazama podataka, Kompjuterska grafika, Matematika u računarstvu i Osnovi elektronike.

Spisak predmeta na kojima je izvodio vježbe prije izbora u zvanje docenta je objavljen u "Biltenu 263" od 30. decembra 2010. godine.

U zvanje docenta Univerziteta Crne Gore za predmete: Eksploatacija i planiranje elektroenergetskih sistema, Projektovanje pomoću računara u EES, Ispitivanje električnih mašina i Dinamika i modelovanje električnih mašina, izabran je Odlukom broj 08-201, od 17.02.2011. godine.

U periodu od posljednjeg izbora do danas učestvovao je u organizovanju i izvođenju nastave na Elektrotehničkom fakultetu u Podgorici na sljedećim predmetima:

- Eksploatacija i planiranje elektroenergetskih sistema (Smjer Energetika i Automatika, Specijalističke studije iz oblasti elektroenergetskih sistema),
- Projektovanje pomoću računara u EES (Smjer Energetika i Automatika, Specijalističke studije iz oblasti elektroenergetskih sistema),
- Ispitivanje električnih mašina (Smjer Energetika i Automatika, Specijalističke studije iz oblasti industrijske elektrotehnike),
- Modelovanje i dinamika električnih mašina (Smjer Energetika i Automatika, Specijalističke studije iz oblasti industrijske elektrotehnike),
- Kompjuterska grafika (Osnovne primijenjene studije),
- Osnovi elektronike (Osnovne primijenjene studije),
- Matematika u računarstvu (Osnovne primijenjene studije – računске vježbe) i
- Upravljanje relacionim bazama podataka (Osnovne primijenjene studije – laboratorijske vježbe).

KLASIFIKACIONA BIBLIOGRAFIJA

KVANTITATIVNA OCJENA REFERENCI DO POSLEDNJEG IZBORA

(spisak referenci je u Biltenu broj 263 od 30. decembra 2010. godine)

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST						UKUPNI BROJ BODOVA
1.1. Monografije	1.1.1.	1.1.2.	1.1.3.	1.1.4.	1.1.5.	
Broj referenci*broj bodova						
1.2. Radovi objavljeni u časopisima		1.2.1.	1.2.2.	1.2.3.	1.2.4.	
Broj referenci*broj bodova		1x6	1x2+2x4			16
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima			1.3.1.	1.3.2.	1.3.3.	
Broj referenci*broj bodova			2x1+ 3x0.7 + 3x0.5+1x0.4 +1x2	2x0.3		8,5
1.4. Uvodno, objavljeno plenarno predavanje				1.4.1	1.4.2	
Broj referenci*broj bodova						
1.5. Recenzije			1.5.1.	1.5.2.	1.5.3.	
Broj referenci*broj bodova						
UKUPNO ZA NAUČNOISTRAŽIVAČKU DJELATNOST						24,5
3. PEDAGOŠKA DJELATNOST						
3.1. Udžbenici		3.1.1.	3.1.2.	3.1.3.	3.1.4.	
Broj referenci*broj bodova		2x3			1x1	
3.2. Priručnici			3.2.1.	3.2.2.	3.2.3.	
Broj referenci*broj bodova						
3.3. Gostujući profesor				3.3.1.	3.3.2.	
Broj referenci*broj bodova						
3.4. Mentorstvo			3.4.1.	3.4.2.	3.4.3.	
Broj referenci*broj bodova						
3.5. Kvalitet pedagoškog rada (može se koristiti ukoliko se na zvaničnim studentskim anketama najmanje tri godine uzastopno dobiju odlične ocjene za sve elemente pedagoškog rada)						5
UKUPNO ZA PEDAGOŠKU DJELATNOST						5

PREGLED RADOVA I BODOVA NAKON PRETHODNOG IZBORA

1. NAUČNOISTRAŽIVAČKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
1.2 Radovi objavljeni u časopisima 1.2.1 Radovi objavljeni u časopisima koji se nalaze u međunarodnim bazama		
1. Mujović, S., Katić, V.A., Radović, J. (2011) Improved Analytical Expression for Calculating Total Harmonic Distortion of PC Clusters. <i>ELSEVIER - Electric Power System Research</i> , 81(7): 1317-1324. ISSN: 0378-7796.	7	7
2. Katić, V. A., Mujović, S. V., Radulović, V. M., Radović, J. S. (2011) The Impact of the Load		

Side Parameters on PC Cluster's Harmonics Emission. <i>Advances in Electrical and Computer Engineering</i> , 11 (1): 103-110. ISSN: 1582-7445.	7	3.5
3. Mujović, S., Đukanović, S., Radulović, V., Katić, V. A., Rašović, M. (2013) Least Squares Modeling of Voltage Harmonic Distortion Due to PC Cluster Operation. <i>Advances in Electrical and Computer Engineering</i> , 13 (4): 133-138. ISSN 1582-7445.	7	7
4. Vujošević, S., Mujović, S., Daković, M. (2015) Analysis of Real Overvoltage Disturbances by Using Nonstationary Signal Processing Techniques. <i>Advances in Electrical and Computer Engineering</i> , 15 (3): 23-32. ISSN 1582-7445.	7	3.5
5. Radulović, V., Mujović, S., Miljanić, Z. (2015) Characteristics of Overvoltage Protection with		

Cascade Application of Surge Protective Devices in Low-Voltage AC Power Circuits. <i>Advances in Electrical and Computer Engineering</i> , 15 (3): 153-160. ISSN 1582-7445.	7	3.5	Neum, 04.-08.10.2015, Broj rada: RC637, str. 686-696.	2	1
6. Mujović, S. , Đukanović, S., Radulović, V., Katić, V. A. (2016) Multi-Parameter Mathematical Model for Determination of PC Cluster Total Harmonic Distortion Input Current. <i>COMPEL: The International Journal for Computation and Mathematics in Electrical and Electronic Engineering</i> , 35 (1): 305-325. ISSN 0332-1649.	7	7	1.3.2. Domaći kongresi, simpozijumi, seminari		
1.2.2 Radovi u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazi podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju i rezime na stranom jeziku			17. Mujović, S. , Katić, V., Radović, J. (2011) Modelovanje nelinearnih potrošača malih snaga sa posebnim osvrtom na modelovanje računara. II Savjetovanje CG-KO CIGRE. Budva, 16-19.05.2011, Broj rada: C4-04.	1	1
7. Mujović, S. , Katić, V., Radović, J. (2011) Uticaj grupisanja nelinearnih potrošača malih snaga na redukovanje harmonijskog spektra generisane struje. <i>ETF Journal of Electrical Engineering</i> , 19 (1): 96-110. ISSN: 0353-5207.	4	4	18. Rašović, M., Radović, J., Mujović, S. (2011) Uticaj električnog osvjetljenja na kvalitet električne energije. II Savjetovanje CG-KO CIGRE. Budva, 16-19.05.2011, Broj rada: C4-09.	1	0.5
8. Iličković, S., Mujović, S. , Radović, J. (2012) A Case Study Survey of the Impact of the Inductive Loads on Power Quality. <i>Journal of Energy and Power Engineering</i> , 6 (10): 1698-1705. ISSN: 2326 - 960X.	4	2	19. Durković, V. Čalasan, M., Mujović, S. (2012) Polazne i radne karakteristike jednosmjernog motora napajanog iz solarnih panela. Zbornik radova, Informacione tehnologije – IT'12. Žabljak, 27.02.-02.03. 2012, str. 187-190.	1	0.5
9. Mujović, S. , Đukanović, S. (2013) Utvrđivanje karakteristika i modelovanje faktora ukupne harmonijske distorzije struje grupisanih računara. <i>Bosanskohercegovačka elektrotehnika</i> , 7: 37-42. ISSN: 1512-5483.	4	4	20. Božović, M., Mujović, S. (2013) Primjena savremenog mjerno-akvizicionog sistema za monitoring kvaliteta električne energije. Zbornik radova, Informacione tehnologije – IT'14. Žabljak, 24.-28.02. 2014, str. 158-161.	1	1
10. Božović, M. Mujović, S. (2014) Application of Contemporary Data Acquisition System for Power Quality Control on Exmple of Ironwork Plant Niksic. <i>ETF Journal of Electrical Engineering</i> , 20: 5-19. ISSN: 0353-5207.	4	4	21. Mujović, S. , Vukićević, V., Radović, J. (2013) Uticaj viših harmonika na tačnost pokazivanja trafognog indukcionog brojila. III Savjetovanje CG-KO CIGRE. Budva, 13-16.05. 2013, Broj rada: C4-07.	1	1
1.3. Radovi na kongresima, simpozijumima, seminarima			22. Šišević, N., Radović, J., Mujović, S. (2013) Proračun sila na stubove nadzemnih elektroenergetskih vodova. III Savjetovanje CG-KO CIGRE. Budva, 13-16.05. 2013, Broj rada: B2-02.	1	0.5
1.3.1. Međunarodni kongresi, simpozijumi i seminari			23. Rašović, M., Radović, J., Mujović, S. (2014) Modelovanje svetiljki pri analizama kvaliteta električne energije u mrežama javne rasvjete. Zbornik radova, Informacione tehnologije – IT'14. Žabljak, 24.-28.02.2014, str. 17-20.	1	0.5
11. Dabović, D., Radović, J., Mujović, S. (2011) Effect of Asimetric Load on Power Quality. In: Proceedings of the Symposium, 16 th International Symposium on Power Electronics – Ee 2011. Novi Sad, 26.-28.10.2011, Paper No. T.6-2.6, pp. 1-5.	2	1	24. Mujović, S. , Dabović, D. (2015) Mjerenje parametra kvaliteta električne energije na mjernoj lokaciji trafostanice Zavala u Budvi. IV Savjetovanje CG-KO CIGRE. Herceg Novi, 11-14.05.2015.	1	1
12. Iličković, S., Radović, J., Mujović, S. (2011) A Case Study of the Impact of the Inductive Loads on Power Quality. In: Proceedings of the Symposium, 16 th International Symposium on Power Electronics – Ee 2011. Novi Sad, 26.-28.10.2011, Paper No. T.6-2.7, pp. 1-7.	2	1	25. Miljanić, Z., Knežević, Mujović, S. , Konjić, T. (2015) Povlašćena cijena kao instrument za stimulisanje ekspanzije proizvodnje električne energije iz malih obnovljivih izvora energije. IV Savjetovanje CG-KO CIGRE. Herceg Novi, 11-14.05.2015, Broj rada: C1-04.	1	0.5
13. Mujović, S. , Đukanović, S. (2013) "Development of Mathematical Models for Current and Voltage Harmonic Distortion due to PC Group Operation. In: Proceedings of the Symposium , 17 th International Symposium on Power Electronics – Ee 2013. Novi Sad, 30.10.-01.11.2013, Paper No. T.6.10, pp. 1-5.	2	2	26. Konjić, T., Sarajlić, N., Pihler, J., Mujović, S. , Miljanić, Z., Radulović, V., Lešić, M., Jahić, A., Kasumović, E. (2015) Trenutne zastupljenosti proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i zakonska regulativa u nekim zemljama Zapadnog Balkana. IV Savjetovanje CG-KO CIGRE. Herceg Novi, 11-14.05. 2015, Broj rada: C6-10.	1	0.5
14. Božović, M., Mujović, S. (2013) Analysis Influences of Iron Plant Niksic on Power Quality. In: Proceedings of the Symposium, 17 th International Symposium on Power Electronics – Ee 2013. Novi Sad, 30.10.-01.11.2013, Paper No. T.6.9, pp. 1-5.	2	2	1.5 Recenziranje		
15. Čadenović, R., Mujović, S. , Radulović, V., (2015) Klasifikacija vjetrogeneratora i proračun važnih parametara pri njihovom priključenju na elektroenergetsku mrežu. Zbornik radova, 12. Savjetovanje Bosanskohercegovačkog komiteta CIGRE, Knjiga II. Neum, 04.-08.10.2015, Broj rada: RC6.34, str. 656-666.	2	1	1.5.1. Radova koji se nalaze u međunarodnim bazama podataka		
16. Omerović, M., Konjić, T., Mujović, S. , (2015) Modelovanje fotonaponskog panela. Zbornik radova, 12. Savjetovanje Bosanskohercegovačkog komiteta CIGRE, Knjiga II.	2	1	IET Generation, Transmission & Distribution (ISSN 1751-8695) – GTD-2015-0366.R1 "New Indices for Measurement of Harmonic Distortion in Power Systems According to IEC 61000-4-7 Standard" 1 rad x 2 boda.	2	2
			1.5.2. Radova u međunarodnim časopisima koji se ne nalaze u bazama podataka, a imaju redovnu međunarodnu distribuciju		
			Bosanskohercegovačka elektrotehnika (ISSN: 1512-5483) – Izdanje 7, Rad: "Matematički model pokretanja EMP mlinova u industriji cementa", 1 rad x 1 bod.	1	1

3. PEDAGOŠKA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
3.3.1. Gostujući profesor na inostranim univerzitetima Univerzitet u Istočnom Sarajevu, Fakultet za proizvodnju i menadžment u Trebinju, predmet Energetska postrojenja i oprema	8	8
3.4. Mentorstvo 3.4.2. Mentorstvo na postdiplomskom studiju (kod magisterija i specijalizacija) 1. Dabović Dejan: Viši harmonici u distributivnoj mreži sa aspekta sprege korištenog transformatora. Magistarski rad. Datum odbrane: 19.02.2015.	2	2
3.4.3. Mentorstvo na dodiplomskom studiju 1. Vukičević Vuko: Uticaj viših harmonika na tačnost pokazivanja indukcionog brojlara. Specijalistički rad (odbranjen 09.05.2011.).	0.5	0.5
2. Kotlaja Miljan: Uticaj deregulacije i restrukturiranja elektroenergetskog sektora na cijenu isporučene električne energije. Specijalistički rad (odbranjen 03.10.2011.).	0.5	0.5
3. Cevriz Goran: Distribuirani generatori i uticaj na kvalitet električne energije. Specijalistički rad (odbranjen 01.11.2012.).	0.5	0.5
4. Lakušić Marko: Kogeneracijska postrojenja na biomasi. Specijalistički rad (odbranjen 24.12.2012.).	0.5	0.5
5. Tomović Dragan: Projektovanje malih hidroelektrana na primjeru male hidroelektrane "Velež". Specijalistički rad (odbranjen 05.03.2013.).	0.5	0.5
6. Radović Vuk: Prognoza potrošnje električne energije za ED Nikšić. Specijalistički rad (odbranjen 08.07.2013.).	0.5	0.5
7. Đurović Marko: Najčešći softverski alati za projektovanje pomoću računara u elektroenergetici. Specijalistički rad (odbranjen 08.07.2013.).	0.5	0.5
8. Mrvošević Radojica: Fotonaponski sistemi i njihova upotreba na primjeru eko zgrade Ujedinjenih nacija. Specijalistički rad (odbranjen 08.07.2013.).	0.5	0.5
9. Čadenović Luka: Uticaj rada stanica za punjenje vozila na električni pogon na kvalitet električne energije u distributivnoj mreži. Specijalistički rad (odbranjen 10.09.2013.).	0.5	0.5
10. Leković Milika: Identifikacija lokacije za izgradnju malih hidroelektrana sa posebnim osvrtom na ekonomske i parametre protoka i pada vode. Specijalistički rad (odbranjen 20.12.2013.).	0.5	0.5
11. Vujović Dušan: Visokonaponski jednosmjerni prenosni sistemi. Specijalistički rad (odbranjen 04.03.2015.).	0.5	0.5
12. Cuković Bojan: Neovlašćeno korišćenje električne energije u uslovima primjene brojila na daljinsko očitavanje. Specijalistički rad (odbranjen 27.08.2015.).	0.5	0.5
13. Savić Vanja: Deregulisano tržište električne energije sa posebnim osvrtom na deregulaciju elektroenergetskog sektora Crne Gore. Specijalistički rad (odbranjen 16.10.2015.).	0.5	0.5
3.5 Kvalitet pedagoškog rada, odnosno kvalitet nastave Visoke ocjene pedagoškog rada na studentskim anketama (detalji se mogu pronaći na u arhivi Elektrotehničkog fakulteta i na http://www.cis.ug.ac.me//Podrska/SNIKE.php)	5	5

4. STRUČNA DJELATNOST	Br. ref.	Br. kan.
Učešće u realizaciji naučno-istraživačkog projekta: Bilateralni projekat: 2014-2015. Distribuirani izvori		

električne energije – Ekološko rješenje energetskih problema i razvojna šansa društva. Institucije: Univerzitet Crne Gore – Elektrotehnički fakultet i Univerzitet u Tuzli – Fakultet za elektrotehniku (Bosna i Hercegovina). Rukovodioci projekta doc. dr S. Mujović i prof. dr T. Konjić.		
Članstvo u profesionalnim udruženjima: - Član Organizacionog odbora konferencije "Informacione tehnologije", - Član IEEE - Institute of Electrical & Electronics, - Član CIGRE – Conseil International des Grands Réseaux Électriques, - Predsjednik tehničkog komiteta B2 Crnogorskog komiteta CIGRE, - Član tehničkog komiteta C4 Crnogorskog komiteta CIGRE, - Član Centra mladih pri CANU.		
Članstvo u uredničkim odborima (Editorial Board) časopisa - Bosanskohercegovačka elektrotehnika	20	5

ZBIRNI PREGLED RADOVA I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova		Broj bodova	
	Poslije izbora	Ukupno	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO ISTRAŽIVAČKI RAD	28	44	63.5	88
3. PEDAGOŠKI RAD	15	15	21.5	26.5
4. STRUČNI RAD	8	8	5	5
UKUPNO	52	67	90	119.5

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Na osnovu dostavljene dokumentacije konstatujem da doc. dr Saša Mujović ima odgovarajući stepen i profil obrazovanja te da ispunjava uslove za izbor u više akademsko zvanje predviđene Zakonom o visokom obrazovanju, Statutom Univerziteta Crne Gore, Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja i Pravilima postupka izbora u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Od izbora u zvanje docenta na Elektrotehničkom fakultetu Univerziteta Crne Gore, kolega Saša Mujović je nastavio naučno-istraživački rad dominantno u oblasti kvaliteta električne energije, što je prirodan tok njegovih prethodnih aktivnosti koje su rezultirale izradom i odbranom doktorske disertacije. U prethodnom periodu, od izbora u zvanje docenta do danas, kolega Mujović je publikovao šest radova iz ove oblasti u međunarodnim časopisima sa SCI liste, pri čemu je na tri rada bio prvi autor.

Pored ovih šest radova još dvadeset radova mu je publikovano u ostalim međunarodnim časopisima, kao i na međunarodnim i domaćim kongresima, simpozijumima i seminarima, kao autoru ili koautoru. Tematika ovih radova je različita ali i u njima dominiraju problemi vezani za modeliranje nelinearnih potrošača i analizu njihovog uticaja na kvalitet električne energije. Ono što upada u oči i što se ne može prenebreći jeste činjenica da je među svima njima svega par radova djelimično posvećeno problematici koja je vezana za električne mašine koje se eksplicitno javljaju u imenu dva predmeta na kojima je kolega Mujović izabran u zvanje docenta i na kojima treba da bude biran u više zvanje. Ovdje želim da preporučim kolegi Mujoviću da u narednom periodu više pažnje posveti i problematici električnih mašina koje itekako, preko pretvarača energetske elektronike, utiču na kvalitet električne energije i samim tim se mogu lako povezati ili inkorporirati u oblast istraživanja kojom se kolega svakako primarno bavi.

PEDAGOŠKA OSPOSOBLJENOST

Dosadašnja pedagoška aktivnost doc. dr Saše Mujovića pokazuje njegovu sposobnost i uspješnost u pripremanju i izvođenju nastave iz većeg broja predmeta na Elektrotehničkom fakultetu u Podgorici, kao i na Fakultetu za proizvodnju i menadžment u Trebinju, gdje je gostujući predavač. Bio je mentor na trinaest specijalističkih radova i na jednom magistarskom radu. U nastavnom procesu koristi savremene metode, podstičući studente na aktivno učešće i samostalan rad.

Smatram da je kandidat doc. dr Saša Mujović u potpunosti pedagoški osposobljen za izbor u više zvanje, za predmete definisane Konkursom.

STRUČNI RAD

Doc. dr Saša Mujović je član međunarodne asocijacije inženjera elektrotehnike IEEE, član je Inženjerske Komore Crne Gore i predsjednik Stručnog komiteta STK B2 CIGRE Crne Gore. Član je i Centra mladih naučnika pri Crnogorskoj akademiji nauka i umjetnosti. Trenutno obavlja funkciju prodekana za materijalno finansijska pitanja na Elektrotehničkom fakultetu u Podgorici. Član je uređivačkog odbora časopisa Bosanskohercegovačka elektrotehnika.

U periodu 2014-2015 godine je kao rukovodilac projekta sa crnogorske strane učestvovao u realizaciji bilateralnog naučno-istraživačkog projekta „Distribuirani izvori električne energije – Ekološko rešenje energetskih problema i razvojna šansa društva“. Partner na ovom projektu mu je bila prof. dr Tatjana Konjić sa Fakulteta za elektrotehniku Univerziteta u Tuzli.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	15	28	44	24.5	63.5	88
3. PEDAGOŠKI RAD		15	15	5	21.5	26.5
4. STRUČNI RAD		8	8		5	5
UKUPNO	15	52	67	29.5	90	119.5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Uvidom u priloženu dokumentaciju ali i na osnovu svakodnevne saradnje i ličnih kontakata, konstatujem da doc. dr Saša Mujović ispunjava kriterijume propisane Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore i Statutom Univerziteta Crne Gore za izbor u više akademsko zvanje.

Imajući u vidu sve prethodno navedeno, sa zadovoljstvom predlažem Vijeću Elektrotehničkog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da kandidata doc. dr Sašu Mujovića **izaberu u više zvanje, zvanje vanrednog profesora**, za predmete za koje je Konkurs raspisan.

RECENZENT

Prof. dr Gojko Joksimović
Redovni profesor Univerziteta Crne Gore
Elektrotehnički fakultet, Podgorica

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Saša Mujović je rođen 12.09.1978. godine u Kotoru. Diplomirao je na Elektrotehničkom fakultetu u Podgorici, smer Energetika i automatika, 09.11.2001. godine. Magistrirao je na istom Fakultetu 30.09.2004.godine (naziv magistarske teme: "Uticaj računara kao potrošača na kvalitet električne energije"). Doktorsku disertaciju pod nazivom: "Uticaj nelinearnih potrošača malih snaga na kvalitet električne energije" odbranio je 04.06.2010.godine na Elektrotehničkom fakultetu u Podgorici. Od

01.01.2002. godine je u radnom odnosu na Elektrotehničkom fakultetu u Podgorici u svojstvu saradnika u nastavi na Katedri za elektroenergetske sisteme. U zvanje docenta na Univerzitetu Crne Gore je izabran 17.02.2011. godine.

Ovim je, sa aspekta stepena obrazovanja i predhodnog izbora u zvanje, kandidat doc. dr Saša Mujović ispunio uslove definisane Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore i Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, za izbor u više akademsko zvanje na Univerzitetu Crne Gore.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Kao stariji kolega i profesor na grupi predmeta iz oblasti elektroenergetskih sistema već duži niz godina imam priliku da pratim razvoj i profesionalni angažman doc. dr Saše Mujovića. Kolega Mujović je i kao docent nastavio da pokazuje savjesnost, marljivost i posvećenost nastavnom i naučnoistraživačkom radu. Njegov intenzivan i plodan nastavni i naučno istraživački rad je rezultirao publikovanjem radova u renomiranim međunarodnim časopisima sa SCI liste i prezentacijama na međunarodnim i domaćim konferencijama i skupovima. Osnovne istraživačke aktivnosti kandidata su bile o oblasti ispitivanja uticaja malih nelinearnih potrošača na kvalitet električne energije, gdje su dobijeni matematički modeli kojima se vrši procjena uticaja ove kategorije potrošača na mrežni napon.

Dosadašnji naučnoistraživački rad kandidata doc. dr Saše Mujovića preporučio ga je za recezenta u nekoliko časopisa, kao i za člana Centra mladih pri Crnogorskoj akademiji nauka i umjetnosti. Takođe je izražena i njegovu sposobnost za definisanje naučnih tema i samostalno vođenje kandidata – postdiplomaca i doktorana, koji su pod mentorstvom doc. dr Saše Mujovića uspeli završiti svoje obaveze i objaviti nekoliko radova u časopisima i ne konferencijama.

Na osnovu ličnog iskustva i uvida u priloženu dokumentaciju može se zaključiti da kandidat doc.dr Saša Mujović posjeduje sve potrebne kvalitete i ispunjava uslove navedene u raspisanom Konkursu.

PEDAGOŠKI RAD

Dosadašnja pedagoška aktivnost doc. dr Saše Mujovića pokazuje njegovu sposobnost i uspješnost u pripremanju i izvođenju nastave iz većeg broja predmeta na Elektrotehničkom fakultetu u Podgorici, kao i na Fakultetu za proizvodnju i menadžment u Trebinju, gdje je gostujući predavač. Bio je mentor na trinaest specijalističkih radova i na jednom magistarskom radu. U nastavnom procesu koristi savremene metode, podstičući studente na aktivno učešće i samostalan rad.

Na osnovu navedenog može se zaključiti da je kandidat doc. dr Saša Mujović u potpunosti pedagoški osposobljen za izbor u zvanje vanrednog profesora na Univerzitetu Crne Gore, za predmete definisane Konkursom.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	15	28	44	24.5	63.5	88
3. PEDAGOŠKI RAD		15	15	5	21.5	26.5
4. STRUČNI RAD		8	8		5	5
UKUPNO	15	52	67	29.5	90	119.5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Na osnovu ličnog poznavanja kandidata i nakon sagledavanja priložene dokumentacije, mogu konstatovati da kandidat doc. dr Saša Mujović ispunjava sve kriterijume propisane Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore i Statutom Univerziteta Crne Gore za izbor u više akademsko zvanje.

Imajući u vidu sve navedeno, sa zadovoljstvom predlažem Veću Elektrotehničkog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da

kandidata doc. dr Sašu Mujovića **izaberu u zvanje vanrednog profesora**, za predmete navedene u Konkursu.

RECENZENT
Prof. dr Sreten Škuletić
Univerzitet Crne Gore
Elektrotehnički fakultet u Podgorici

IZVJEŠTAJ RECENZENTA

I OCJENA USLOVA

STEPEN OBRAZOVANJA

Doc. dr Saša Mujović rođen je 12.09.1978. godine u Kotoru. Diplomirao je na Elektrotehničkom fakultetu u Podgorici, smer Energetika i automatika, 09.11.2001. godine. Na istom fakultetu je magistrirao 30.09.2004. godine (naziv magistarske teze: "Uticaj računara kao potrošača na kvalitet električne energije") i doktorirao 04.06.2010. godine (naziv doktorske disertacije: "Uticaj nelinearnih potrošača malih snaga na kvalitet električne energije"). Od 01.01.2002. godine je u radnom odnosu na Elektrotehničkom fakultetu u Podgorici u svojstvu saradnika u nastavi na Katedri za elektroenergetske sisteme. U zvanje docenta na Univerzitetu Crne Gore je izabran 17.02.2011. godine.

Dakle, sa aspekta stepena obrazovanja i predhodnog izbora u zvanje, kandidat doc. dr Saša Mujović ispunjava uslove definisane Mjerilima za izbor u akademska i naučna zvanja Univerziteta Crne Gore i Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore, za izbor u više akademsko zvanje na Univerzitetu Crne Gore.

NAUČNOISTRAŽIVAČKI RAD

Kandidat doc. dr Saša Mujović aktivno se bavi naučno-istraživačkim radom u oblasti elektroenergetike, odnosno u užem smislu problematikom kvaliteta električne energije, kao i drugim aktuelnim pitanjima. Sa njim sam započeo saradnju početkom 2004. godine, kao mentor na izradi magistarske teze. Saradnja je nastavljena kroz rad na doktorskoj disertaciji, koju je kandidat odbranio 2010. godine. U tom periodu, kao i kasnije (sve do danas) uspešno smo saradivali. Istraživanja kandidata su rezultirala originalnim i respektabilnim dostignućima u pomenutoj oblasti i valorizovana kroz objavljivanje sedam radova u vodećim međunarodnim stručnim časopisima sa SCI liste. Takođe, kandidat ima značajan broj konferencijskih radova i radova objavljenim u domaćim i regionalnim časopisima. Fokus istraživanja kandidata je bio usmeren na ispitivanje uticaja malih nelinearnih potrošača na kvalitet električne energije. Dobijeni su matematički modeli kojima se vrši procena uticaja ove kategorije potrošača na parametre električne mreže. Poseban doprinos nauci dat je predlaganjem opšteg modela i rešenja za definisanje uticaja grupisanih (cluster) malih potrošača. Izražavam zadovoljstvo našom dosadašnjom saradnjom, a kandidata ocenjujem kao potpuno osposobljenim za ovu vrstu aktivnosti.

Dosadašnji naučno-istraživački rad kandidata doc. dr Saše Mujovića preporučio ga je za recezenta u nekoliko časopisa, kao i za člana Centra mladih pri Crnogorskoj akademiji nauka i umjestnosti. Treba napomenuti i njegovu sposobnost za definisanje naučnih tema i samostalno vođenje kandidata – postdiplomaca i doktoranata, koji su pod mentorstvom doc. dr Saše Mujovića uspjeli da objave nekoliko radova u časopisima i na naučnim konferencijama.

PEDAGOŠKI RAD

Doc. dr Saša Mujović uspešno izvodi nastavu na više predmeta na Elektrotehničkom fakultetu u Podgorici. Takođe, gostujući je predavač na Fakultetu za proizvodnju i menadžment u Trebinju. Bio je mentor na trinaest specijalističkih radova i na jednom magistarskom radu. U nastavnom procesu koristi savremene metode, podstičući studente na aktivno učešće i zajedničko izvođenje zaključaka.

Sa punim uverenjem ističem da je kandidat doc. dr Saša Mujović u potpunosti osposobljen za pedagoški rad, koji bi mu se poverio izborom u zvanje vanrednog profesora na Univerzitetu Crne Gore, a za predmete definisane Konkursom.

II VERIFIKACIJA BODOVANJA

ZBIRNI PREGLED UKUPNOG BROJA REFERENCI PO OBLASTIMA DJELATNOSTI I BODOVA

DJELATNOST	Broj radova			Broj bodova		
	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno	Prije izbora	Poslije izbora	Ukupno
1. NAUČNO-ISTRAŽIVAČKI RAD	15	28	44	24.5	63.5	88
3. PEDAGOŠKI RAD		15	15	5	21.5	26.5
4. STRUČNI RAD		8	8		5	5
UKUPNO	15	52	67	29.5	90	119.5

III MIŠLJENJE ZA IZBOR U ZVANJE

Nakon sagledavanja priložene dokumentacije, konstatujem da kandidat doc. dr Saša Mujović ispunjava sve kriterijume propisane Zakonom o visokom obrazovanju Crne Gore i Statutom Univerziteta Crne Gore za izbor u više akademsko zvanje. S tim u vezi, pričinjava mi zadovoljstvo da predložim Veću Elektrotehničkog fakulteta i Senatu Univerziteta Crne Gore da kandidata doc. dr Sašu Mujovića izaberu u zvanje vanrednog profesora, za predmete navedene u Konkursu.

RECENZENT

Prof. dr Vladimir Katić
Univerzitet u Novom Sadu
Fakultet tehničkih nauka u Novom Sadu

SADRŽAJ:

1. REFERATI ZA IZBOR U ZVANJA

Muzička akademija

Referat za izbor u akademsko zvanje za predmete:
Istorijski razvoj pijanizma, Metodika nastave klavira
sa pedagoškom praksom i Metodika opšteg muzičkog
obrazovanja sa pedagoškom praksom 1

Filozofski fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za predmete:
Evaluacija predškolske ustanove, Pedagogija slobodnog
vremena, Pedagoški menadžment i Programiranje
vaspitno – obrazovnih sadržaja 6

Referat za izbor u akademsko zvanje za predmete:
Opšta savremena istorija 1917-1941., Opšta savremena
istorija 1941-1989., Kulturno nasljeđe Crne Gore I i II
i Istorija 13

Filološki fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za predmete:
Staroslovenski jezik (pravopis i fonetika), Staroslovenski
jezik (morfologija), Istorija crnogorskog jezika (fonetika)
i Istorija crnogorskog jezika (morfologija)..... 22

Referat za izbor u akademsko zvanje za predmete:
Teorija književnosti I, Teorija književnosti II,
Pisanje eseja, Pisanje književne kritike, Književnost i
film i Kreativno pisanje..... 29

Referat za izbor u akademsko zvanje za predmete:
Akcentologija i uvod u Dijalektologiju, i Srpski jezik I
(Pravopis sa kulturom izražavanja) i Srpski jezik II
(Fonetika i funkcionalni stilovi) 35

Referat za izbor u akademsko zvanje za predmete:
Ruska književnost – Savremena ruska književnost I i II,
Ruska civilizacija i kultura I i II– Geografski položaj i
društvene prilike u Rusiji, Ruski jezik I i II 40

Fakultet političkih nauka

Referat za izbor u akademsko zvanje za predmete:
Socijalna politika, Socijalna politika Crne Gore, Sistemi
socijalne sigurnosti i Uporedna socijalna politika. 45

Biotehnički fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za predmete:
Povrtarstvo, Proizvodnja povrća u zaštićenom prostoru i
Sistemi biljne proizvodnje..... 50

Ekonomski fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za predmete:
Strategijski marketing, Biznis i Teorija menadžmenta 57

Referat za izbor u akademsko zvanje za predmete:
Monetarna ekonomija i Bankarski menadžment 73

Arhitektonski fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za predmete:
Arhitektonska analiza I i II, Porodične stambene zgrade,
Sintezni projekat V i Zdravstveni objekti 82

Metalurško-tehnološki fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za predmete:
Fizička hemija I i Fizička hemija II, Fizička hemija sa
elektrohemijskim, Prahovi i keramika, Kataliza i
fizička hemija 91

Prirodno-matematički fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za predmete:
Organska hemija i Organska hemija I. 97

Elektrotehnički fakultet

Referat za izbor u akademsko zvanje za predmete:
Ispitivanje električnih mašina, Eksploatacija i planiranje EES,
Projektovanje pomoću računara u EES i Modelovanje i
dinamika električnih mašina 102